

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 12:33:22)

Uvažene kolegice i kolege poslanici i poslanice, uvaženi predsjedniče i članovi Vlade,
Otvaram **Četvrtu posebnu sjednicu Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2021. godini Skupštine Crne Gore 27. saziva.**

Kao što znate dnevni red sjednice je Premijerski sat i poslanička pitanja. Prvi dio sjednice posvećen je Premijerskom satu u okviru kojeg pitanja predsjedniku Vlade postavljaju predsjednici klubova poslanika, odnosno ovlašćeni predstavnici klubova poslanika. Vrijeme za postavljanje pitanja predsjedniku Vlade iznosi najviše pet minuta, a predsjednik Vlade odgovara u trajanju najviše pet minuta. Poslije datog usmenog odgovora predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika koji je postavio pitanje ima pravo da komentariše odgovor u trajanju najviše tri minuta, a predsjednik Vlade da odgovori na komentar u trajanju najviše tri minuta. Predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika koji je postavio pitanje nakon što predsjednik Vlade da odgovor na komentar ima pravo da iznese stav na odgovor predsjednika Vlade u trajanju najviše dva minuta.

Podsjećam da su predsjedniku Vlade pitanja postavili sljedeći poslanici: Boris Bogdanović predsjednik Kluba poslanika Demokrate, Demos - Mir je naša nacija; Danijel Živković predsjednik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore i Liberalne partije; Branko Radulović predsjednik Kluba poslanika Demokratskog fronta, Pokret za promjene; Damir Šehović ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Socijaldemokrata Crne Gore; Dragan Ivanović predsjednik Kluba poslanika Socijalističke narodne partije Crne Gore; Ervin Ibrahimović predsjednik Kluba poslanika Bošnjačke stranke; Miloš Konatar predsjednik Kluba poslanika *Crno na bijelo*; Raško Konjević predsjednik Kluba poslanika Socijaldemokratske partije Crne Gore i Albanske koalicije „Jednoglasno“. Samo vas obavještavam da će umjesto kolege Raška Konjevića pitanje postaviti ovlašćena predstavnica Kluba poslanika poslanica Draginja Vuksanović - Stanković.

Kolege poslanici pitanje predsjedniku Vlade postavljaće naizmjenično predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika parlamentarne većine, a potom predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika parlamentarne opozicije.

Prelazimo na postavljanje pitanja.

Izvolite, proceduralno poslanik Papović.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (25.11.21 12:35:48)

Uvažene dame i gospodo, gospodine Bečiću,

Javljam se proceduralno zbog istog pitanja zbog koga sam se javio i na prošloj sjednici posvećenoj Premijerskom satu, vezano za odgovor koji nijesam dobio od Generalnog sekretarijata Vlade. Podsjećam da sam u julu mjesecu shodno članu 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore uputio dopis Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore da mi dostave temeljni ugovor ili Nacrt temeljnog ugovora između Crne Gore i Srpske pravoslavne crkve koji je tada upućen Srpskoj pravoslavnoj crkvi na razmatranje, odnosno potpisivanje. Od jula mjeseca nemamo nikakvog odgovora. Takođe, Vi ste na prethodnoj sjednici posvećenoj Premijerskom satu rekli da će shodno poslovničkoj obavezi Generalni sekretarijat Skupštine napraviti urgenciju i da će tražiti od Vlade da mi dostave taj odgovor. Taj odgovor nijesam dobio do početka ove sjednice.

Takođe, koristim priliku da pozovem premijera da danas odgovori ako je već problem da to pisano uradi, da danas usmeno odgovori da li će dostaviti ili da li će objaviti taj akt, Nacrt temeljnog ugovora sa Srpskom pravoslavnom crkvom. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 12:37:04)

Zahvaljujemo i Vama.

Da ne ponavljam argumentaciju, jer vrlo često se problematizuje pitanje poštovanje člana 50, to je nešto što je nasljeđe, nešto što problematizovano i u svim drugim sazivima i ja ću uvijek pozvati zaista na poštovanje člana 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore, a u nadležnosti Skupštine je ono što ste rekli da generalni sekretar obavijesti generalnog sekretara Vlade.

Idemo sa postavljanjem poslaničkih pitanja.

Riječ dajem poslaniku Borisu Bogdanoviću. Izvolite.

BORIS BOGDANOVIĆ (25.11.21 12:37:37)

Zahvaljujem predsjedniče Skupšine.

Gospodine predsjedniče Vlade, članovi Vlade, kolegice i kolege, poštovani građani Crne Gore,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, predsjedniku Vlade Crne Gore, postavljam sljedeće pitanje:

Da li će Vlada Crne Gore dati pozitivno mišljenje na Predlog zakona Demokrata o obeštećenju bivših korisnica naknada po osnovu rođenja troje ili više djece, kao i na Predlog zakona o izmjenama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, kojim se vraćaju dječiji dodaci svoj djeci do 18. godine života?

Povukli smo potez i odlučili smo da ispravimo nepravdu, da vratimo naknade majkama i dječije dodatke svoj djeci do 18. godine života. Obećali smo da ćemo da ispravimo nepravdu i to zaista danas i činimo. To obećanje smo dali još 2014. godine kada je osnovana Demokratska Crna Gora, a to obećanje je potvrdio i predsjednik Skupštine Crne Gore odmah po izboru na funkciju predsjednika Parlamenta.

Najvažnija stvar za Demokratsku Crnu Goru jeste da ono što kaže to i izvrši, a obećanje dato majkama, dato penzionerima i dato djeci, svoj djeci do 18. godine života će sigurno biti realizovano, jer ispraviti nepravdu i ulagati u budućnost za Demokratsku Crnu Goru je najvažnija stvar. Mislimo da je to jedino pravedno i jedino ispravno, jer znamo da nije ispravno dovoditi ljude u zabludu, a prethodna vlast je dovela majke u zabludu. Dala im naknade, a potom im te naknade oduzela. Znamo svi da taj zakon nije bio pravedan. Znamo svi da je taj zakon bio diskriminatorski, znamo svi da taj zakon nije obuhvatao sve majke, znamo svi da taj zakon nije obuhvatao ni one koje ne mogu imati djecu, ali oni nijesu marili za to. Ispravljali su i prepravljali su, to je bio njihov način i mi to želimo da promijenimo. Hoćemo sigurnost, hoćemo podršku, hoćemo partnerski odnos za majke, za djecu, za penzionere. To je ono za šta se Demokrate zalažu i zašto je ovaj zakon toliko bitan. Mi želimo da obeštetimo majke, mi želimo da pomognemo djeci, mi želimo da pomognemo penzionerima, ali ne samo na način da ispravljamo ono što im je učinjeno u prošlosti, nego da izađemo sa jasnim planom za budućnost. Planom koji će tim porodicama, svim drugim porodicama, zaposlenima, nezaposlenima, penzionerima osigurati bolju budućnost. Budućnost nije kada jednima date naknade a drugima ne, onda svima te naknade oduzmete. To je selektivnost, to su podjele, to je nešto što nije potrebno Crnoj Gori. Tako je to zaista izgledalo prije i tako to više ne smije da izgleda, jer tu nema pravde i tu nema razuma. Zar nije pravda, poštovani građani, obeštetiti one koji su saglasno tim naknadama organizovale život drugačije, promijenile uslove života, podigle stambene ili neke druge kredite, dale otkaze u firmama u kojima su prethodno radile? Zar nije pravda obeštetiti one koji su zbog nesposobnosti bivše vlasti promijenile život? Pravda je, poštovani građani, poštovane korisnice naknada za troje i više djece i poštovana djeco Crne Gore ispraviti nepravdu. Ne samo ispraviti nepravdu nego se pravedno odnositi i prema svim drugim korisnicima bilo kog prava kojeg će steći u budućnosti.

Dakle, pravda je pamtiti pa vratiti, ali smo spremni zaista da saslušamo i drugačije stavove i drugačija mišljenja. Spremni smo u potpunosti, argumentovano, da saslušamo i odgovorimo u odnosu na sve ono što je kritika vraćanja dječijih dodataka svoj djeci do 18. godine života ili ono što je kritika u odnosu na vraćanje naknada bivšim korisnicima naknada za majke sa troje i više djece. Spremni smo da saslušamo, ali znamo unaprijed da ti argumenti neće biti ni pravedni niti humani. Spremni smo da branimo ove zakonske projekte na svakom koraku. Spremni smo da stanemo iza svojih riječi, spremni smo da stanemo iza svega onoga što smo kazali i spremni smo da se tučemo argumentovano sa onima koji su, navodno, zabrinuti. Mnogo su zabrinuti za finansije ove države posebno sada kada ne mogu da otimaju i posebno sada kada ne mogu da uzimaju za sebe, ali za razliku od njih mi smo ponosni što država ima i može da obezbijedi sredstva za sve kategorije stanovništva. Mi zaista znamo kako da napravimo sistem od kojeg će svi imati koristi. Mi znamo šta radimo, ali znamo i šta smo uradili. Mi namjenski i domaćinski trošimo sredstva, vodimo računa o budžetu. Prvi put imamo suficit u budžetu. Imamo turističku sezonu na predpandemijskom nivou. Nema sumnjivih ugovora, nema namještenih tendera, a državu smo izbacili od kineskog finansijskog ropstva. Da li to zaista nekome smeta, da li ovo može nekome smetati, da li nekome smeta ispravljanje nepravde, da li neko zaista koristi djecu, majke i penzionere da se obračunava, da progoni, da dijeli svoje političke oponente? Da li zaista postoji neko demokratsko pitanje koje je iznad ovih svakodnevnih dnevno-političkih i međupartijskih debata? Mi Demokrate smo i bićemo ponosni na to jer smo zaista ponosni što država može da pomogne djeci, da pomogne majkama, da pomogne penzionerima. Mi smo ponosni što država može da ispravi nepravde bivšeg režima i mi smo ponosni što možemo da ispunimo ovo obećanje dato majkama, dato djeci i dato penzionerima i što država ima sredstava. Ponosni smo na tu činjenicu. Kada država ustvrdi poput, recimo, ministra finansija, kada je ovdje u parlamentu jasno kazao i saopštio da država ima dovoljno sredstava za naknade majkama i za dječije dodatke zaista su tužni emotivno, intelektualni statusi kritičara vraćanja dječijih dodataka svoj djeci do 18. godine života i vraćanja naknada majkama. Mogu da budu tužni koliko god hoće te naknade će biti vraćene, a djeca u Crnoj Gori će imati dječiji dodatak i to sva djeca do 18. godine života jer ćemo mi ono obećanje koje smo dali zaista i ispuniti. Hvala, predsjedniče.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 12:45:55)

Zahvaljujemo poslaniku Bogdanoviću.
Pravo na odgovor, predsjednik Vlade.
Izvolite, predsjedniče Vlade.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.11.21 12:46:07)

Poštovani građani svekolike Crne Gore, dragi predsjedniče Skupštine, drage ministarke i ministri, uvaženi poslanici, pa vi ste mi dragi možda to nijesam umio da kažem, vjerujte da jeste. Dajete mi podstrek da budem bolji. Hvala vam.

Poštovani gospodine Bogdanoviću, u vezi dijela koji se odnosi na obeštećenje bivših korisnica naknade po osnovu rođenja troje ili više djece ukazujemo na sljedeće: pravo na ovu naknadu na osnovu rođenja troje ili više djece bilo je propisano Zakonom o dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, sa početkom primjene 1. januar 2016. godine. Ovim zakonom pravo na naknadu je ostvarilo 22.051 žena.

Na osnovu Odluke Ustavnog suda, sada da ne navodim sve, tačno je od 19. aprila 2017. godine ova odredba Zakona je proglašena neustavnim jer je Ustavni sud utvrdio da osporene odredbe zakona nijesu u saglasnosti sa odredbama člana 8 i 18, član 72 stav 1 i 2 i član 73 Ustava Crne Gore i člana 1 Protokola br. 12 uz Evropsku konvenciju kojima su utvrđeni principi o zabrani diskriminacije rodnoj ravnopravnosti, zaštita porodice i zaštite majke i djeteta.

Nakon toga imate Odluku Ustavnog suda kada je donijet Zakon o izvršenju Odluke Ustavnog suda u aprilu 2017. godine, da ne čitam sve reference vezane za „Službeni list“, kojim je uređen pravni status korisnica prava na naknadu po osnovu rođenja troje ili više djece kojim su pravo na naknadu sa pripadajućim doprinosima, po navedenom zakonu, ostvarile korisnice koje su prije korišćenja prava na naknadu po osnovu rođenja troje ili više djece bile u radnom odnosu.

Naravno da Vlada podržava svaku dobru inicijativu koja je usmjerena ka socijalnoj pravdi, ali moramo da ukažemo da na osnovu dobijenog Predloga zakona nije urađena fiskalna procjena njenog uticaja na budžet države koja je neophodna kako bi se Vlada mogla izjasniti imajući u vidu značaj ovog zakona na fiskalno održivost sistema javnih finansija. Naime, samo rješenja koja su fiskalno održiva na dugi rok mogu i smiju biti predmet razmatranja u ovom visokom domu. Fiskalna neutralnost mjera je osnovni princip zdrave javne finansije. Ukoliko ovaj princip ne bi bio ispoštovan došlo bismo u situaciju da danas majkama dajemo izvjesna novčana davanja koja bi za mjesec ili godinu dana morali da ukinemo jer je fiskalno neodrživo. Vi znate da je u bBudžetu za 2021. godinu nakon diskusije koja je bila u ovoj istoj Skupštini usvojen amandman poslanika kojima su predviđena sredstva za predmetnu namjenu u iznosu od 25 miliona eura. Ta sredstva naravno nijesu iskorišćena zbog toga što nije postojala mogućnost da to uradimo. Takođe, napominjem da je i novim Nacrtom budžeta takođe predviđen isti iznos i nadam se da će kroz jednu jasnu proceduralnu aktivnost i ukazivanje na ono što je moguće uraditi biti mjera našeg odgovora na ovaj veliki izazov. Dakle, da rezimiram Vlada Crne Gore podržava rješavanje pitanja naknada majkama sa troje ili više djece, ali to mora biti učinjeno u skladu sa principom fiskalne neutralnosti na zdrav način bez bilo kakve diskriminacije.

U dijelu poslaničkog pitanja kojim se traži odgovor da li će Vlada dati pozitivno ili negativno mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti kojim se uvodi dodatak za djecu do 18. godina života ukazujemo na sljedeće - Predlog zakona je dostavljen bez procjene finansijskog uticaja na budžet Crne Gore. S tim u vezi potrebno je napraviti procjenu koliko je potrebnih sredstava neophodno obezbijediti za uvođenje navedenog prava u odnosu na pretpostavljeni broj korisnika i koje su implikacije na informacioni sistem socijalnog staranja u pogledu sredstava za njegovu izmjenu, kao uticaj na broj izvršilaca u nadležnim cetrima za socijalni rad. O obezbjeđenju ovih podataka Vlada Crne Gore će se jasno izjasniti o ovim predlozima. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 12:51:21)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade.
Pravo na komentar poslanik Bogdanović. Izvolite.

BORIS BOGDANOVIĆ (25.11.21 12:51:27)

Hvala Vam predsjedniče Vlade, ali moram zaista da priznam da uopšte nijesam zadovoljan Vašim odgovorom, da sam očekivao potpuno drugačiji odgovor, imajući u vidu da je ministar finansija ovdje u ovoj zgradi, u ovom visokom domu, jasno saopštio da sredstava ima dovoljno za sve, da sredstava ima za majke i da sredstava svakako ima za dječije dodatke. Sada, nakon toga tražite fiskalnu procjenu uticaja od strane Parlamenta, a znate da je Vlada i da su vladine službe i vaše službe specijalizovane da urade takve procjene. Parlament za razliku od vas ne raspolaže sa brojem korisnika naknade majki sa troje i više djece niti raspolaže sa brojem djece do 18. godine života, ali svakako Vladi možemo pomoći u tome.

Posao Parlamenta, posao poslanika jeste da ispravi nepravdu, a da država to i podrži i obezbijedi takva sredstva, jer država zaista niti smije, niti može, niti će to Parlament, niti ćemo to mi dozvoliti da bude prevarant. Država ne smije biti prevarant i to se sigurno neće ni desiti. Srećom, mišljenje Vlade Crne Gore po pitanju ovih i svakih drugih predloga akata i zakona nije obavezujuće i ja sam ubijeden i uvjeren i siguran u to da će Skupština Crne Gore ove predloge zakona i usvojiti.

Hvala ministru finansija na potvrdi da sredstava ima dovoljno za sve kategorije stanovništva i na potvrdi da može obezbijediti fiskalnu stabilnost države. Hvala zaista i ministru finansija i Vladi Crne Gore na potvrdi da su glasine i špekulacije koje smo mogli da čujemo po pitanju dječijih dodataka i naknada majkama ništa drugo nego pokušaj da se uništi ono što je ispravno i pokušaj da se uništi ono što je zdravo. Zaista nam je zbog toga izuzetno drago. Izuzetno nam je drago zato što je ministar finansija ovdje u ovoj zgradi jasno saopštio da država može da ispravi ovu veliku nepravdu i mi to danas i činimo i mi ćemo to sigurno i učiniti tu bez ikakve dileme. Da je drugačije i kada bi bilo drugačije zaista bi imali ozbiljnih razloga za zabrinutost svi zajedno, jer svi ovdje zajedno znamo da su djeca Crne Gore snaga Crne Gore, da su djeca Crne Gore budućnost Crne Gore, da su djeca Crne Gore za nas ovdje znamo, a za vas se nadamo, i razlog zbog čega smo ovdje i zbog čega se mi uopšte bavimo politikom. Zaista našoj djeci iz tog razloga, to je potpuno prirodno, ostavljamo Crnu Goru i ostavljamo budućnost i ostavljamo amanet da brinu za svoju djecu, a svakom djetetu želimo zaista da obezbijedimo bolju budućnost, da obezbijedimo sigurnu budućnost, ali da bi im obezbijedili sigurnu budućnost mi moramo da im obezbijedimo i sigurnu sadašnjost. Danas pomažemo djeci, a sutra već ozbiljnim ljudima. Mi sa tim ne smijemo niti možemo da se igramo, jer ako im pomognemo danas onda će oni biti u mogućnosti da ovoj državi pomognu sutra. Čineći nešto za njih je zaista promjena, a svaka promjena na bolje je dio ozbiljnog plana i dio ozbiljne strategije, a taj ozbiljni plan i tu ozbiljnu strategiju smo mogli da čujemo i od vas i od poslanika u ovom visokom domu. Saglasno toj strategiji i saglasno našem planu pokazat ćemo i okazati da je Crna Gora na strani djece, na strani penzionera, na strani majki, a ne na strani tajkuna. Umjesto za tajkune i kriminalce za Brana i Splendid mi ovdje radimo i gradimo za našu djecu, za one kojima ostavljamo budućnost Crne Gore, jer je to jedini način da državu Crnu Goru učinimo i moćnom i snažnom. Vidite po potvrdi, ministra finansija, kako država ima sredstava kada ta sredstva ne idu na ono što je pomoć kriminalcima, kada ta sredstva ne idu u kovertu tokom predizbornih kampanja i predizbornih aktivnosti i kada ta sredstva naravno ne idu na mafijaške dilove i tajkunske poslove.

Želimo da svima pokažemo da djeca više neće biti podijeljena na podobne i na nepodobne, da djeca više neće biti podijeljena na srpčad i crnogorčad kada su to i ovdje u ovoj zgradi i u ovoj sali znali bezdušno da izgovore promovišući politiku i vrijednosti političkog bluda i političkog nemoralu. Je li to moguće? Jesmo li to slušali kolege poslanici ovdje? Jesmo kolege, više puta smo to čuli i više puta se ovdje pomenula riječ i srpčad i crnogorčad i ja vas molim da to više nikada ne činimo i da to više nikada ne radimo. Nego da svi zajedno podržimo ove zakonske projekte, da svima zajedno pošaljemo tu poruku da djeca jesu bila i uvijek će biti jedno i zajedno, jer djeci treba jedinstvo. Djeca ne smiju da postanu niti ikada da budu žrtve višedecenijskih podjela koje smo im mi ovdje zajedno priredili posljednjih naravno 30 godina. Je li to sramota? Je li to potreba Crnoj Gori? Da li tako treba da radimo u budućnosti? Je li to budućnost Crne Gore? Je li to nešto za što se zalažemo? Je li treba da dajemo pa da oduzimamo, je li treba da nekoga dovodimo u zabludu? Je li treba neko drugačije da organizuje život, pa nakon toga ovdje, nakon nekih izbornih procesa /prekid/ podršku tih majki, da nakon toga donesemo drugačiju odluku, a da država ne obešteti građane. Ne, to ste trebali i vi da učinite a to će ovaj parlament sigurno uraditi, a Vlada će biti u obavezi da izvrši ono što su odluke Parlamenta.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 12:58:15)

Zahvaljujemo.

Predsjednik Vlade ne želi odgovor na komentar. Možemo preći na narednog poslanika. Poslaniče Živkoviću imate riječ. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (25.11.21 12:58:29)

Hvala poštovani predsjedniče Parlamenta, predsjedniče Vlade sa ministrima, poštovane kolegice i kolege, uvaženi građani Crne Gore,

Ja sam Vam predsjedniče Vlade postavio pitanje koje se odnosi na to - šta Vas podstiče da i dalje uzurpirate poziciju predsjednika Vlade, koja Vam više ne pripada? Da sam u pravu danas govore ove klupe sa Vaše desne strane jer kakav odnos prema Vama imaju poslanici većeg dijela vladajuće većine govori i to što danas niste prisutni na skupštinskom zasijedanju. Oni su vam juče u jednom saopštenju poručili da ste odlazeći premijer i da ste po ko zna koji put prekršili koalicioni sporazum.

Ja ću Vas podsjetiti, takođe, na nekoliko izjava lidera Demokratskog fronta da bih mogao argumentovano da govorim na ovu temu zbog čega sam Vam postavio ovakvo pitanje. Andrija Mantić, je u intervjuu 2. novembra kazao sljedeće: „Demokratski front više ne podržava rekonstrukciju Vlade i pokrenuće inicijativu za izbor nove izvršne vlasti ministara i premijera“. Nakon toga nastavlja. „Građani neće trpjeti zbog ovoga, ali ne možemo dozvoliti ni da trpe da imamo Vladu koja nema podršku Parlamenta i koja nije isporučila proizvode koje smo tražili, a razočarani su dometima i onim što je uradila izvršna vlast u njihovo ime, jer su je oni izabrali i podržali u Skupštini Crne Gore“.

Dana 10. novembra takođe jedan od lidera Demokratskog fronta Milan Knežević je rekao sljedeće: „Pozivam ga, (misli na Vas) bez ikakve ironije da ovim potezom, ostavkom, ostane upamćeno u istoriji crnogorske politike, jer se plašim da će na dnevnom nivou gubiti kredibilitet što se dešava. Plašim se da ukoliko Zdravko Krivokapić nastavi sa hermetičkim doživljajem političke stvarnosti može završiti kao Boris Jeljcin“. Lider Socijalističke narodne partije Vam je poručio da više nećete biti na toj poziciji ukoliko osnujete političku stranku. Takođe jedan od lidera Demokratskog fronta Nebojša Medojević je rekao: „Da bi poslanici Pokreta za promjene glasali za Zakon o budžetu mora biti izglasana nova vlada“.

Predsjedniče Vlade, kada se suočite sa svim činjenicama i izjavama najvećeg konstituenta vladajuće većine postavlja se pitanje kako Vi razumijete predstavničku demokratiju ili funkcionisanje demokratije u jednoj zemlji. Vi dobro znate da ste u ovoj zgradi Parlamenta 4. decembra dobili podršku 41 poslanika formirane nove parlamentarne većine. Vi ste bili nosilac liste koalicije *Za budućnost* na prethodnim održanim parlamentarnim izborima. Umjesto budućnosti Vi ste nas vratili u prošlost svojim ponašanjem i svojim odnosom prema jednoj od najdogovornijih državičkih funkcija u zemlji. Odmah nakon završenih parlamentarnih izbora okrenuli ste leđa onima koji su Vam dali podršku u Skupštini. Prvo je Andrija Mandić rekao da Vas je na tu funkciju prihvatio Demokratski front prema preporukama počivšeg mitropolita Amfilohija i sadašnjeg mitropolita Joanikija. Nakon toga ste Vi demantovali Andriju Mandića rekavši da ste u političke vode ušli zahvaljujući onome što vam je rekao Daka Davidović. Šta je od svega toga istina ja na ulazim, to su samo vaše izjave.

Nakon toga koalicija *Za budućnost* ili veći dio koalicije *Za budućnost* Vam je poručio da više ne možete biti na toj poziciji. To vam je između ostalog rekao Milan Knežević kada smo u ovoj skupštini raspravljali o inicijativi za smjenu ministra Leposavića. Tada Vam je poručio kakva god situacija da bude sa ministrom, bilo da on bude razriješen ili ne Vi niste više premijer.

Ova politička fantastika u Crnoj Gori traje punih godinu dana. Punih godinu dana Vi se odupirete od činjenice da prihvatite realnost i stvarnost koja je neumoljiva, a ona je takva da Vas ne podržava 2/3 vladajuće većine unutar Parlamenta i Vi govorite o uspjesima, o programima, o prosperitetu, o životnom standardu građana, o evropskom putu Crne Gore. Pričate o podršci međunarodnih partnera, Vi nemate osnovnu podršku ovdje u Parlamentu. Da li vi vidite ovdje danas ljude koji bi trebalo da Vam daju tu podršku. Da li Vam išta znači ovo što Vam oni upućuju? Ima li to imalo uticaja na vaše političko dostojanstvo, na političku odgovornost? Da li se danas Crna Gora nalazi u političkoj talačkoj krizi zbog ucjena i ultimatumata koji postoje na relaciji između vas i vladajuće većine unutar Parlamenta? Kako možete da okrećete glavu od toga da predstavnička demokratija funkcionise na način da ako nemate podršku u Parlamentu onda je izlišno pričati o bilo kakvom prosperitetu. Vaša izvršna vlast je potpuno atomizovana. Ona nema nikakvu upotrebnu vrijednost. Izgubili ste potpuno legitimitet i to traje godinu dana u Crnoj Gori i Vi se odupirete toj činjenici i kažete mene fotelje ne zanimaju. Pa ako Vas te fotelje ne zanimaju, ako Vas ne zanima fotelja premijera i prvog čovjeka izvršne vlasti kako to da i dalje tu sjedite, a ovi su Vam ljudi, unutar parlamentarne većine, rekli da niste više premijer i da nemate njihovu podršku. Nazivaju vas odlazećim premijerom. Mi danas živimo vrijeme jedne političke fantastike u kojem jedan od autora takvog scenarija priželjkuje politički angažman. To ste Vi. Vi planirate da osnujete političku stranku i očigledno je Vaš cilj da sa pozicije premijera napravite bolju pol poziciju za sebe u narednom periodu i za političku strukturu koju želite da formirate kako biste normalno ostali u političkom životu Crne Gore.

Zbog toga predsjedniče Vlade, je pitanje upućeno Vama upravo u kontekstu uzurpacije funkcije koju trenutno obavljate, a koja Vam suštinski više ne pripada. Iskoristio sam namjerno termin uzurpacije jer je to samovlasno posmatranje svoje pozicije i uzurpacija onoga što su ustavne nadležnost koje trenutno obavljate.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 13:05:42)

Zahvaljujemo poslaniku Živkoviću.
Pravo na odgovor predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.11.21 13:05:50)

Poslaniče Živković, mislim da vi imate jednu grešku koja je sistemska, a ona je nasljedna. Ta nasljedna greška se teško može ispraviti. Vi ne vidite ni jednog trenutka ništa više od faraona koji svijetli kao sunce u Crnoj Gori, a koji je uzurpirao čitavu Crnu Goru. Uzurpirao je kako? Tako što je uveo tajkune u Crnu Goru što je raspodao državnu imovinu, što je uništio preduzeće, što u Crnoj Gori sada teško možete da upravljate, jer sa ničim što je on ostavio ne možete da upravljate. Meni spočitvate moralne predike šta je sa Pandorinom kutijom i brojnim aferama u kojima su učestvovali i ministri i sam predsjednik Crne Gore? Pošto sam na neki način odlazeći premijer, ja kao odlazeći premijer radi građana da vas podsjetim šta se to dešavalo u Crnoj Gori u najkraćem periodu koji ja pamtim i koji ja doživljam.

Godine 1997. se pojavila svijetla tačka pomirenja Srba i Crnogoraca koja je pretočena u Narodnu slogu. Tada je bio najveći pokret koji se desio u istoriji Crne Gore koji ste vi pokrali i ja znam kako je ta prevara nastala. Jednom kad postanete prevarant uvijek ste prevarant i to se dešavalo tako što je zapisnik mijenjan, prepravljan, a neke cifre toboš u informacionom sistemu računar je pogriješio 10.000 je tada bilo dokaza koji govore o toj vašoj zloupotrebi i mnogi, ne znam da li ovdje ima mnogo prisutnih, znaju šta se tada desilo. To je bila najveća prevara. Sljedeća prevara su bili izboru u Nikšiću pa ste ostavili kasu u minusu dva miliona maraka da pokažete da ti koji dođu su nesposobni. To ste željeli i ovom režimu.

Idemo redom. Mislite li da je narod zaboravio šta je rađeno u političkoj korupciji koja je bila evidentna na svakom koraku, a te političke korupcije završavale su nagradama onih koji su bili umotvorci tih rješenja. To je nešto što Crna Gora ne može zaboraviti. Ako se osvrnemo, pošto je ministar Bojanić bio protivkandidat na predsjedničkim izborim, a onda je napravljena još jedna prevara u kojoj su saučesnici i Državna izborna komisija i Ustavni sud i pored prisustva OEBS-a nastalo je preglasavanje da se ne bi ponovili izbori, jer ste znali ako se izbori ponove kakav će rezultat biti.

Da Vas podsjetim šta se desilo u Rožajama kad je izabran predsjednik Filip Vujanović u pet sati, a to svjedoče vaši partijski prijatelji iz SDP-a, znači ne ja. Tada se desila najveća prevara, je za samo tri sata je bilo nemoguće izvršiti toliki broj glasanja, a u tom vremenskom periodu su dva džipa puna para otišla put Rožaja. Mislite da to se ne zna, da se to zaboravlja? Onda čušne sadašnji predsjednik tada novog da bi postao glavni. To su igre koje vi igrate čitavog života. Mislili ste da će ovoga puta politička korupcija da se desi, a desio se narod. Narod brani sve ovo ako vam nije jasno.

Sad da Vam kažem oko onoga što svaki put sa zebnjom i sa nekim, ne mogu da vam kažem lošim osjećajem, doživljam na pitanje šta se to dešavalo novinarima, zašto je ubijen taj jedan predivni čovjek Duško Jovanović? Zašto to ubitstvo nijesti rasvijetlili? Zašto svaki napad na novinare nijeste doveli do pravde? To je ono što je očekivao narod. Nije očekivao da sakrijete šta se dešava. Ako nema nalogodavca koji vodi ka tom dijelu zašto nijeste puštili da se to ostvari? Da ne govorim zašto su policijski službenici ubijani u Crnoj Gori, je su li zbog toga što su se možda napokon osvijestili? Zašto je afera prislušivanja specijalnog državnog tužioca, to je najveći čin zloupotrebe, jednostavno zataškana? Zato što držite tužilaštvo i pravosuđe kao svoj sistem i pričate meni zašto sam ja u politici. Da sam želio kao vi ja bih isto iz osnovne škole krenuo. Međutim, onoga trenutka kad ste udarili na dostojanstvo i svetost, poslije porodice to je u Crnoj Gori vazda bila crkva, tada su mnogobrojni ljudi, među njima i ja, priključio tom pokretu, da još jednom ne prevarite ovaj narod, da još jednom ne otmete imovinu. Jer, vama je najlakše prevoditi pravo korišćenja na pravo svojine i taj veliki vaš biznismen, a on je mafijaš, prijeti direktoru Agencije za zaštitu životne sredine. Prvi put mu je taksom, po zakonu, tražio 600.000 eura i vi sada se pravite nemušti, a mene optužujete zato što je ova vlada ekspertska krenula ekspertizom, znanjem, povezivanjem, dobrom praksom da napravimo četiri programa koji će da preporode Crnu Goru, ne zbog mene, niti moje partije, o kojoj vi sanjate. Nije bitno šta ko sanja, nego napokon da preokrenemo Crnu Goru, da ne budu bitni političari i njihove harizmatične vođe, nego da bude bitan program koji neko realizuje. Ako imate nešto protiv programa zašto to ne kažete, zašto to nijeste uradili, ko vam je branio? Zašto nijeste napravili takve poteze, ne, razlog vrlo jednostavan, što živite više u siromaštvu mi možemo bolje upravljati sa vama. Da vam ne govorim o aferama koje ste nam ostavili kao nasljeđe koje niko živi do kraja možda neće razriješiti. Zašto ste to radili? Da pomognete Crnoj Gori da bude bolja ili šta je bio razlog - lični interesi, veza politike i organizovanog kriminala, dogovoreni poslovi i ja tebi, ti meni. Ova vlada, možete nas staviti na bilo koji skelner svijeta niko nije ušao u bilo kakvu korupciju, a vi zapitajte se dobro. Naravno da se smiju, smiju se Vama gospodine.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 13:13:36)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade.
Gospodin Ibrahimović, procedura. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (25.11.21 13:13:39)

Trebali ste da prekinete ovu insinuaciju koju je gospodin Krivokapić uputio prema svim građanima Rožaja. Morate znati da su Rožajci poštene i časni ljudi. Ne možemo optužiti da su dva džipa kupili cijeli grad. Ne možemo optužiti jedan cijeli grad da može da se promijeni izborna volja građana, uvaženi predsjedniče.

Samo još jednu rečenicu. Žao mi je što odlazeći premijer nije iskoristio šansu da upozna Bošnjake i manje brojne narode to su časni ljudi, ne može ih niko potkupiti, može ih samo kupiti iskrenim odnosom, ljubavlju i iskreno ispruženim rukama. Ova vlada to nije uspjela.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 13:14:22)

Zahvaljujem.

Zaista nijesam razumio da je bila bilo kakva generalizacija, nijesam mislio na građane Rožaja, mislim da je čak premijer usmjerio na tadašnje koalicionog partnera kolega iz DPS-a i optužbe koje su i oni imali i njihovi ljudi na biračkim mjestima u odnosu na ono o čemu je govorio premijer.

Izvolite kolega Živkoviću, Vaše pravo na komentar.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (25.11.21 13:14:47)

Predsjedniče, meni stvarno svaki Vaš odgovor koji ovdje ponudite u Parlamentu uvijek izaziva jedno pozitivno osjećanje. Vaši odgovori i ponašanje na toj funkciji mi djeluju u skladu sa onom poslovicom - dobro jutro čaršijo na sve četiri strane, tako bi najbolje mogao čini mi se opisati Vaše ponašanje i Vaš odgovor.

Vi ste zaista politički fenomen, ne samo medicinski, nego politički fenomen i interesantno je kada čovjek sa 60 godina uđe u politiku pa mu se ponešto može i oprostiti. Ali, kada ste profesor na fakultetu i još kada imate titulu doktora onda bi logično trebalo da vodite računa o vokabularu koji koristite, makar u ovom predstavničkom domu. Mislim, da bi to bilo minimum neke građanske kulture i građanskog vaspitanja, ipak ostavljam na Vama, stariji ste od mene pa sami procijenite je li to u redu ili nije.

Pominjete predsjednika Đukanovića u kontinuitetu, ja ću Vas podsjetiti da je predsjednik Đukanović na predsjedničkim izborima osvojio 180.000 glasova, 55% gospodine Krivokapiću. Čovjek koga ste pomenuli koji sjedi iza Vas, ministar Bojanić, je tada osvojio 111.000 glasova. Zna li koja je to razlika, vi ste ipak profesor Mašinskog fakulteta, pa ćete to matematički dobro sabrati.

To je čovjek koji ima najveći legitimitet u ovoj državi sa toliko osvojenih glasova. Između ostalog gospodine Krivokapiću, u čestim emotivnim nabojima da nekako devalvirate ono što su dosadašnja dostignuća Đukanovića i politike koje je on prezentovao Vi zapravo govorite i o samom sebi. Vi ste bili, makar u nekom dijelu u sastavu Vlade tog premijera Đukanovića. Vi ste čovjek koji je u ovoj državi sticao određena materijalna dobra. Vi ste od ove države gospodine Krivokapiću dobili stan i Vi pričate o autokratiji, Vi pričate o sprženoj zemlji itd.

Ja Vas nijesam ništa pitao od ovoga o čemu ste Vi pričali. Vi imate suštinski problem da shvatite ono što je suština mog pitanja. Vi treba ovdje da odgovarite, u Skupštini Crne Gore, pred građanima Crne Gore, kako mislite da sprovedete sve planove, strategije, programe, vizije koje imate, ako nemate podršku 41 poslanika u Skupštini Crne Gore? Evo objasnite mi taj fenomen i sve će biti u redu. Znam da Vi imate odgovore na mnoga pitanja, ali me zanima prost odgovor na ovo pitanje. Kako mislite da riješite ovo pitanje?

Zna šta su Vam juče poručili iz Demokratskog fronta? Citiram: „Ovako kabadahijsko ponašanje odlazećeg premijera, najbolje govori o tome kome je stalo do funkcija i ko je uzurpirajući poziciju premijera kroz klasičnu zloupotrebu službenog položaja nastavio privatizovanje institucija“. Vi nemate problem sa opozicijom i da se razumijemo Vama niko od poslanika opozicije nikada nije uputio ni jednu uvredu koliko

su Vam uputili predstavnici vladajuće većine. Je li ovo fakat, je li ovo istina, je li ovo argument? Evo ja Vam ga sad čitam i pročitao sam Vam ga u obrazloženju mog pitanja.

Nemate Vi potrebe da raspravljate sa opozicijom, ali Vi imate problem sa onima koji su Vas izabrali u ovom parlamentu. Vi gospodine Krivokapiću pričate o prevari, Vi pričate o prevari? Šta ste Vi uradili nakon 30. avgusta u odnosu na one koji su Vas stavili na vašu listu? Jeste li potpisali sporazum bez njihovog znanja, jesu li Vas oni optužili za prevaru tada? Jeste li Vi iskoristili njihovu partijsku infrastrukturu da dođete do pozicije premijera? Jeste li Vi na osnovu njihove partijske infrastrukture na čelu te liste osvojili 133.000 glasova? Jesu li Vam oni kazali da nemate više njihovu podršku? Prevedeno na jezik brojki Vi nemate podršku 133.000 građana Crne Gore. Vi nama pričate ovdje o prevari i držite moralne pridike, nemojte molim Vas, saberite se kao ozbiljan čovjek, kao profesor na fakultetu, pogledajte istini u oči. Znam da je kod Vas zavladao vlastoljublje, onog momenta kada ste došli na poziciju premijera. Vi ste pošli u Budvu i na proslavi izbora predsjednika Opštine Budva Marka-Bata Carevića ste kazali da više ne treba slaviti Dan pobjede nad fašizmom. U tako egzaltiranom ponašanju, ajde da Vam to oprostimo, jer ste osvojili slobodu poslije 30. avgusta, Vi ste izjavili takvu jednu rečenicu. To ne priliči čovjeku koji se nalazi na prvom mjestu u izvršnoj vlasti.

Kad već govorite o bahatosti, ja ću Vas podsjetiti na jednu stvar koju ste obećali građanima Crne Gore kada ste bili u izbornoj kampanji i nakon izborne kampanje, da ćete smanjiti broj službenih vozila u Crnoj Gori. Onako skrušeno, bogougodno ste prvi radni dan došli taksijem na posao, sljedeći dan kompletna policijska svita sa službenim vozilom. Pripada Vam, ne sporim, ali kad već nešto radite i kad pričate, stanite iza toga. Jeste li smanjili broj službenih vozila u Crnoj Gori? Nijeste. Znae šta radite, skidate sada tablice CGMN da vas ne prepoznaju po terenu, da koristite službena vozila i Vi nama pričate o bahatosti i moralu. Nemojte molim vas, saberite se. Ovo je argumentacija. Znam da Vi imate problem s argumentima, pritom, samo da se razumijemo, o Vama su najbolje rekli oni koji su Vas birali.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 13:21:37)

Zahvaljujemo poslaniku Živkoviću.

Pravo odgovora na komentar, predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.11.21 13:21:46)

Mislim da metode koje ste vi koristili ova vlada nikada neće koristiti. Reću ću vam način kako ste išli u kampanju svaki put na izborima i kako ste ovoga puta poraženi. Porazeni ste zbog toga što ste vi forsirali izlaznost do 12.00 sati. Nakon toga ste vašim uobičajenim sredstvima, izborna komisija na tom lokalitetu saznaje ko nije izašao i vršite pritisak da ti ljudi izađu na izbore. Na prethodnim izborima ste isto napravili još jednu političku korupciju. Postoje brojni dokazi o toj političkoj korupciji, ali vas to ne interesuje. Vas interesuje da i dalje vladate Crnom Gorom. Zbog toga sam vam ja problem. Jer, DPS je, zapamtite, gospodine Živkoviću, prošlost. Vi kao mladi, možda perspektivni političar trebalo bi da shvatite realnost i da u toj realnosti tražite najbolje rješenje i videćete da će se to desiti na sljedećim izborima.

To što vi obeshrabrujete vaše glasače upravo ovakvim pristupima koji govore o tome da vi ne govorite činjenicama, sada da vam kažem da li sam ja taj stan koji sam dobio, dobio po pravilniku ili po vašem sistemu evo vam stan ili pare, pa kupujte stan de vam odgovara, a to vratite na pet, šest rata. Da li je to model ove vlade? Da li je ova vlada podijelila i jedan jedini stan. Šta smo našli u prethodnom vremenskom periodu? Pogledajte kredite, pogledajte stanove koje ste davali. Vi pričate o stanovima. Pričate o akreditacionom tijelu. Evo jednom za kraj da vam kažem, da nijesam bio tu od toga akreditacionog tijela ne bi bilo ništa. To je činjenica. Da ste imali vi nekoga ko zna i ko je prvo radoholičar, a drugo profesionalac ne biste vi mene pustili na takvu funkciju nego sam uložio mnogo više nego što sam dobio kao predsjednik Upravnog odbora, i to se zna, klimajte glavom, bolje će vam biti u Spuzu kada budete tamo završili. Ovo je činjenica. Taj iznos je toliko zanemarljiv da bi samo na ekspertizi čovjek zaglavio. Molim vas, ja pričam ovdje, nemojte da mi dobacujete. Predsjedniče, umirite ovaj lijevi dio u odnosu na moju ruku i dajte im da znaju šta je demokratija. Vi mene da učite šta je demokratija, znam šta ste vi završili, ali vi ste napravili presedan. Svaki proces ste prevodili u političku korupciju. Najbolja afera vam je Pozitivna, nemojte očekivati da će se ponoviti. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 13:25:06)

Zahvaljujemo i Vama.

Pravo završnog stava na odgovor predsjednika Vlade, poslanik Živković. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (25.11.21 13:25:13)

Prvo, predsjedniče Vlade, opet nemate dobru spoznaju demokratije. Mi smo na prethodnim parlamentarnim izborima osvojili 35% podrške biračke javnosti. Tako da sva istraživanja do sada dovoljno govore o povjerenju koje nam sada stoji u skladu s onim što su bili parametri na parlamentarnim izborima pa i nešto više. Kako smo došli do toga, vjerovatno i djelimično zahvaljujući vašom zaslugom i načinom ponašanja. Gospodine Krivokapiću, nijesam iza ove govornice rekao ništa što nije argumentovano i činjenično. To što Vi imate problem s tim ne mogu Vam pomoći. Vi ste bili u Vladi gospodina Mila Đukanovića. To je tačno. Dobili ste stan. Kako ste Vi dobili stan, ne ulazim u to. Nijednom Vas nijesam optužio na koji način ste taj stan dobili. Taj stan ste, takođe, dali u zakup. Jeste li prijavili te prihode, gospodine Krivokapiću? Niste, dobro. Pričate o sprženoj i autokratskoj zemlji. Sagradili ste kuću koja nema građevinsku dozvolu. Je li ovo tačno? Takođe, dobijamo informacije da imate i određeni broj firmi u Crnoj Gori iz farmaceutske industrije. Ali, u redu, nije sporno, nijesam Vas ni za šta optužio. Imam potrebu samo da ispolemišem s Vama oko par stvari.

Uvijek volim da se vratim na onaj Vaš dio programa koji ste iznosili ovdje 4. decembra, brzo će se navršiti godina dana. Tada ste kazali da je neophodno donošenje hitnih mjera i plana za borbu protiv novog virusa korona u okvirima pandemije COVID-19 sa održivim sistemom zdravstvene zaštite. Vi ste jedini premijer koji nije vakcinisan. Vi ste jedini premijer koji donosi mjere na čelu Savjeta za borbu protiv širenja koronavirusa, a da ne poštujete te mjere. Uočavate li Vi kao ozbiljan čovjek ikakvu kontradiktornost? Uočavate li Vi da sebe sami pred ogledalom iskritikujete i kažete ovdje imam osnovni problem sa zaštitom javnog zdravlja, imam osnovni problem sam sa sobom?

Vi ste kazali da ćete unaprijediti obrazovni sistem, da će doći do depolitizacije obrazovnog sistema. Treba li da Vas podsjećam koga ste sve imenovali na čelne pozicije u obrazovnom sistemu u pojedinim školama? Treba li da vas podsjećam žene kojih poslanika se nalaze na čelu tih obrazovnih ustanova? Vi pričate o depolitizaciji. Vidjeli smo juče poslednji slučaj u Upravnom odboru Monteputa. Vi pričate o depolitizaciji, predsjedniče Vlade. Vi ste se za to gorljivo borili. Vi ste to obećali građanima Crne Gore, ništa od toga nijeste ispunili.

Dalje, Vi ste čovjek koji ima očigledno neku opsesiju Cetinjem kao kolijevkom Crne Gore. Dakle, Vi ste u noći kada je trebalo obaviti ustoličenje mitropolita Joanikija na Cetinju zloupotrijebili svoju funkciju, pogazili Ustav Crne Gore, krenuli na svoj divni narod, kako ga nazivate, zloupotrebom funkcije i upotrebom represivnog aparata krenuli na narod Cetinja i narod Crne Gore. Znao ste kako ste krenuli na građane Cetinja? Na građane Cetinja ste krenuli suzavcem i šok bombama. Uostalom, da je ovo tačno što govorim ste Vi izjavili kada ste rekli da ste Vi preuzeli komandni lanac i da niste iza sebe imali ministra unutrašnjih poslova i direktora Uprave policije. Znao ste šta, predsjedniče Vlade, prije ili kasnije odgovaraćete pred nadležnim državnim organima zbog toga što ste uradili tu noć.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 13:29:32)

Idemo dalje.

Proceduralna intervencija, poslanik Ivanović. Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ (25.11.21 13:29:54)

Zahvaljujem, poštovani predsjedniče.

Ovo je već treći put da na Premijerskom satu predsjednik Vlade Crne Gore sebi daje za pravo da upućuje komentare na moj račun. Sve što želi da mi kaže neka mi kaže u oči, ali on kao predsjednik Vlade ne treba da krši prvo Ustav, a drugo i ostale zakone Crne Gore koji se donose u ovom domu. Zna se podjela koja postoji između izvršne vlasti, sudske vlasti, Skupštine Crne Gore i Vaša je dužnost bila da ga na to opomenete. On nije imao pravo da zloupotrijebi ovu poziciju i govornicu danas u Parlamentu, a ko će se kada i gdje vidjeti u Spužu prepustićemo to narodu i budućnosti. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 13:30:37)

Zahvaljujemo i Vama.

Da ne ulazim sada u težinu optužbi s jedne, druge, treće i četvrte strane i šta je izlazak iz okvira onoga što je postavljeno poslaničko pitanje, šta je svrha poslaničkog pitanja, šta je odgovor predsjednika Vlade, zaista ovdje pokazujemo jednu demokratičnost i s jedne i druge i treće strane, tako da je principijelan pristup. Izvolite, kratko.

PETAR IVANOVIĆ (25.11.21 13:31:05)

Uvaženi predsjedniče Parlamenta, Vi nemate pravo da komentarišete proceduralnu reakciju s moje strane, kao što ni ja sebi ne bih dao za pravo da komentarišem izlaganje nekih poslanika danas koje sam čuo. Zato Vas ljubazno molim da se držimo uvaženog reda, mira, Poslovnika koji smo usvojili. Podsjetio sam da je to bila Vaša obaveza i Vaša dužnost, Vi ste to trebali da primite k znanju i da reagujete. Ništa više od toga.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 13:31:35)

Zahvaljujem i Vama.

Kad biste znali i poznavali Poslovnik znali biste da je moja obaveza da se osvrnem u odnosu na proceduralnu intervenciju, ja sam se osvrnuo u odnosu na proceduralnu intervenciju na način kako sam smatrao za shodnim i sada nastavljamo sa radom.

Poslaniče Raduloviću, imate objedinjeno vrijeme i na kraju ćemo ostaviti ovaj minut. Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (25.11.21 13:31:56)

Hvala Vam.

Pozdravljam sve.

Postavio sam sljedeće pitanje:

Gospodine Krivokapiću,

Imajući u vidu važnost funkcije koju obavljate i odluka koje donosite, da li uvidate da programi *Evropa sad* i *Crna Gora odmah* ne nude reformske, optimalne i sveobuhvatne odgovore na globalne izazove i izuzetno složeno socio-ekonomsko stanje u Crnoj Gori nakon tridesetogodišnje vladavine kriminogenog režima, da su oni značajno deklarativni, subjektivni, parcijalni i neutemeljeni, čak u nekim elementima diskriminatorski, antievropski pa i anticivilizacijski, te mogu da proizvedu socijalni haos i nastavak ekonomske destrukcije?

Kolega Krivokapiću, prije svega pitao sam se da li ima smisla bilo kakva stručna debata kada sve postaje besmisleno, kada apsurdnost i laž postaju svojstvo našeg življenja, kada sam uzaludo nudio brojna rješenja i prije godinu i prije 30 godina, formalno i neformalno razgovarao sa Vama i brojnim ministrima iz ovoga formata od početka i prije mandata, tumačio i analizirao, dobio pohvale, naknadne potvrde i nedovoljno dobre programske plagijate. Da ste uvažili moje sugestije sa prethodnog Premijerskog sata vjerujem da bi danas glasali jaku i reformsku Vladu na čelo sa Vama, imali konsolidovanu parlamentarnu većinu koju podržava 41, odnosno 46, odnosno 48 ili čak 51 poslanik, što evo godinu dana uzaludno činim. Danas ne bi bila posljednja ponuda DF-a koja je identična svim mojim ranijim predlozima ili neke treće neprincipijalne kombinacije.

Danas sam ipak ovdje jer sam nepopravljivi optimista, jer još živi kako tako Crna Gora, no svakim danom sve više nejaka i nemoralna.

Kolega Krivokapiću, kvalifikacije koje sam u pitanju iznio zahtijevaju brojne analize i vrijeme, zadržaću se samo na nekim. Prvo, zašto kvalitetni programi nijesu predloženi još u decembru 2020. godine. Tada sam ponudio reformska rješenja. Vi ste ekspertska Vlada, izgubili smo zbog toga više od milijardu eura prometa, brojna radna mjesta i dobili sve više gladnih usta. Limitirano i devastirano nasljeđe prethodnog režima zahtijevaju sveobuhvatne reformske odgovore i optimalne makroekonomske varijable. Parcijalna i neutemeljena rješenja izazvaće haos. Sektorske reforme moraju biti u saglasju sa novim politikama Evropske unije i globalnim izazovima, rješenja moraju obuhvatiti dinamične promjene na globalnom tržištu i rast cijena i nedostatak energenata roba i usluga. Samo sa dinamičnim održivim investicionim ciklusom i dvocifrenim makroekonomskim rastom se može iskočiti iz ovoga živoga blata.

Odmah po prezentaciji programa *Evropa sad* sam odmah reagovao, sutradan, sa jednom potpunom analizom. Sve moje tvrdnje koje sam tada iznio 29.09.2021. godine su manje - više u većoj mjeri to isto potvrdili brojni analitičari i MMF sa svojim manirom. Mišljenje pojedinih Milovih analitičara, preletača, uopšte mi nijesu ni važna. Izjava pojedinih socijalnih partnera su bili iznuđeni, poput nekih predstavnika

međunarodne zajednice, razgovarao sam sa njima. Povećanje minimalne zarade, progresivno oporezivanje, neoporezivi dio stimulativna i konkurenta poreska politika je dio i moje i naše ekonomske politike. Takođe, povećanje kupovne moći, proizvodnja i povećanje tražnje, a sa tim i punude, međutim, sve to treba činiti fazno i održivo kao posljedicu i u saglasju sa brojnim drugim činiocima i uz brojne druge mjere. Predlagao sam već da od početka ove godine minimalna zarada bude 350 eura, minimalna penzija 250 eura, uz egzistencijalni minimum za svakog ugroženog građanina. Povećanjem minimalne zarade od 450 eura i prosječne od 700 eura od početka iduće godine izaziva mnoge kontradiktornosti. Činiti to bez utemeljenja u produktivnost, posebno u pojedinim sektorima sa nižim zaradama kao što je trgovina i dio usluga, gdje je zaposleno oko 35.000 radnika sa prosječnom zaradom od 394 eura nije ni matematički izvodljivo, može samo izazvati povećanje nezaposlenosti, rast rada na crno, skraćenje radnog vremena, malverzacije, inflaciju i sigurni rast cijena roba i usluga.

Što ćemo sa 130.000 penzionera sa prosječnom penzijom 290 eura i minimalnom od 147 eura koju prima 16.000 penzionera i još nižom invalidskom i još najnižom staračkom? Morate da znate da odnos zarada i penzija u svakoj normalnoj državi treba da bude negdje 70 do 80%. Što ćemo sa 54.000 nezaposlenih koji imaju periodično nedostojnu pomoć, čini mi se 2, 3, 4, 5 ili 6 mjeseci zavisno od grupe sa brojnim brojnim beskućnicima i 30.000 porodica bez krova nad glavom i 30% djece u riziku siromaštva?

Slušajte me dobro, i Vi posebno, u 16 opština u Crnoj Gori ima više penzionera nego zaposlenih. U osam opština je više nezaposlenih nego zaposlenih, u tri opštine je više korisnika socijalne pomoći nego zaposlenih. Reći da ćemo, na primjer 2024. godine imati prosječnu zaradu od 1.000 eura kao Slovenija je krajnja dirskost. Da li zna ministar Spajić da Slovenija ima 80% veći bruto društveni proizvod prema standardu kupovne moći od Crne Gore? Da imaju spoljnotrgovinski suficit negdje oko 5 do 10%, da su im glavni proizvodi visokotehnoški sklopovi i mašine u elektronici, obrada čelika, aluminijuma, drveta i ljekova. Garantujete da će u februaru biti uvećane zarade, lako je to ispuniti. Međutim, sigurno toga neće biti u decembru bez zaduženja i lomova sa ovakvom politikom. Gdje je tu druga sirotinja, biće još više gladnih povećanjem troškova života, gdje je pravda dati samo jednima od zajedničkih aktivnosti i efekata?

Ponovo planirate manje izdvajanje za zdravstvom sa iznosom iz 2021. godine i dugom fonda potrebno je minimum 400 miliona. Planirate samo 333 miliona. Prosjek u Evropskoj uniji stalno ponavljam je 3.000 eura po stanovniku, dok je u Beču više od 4.000 eura po stanovniku, gdje hoće građani da se liječe kao u Beču. Ove godine moramo naći minimum 400 miliona, zdravlje je na prvom mjestu.

Sada ću krajnje analitično, dva puta sam pregledao vašu prezentaciju kapitalnog budžeta za 2022. godinu prezentaciju *Crna Gora odmah*. Odmah javno kažem, da su brojni vaši predlozi u saglasju sa mojim viđenjem, međutim, ozbiljan je problem naći prioritete i mogućnost realizacije najvećih javnih investicija koje bi uistinu srednjoročno obezbijedile dinamičan ekonomski rast, dugoročnu održivost, brojna radna mjesta, konkurentnost i socijalno blagostanje.

Kada je u pitanju način, svaki projekat mora proći proces sazrijevanja. Počev od fizibiliti (feasibility) studije do glavnog projekta, finansijsku konstrukciju i optimalna rješenja moramo naći. Ništa od investiciono - razvojnog fonda o čemu slavopojke mi govore o razvojnoj banci, ništa od tržišta novca, reformi, kapitala, nema fonda za Crnu Goru u najavi je garantni fond. Malo uzimamo iz tog takozvanog investicionog okvira.

Slušajte me Krivokapiću, jedino ja u lice Evropskoj uniji kažem i tražim paket od 750 milijardi eura, ne one 96 eura koje su nam dali, nego barem kao Hrvatima kojima su dali 5.400 eura ili 10.000 pojedinim državama kao što je sjeverna Italija, čini mi se, oko 13.000. Obećavali su da budemo jednaki mi i kao kandidati i kao članice. Kako ćemo sustići u konkurenciji, kada su te zemlje danas decenijama možda i milenijum ispred nas? Šta će biti sa Institutom za razvoj? Post festum kao ću ja biti, šta ću se pitati kao direktor kad okupim sve one profesore.

Gospodine Krivokapiću, samo ću se zadržati na nekim stvarima u vezi tih kapitalnih investicija. Prvo, oko energetike, to je naša zlatna koka. Ja sam odavno u toj priči. Nema đe nisam bio na koja mjesta, pogledajte ovo, 2007. godine tada smo bili Grupa za promjene, prof. Mišo Ostojčić i ja i ostali na Kruševo, pogledajte ove analize. Slušajte me dobro, nema Crnoj Gori budućnosti u energetici bez četiri, ali četiri hidrocentrale na vodotoku Pive, one moraju raditi reverzibilno i moraju tamo biti one velike potisne pumpe gdje sam, evo da se ne pravim važan, i ja nekada proizvodio. To je ta vršna energija koja je duplo skuplja.

Zašto radite, produžavate da realizujete Komarnicu kad je ona na lopovskom projektu, 100 miliona je ugrađeno u njoj. Mora biti novi projekat, morate pitati građane Šavnika da li hoćete da dobijete po svaki znatni sanduk da se preselite tu da možda potopimo i da dobijemo veće efekte. Zašto se ne dogovorite sa komšijama oko Kruševa. Što je sa hidrocentralom Buk Bijela, oni je rade, što je ovo?

Slušajte me, gospodine Krivokapiću, želim svako dobro i hoću dvije termoeletrane, i hoću na Maoču termoelekttranu, ja sam to zagovarao. Ovaj projekat je lopovski projekat i oni ga produžavaju. Ja im sugerisem - daj da napravite novi projektni zadatak u kome ćemo da ugradimo i ono kada budu nove tehnologije da CO2 eliminišemo ili ono kada prođe plin iznad Pljevalja. Nemojmo na ovaj način da bačamo pare. Prihvatio sam da budem u Savjetu za prostorno planiranje, to je najveći dokument.

Gospodine Krivokapiću, morate da znate kada su u pitanju fotonaponske ćelije i vjetar, da Srednja Evropa nema više vjetra, da su klimatske promjene se promijenile. Gdje ćemo sa otpadom? Tako da mora da bude potpuna analiza oko puteva, moramo da stenemo i da budemo pametni i mnogo mi se sviđelo jednom što sam čuo od vas jednu rečenicu, završimo ovo pa onda revitalizujemo sve magistralne puteve kako bi napravili krivotok Crne Gore. Ali, slušajte me, ovo ja imam, nijesam ja pametan samo genetski što znam nego što imam i tajna dokumenta. Ova analiza i studija kaže da je autoput sa 12, 13 hiljada onaj što je na dnevnom nivou nije isplativ, a jadransko-jonski osam hiljada. Ne ulazimo u to bez garancija Evropske unije da ga uradimo kao Pelješac, ali znate li što moramo hitno da uradimo - brzu saobraćajnicu na koti 100 s primorjem. I moramo da modernizujemo naša dva aerodroma, to mora da nam bude ključ i moramo sa Željeznicom da idemo na ovaj način.

Slušajte, da vam kažem zao ovoga što je bio uhapšen, pa je pušten. Ja sam mu lupio četiri pet krivičnih prijavi i taj čovjek je zaslužio veliku kaznu, ali mene što je šokiralo, sigurno iz neznanja, da vi njemu dajete i dalje Crvene boksite. Džabe što su se inženjeri bunili, džabe što sam ja lupio krivične prijave. Slušajte, ovo sam dobio od Vlade, drugi pa treći dokument. Ove godine, do šestog mjeseca on je eksploatisao 314.325, do šestog mjeseca 3.738.000. Znate li koliko je to srednje tehnološkog nivoa aluminijuma? To je milijarda, stotinu hiljada tona, pa srednji tehnološki sadržaj od 10 hiljada eura, milijardu je samo ove godine uzeo. Znate li šta je ostalo?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 13:46:21)

Zaključajte, dovoljno je.

BRANKO RADULOVIĆ (25.11.21 13:46:25)

Evo zaključujem.

Znate li šta je ostalo, ostalo nam je samo 13 miliona crvenih boksita i to najgorog tehnološkog sadržaja sa najvećim SiO₂. Ja ne znam da li moje rješenje koje je genijalno kojeg sam napravio može da više egzistira. O tome ću više govoriti na sljedećem Premijerskom satu, ukoliko Vi budete tu, a ja ovdje.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 13:46:51)

Zahvaljujemo.

Pravo na odgovor predsjednik Vlade. Izvolite, predsjedniče Vlade.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.11.21 13:47:01)

Uvaženi kolega Raduloviću, Vi ste kazali većinu stvari koje sam ja trebao u odgovoru da iskažem. Ali ono što je najvažnije da imamo isti stav, a to je da Crna Gora mora da ide ubrzano u reforme, reforme koje će biti jasne, infrastrukturni projekti, projekti gdje će energetski biti bogat, znači ekonomski biti bogat i Crna Gora stvarno ima izuzetni potencijal i došlo je vrijeme da se taj potencijal iskoristi.

Ja sam upravo na toj prezentaciji koja je bila posvećena projektu *Crna Gora odmah*, rekao nekoliko varijanti. Naravno Kruševo vrlo dobro znam kad je rađeno i znam da je to bio jedan projekat koji, nažalost, nije ugledao svjetlo dana. Mi ćemo sve varijante uzeti u obzir i ona varijanta koja bude najbolja, pa čak kao što ste možda čuli slušajući prezentaciju, moj stav je da Komarnica jedino može da bude dobro rješenje ako bude reverzibilna i ako i tu postoje različiti modeli. Ali ako se Crna Gora ne uspije za ovih pet godina potpuno modernizovati da infrastruktura bude primjerena 21. vijeku bolje da ništa nijesmo radili. Zato su ova četiri projekta *Evropa sad*, koja je naša obaveza prema socijalnoj pravdi, ja znam da u ovom terenu nijesu obuhvaćene brojne populacije, prevashodno penzioneri, ali već sljedeće godine oni će imati benefit od samog ovog projekta, jer kao što znate utvrđivanje penzije ide jednom godišnje. U dijelu ovoga odnosa prema toj našoj postavljenoj cifri, koja bi trebalo da bude u decembru 2025. oko 1.000 eura, mi smo tada računali na brojne investicije. Naravno investitori, ako politička volja bude ovakva kakva jeste, teško će dolaziti na ove prostore iako postoji dobra volja brojnih investitora, među njima i onih koji imaju inovativne tehnologije baš za vjetroelektrane i čak imaju spremnost da to realizuju ovdje kod nas.

Naravno sve zavisi od političke volje i politička volja zna neki puta da iznenadi sve nas, ali ja ne mogu da razumijem da neko ne bi glasao i ovaj budžet u kome *Evropa sad* i *Crna Gora odmah*, ova dva

druga projekta nijesu sastavni dio budžeta. Očekujem podršku od 81 poslanika jer ovo je priča za građane, a nije priča za politiku. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 13:50:05)

Zahvaljujemo i Vama.

Samo kratko poslaniče Raduloviću da zaključujemo. Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (25.11.21 13:50:11)

Hvala vam.

Danas se lomi Crna Gora u socio-ekonomskom smislu. Ukoliko, kolega Krivokapiću, se ja budem pitao ili me neko ko je na vlasti bude više slušao, tada ćemo biti bliži tim 1.000 eura 2024. godine. Ukoliko ne, kami Crnoj Gori.

Ja ću, bez obzira kroz sve što prolazim ja i moja porodica, ja ću do kraja nuditi moja rješenja. Prihvatio sam to i u Savjetu da budem, sutra sa profesorom Ostojićem razgovaramo o energetici, sa nekim ljudima koji su tamo. Kada budu o saobraćaju, u industriji ću takođe. Samo ću da kažem još dvije stvari.

Prva stvar znajte nešto da siguran sam i bez mene, ukoliko bude u toj jakoj vladi i Demokratski front, sa svojim programom, tada će ona biti više crnogorska građanska i evropska. Vjerujte mi to. Druga, stvar. Neki put padnem ne u depresiju nego u emocijama zašto na pojedinim nazovi medijima vidim gadosti, laži o meni i o mojoj porodici. Kunem se u sve što imam, sve pošteno sam zaradio, ništa od Crne Gore, tako i moja porodica. Ti nazovi mediji za takve laži kao što je i jutros će odgovarati, kad-tad. Da li da završim nek je vječna Crna Gora ili da nam bog dođe u pomoć ili u pamet se ljudi, ne znam, možda sve zajedno. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.11.21 13:52:05)

Hvala.

Razumio sam da predsjednik Vlade ne želi komentar.

Prije nego dam riječ kolegi Šehoviću, samo informacija da će predsjedavanje sjednicom u ovom drugom dijelu današnjeg rada preuzeti potpredsjednik Bulajić, jer ja moram da se uputim ka Skoplju, gdje me već večeras očekuju aktivnosti u okviru jedne vrlo značajne regionalne konferencije, a sutra bilateralni susreti sa državnim vrhom Sjeverne Makedonije. Izvinjavam se i zahvaljujem, potpredsjedniče izvolite.

Kolega Šehoviću, Vi možete početi sa pitanjem slobodno.

DAMIR ŠEHOVIĆ (25.11.21 13:52:43)

Hvala poštovani predsjedniče Skupštine, uvaženi predsjedniče Vlade, drage kolege,

Za tačno devet dana se navršava punih 12 mjeseci otkako je ovaj visoki dom izabrao 42. Vladu Crne Gore i Vas za njenog premijera. Vjerujem da se naši uvaženi građani jednako kao i mi koji sjedimo u ovoj sali sjećaju brojnih obećanja sa kojima ste nas zasipali sa ove skupštinske govornice, a koja su bila toliko slatkorječiva da ne kažem nerealna da vjerujem da bi vam i Andersen najčuvaniji pisac bajki na tome pozavidio. Iz gomile tih obećanja ja bih ipak izdvojio njih nekoliko u koje ste se gotovo zakleli. Vi ste predsjedniče Vlade nama kazali tog 4. decembra 2020. godine da ćete da obezbijedite slobodu svim našim građanima. Rekli ste da ćete kao zjenicu oka svoga da čuvate građanski i sekularni karakter naše države, rekli da Vam je multietnički sklad svetinja. Obećali ste da ćete da nam obezbijedite do sad neviđenu espertsku, reformsku i domaćinsku vladu, da ćete u najkraćem mogućem roku da sprovedete remorme i da će odmah nakon 200 dana građani Crne Gore da dožive boljitak i da osjete boljitak svako na svoj način.

Danas godinu dana od tada ja moram predsjedniče Vlade da Vam kažem da nijeste ispunili niti jedno obećanje koje ste nam dali prije godinu dana. Mi zaista jesmo, poštovane kolege, dobili slobodu, ali slobodu u izlivima najsurovije, najbrutalnije nacionalne i vjerske mržnje, slobodu u kojoj su najmanje slobodni, uvažene kolege, Crnogorci i brojčano manji narodi koji su sebe ugradili u temelje ove države. Slobodu koja nas je nažalost, kažem nažalost, vratila uz devedesete godine. Slobodu koja je širom otvorila vrata Vlade po dubini i po širini onima koji osuđene ratne zločince smatraju herojima i moralnim uzorima. Umjesto građanske i sekularne države uveli ste nas u, rekao bih nacionalističku i teokratsku državu. Budući da ste nam na velika vrata u 21. vijeku uveli teokratiju, a umjesto, uvažene kolege, ekspertske, reformske i

multietničke vlade suočili ste nas po prvi put u našoj novijoj historiji po prvi put od uvođenja višestranačkog sistema sa gotovo jednonacionalnim i jednovjerskim sastavom ministra.

Poštovani predsjedniče Vlade, zahvaljujući Vama, kao prvom čovjeku Vlade, zahvaljujući Vladi koji predvodite i zahvaljujući parlamentarnoj većini koja vam je dala povjerenje Crna Gora se danas nalazi u najvećoj političkoj i institucionalnoj krizi od uvođenja višestranačkog sistema. Garantujem vam da ne možete naći niti jedan primjer u civilizovanome svijetu, da dvije trećine poslanika vlasti bojkotuje Parlament u kome ima većinu. Jednako tako ne možete naći primjer da Vlada i dalje vlada, a da ima podršku manje od jedne petine poslanika. Vjerujem, da ne možete naći primjer da Vlada uspije zahvaljujući svojoj nedovoljnoj angažovanosti, da izazove potpunu blokadu sistema, jer nam je tužilačka, sudska vlast u blokadi, praktično ne funkcioniše, a predsjedniče Vlade od onih silnih zakona koje ste planirali da usvojite u toku godinu dana znate li koliko ste usvoji, svega 7%. Ništa bolja situacija, uvažene kolege, nije i kada je riječ o ekonomskoj situaciji i ekonomskim parametrima. Za svega godinu dana rada ove i ovakve vlade životni standard u Crnoj Gori je drastično opao. Predsjedniče Vlade, jeste li svjesni da za vrijeme Vašeg mandata na mjesečnom nivou preko 1.000 lica ostaje bez posla? Predsjedniče Vlade, znate li da je za vrijeme mandata vaše Vlade broj zaposlenih u Crnoj Gori smanjen za čak 18.000? Broj nezaposlenih je povećan za oko 11.000, a Crna Gora se suočava sa najvećom stopom nezaposlenosti od referentuma na ovamo. Znate li predsjedniče Vlade da cijene osnovnih životnih namirnica divljaju, da su neke od njih porasle za čak 75%? Znate li da imamo najveći rast cijena goriva u Evropi? Znate li da imate preko 400 više firmi sa blokiranim računima i znate li da je iznos duga, povećani iznos duga na osnovu tih firmi preko 150 miliona eura?

Jedan nevjerovatan podatak od juče. Suočili smo se sa činjenicom da je zahvaljujući radu ove vlade za svega devet mjeseci, potpredsjedniče Skupštine, dobit Elektroprivrede, Rudnika uglja i CEDIS-a smanjen na za ni manje ni više nego 30 miliona eura, 30 miliona eura je pala dobit samo ove tri kompanije za devet mjeseci rada ove vlade.

Situacija epidemiološka je jednako loša kao i ekonomska. Građani su u potpunosti izgubili povjerenje u Vladu i u odluke koje ona donosi, zato i ne treba da nas čudi podatak koji sve nas treba da zabrine da je država Crna Gora jedna od država u samom vrhu u Evropi i u svijetu po stopi smrtnosti i po stopi inficiranih na stotinu hiljada odnosno na milion stanovnika. Imamo jedinstven primjer u civilizovanom svijetu da je predsjednik Vlade nevakcinisan, a garantujem jedan jedini na zemaljskoj kugili da je takav nevakcinisan čovjek na čelu Savjeta za borbu ne protiv bilo čega nego protiv korona virusa.

Najveći krah vaše politike je evidentan, krah vaše politike najočigledniji u posljednjem Izvještaju Evropske komisije koji je najgori ikada. U tom posljednjem Izvještaju Evropske komisije Crna Gora je dobila najnižu prosječnu ocjenu otkako se vrše mjerenja napredovanja pojedinih zemalja na putu evropskih integracija. Kako i ne bi, predsjedniče Vlade, kad smo iz pregovaračke strukture ostali bez 110 ljudi što zbog ostavki, što zbog smjena. Međunarodni ugled Crne Gore je narušen zbog toga što je dvije trećine parlamentarne većine anti NATO i anti EU nastrojen zbog toga što nam cure podaci iz obavještajnog sektora i zbog toga što smo nerijetko meta stranih uticaja. Zato sam sebi dao za pravo, potpredsjedniče Skupštine, da predsjedniku ove figurativno da kažem Frankeštaj Vlade postavim jedno jednostavno pitanje.

Šta Vlada na čijem ste čelu planira da uradi da bi riješila problem ekonomske, političke, institucionalne i zdravstvene krize i šta planirate da uradite da biste odblokirali proces evropskih integracija koji je suštinski u blokadi? Da Vam kažem svaki odgovor koji ne bi podrazumijevao podnošenje neopozive ostavke sad i odmah bi, što se mene tiče, bio pogrešan. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 14:01:41)

Hvala Vama.

Molio bih kolege samo racionalnije vrijeme, predviđeno Poslovníkom, da koriste.

Riječ ima predsjednik Vlade, pravo na odgovor.

Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.11.21 14:01:48)

Poštovani gospodine Šehoviću, kada čovjek Vas sluša misli da je prije vas bio med i mljeko pa je neko unizio. Na taj način se odnosite prema svemu. Vi ste sve uradili, ova vlada nije čak ni ekspertska iako u poređenju sa Vama i vašom stručnošću neko ko je magistar ima veće reference nego Vi, kao profesor Univerziteta. Ako vi govorite o tome da cure informacije - kažite odakle cure informacije? Odakle Vama te informacije? Zašto stalno obmanjujete javnost? U svim susretima sa najvećim zvaničnicima niko nikada to nije rekao. Vi sada još jednom manipulacijom ovdje pričate građanima nešto što nije tačno. Dolazak i

zamjenika generalnog sekretara koji je zadužen za bezbjednost je to potvrdio. To je potvrdio i gospodin Eskobar. Šta Vi želite? Recite, dokažite to što kažete. Nemojte više da bacate ovdje, pred narod, priče koje nemaju utemeljenje.

Pričate o ekonomiji, šta ste ostavili, mislili ste da ćemo mi da bankrotiramo, je li, 20. januara smo, po vama, trebali da budemo potpuno u kolapsu. Međutim, ipak smo mi Vlada koja zna šta treba da uradi. Pa, tada je lansirana obveznica i spasila čitavu Crnu Goru. Jeste li se vi ovdje, čini mi se, malo podrugivali sa našim planom budžeta da će 65% da bude ostvareno na osnovu turizma sa uporednom godinom 2019? Koliko je ostvareno, zašto je Centralna banka to potvrdila, zato što nije imala rješenje. Crna Gora će ove godine imati najveći ekonomski rast možda i u Evropi. Po zadnjoj procjeni Evropske banke za obnovu i razvoj to je 12,4. Vjerujte da će biti blisko 14%. Kada ste vi u vašoj ekonomiji imali situaciju da imate suficit po pojedinačnim mjesecima samo mi to recite? Ovdje pričate o državnim preduzećima i zato se formira taj četvrti progam koji će dobrotom upravljanja da klasifikuje preduzeća i da državna preduzeća se upravljaju na jedinstven način sa standardima, kao svugdje u svijetu. Isto tako po tom kapom *Montenegro radi* biće i upravljanje državnom imovinom koja je od strane prethodne vlasti zloupotrebjavana i to na najvećem mogućem nivou.

Što se tiče zdravstvene situacije mi smo zatekli stanje kakvo jeste, a to znači nula vakcina i ogroman broj inficiranih. Sa zdravstvenim kapacitetima u kojima ništa nije funkcionisalo osim borbe protiv korone. Da li je to sad tako? Zašto se ne pitate da li funkcioniše čitav zdravstveni sistem. Ako vi samo udarate na jednog premijera čemu, šta želite da kažete na taj način? Svak snosi odgovornost za ono što radi. Upravo moj boravak u Strazburu i u Briselu vrlo jasno govori šta su naše snage u najključnijim institucijama, a to je pravosuđe. Ja zarobio Tužilački savjet i Sudski, je li, čime sam ja to doprionio da to bude zarobljeno? Ko je to uradio? U kakvom statusu se ostavili sve te institucije, v.d. stanje u kome oni koji su advokati i ambasadori, vlasti koja je bila prije toga, štite tu vlast dan danas. Pogledajte koliko je krivičnih prijava koje smo podnijeli sa pravom procesuirani.

Danas se otvara afera šljunak. Kad ste to vi radili? To je bilo sve u vašem vremenskom periodu dok ste Vi bili član te vlade. Šta je sa našim šumama? Kome ste ih davali? Da ja nijesam izdao koncesiju jednom jedinom preduzeću? Ne, mi smo produžili ono što smo morali, a vi ste za deset eura davali metar kubni u prosjeku da bi taj isti zarađivao preko stotinu. To je ekonomija? Jeste ekonomija za lične interese i tajkune od kojih svaki dan imamo prijetnje. Ne ističem to zbog toga da ne bih plašio građane, svaki dan, i udarate na časne ljude koji hoće da primijene zakone. Ako želite takvu Crnu Goru koja je bila selektivna i u svim izvještajima piše hibridni režim. Da li piše u ovom zadnjem izvještaju? Ne. Sloboda se desila, a to što je neko predstavlja na način kao Vi je pogrešna interpretacija. Ovdje nema niti iko ikoga dijeli ni po nacionalnoj, ni po vjerskoj osnovi. Meni prigovarate zato što sam vjernik, je li, da, da, i kažete da je to teokratska vlada, je li? Kakva teokratska vlada ili društvo, naravno? Hajde da vidimo đe je to, đe je to prisutno, meni je jednak i reis i moj vladnika, ja ih ne odvajam ni po čemu, ni vas isto. To najbolje zna, gospodin Ibrahimović. Nikada nijednog trenutka nijedan zahtjev koji sam dobio, a da nijesam odgovorio na njega blagovremeno i jednako prema svakome. E, to je razlika.

Vi ste bili selektivni. U pravilnicima koje ste donosili vi ste prepoznavali one koje ste favorizovali. To je bila razlika ta selektivnost koja nije donijela Crnoj Gori ništa dobro, niti može donijeti. Ako želite ovo je pitanje ove vlade, ima jedan jedini princip, a to je da pravda bude za sve jednaka i da nema revanšizma. Vi pričate o 110 ljudi, to nije tačan podatak. To je podatak koji je dat u izvještaju, on nije tačan. Prigovarao sam Evropskoj komisiji za te netačne podatke. U ovom vremenskom periodu dok ova vlada bude radila izvještaj će biti vrlo jednostavan, svaka tri mjeseca će neko čekirati ono što uradi Vlada i naravno Parlament i to dostavljati Evropskoj komisiji tako da ćemo iz četiri iteracije doći do konačnog izvještaja. Zaboravljate jednu činjenicu da se ovaj izvještaj odnosi na period jun - jun i zaboravljate da u tom dijelu pola toga izvještaja ne vidite sebe. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 14:09:25)

Hvala predsjedniku Vlade.
Pravo na komentar, poslanik Šehović.
Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (25.11.21 14:09:31)

Hvala, predsjedniče Vlade, na odgovoru na moje upućeno pitanje.

Dakle, kako bih počeo, počeo bih na način što bih konstatovao ono što ste vi kazali da nas je Evropa slagala. Dakle, Evropa je u posljednjem Izvještaju Evropske komisije slagala nas i crnogorsku

javnost ili je iznijela neistinit podatak da je 110 ljudi iz pregovaračke strukture napustilo svoje mjesto. Eto to dosad nijesmo imali priliku da čujemo od bilo koje vlade. Evo sad smo čuli inačenje sa Evropom i tezu da Evropa ne zna šta piše u svom izvještaju.

Drugo, predsjedniče Vlade, u najmanju ruku je licemjerno da Vi koji ste punu deceniju, gotovo punu deceniju, od 2007. do 2016. godine u DPS vladi bili funkcioner, odnosno predsjednik Upravnog odbora Akreditacionog tijela i krcakli apanažu koja Vam je po zakonu pripadala da meni držite slovo o nepočinstvima vlade koja je Vas birala na tu poziciju.

Dakle, za tih desetak godina koliko ste bili član te DPS vlade, odnosno funkcioner u vladi u kojoj je DPS imao primat Vam niko ni glasa nije čuo o silnim nepočinstvima na koja sad ukazujete. Zato Vas pozivam, predsjedniče Vlade, da se ne junačite jer ste imali kad punih deset godina da iznesete svoj sud o svim ovim činjenicama na koje danas ukazujete.

Drugo, nijeste Vi pozvani, predsjedniče Vlade, da nama pričate o štetama po državni budžet zato što je vaša vlada u trećem danu svog mandata napravila štetu po državni budžet, znate li koliko, 7,1 miliona eura. Znate li kako? Tako što ste nas zadužili 230 miliona eura više nego što je bilo potrebno i građane Crne Gore nepotrebno opteretili za godišnji trošak kamate koji je na nivou od 7,1 miliona eura.

Pa predsjedniče Vlade nemate pravo da pričate o nepočinstvima kad je vaša Vlada za svega devet mjeseci uspjela da smanji dobit Elektroprivrede za 16 miliona eura. Nemate pravo da pričate o nepočinstvima kad je vaša Vlada za svega devet mjeseci uspjela da smanji dobit Rudnika uglja za 10 miliona eura. Pa vi ste za svega godinu dana uspjeli da se posvađate sa stranim investitorima Aman, čuveni Aman hoće da pođe glabom bez obzira iz Crne Gore zato što ste se vi populističkim nastupima neodgovorno odnijeli prema onome što jeste obaveza prema investitorima.

Treba li da vas podsjećam, predsjedniče Vlade, da ste nam obećali da ćete da formirate jednu održivu zdravu novu nacionalnu avio kompaniju koja će državu Crnu Goru da košta 0 eura? Umjesto tih 0 eura, 30 miliona eura im je država već dala, a taj gigant od kompanije je uspio za svega od devet mjeseci da napravi gubitak od 2,6 miliona eura. I tačno je, predsjedniče Vlade, da je država Crna Gora ove godine ostvarila ili će izvjesno ostvariti prihode od turizma na nivou od 65 ili 70% prihoda iz 2019. godine. Ali, da vas pitam jednu stvar, po kojoj cijeni, po kojoj cijeni je ostvarila toliki prihod. Mi smo jedina država na svijetu koja je širom otvorila granice i omogućila ulazak svakome u Crnoj Gori, bez ikakve evidencije. Jesu li nam ljudski životi važniji od prihoda od turizma? To je svaka država mogla da uradi ali ni jedna nije sem vaša Vlada posegla za time za to što profit nikad nije bio niti jeste važniji od ljudi.

U konačnom, moram da Vam kažem, pitali ste gdje smo primijetili da smo se pretvorili u nacionalističku državu. Pa, ima li boljih primjera od sistema obrazovanja? Ima li boljšega primjera da vam čelni ljudi ravnogorskog pokreta u pojedinim opštinama vode obrazovne ustanove? Pa kud ćete boljšega primjera od toga? Kud ćete boljšega primjera da mi živimo teokratiju od toga da ste se vi u konačnom dogovorili oko izbora ove vlade u jednom vjerskom objektu. Pri čemu, odmah da vam kažem, nemam ja problem ni sa jednom vjerskom zajednicom, ali imam problem kad bilo koja vjerska zajednica, pa ako to radi i islamska vjerska zajednica, sebi da za pravo da se bavi politikom. Prvi ću dići glas protiv toga. Tako i sad prvi dižem glas kad je jedna vjerska zajednica to sebi dala za pravo jer je vjerskim zajednicama i ljudima koji služe službu u tim vjerskim zajednicama, njima je mjesto u hramovima, političarima je mjesto u institucijama. Kod nas su pobrkani lončići.

Juče sam pročitao jedan jako lijep primjer koji Vam iznosim jer Vam možda bude od koristi. Predsjednica Vlade Švedske je nakon samo šest sati podnijela ostavku budući da budžet koji je kandidovala nije prošao skupštinsku proceduru. Predsjedniče Vlade, možda biste mogli da nešto naučite od vaše koleginice iz Švedske jer je ona pokazala kako se premijer odnosi prema činjenici kad izgubi podršku parlamentarne većine. Vi već godinu dana nemate podršku parlamentarne većine, ta ista parlamentarna većina Vas čaščava epitetima koje ja ovdje neću da izgovorim, jer prosto čuvam i svoj i Vaš dignitet, ali Vam ne pada na pamet da podnesete ostavku. Možda je vrijeme da slijedite ovaj, ja bih rekao, dobar primjer.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 14:16:03)

Još jednom apelujem na kolege da se kreću u vremenu predviđenom Poslovníkom i zbog toga što premijer, kako sam obaviješten, kasnije ima obaveza, ako sam dobro obaviješten, da pokušamo da mu pomognemo da stigne na vrijeme.

Da li premijer želi odgovor na komentar? Ne želi.

Idemo dalje.

Riječ ima poslanik Dragan Ivanović.

Izvolite kolega.

DRAGAN IVANOVIĆ (25.11.21 14:16:34)

Hvala potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani predsjedniče Vlade, poštovane ministarke, poštovani ministre,

Ja sam pitao gospodina predsjednika Vlade - da li će u Crnoj Gori biti popisa i kada? Dobio sam od Vas, gospodine premijeru, odgovor. Čini mi se da smo sada bliže tome da će građani Crne Gore shvatiti da će popisa biti, ali tek u 2022. godini. Po redu stvari trebao je da bude ove godine, ali zbog sveukupne situacije i svega onoga što je bilo i sa epidemijom i sa svim nekim drugim, ja sam shvatio, a vidio sam iz Nacrta zakona, na koji se i Vi pozivate u svom odgovoru i te javne rasprave koja je bila. Mi iz Socijalističke narodne partije nijesmo učestvovali u javnoj raspravi koja nije bila u smislu okruglog stola ili nekih drugih, zbog epidemiološke situacije, nego su se trebale pismenim putem davati primjedbe. Međutim, nezadovoljni što Vlada kasni sa promjenom menadžmenta u Monstatu, jer smo bili nezadovoljni svih ovih godina njihovim radom i velikim uticajem bivše vlade i bivše vlasti i svim onim što su oni radili i svim onim statističkim podacima koje su oni davali građanima Crne Gore. Građani Crne Gore su bili potpuno nezadovoljni radom te statističke ustanove i njenim menadžmentom. Mi kao Socijalistička narodna partija koja u svakom slučaju sluša narod, sluša građane Crne Gore, iz tog razloga i nijesmo učestvovali, a ta rasprava pisanim putem trajala je 20 dana do 3. oktobra. Iz Vašeg odgovora, i Vi ćete to nadam se reći, do kraja godine će ovaj nacrt zakona preći u predlog i biti na javnoj raspravi, zapravo biti ovdje u ovoj skupštini.

Znači možemo građanima da poručimo da će izbora biti u sljedećoj godini. Znači popis stanovništva, popis stanova i svega onoga normalno što je od velike koristi za jednu državu, jer taj popis koji se radi svakih 10 godina ima svoj određeni značaj i čini mi se da bi bila šteta da se on ne desi. Posebno, ovo što ja pitam, gospodine premijeru, pitaju građani, nezadovoljni svim onim što se dešavalo u prethodnih 30 godina. Poenta svega toga zašto su oni nezadovoljni je to što građani, jednostavno kažu da se veliki broj građana u Crnoj Gori nije smio nacionalno izražavati u popisu onako kako se osjeća. Da li je to tačno, to će pokazati taj popis koji će biti u idućoj godini. Popis stanova, imovine itd, to je nešto drugo, ali ovaj vid izražavanja je drugo. Međutim, vidim da je Nacrt poslat Evropskoj komisiji, kakvo će ona mišljenje dati, kakav će zauzeti stav po ovom pitanju, to je sad nešto drugo. Ja iskreno očekujem da će shvatiti da se u Crnoj Gori mora desiti popis i da mi u ovom trenutku normalno ne možemo tačno precizirati u kojem kvartalu, jer kako će se desiti sa lokalnim izborima u Crnoj Gori, hoće li se ponovo u ovoj kući pokrenuti pitanje da onih 14 opština u kojima treba da se dese izbori u prvoj polovini 2022. godine budu u jednom danu, pa to ne bude problem da je u prvom kvartalu ili možda drugom se desi i popis stanovništva u Crnoj Gori.

Što se tiče transparentnog rada, čini mi se da svi mi možemo i moramo u tom smislu biti potpuno jasni da bi taj popis zapravo bio potpuno javan, transparentan i da se ne vrši nikakav pritisak. Mislim da je ova vlast do te mjere sazrela u tom smislu da će prepustiti, za šta se i zalaže Socijalistička narodna partija, da se građani slobodno, po prvi put poslije 30 godina, u Crnoj Gori mogu izražavati.

Zato, gospodine predsjedniče Vlade, gospodine Krivokapiću, očekujem od Vas da, ako ikako možete, preciznije kažete kada će se zapravo i desiti popis. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 14:22:25)

Hvala, kolega Ivanoviću.

Predsjedniče Vlade, pravo na odgovor. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.11.21 14:22:33)

Uvaženi gospodine Ivanoviću, kao što Vam je poznato, ušao sam u tu problematiku negdje u mjesecu aprilu i vrlo dobro znam i sve elemente koji se tiču i tehničko-organizacionih uslova i ovih zakonskih preduslova koji su neminovni da bi se desio popis. Tada kada sam to obrazlagao javno mnogi su me kritikovali kako je potrebno toliko vrijeme da bi se nešto odradilo.

Međutim, Vlada je u svom programu rada vrlo jasno zacrtala da će četvrti kvartal biti posvećen ovom zakonu, što znači da na taj način mi ispunjavamo i programsku obavezu koja je definisana. Na osnovu rada Uprave za statistiku i Ministarstva finansija i socijalnog staranja, napravljen je Nacrt zakona o popisu i taj zakon je imao javnu raspravu koja je stvarno morala da bude možda i više transparentna jer je samo jedna partija učestvovala u tom elektronskom sagledavanju i primjedbama. Možda je to jedan nedostatak koji se može u sljedećem vremenskom periodu ispraviti i kroz taj dio koji dođe u Skupštinu na bazi amandmana i sugestija koje ćete Vi kao poslanik ili grupa poslanika predložiti. Ono što je najvažnije u

ovom trenutku, taj nacrt je otišao ka Evropskoj komisiji i najznačajnija je tabela usklađenosti. Po svim saznanjima koje imamo, vrlo brzo će biti završen taj njihov dio, pri čemu ne očekujemo da će biti nekih suštinskih primjedbi. Tako da bi već nakon toga, na prvoj sljedećoj sjednici Vlade taj predlog bio i usvojen i onda distribuiran ka Skupštini kako bi Skupština u svojoj proceduri uradila sve što treba.

Vi ste iz svih ovih elemenata odgovora imali jasnu činjenicu da od tog trenutka definisanja treba prostor od pet do šest mjeseci da bi se sve tehnički i organizaciono odradilo. Nas raduje činjenica što će, takođe u sklopu ovih aktivnosti, već na sutrašnjoj sjednici Vlade će biti Predlog zakona o teritorijalnoj podijeljenosti koji je preduslov da bi se sve ovo moglo desiti. Očekujemo sljedeće godine sigurno popis. Kako će biti s izborima, vi znate da postoji jedna preporuka Evropske unije, koja je preporuka, koja kaže u godini u kojoj se održavaju izbori po pravilu se ne organizuje popis. Mislim da, ako bude postojala opšta volja, nema razloga da ne bude i to organizovano možda negdje u oktobru sljedeće godine. Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 14:25:45)

Hvala Vama.

Kolega Ivanoviću, komentar. Izvolite.

DRAGAN IVANOVIĆ (25.11.21 14:25:49)

Biću kratak, potpredsjedniče.

Ovo što je rekao gospodin premijer je osnova i ono što sam zapravo i pitao, da mi građanima definitivno možemo reći, tako sam to shvatio, da će u idućoj godini, znači ova godina je pri kraju, ali je to vrijeme kada će ovaj zakon biti na raspravi u ovoj skupštini, a poslije toga slijedi sve ono o čemu smo pričali kada će biti izbori i onda popis poslije izbora.

U jedno sam siguran, poštovani građani Crne Gore, da je ona stara vlast, sada shvatite i to koliko je značajan 30. avgust prošle godine, popisa će biti poslije izbora negdje u trećem kvartalu 2022. godine. Toliko i hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 14:26:53)

Hvala i Vama.

Riječ ima Ervin Ibrahimović. Izvolite, kolega Ibrahimoviću.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (25.11.21 14:27:04)

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče sa saradnikom, uvaženi predsjedniče Vlade sa saradnicima, kolegice i kolege poslanici, poštovani građani, draga dijasporo,

U skladu s Poslovnikom postavio sam pitanje predsjedniku Vlade:

U kojem iznosu planira Vlada u narednoj budžetskoj 2022. godini da izdvoji za kapitalne projekte na sjeveru Crne Gore? Isto tako kako ste planirali sredstva za infrastrukturne i putne projekte, prije svega vodne projekte onamo gdje dominantno žive pripadnici manje brojnih naroda? Naravno, javnost interesuje, koji su to novi razvojni projekti koje vi planirate za narednu 2022. godinu?

Sjever Crne Gore je regija koja, na žalost, moramo reći, ipak znatno zaostaje u razvoju u odnosu na središnji i južni dio Crne Gore. Naravno da je svima jasno da moramo hitno, izdašnije investirati u pravcu razvoja sjevera Crne Gore i isto tako da moramo što prije završavati kapitalne infrastrukturne projekte na sjeveru. Ono sa čim ćete se i vi saglasiti, da nema razvijene Crne Gore bez razvijenog sjevera, odnosno da nema razvijene Crne Gore bez ravnomjerno regionalnog razvoja. Zbog toga sam i postavio pitanje, to sigurno interesuje cijelu javnost, kako vi planirate da našu ekonomiju integrišete i transformišete u onom pravcu posebno kako bismo mogli da kažemo da imate održiv projekat, da imate kvalitetan projekat, da valorizujemo sve resurse na sjeveru Crne Gore i da na trenutak, ipak, skrenemo pažnju svim građanima na sjeveru da sjever ima budućnost i da treba da žive na sjeveru.

Nažalost, mislim da ovakav planirani budžet koji ste vi predvidjeli ne ide u tom pravcu. Naglasili ste da se radi o rekordnom kapitalnom budžetu. Mislim da ponovo niste smogli snage da hrabrije investirate u razvoj sjevera. Ponovo ste nedovoljno odredili investicija za sjever. Moramo svi ovdje da se zapitamo zašto

i šta će reći građani sa sjevera, da li je to poruka da ponovo idu trbuhom za kruhom, da idu sa vjekovnih ognjišta i da li Vlada razmišlja o njima. Moram ovdje reći, nijesam srećan zbog toga, ali ovo nije razvojni budžet. Ovo je diskriminatorni budžet. Ovo nije dobronamjerno budžet prema sjeveru i nameće se samo kao da je revanšistički budžet prema onom predjelu gdje žive manje brojni narodi i kao da je ova vlada dosljedna kao i 2021. godine, šalje poruku građanima sjevera, odnosno pripadnicima manje brojnog naroda da čekaju neko bolje vrijeme ili neku novu vladu. Nije to dobro.

Ono što me zabrinjava, i kažem vam da nijesam srećan zbog toga, nameće se par pitanja zašto ne želite hrabrije da investirate u kapitalnu infrastrukturu sjevera Crne Gore. Nije to moje razmišljanje, ali jeste mnogih mojih sunarodnika. Da li imate neku agendu gdje namjerno ne ulažete u sjever Crne Gore da bi se nastavilo iseljavanje mojih sunarodnika i drugih manje brojnih naroda koji su inače raseljeni u alarmantnom broju. Isto tako, gospodine Krivokapiću, nije dobro da se ima osjećaj da se ovaj budžet pravio po političkom, nacionalnom i vjerskom ključu. To neće smanjiti etničku distancu u Crnoj Gori. To je vrlo opasno za ovu našu divnu zemlju.

Na kraju, da Vam iskreno kažem, svjestan sam kao i većina poslanika ovdje, kao i javnost da ovaj budžet ni malo nije razvojni, da ovaj budžet neće dobra donijeti manje brojnom narodu i ono što ponovo šaljete poruku da ova vlada nije Vlada svih građana. Odavde želim da poručim da je Bošnjačka stranka bila u pravu i prije godinu dana i sada. Ukoliko želimo da zaštitimo evropske, građanske vrijednosti Crne Gore moramo poći na izbore i dati građanima da oni ocjenjuju da li bi ova vlada bila dobra kome žele dati povjerenje. Inače, ovako neka ocijene moram rećim etnički revanšistički budžet ne može donijeti napretku Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 14:32:06)

Hvala Vama kolega Ibrahimoviću.
Pravo na odgovor premijer. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.11.21 14:32:15)

Cijenjeni gospodine Ibrahimoviću ovaj budžet je razvojni budžet za sjever i to govore činjenice. Prva činjenica je da je u odnosu na prethodnu godinu on veći za 44,24 miliona eura što znači procentualno u iznosu od 137,84%. Takođe, pošto smo uveli mjeru koja govori koliko je to po jednom građaninu koji živi na sjeveru to ispada da je 475,42 eura. To je dva i po puta više nego u centralnom dijelu regije. Ako bi gledali po opštinama evo ja ću samo navesti neke Pljevlja 16,93 miliona, Kolašin 16,37, Bijelo Polje 10,92, Rožaje 10,36 i Mojkovac 9,22 miliona. To su nesporne činjenice. Ne želim da Vam čitam sve projekte ovdje koji su navedeni koji su i nastavak prethodnih projekata, a i apsolutno novi projekti. Iako, pošteno rečeno, postoje projekti koji su bili vrlo sporni ne zbog toga što mi imamo bilo kakav odnos prema tom ko živi na tom prostoru, koje vjere, nacije ili bilo čega, nego zato što nije bilo predloga projekata iz tih opština. Ja sam molio već od maja mjeseca lokalne zajednice da blagovremeno dostave projekte za realizaciju. Određene opštine apsolutno nijesu reagovala blagovremeno. Ako je kriva Vlada za to onda stvarno prihvatam tu krivicu. U tabelama koje slijede dato je tačno šta iz kapitalnog budžeta se odnosi na puteve, šta se odnosi na osnovne škole, vrtiće, muzičku školu, gimnaziju itd. šta se odnosi na zdravstvo, šta se odnosi na sisteme za prečišćavanje otpadnih voda, šta se odnosi na vodovode. Mi znamo da je prošle godine uloženo više od strane resornog Ministarstva poljoprivrede u to nego u prethodnih ne znam deset godina. Iako je to odnos diskriminacije ja prihvatam tu činjenicu, ali ovdje vjerujte ni jedna pomisao bilo kojeg člana Vlade nije bila usmjerena ka tome.

Naša pomisao je bila jedna da zaustavimo odliv stanovništva iz čitave Crne Gore, a prevashodno, kao što sam stalno napominjao, da ta ekonomska diskriminacija ne bude razlog. Zato prve te investicije koje budu rađene odnosiće se na sjever i sigurno da postoje investitori koji će doći, jer bogatstvo sjevera je nešto što nije iskorišćeno kao resurs. Ja se nadam će u budućem vremenskom periodu to biti bolje. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 14:35:57)

Zahvaljujem gospodine Krivokapiću.
Pravo na komentar odgovora kolega Ibrahimović. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (25.11.21 14:36:07)

Gospodine Krivokapiću, kako bi rekao prvi do Vas, danas nije tu gospodin Abazović, ja bih volio da budem relaksiran i da ovo što kažete je tako. Podsjetiću Vas da ipak nije vrijeme za takav optimizam i da nemamo vremena za takav optimizam. Ne optužujem samo ovu Vladu, od kada smo mi imali mogućnost da odlučujemo o Vladi počeo je razvoj na sjeveru. Ali nijesmo mogli to bez naših koalicionih partnera, jer su i oni to prepoznali. Moramo se usaglasiti da su tada počeli da se pišu bolji dani za sjever Crne Gore kroz mnoge infrastrukturne kapitalne projekte. Mislim da nije za smijeh, već mislim da je alarmantno iz jednog razloga. Ako na sjeveru Crne Gore živi skoro preko 30% ukupnog stanovništva i ako je, gospodine Krivokapiću, od ukupnog broja zapošljenih samo 15% sa sjevera i da je skoro polovina 47% nezaposlenih od ukupnog broja je sa sjevera stanje larmantno. Ako imamo ovakav trend iseljavanja nije dovoljna ova Vaša poruka. Ovakvim budžetom niste dobro poruku pronijeli narodu na sjeveru Crne Gore.

Ponavljam, kao ozbiljan čovjek kao predsjednik koji predstavlja jedan narod držaću se argumenata inače u svom obnašanju uvijek tako radim, a očekujem od ljudi koji su na odgovornim funkcijama da tako rade. Saglasni smo da građani sada ispaštaju zbog ovog aktuelnog budžeta, nadam se da smo i to usaglasili, a isto tako nije odgovarajući iznos sredstava dovoljan za ozbiljni zamajac na sjeveru gospodine Krivokapiću. Ali evo da krenemo konkretno, krenuću od Rožaja pa ćemo stići do Bare, onamo gdje dominantno žive Bošnjaci.

Prethodna Vlada je krenula u jedan vrlo ozbiljan projekat izgradnje ski centara Štedim Hajla, procijenjena je ta investicija na 21 milion. Vi ste za ovu godinu opredijelili nešto više od dva miliona. Ovakvim trendom gospodine Krivokapiću, šalje te poruku Rožajcima i okolnim gradovima još pet, šest, sedam godina neće biti završen ski centar. Pričamo samo o faktima. Do sada je investirano šest miliona. Da znate za ove investicije postoji kompletna dokumentacija pošto ste rekli nema dokumenta. Dalje, prethodna Vlada je pripremila i dokumentaciju oko izgradnje rekonstrukcije puta Rožaje-Biševo-Vučica danas od toga nemamo ništa. To je alternativni, to je regionalni put. Pored toga što je značajan za tih deset, dvanaest sela je značajan, pokazuje se da smo bili mi iz Bošnjačke stranke u pravu da je taj put morao da se radi, jer je sada od kad radimo ovo proširenje puta Špiljani, zamislite šta dočekuje građane iz Srbije i drugih država kada moraju da idu seoskim putevima da biste stigli do svoje države ili do naše destinacije.

Šta je gospodine Krivokapiću sa trećom školom u Rožajama? U Rožajama dvije škole su prebukirane, u obje škole skoro 2.000 učenika ima. Nema ništa, nijeste opredijelili za to. Rekao sam samo ćemo činjenicama razgovarati. Vrlo kratko ću se osvrnuti i na Plav i Gusinje. Kao što znate u Plavu ima biser evropski - Plavsko jezero. Znae koliko ste se vi zabrinuli da sačuvate to Plavsko jezero - 100.000 eura, sa time ne možemo ništa uraditi. U Plavu je vrlo važan kapitalni put Plav-Bogićevica neki iznos planirani oko 16.000.000. Vi ste planirali 430.000 eura. Morate poslati poruku građanima da želite da date hitnost ovome. Da znate ono što je vrlo značajno kada kritikujemo prošlu vlast, takođe, dom za stare projekte je spremilo prethodno Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Ove godine nije predviđeno. Vrtić u Plavu zamislite koliko je predviđeno 10.000. Ovo su samo činjenice pošto pričamo oo onome od čega naši građani žive. Meni je žao možda smo trebali odložiti ovaj za drugi dan Premijerski sat. Ovo su životne teme.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 14:41:15)

Sve je u redu. Samo da se držimo Poslovníkom predviđenog vremena, molim Vas.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (25.11.21 14:41:20)

Namjerno neću pošto su izbori u Petnjici, mi očekujemo izvanredan rezultat i da će Bošnjačka stranka biti vlast i biti najjača partija u Petnjici i izbjeći ću da se ne shvati da je ovo u političke svrhe. Ali, ne mogu da ne pomenem da nijeste ni razmišljali o putnom pravcu Petnjica-Rječica - Bioče to je kapitalni put za Petnjičane. Šta je sa Podvoda - Trpezi - Kalače, šta je sa Petnjicom - Hanište granični prelaz.

Vrlo kratko na Bijelo Polje, bili ste izdašni prema Bijelom Polju, ali onamo gdje je više od 10 sela imamo putni pravac Srđevac - Sušica u Bijelom Polju, to je žila kucavica bihorskog kraja gospodine Krivokapiću. To je preko 10, 12 sela, taj put će biti alternativni kada zaživi i autoput taj dio je od krucijalnog razvoja bihorskog mjesta, ni tu nema ništa.

Ono što mislim da je važno da ne bude da se samo interesujemo za sjever, mislio sam da će te prepoznati uvažavajući i ministra čiji je to resor, opredijelili ste za projekat regionalnog puta Bar - Kamenički most - Krute samo 500.000. Da vam kažem to je put gdje građani iz Zapadne Evrope putuju prema Albaniji, Kosovu, gdje turisti sve više iz Srbije dolaze na naše primorje. Prolazi skoro milion putnika godišnje u sezoni, vi se nijeste ni o tome razmišljali. Ono što je važno ovdje žive dominantno pripadnici manje brojnih

naroda. Vi treba da objasnite Mrkojevićima i Krajini da li će i dalje čekati taj put koji je prethodni ministar bio zacrtao u strategijskim ili kapitalnim projektima.

Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 14:42:28)

Hvala Vama.

Kolega Ibrahimoviću, Vi znate da je odgovor na komentar samo tri minuta, Vi ste dobili preko šest minuta.

Gospodin Krivokapić da li želi? Ne.

Sada riječ ima poslanik Miloš Konatar. Izvolite.

MILOŠ KONATAR (25.11.21 14:43:40)

Hvala uvaženi potpredsjedniče. Poštovane kolege poslanici, uvaženi predsjedniče Vlade, uvaženi ministri i ministarke, dragi kolega Raduloviću, uvaženi premijeru, postavio sam Vam poslaničko pitanje,

Koliko toga je Vlada na čijem ste čelu uradila po pitanju distribucije pravde, borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije, a shodno tome i na vraćanju nade građanima da će Crna Gora biti pravedna i socijalno odgovorna država jakih institucija i vladavine prava?

Ovo pitanje uvaženi premijeru sam postavio podstaknut razgovorom sa mojim uvaženim kolegom i prijateljem doktorom Srđom Pavićevićem koji mi je rekao Miloše ja sam ubijeden da građani Crne Gore 30. avgusta, osim toga što su glasali za veće plate, za demokratiju, za slobodu prije svega su glasali za pravdu. Pošto ja kao šef poslaničkog Kluba, a ujedno i najmlađi poslanik i član, imam privilegiju da učim od mojih kolega, shvatio sam koliko je doktor Pavićević bio u pravu. Građani ove zemlje jesu 30 godina trpjeli nepravdu i bili obespravljeni zato je naša prva obaveza da građanima Crne Gore vratimo pravdu. Jer, saglasit ćete sa mnom džaba nam sav ekonomski prosperitet, džaba nam sve investicije, svi putevi sve ono što ćemo raditi, ako to što budemo gradili budemo gradili na nepravdi ili ako ne ispravimo onu nepravdu koju su građani 30 godina trpjeli. Ti građani koji najviše trpe nepravdu upravo su oni gradili Crnu Goru i gradili sve ono što mi danas u Crnoj Gori imamo. Mi u Građanskom pokretu URA i platformi *Crno na bijelo* na čelu sa Dritanom Abazovićem nijesmo slučajno tražili da preuzmemo odgovornost kada je u pitanju borba protiv organizovanog kriminala i korupcije. Jer, su upravo organizovani kriminal i korupcija dva najveća zla koja prijete državi Crnoj Gori.

Vi ste u odgovoru koji ste mi dostavili naveli sve rezultate koje je Vlada na čijem ste čelu uradila i ostvarila na polju borbe protiv korupcije, na te rezultate možete da budete ponosni. Ova vlada na čijem ste čelu je objavila rat svakoj mafiji u Crnoj Gori, nema više u Crnoj Gori nedodirljivih od kriminalnih klanova do tajkuna bliskih bivšem režimu. Ne postavlja se pitanje danas da li će biti uhapšeni. Građani Crne Gore sa pravom onda pitaju tačno je uhapšeni su, ali odmah bivaju pušteni na slobodu, ali to nije pitanje za vas, to je pitanje za nas u Skupštini Crne Gore, zašto mi i dan danas nijesmo omogućili reformu Tužilaštva i zašto nijesmo izglasali Tužilački savjet. Građani Crne Gore treba da znaju zašto i pored donešenog zakon mi u Skupštini Crne Gore imamo blokiran proces izbora novog Tužilačkog savjeta, ko ga blokira, zašto ga blokira, pričat ćemo i o tome.

Uvaženi premijeru, uspjeh ove vlade je i moj uspjeh i nikada neću prihvatiti tezu, pa čak i ako su sa njom saglasni neki od vama bliskih ministara da je projekat ekspertske vlade neuspješan projekat. Ova vlada je isporučila rezultat, ova vlada je isporučila istorijske rezultate, a jedni od rezultata na koje možete biti ponosni jesu rezultati na polju borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 14:48:43)

Hvala kolegi Konataru.

Pravo na odgovor gospodin Krivokapić. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.11.21 14:48:53)

Poslaniče Konatar, mene Vaše riječi ohrabruju nadam se da će ta borba protiv organizovanog kriminala i korupcije biti još vidljivija rezultati procesuirani onako kako bi trebalo što se sad u ovom trenutku ne dešava.

Vi ste istakli jednu činjenicu koja je najznačajnija formiranje Tužilačkog savjeta i ja sam u nekom vremenskom periodu mislio da stvarno taj jedan čovjek koji se spominje kao kamen spoticanja predstavlja jedan od tih ograničavajućih faktora kako bi Tužilački savjet mogao normalno da funkcioniše. Međutim, kada sam matematički konstatovao da i taj jedan gospodin čak nepotreban, a da Tužilački savjet profunkcioniše shvatio sam da se radi o nekoj većoj igri koju ne mogu da razumijem. Nama treba što prije Laura ili sinjor Nedodirljivi koji će da krene u obračun do kraja sa svim onim koji su Crnu Goru doveli u ovakvo stanje. Nigdje nema prostora sa manjim brojem ljudi, a više različitih kriminalnih grupa koje su međunarodno prepoznate. Upravo zahvaljujući izuzetno dobroj koordinaciji Nacionalnog tijela, Uprave policije i međunarodnih institucija desile su se ovako velike stvari, a te velike stvari se nijesu dešavale u prethodnom vremenskom periodu. Mogle su i tada, međutim, korupcija i povezanost političara sa tim organizovanim kriminalnim grupama koje će se nadam se u budućem vremenskom periodu dokazati su ono što je isporučilo rezultat. Jer je ova vlada rekla da je nulta tolerancija na korupciju, svi oni koji ne prepoznaju da je šverc cigareta bio jedan od ključnih domaćih zanata na prostoru Crne Gore sa dvije grupe koje su to radile ona grupa koja je radila to u okviru slobodne bescarinske zone je odlukom Vlade izuzeta u toj bescarinskoj zoni, onaj dio koji se odnosi na duvan i duvanske proizvode i to su sve međunarodne institucije pohvalile kao uspješan iskorak.

Druga dva značajna elementa odnose se na zaplijenu najveće količine narkotika na Balkanu i ona je preko 1.400 kg. Takođe, dva klana koja se nalaze u komšiluku, možda ih samo dijeli jedna ulica, su na neki način sveli svoje aktivnosti na minimum minimuma. To što se desilo kod nas nije se desilo u Sloveniji i Španiji, pa da neko sazna da će biti sutra uhapšen. To je moguće samo u Crnoj Gori, tu cure informacije, a ne može to da curi u Španiji i Sloveniji. Ova akcija je bila međunarodnog karaktera i dala izuzetan rezultat i zato je bezbjednost pojedinih članova Vlade dovedena na najveći stepen rizika, to je ta naša briga kako treba da izgleda Crna Gora. Ako želite da budemo mafijaška država, dajte, otvorite fakultet za razvoj mafije pa ćemo možda imati najveći uspjeh u svijetu. Zna se kako i ko je povezan sa kim, ali to treba ostaviti Tužilaštvu i sudstvu. Upravo Tužilaštvo, a dijelom i sudstvo se nalaze u toj graničnoj sferi da mogu da ostvare rezultat sa brojnim samo prijavama koje su otišle i procesuirane i od pojedinim ministarstava a i od Uprave policije, na to nema odgovora. Odgovor je kao i za Slavoljuba Stijepovića - dođi na kafu, dogovorićemo se. Kakva je to država, je li to pravda?

Za političku korupciju vi tretirate to da je pranje novca. Nemojte molim vas. Nemojte ove građane činiti onim što nijesu. Nemojte im rušiti dostojanstvo koje imaju. Nemojte ih vrijeđati u logiku koju su dobili zahvaljujući genetici koja je izdašna bila na ovim prostorima. E to je rezultat koji zaslužuje pažnju. Pored svih brojnih aktivnosti koje smo odradili to su možda tri najznačajnije. Da bi Crna Gora bila drugačija dajte dogovorite se da dobijemo tužioca koji je mjera ove borbe koja nam predstoji.

Poglavlje 23 i poglavlje 24 nećemo zatvoriti ako ne budemo mnogo agilniji. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 14:54:24)

Hvala Vama.

Kolega Konatar, pravo na komentar. Izvolite.

MILOŠ KONATAR (25.11.21 14:54:30)

Hvala uvaženi, predsjedniče Vlade.

Vi ste u pisanom odgovoru nabrojali sve rezultate koje je Vlada uradila na polju borbe protiv kriminala i korupcije.

Znate kako, ja sam siguran da ćemo se mi složiti oko jednog, a to je da bi Crna Gora krenula naprijed lopovi moraju završiti u zatvoru i vratiti ono što su pokrali od države i građana Crne Gore. Vjerujem da niko od 81 poslanika u Skupštini Crne Gore neće glasati protiv zakona o porijeklu imovine. To je, po mom mišljenju, jedan od ključnih zakona koje smo najavili, a koji je važan za borbu protiv korupcije u Crnoj Gori, koji nadam se da će vaša vlada predložiti Skupštini Crne Gore na usvajanje. Nema borbe protiv korupcije bez političke volje koje do sad nije bilo, da se potpuno razumijemo i bez sveobuhvatnog zakona o ispitivanju porijekla imovine.

Dakle, narodski rečeno, da ponovim, pravda je da lopovi vrata ono što su pokrali i da se taj novac usmjeri ka onima koji su gradili ovu zemlju i koji su žrtve njihovog lopovluka. Vjerujem da niko od 81 poslanika u Skupštini Crne Gore neće imati ništa protiv da se taj zakon usvoji. Moje kolege su rekle, pošto

je Građanski pokret URA od 2018. godine bio jedan od predlagača Nacrta toga zakona, neka to ispitivanje porijekla imovine krene od nas, pa neka ide dalje.

Ja sam proteklih dana i mjeseci razgovarao, imao sam juče priliku da razgovaram sa radnicima Oboda na Cetinju, radnicima Košute, sa radnicima Tekstilne industrije Vunko iz Bijelog Polja, sa radnicima KAP-a koje svakodnevno sriječemo ovdje ispred Skupštine Crne Gore, da ne pominjem radnike HTP Boke, radnike Metalca, Željezare, Gornjeg Ibra iz Rožaja, mogao bih da nabrojim čitav dan.

Uvaženi premijeru ja bih Vas molio, znam da žurite, ali bih Vas molio za dodatni komentar za odgovor na moje pitanje kakav je Vaš lični stav vezano za predlog zakona o ispitivanju porijekla imovine, ali Vas i molim za odgovor na pitanje da vi kao vlada, mi kao Skupština, kao sastavni dio tog zakona, uvedemo institut fonda tranzicione pravde i da se u fond tranzicione pravde sliva ono što su lopovi pokrali, ono što neće moći da dokažu kao svoju imovinu. I da se upravo od toga novca obeštete svi oni radnici koji dan danas protestuju, koji u državi Crnoj Gori 2021. godine ne mogu da ostvare svoja prava. To je jedino pravedno i to je prvi korak i početak izgradnje Crne Gore kao pravedne i socijalno odgovorne države. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 14:58:30)

Hvala Vama.

Gospodine Krivokapiću, izvolite komentar.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.11.21 14:58:38)

Samo odgovor na ovo pitanje koje stvarno predstavlja izazov, jer prilikom boravka u Strazburu, Savjet za Evropu je svojim ekspertima, jedan od učesnika u kreiranju ovoga zakona koji treba da ostvari ono što se dugo čeka. Vjerovatno smo mogli prije završiti taj posao, ali na osnovu tri predloga koje smo imali u nekom prethodnom vremenskom periodu i ove ekspertize, očekujemo da će vrijeme koje je vezano za ovaj dio odobrenja ili da tako kažem nadzora koji radi Evropska komisija time biti skraćeno. I ovaj fond za tranzicionu pravdu jeste jedna dobra ideja koju treba prilagoditi realnim uslovima jer ono što najviše nervira Crnogorce je pravda, odnosno nepravda ili krivda, kako kaže Njegoš. Nadam se da to vrijeme je prošlost, da više neće biti takve iskazane selektivnosti nepravde i da će pravda zakucati na vrata svih onih koji su na različite načine dolazili do bogatstva, a najčešće nelegitimno. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 15:00:05)

Hvala Vama.

Kolega Konatar ima pravo na stav na odgovor predsjednika Vlade. Izvolite.

MILOŠ KONATAR (25.11.21 15:00:12)

Zahvaljujem, predsjedniče Vlade.

Nesumnjivo je, mi bez distribucije pravde, bez vraćanja pravde građanima Crne Gore mi ne možemo krenuti naprijed ni kao država ni kao društvo i pravda jeste da građani Crne Gore danas rade i da mogu normalno živjeti od svog rada.

Ja sam rekao, vezano za inicijative vaše Vlade, da ću kao poslanik ove skupštine uraditi sve da građani Crne Gore žive bolje. Rekao sam vaš uspjeh, uspjeh vaše vlade ja doživljam kao svoj uspjeh jer sam ja glasao za ovu vladu 4. decembra i od tada nijesam podmetao klipove u točkove ove vlade nego sam radio sve što je u mojoj skromnoj moći da Vlada radi bolje i da ostvari svoje ciljeve. Upravo zbog toga sam i rekao da ću podržati povećanje i svaki predlog koji ide u pravcu povećanja plata radnicima i smanjenje poreskih opterećanja privredi Crne Gore. Mi smo u Građanskom pokretu URA i platformi *Crna na bijelo* bili potpuno otvoreni i podržali smo Vladine predloge *Evropa sad* i *Crna Gora odmah*, naravno, pod uslovom da oni moraju biti utemeljeni i fiskalno odgovorni i ostvarivi na realnim pretpostavkama. Na kraju, pravda je da ova zemlja, naša Crna Gora, konačno postane dio moderne Evrope. Pravda je da se mi okupimo oko tog najvećeg cilja koje ova generacija političara ima, a to je evropska budućnost Crne Gore.

Lično ja i Građanski pokret URA dajem riječ građanima da ćemo uraditi sve što možemo da Crna Gora bude naredna članica Evropske unije. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 15:02:20)

Hvala Vama.

Posljednje pitanje, za danas naravno, upućeno premijeru Krivokapiću, postaviće koleginja Draginja Vuksanović Stanković. Izvolite, kolegнице.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ (25.11.21 15:02:33)

Zahvaljujem potpredsjedniče Bulajiću.

Poštovana Skupštino, uvaženi građani Crne Gore, premijeru sa članovima Vlade,

Mislim, gospodine Krivokapiću, da je ovo Vaš posljednji Premijerski sat, pa eto da ja iskoristim priliku da Vam postavim jedno poslaničko pitanje.

Šta mislite zašto je ovo Vaš posljednji Premijerski sat? Zato što od konstituisanja ove vlade uporno se radi na urušavanju sekularnog i građanskog karaktera Crne Gore. Vi nikako, gospodine Krivokapiću, da shvatite da ne možete biti premijer samo onima koji se u ovoj državi nacionalno osjećaju kao Srbi, jer ima nas koji smo Crnogorci, ima i onih koji se osjećaju kao Muslimani, Bošnjaci, Hrvati, Albanci, oko 15.000 Makekonaca, Roma. Vi nikako da shvatite, gospodine premijeru, da Vi ne možete biti premijer samo onih vjernika koji idu u Srpsku pravoslavnu crkvu, jer ima o nas koji idemo u Crnogorsku pravoslavnu crkvu, koji smo vjernici te crkve i onih koji idu u džamiju, i onih koji idu u sinagogu i u druge vjerske objekte. Nikako to da shvatite, da ne možete biti premijer koji će favorizovati samo jednu vrstu vjernika i samo jednu naciju, jer na taj način urušavate sekularni karakter Crne Gore i urušavate ono što je zagantovano Ustavom za građane Crne Gore.

Ono u čemu ste vrlo dosljedni i vrlo agilni, to je da politika vaše Vlade uporno pokušava da uništi Fakultet za crnogorski jezik i književnost. Boga mi da ste, premijeru, bili tako uporni za druge stvari ne bi se Vas odrekli oni koji su Vas ovdje birali, ali ne žele ništa da imaju sa Vama niti imate više njihovu podršku.

Napadi na Fakultet za crnogorski jezik i književnost su napadi srpskog sveta čije naloge Vi bespogovorno izvršavate. Znaete zašto Vam smeta Fakultet za crnogorski jezik i književnost? Zato što je to fakultet čiji su profesori i studenti jasno, glasno, hrabro i odlučno rekli *ne* puzajućem fašizmu, *ne* klerikalizaciji i nazadovanju Crne Gore i *ne* rušenju građanskog i sekularnog karaktera Crne Gore.

Znaete zašto Vam još smetaju? Zato što profesori i studenti Fakulteta za crnogorski jezik i književnost nisu inferiorni u odnosu na bilo koga i zato što nikada neće dozvoliti da predavanja na tom fakultetu služe i vrše puleni Miloševićeve politike, tj. politike Slobodana Miloševića. Na koncu, znaete zašto Vam najviše smeta Fakultet za crnogorski jezik i književnost? Zato što je crnogorski i zato što mu je sjedište na Cetinju, u gradu koj je pet vjekova bastion slobode, nezavisnosti i državnosti Crne Gore. Što više budete nasrtali na Fakultet za crnogorski jezik i književnost to će on biti sve jači i jači. Sve će biti više Cetinjana i Cetinjanki, Crnogoraca i Crnogorki, svih onih kojima je Crna Gora na srcu, da stanu ispred toga. Da li ćete Vi smjeti da stanete ispred njih? Ne, Vi ne smijete, ali će oni stati ispred Vas i profesori, i studenti, i Cetinjani, i Cetinjanke i Crnogorci, i Crnogorke i svi oni građani Crne Gore, multietničke države kojima je Crna Gora na srcu i oboriće tu Vašu Vladu kojoj je inače došao kraj, pitanje je samo dana.

O Vašem odnosu prema dijaspori koju smatrate stranim tijelom ove države i kojoj pokušavate da uzemete pravo glasa, svaka priča je suvišna i to ću Vam posle pojasniti o čemu sam htjela da kažem. Ono što je lice i pogled Crne Gore u svijet to je Prijestonica Cetinje, to je građanska i slobodna Crna Gora i to je naša dijaspora. Nećete uspjeti da uprljate i da uružite. Na koncu me zanima kada ćete Vi konačno, odlazeći premijeru, premijersku funkciju, ovo što Vam je ostalo, obavljati kao vjernik ne samo jedne vjerske zajednice nego kao vjernik i drugih vjerujućih i onih koji možda ne vjeruju nego su ateisti? Kada ćete prestati politikom svoje Vlade da urušavate sekularni i građanski karakter Crne Gore i kada će Vaša Vlada prestati u konačnome da opstruira rad Fakulteta za crnogorski jezik i književnost i da ima neadekvatan odnos prema crnogorskoj dijaspori? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 15:07:45)

Hvala Vama.

Gospodine Krivokapiću, izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.11.21 15:07:52)

Uvažena poslanice Vuksanović - Stanković,

Mogu da Vam kažem šta je stav ove vlade, a ne što je utisak pojedinaca koji žele da na svakom koraku izvnu činjenice. Nikada niko u ovoj vladi nije prebrojavao krvna zrnca, niko nikada u ovoj Vladi nije gledao ko gdje ide i u koju crkvu ulazi. To je pravo slobode svakog pojedinca koje ste vi izdigli na hajku medijsku kako bi na taj način osporili bilo šta što ne odgovara određenoj grupaciji. Ne možete Vi, niti postoji taj instrument, za sada, gdje možemo stati Vi i ja i da vidimo ko ima veću ljubav prema Crnoj Gori i Cetinju. To Vam nikada neću dati za pravo da Vi mene tako ocjenjujete. Ne znam o kom prosrpskom svijetu se radi, ali vrlo dobro znam kako je taj fakultet formiran i ne želim ovoga puta u to da ulazim. Ova vlada nije ukinula taj fakultet, nije mu osporila bilo kakvo pravo osim u dijelu troškova koji ne pripadaju fakultetu. Vi znate da je možda namjerno neko želio da izazove kao finansijsku situaciju krize toga fakulteta time što je na pogrešan mejl salo svoje zahtjeve. Tek kad se ispravno obratio računovodstvu Ministarstva prosvjete, nauke, sporta i kulture istog dana im je uplaćen sav iznos.

Volio bih kada bi u Crnoj Gori postojao standard koji se primjenjuje jednako i za odsjek i za fakultet. Ne možete Vi reći da na Univerzitetu Crne Gore ne postoji Odsjek za crnogorski jezik i da tamo su neki drugi ljudi ili manje Crnogorci ili više Crnogorci. To je nešto što je neko napravio u sistemu obrazovanja stvarajući dualnost, da čas malo igra na jednu čas na drugu stranu. U interesu kvaliteta obrazovanja treba stvoriti dovoljnu kritičnu masu i u toj kritičnoj masi naći najbolji izlaz, a to su oni studenti koji će imati kvalitet koji zaslužuju.

Ne znam na osnovu kojih činjenica Vi tvrdite da mi imamo negativan odnos prema dijaspori. U svakom susretu sa dijasporom dobio sam samo pohvale. Ako imate Vi neke podatke koje ja nemam, molim Vas, saopštite mi. Dijaspore je meni jednaka nezavisno gdje se nalazi i kojoj nacionalnoj grupaciji pripada. Nijesam imao nikada taj problem, niti imam dan danas. Razgovarao sam sa njima i vidjeli smo da postoje šumovi u različitoj komunikaciji jer informacije koje se dijele ne odgovaraju činjeničnom stanju. Ako Vi smatrate da ja izbjegavam bilo koje druge vjerske zajednice pitajte reisa, pitajte predstavnika vjerske, Izrelske vjerske zajednice, pitajte nadbiskupa barskog, pitajte biskupa kotorskog, jednako idem i tamo pogotovu kada su dani koje treba zajednički proslaviti. Ako Vi zagovarate neki drugi vjerski pristup recite mi ja nemam nikakvo opterećenje. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 15:12:04)

Hvala Vama.

Pravo na komentar, koleginja Vuksanović.

Izvolite.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ (25.11.21 15:12:10)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Vi kažete da govorite na osnovu stavova, a ne na osnovu nečijih utisaka. Ja Vam sad kažem da Vi jedno govorite, a drugo radite.

Kažete nikada niko nije gledao đe ko ide da se moli u koji vjerski objekat, ali zato cijela Crna Gora ima priliku da vidi šta Vi radite, kao premijer. Vaše pravo po Ustavu je da slobodno vršite vjerski obred, da uzimate kašičicu, da se klanjate, da udarate glavom to je vaše pravo. Ja nemam pravo to da Vam osporim, ali Vi, kao premijer ove države tim činom na javnom mjestu, kamerama govorite da ste vjernik samo jedne vjerske zajednice, to podržavam, ali da poštujete samo vjernike te vjerske zajednice.

Pošto Vi govorite o stavovima, a ne o utiscima što vaša ministarka Bratić je rekla za Crnogorce? Što je rekla ministarka Bratić za Crnogorce? To je vaša ministarka u vašoj vladi šedi. Da li Vaša ministarka priznaje crnogorsku državu, crnogorsku naciju i crnogorski jezik i državne simbole? Ona koja je sebe nazvala - ja sam žena četnik, tako je rekla za sebe.

Vi govorite o ljubavi prema Cetinju. Pa, Vi ne smijete da pođete na Cetinje, shvatate li, osim da obezbeđenjem, to da. Ne samo to, Vi ste jednom građaninu nasred Cetinja da ste se vi pitali nikada Crna Gora ne bi bila suverena država. To ste Vi rekli, nisam ja, nego Vi.

Kako je osnovan Fakultet za crnogorski jezik i književnost? Osnovan je po zakonima ove države, ali ste Vi danas Vašim izlaganjem pokazali da time što favorizujete odsjek u stvari ste protiv Fakulteta za crnogorski jezik i književnost. Zašto ste protiv? Zato što je crnogorski i zato što je na Cetinju. Ono što sam malo prije rekla, smo se Vi smješkalje.

Vi ste rekli, gospodine Krivokapiću: „Nikada ništa ne bih uradio na štetu Srpske pravoslavne crkve“. Sada ste pobrojali sve vjerske zajednice nijesam Vas čula da ste nabrojali Crnogorsku pravoslavnu crkvu. Ja sam Crnogorka i vjernica Crnogorske pravoslavne crkve. Priznajete li Vi tu crkvu? Priznajete li

Crnogorsku pravoslavnu crkvu i moje pravo na slobodu vjeroispovjesti, je li? Pa, što nijeste rekli to javno pred građanima Crne Gore da Vas čuju jasno i glasno u mikrofon, ja priznajem Crnogorsku pravoslavnu crkvu i poštujem vjerska prava onih koji se izjašnjavaju kao Crnogorci i Crnogorke i koji su vjernici Crnogorske pravoslavne crkve. Sad Vam kažem, Vama i čitavoj javnosti Crne Gore i ovo da znate, to sam već jedanput rekla, onog momenta kad mitropolit Joanikije ustane i javno kaže - priznajem crnogorsku državu, priznajem crnogorsku naciju, priznajem crnogorsku himnu, grb i zastavu lično ću doći da mu pružim ruku. Ne ja neko svi oni koji misle kao ja samo neka on izađe, kao mitropolit, ali ne on služi crkvi Srbije zajedno sa vama i zvaničnoj politici Beograda. To je vaša politika, gospodine Krivokapiću.

Što se tiče dijaspore, baš me zanima ko Vas je pohvalio i zašto? Zato što im ukidate fiksno finansiranje? Zato što im uzimate pravo glasa, pa onda pokušavate raznim političkim bezobraznim podmetačinama da kažete neće dijaspori niko uzeti državljanstvo? Pa, nećete im uzeti državljanstvo, ali hoćete da im uzmete pravo glasa. Koliko ste ih dosad izbrisali iz biračkog spiska, što ne saopštite javnosti? To je Vaš odnos prema dijaspori Crne Gore. Nijeste Vi samo dijaspori ukinuli fiksno finansiranje nego i Radio i Televizije Crne Gore i Prijestonici Cetinje, svemu onome što bude pogled i ogledalo Crne Gore u svijetu Vi to nipodaštavate.

Gospodine premijeru, da Vam ja ukratko kažem sljedeće, da Vam sastavim koju tezu. Na Cetinju ćete 5. decembra dobiti odgovor za sve ono što ste uradili Cetinju i Crnoj Gori jer Cetinje je srce Crne Gore 5. septembra. Oni u čije ste ime izabrani, a koje ste kasnije slagali, izdali, prevarili ne smiju da se pojave na Cetinju, ne mogu listu da sastave. Toliko o tome kako ste im interese štitili. Da Vam skrenem pažnju još jedanput okanite se nasrtaja na sve ono što ima prefiks crnogorsko. Je li Vam jasno? Pod hitno, odlazeći premijeru. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (25.11.21 15:17:20)

Gospodine predsjedniče, želite komentar? Dobro.

Dakle, to je bilo posljednje pitanje za današnji dan.

Zahvaljujem predsjedniku Vlade i ministrima.

Ovim smo završili današnji radni dan i sutra nastavljamo sa poslaničkim pitanjima u 10.00 časova.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 10:20:03)

Poštovane kolege, nastavljamo sjednicu.

Prelazimo na dio sjednice posvećen poslaničkim pitanjima i podsjećam vas da na istoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja. Vrijeme za postavljanje jednog pitanja iznosi najviše tri minuta. Ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovara na poslaničko pitanje usmeno u trajanju do pet minuta po jednom pitanju. Poslije datog odgovora na poslaničko pitanje poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju od najviše tri minuta kometariše odgovor i može da postavi dopunsko pitanje u trajanju najviše jedan minut. Ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovor na dopunsko pitanje daje shodno odredbi Poslovnika koja se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje do pet minuta. Odgovorom na dopunsko poslaničko pitanje završava se postupak odgovora na poslanička pitanja.

Sada prelazimo na postavljanje pitanja. Imamo dva pitanja upućena Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava. Tu je gospodin Boris Marić, pozdravljam ga.

Prvo pitanje postavlja kolegica Zdenka Popović.

Izvolite, kolegice.

ZDENKA POPOVIĆ (26.11.21 10:21:20)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani ministre, poštovani gospodine Mariću,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore Vladi Crne Gore, odnosno nadležnom ministru koji koordinira rad Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava u Vladi Crne Gore postavljam sledeće poslaničko pitanje:

Državna revizorska institucija je objavila Izveštaj o finansijskoj reviziji i reviziji pravilnosti poslovanja Tužilaštva za 2020.godinu, u kojem se konstatuje da je Tužilaštvo dobilo uslovno mišljenje na finansijsku reviziju i negativno mišljenje na reviziju pravilnosti.

Tužilaštvo je, po nalazu Državne revizorske institucije, prekršilo više zakona i podzakonskih akata. Najdrastičniji primjer zloupotrebe novca svih građana Crne Gore je isplaćivanje dodatka na zaradu po osnovu dežurstva i pripravnosti u iznosu od 540.000 eura, na osnovu Odluke o uvećanju zarade državnim

službenicima i namještenicima za obavljanje određenih poslova, član 26a, čije je odredbe ukinuo Ustavni sud još 2017.godine.

Šta će Vlada Crne Gore i Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava preduzeti kako bi se sankcionisala potrošačka jedinica Tužilaštvo zbog kršenja Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Zakona o radu, Zakona o državnoj imovini, Zakona o javnim nabavkama, Zakona o državnim službenicima i namještenicima, Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru i posebno zbog postupanja po Odluci koja je ukinuta Odlukom Ustavnog suda iz 2017.godine?

Poštovani ministre Sekuloviću, postavila sam vam ovo pitanje svjesna činjenice da kao neko ko je zadužen ne samo za Ministarstvo unutrašnjih poslova već i za trenutno resor pravde, ljudskih i manjinskih prava, a shodno članu 158 Zakona o Državnom tužilaštvu, imate pravo da vršite nadzor nad radom tužilačke organizacije i kako ste mi, vidjela sam, u odgovoru na poslaničko pitanje (tačka 3 predmetnog člana) naveli da imate pravo da vršite nadzor i nad drugim poslovima vezanim za pravilan rad i poslovanje tužilačke uprave, pa sam cijenila da i finansijsko poslovanje se odnosi na ovo poslovanje tužilačke uprave jer u suprotnom ne bi postojao nijedan organ koji bi procesuirao odgovor iz tužilačke uprave zbog trošenja novca građana Crne Gore bez pravnog osnova na razne dodatke na zaradu, a naučna fantastika bi bila da Tužilaštvo samo protiv sebe, po službenoj dužnosti, pokrene bilo kakav postupak zbog kršenja zakona ove države.

Poštovani građani, negdje sam procijenila da imate pravo makar na ovaj način da se upoznate sa flagrantnim kršenjem osam zakona i podzakonskih akata, čak i sopstvenih odluka Tužilaštva, a posebno da čujete kako je većini tužilaca sem zarade isplaćivan specijalni dodatak, prekovremeni rad, dežurstva, pripravnosti, uvećanje zarade za vrijeme državnih i vjerskih praznika i to sve mimo zakona. U slučaju isplate zarade po osnovu dežurstva i pripravnosti, kako sam već navela, u iznosu od pola miliona eura na osnovu Odluke koju je ukinuo Ustavni sud iz 2017. godine.

Poštovani građani, ovo nije radilo samo Tužilaštvo za 2020. godinu, isto je ovo uradilo i sudstvo za 2019. godinu. Dakle, ovo je kršenje zakona u produženom trajanju i u produženom trajanju trošenje novca građana Crne Gore bez pravnog osnova i od strane Tužilaštva i od strane sudstva.

Da li je realno da oni koji po službenoj dužnosti pokreću postupke zbog kršenja zakona, a posebno zbog trošenja novca poreskih obveznika, bez pravnog osnova prođu nekažnjeno u ovom slučaju? Dakle, kako sam na početku rekla, DRI je u svom nalazu za 2020. godinu u slučaju Tužilaštva dala uslovno mišljenje na finansijsku reviziju i negativno mišljenje na reviziju pravilnosti. U tom slučaju DRI je bila u obavezi da u skladu sa Protokolom o saradnji sa Tužilaštvom ovaj nalaz dostavi tom istom tužilaštvu na postupanje. Dakle, tužilačka uprava bi morala sama sebe da procesuirala. Mislim da se ovako nešto nigdje nije desilo, a ne u demokratskoj državi koja očekuje članstvo u Evropskoj uniji.

Zahvaljujem, hvala na dozvoljenom prekoračenju.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 10:26:51)

Hvala vama.

Riječ ima, Boris Marić. Izvolite.

BORIS MARIĆ (26.11.21 10:26:59)

Hvala, predsjedavajući.

Hvala, poslanice Popović, na pitanju.

Da li je potrebno da čitam, jeste li dobili? Ne moram da čitam, samo kratko, radi vremena, da prokomentarišem i radi upućenja svih nas pa i javnosti o čemu se zapravo radi.

Ne sporim da je DRI utvrdio nepravilnosti i ne sporim da je ukinut zakonski osnov koji je ukinuo Ustavni sud. Međutim, ne možemo da sporimo ni pravo tih ljudi koji prekovremeno rade, koji izlaze na teren u ranim jutarnjim ili kasnim večernjim satima, koji imaju pripravnost i dežurstva po prirodi posla koju obavljaju, da imaju pravo na te naknade. Ti ljudi zadnjih pola godine te naknade ne primaju, što je veliki problem. Mi nismo uskladili taj zakonski osnov. Ustavni sud je, da bi informacija bila sveobuhvatna, taj podzakonski akt ukinuo zato što je prestao da važi zakon na osnovu koga je taj podzakonski akt bio donesen. Tu imam neke, da kažem potpuno otvoreno, podijeljene krivice između izvršne vlasti i tužilačke organizacije. Zašto se ovoliko čeka, a evo na putu da se potpiše granski kolektivni ugovor sa Sindikatom uprave i pravosuđa i da se izađe iz ovog problema, tako da ovo jeste jedan upućujući problem i zabrinjavajući u smislu da se ovo dešava u tužilačkoj organizaciji, u odnosu između izvršne vlasti i tužilačke organizacije, s tim što upućujem na to da i Državna revizorska institucija treba da koristi svoja zakonska ovlašćenja. Ne mislim ja da je to ... da podnese krivičnu prijavu. Mi smo inače na vratima ili pred vratima,

rekao bih, definitivnoj reformi koje će se desiti pa i u tužilačkoj organizaciji, tako da biće preispitivanja odgovornosti. Eto, samo da apostrofiram, što se tiče Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava u skladu sa onim što su naša ovlaštenja i u skladu sa onim što je bilo moguće u ovom periodu je urađeno. Da li je to bila ingerencija pravosudne inspekcije, što se tiče finansijskog poslovanja ne, ali jesu ingerencije pravosudne inspekcije mnogo veće nego što radi i mi tamo nijesmo naišli na kapacitete te pravosudne inspekcije tako da su u toku konkursi za kadrovsko ojačavanje, tamo ima pet sistematizovanih radnih mjesta. Našli smo jednog pravosudnog inspektora, tako da Ministarstvo pravde mora da uloži dodatni napor a i Vlada Crne Gore da konstituiše tu pravosudnu inspekciju i da je kadrovski ojača, da ona zaista bude sposobna da radi ono što joj zakon propisuje. Mislim da u perspektivi, a to su i obaveze iz agende i evropskog puta Crne Gore, treba dodatno raditi na jačanju i ingerencijama i ovlaštenjima pravosudnih inspektora. Moraće se proširiti djelokrug njihovog djelovanja i na advokatsku profesiju i na sve ono što tangira pravosudni sistem. Eto, to je što mogu da kažem u ovom trenutku i još jednom zahvaljujem zaista na otvaranju teme.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 10:30:43)

Hvala državnom sekretaru Mariću.
Pravo na komentar, koleginica Popović. Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ (26.11.21 10:30:49)

Zahvaljujem.

Poštovani gospodine Mariću, ako Državna revizorska institucija podnese krivičnu prijavu protiv Tužilaštva zbog isplaćivanja sredstava mimo pravnog osnova, ko će da riješi tu krivičnu prijavu? Koji je to organ? Sudstvo je radilo isto ovo i 2019.godine znači ovo je u produženom trajanju, ovo se ne dešava samo u 2020. godini, nego se dešavalo i u prethodnim godinama i radilo je to sudstvo. Nije samo kršenje u ovom slučaju jednog zakona, odnosno isplate pola miliona eura novca građana, poreskih obveznika Crne Gore, bez pravnog osnova, nego su isplaćivani dodaci raznorazni kršenjem ostalih zakona. Evo ja ću vam sada to približiti, pobrojati.

Prvo, isplaćivana su sredstva za prekovremeni rad u iznosu od 98.000 eura a da pri tome nije obaviješten inspektor rada o uvođenju prekovremenog rada čime je prekršen član 64 Zakona o radu. Kao što sam ovo navela, da ne ponavljam, isplaćeno je pola miliona bez pravnog osnova i to, pazite sad, ovaj novac nijesu primali svi, ovih 540.000 eura, primao je samo određeni broj tužilaca i lica zaposlenih u administraciji, jedino je dodatak po osnovu pripravnosti isplaćivan vrhovnom državnom tužiocu, a dodatak po osnovu dežurstva i pripravnosti licima zaposlenim u administraciji, dok svi državni tužioci ostali koji rade u Vrhovnom državnom tužilaštvu nijesu primali ovaj dodatak. Rješenje o isplati dodatka za vrhovnog državnog tužioca znate ko je potpisao - sam vrhovni državni tužilac, što je skandalozno, i ko će njega da procesuiru i da kazni zbog ovoga?

Po osnovu dopunskog rada isplaćene su naknade u iznosu od 32.472 eura čak i za jedno lice koje nije uopšte zaposleno u tužilaštvu, a sva ova lica koja su primala ova sredstva rade u Tužilaštvu sa punim radnim vremenom čime je prekršen član 202 Zakona o radu.

Specijalni dodatak u iznosu od 341.000 eura je isplaćivan u istim mjesečnim iznosima čak za lica koja su bila na bolovanju, čime je prekršen Zakon o zaradama u javnom sektoru i Zakon o zdravstvenom osiguranju, a ovaj dodatak se isplaćivao čak i suprotno Odluci o specijalnom dodatku. Znači, odluka je samog Tužilaštva. Znači, isplaćivao se specijalni dodatak mimo sopstvene odluke Tužilaštva. Pazite, Tužilaštvo koje procesuiru sada i ministricu Injac zbog nezakonitog zapošljavanja, radilo je to isto. Na sistematizovana radna mjesta zaključili su ugovore o djelu što je kršenje Zakona o državnim službenicima i namještenicima i za te namjene isplaćeno 52.000 eura. Znači li to kršenje, je li to flagrantno kršenje zakona? Zbog vremena, pročitala sam samo jedan djelić onoga što je uradilo Tužilaštvo.

Ja ću sad vama da postavim dopunsko pitanje. Na koji način i ko će da sankcioniše potrošačke jedinice Sudstvo i Tužilaštvo u slučaju ovakvog flagrantnog kršenja zakona, posebno ako se isplaćuje novac bez pravnog osnova po odlukama koje su ukinute u nekom prethodnom periodu? Rekli ste da u prethodnih pola godine ovi ljudi ne primaju ove dodatke na dežurstva, pripravnosti i to je trebalo da se riješi, gospodine Mariću, 2019.godine. Zašto se čeka dvije godine da se izmijeni Granski kolektivni ugovor i da ovi ljudi na zakonit način počnu da primaju nadoknade? Zaista je tužno i žalosno i mislim da ne postoji zemlja gdje se to desilo da i sudstvo i tužilaštvo nema ko da procesuiru zbog kršenja zakona, da ovako drastično krše zakone, da niko ne odgovara zbog toga i ja ću zaista kad mi se god ukaže prilika da upozorim i da upoznam građane Crne Gore šta se radi u tako značajnoj grani vlasti.

Molim vas, uradite sve, ako postoji mogućnosti da se zakonski riješi ovaj član 158 ili 159 Zakona o državnom tužilaštvu kako bi tu u smislu nadzora dodali i finansijski nadzor.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 10:36:14)

Hvala vama.

Kolega Mariću, imali ste dopunsko pitanje. Ako želite sad, izvolite.

BORIS MARIĆ (26.11.21 10:36:23)

Ja ću u pisanoj formi šire obrazloženo dostaviti. Samo kratko. Još jednom hvala što ste otvorili ovu temu.

Mi smo ovu temu otvorili evo već mjesecima i ne ide to lako, između raznih subjekata koji učestvuju u određenim pregovorima i da se riješi ovo pitanje. Tačno je da je ovo 3019. trebalo riješiti i da je to promptno trebalo riješiti. Nekada mi nije jasno zašto, jer to je zaista jedna jednostavna pravna tehnika. Što se tiče nadležnosti jednim dijelom za fiskalnu disciplinu, Ministarstvo finansija, oni su potrošačka jedinica tužilaštva, sva tužilaštva državna su negdje subjekti plaćanja i rukovodioci tih tužilaštava su finansijski nalogodavci. Isto je sa sudovima, Sudski savjet, Tužilački savjet takođe treba da rade svoju funkciju i to je neki institucionalni krug koji bi trebalo zatvoriti da bismo mi mogli onda da se nadamo da možemo institucionalne kapacitete, ali i individualnu i konkretnu odgovornost da utvrđujemo, a iz ovoga što smo mogli da čujemo nesporno je da ima puno materijala. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 10:37:42)

Zahvaljujem.

Prelazimo na drugo pitanje. Drugo pitanje je postavio poslanik Dragutin Papović i molim ga da postavi pitanje. Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (26.11.21 10:37:54)

Hvala vam, potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege,

Devetog i desetog juna ove godine Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je izdalo uvjerenje Mitropoliji crnogorsko-primorskoj i Eparhiji budimljansko-nikšićkoj Srpske pravoslavne crkve kojim su upisane u jedinstvenu evidenciju vjerskih zajednica i između ostalog u tim uvjerenjima je navedeno da su ove dvije eparhije Srpske pravoslavne crkve osnovane 1220. godine. U javnosti je ova informacija objavljena prije nekoliko mjeseci, a ja sam na osnovu poslovničke mogućnosti tražio od vas kao zastupnika Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava da mi dostavite cjelokupnu dokumentaciju na osnovu koje je izvršen ovaj upis, odnosno na osnovu čega je izdato uvjerenje gdje se između ostalog navodi da su ove dvije eparhije osnovane 1220.godine. Na to me je motivisala i činjenica da, recimo, u važećem Zakonu o pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica Republike Srbije u članu 11 se navodi da Srpska pravoslavna crkva u Srbiji ima kontinuitet pravnog subjektiviteta od 1836.godine. Onda mi je bilo čudno kako to da u Crnoj Gori zvanični državni organ, odnosno Ministarstvo izdaje takvo uvjerenje da je Srpska pravoslavna crkva u Crnoj Gori starija od Srpske pravoslavne crkve u Srbiji. Zatim sam, kada sam dobio ovu dokumentaciju, pogledao na osnovu čega je to Ministarstvo uradilo, konkretno ministar Leposavić. Dakle, ovo nije greška, da tako kažem, vaša, ministre Sekuloviću, jer ste vi naknadno preuzeli rukovođenje ovim ministarstvom. Tu je data jedna napomena u okviru ove prijave gdje se daje istorijat onako kako to Srpska pravoslavna crkva u Crnoj Gori vidi uopšte pravoslavne crkve i tu se kaže da su sa formiranjem arhiepiskopije Žičke 1219. godine na prostoru Crne Gore osnovane Zetska episkopija i Budimljanska episkopija i one su bile u sastavu Žičke arhiepiskopije, odnosno Pečke patrijaršije do 1463. godine kada je ona ukinuta i to se navodi u ovoj prijavi.

Međutim, ta crkva i te eparhije su, kao što je navedeno, ukinute. Obnovljena je Pečka patrijaršija 1557.godine, a 1766.godine ukinuta, ali je njeno obnavljanje, ukidanje, znate ko izveo - turski sultan. Ove crkve, odnosno ove eparhije nijesu u ovome periodu bile niti su imale iste nazive kao danšnje eparhije Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori.

Pazite šta se dalje kaže u ovome. Ovdje se navodi dakle da je 1766. godine ukinuta Pečka patrijaršija i da su nakon toga nastale nekolike autokefalne pravoslavne crkve i kaže se ovdje: "One su vršile svoju evanđelsku misiju u stalnom iščekivanju i pripremi i obnove jedinstva Pečke patrijaršije." I ovo državni organ, odnosno Ministarstvo Crne Gore uzima kao relevantan podatak da prizna kontinuitet koji ne odgovara faktičkom stanju. Zatim se kaže da je novim ustavom Srpske pravoslavne crkve koja je stvorena 1920.godine, dobila priznanje od Vaseljenske patrijaršije 1922.godine, stvorena je Mitropolija crnogorsko-primorska 1931.godine, a eparhija Budimljansko Nikšićka 2001.godine. Dakle, u dokumentaciji koja je dostavljena Ministarstvu se navode činjenice na kraju kada su ove eparhije osnovane u Crnoj Gori. Ja razumijem, znam zašto je ovo ministar Leposavić uradio, dakle svjesno na štetu države izdajući ovo uvjerenje protivno zakonu, protivno postupku, protivno istorijskim činjenicama. Došli smo u paradoksalnu situaciju da država Crna Gora priznaje Srpskoj pravoslavnoj crkvi da je starija u Crnoj Gori nego što je to Srbija priznala Srpskoj pravoslavnoj crkvi u Srbiji. Ja sam vama postavio pitanje da li ćete nešto uraditi da ispravite ovu grešku. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 10:42:50)

Odgovor na pitanje, kolega Marić. Izvolite.

BORIS MARIĆ (26.11.21 10:42:59)

Hvala, predsjedavajući.

Hvala, poslaniče Papoviću, na pitanju.

Ako ima potrebe da pročitam odgovor? Vidjeli ste, ja sam zato htio samo da skratim. Znače, mi moramo da primjenjujemo crnogorske zakone i ono što radi Ministarstvo pravde i ljudskih i manjinskih prava, a to ste mogli da se uvjerite i na ličnom primjeru, jeste da izlazi u susret i da proba da bude maksimalno transparentno. Mi smo dostavili svu dokumentaciju koja je pratila donošenje uvjerenja. U drugom kontekstu primjene zakona, mi smo evidencioni organi, mi utvrđujemo samo tri činjenice - da je uredno podnijet zahtjev, da je lice koje je podnijelo zahtjev crnogorski državljanin, sve to što treba, i da je ta vjerska zajednica ostvarila neki pravni subjektivitet pred organima države Crne Gore. Te tri činjenice su utvrđenje i doneseno je uvjerenje. Ono što je za nas bitno to je evidencija evidentiranih i registrovanih koja će rasti u odnosu na zakonska rešenja da se osnuje nova vjerska zajednica i ono drugo što je za nas bitno - da nema diskriminatornog odnosa između vjerskih zajednica. Jednostavno, da imamo isti pristup. Tamo postoji neki fond od nekih 200.000 eura godišnje koji se raspodjeljuje, za sada isključivo evidentiranim vjerskim zajednicama i to smo učinili javno dostupnim. Mislim da je to najbolji način da vodimo jedan društveni dijalog o ovoj temi, na način što ćemo gledati naprijed, što ćemo doprinositi većoj inkluzivnosti, prepoznavati se međusobno. Evo sebi dajem za pravo da to kažem i da vam se zahvalim na onome što vi najbolje radite, a to je na istorijskim činjenicama koje smo opet mogli da čujemo. Ja vrlo uvažavam i volim da vas čujem u tom kontekstu, ali kažem vam, u korpusu dijela ostvarivanja ljudskih prava i sloboda i onoga što su institucionalne ingerencije u građanskoj državi moramo insistirati na ovim principima. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 10:45:36)

Hvala vama.

Pravo na komentar odgovora, kolega Papović. Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (26.11.21 10:45:42)

Hvala vam, gospodine Mariću, prije svega na ovoj izjavi o spremnosti da vodimo jedan konstruktivan dijalog. Pazite, u ovome odgovoru vi ste rekli da Ministarstvo nije ovlašćeno da u postupku upisa ispituje vjerske, istorijske, kanonske i druge činjenice navedene u prijavi vjerske zajednice, ali ministar Leposavić se upravo time bavio. On je ušao u arbitražu oko istorijskih činjenica i on je prihvatio zdravo za gotovo ono što su mu iz Srpske pravoslavne crkve napisali u ovoj prijavi. Konkretno gospodin Sekulić kao ministar zastupnik kada je potpisao slično uvjerenje za Eparhiju hercegovačku, odnosno za njen organizacioni dio koji je vezan za Sutorinu kod Herceg Novog, nije se bavio ovim. Dakle, nije ovdje problem da se registruju Srpska pravoslavna crkva i njene eparhije u Crnoj Gori. Podržavam, dakle, svako neka iskoristi svoje zakonsko pravo u skladu sa Ustavom i zakonima Crne Gore, ali nije vaše da arbitrate

u tome, jer to se ni u članu 24 važećeg zakona ne traži od vjerskih zajednica. Nijedna vjerska zajednica ne treba da dostavlja ili da ona nameće Ministarstvu ove istorijske fakte ili falsifikate u ovom slučaju. Pazite, evo vam rješenje Svetog arhijerejskog sinoda Srpske pravoslavne crkve od 31.maja 2001.godine gdje se kaže: "Na osnovu člana 16. Ustava Srpske pravoslavne crkve osniva se Eparhija budimljansko-nikšićka" i u tom rješenju se nigdje na navodi da je ona osnovana na osnovu nekog prethodnog kontinuiteta bilo koje eparhije. Dakle, meni je jasno zašto se ministar bivši Leposavić bavio time, jer on u stvari nije bio ministar, on je jednostavno bio tu kao neko ko je služio za ostvarivanje interesa Srpske pravoslavne crkve, prosti prenosnik interesa Srpske pravoslavne crkve. Zbog toga sam vama postavio pitanje da li ćete intervenisati da ispravite ove netačnosti jer one mogu da proizvedu velike posledice. Zašto. U ovoj prijavi ove eparhije je dostavljen spisak manastira i hramova za koje ove dvije eparhije tvrde da su u njihovom vlasništvu. Postavlja se pitanje, recimo, ako je, kao što jeste, Mitropolija crnogorsko primorska osnovana 1831. godine, kako ona može biti vlasnik Cetinjskog manastira koji je osnovan i koji je sagrađen mnogo prije nego što je formirana Mitropolija crnogorsko primorska. Ili, recimo, Eparhija budimljansko-nikšićka kaže da je u njenom vlasništvu Crkva Arhangela Mihaila u Andrijevići na lokalitetu Knjaževac, a knjaz Nikola je dominantno finansirao izgradnju te crkve 1887. godine, kada nema Eparhije budimljansko-nikšićke, kada nema tu Srpske pravoslavne crkve. Mi samo postavljamo pitanje kako. Dakle, ne ulazimo ovdje u suđenje, u presude, ali nije logično. Zadatak ministarstva države je da ispita to. Želim da vam još nešto pročitam vezano za činjenice.

Član 40 Ustava za Knjaževinu Crnu Goru iz 1905. godine: "Crnogorka je crkva autokefalna, ona ne zavisi ni od koje strane crkve". Ne pominje se nijedna od ovih eparhija Srpske pravoslavne crkve, ni sama Srpska pravoslavna crkva. Zatim, to je isto značajno, kada je kralj Nikola mitropolitu Mitrofanu Banu 1910. godine uputio čestitku povodom 25 godina arhijerejske službe, Mitrofan Ban mu ovako odgovara: "Vaše kraljevsko visočanstvo, premilostivi gospodaru, 40 godina je već prošlo od kako mi je velika sreća udio pala da stupim na službu Crnogorske crkve, na službu vaše, gospodaru, junačke države". Mitrofan Ban iz Grblja, poglavar Crnogorske crkve, mitropolit, sam kaže da je na čelu Crnogorske crkve. Sada 2021. godine Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava mirno gleda u ove netačne istorijske podatke koje mogu imati velike posledice ne samo po pravni položaj već i po ono što je najširi državni interes, a to je pitanje kulturno istorijske imovine sakralnog karaktera, duhovnosti, religijskog nasleđa Crne Gore.

Mitropolija crnogorsko-primorska je u ovoj dokumentaciji, u prijavi, navela i spisak, to su kao prilozi, 15 akata. Ni u jednom od ovih akata se ne nalazi dokaz da je Mitropolija crnogorsko primorska ili Eparhija budimljansko-nikšićka ikada u Crnoj Gori stekla status pravnog lica na osnovu zakona kojim je uređivano pitanje crkava i vjerskih zajednica. Na osnovu drugih zakona ima taj pravni subjektivitet, ali ne na osnovu, recimo, Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica iz 1977. ni onog Zakona o slobodi vjeroispovijesti koji smo ođe usvojili 2019. godine. Dakle, ona nema institucionalni odnos s državom Crnom Gorom kroz zakone kojima se uređuje ova oblast prije ove 2021, a država joj priznaje da su osnovane u Crnoj Gori 1220. godine. Mislim da je jasno o kakvoj besmislici se radi.

Imam dodatno pitanje. Zakon o upravnom postupku predviđa, u članu 140, poništavanje ili ukidanje nezakonitog rešenja, a rešenje se poništava ili ukida, u cjelosti ili djelimično, u roku od tri godine od dana izvršenosti rešenja ako je, između ostalog, rešenje povoljno za stranku donijeto na osnovu neistinitih navoda stranke kojim je ovlašćeno službeno lice bilo dovedeno u zabludu. Pitam vas da li ćete pokrenuti postupak poništavanja, rekao sam ispravljanja greške, da li ćete uskladiti to s činjeničnim stanjem. Izvinjavam se što sam prekoračio. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 10:52:48)

Gospodine Mariću, da li želite?

Ministre, izvinjavam se, nije pitanje upućeno Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Da li vi prihvatate odgovor?

Izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.11.21 10:53:06)

Slušam vas, dosta toga vi tačno kažete, ali nekako kao da zadnjih par decenija nije bilo, kao da mitropolije i eparhije nijesu funkcionisale s državom. Nas je interesovalo da li one imaju pravni subjektivitet, da li su učestvovala u pravnom prometu, ovlašćeno lice u skladu sa zakonom i to uvjerenje o tome. Oni su na osnovu toga postali dio pravnog poretka, početak i kraj, istorijske činjenice. Istoričari, svojinsko pravna pitanja, sudovi, mi smo izdali uvjerenje da su oni dio pravnog poretka Crne Gore. To je to.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 10:53:44)

Znate da nemate pravo, ali onda ću morati da dam i ovamo i pravim svjesno prekršaj. Izvolite, 30 sekundi.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (26.11.21 10:53:59)

Hvala vam.

Ovo je značajno, ministre, što ste sada rekli. Eparhije Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori su poslednjih par decenija funkcionisale kao neevidentirane vjerske zajednice i one na to imaju pravo po međunarodnim standardima i to im pravo niko nije sporio. Imaju pravo kao neevidentirane zajednice da stiču imovinu i ono što je njihova imovina u skladu s zakonima niko ne spori. Jedno je kada pravni subjektivitet stičete na osnovu zakona kojim je uređeno pitanje pravnog položaja vjerskih zajednica, a drugo je pitanje, odnosno druga je oblast kada pravni subjektivitet stičete na osnovu drugih zakona, konkretno mitropolije i eparhije su se ovdje bavile i privremenim djelatnostima i na osnovu toga su dobile status pravnog subjektiviteta i onaj čuveni PIB, odnosno poreski identifikacioni broj, to niko ne spori. Riječ je o tome da... (prekid) zakona kojim je uređivano pitanje vjerskih zajednica. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 10:55:08)

Ovim završavamo dva pitanja upućena Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava.

Prelazimo na pitanja upućena Ministarstvu unutrašnjih poslova, odnosno ministru Sekuloviću. Napominjem da je zbog potreba kolege Nikolića, valjda odlaska na put, napravljen preraspored tako da će on da postavlja prvi pitanja, a zatim kolega Vladimir Martinović.

Izvolite, kolega Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (26.11.21 10:55:46)

Hvala vam, potpredsjedniče.

Hvala i kolegama na razumijevanju što su mi ustupili da po redosljedu postavljanja pitanja budem na početku.

Poštovani ministre Sekuloviću sa saradnikom državnim sekretarom Marićem, zbog javnosti pročitacu pitanje:

Da li Policija danas raspolaže konkretnim imenima bezbjednosno interesantnih osoba koje su boravile na Cetinju kao i u Cetinjskom manastiru 04. i 05. septembra?

Nijesam vam, kada sam slao pitanje, istovremeno slao i obrazloženje. U par rečenica zbog javnosti da podsjetim na nekoliko detalja koji mogu biti korisni za ono što će biti sadržaj vašeg odgovora.

Osnovno državno tužilaštvo na Cetinju nije zahtijevalo pretres Manastira Svetog Petra Cetinjskog na Cetinju jer nijesu postojali zakonski osnovi da se izvrši ta zakonska radnja, ali je naloženo urgentno Upravi policije da operativnim provjerama utvrdi da li u manastiru ima naoružanih ljudi. To je nedavno saopštio Duško Milanović rukovodilac Osnovnog državnog tužilaštva. U odgovoru za javnost iz Osnovnog državnog tužilaštva ne precizira se da li je Uprava policije, Odeljenje bezbjednosti Cetinje postupilo po nalogu tužilaštva i kakve su mjere u tom smislu preduzete. Prošireno pitanje bi moglo da glasi da li je Uprava policije izvršila nalog tužilaštva. Imajući u vidu da je stav Osnovnog državnog tužilaštva nešto drugačiji od stava državnog sekretara u Ministarstvu unutrašnjih poslova zaduženog za rad Policije, Zorana Miljanića, koji je 10.septembra decidno ustvrdio da mimo obezbjeđenja štice ličnosti patrijarha Porfirija u Cetinjskom manastiru 05.septembra nije bilo naoružanih ljudi, niti jedne osobe koja je mogla imati veze sa bilo kakvom stranom državom.

Ovo ne korenspondira do kraja sa ovim što je javno saopšten stav Osnovnog državnog tužilaštva. Prije nego što odgovorite, podsjetiću javnost na dva elementa koja ukazuju na rukopis stranih službi povodom događaja 04. i 05. septembra na Cetinju. Jedna je došla sa jedne od najviših pozicija u Vladi Crne Gore, od potpredsjednika Vlade gospodina Abazovića koji je kazao i upozorio javnost da neće dozvoliti da bezbjedonosnim službama Crne Gore upravljaju neke druge inostrane službe, a druga od istoričara Rakovića, koji je vrlo često glasnogovornik oficijelnih stavova državne politike Republike Srbije koji je kazao da su ustoličenje na Cetinju u značajnoj mjeri pomogle srpske bezbjedonosne službe.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 10:59:31)

Zahvaljujem, kolega Nikoliću.
Pravo na odgovor, ministar Sekulović. Izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.11.21 10:59:38)

Pitanje je kompleksno i višeslojno, ima novih elemenata. Nalog Tužilaštva, ja pretpostavljam da je Policija postupila po nalogu Tužilaštva.

Ono što mi imamo kao informaciju jeste da u manastiru nijesu bila naoružana lica. Vi ste postavili pitanje bezbjednosno interesantna lica, to je jedna široka kategorija lica gdje čak i baratanje sa samim imenima je problematično, ali to sad na stranu.

Ono što je činjenica, barem što se nas tiče, u Manastiru ne, na Cetinju na obje strane da i bilo je visokorizično i imali smo i sreće i znanje i umijeća da iz te situacije izađemo. Spremala nam se velika muka. Mi smo dobili drugu šansu, na nama je umijemo li da je prepoznamo i iskoristimo ili ćemo da se vratimo u muku, pa da ovaj put izvedemo do kraja. To je izbor.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:00:45)

Zahvaljujem.
Komentar odgovora, kolega Nikolić. Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (26.11.21 11:00:49)

Hvala, ministre Sekuloviću, na odgovoru.

Ako sam dobro razumio, vi ste kazali da nemate informaciju da li je Uprava policije postupila po nalogu Osnovnog državnog tužilaštva. Takođe, ako sam dobro razumio, nijeste dobili ni od drugih nadležnih državnih organa i institucija uključujući Agenciju za nacionalnu bezbjednost informaciju o tome da u Cetinjskom manastiru postoje bezbjednosno interesantna lica. U redu, e sad postoje snimci, postoje fotografije i postoji dosta toga što ukazuje da ovo što ste sad kazali - naravno vi saopštavate podakte na osnovu informacija koje vam dostavlja Uprava policije - ne korenspondira do kraja sa činjenicama koje su se mogle lako utvrditi na snimcima i fotografijama, dakle da tu ima lica kojima nije mjesto u Cetinjskom manastiru. Da li su ona bezbjednosno interesantna ili ne, ja to ne mogu da znam, ali moraju da znaju državni organi.

Zašto postoji dodatna sumnja, zato što smo u toj večeri mi imali dva bezbjednosna štaba i vi ste potvrdili da su postojale dvije linije upravljanja bezbjednosnim sistemom u toj večeri. Pokušaj predsjednika Vlade da aktom obavezujućeg uputstva preuzme nadležnost nad Upravom policije je druga linija upravljanja bezbjednosnim sistemom. To se ne može čitati drugačije, nego tako kako se čita. Ono što ste vi uradili davajući bezbjednosnu procjenu i istrajavajući na tome da svaka nasilna akcija od strane Uprave policije te večeri može dovesti do narušavanja građanskog mira i bezbjednosti u Crnoj Gori je za pohvalu i ja vam na tome odajem priznanje, jer ste na taj način pokazali visok stepen odgovornosti prema onome što je građanski mir i stabilnost ove zemlje. To je za svaku pohvalu, za pohvalu je takođe što nijeste prihvatili da podnesete ostavku koju vam je tražio predsjednik Vlade gospodin Krivokapić, jer biste na taj način preuzeli onaj dio odgovornosti koju je nosio lično premijer Krivokapić kada je u četiri sata ujutru najavio da će on zajedno sa organima bezbjednosti poći na Cetinje uz prethodno upozorenje da mu je neko iz vladajuće većine prijetio kako će u Crnoj Gori doći do građanskog rata ukoliko ne bude ustoličenja. Time se jasno stavio na stranu, odnosno stavio na jednu od strana u cijelom slučaju.

Dakle, ostaje ozbiljna sjenka sumnje da su u noći između 04. i 05.septembra u Crnoj Gori boravili neki drugi službenici bezbjednosti, neke druge države. Da li je bilo bezbjednosno interesantnih lica ili ne takođe je teško potvrditi na osnovu oficijelnih informacija, na osnovu onoga što ste vi rekli, što su podaci Uprave policije, ja vam vjerujem, ali nijesam siguran da ste dobili vjerodostojne podatke od Agencije za nacionalnu bezbjednost.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:05:04)

To je bilo prvo pitanje kolege Nikolića. On ima još jedno pitanje. Molim da ga postavite isto ministru. Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (26.11.21 11:05:14)

Hvala vam, potpredsjedniče.

Drugo pitanje se nekako logično nadovezuje na prvo.

Da li je vaše ministarstvo dostavilo operativne informacije Ministarstvu vanjskih poslova na osnovu kojih je taj vladin resor formulisao instrukciju za diplomatsko - konzularne predstavnike Crne Gore o događajima na Cetinju 04. i 05. septembra?

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:05:44)

Hvala.

Odgovor na pitanje, ministar Sekulović. Izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.11.21 11:05:50)

Ne, mi nismo dostavljali nikakve informacije koje su .. Jeste li dobili odgovor u pisanoj formi?

Obavještavam vas da Uprava policije Ministarstva unutrašnjih poslova nije dostavila Ministarstvu vanjskih poslova operativne informacije u vezi sa događajima na Cetinju 04. i 05.septembra.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:06:12)

To je to.

Pravo komentara na odgovor. Izvolite, kolega Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (26.11.21 11:06:15)

Hvala vam, ministre, veoma konkretno. Iskreno cijenim to i mislim da ste ovim odgovorom opravdali inicijativu o Interpelaciji za razrješenje ministra vanjskih poslova Đorđa Radulovića, imajući u vidu da je sačinio jedan neformalni istina dokument, instrukciju za naše diplomatsko-konzularne predstavnike u kojima je dosta krivotvorenih činjenica, gdje nijesmo mogli jasno utvrditi i precizirati da li je ta instrukcija sačinjena na osnovu operativnih informacija ili nekih materijalnih činjenica koje je mogao dobiti jedino od Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova da bi o tome vjerodostojno informisao međunarodnu javnost.

Dakle, drago mi je da su ovo čuli građani Crne Gore, mislim da smo danas napravili najbolju uvertiru i opravdanje za pitanje povjerenja ministru vanjskih poslova Đorđu Raduloviću koje smo pokrenuli u prethodnom periodu.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:07:33)

Izvinjavam se, ministre, nemate pravo, nije postavljeno dopunsko pitanje.

Sledeći postavlja pitanje kolega Vladimir Martinović, a neka se pripremi Draginja Vuksanović Stanković.

Izvolite, kolega.

Molim vas da omogućimo kolegi Martinoviću. Molim tehniku da vrati vrijeme na početak kolegi Martinoviću i da počnemo.

Izvolite, kolega Martinoviću.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (26.11.21 11:08:25)

Hvala, poštovani potpredsjedniče Bulajiću.

Uvaženi ministre, uvaženi gospodine Mariću, poštovani građani Crne Gore,

Uvaženog gospodina Sekulovića sam pitao da mi da odgovor na koji način je u policiji angažovan gospodin Ljubo Milović, na kojim poslovima je angažovan i da li je od nadležnih organa vršena kontrola imovnog stanja gospodina Milovića.

Ovo pitanje sam postavio iz razloga što me zanima da li se i u sektoru bezbjednosti primjenjuje zakon i da li imamo neselektivan pristup u potpunosti. Vi ste mi, gospodine Sekuloviću, dali odgovor da je gospodin Ljubo Milović suspendovan od 2017.godine, pa me zanima, a ja ću kroz drugi dio kroz komentar pojasniti još neke stvari, dakle zanima me kako je i zbog čega suspendovan, do kada traje ta suspenzija, da li sve to vrijeme prima od strane Ministarstva unutrašnjih poslova platu. Prosto se negdje postavlja pitanje do kad ta suspenzija zapravo može da traje i zašto se taj postupak ne okončava. Takođe, neke druge stvari koje će me zanimati nakon što čujem malo detaljnije obrazloženje vašeg odgovora, ja ću kroz drugo javljanje obrazložiti jer prosto smatram da je Ministarstvo unutrašnjih poslova i te kako imalo nadležnosti da ove stvari izvede načistac.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:10:36)

Hvala, kolega Martinoviću.

Odgovor na pitanje, ministar Sekulović. Izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.11.21 11:10:43)

Nemam u glavi informacije kad je započet, koliko tačno traje, po kom osnovu, koliko suspenzija, zarada i tako dalje. To ćemo vam dostaviti naknadno. Odgovor konkretan na vaše pitanje za konkretnu osobu je taj da je on neraspoređen službenik od 2017.godine i da je pod suspenzijom. (Upadica) Niste me to pitali. Njegova imovina je trenutno pod provjerom od strane Agencije za sprečavanje korupcije. To je odgovor jasan.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:11:15)

Zahvaljujem.

Komentar na odgovor. Izvolite.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (26.11.21 11:11:20)

Potpredsjedniče, u prethodnom izlaganju sam skratio svoje vrijeme, molim vas da mi samo dozvolite da do kraja i ovu temu raščistimo.

Dakle, gospodine ministre, želim vas podsjetiti da je Zakonom o Ministarstvu unutrašnjih poslova što se tiče kontrole imovine, životnog stila policijskih službenika to definisano članom 188. Zbog građana Crne Gore ću citirati ove odredbe iz razloga što smatram da ste pored Agencije i vi imali mogućnost da utvrdite o kakvom se imovnom stanju radi kada je u pitanju ovaj vaš službenik.

Član 188: "Službenik za kontrolu rada u Ministarstvu pored kontrole iz člana 183 ovog zakona vrši i kontrolu imovine, prihoda i životnog stila policijskih službenika, njihovih bračnih i vanbračnih supružnika i djece, kao i lica povezanih sa njima. Kontrolu iz stava 1 ovog člana vrši službenik za kontrolu rada u Ministarstvu shodno čl. od 184 do 187 ovog zakona kao i uvidom i analizom izvještaja iz člana 169 stav 2 i 3 ovog zakona. Bliži način kontrole imovine, prihoda i životnog stila policijskih službenika, njihovih bračnih i vanbračnih supružnika i djece kao i lica povezanih sa njima propisuje Ministarstvo."

Mene sada zanima da li je ministarstvo propisalo način iz poslednjeg stava koji sam citirao. Dakle, mogu da tumačim negdje unaprijed da mi možete dati odgovor da imate rok još godinu dana da to učinite, ali mislim da je to ono što gospodinu Miloviću odgovara.

Zašto sam vas ovo pitao, gospodine ministre? Iz prostog razloga što nisam bio tako lijen, pa sam vidio imovinski karton gospodina Milovića i njegovo imovno stanje je da on strane redovnog posla, dakle od Ministarstva unutrašnjih poslova, prima mjesečnu zaradu od 750 eura. Sa druge strane imate veoma dvije simptomatične činjenice, a to je da je gospodin Milović zadužen stambenim kreditom, što naravno nije sporno da svaki čovjek može da riješi svoje stambeno pitanje, u iznosu od 320 eura, ali ono što mene kao poslanika u ovoj Skupštini Crne Gore a vjerujem i sve građane u Crnoj Gori zanima kako je gospodin Milović uzeo zajam od 212.000 eura, a takođe 320 eura mu je mjesečna rata. Onda se postavlja pitanje od

čega gospodin Milović živi. Ako imate da mu je zarada 720, a gotovo cijela je opterećena, ajde ovo za stambeni kredit je nešto što mogu kao čovjek da razumijem, ali pazite imate policijskog službenika koji je prijavio zajam od 212.000 eura i vraća ga u mjesečnim ratama od 320 eura. Gospodine Sekuloviću, bez obzira što ste mi sa mjesta dobacili da ste vi ove odredbe stavili u zakon, smatram da onda mnogo revnosnije treba negdje da u saradnji sa vašim saradnicima i službenicima ispitujete imovno stanje policijskih službenika u Crnoj Gori. Evo i zbog čega. Ne smatram da su policijski službenici u Croj Gori, kao i u svakom poslu, ne daj bože svi nečasni, nepošteni i tako dalje, ali sa druge strane zabrinjava me činjenica da je nemali broj onih nad kojima nije vršena kontrola, pa se postavlja pitanje kako može neko od plate od 700 eura uzeti zajam od 212.000 eura. Nije to jedini primjer, gospodine ministre.

Sa druge strane očekujem, ne samo da se vrši kontrola imovnog stanja bilo kog pojedinca u vašem ministarstvu, tražim i očekujem da će državne institucije izvršiti provjeru svakog pojedinca u Crnoj Gori, svakog funkcionera. Takođe, očekujem da ne samo kada pričamo o pojedincima nego se najiskrenije nadam da ćemo ne samo vršiti kontrolu pojedinaca i pojedinačno javnih funkcionera, očekujem da pored njih, gospodine ministre, u Crnoj Gori nikada više nemamo tajkunske i privilegovane firme koje su uz pomoć bivšeg režima ostvarivale ogromne zarade nauštrb građana. Tu mislim na Bemaks, tu mislim na Geneks, tu mislim na Novi Volvoks i na još mnoge druge, jer zaista smatram i ne želim da vjerujem da nećemo i da nova vlada neće stati na kraj tim tajkunskim vezama i kombinacijama. Ne zbog toga, gospodine ministre, što ja imam nešto lično niti protiv ovog vašeg službenika, niti protiv bilo koje firme, nego upravo zbog toga što je došao vakat da se svi moraju privesti licu pravde i poštovati zakone i Ustav ove zemlje.

Dakle, građani Crne Gore moraju i treba da imaju povjerenje između ostalog najviše u Ministarstvo unutrašnjih poslova, u službenike policije iz razloga što zapravo oni su tu da sprovedu zakone, oni su tu da zaštite svakog građanina. Vjerujte, gospodine ministre, ne govorim slučajno, kada čujete obične građane i kada imate tamo nekog policijskog službenika, ja sam rekao većina policijskih službenika u Crnoj Gori živi časno i pošteno i na rubu egzistencije, ali kada imate pojedince koji se, mogu slobodno da kažem, bahato ponašaju, imaju enormna sredstva na svojim računima ili se kriju iza drugih ljudi, onda je to veliki problem. To je veliki problem za ovu državu, to je veliki problem za zatvaranje poglavlja 23 i 24. Stoga, gospodine ministre, ja vas molim da nas informišete zbog čega je ovaj policijski službenik suspendovan, zašto ta suspenzija ovoliko dugo traje, da li to može da ide tako unedogled, da li to možda nekom odgovara.

Razumijem da je ovo iz 2017. godine postupak kada vi nijeste bili ministar i da je to negdje, da kažem, zatečeno stanje, ali to nikako ne opravdava novu većinu da neke stvari ne preispitamo. I molim vas, ovo što ste kazali da ste i sami utkali u ovaj zakon, a to je da imate službenika i imate saradnike koji mogu vršiti kontrolu na osnovu zakona Ministarstva unutrašnjih poslova, ja vas molim da ne čekamo zadnje rokove, nego da što prije krenemo sa radom i da što prije objelodanite javnosti i oko ovog policijskog službenika i svih drugih koji su eventualno sporni, jer građani Crne Gore moraju imati potpuno povjerenje u policiju i moraju imati povjerenje u one koji su dužni da štite Ustav i zakon ove zemlje.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:19:47)

Vi ste postavili dodatno pitanje, ako sam shvatio. Jeste li ili nijeste?
Imate pravo da odgovorite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.11.21 11:20:03)

Jedinica za antikorupciju će tek biti formirana, dakle sistematizacija još nije gotova, i ona će početi sa radom uskoro. Naravno da će predmet njene pažnje biti svi oni koji treba da budu.

Kratko ću, istraživanja OEBS. Pod nevjerovatno teškim okolnostima pod kojim se Policija nalazila i MUP u ovoj godini, povjerenje građana raste. Prvi put poslije ne znam koliko godina kaže: "Pripadnost etničkoj zajednici više nije indikator negativnog stava prema policiji. Pozitivni ili negativni stav više ne zavisi od pripadnosti bilo koje nacije ili vjere u Crnoj Gori". E ovo je za ponos, ovo smo uspjeli u ovoj godini, jer je to maltene bilo nemoguće.

A sve ovo o čemu ste vi pričali i način na koji treba mi da djelujemo, biće. Našlo se u zakonu da bi se sprovodilo, samo nam treba malo vremena. Kasnimo sa sistematizacijom iz subjektivnih razloga, to je tačno, ali vjerujte radi se o sistematizaciji sa skoro šest hiljada radnih mjesta i radimo je sa međunarodnim partnerima i ona mora da bude dobra i moramo da budemo oprezni, tako da će sve to o čemu ste vi pričali da ugleda i u realnom životu svijetlo dana.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:21:19)

Nemate pravo, sa ovim se završava.
Kako nijeste postavili dopunsko pitanje?
Izvolite, izvolite 30 sekundi.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (26.11.21 11:21:33)

Nemojte da vi ovo shvatite lično, molim vas.

Samo da vam kažem, ja sam naveo konkretan primjer, ako je neki policijski službenik pred suspenzijom to znači da mu negdje posao, je li tako, visi, jer postupak nije okončan do kraja. Što znači da ta komisija može utvrditi da taj čovjek ili bilo koji drugi koji je pod suspenzijom može ostati zbog neutvrđenih nepravilnosti bez posla.

Naravno, ja ne prejudiciram kako ćete okončati taj postupak, ali mene je samo zabrinulo kad sam vidio da čovjek koji je pod suspenzijom, evo ga imovinski karton, uzima zajam od 212 hiljada eura. Evo, zbog toga vas molim nemojte ovo shvatati lično. Ja vas ohrabrujem i ja vas podržavam da što prije krenete u primjene ovih članova zakona, prije svega člana 188 gdje bez Agencije možete vršiti kontrolu imovnog stanja bilo kojeg službenika policije u Crnoj Gori.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:22:37)

Zahvaljujem.

Sljedeće pitanje postavlja koleginja Draginja Vuksanović, a neka se pripremi Momo Koprivica.
Izvolite, kolegince.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ (26.11.21 11:22:46)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvaženi ministre gospodine Sekuloviću, gospodine Mariću, poštovani građani Crne Gore,

Ja sam ministru unutrašnjih poslova postavila pitanje vezano za informaciju koja je objavljena u medijima. Naime, državni sekretar Ministarstva unutrašnjih poslova, gospodin Miljanić, obavijestio je javnost da je od 04. decembra prošle godine do 08. novembra ove godine iz biračkog spiska izbrisano 8.438 lica. Mene zanima po kom osnovu su ta lica brisana.

Ja sam u međuvremenu, znači danas mi je to stiglo, dobila podatke koje ste mi vi dostavili, ali bih te podatke i neke druge stvari komentarisala nakon vašeg odgovora. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:23:31)

Ministar Sekulović. Izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.11.21 11:23:34)

Imate tabelu, 95 ili 9% tih lica su preminula lica. Dakle, to su redovne aktivnosti, ništa se nije spektakularno desilo, jasnu tabelu imate, ništa nije prikriveno, sve vam je dato, sve u sklopu redovnih aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:23:54)

Komentar na odgovor, koleginja Draginja Vuksanović Stanković. Izvolite.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ (26.11.21 11:23:57)

Radi građana Crne Gore da pojasnimo.

Podatak je bio da je izbrisano iz biračkog spiska 8.438 lica. Ja tek danas saznajem, evo javnost da sazna, da od tih 8.438 lica 8.264 su preminuli, oni su prvenstveno izgubili živote, pa samim tim i državljanstvo.

Smatram, kada je već takvu cifru iznio gospodin Miljanić u javnost, da je možda trebalo sa javnošću to da iskomunicira na bolji način. Zašto? Upravo zato što vi znate da je na početku rada ove vlade, naime postojala intencija ove vlade koja je i dalje, ne konkretno vaša, ja vjerujem i vama i gospodinu Miljaniću da nećete uraditi ništa što je na štetu crnogorskih interesa i naše dijaspore, ali se ovdje govorilo kako će se oni koji rade, koji se nalaze u dijaspori brisati iz biračkog spiska. Pa se onda pojašnjavao kako se njima neće brisati državljanstvo, ali mi jasno znamo šta je državljanstvo kao nešto što određuje lični status jednog fizičkog lica, a šta je biračko pravo i pravo glasa. Zato želimo i upravo je vrlo važno da sa ovim papirom otklonimo tu dilemu, jer je bila dilema da li zaista neko nastoji, kao što je intencija ove kleronacionalističke politike Vlade na čelu sa gospodinom Krivokapićem, da se sprovede etnički inženjering koji se uporno potencira, čak iz pojedinih poslaničkih klupa vladajuće većine.

Vrlo je važno da se upravo zbog naših koji su u dijaspori postavi ovo pitanje. Zašto? Zato što naša dijaspora, ja mislim kao i za nas tako i za vas, predstavlja bogatstvo i blago ove države. Oni širom svijeta, bukvalno od Aljaske do Ognjene zemlje i od Kine do Kalifornije i nazad, marljivo, strpljivo rade, stvaraju i na stotine miliona ulažu u ovu državu. I to ne iz bilo kakvog interesa, nego iz srca, jer vole svoju zemlju i vole mjesto odakle su potekli. I nisu sigurno pošli tamo zato što im se išlo, nego zato što ovdje nisu mogli da stvore uslove za pristojan i dobar život. Zato je vrlo važno da se i ova vlast i naravno sve buduće vlasti, ova će se brzo promijeniti, mnogo bolje bave pitanjima dijaspore i da ulože sve svoje kapacitete kako bi se posebna pažnja posvetila povezivanju dijaspore sa matičnom zemljom.

Ja upravo želim da obavijestim javnost da za par sati krećem u Luksemburg gdje me čeka dijaspora koju želim da posjetim i da im upravo uručim ove podatke koje ste dali. Da kažemo našoj dijaspori da apsolutno niko u ovoj državi ko vodi računa o njima neće dozvoliti da se na bilo koji način ugroze njihova prava. Prije svega ono biračko pravo koje je zagarantovano Ustavom Crne Gore, da i naši koji su u dijaspori imaju pravo da biraju i da budu birani i da oni nikako ne mogu biti teret ove zemlje, već da su oni dragulj ove naše zemlje, pravo bogastvo ove zemlje i blago koje treba njegovati i čuvati i biti im zahvalni svi mi za ono što ulažu u Crnu Goru, jer to su naši najbolji investitori i naši ambasadori u svijetu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:27:19)

Hvala, kolegice Vuksanović.

Posljednji koji će postaviti pitanje, Momo Koprivica.

Naime, trebalo je da postavi pitanje i kolega Genci Nimanbegu, međutim, obaviješten sam da je on na službenom putu tako da će nekom drugom prilikom.

Posljednji koji postavlja pitanje ministru unutrašnjih poslova je kolega Momo Koprivica. Izvolite.

MOMO KOPRIVICA (26.11.21 11:27:53)

Zahvaljujem, uvaženi gospodine potpredsjedniče.

Poštovani ministre sa saradnikom, uvažene kolege i kolegice, poštovani građani Crne Gore,

Ministru unutrašnjih poslova sam u skladu sa članom 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavio sledeće poslaničko pitanje:

Da li je i kada donijet akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova?

Kao što znamo, krajem juna usvojen Zakon o unutrašnjim poslovima stupio je na snagu u propisanoj proceduri, a članom 209 Zakona o unutrašnjim poslovima predviđeno je da će se akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Kao što znate, od dana stupanja na snagu ovog zakona prošlo je oko pet mjeseci i sasvim je relevantno i potrebno, radi javnosti i radi kvaliteta funkcionisanja institucija, postaviti pitanje da li je izvršena ta zakonska obaveza. To je značajno ne samo kao pitanje zakonitosti i ostvarivanja zakonitosti u funkcionisanju i radu i ukupnom i javnom djelovanju državnih organa i državnih institucija, ali je svakako značajno i zbog reorganizacije i zbog spajanja Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije, kao i zbog planiranih izmjena ukidanja nekih sektora, regionalizacije, smanjenja broja centara bezbjednosti.

Dakle, ovo pitanje je od velikog značaja i tiče se kako kadrovske politike tako i sprovođenja organizacionih reformi unutar Ministarstva unutrašnjih poslova, te shodno tome je neophodno da vidimo na koji način je procesuirana ova obaveza koja po zakonu proizilazi za Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:29:48)

Hvala, kolega Koprivica.
Ministre, izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.11.21 11:29:53)

... postoji objektivni.

Vjerujte mi, ovo je akt poslije zakona koji mi je glavni. Ako tu pogodimo mi vidimo svijetlo na kraju tunela. Radimo ga sa najozbiljnijim međunarodnim partnerima. Zaista se nadam da će on biti dobar, ali što se kašnjenja tiče prihvatamo i naš dio odgovornosti. U pravu ste, ali vjerujte da postoje opravdani i objektivni razlozi. U svakom slučaju nadam se u narednih desetak dana će on biti gotov iz pozicije bar Ministarstva unutrašnjih poslova.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:30:22)

Hvala na ekspeditivnim odgovorima.
Kolega Koprivica, imate pravo na komentar odgovora. Izvolite.

MOMO KOPRIVICA (26.11.21 11:30:33)

Zahvaljujem, poštovani ministre Sekuloviću. Hvala vam na, prije svega, efikasnom odgovoru i na dostavljenom odgovoru u pisanoj formi. Vi ste ministar koji i poštuje ove obaveze koje proizilaze iz Poslovnika kad je u pitanju odnos prema Skupštini pa je to tako i ovaj put. Vjerujem da moje kritičke riječi u pogledu ove stvari nećete shvatiti lično jer vjerujem da je vama lično u interesu i shodno principu javne odgovornosti da se ova zakonska obaveza sprovede do kraja. Međutim, moram da konstatujem da ovdje nije ostvarena zakonitost iako ti rokovi nijesu rokovi koji proizvode pravne posljedice za slučaj njihovog kršenja, li svakako nije dobro da jedna zakonska obaveza ni za pet mjeseci nije izvršena. To je prvi segment u ovom pitanju.

Vi ste naveli objektivne razloge kašnjenja i to mogu da prihvatim. Međutim, u vašem odgovoru sledeća formulacija stoji veoma sam dužnu pažnju njoj poklonio. Navodite, međutim pored objektivnih postoje i razlozi subjektivne prirode. E, sad želim tu da naglasim nekoliko stvari. Sigurno je da kad se rade akti o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u institucijama gdje postoje i različiti interesi. Uvijek postoji i izazov da se stvari uredi ili prema personalnim potrebama da se upodobljava aktuelnoj situaciji taj veoma važan akt na kojem treba da počiva organizaciona struktura Ministarstva ili da se to na sistemski način uredi. Ukoliko se pribjegne ovom provom pristupu da se upodobljava prema personalnim potrebama pogotovo da postojeći rukovodni kadar se zadrži na pozicijama onda nemamo sistemsko unapređenje i nemamo sistemsku reformu. Ukoliko se radi prema objektivnim potrebama i prema objektivnim kriterijumima akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji jednog državnog organa, a naročito ovog državnog organa koji se bavi, odnosno organa državne uprave koji se stara o pitanjima bezbjednosti i brojnim drugim pitanjima dovešće do pomaka i do organizacione reforme. Lično smatram imajući u vidu stanje unutar sistema unutrašnjih poslova, o čemu smo imali priliku i da svjedočimo u svim prethodnim godinama, smatram da je bilo neophodno prije ovog akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji izvršiti detaljne provjere svih diploma visokoškolskog kadra unutar sistema unutrašnjih poslova. Provjeriti da li su te diplome validne kako ne bi dovedeni bili u neravnopravan položaj oni policijski službenici i one policijske starješine koje su regularnim putem stekle diplome i adekvatnu stručnu spremu. Znamo dobro za diplome od Sokoca do Knina, lijevo i desno, što svakako urušava kredibilitet jednog organa, a posebno ovog organa kojem zakonitost, javni interes i bezbjednost građana treba da budu i moraju biti na prvom mjestu. Takođe, smatram da je neophodno da se provjeri da li su sva rješenja o raspoređivanju na službeničke poslove unutar ovog sistema bila u skladu sa zakonom.

Zašto ovo govorim? Zato što postoje opravdane sumnje i bojazni da su brojna rješenja o raspoređivanju na službeničke poslove, a tu postoje i određeni akti procesuiranja u prethodnom periodu, ne mislim prema vama, ukazivala na sumnje da su ta rješenja sastavljena suprotno važećim propisima. Na taj način se žele uspostaviti personalni monopoli i držati jedna institucija zarobljenom. Tako i danas imamo

situaciju da u komisijama za polaganje vozačkih ispita sjede jedni isti ljudi, jedne iste policijske starješine i po 10,15 godina. Postavlja se pitanje kako je to moguće zar nemamo dovoljno policijskih službenika, policijskih starješina koji će obavljati taj posao veoma uspješno i veoma efikasno.

Da bi se sprovele organizacione reforme neophodno je da na poziciji odlučivanja, na rukovodne pozicije dođu oni policijski službenici, one policijske starješine koje su profesionalno, odgovorno, savjesno i čestito obavljale svoje poslove, a takvih je sigurno veliki broj u Crnoj Gori. Nisam tu sklon tome da kažem da je sve crno ili sve bijelo. Iskreno i već sam i na jednoj od prethodnih sjednica govorio o rukovodnom kadru unutar Uprave policije koji je ostao nepromijenjen izborom novog menadžmenta i sa njima se ne vidi svjetlo na kraju tunela. Oni i dalje imaju moć da odlučuju i dalje su na pozicijama da utiču na sudbine časnih, odgovornih policijskih službenika. Naveo sam neka od tih imena. Imamo jedan kompletan popis visokog rukovodnog kadra koji je i dalje nepromijenjen, kao na primjer Saša Rakočević načelnik Odsjeka za zaštitu svjedoka, Aleksandar Bošković načelnik Odsjeka za suzbijanje opšteg kriminaliteta, Dalibor Medojević načelnik Odsjeka za suzbijanje privrednog kriminaliteta, Milutin Popović načelnik Odsjeka za sprečavanje i suzbijanje zloupotreba droga, Nikola Medenica načelnik Odsjeka za suzbijanje krivičnih djela krijumčarenja i trgovine ljudima ilegalnih migracija, Ivan Jokić načelnik Odsjeka za kriminalističku obavještajne poslove, Nikola Rogošić načelnik Odsjeka za specijalne istražne metode, sada oficir za vezu Europolu inače, Dejan Boljević načelnik za Međunarodnu operativnu policijsku saradnju, Vojislav Dragović načelnik Odsjeka za nadzor državne granice, Slavko Vojinović načelnik Odsjeka za granične provjere, Dejan Andrić načelnik Odsjeka za strance, vize i suzbijanje nezakonitih migracija, Petar Šestović načelnik Odsjeka za operativni rad i analizu rizika, Vesko Aković načelnik Regionalnog centra granične policije Centar, Siniša Jokić načelnik Regionalnog centra granične policije Jug. Ne bi smjelo da se među rukovodnim pozicijama i na rukovodnim pozicijama nalaze oni kojima je ispred nosa svih onih prethodnih godina prolazilo more nezakonitosti, proticali kriminalni tokovi, ali ne bi smjeli da se nađu ni oni koji nisu pokazali ni zrno odgovornosti prema državi Crnoj Gori i prema njenoj bezbjednosti. Smatram da su kadrovske promjene koje treba da donese akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji neophodne radi osvježanja i pročišćenja jedne institucije kako bi ona bila tek onda osposobljena da se uhvati ukoštac sa organizovanim kriminalom i korupcijom. Do tada ništa, a sa ovim rukovodnim kadrom koji je i dalje na pozicijama odlučivanja se ne vidi svjetlo na kraju tunela i to mora biti predmet ozbiljne i korjenite reforme. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:38:37)

To bi bilo od pitanja upućenih ministru unutrašnjih poslova.

Ja se zahvaljujem na prisustvu i datim odgovorima. Prijatno.

Sada je po planu bilo da se postavi pitanje potpredsjedniku Vlade Dritanu Abazoviću, međutim ja ću morati da dam pauzu dok potpredsjednik Vlade dođe, jer sam obaviješten da je na nekom sastanku. Nadam se da neće to dugo trajati, tako da ne mogu da vam precizno kažem kad i koliko i objavljujem pauzu. Nadam se da neće dugo.

-Pauza-

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:57:57)

Nastavljamo sa radom.

Naredni set pitanja biće upućen potpredsjedniku Vlade Dritanu Abazoviću i prvo pitanje postavlja koleginica Draginja Vuksanović Stanković, a neka se pripremi kolega Miloš Konatar.

Izvolite, koleginice.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ (26.11.21 11:58:13)

Poštovani potpredsjedniče, uvaženi građani Crne Gore, uvaženi potpredsjedniče Vlade, gospodine Abazoviću, moje pitanje glasi:

Što Vlada Crne Gore i resorna ministarstva preduzimaju kako bi se spriječio ogroman porast govora mržnje i incidenata na nacionalnoj osnovi, gotovo svakodnevnih prijetnji koje se upućuju novinarima, predstavnicima NVO sektora i političkih partija?

Takođe, primjećujemo da gotovo nekažnjeno i bez osude od strane vlasti prolazi veličanje ratnih zločinaca iz neposredne prošlosti, sknavljenje i rušenje bisti, spomen-obilježja partizanske borbe protiv

fašizma kao jasan revizionistički koncept u dobrom dijelu vlasti i njihovih predstavnika po dubini kad je u pitanju izjednačavanje fašističkih i antifašističkih snaga u Drugom svjetskom ratu. Da li ste u Vladi i resornim ministarstvima preduzeli mjere kako bi se sa ovim sramnim aktivnostima konačno prestalo, kako bi se oni koji se bave ovakvim stvarima procesuirali pred nadležnim državnim organima.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 11:59:15)

Hvala kolegini.

Odgovor na pitanje potpredsjednik Vlade Dritan Abazović. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.11.21 11:59:23)

Zahvaljujem, poštovani potpredsjedniče gospodine Bulajiću.

Poštovane poslanice i poslanici, poštovani građani, poštovana poslanice Vuksanović, hvala na pitanju.

Vi ste pisani odgovor dobili, ja ću pokušati samo kratko da dam neki svoj komentar. Vaše pitanje je na mjestu, istina je da se u posljednje vrijeme mogu detektovati određeni izlivi mržnje, nacionalizma, to je stvar ukupne polarizacije našeg društva, često i plod emotivnih reakcija zbog nekog vida nezadovoljstva, najčešće političkog nezadovoljstva koje se akumuliralo naročito nakon promjena koje su se desile 30. avgusta. Treba svi da damo doprinos da se takve stvari eliminišu iz društva, ali nisam siguran da često i ličnim primjerom to pokazujemo.

Dakle, mislim da bi se političke elite, političari, poslanici, naravno članovi Vlade morali više uključiti u borbu za promovisanje nekih univerzalnih vrijednosti, pomirenja, solidarnosti, ljubavi, stvaranja jednog društva u kome ćemo bez obzira na razlike koje postoje, razlike mišljenja, percepcija, vizija, u kompromisu i u nekom dobrom duhu iznalaziti najbolja rešenja. Nisam siguran da smo bili na visini zadatka svi zajedno u prethodnom periodu. Ne želim ovdje nikoga da targetiram, ne želim ni da pričam o opoziciji niti o ulozi nekih poslanika opozicije, niti nekih predsjednika partija ili bivših predsjednika partija u tome koliko se generisalo nekih negativnosti u prethodnom periodu. Međutim, hoću da kažem da kao Vlada apsolutno pokušavamo koliko je to u našem domenu da afirmišemo neke druge vrijednosti, da afirmišemo vrijednosti pomirenja. Mi smo jedina vlada u regionu koja je ikada zbog situacije vezane za jedan događaj iz prošlosti, tragičan događaj iz prošlosti, promijenila ministra. Bili smo svjedoci da prije nekoliko dana jedan drugi gospodin je imao izlive nacionalizma na društvenim mrežama, pa je sam podnio ostavku kao čin lične odgovornosti. Mislim da toga nije bilo u prethodnom periodu. To je pokazatelj da i mi kao društvo možemo na neki način da sazrimo. Međutim, ne možemo da ostvarimo dovoljni stepen demokratičnosti ako ćemo stalno da imamo te povike, te podjele na izdajnike, na patriote, na ljude koji rade jedno ili treba da rade nešto drugo. Mislim da je taj vid generisanja jedne mržnje mnogo više išao od strane opozicije nego od strane vlasti u prethodnom periodu. Šta god mi mislili i o većini i o našim nekim internim političkim problemima, toga nije bilo u prethodnom periodu, dakle ne želeći sada da pretvaram ovu u neku možda diskusiju da je odvedemo u nekom drugom pravcu.

Vi ranije niste imali situaciju, bez obzira što smo mi bili opozicija, da bilo koga od ljudi sa druge strane targetujemo kada ga sretnemo da ulici itd. To je praksa koju je uvela ova opozicija, bez obzira što se nismo slagali. Bili smo i protestovali smo dostojanstvo i mnoge stvari na javnim mjestima činili, ali bez ikakvog izliva histerije, bez ikakvog izliva mržnje prema pojedincima, prema grupama, prema političkim stavovima. Mislim da je to dio odgovornosti koji se može adresirati opoziciji. Slažem se sa vama ako je vaše pitanje, a tako sam ga doživio, dobronamjerno, a cilj je da se traže neka systemska rešenja. Hoću da kažem da Ministarstvo javne uprave radi na tome da se nađu neka systemska rešenja vezano za ono što je javni diskurs, a tu podrazumijevam medijski spektar i ovaj spektar koji se tiče društvenih mreža gdje je dominantniji izliv nekih negativnosti i govora mržnje. Moramo da poboljšamo politiku kažnjavanja takvih pokazatelja, moramo da učinimo sve da uz tužilačku i sudske granu vlasti nekako budemo vrlo promptni kada je riječ o suzbijanju takvih pojava. Imamo situaciju da one pojave koje primijeti cijela Crna Gora, ne detektuje Državno tužilaštvo. Imamo i takvih situacija, imamo zakašnjele reakcije, ali to su neke sve systemske stvari koje treba riješavati.

Dakle, vaše pitanje sam doživio krajnje dobronamjerno. Želim da svi damo doprinos smanjenju tenzija u Crnoj Gori i smanjenju polarizacije i pronalasku nekog društvenog konsenzusa makar oko nekih stvari oko kojih po mom skromnom sudu postoji opšta usaglašenost. To su Evropske integracije, to su reforme koje se odnose na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, na sudske reforme. Mislim da tu svi ljudi bez obzira na partijsku pripadnost ili na neke poglede na prošlost ili na sadašnjost imaju vrlo slične stavove. Oko toga treba da se okupljamo.

Kada je riječ o spomenicima prošlosti itd. ja lično mislim da je ta priča prenaplašena, da često dajemo za pravo sebi da neke stvari koje ne bi trebalo da dobiju toliki značaj, da ih na taj način tretiramo. Mislim da antifašistička tradicija nije samo tradicija baštinjenja onoga što je bilo u prošlosti, da ona treba da bude i danas prisutna u jednom drugom obliku, da postoje drugi oblici fašizma u savremenom svijetu, u globalnom društvu i da se protiv toga treba boriti. Da njih ne treba vezati za neke ideologije iz prošlosti koje su isto imale svoje određene negativnosti i imale elemente toga o čemu vi pričate.

Mislim da djeca Crne Gore i mladi ljudi u Crnoj Gori zaslužuju da im se pošalje jedna drugačija poruka, da se pozovu da oni izgrade jednu budućnost, ljepši život nego što su imali njihovi roditelji ili njihovi preci, naravno uz poštovanje svega onoga što je naša tradicija, naša istorija i sve ono što nas čini ponosnim kao građanima Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 12:06:08)

Hvala potpredsjedniku Vlade na odgovoru.

Pravo na komentar odgovora, koleginica Vuksanović. Izvolite.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ (26.11.21 12:06:16)

Vaš odgovor na moje postavljeno pitanje doživjela sam kao potrebu da vi ovo važno pitanje na neki način relativizujete. To je moj utisak.

Zbog klime koja se stvara da je ođe osvježilo, na meti nacionalista su svi, gospodine Abazoviću, i žene, i NVO pripadnici, i novinari, i poslanici, i matrice iste. Mržnja po vjerskoj i nacionalnoj osnovi, mržnja zbog pripadnosti drugačijoj političkoj ideologiji, netrpeljivost, seksističke poruke, mizoginija, omalovažavanje i dizanje nacionalnih tenzija na svakom mogućem nivou. Ljudi koji veličaju sistem i negatori genocida su postavljeni od ove vlade i videli ste koja se priča napravila dok nismo čovjeka razriješili funkcije ministra. Kako je moguće da je nekome uopšte moglo da padne na pamet da predloži nekoga za ministra pravde, a da prethodno nije ispitao njegovu biografiju? Kako je neko mogao da postavi na mjesto ministra prosvjete, nauke, kulturu i sporta ženu koja negira crnogorsku državu i crnogorsku naciju, koja smatra da crnogorci ne postoje kao nacija? To samo može ludak da uradi i neko ko ima loše namjere prema ovoj državi. Vi znate da se iz susjedne države i dan-danas vodi besramna i brutalna kampanja protiv Crnogoraca i države, vi svi ćutite. Ne može Vlada da gleda na to više u pod. Ne možemo mi, gospodine Abazoviću, da pošaljemo poruku. Nije dovoljno poslati poruku. Država treba tome da se otvoreno suprotstavi svojim službama bezbjednosti i svim onim sredstvima koja su iz njene nadležnosti. Pokušali ste da to podvedete pod nečije emocije i političko nezadovoljstvo. Ja vam moram nešto reći. Mi možemo da se slažemo sa jednom političkom ideologijom ili ne, ja se ne slažem sa političkom ideologijom kolega iz Demokratskog fronta, ali nikada nećete čuti u mojim govorima bilo kakvu mržnju i po osnovu vjerske i nacionalne netrpeljivosti. Možete slobodno da budete sigurni. Ja nikoga ne mrzim. Svačije je pravo da se osjeća kako ko hoće. Ja poštujem ljude koji se osjećaju kao Srbi u ovoj državi, visoko ih poštujem, neka se osjećaju kao Srbi na kub, ali zamjeram ako ti ljudi koji se osjećaju kao Srbi ne poštuju crnogorsku državu i ako srpsku zastavu stavljaju ispred crnogorske. To meni nije jasno niti mi može biti jasno, niti znam da bilo koji državljanin Srbije ili neki možda Crnogorac koji živi u Srbiji stavlja crnogorsku zastavu ispred srpske u smislu poštovanja državnih simbola te države. Znači, neka se svako osjeća kao Srbin ne ulazim u to, ne zanima me kako se ko osjeća, poštujem i dijelim ljude na ljude i neljude, ali ne može mu biti milija srpska zastava, zastava tuđe države od svoje. Mmeni to nije jasno i to je ono što ja zamjeram, pa se onda pogrešno tumače neke moje izjave. Znači spočitavate da je dio odgovornosti na sadašnjoj opoziciji. Ja moram nešto da vam kažem. Ja sam napadala i rekla da je u prethodnoj vlasti rađeno mnogo loših stvari. Vi znate kad sam bila poslanik vlasti da sam napadala vlast, što nijedan predstavnik vlasti sad ne radi, no sve sjajno i bajno. Ja sam imala hrabrosti sa pozicija vlasti da napadam vlast, pa i sa pozicije opzicionog poslanika u prethodnom sazivu isto sam to radila i tvrdila sam da u prethodnoj vlasti postoje djelovi organizovanog kriminala i korupcije, ali ja ne znam da je bilo ko sa pozicije te prethodne vlasti upućivao govor mržnje, jer ovdje je manje bitno da li se radi o Genciju ili Draginji, kao što sam maloprije rekla matrica je ista. Ja se ne sjećam da je neko govorom mržnje izražavao bilo kakav oblik vjerske, nacionalne netrpeljivosti, a takođe sam osuđivala krađu kao izdaju države. Znači za mene su izdajnici oni koji rade protiv nacionalnih interesa Crne Gore, ali su izdajnici oni koji krađu ovu državu a kriju se iza crnogorske zastave, ali ne znam da je neko uputio govor mržnje i da je ovoga bilo.

Vi ste sad upravo nazvali gospodinom čovjeka koji je pozvao na grupno silovanje mene i koleginicu Tamaru Nikčević, novinarku. Kakav je to gospodin to je fašista i nije on to uradio kao svoji lični čin odgovornosti. Ovaj gospodin Radonjić pozvao je na grupno silovanje Tamaru Nikčević i mene i onda mene

zove policija da pita osjećam li se ja ugroženo. Ja se od takvih ne bojim, a da li se državni organi bave pitanjima bezbjednosti i nas koji se na ovaj način prozivaju. Ali, to je uslijedilo naravno poslije onoga što je kolega Slaven Radunović rekao, kako su silovane djevojke razmažene, mamine i tatine kćerke i onda nije ni čudo što nam se ovo dešava. Ne možemo takvog čovjeka nazvati gospodinom. To je fašista, nacionalista i ja mogu slobodno da kažem bolesnik, on ima probleme sa sobom isto kao što je onaj dan u Pljevljima uhapšen i poslat u specijalnu bolnicu. Za mene su ljudi koji mrze na taj način bolesni ljudi i njima nije mjesto u sistemu, a ne na odgovornim funkcijama u državi po dubini. Kakva je to vlast? Priča o antifašizmu vi kažete da je to prenaplaštena politička priča. Ne, antifašizam je vrijednost na kojoj počiva sistem ove države, građanska, multietnička država na antifašističkim vrijednostima. Ne možemo mi nikad tu priču da prenaplasimo. Mi možemo samo kao Crnogorci i Crnogorke, kao pripadnici manjinskih naroda i svi oni koji vole Crnu Goru da se ponosimo tom ideologijom i da se ponosimo...(prekid) da smo mi tu priču politički prenaplasili, da se ponosimo tim vrijednostima.

Socijaldemokratska partija je prepoznata kao neko ko 30 godina naovamo nije mijenjala svoju političku ideologiju, nije mijenjala države, zastave, himne, grbove, nego kao partija koja se uvijek zalagala i uvijek će se zalagati da se ova država gradi na temeljima antifašističke vrijednosti, na temeljima građanske, multietničke Crne Gore i smatramo da su to vrijednosti, da to ne može biti politički prenaplaštena priča i da ćemo uvijek sa ponosom da ističemo te vrijednosti i da se ponosimo istorijom naše države. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 12:13:16)

Hvala vama.

Nije bilo dodatno pitanje, a onda moram dati i njoj.

Potpredsjednik Vlade. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.11.21 12:13:28)

Mislim da je važno, čisto da ne bi ostalo nešto nerazjašnjeno, naravno i koleginica ima pravo. Samo da imamo konkretan odgovor na ovo pitanje koje ste vi postavili. Ako vi mislite da se nije generisala mržnja od strane bivše vlasti u ovom periodu, ja zaista ne dijelim to mišljenje. Vi ste na odborima milion puta pričali izdajnici, izdajnici, izdajnici, izdajnici. Pričali ste to na trgovima, pričali ste svugdje. Evo da vas citiram, nadam se da to neće doživjeti neko negativno, samo u cilju, da je vama majka Srпкиnja, a ne posrbica. Jeste li vi to rekli? Ja mislim da uopšte ne bi ušao u neke familijarne relacije bilo koga ovđe. Ja sve ljude poštujem, ja ne mislim da su ljudi izdajnici ako misle drugačije niti mislim da neka nacionalna grupa ovđe ima neki ekskluzivitet. Ovđe ekskluzivitet treba da ima građanska Crna Gora i Ustav Crne Gore koji je ispred gospodina Bulajića, to ne treba da ima ekskluzivitet, sve ostalo je sasvim okej. Na skupovima koje ste organizovali protiv mene lično je psovana muslimanska majka, a generisao ih je vaš kolega, ako hoćete pravo da vam kažem. Naravno, nijesam nijednog trenutka pomislio da gonim čovjeka koji mene lično ne poznaje i koji je instruisan i koji je priznao da nikakve veze ni sa politikom ni sa bilo čime nema, niti bih ikad gonio bilo koga. Ali kada pričate o bezbjednosti, ljudi su bezbjedni, mi im stvaramo takvim porukama nebezbjednu situaciju. Ljudi su bezbjedni i ja se potpuno slažem, a ovog čovjeka koga sam oslovio kao gospodin oslovio sam samo iz kurtoazije. Obraćam se svima sa gospodine i gospođo.

Kad je riječ o antifašizmu, ja sam rekao da antifašizam treba da se baštini kao vrijednost, ali da antifašizam u 2021.godini svugdje, rekao sam, u globalnom društvu ima drugačije karakteristike. Ne možemo mi pod velom borbe za antifašizam da promovišemo drugi fašizam niti nacionalizam jedne strane, a da govorimo mi smo za antifašističke vrijednosti. Nije tačno. Ako treba da držimo čas istorije, nemam ništa ni protiv toga, gospodine Bulajiću, ali vi nećete dozvoliti zbog vremena, da objasnim kako ljudi koji sebe promovišu kao antifašisti koriste lik i djelo određenih ljudi sa fašističkom ideologijom ili iskorišćavaju to za promociju sopstvene nacionalističke ideje koja treba da nipodaštava sve druge, a govore o antifašizmu. Znate šta je antifašizam? Da imate antidiskriminatorski odnos prema svima. To je antifašizam. Antidiskriminatorski odnos prema svima i to je to. Jesam potpuno saglasan sa vašom zadnjom tezom da svi zajedno treba što više da činimo da jačamo građansko društvo u Crnoj Gori gdje će svi ljudi bez obzira na svoja nacionalna, vjerska ili bilo koja druga osjećanja na koji imaju apsolutno pravo, da se osjećaju komotno, lijepo i da zajednički gradimo jednu bogatu, uspješnu državu. To je ideja sa kojom sam siguran da ćete se usaglasiti. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 12:17:09)

Hvala na pojašnjenju odgovora.
Koleginica Stanković. Izvolite.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ (26.11.21 12:17:17)

Vi, gospodine Abazoviću, provlačite jednu vrlo opasnu tezu o navodno izmišljenom crnogorskom fašizmu i hoćete da spočitate nama zajedno sa ovim odlazećim premijerom da smo mi organizovali državni udar na Cetinju i da je to neka vrsta fašizma državnog udara i tako dalje. Nije tačno. Tamo se branio čast i obraz Crne Gore, i ljubav prema svojoj državi nikada neću tretirati fašizmom. Za mene nema preče ljubavi od moje države i ljubavi prema Crnoj Gori i prema njenim simbolima i onim što čini njen identitet.

Recite mi molim vas, ja ne znam kako kako bih drugačije mogla da nazovem ljude koji sa pozicija vlasti rade u interesu druge države, kao što to radi gospodin Krivokapić koji je onu noć na Cetinje radio u službi zvanične Srbije. Ako premijer Crne Gore radi u službi zvanične Srbije onda je to izdajnik, izdajnik je i ona koja sedi tamo, koja ne priznaje crnogorsku naciju, državnu himnu i grb, ne priznaje mene da sam Crnogorka, a ministarka je resora koji treba da snaži kulturni i nacionalni identitet Crne Gore. Za mene su izdajnici svi oni koji rade protiv interesa svoje države, ja ne znam koji drugačiji termin da upotrijebim. Neka mi neko kaže koji je to drugačiji termin.

Moja majka je Srpkinja, evo da konačno ja pojasnim što sam mislila sa tim izrazom posrbice, jer uporno hoćete da mi spočitate da ja mrzim srpski narod.

Gospodine Abazoviću, molim vas, vi ste pričali, ja vas nijesam prekidala. Ja nikog ne mrzim, znate zašto ja nikoga ne mrzim? Zato što je za mene mržnja isto jedna vrsta emocije, samo suprotno od ljubavi, i ne želim da tu vrstu emocije trošim na bilo koga. Ja ne mrzim i ne smatram posrbicama ljude koji se nacionalno iz Crne Gore izjašnjavaju kao Srbi, bilo da su rođeni u Crnoj Gori ili su rođeni u Srbiji, ali su za mene posrbice plaćenici, domaći izdajnici, to su za mene posrbice. Ako je neko mislio da ja pod posrbicama podrazumijevam one ljude koji su rođeni u Crnoj Gori, a koji se osjećaju kao Srbi, e onda je to već politička igra koja se igra protiv mene, jer vi nemate meni što da nađete.

Gospodine Abazoviću, vi to odlično znate iz kakve porodice potičem, da nikad ništa nijesam ukrala, da nikoga nikad nijesam prevarila, da sam jedina na Univerzitetu Crne Gore odbila stan koji mi je pripadao, jedina. Sve što imam nasleđe je moje majke iz Srbije, da ovde primam 300 eura, prošli mjesec sam primila 291 euro, a da ovo ostalo primam za svoj poštenu rad na Univerzitetu Crne Gore. Vi odlično znate kakav je moj odnos sa studentima. Prema tome, nikoga ne mrzim, nemojte da igrate takve političke igre protiv mene, jer mi ne možete ništa drugo naći. Posrbice su domaći plaćenici, oni koji rade u službi zvaničnog Beograda, to su za mene posrbice, domaći plaćenici, izdajnici, ja ne znam četvrti termin koji da upotrijebim, i uvijek će biti. Dovoljno je naš jezik bogat da se ti ljudi jednim takvim imenom nazovu i uvijek ću stati iza toga.

Poštujem ljude u Crnoj Gori koji se izjašnjavaju i kao Srbi, i kao Albanci, i kao Crnogorci, i kao Hrvati, i kao Muslimani, ja to poštujem i ne ulazim u to, dijelim ljude na to jesi li ti čovjek ili nisi čovjek, drugo me ne zanima. Ali me i te kako zanimaju oni koji rade protiv ove države i uvijek će me zanimati i odgovaraće kad - tad pred nadležnim organima ove države.

To je sve što imam da kažem, samo da vidim jesam li koju tezu ... Kažete vi ste organizovali skup. Koji smo mi to skup organizovali? Laž je da je bilo ko iz SDP-a to generisao i ja ću da osudim svakog ko psuje i muslimansku majku, i srpsku majku, i crnogorsku majku, i albansku majku, i hrvatsku majku, uvijek ću to da osudim, gospodine Abazoviću. Ali ne znam baš koliko su se drugi javili da osude kada je pozvao gospodin ...(prekid) na silovanje i kad su meni upućivane mizogine seksističke poruke koje su čitali moja ćerka, moj otac, moja majka, moj brat, moja sestra i ostali, niste se glaskali.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 12:21:49)

Završili smo ovaj krug uz moju dozvolu da se prekrši ovako Poslovnik.
Idemo dalje. Riječ ima kolega Miloš Konatar, a neka se pripremi kolega Luid Škrelja.

MILOŠ KONATAR (26.11.21 12:22:17)

Uvaženi potpredsjedniče Skupštine, poštovane koleginice i kolege, uvaženi potpredsjedniče Vlade, poštovani građani,

Neću reći ništa novo ako kažem da je za nas u Građanskom pokretu URA, apsolutno sam siguran i za državu Crnu Goru, za naše društvo i naš narod Sjedinjene Američke Države prijateljska zemlja i naš partner u budućnosti i naš partner na evropskom i evroatlantskom putu. Vi ste, potpredsjedniče Vlade, nedavno boravili u posjeti Sjedinjenim Američkim Državama i naravno ta posjeta je izazvala dosta interesovanja što je i razumljivo, pa sam vam upravo zbog toga i postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Kako ocjenjujete vašu posjetu Sjedinjenim Američkim Državama, na čemu je bio fokus razgovora i kakva su očekivanja naših američkih partnera? Šta možemo očekivati kao rezultat same posjete?

Ja sam uvijek ponavljao ovdje i ponavljaću u Skupštini Crne Gore da je ključni cilj naše generacije političara učlanjenje Crne Gore u Evropsku uniju. To je ključni politički cilj Građanskog pokreta URA i naravno da na naše partnerstvo sa Sjedinjenim Američkim Državama i te kako u tome može pomoći. Uostalom, Crna Gora je i članica NATO i upravo zbog toga moramo svakim danom unapređivati naše bilateralne odnose.

Naravno, na tom putu nas čeka sijaset reformi koje moramo uraditi sveobuhvatno, ne šminkanjem samih reformi, ne bilo kakvom glumom, već zaista reformama koje će doprinijeti na kraju krajeva boljem životu i životnom standardu građana Crne Gore što nam je i cilj. U tim reformama, naravno, neophodna nam je pomoć naših međunarodnih partnera, prije svega naših partnera iz Evropske unije, a takođe i partnera iz Sjedinjenih Američkih Država.

Da sublimiram, šta je to što vi možete zaključiti poslije posjete Sjedinjenim Američkim Državama, sa kakvim porukama se vraćate i šta svi mi u Crnoj Gori, a prije svega građani Crne Gore mogu očekivati od daljih unapređenja odnosa sa Sjedinjenim Američkim Državama.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 12:25:26)

Hvala kolegi Konataru.

Pravo na odgovor, potpredsjednik Abazović. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.11.21 12:25:29)

Hvala, potpredsjedniče Bulajiću.

Poštovani kolega Konatar, hvala na vašem pitanju. Meni je zaista čast i zadovoljstvo bilo što sam bio prvi zvaničnik nove Vlade Crne Gore u posjeti SAD-u iz razloga kao što vam je poznato i tamo se mijenjala administracija, a zbog situacije sa pandemijom korona virusa te fizičke posjete u ranijem periodu nisu bile moguće, nego su se održavale preko VTC-a ili preko drugih oblika on line komunikacije.

Kao što sam i naveo i ne bih mogao da iznosim neke značajnije detalje, ali želim samo da potvrdim neke teze koje ste vi rekli i koje mislim da građani Crne Gore treba da apsorbuju kao važne za neke naše daljnje političke poteze, odnosno za politička kretanja koja u Crnoj Gori treba da se dese u korist samih građana.

Nama je SAD strateški najvažniji partner iz razloga što je to najmoćnija država svijeta i iz razloga što je to najsnažnija zemlja u zapadnoj civilizaciji kojoj mi želimo politički da pripadnemo. Ja mislim da mi svakako tamo pripadamo, ali da bismo stigli do Evropske unije kao što smo stigli do NATO-a treba prethodno da završimo određene domaće zadatke. Ti domaći zadaci nisu važni zbog Brisela, nego su važni zbog Podgorice. Građani Crne Gore treba da znaju da reformski put koji ovdje treba da se desi ne treba da se desi ni zbog SAD-a, ni zbog Evropske unije, niti zbog bilo koje druge države ili međunarodne organizacije, nego zbog naših građana.

Glavna tema bila je borba protiv korupcije i organizovanog kriminala. Glavna tema na svim sastancima u SAD-u zbog onoga što je i nadležnost potpredsjednika Vlade se odnosi na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala. Želim samo da uvežem, ne želeći da izazivam neku polemiku, sa prethodnim pitanjem, da uvežem ove dvije stvari i da stanem čvrsto iza svoje teze da iza nacionalizma na zapadnom Balkanu najčešće stoje finansijski krugovi koji su direktno povezani sa organizovanim kriminalom i korupcijom. Iza generisanja nacionalizma, vjerskog fundamentalizma, bilo čega što izaziva polarizaciju, stoje ljudi koji ne žele da ljudi i region ide drugim putem i koji žele da se on sačuva u ovom stanju institucionalnom koje ne može da odgovori pravdi. Moja ideja, vjerujem i vaša, vjerujem i većine ljudi u Crnoj Gori, ubijeđen sam u to, suprotna je. Mi želimo da gradimo institucije sistema. U budućnosti, u vladama Crne Gore na najvišim državnim funkcijama, na najvišim sudskim funkcijama ne treba da budu ljudi koji imaju bilo kakve veze s korupcijom. Siguran sam da će SAD u tome da pomogne. Najavio sam neka iznenađenja, i ja u njih vjerujem. Čekaćemo da se ostvare pa ćemo onda pričati je li to bilo utemeljeno ili nije. To je jedno.

Druga stvar, ljudi koji imaju želju da zbog političkog profita izazivaju stalno neku netrpeljivost, lošu saradnju između zemalja regiona, generišu nacionalizam, da ne kažem s oblicima fašizma, pokušavaju da budu instrument u rukama određenih neodgovornih političkih elita koji su mnogo zla nanijeli u devedesetim godinama ovom regionu, takođe ne mogu da budu dio neke pozitivne budućnosti. To je to. Mislim da je to ispravno i da je to put koji Crna Gora treba da izabere. To je put građanskog društva, to je put napretka, to je put smanjenja tenzija, to je put odgovaranja za sve ono što su nepočinstva, to je put borbe protiv korupcije. To je put da nemamo sudstvo kao što imamo sada, da nemamo tužilaštvo kao što imamo sada, da imamo ljude koji mogu da odgovore tom zahtjevu i da stvaramo državu nalik razvijenim državama svijeta. To je ideja. Mislim da nova administracija u SAD-u je više nego raspoložena da pomogne Crnoj Gori prevashodno, ali i drugim zemljama u regionu. Zašto pominjem ove zemlje u regionu. Zato što smo mi u sistemu spojenih sudova. Pozitivna poruka iz Crne Gore prelijeva se kao pozitivni ... svugdje u regionu. Negativna poruka iz Crne Gore istu stvar izaziva. Isto važi i za druge države regiona. Ako imamo nestabilnost u BiH ona će se nekako preliti kod nas. Ako imamo nestabilnost u Srbiji, u Albaniji isto će se desiti. Ako, s druge strane, imamo uspjehe država regiona u nekim svojim segmentima, ako oni generišu bolju ekonomsku aktivnu, više stabilnosti to će se nekako pozitivno preliti i kod. Zbog toga, ovaj region ne treba gledati kao izdvojene entitete. Mislim da nova administracija u SAD-u razumije o čemu se radi. Dosta je bilo priče stabilnost na uštrb demokratije. Nama treba demokratija, demokratija će da izazove stabilnost, treba nam pozitivni mir. Šta znači pozitivni mir. Pozitivni mir znači da imamo institucije sistema koje mogu da odgovore svakom izazovu s kojima se zemlja suoči. Negativni mir znači da stalno budemo u nekom strahu da bi, eventualno, neka pozitivna odluka ili neka politička turbulencija mogla čitav region da gurne ponovo u neki kanal.

Siguran sam i ubijeđen, i time završavam, da je ta posjeta bila izuzetno uspješna, da ćemo njene benefite osjetiti. Jedan dio koji se tiče brzog dolaska gospodina Eskobara, nakon toga on je obećao da će u naredne dvije nedelje od tog našeg sastanka doći u region, bio je, vidjeli ste jednu stvar koja je, po meni, veoma značajna, čitava priča vezano za njegov dolazak dominantno u 90% se odnosila na borbu protiv korupcije. Mislim da su mnogi čimbenici društva koji, takođe, treba da pomognu reformu kao ljudi iz civilnog sektora, kao ljudi iz biznis zajednice razumjeli poruku i naše je da to i ostvarimo. Očekujem, ponavljam, to je završno, da nas zadese neke pozitivne stvari u skorijoj budućnosti. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 12:32:36)

Hvala, potpredsjedniče Abazoviću.
Komentar odgovora kolega Konatar. Izvolite.

MILOŠ KONATAR (26.11.21 12:32:42)

Hvala, potpredsjedniče.

Dakle, borba protiv korupcije i kriminala. Nije samo to tema bila prilikom vaše posjete Sjedinjenim Američkim Državama. Borba protiv korupcije i kriminala se apostrofira u svakom izvještaju Evropske unije o Crnoj Gori, izvještajima o napretku, da do 2020. godine nije, prije svega, bilo političke volje i da su izostali rezultati u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala. Mi smo tek u poslednjem izvještaju o napretku Evropske komisije imali da je u Crnoj Gori ostvaren napredak u borbi protiv korupcije i kriminala. Crna Gora ne može krenuti naprijed dok se ne izbori s korupcijom i kriminalom. To su dva najveća zla koja prijete državi i nezavisnosti Crne Gore. Da se ne zamajavamo nacionalističkim pričama u Crnoj Gori, korupcija i organizovani kriminal su dva najveća zla koja prijete našoj državi. Građanski pokret URA nije tražio slučajno da preuzme odgovornost za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala ne zato što je to lako nego zato što je to najteži zadatak koji se postavio pred Vladom Crne Gore.

Ono što mene zanima, i moram vam postaviti dodatno pitanje, da li u Crnoj Gori više ima zaštićenih i nedodirljivih. Mi smo imali situaciju u proteklih 30 godina da policajci u Crnoj Gori pojedine osobe nijesu smjeli da zaustave u saobraćaju da ih legitimišu. U Crnoj Gori se znalo koga možete da uhapsite, a koga ne smijete da pomislite da možete da uhapsite. Da li u Crnoj Gori postoje osobe koje su nedodirljive. Jer, u Crnoj Gori ne smije biti nedodirljivih nikada više, pa bili u pitanju vi, ja ili bilo ko u Crnoj Gori. Nijedan pojedinac u Crnoj Gori ne može biti važniji od države. Isto kao što poslednjih dana da mi svjedočimo, a to su recidivi prošlog režima, da bilo koji pojedinac može sebi da dozvoli da prijete direktoru ili instituciji zato što treba da plati porez državi Crnoj Gori. Plaćanjem poreza se dokazuje patriotizam i ljubav prema zemlji jer se od toga novca prave dječija igrališta, bolnice, osnovne škole, putevi itd. Takvo bahato ponašanje u prošlosti gdje poreski inspektori nijesu smjeli da uđu u određene objekte, gdje se prijete direktorima agencija

ne smije da bude praksa u Crnoj Gori nikada više. Protiv takvih slučajeva se moramo vrlo odlučno i hrabro boriti.

Građani Crne Gore s pravom postavljaju pitanje zašto ti ljudi posle hapšenja bivaju posle dan ili dva pušteni na slobodu. Juče sam u razgovoru s premijerom, poštovani građani, govorio o tome. Za to smo krivi mi ovdje u Skupštini Crne Gore i ovaj dom i ja kao poslanik ovog parlamenta jer mi nismo uspjeli sve ovo vrijeme da usvojimo i da izglasamo novi tužilački savjet i da omogućimo reformu tužilaštva. Jer, poštovani građani, bez reforme tužilaštva ljudi će biti hapšeni, ali neće ostajati u pritvoru, neće se na adekvatan način otvarati slučajevi.

Dakle, dodatno pitanje, vrlo mi je važno, s obzirom na to da mi u Crnoj Gori svjedočimo određenoj bahatosti bilo tajkuna, biznismena bliskih prethodnom režimu, bilo kakvih ljudi koji predstavljaju formalne i neformalne centre moći, da li u Crnoj Gori danas postoje ljudi koji su nedodirljivi i koji se smiju hapsiti ukoliko prekrše zakon. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 12:37:37)

Kolega Abazoviću, imate dodatno pitanje. Da li želite sada da odgovorite?
Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.11.21 12:37:43)

Hvala.

Odmah ću vam odgovoriti, a onda ću vam dati jedan primjer da vidite kako zemlja koja nije daleko, u smislu evropskih integracija, od nas, šta je njen uspjeh u četiri godine. Šta će biti naš, vidjećemo.

Prvo, u Crnoj Gori po mom skromnom sudu nema nedodirljivih, niti će ih biti dok bude bilo ove vlade i dok bude bilo ovog sektora bezbjednosti. Ono čega ima, ima ljudi unutar sistema koji su i dalje nespremni da se obračunaju sa svim negativnim fenomenima koje naše društvo ima. To moram da priznam i građani Crne Gore treba da razumiju da mi ne možemo da zamijenimo 5.000 službenika koji rade u Upravi policije kao što ne možemo da zamijenimo 250 službenika ili tužilaca koji rade u Crnoj Gori i da dovedemo ljude neke sa strane koji će potpuno nepristrasno da rade. Ono što možemo da radimo jeste da konkretnim primjerima dokazujemo da smo spremni mi da idemo kao frontmeni da se borimo protiv svih negativnosti i svih bahatosti koje su postojale u prethodnom periodu.

Vi ste pomenuli jedan slučaj kojeg ja nisam pomenio u javnom diskursu i dalje, vezan je za vlasnika Kombinata aluminijuma gospodina Pejovića, koji je prijetio direktoru Agencije za zaštitu životne sredine koji je juče ujutru došao kod mene u kabinet. Rekao sam mu noć ranije da mora da prijavi policiji da bi policija reagovala, policija je reagovala. Želim da pohvalim sve službenike koji rade na taj način, nezavisno da li su direktori ili su na nekim nižim nivoima, a gospodinu Pejoviću da poručim sledeće - kad bude htio da nekoga vrijeđa na telefon zato što radi u skladu sa zakonom, neka pozove mene. Lako je doći do moga broja, sledeći put kad želi da spriječi nekoga da radi po zakonu, neka pozove mene. To je poruka gospodinu Pejoviću i svim Pejovićima u smislu svim crnogorskim tajkunima koji ne žele da plate ono što duguju državi Crnoj Gori. Pri tom je gospodin uzeo raznoraznim mahinacijama, ali ne možemo ni to dok se ne procesuiraju, zemljište vrijedno 300 miliona eura za 24 miliona eura. Naš naredni zadatak je da vidimo da li je taj slučaj sličan kao slučaj Solane i da vratimo to u državno vlasništvo. Neće niko vrijeđati ljude koji pokušavaju da rade u skladu sa zakonom. Afirmišem sve službenike, sve direktore uprava da rade upravo tako. Vi ste čuli sinoć, ako je neko gledao emisiju na jednoj TV stanici, na TV Vijestima, čuli ste da postoje formalni vlasnici i neformalni vlasnici. Neformalni vlasnici firmi koji imaju 300 - 400 milion eura kapitala.

Ovdje su ljudi mislili, gospodine Konatar, da će da vladaju čitav život i da mogu bilo šta da rade. Toga više nema. Koliko će da traje ova vlada ja ne znam, ali do zadnje minute dok bude trajala prvi sam sa svim drugim ljudima koji se bave inspekcijskim poslovima, policijom, bilo kojim drugim radnjama, da stanemo na kraj toj bahatosti. To je to. Očekujem da poreska inspekcija ode u Bemaks i utvrdi kako je to moguće da pored formalnih ima i neformalnih vlasnika, da vidimo kako neformalni vlasnik ima toliko bogatstvo ako nije u radnjama koje nisu u skladu sa zakonom, ako je u radnjama u skladu sa zakonom, sretno bilo.

Što je važno napomenuti. Prije mog dolaska, zbog toga sam kasnio, izvinjavam se, bio je moj prijatelj koji je ministar pravde Sjeverne Makedonije. Samo da čuju građani Crne Gore, Sjeverna Makedonija - naravno želim im sve najbolje na svijetu kao i svima ostalim državama - je pravosnažno osudila dva bivša ministra policije, šefa tajne službe na 12 godina, premijera i predsjednika skupštine i specijalnog državnog tužioca pravosnažno osudila, gospodine Bulajiću. Ne istraga, ne izviđaj, ne da li treba

da bude uhapšen, pušten i tako dalje. Uhapšeni su, podignuta je optužnica, izašli su pred sud prvostepeni, drugostepeni, pravosnažno - ljudi su u zatvoru. U Makedoniji za svega dvije ili tri godine.

Građani Crne Gore, mi moramo da shvatimo da bez institucija sistema ne možemo da vam pružimo bolje životne uslove. To što se ne izglasava Tužilački savjet, to je tragedija ovoga parlamenta. Neka se bilo ko pronade prozvanim ili neka se bilo ko ljuti, promijenili smo zakon, treba nam novi Tužilački savjet, trebaju nam ljudi koji mogu da unesu neku svježinu. Nema niko ništa protiv tih ljudi koji su tamo, ali ne možemo mi da imamo ovakvo Tužilaštvo, a da svaki tužilac bude ocijenjen ocjenom odličan, da vrlodobrog nema, ne može. Moramo da krenemo, tako se čuva zemlja, to je patriotizam i to stvara društvo nedodirljivih. Moramo da usvojimo Zakon o porijeklu imovine. Kad usvojimo Zakon o porijeklu imovine doći ćemo mi do mnogih neformalnih vlasnika. Ima još neformalnih vlasnika u Crnoj Gori, pa će ljudi morati da dokazuju odakle im imovina, pa kad nekome oduzmemo imovinu napravićemo kuću djece. Crna Gora nema para da napravi kuću djece, ali zato ima ljude koji imaju na stotine miliona eura, pa dajte da damo jedan milion eura za našu djecu. Neka vrate novac koji su oteli ako ga ne mogu dokazati, ako mogu da ga dokažu sretno bilo, i ne treba uopšte otvarati dalje te teme. Mislim da će to da bude olakšanje za sve ljude koji žele pošten život u Crnoj Gori i pošten rad u Crnoj Gori i ne žele da ih neko proziva zbog toga što oni su uspješni u nekom svom poslu. To je ideja. Pozivam vas da to uradite, da to uradite prije Nove godine, da to uradite što prije. Što prije budemo izašli iz ovih kandži, to je bolje za sve nas. To je to. Onda ćete vidjeti kako će polako i ukupna ova polarizacija i nacionalizam da splasnu kad ljudi budu shvatili da su bili instrument nekih ljudi koji su imali debeli finansijski interes da ih instruiraju, da šire mržnju ili šire netrpeljivost prema nekome ko je drugačije vjere, nacije ili ima neke drugačije političke stavove.

Samo još jedna teza pošto se često upotrebljava ovo, uhapšeni - pušteni. Moramo da znamo da sudska vlast mora da radi u nekoj sinhronizaciji sa Tužilaštvom. Oni ljudi što su pušteni, u većini slučajeva, ne govorim o slučaju juče, jer slučaj juče je bio prekršaj, nije bilo nešto za posebno zadržavanje, ali u nekim slučajevima kada se radi o organizovanom kriminalu mi moramo da znamo da su dva slučaja, dvije afere puštanja ljudi iz kavačkog klana i ljudi koji su bili upleteni u šverc 1,4 tone kokaina pušteni od strane istražnih sudija. To je druga grana vlasti i ne mislim da je ta grana vlasti nešto bolja od Tužilaštva, i reforma mora da bude sinhronizovana. Samo da bi građani razumjeli kako sistem funkcioniše, bez obzira na to i kada su ljudi pušteni mnogo je važno da postoje krivične prijave, mnogo je važno da oni u nekim situacijama priznaju krivicu, nije važno da oni u konačnici završe u zatvoru. Ne mislim ovdje na ljude koji su se baš ogriješili o zakon, nego na neke slučajeve koji nisu toliko značajni. Poruka je da će svako morati da odgovara za ono što je radio. To je poruka i mislim da mi svi treba da damo jedan doprinos da se to što prije i desi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 12:46:30)

Hvala vama.

Naredno pitanje postavlja Ljuid Škrelja, a neka se pripremi Andrija Popović.

Procedura, izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (26.11.21 12:46:44)

Potpredsjedniče, vi ste najodgovorniji. Ne smijete dozvoliti kršenje Poslovnika. Po našem Poslovniku završava poslanik odgovorom na komentar. Ovdje je postavljeno dopunsko pitanje od jednog minuta na koje se takođe može odgovoriti do jedan minut. Mi smo slušali devet minuta tone populizma koje slušamo stalno. Nije bitno o čemu se priča u Skupštini, predstavnici Vlade mogu da govore što ih je volja. Ipak, favorizovan je poslanik u našoj skupštini Poslovnikom, a ne obratno kao što je bilo nekad. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.11.21 12:47:46)

Kolega Popoviću, Vi znate kako ide komunikacija kad su u pitanju poslanička pitanja. Dakle, ako poslanik postavi dodatno pitanje, ministar ili potpredsjednik Vlade ima pravo da odgovori i tu se završava sva priča.

Tako je, ja sam dozvolio prekoračenje potpredsjedniku Abazoviću cijeneći važnost teme za ukupnu javnost. Nikakvog favorizovanja tu nema. Svakog poslanika bilo iz opozicije, bilo iz pozicije, neka mi se nađe jedan da mi kaže da mu nisam dozvolio prekoračenje. Ovo je skupština i ovdje mora da se razgovara. Ako se svedemo na to da bukvalno u jednoj sekundi ja gasim mikrofon vama ili Konataru ili Abazoviću ili

bilo kome, pa onda ne znam da li je to baš skupština u punom smislu riječi. Ja razumijem da moraju da postoje pravila, Skupština je sva od procedura i to je istina, kao zakonodavna grana vlasti, to je tačno, ali ne mogu ja i ne želim, iskren da budem, nijednog od nas 81 da utjerujem u brazdu da se bukvalno mora govoriti minut i da isključujem mikrofon. To neću da radim, otvoreno kažem. Jesam li ja gospodinu potpredsjedniku Vlade Abazoviću dozvolio veće prekoračenje - jesam. Zašto? Zato što sam cijenio da je važna tema, govorio je upravo o tim stvarima za koje javnost ima pravo da zna o čemu se radi. Konkretno su stvari bile u pitanju. Eto zato. Da je to bilo nešto, ne znam sad, budi bog s nama, vjerovatno bih ga opomenuo i prekinuo bih tu priču. Ali, nemojte od mene da tražite da poštujem, ne da poštujem, ovo je Skupština pobogu, ovdje su poslanici predstavnici naroda, moraju da govore, da iznose probleme svaki iz svog ugla za ono za šta su dobili glasove, svaki od nas zastupa nekih četiri pet hiljada ljudi ovdje.

Eto to je to, nikakvog lošeg poriva tu nije bilo što sam ja sad dozvolio neko prekoračenje. Ja sam rekao, Skupština je sva od procedure, tu nema sumnje nikakve. Poslovnik postoji. Koliko sam se puta ja odavde pozvao na Poslovnik, desetina puta. Ali ne možemo sve teme izjednačavati i stavljati ih u isti koš, imaju neke važnije koje narod mora da čuje. Zahvaljujem.

Sljedeći koji postavlja pitanje je kolega Luid Škrelja, a neka se pripremi Andrija Popović.

LUID ŠKRELJA (26.11.21 12:50:43)

Samo da se ovi rasporede, smjena počasna, ja evo čekam.

Maknite mi vrijeme.

Uvažena potpredsjednice Skupštine, poštovani građani i građanke Crne Gore, uvažene poslanice i poslanici, poštovanje uvaženi potpredsjedniče Vlade države Crne Gore, dobro došao u Parlament, u najveći zakonodavni dom.

Dobro je što ste i ovdje potvrdili južnjački temperament i malo smo podigli atmosferu i temperaturu, jer stvarno do sad je bilo nekih pitanja pa smo se jedva čuli.

No da prelazim na postavljeno pitanje, uz obavezu da koliko mogu sačuvam i pokušavam da ne upotrebljavam imena ljudi za koje znamo ja i vi o kome se radi iz jednostavnog razloga što nije dobro, a i postupak je u toku.

U skladu sa odredbama Poslovnika Skupštine Crne Gore, ovlašćenjima i neotuđivim pravom poslanika da psotavlja i dobija informaciju o svim značajnim pitanjima vezanim za rad Vlade i drugih državnih organa, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li uvaženi potpredsjedniče i dalje ocjenjujete i smatrate jednim od najznačajnijih uspjeha vašeg jednogodišnjeg rada kao koordinator svih bezbjednosnih službi privodjenje uz upotrebu svih policijskih mjera čelnike lokalne vlasti Opštine Ulcinj na čelu sa predsjednikom Opštine i odredjenog broja sekretara zbog nezakonitog tj. takozvanog partijskog zapošljavanja, do sad nezabilježeno u Cmoj Gori? Pošto ste nakon tog događaja slavodobitno euforično i spektakularno tvitnuli na tviteru.

Kratko podsjećanje kao obrazloženje.

Predsjednik Opštine Ulcinj i četvorica njegovih saradnika su u ponedjeljak 18. januara bili privedeni u stanicu policije Ulcinj, a nakon saslušanja su pušteni da se brane sa slobode. Osumnjičenima se na teret stavljalo krivično djelo nesavjesnog rada u službi. Uprava policije i Tužilaštvo se nisu zvanično oglašavali ovim povodom, a vijest da su predsjednik Opštine i njegovi saradnici uhapšeni 18. januara je prvi objavio, tj. prvi ste objavili vi, gospodine potpredsjedniče, na svom profilu: "Uhapšen je gradonačelnik Ulcinja i šef lokalnog DPS-a sa još nekoliko funkcionera. Razlog: partijsko zapošljavanje. Neka sud utvrdi kako su dolazili do izbornih pobjeda, građanima je to jasno. Vlada je odlučna da svim zloupotrebama stane na kraj". Ovo sam citirao kako su mediji objavili i kako je pisalo na tviter nalogu.

Mislím i smatram da privođenje lokalnih funkcionera zbog partijskog zapošljavanja je vrhunac licemjerja nove tadašnje i sadašnje vlasti i nagovještaj da će oni pokušati revanšizmom da zamaskiraju nelegalne poteze, odnosno njihovo partijsko zapošljavanje kroz podjelu državnih funkcija suprugama, djevojkama, sinovima, kumovima i kroz otpuštanje politički nacionalno i vjerski nepodobnih.

Odgovor sam tražio u pisanoj formi pa ću kasnije da obrazložim i taj odgovor. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 12:55:01)

Zahvaljujem se kolegi Škrelji.

Izvolite, potpredsjedniče Vlade, imate pravo na odgovor.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.11.21 12:55:09)

Hvala, potpredsjednice Bošnjak.

Poštovani poslanice Škrelja,

Pročitao sam vaše pitanje i dao sam vam odgovor koji neću sada čitati, naravno vi ga možete, ako vam odgovara, ali da, ja sam upoznat sa situacijom vezano za vaše sugrađane. To nije najveća akcija koju smo mi sproveli u prethodnih godinu dana, to je bila jedna od prvih, sprovedena je od strane Tužilaštva. Ja uticaj na tužioce nemam i ja sam se založio, pošto odgovaram sada vašem kolegi, založio sam se od kad sam sjeo na mjesto na koje sam sjeo da ću se boriti protiv svih vidova korupcije i eliminacije svih upotreba i iz prethodnog perioda ali i ako nastanu u međuvremenu. Ovo su zloupotrebe iz prethodnih perioda i naveo sam vi ste tačno citirali, da neka građani sude, naravno oni će na sudu dokazivati svoju nevinost kako ste vi dolazili do izbornih pobjeda u Ulcinju i u Crnoj Gori.

Meni je žao, jedino što mi je žao što je Specijalno Tužilaštvo to prikazalo kao jednu veliku njihovu aktivnost, što je njihovo pravo. Ja ne mislim da je to aktivnost koja je toliko velika da oni imaju mnogo preča posla kad bi željeli da rade u odnosu na partijsko zapošljavanje.

Međutim, treba jednu stvar zbog građana napomenuti. Ja sam ponosan na bivšeg predsjednika Opštine Ulcinj Ljora Nrekića. Znaete zašto? Zato što je Nrekić dva puta u medijima, za razliku od svih vas, priznao da je radio partijsko zapošljavanje. On je dva puta, jednom u televizijskoj emisiji, jednom u razgovoru sa novinarom rekao - jeste, bilo je partijskih zapošljavanja, šta da radimo. To je to, dešava se i u drugim opštinama, svi mi znamo da se dešava i u drugim opštinama. Međutim, drugi nisu imali tu hrabrost da to priznaju. I ja ne znam šta je intencija sada ovog pitanja. Ako mislite kao ulcinjaninu da mi je drago što se procesuiraju sugrađani nije. Ali, ako mislite da ću da branim nekoga što je pravio zloupotrebe neću, bio iz moje kuće. Tamo ima ljudi što su moji rođaci. Šta da radimo, kad su trebali da nalaze glasove pred izbore, tad je bilo sve dobro, a sada, evo što se sad dešava, što je ovo revanšizam. Nema revanšizma. Ima da se radi pošteno ili nema da se radi. To je to. Zakon je za sve jednak. Što zakon ne može da stigne do svih gradonačelnika to je problem Tužilaštva. Siguran sam da to ima i u Bijelom Polju, evo govorim ovako, i u Bijelom Polju, i u Kotoru, i u Nikšiću i na drugim mjestima da je bilo partijsko zapošljavanje, vjerovatno ima i sada, ali ovdje se desila situacija da je čovjek priznao da je bio i upozoren ranije i ne znam sad što bih trebao da imam neku grižu savjet što se to njima desilo. Mislim da je to dobra uputa novim vlastima, i dalje je DPS na vlasti, ali novim ljudima koji su na čelu Opštine da ne idu tim putem zato što su i oni krenuli tim putem. I to smo procesuirali, javio se kolega iz opštinskog odbora i to želi da procesuiru, neka i to pogledaju nadležni. Dakle, moramo da stanemo javašluku na kraj. To je to. Ako je vama logično da u godini kad je bila korona, 2020. godina, na žalost i Ulcinj i Crna Gora su bili prazni u toku turističke sezone ili prilično parazni, jako je bio mali broj posjetilaca, dodatno se zapošljavaju ljudi, meni to nije ok. Mislim i nadležnim organima nije ok. Mislim da vi treba da pohvalite to kao neko ko je legalista i treba da pohvalite napore, a oni će naravno imati svoju priliku da na sudu dokažu svoju nevinost ako su zaista nevini. Ja njima želim sve najbolje, neka u nepristrasnom suđenju dođe se do konačne odluke. Ako su krivi neka odgovaraju, ako nisu krivi nikom ništa i to je to, ali nemojte da stvarate nešto da se tamo desila neka specijalna policijska akcija ili bilo što, to nije bilo tako. Oni su bili pozvani u Centar bezbjednosti u Ulcinju, došli su, nikakvih tu nekih specijalnosti nije bilo. Više puta je policija boravila i SPO je više puta dolazio u opštinu da radi provjeru papira itd. tako da nijesu hapšeni kao kriminalci ili kao teroristi nego je to bilo u nekim prilično lov profailu djelovanja policije. Na kraju, ne mogu da određujem kako će se akcija izvesti i ko je prioritet i ko nije prioritet. Za onoga što ima dokaza je prioritet, ali ponavljam lično mislim da Specijalno državno tužilaštvo ima mnogo značajnijih predmeta i predmeta koji su od većeg javnog interesa, a da je ovo samo jedan u nizu koji naravno treba da se suzbija.

Završavam, ne znam da li ću imati dopunsko, hoću da kažem da sam ponosan i na jednu akciju koja je prošla skoro neprimjetno, a koja se desila prije dvije nedelje kada je pet lica u Nikšiću uhapšeno zbog trgovine ličnim kartama. To manje ljudi su možda percipirali. To je iz perioda lokalnih izbora, pet ljudi je lišeno slobode prije desetak dana ili 12 dana i to samo pokazuje da moramo i tim izbornim zloupotrebama nekako da stanemo na kraj. Sad ko je kolateralna u svemu tome i ko je neko ko do koga će ta ruka pravde da dođe prvo, a nekoga sa zakašnjenjem zaista nije do mene. Kada bi moglo da stigne do svih podjednako i istom brzinom to bi bilo idealno, ali to zaista i sami znate da nije moguće. U svakom slučaju kao nekom sugrađaninu ružno mi je kao vjerujem i vama nije lijep osjećaj kada se to dešava, ali nije lijepo osjećaj ni kada znate da pravite izborne zloupotrebe i da vam do 30. avgusta niko nije mogao ništa. E sad bogami se malo stvari mijenjaju pa ćemo vidjeti pošteno neka građani Ulcinja izaberu bilo koga koga misle da je najbolji, ali na pošten način i bez zloupotreba. Mislim da je to zaista fer. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:02:03)

Zahvaljujem predsjedniku Abazoviću.

Pravo na komentar odgovora ima kolega Luid Škrelja. Izvolite.

LUID ŠKRELJA (26.11.21 13:02:12)

... što sam očekivao jer sam osjetio na svojoj koži da ovom čovjeku kojem ste prijetili kad ste preuzeli vlast, kad ste postali funkcioner, visoki, koordinator svih svjetskih službi, prijetili ste meni, ali do dan danas još niste izašli sa podacima gdje ste me našli na spisku. No, to je priča za neku drugu priliku.

Vraćam se na odgovor. Dobio sam odgovor sa kojim sam totalno nezadovoljan. Naravno da mi ništa niste odgovorili. Najvjerovatnije ste ostavili ovo da malo na populistički način nešto saopštavate. Pokušaću da sačuvam te ljude, da im ne pominjem imena. Naravno dosavili ste mi Katalog propisa koje regulišu predmetnu materiju, a niste mi stavili nikakav odgovor. Rekli ste mi kojim propisima je to regulisano i na kraju ste rekli da će o vašem radu daće sud građani i potpuno se slažem sa vama. Naravno da će građani vama i za vašu partiju dati sud uskoro na prvim izborima 5. decembra na Cetinju, Petnjici i Mojkovcu, a lično vama će građani Ulcinja na skorim izborima, lokalnim, dati ocjenu o vašem radu jer ste ovim činom koji i sada ga pohvalite i pohvalite čovjeka koji je rekao da je partijski zapošljavao, ostavili ste preko 50 porodica bez ikakvih dohodata. To će građani da ocijene. Rekli smo da ostavljamo građanima da to ocijene. Ocijenice to građani.

Gospodine Abazović, Vi lično nema toga, prijateljski mislim da možemo da ostanemo na nivou korektno komunikacije, ako postoji ko u Crnoj Gori da je zaposlio svakoga ko je član URA u Ulcinju to ste vi. Samo se postavlja logično pitanje čak i kumaru ste smijenili da biste doveli svog čovjeka na to mjesto. Iz Ulcinja si poslao ljude da rade u lokalnu vlast u Budvi. To ćeš njemu reći. Mene se hipotetički postavlja pitanje. Rekli ste da treba svak da bude svjestan, mogu li ja da završim, rekli ste da svak treba da bude svjestan svoje odgovornosti. Kažeš da su ovi ljudi zloupotrijebili položaj. Ko će vas da uhapsi ili ćete, dozvolite da završim, ili ćete se sami samouhapsiti ili ste ocijenili da ste i vi nesavjesni kad ste to radili. Imali koga u ovoj zemlji da je uradio to što ste vi uradili. Šest mjeseci sjedne čovjeka dovedi drugog. Pa nema koga niste išćerali sa posla, a doveli ga mimo konkursa, mimo svih propisa koji važe. Vi ste po tome prepoznatljiv, gospodine Abazoviću. Oduševljeno ste objavili da je uhapšena lokalna vlast, ali kažem vam nije samo lokalna vlast uhapšena vi ste to namjerno uradili ono što ste u priči sa jednim visokim funkcionerom naše države rekli uhapsili ste kompletnu partijsku, političku infrastrukturu svih stranaka u Ulcinju. Da je ruka pravde usmjerena, ta čuvena, ali i o tome ću vama nešto reći, ta čuvena ruka pravde usmjerena prema DPS-u znamo samo ne znamo da li je lijeva ili desna. Razumiješ jer desna nosi nešto drugo, a lijeva nešto drugo. Na kraju ću vam reći koju ruku ćete upotrijebiti ubuduće.

Uhapsili ste dva funkcionera Demokratske partije socijalista. Uhapsili ste funkcionere FORCA, uhapsili ste funkcionere Demokratske partije, uhapsili ste funkcionere Demokratskog saveza u Crnoj Gori. Svakog funkcionera Albanske nacionalne stranke i DPS-a ste ocijenili kao nesavjesnim ljudima u lokalnu vlast. Oni sada zbog toga trpe sankcije da treba krivično da odgovaraju pred Višim sudom đe je kazna predviđena do pet godina. Pa, pitam vas - Hoćete li podnijeti ostavku? Šta ćete da radite jer vi ste radili to. Da kažete da niste nikog zaposlili partijski, prosto vam bilo, ali vi ste partijski najviše u Crnoj Gori zapošljavali od kada postojite kao potpredsjednik Vlade.

Na kraju, da kažem za ovu ruku pravde koja lebdi nad Crnom Gorom i kojom prijetite svakodnevno. Stari Zavjet piše - važno je razlikovati desnu ruku, koja je ruka blagoslova, uvijek dižem ruku blagoslova, od lijeve koja je ruka prokletstva. Upozoravam i savjetujem vam, ne upozoravam, savjetujem vam da upotrijebite ruku blagoslova. Nemojte ruku nasilja upotrijebiti, to nije dobro, to vam ne valja.

Na kraju mislim da Demokratska partija socijalista i lično ja kao jedan poslanik, uvijek ćeš imati maksimalnu podršku u borbi protiv korupcije i kriminala i svih neželjenih pojava u društvu, ali uzdržite se i vi i nemojte na Svetom Stefanu da reklamirate neke vile i ljepote kojima je obdareno to mjesto jer je to određeni vid korupcije. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:07:54)

Zahvaljujem kolegi Škrelji.

Pozdravljam ministarku Injac i njenog saradnika.

Sada riječ dajem kolegi Andriji Popoviću. Izvolite, imate pravo na vaša tri minuta.

ANDRIJA POPOVIĆ (26.11.21 13:08:21)

Zahvaljujem, potpredsjednice.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predstavnici Vlade,

Teško je poslije ova dva ulcinjska vuka nastupiti uopšte u parlamentu, poslije jednog suverenističkog, drugog nekada suverenističkog, a sada unionističkog, ali trudiću se. Šalim se.

Liberalna partija postavlja pitanje potpredsjedniku Vlade:

Što će Vlada i konkretno vi s pozicije njenog drugog čovjeka učiniti da konačno stabilizujete ukupnu društvenopolitičku situaciju u državi i zaustavite dalju eskalaciju nacionalizma, šovinizma, velikodržavnih projekata i nemilosrdnog obračuna s neistomišljenicima i političkim protivnicima, pa čak i aktivistima civilnog sektora i građanima i građankama koji nemaju veze s javnim životom, a doživljavaju linč i torturu zbog iskazanog stava ili uvjerenja?

Posebno je opasno što takvi napadi sve češće dolaze s vrha vlasti ili s drugih pozicija moći što se može doživjeti kao ućutkivanje i zastrašivanje svih koji se usude da misle drugačije od vladajuće većine. Posljedni slučaj u Pljevljima napada na aktivistkinju za ljudska prava i prava žena, gospođe Talović samo je kap u čaši povampirene ideologije velikosrpstva na koji vi žmurite. Kada ćete konačno progledati i svjesno i savjesno se suočiti s problemima koji sve više ugrožavaju naše društvo? Istovremeno vi ne odustajete od agende klerikalizacije društva. Nedavno je Uprava za katastar i državnu imovinu - područna jedinica Ulcinj, rešavajući po zahtjevu srpske pravoslavne crkvene Opštine Nikšić u upravnoj stvari za vraćanje imovine u uvali Valdanos kod Ulcinja od 1978. godine, ovaj zahtjev je blanko usvojen i time nastavljena praksa snaženja crkvenih organizacija dok građani mogu samo da sanjaju o jednakom tretmanu i sličnim pitanjima, restitucija je blokirana, ne mogu da povrate svoju imovinu.

Što se tiče kratkog obrazloženja, Crna Gora se već 14 mjeseci nalazi u okupaciji i anarhiji, a svaka anarhija je uvijek prilika da se najmračniji slojevi društva povampire i izađu na površinu. Crna Gora je specifična po tome što su takve strukture indirektno, a ponekad i direktno ohrabrene politikom vrha države. Na žalost, izostanak bilo kakvih reakcija koje bi osudile takve pojave samo dodatno podstiču pojedince koji to rade da nastave u svom šovinističkom piru šireći mržnju i permanentno destabilizujući društvo i trujući javni prostor, što je veoma opasno. Neka ponašanja koja su bila nedopustiva, nezamisliva i stramna do prije samo godinu dana danas su, i ne samo danas već cijelu godinu za nama, postala gotovo svakodnevnica. Tako izvještaji pokazuju da u prosjeku nije bilo dana da u Crnoj Gori nije bilo nekog incidenta na osnovu nacionalne, vjerske, političke, seksualne ili neke druge netrpeljivosti i mržnje. Uprkos svemu vi ne odustajete od agende klerikalizacije društva, pa je nedavno, kako sam kazao za ovaj primjer iz Ulcinja, ta imovina dodata. Takvo ponašanje i podanički odnos prema vašim mentorima koji su vam i sastavili ostrošku vladu, još jednom potvrđuje kakav je karakter vaše politike i da je vaš vrhunski prioritet i primaran cilj isključivo služenje interesima klerikalnih i političkih krugova iz regiona, a građani ako i kada dođu na red. Izvinjavam se na prekoračenju.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:13:01)

Zahvaljujem kolegi Popoviću.

Pravo na odgovor ima potpredsjednik Vlade Abazović. Izvolite, pet minuta.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.11.21 13:13:10)

Hvala, potpredsjednice Bošnjak.

Poštovani poslaniče Popoviću, hvala vam na pitanju. Naravno, dostavio sam vam odgovor, ali pokušaću samo da dam jedan kratak komentar za koji nisam siguran da ćete ga prihvatiti, ali ako budete gledali to iz neke perspektive pravde siguran sam da ćete, ipak, potvrditi da ovo što ću vam reći je apsolutno tačno.

Dakle, vi ste postavili pitanje šta Vlada radi da bi se ova ukupna klima nekako poboljšala, slično pitanje imala je i koleginica Vuksanović Stanković, s osvrtom na konkretnu situaciju povratka imovine Srpskoj pravoslavnoj crkvi na teritoriji Valdanosa.

Samo da budem potpuno jasan zbog građana. Vidio sam da to žele i neki portali. Razumijem ljude koji stalno žele da generišu mržnju. Čitam i ne mogu da vjerujem da ljudi na to nasijedaju i onda se ljute zbog one teze oko IQ ili bilo čega kako se neko vrijeđa. Niko se ne vrijeđa, to je klasična propaganda. Kaže da je državno zemljište vraćeno Srpskoj pravoslavnoj crkvi. Normalno, donijet je Zakon o Valdanosu, od 1976. godine su ljudima uzeli zemlju. Jedan dio zemlje je uzet 1949, jedan 1976. godine. Čitava lokalna zajednica 30 i nešto godina se bori da se vrati Valdanos, između ostalih i ja koji nemam zemlju tamo, da ne bude neke dileme, ali borim se za pravdu. To su bile, samo da građani znaju, 204 ulcinjske porodice plus najveće tri vjerske zajednice Srpska pravoslavna crkva, Islamska zajednica i Katolička crkva. Od tih 204

familije u četrdeset godina sada ima 600 familija jer ljudi imaju naslednike, mnogi nisu dočekali pravdu, nisu mogli da se vrate, umrli su, ne mogu da se vrate na svoja imanja, vraćaju se njihova djeca. Vi ste ovdje donijeli zakon koji sam toliko želio i pozdravio da se ljudima u Valdanosu vrati zemlja i zemlja se vratila. Znaete kome se prvo vratila zemlja. Trojici građana, tri familije, jedna pravoslavna, jedna katolička i jedna muslimanska albanska koji su se prvi upisali u katastar, što je odlična poruka. Mi smo to javno objavili. Nastavljeno je da se vraća građanima, a onda se vratilo i Srpskoj pravoslavnoj crkvi. Zašto. Zato što je Srpska pravoslavna crkva imala najpedantnije papire. Ne radim ja u katastar, a čisto zbog vaše informacije da znate, juče je vraćeno Islamskoj zajednici, mogu vam poslati rešenje. Mogu da pročitam broj rešenja. Juče je vraćeno Islamskoj zajednici, uskoro će se vratiti i Katoličkoj crkvi samo da se završe procedure.

Dakle, oni građani koji su imali dokumentaciju krajnje pedantnu i koji su imali snimanje terena koje nije iziskivalo neke posebne radnje, njima se već vratilo. Onima koji su bili malo nemarniji i ne mogu da prepoznaju svoju među, ne mogu da prepoznaju u toj džungli tamo koja je nastala, koja je ostala za bruku nama u poslednjih 40 godina, to je jedini maslinjak u tom stanju. Vi ste proputovali svijet i kao sportista i kao političar. U savremenom svijetu autoput mijenja trasu da ne bi ugrozio maslinjak. Kod nas je kao džungla. Četrdeset godina niko nije ušao u njega. Prvo smo uz pomoć Ministarstva odbrane, za šta iskazujem veliku zahvalnost, prokrčili puteve, nismo mogli da vratimo ljudima odmah zemlju dok se nije usvojio zakon, ali smo makar mogli zbog požara i svega da prokrčimo puteve i vratilo se Srpskoj pravoslavnoj crkvi, Islamskoj zajednici. Nadam se da će svi u jednom periodu, ne istovremeno jer mora da se radi snimanje čija je koja parcela, da se možda u periodu od godinu ili godinu i po dana vrati svima. Stvarno ne mogu da vjerujem, ne mogu da prihvatim da živimo u društvu gdje želimo da izvrćemo istinu. Što sada jer je vlasnik Srpska pravoslavna crkva njima ne treba vratiti. Stvarno ovo ne razumijem. Ljudi, ne znam razumijete li vi ovo. Ovo je nevjerojatno o čemu pričamo mi u Crnoj Gori. Dakle, vraća se zemlja svima, je li njihovo vlasništvo - jeste. Meni je samo žao što pored toliko napora to nije davno urađeno. Samo mi je to žao, što to nisu uradili ljudi prije 30 godina, prije 20 godina. Da ja želim da uzmem nešto vaše ili da ne želim da vratim vaše, pa ja bih se zaista osjećao krajnje, ja ne bih mogao da spavam od toga. Vi kažete mnogi ljudi čekaju na restituciju. Tačno je i ja navijam, ali ja sam pričao sa ljudima koji su nadležni, oni nemaju kapacitet, samo imaju političku volju. Svim građanima Crne Gore kojima je učinjena nepravda i kojima je oduzeta njihova zemlja za koju oni posjeduju dokumentaciju da je njihova, ja navijam da se vrati. A ima li što bolje nego da građani budu bogatiji? Ima li veće pravde da oni budu bogatiji? Što mi radimo? Mi uzmemo ljudima zemlju i onda tražimo bjelosvjetske tajkune da je njima prodamo i da onda naši građani tu nemaju ni pristup, nemaju ni korist, nemaju ništa. Ja za to nisam. Neka građanima Crne Gore vrate sve što im je oduzeto i ja se za to borim i kad je Solana u pitanju. Pominjao sam ovaj slučaj Kombinata aluminijuma, drugi slučajevi. Međutim, administracija je takva kakva jeste, niko nema magični štapić, nema nas na stotine hiljada da bi mogli odmah nešto, ali definitivno treba pokrenuti proces.

Dakle, završavam, nadam se da su građani potpuno shvatili o čemu se radi. Nema ovdje nikakve manipulacije, donijet je Zakon o povraćaju zemljišta u Valdanosu, upisivaće se svi građani ili vjerske zajednice onom dinamikom kojom brzinom budu mogli da završe procedure pred katastrom, pred nadležnim državnim organima. Ništa ni manje ni više nego ono što je njihovo treba da im se vrati. To podrazumijeva i crkvu i islamsku zajednicu, katoličku crkvu i naravno, sve porodice koji su legalni naslednici. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:19:58)

Zahvaljujem.

Izvolite, pravo na komentar odgovora, tri minuta. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (26.11.21 13:20:06)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Vlade.

mogu reći da ja nisam vas Uglavnom ni pitao, ovo je manji dio o kojem ste vi odgovarali. Ja sam pričao kako ćemo zaustaviti svi zajedno ovo nesnošljivo stanje u kojem caruju nacionalizam, šovinizam, velikodržavni projekti, ali i ovo je dio, Zakon o Valdanosu, meni je izuzetno drago da je to zemljište vraćeno. Tamo, naravno, bar koliko sam ja u saznanju, tako su mi pravnici rekli, Zakon o Valdanosu uopšte ne obuhvata vjerske zajednice, tako da nije ni trebalo doći do toga. Možda ja griješim, možda su me krivo informisali.

Ono što je pogubno i loše kad ćemo onaj Zakon o restituciji, koji je započeo 2004. godine, kad ćemo omogućiti povraćaj vrijedne imovine svima u Crnoj Gori. To je ono što je naš, možda, primarni, prioritetni zadatak. Svima moramo da vratimo. Znamo da smo napravili tri one regionalne kancelarije, jedna

u Podgorici centralni dio, jedna u Bijelom Polju za sjeverni dio, u Baru za primorski dio, ali praktično to je zaustavljeno, 17 godina. Iako smo čini mi se 2007. godine izmjene i dopune Zakona o pravednoj restituciji uradili, ta restitucija je još u povojima, a imovina je svetost. Sveta imovina se mora vratiti prvobitnim vlasnicima.

Ovaj moj komentar bi bio vezan za neka tri stuba. Dakle, prvi što se tiče restitucije. Drugo, molba lično prema vama, kolege smo bili evo već dugi niz godina, sad ste na najodgovornijem mjestu u državi, vi to možete, znate da su osnovni stubovi društva crnogorska država, crnogorska crkva, crnogorski jezik. Molim vas, povedite računa što se događa sa Fakultetom za crnogorski jezik i književnost na Cetinju koji je izuzetno važan za crnogorski identitet. Pogledajte, molim vas, što se događa sa Crnogorskom pravoslavnom crkvom koja je važana za crnogorski identitet. Oko sto hiljada vjerujućih Crnogoraca je u toj crkvi. Ja nijesam religiozan, ali sa nivoa kršenja ljudskih prava i sloboda, vjerskih prava, mi moramo tim ljudima omogućiti da vrše vjerske obrede, da ta crkva koja se od strane države toliko sputava kao i ovaj Fakultet za crnogorski jezik i književnost da na neki način olabavite pritisak na te institucije.

Završavam sa ovim, Crna Gora se još trese od onog vašeg legendarnog tvita da preko polovine Crne Gore suverenista, naravno tada se mislilo na suvereniste, neće moći da zaspe, da će svi završiti u Spužu. Možda sam vam pričao, moj jedan stari komšija, evo ima 90 godina, on još uvijek ne spava zbog toga ili loše spava. Molim vas, uputite jedno izvinjenje, recite da nijeste mislili tako. Inače taj gospodin stari je čak nekad glasao za URA, iako je, normalno, suverenista.

Eto, molim vas, ako nađete prilike neđe recite da nijeste tako mislili. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:25:19)

Zahvaljujem kolegi Popoviću.

Sada pitanje za potpredsjednika Vlade ima kolega Predrag Sekulić.

Izvolite, kolega Sekuliću.

PREDRAG SEKULIĆ (26.11.21 13:25:32)

Hvala vam, potpredsjednice Bošnjak.

Uvaženi potpredsjedniče Vlade gospodine Abazoviću,

Moje poslaničko pitanje glasi:

Da li službe bezbjednosti Cme Gore imaju informaciju o postojanju masovnih grobnica u kojima se nalaze tijela civila, pripadnika albanske nacionalnosti sa Kosova iz perioda 1998 -1999. godine? Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:25:55)

Zahvaljujem.

Pravo na odgovor, izvolite potpredsjedniče.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.11.21 13:25:59)

Hvala, potpredsjednice Bošnjak.

Poštovani poslaniče Sekuliću,

Malo sam bio iznenađen pitanjem, naravno vi apsolutno imate pravo, nego ja se nijesam bavio ovom tematikom, da priznam, pa mi je drago, možda ste me podsjetili na neke stvari koje bi trebalo da se rade u nekom narednom periodu, ali uvidom u dokumentacioni fond bivših službi, ovo je zvanični odgovor koji sam dobio: "Nisu pronađeni materijali masovnih grobnica u kojima se nalaze tijela civila pripadnika albanske nacionalnosti sa Kosova iz perioda 1998. i 1999. godine". To je ono što sam i od službe dobio kao zvaničan odgovor, nisam se bavio.

Rekao bih samo jedan vrlo kratak komentar uz podsjećanje da sam neko ko se lično zalaže da se pitanje ratnih zločina na teritoriji Crne Gore ili generalno ratnih zločina rasvijetli u što kraćem vremenskom periodu. Mislim da će aktivnosti Tužilaštva u tom pravcu biti pozitivne kad je riječ o jednom slučaju. To očekujem da se desi u jednom skorijem vremenskom periodu, ali o tom po tom, evo da sačekamo. Ali, u svakom slučaju ja afirmišem da se sve ono što treba da bude otkrivanje istine, koliko god ona bolna bila i na bilo koga da se odnosi da se zaista otkrije jer to je najbolji način da iskoračimo i da imamo jednu mnogo svetliju budućnost u odnosu na onaj period, mračni period 90-tih kada smo imali ratove na teritoriji bivše Jugoslavije, a djelimično i mi kao država učestvovali u nekim tim mračnim segmentima. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:27:54)

Zahvaljujem se potpredsjedniku Abazoviću.
komentar odgovora ima kolega Sekulić. Izvolite.

PREDRAG SEKULIĆ (26.11.21 13:28:01)

Hvala vam, potpredsjednice Skupštine.

Uvaženi gospodine Abazoviću, dozvolite da prvo podsjetim na ono što su podaci državnih organa Srbije. Znači od 2001.godine u Srbiji su otkrivene masovne grobnice sa tijelima 941 Albanca na četiri lokacije u Batajnici, Centar za obuku policije otkriveno je 744, u Petrovom selu najmanje 61, kod Jezera Perućac 84, a u masovnoj grobnici Rudnica u Raškoj najmanje 52 tijela, uglavnom se radi o Albancima, civilima sa područja Kosova. Znači o žrtvama iz perioda '98 -' 99. godine. Dozvolite samo da napravim jednu malu ogradu. Nijesam vam postavio ovo pitanje zbog vašeg etničkog porijekla, nego sam ovo pitanje postavio prije svega zbog činjenice da ste predsjednik jedne građanske partije u sadašnjoj Vladi Crne Gore. Dozvolite samo da podsjetim, a kasnije ću o motivima zbog kojih sam postavio ovo pitanje, dozvolite samo da podsjetim na to ružno, zlo i teško vrijeme, dozvolite da podsjetim na to vrijeme kada je sa trgova Podgorice poručivano da će se vojska i policija potčiniti Vojsci Jugoslavije ili je neće biti. Dozvolite da kažem svoj sud. Da nije bilo snage Demokratske partije socijalista, pa ako hoćete personalno i političke mudrosti Mila Đukanovića, ove masovne grobnice ne bi bile u okolini Beograda nego u okolini Podgorice, a one hladnjače ne bi vadili iz Dunava nego iz Plavskog jezera. Sada o motivima zbog kojih sam postavio ovo pitanje.

Prvi motiv mi je da kažem zbog čega Demokratska partija socijalista kao najjača partija u Crnoj Gori traje već tri decenije, pokazaćemo to i na izborima u Petnjici, na Cetinju i u Mojkovcu, zbog čega u svim djelovima Crne Gore imamo visok rejting i zašto u svim djelovima Crne Gore imamo svoje birače. Naš program, znači program i koncept građanske Crne Gore zajedničkog suživota svih vjera i nacija koji je opstao u jednom teškom periodu jeste program i koncept svih građana Crne Gore bez obzira na vjeru i bez obzira na naciju. Koliko god nas kritikovali, a kažem uvijek ima mjesta za kritiku posebno za tri decenije vršenje vlasti, ono što su osnovna problemska načela nikada nijesu aktuelnija nego danas. Dozvolite da ta problemska načela onima koji vole da kažu da se zauzimaju za tradicionalnu Crnu Goru jeste i ta tradicionalna Crna Gora. Ona Crna Gora Marka Miljanova, ona Crna Gora primjera čojstva i junaštva. Znači jedan je moj motiv da pokažem da Demokratska partija socijalista i dalje ima i snagu i svježinu političkih ideja.

Drugi je motiv činjenica da ste vi jedini pravi političar, uslovno govoreći, kao predsjednik građanske partije potpredsjednik Vlade Crne Gore. Dozvolite da kažem, kao pravnik imam prednost u odnosu na vas kao politikologa, vi ste sami izjavili u više navrata da ste vi brana onome što bi moglo da bude pitanje nacionalnih podjela unutar Crne Gore ili malverzacije bilo koje nacije. Ali dozvolićete, ono što se dešava vas demantuje. Samo podsjećam na noć između 04. i 05. septembra, na noć kada ni Ustav Crne Gore, ni zakoni Crne Gore nijesu važili. Na noć kada je građanska Crna Gora na trenutak ustuknula pred onim što je nacionalna Crna Gora ili jednonacionalna Crna Gora.

Uvaženi gospodine Abazoviću, dozvolite takođe da vas podsjetim kao predsjednika URA, vaše kolege su ovdje u Parlamentu podržale prije nekoliko dana Zakon o policiji kojim je taj zakon vraćen na evropski put, ali vi se ovdje stalno pozivate na Zakon o tužilaštvu koji nije evropski. Hoću samo da vas podsjetim. Već godinu dana slušam istu priču. Nemojte mi zamjeriti, ali ako preslušate vaše govore od prije godinu dana to isto zvuči kao ovo što pričate danas. Znači vi se zalažete za to, to i to, ali Vlada radi drugačije, a dozvolićete da ste vi u koaliciji sa partijama koje imaju izuzetno nacionalni predznak i dozvolićete da svaki grijeh prema građanskoj Crnoj Gori, svaki grijeh kada govorimo o nacionalnim podjelama u Crnoj Gori, ide i na vašu dušu, prije svega kao predsjednika građanske partije koja se nalazi u koaliciji sa nacionalnim, rekao bih jednonacionalnim partijama u Vladi Crne Gore.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:32:48)

Zahvaljujem kolegi Sekuliću.

Nemate pravo na komentar.

Ovim je završetn set pitanja koji je bio namijenjen potpredsjedniku Vlade gospodinu Abazoviću. Nijesam vidjela da je bilo nešto što bi dozvolilo da se dozvoli sa jedne i sa druge strane, prema tome vama se zahvaljujem, potpredsjedniče Abazoviću.

Prelazimo na set pitanja za ministarku odbrane gospođu Oliveru Injac.

Prvi da postavi pitanje ministarki odbrane je kolega Dragan Vukić. Izvolite, kolega Vukiću.

DRAGAN VUKIĆ (26.11.21 13:33:42)

Hvala, poštovana potpredsjednice.

Poštovani kolege poslanici, uvaženi građani Crne Gore, uvažena ministarko sa saradnikom,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore ministarki odbrane u Vladi Crne Gore, profesorici doktorici Oliveri Injac postavljam sledeće poslaničko pitanje:

Da li Ministarstvo odbrane Crne Gore na čijem ste vi čelu planira izgradnju vojne kasarne u Andrijevici?

Prethodni ministar odbrane gospodin Predrag Bošković obećao je građanima Andrijevice da će na prostoru Prljenija u mjestu Lugovi graditi vojnu kasarnu i da su za te potrebe, kako je isticao, predviđena sredstva u iznosu od 17 miliona eura. Provjerom kod Uprave za katastar i državnu imovinu područne jedinice Andrijevice došao sam do saznanja da je u pomenutom mjestu izvršena eksproprijacija zemljišta. Uvidom u list nepokretnosti 457 vidi se da je ekspropisano 22.529m² i da tim zemljištem sada raspolaže Vlada Crna Gore. Ovi pokazatelji ukazuju da su se stvorili uslovi za gradnju predviđene vojne kasarne.

Građani Andrijevice sa pravom očekuju od vas, poštovana ministarko, kao od Vlade Crne Gore da realizujete ovaj projekat koji je već trebalo da bude završen, a koji bi od velikog značaja bio za malu i siromašnu opštinu kakva je Andrijevice, posebno što bi se realizovanjem ovog projekta zaposlio veliki broj mladih ljudi, ali bi kasarna bila garant bezbjednosti na sjeveroistoku Crne Gore. Toliko.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:35:18)

Zahvaljujem se kolegi Vukiću.

Ministarko, imate riječ, vaših pet minuta.

OLIVERA INJAC (26.11.21 13:35:27)

Poštovana potpredsjednice Skupštine, poštovani gospodine poslaniče Vukiću, poštovane poslanice i poslanici,

Zahvaljujem se na vašem pitanju. Zaista impozantan iznos. Malo ste me i zatekli sa vašim pitanjem, jer prvi put sam se informisala oko toga. Ja sam se potrudila da dobijete i pismeno i danas ću saopštiti odgovor, apsolutno svjesna toga značaja za Opštinu Andrijevicu, jer sam i posjetila opštinu i razgovarala s ljudima gore o značaju izgradnje takvog jednog objekta, ali moramo se upoznati i sa nekim objektivnim činjenicama kada je ovo pitanje na dnevnom redu.

U cilju pripreme za realizaciju projekta izgradnje kasarne u Andrijevici, Ministarstvo odbrane u skladu sa zaključkom Vlade Crne Gore broj 7/311 od 17.januara 2019.godine i Odlukom o utvrđivanju javnog interesa izvršilo je eksproprijaciju zemljišta za potrebe izgradnje nove kasarne na prostoru Opštine Andrijevice. Nakon sprovedenog postupka eksproprijacije katastarske parcele iz Lista nepokretnosti 457 Katastarska opština Slatina jedan ukupne površine 22.529m² i parcela iz Lista nepokretnosti 727 Katastarske opštine Andrijevice ukupne površine 22.550m² upisane su u katastarski operat Uprave za katastar i državnu imovinu Područna jedinica Andrijevice kao svojina Crne Gore, subjekt raspolaganja Vlada Crne Gore.

Sa aspekta razmještaja jedinica Vojske, izgradnja kasarne na sjeveroistoku Crne Gore je od izuzetnog značaja. Izgradnja kasarne na prostoru Opštine Andrijevice predviđena je i dugoročnim planom razvoja odbrane od 2019. do 2028. koju je Vlada Crne Gore usvojila početkom 2019. godine.

U cilju izgradnje nove kasarne u Opštini Andrijevića Ministarstvo odbrane angažovalo je ovlašćeno privredno društvo koje je izradilo i revidiralo glavne projekte za izgradnju ograde oko kasarne, objekta komande i objekta prijavnice sa čuvarskom službom.

Smatram da je neophodno da vas ovom prilikom informišem da je analizom Generalštaba Vojske Crne Gore ustanovljen niz nedostataka u pogledu odabira lokacije predviđene za izgradnju kasarne među kojima ističem sljedeće.

1. Lokaciju nadvisuju naselja i brojni objekti koji se nalaze u neposrednoj blizini prostora predviđenog za izgradnju kasarne, što bi onemogućavalo nesmetano osmatranje unutrašnjosti kasarne te značajno otežavalo stvaranje bezbjednih i sigurnih uslova za život i rad u samoj kasarni.

2. Lokacija kasarne se nalazi u dolini odnosno u blizini rijeke Lim, kasarnu presijeca tok rijeke Kraštica koja je bujičnog tipa te predstavlja opasnost za okolni prostor, a čiji tok nije regulisan i svakako predstavlja izazov u smislu izgradnje ograde i obezbjeđenja kasarne. Sprovedenjem istraživanja utvrdili smo da se dešava da Lim nadodje u mjeri koja onemogućava oticanje Kraštica pa dolazi do podizanja njenog vodostaja i plavljenja okolnog prostora.

3. S obzirom da je lokacija na najnižoj tački u gradu ovo predstavlja izazov i u smislu definisanja vrste i cijene izgradnje objekata, te kasnije povećane troškove eksploatacije tj. grijanja zimi i održavanja zbog uslova vlage itd. zbog područja na kome je bila planirana izgradnja.

4. Određeni izazov je i postojanje izbjegličkog naselja koje zalazi u prostor buduće kasarne. Donošenje odluke o izgradnji objekta za potrebe Vojske Crne Gore nije moguće dok se ne iznađe modalitet izmještanja naselja na drugu lokaciju i spajanje ovog prostora sa kasarnom u kompaktnu cjelinu čime bi se olakšalo obezbjeđenje lokacije i stvorio dodatni prostor za realizaciju aktivnosti jedinica koje bi bile raspoređene u kasarni.

Dalje, značajno je navesti da je Ministarstvo odbrane izvršilo analizu predstojećih obaveza u odnosu na prethodni strateški pregled, a koje se između ostalog odnosi i na sljedeće: Uspostavljanje sistema nadzora vazdušnog prostora Crne Gore unutar NATO integrisanog sistema, kao što je definisano, kao jedan od nacionalnih prioriteta. Zatim realizacija projekata izgradnje objekta u kojim će biti smješteni vazduhoplovi Vojske Crne Gore, što takođe ne postoji još uvijek, kao i objekti u kojima će biti smještena lako oklopna vozila tipa ... pribavljena za potrebe jedinica Vojske. Kao rezultat ove analize izvršena je i privatizacija utroška sredstava u narednom periodu, te i predlog budžeta za 2022.godinu sačinjen tako da reflektuje navedene prioritete. S tim u vezi, navedenim predlogom budžeta nijesu predviđena sredstva za nastavak realizacije projekta izgradnje nove kasarne Opštine Andrijevića u 2022.godini.

Moram istaći da sam upoznata da građani Andrijevice s pravom očekuju da Ministarstvo odbrane i Vlada Crne Gore realizuju ovaj projekat i to je zaista od velikog značaja za Opštinu Andrijevića, jer bi se realizacijom toga zaposlio veliki broj mladih ljudi i svakako da bi kasarna predstavljala i u strateškom smislu jedan vrlo značajan objekat na sjeveroistoku Crne Gore. Međutim, mora se uzeti u obzir da je definisanje prioriteta čija je realizacija u nadležnosti ovog Ministarstva uslovljeno kako potrebama vojske, tako i obavezama koje su preuzete kroz saradnju sa međunarodnim partnerom.

Na kraju da zaključim sa još jednim veoma važnim podatkom, a to je da ističem da za nastavak realizacije projekta izgradnje nove kasarne potrebno je da Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma kroz izmjenu i dopunu prostorno urbanističkog plana Opštine Andrijevića, a nakon određivanja adekvatne lokacije, veoma je jasno da ova trenutna to nije, stvori planske pretpostavke. Da Ministarstvo odbrane može pristupiti izradi i dokumentacije za posebnu namjenu kojom bi se detaljno razradili prostori buduće kasarne odnosno potreba Vojske sa objektima i sadržini koje treba da sadrži kasarna i svakako to bi bila neka faza pred samu realizaciju ovog projekta za izgradnju objekta sa propratnim sadržajem.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:41:39)

Zahvaljujem ministarki Injac.

Sada pravo na komentar odgovora ima kolega Vukić. Izvolite.

DRAGAN VUKIĆ (26.11.21 13:41:49)

Zahvaljujem na odgovoru, uvažena ministarko. Neću vezivati za vas krivicu što se kasarna u Andrijevići još ne gradi, ali znajte da moramo predvidjeti sredstva budžetom da taj projekat završimo.

To što kažete da postojeće mjesto koje je ekspropisano za izgradnju kasarne nije strateški dobro odabrano, odnosno da je loša pozicija na kojoj treba da se gradi kasarna, to građane Andrijevice u ovom trenutku i ne interesuje. Odgovornost treba da tražimo u prethodnom ministarstvu. Šta je to navelo bivšeg

ministra i njegove stručne službe da odluče da grade kasarnu koja po vašem mišljenju trebala je da se gradi na nekoj drugoj poziciji? Kako je moguće da su toliko neznaveno djelovali pa da baš tu lokaciju odaberu i isplate za zemljište tolika sredstva, a sad imamo problem da ne možemo taj projekat, na tom mjestu i da realizujemo?

Podsjetiću građane da obećanje da se kasarna gradi u Andrijevici i da je već trebala biti izgrađena nijeste vi dali, nego prethodni ministar. Toliko je govorio o ovom projektu i toliko obećanja dao građanima Andrijevice, toliko se puta fotografisao na ekspropisanom zemljištu da do kraja života ne mora da napravi nijednu fotografiju.

Ovo su sve bila obećanja u više izbornih ciklusa o zapošljavanju velikog broja mladih ljudi. Ako bi gledali retrospektivu izjava DPS funkcionera od prije nekoliko godina, taj objekat je trebao da bude davno završen. Međutim, do sada nije postavljen ni kamen temeljac, osim određivanja kako vi rekoste pogrešne lokacije i eksproprijacije zemljišta DPS funkcioneri su svakodnevno obećavali svojim pristalicama, da će ih kroz radni angažman uhljebiti u kasarnu za koju još nije postavljen kamen temeljac. Da stvar bude još interesantnija, pojedina lica, kako imam saznanja, dobila su rješenja za rad u ovom nepostojećem objektu. Takođe, neka lica su dobila određene nadoknade za poslove koje ne obavljaju, odnosno za rad na zgradi i poligonima kojih nema, pa su se moji Andrijevčani na taj račun šalili kako kasarne nemamo, ali imamo fantom vojnike.

Moje dodatno pitanje koje tražim od vas, a odgovor možete dostaviti u pisanoj formi jeste: Da li je to istina?

Nego, da se vratimo stvarnosti. Ministarko, moramo da gradimo kasarnu u Andrijevici, ako ne možemo na ovoj lokaciji, možemo na nekoj drugoj koju posjeduje Opština Andrijevica. Ne smijemo da dozvolimo da sjeveroistok zemlje nema nijednu vojnu kasarnu. Podsjetimo se vremena bivše Jugoslavije kad je Andrijevica imala tri kasarne, odnosno jednu kasarnu i dvije karaule, a sada nema nijednu, pa čak ni ovu toliko puta obećavanu. Moramo da napravimo kasarnu kako bi mladi ljudi ostali da žive i da rade na sjeveru Crne Gore, a ujedno i da štite teritorijalni integritet i suverenitet svoje države. Jedino tako možemo da govorimo o ravnomjernom razvoju sjevera i juga, jedino tako možemo da smanjimo migracije stanovništva sa sjevera, kad sve ono što imamo na jugu budemo imali na sjeveru, ovdje prvenstveno mislim na otvaranje novih radnih mjesta, a ujedno i infrastrukturnih projekata koje garantuju bolji i suvereniji život svakog građanina.

Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:45:05)

Zahvaljujem kolegi Vukiću.

Bilo je dodatno pitanje, pitam ministarku da li hoćete sada odgovor na pitanje. Izvolite.

Samo da vidim, ovdje smo i mali proceduralnu reakciju.

Kolega Boškoviću, nije bio negativan kontekst, on je komentarisao, ja sam baš pratila. Kolega Vukić je komentarisao vaš rad dok ste bili ministar odbrane i nije nijednu negativnu riječ upotrijebio, on je iznio sumnje u neke stvari i postavio dodatno pitanje ministarki Injac u tom smislu. Tako da ne mogu dati repliku, mogu vam dati proceduralnu reakciju ukoliko smatrate ili da sačekamo, inače ćete vi imati dva pitanja poslije toga pa će te imati pravo, moći ćete da o ovom popričate i u okviru tih pitanja.

Izvolite, ministarko Injac, imate pet minuta.

OLIVERA INJAC (26.11.21 13:45:15)

Zahvaljujem, potpredsjednice Skupštine.

Apsolutno sam saglasna sa svim što ste rekli, poslaniče Vukiću, i naravno da sam to saopštila i prilikom posjete. Sigurna sam da je to veoma važno i moram vam reći da mi je žao što danas nijesmo donijeli fotografije. Ja sam tražila prilikom te posjete ne mene da fotografišu nego tu lokaciju, jer smo morali kasnije... (Upadica). Ne, nikoga ne diram, pričam samo u svoje ime, u ime svojih obaveza koje imam. Ja sam zaista tražila da to dobro fotografišemo, da vidimo, jer sam bila u najmanju ruku iznenađena kad sam došla tu na lice mjesta i saopštila sam to ljudima u opštini. Zaista iz mog skromnog znanja, onolika blizina objekata morali smo i da platimo dodatna sredstva vlasnicima jedne od kuća, u blizini je izbjegličko naselje u kojem žive ljudi koji nemaju druge lokacije da se izmjestite niti uslova.

Tražila sam da sagledamo i druge mogućnosti na teritoriji opštine i u svakom slučaju ono što je naš plan trenutni to je da će u kapitalnom budžetu 2023.godine biti planirana sredstva. Naravno da znate da je to veliki projekat, jer treba da počne izgradnja potpuno novog infrastrukturnog projekta, sa svim onim što to nosi sa sobom. Naravno, s obzirom da nije bilo nikakvih planova i da nije bila adekvatna lokacija, mi

nijesmo bili ni u mogućnosti da počnemo izradnju glavnog projekta tokom ove godine zato što bi to bilo na neki način suprotno onom što su planovi, što su obaveze naše. Dakle, sve ovo predstoji.

Ja ću vam dostaviti odgovor i imaćete potpunu sliku i oko ovih takozvanih, kako ste rekli, fantomskih vojnika, imate dosta dobre informacije. Mogu vam reći da postoje i takvi ljudi da su bili određeni da rade tamo iako ništa od toga nije postojalo, upravo je to bila jedna od mojih reakcija kad su me upoznali sa tim.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:48:10)

Zahvaljujem se ministarki Injac.

Sada proceduralna reakcije kolege Boškovića. Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (26.11.21 13:48:20)

Zahvaljujem, potpredsjednice.

Mogu da razumijem potrebu da se na ovaj način spinuje pitanje i na ovaj način odgovaraju, ali ne mogu da prihvatim sa vaše strane da ne reagujete. Ako vi smatrate da negativno nije partijsko uhlebljenje, koje je pomenuo gospodin Vukić, onda to...

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:48:45)

Samo sekund. To je politički stav koji jedni drugima upućujemo vrlo često. Mislim da ličnih uvreda... (Upadica)

Dozvolite, smatrala sam da je kompletno izlaganje bilo u smislu primjereno onome ko je politički protivnik vaš. Prema tome, dajem vam ovo proceduralno i u okviru proceduralnog možete reći to što ste...

PREDRAG BOŠKOVIĆ (26.11.21 13:49:16)

Zahvaljujem.

Što se tiče kasarne u Andrijevi, odmah da vam kažem da je taj projekat, da je bilo spremnosti od sadašnjeg menadžmenta, mogao biti realizovan, da su u budžetu za 2021.godinu, koji nije usvojen već je nanovo rađen novi, bila predviđena sredstva za izgradnju kasarne na tom lokalitetu. Ono što je bitno naglasiti jeste da je kompletan projekat valorizacije tog prostora i stvaranja kasarne u Andrijevi bio predviđen za period od 2019 - 2028. godine. Sada tvrdim, nijesam ja taj koji je opredijelio taj lokalitet, već stručni ljudi iz Ministarstva odbrane, odnosno Vojske Crne Gore, koji su predvidjeli da je to najbolja moguća lokacija u opštini Andrijevica za stvaranje kasarne. Vjerovatno se igraju neke druge igre, pa siguran sam i da gospodin Vukić ima nekog svog interesa zašto traži neku drugu lokaciju, možda zbog nekih drugih eksproprijacija i svega ostalog, tako da to je pitanje koje ćemo sagledati u narednom periodu, ali ono što je najbitnije je da Andrijevica dobije tu kasarnu, da se ljudi tamo zaposle. Ta kasarna nije bitna samo za opštinu Andrijevica, već za čitavu Crnu Goru, jer sjeveroistok Crne Gore nema nijednu kasarnu. Vi znate da Vojska Crne Gore vrlo često pomaže u raznim kriznim situacijama i zbog toga je nasušno neophodno da što prije, ne od 2023.godine već sada je neophodno stvarati preduslove za kasarnu u Andrijevi.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:50:58)

Hvala vam, kolega Boškoviću.

Bilo je ovo malo zloupotreba proceduralne reakcije, ali sada imate pravo na postavljanje pitanja ministarki Injac. Imate dva pitanja za ministarku Injac.

Proceduralna reakcija kolege Vukića. Izvolite.

DRAGAN VUKIĆ (26.11.21 13:51:18)

Stvarno ne znam zašto je kolega Bošković ovoliko nervozan i toliko iskazuje neku nervozu.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:51:27)

Nemojte na lične atribute, u tom smislu povedite računa.

DRAGAN VUKIĆ (26.11.21 13:51:32)

Ministarstvo ima kontinuitet. Ove analize Generalštaba Vojske Crne Gore ustanovile su nedostatke u pogledu odabira lokacije predviđene za izgradnju kasarne među kojima ističe sledeće: lokacija nadvisuje naselje, brojni objekti koji se nalaze u neposrednoj blizini prostora predviđenog za izgradnju kasarne. Pa nijesam ja to rekao, to su rekli stručni ljudi. Šta se to dešavalo 2018.godine, a sad se dešava sasvim nešto drugačije. To svi znaju, običan građanin u Andrijevici zna da ta kasarna nije mogla tu da se radi. To je bila neka, vjerujte mi, hajde da zovemo korupcija. Pozivam nadležne organe da to ispitaju. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:52:15)

Neću više dati proceduralno.

Kao što ste Vi izrazili sumnju da kolega Vukić ima neku namjeru eksproprijacije, tako je i on izrazio sumnju da je možda u ovom poslu bilo korupcije. Prema tome, ne dozvoljavam. Daću vam sada priliku da postavite pitanje, a ovu temu možete da pokrenete na odboru i da se razjasni sve, jer je tema vrlo interesantna i ovdje smo čuli neke optužbe koje treba ispitati do kraja, da se vidi gdje je istina u cijelom ovom slučaju.

Izvolite, kolega Boškoviću, daću vam proceduralno, samo ćete mi reći koji sam član Poslovnika prekršila.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (26.11.21 13:53:08)

.. crpi svoje pravo iz toga što sam ga ja pomenuo u negativnom kontekstu, sada dajte i meni isto to pravo da ja crpim zato što je on mene pomenuo u negativnom kontekstu.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:53:22)

Već ste to uradili u prvom vašem proceduralnom obraćanju.

Kolega Boškoviću, ajmo da krenemo dalje, zaista nema razloga. Pokušavam da budem jednaka za sve i čini mi se da taj stav imam. Dala sam vama, bilo je zloupotreba proceduralne reakcije prve, takođe i ovo je bila zloupotreba, ovaj minut, ali čini mi se da smo našli mjeru i sa jedne i sa druge strane. Imaćete priliku ovo da razjasnite. Pretpostavljam da se ova tema neće ovdje završiti.

Izvolite, postavite pitanje.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (26.11.21 13:53:58)

Onda me tjerate da zloupotrijebim sad poslaničko pitanje da bih odgovorio na ovo što je on kazao.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:54:02)

Ne morate da zloupotrijebite, možete da sačekate kada dođe ova tema na dnevni red. Zaista nema više potrebe da se ovim bavimo.

Možete da krenete na vaše prvo pitanje upućeno ministarki. Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (26.11.21 13:54:22)

Zahvaljujem.

Uvažena gospođo ministarko,
Pitanje koje sam vam postavio:

Da li ste uputili prijedlog za postavljanje potpukovnika Todora Goranovića na mjesto direktora Direktorata za obavještajno-bezbjednosne poslove u Savjetu za bezbjednost i odbranu kako Ustav nalaže i ako niste, zašto niste?

Dobio sam vaš odgovor koji je u par rečenica. Zašto sam Vam postavio ovo pitanje?

U javnosti se u prethodnom periodu pojavilo dosta situacija gdje ste optuženi da ne mareći za zakon i za pozitivne propise Crne Gore, pa i za najviši pravni akt kao što je Ustav, postavljate ljude na određena mjesta bez konsultacija Savjeta za odbranu i bezbjednost, odnosno bez njihovog odobrenja kada su u pitanju profesionalna vojna lica. Pitam vas zašto to radite, iz kojih razloga to radite.? Vi ste u jednoj televizijskoj emisiji čak priznali da ste prekršili Ustav, tamo ste rekli da niste sa namjerom, niste iz loše namjere ili tako nešto. Opet mogu to čak i da prihvatim kada je bio u pitanju upravo vaš kolega koji sjedi sa vaše lijeve strane. Interesuje me koji su razlozi da i nakon što ste priznali javno da ste povrijedili Ustav, to ponovo uradite. Uradili ste tako što ste 05.novembra na Vladi donijeli odluku o postavljanju potpukovnika Todora Goranovića za direktora Direktorata za obavještajno-bezbjednosne poslove.

U vašem odgovoru kažete da ste poslali Savjetu za odbranu i bezbjednost, ali 10.novembra i tako dalje, čime opet potvrđujete da kršite Ustav kao najviši pravni akt o ovoj državi. Da li opet iz neznanja ili iz loše namjere, o tome ćete valjda odgovoriti. Ono što znam i koliko vas znam, više bih zaista rekao da imate loše savjetnike koji vas loše savjetuju, koji vas guraju u nelegalan i nezakonit rad. Opet to bih mogao da shvatim da se jednom desilo i taj prvi put koji se desio sa gospodinom Mališićem, mogu da prihvatim da je to bilo neznanje, nesnalaženje, početak mandata i da to sve ode tako, tu bih nekako i mogao da progledam kroz prste. Nakon svega i nakon što na Odboru za bezbjednost i odbranu dobijete potpunu saglasnost za gospodina Goranovića, vi tom čovjeku, odličnom oficiru, stavljate jedan mač nad glavom da je nelegalno izabran na poziciju direktora Direktorata. Zašto to radite?

Da vam kažem i sledeće. Ovoga gospodina pored vas, koristite jednu zakonsku mogućnost, tu ste u pravu, postavljate za direktora Direktorata za materijalne resurse ili već kako se sada zove, i držite ga tamo već evo nekih devet mjeseci u statusu vršioca dužnosti. Zašto devet mjeseci nije bilo dovoljno da procijenite da on zaslužuje da bude izabran za direktora Direktorata i to procesurate Savjetu za odbranu i bezbjednost i da ga Savjet za odbranu i bezbjednost imenuje za direktora Direktorata. Ne vidim potrebu da čovjek sjedi devet mjeseci na mjestu vršioca dužnosti. Ne vidim potrebu da to što ste uradili sa Todorom Goranovićem uradite na takav način. Samo sebe ukopavate i to je jedna zaista neshvatljiva činjenica u vašem ponašanju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 13:58:17)

Zahvaljujem se kolegi Boškoviću.

Pravo na odgovor ima ministarka Injac. Izvolite.

OLIVERA INJAC (26.11.21 13:58:23)

Pravo da vam kažem, ja se stalno uvjeravam da niste shvatili da više niste ministar odbrane Crne Gore i to je toliko jasno cijeloj crnogorskoj javnosti da vi to niste, samo nije vama i meni je stvarno žao, moram reći. Ali, ja ću dati kompletan odgovor da vam kažem da ste u velikoj zabludi i da se bavite vrlo paušalno ocjenama mog rada kao i mojim javnim izjavama, ali ne zamjeram. Vjerovatno ste previše zauzeti nekim drugim biznisima i to je potpuno normalno, prosto čovjek mora imati tu širinu da razumije.

Što se tiče imenovanja gospodina Mališića, potpukovnika Mališića, s obzirom da to nije tema, bar ovog pitanja, ako procijenite potpredsjednice, ja ću objasniti. Niste ni u pravu da nije devet mjeseci, možete da se obratite, dobićete dokumentaciju po kom osnovu on obavlja tu dužnost. Ali da se ne bismo bavili tim, ja ću se fokusirati na ovaj dio odgovora jer se radi o potpuno drugačijem obliku imenovanja. Da ste čitali Zakon o vojno-obavještajnim bezbjednosnim poslovima, čak bi znali nekoliko stvari. Prije svega ne zove se direktorat za obavještajno-bezbjednosne poslove nego Obavještajno-bezbjednosni direktorat. Drugo, znali biste kako se imenuje direktor, tako da bi vam bilo jasno, ali ja ću ovaj duži oblik odgovora danas saopštiti. I naravno, moram reći da je to jako neprimjereno da vi govorite da neko gospodina potpukovnika Goranovića bilo na koji način negativno ocjenjuje, jer ćete shvatiti ovdje iz mog odgovora da niste u pravu, ali o tom - potom.

Koristim priliku upravo da informišem javnost da je predlog za postavljanje potpukovnika Todora Goranovića na dužnost generalnog direktora Obavještajno-bezbjednosnog direktorata u Ministarstvu odbrane upućen članovima Savjeta za odbranu i bezbjednost dana 10. novembra. Prema informacijama kojima Ministarstvo odbrane raspolaže, Odluka o postavljanju imenovanog na navedeno formacijsko mjesto je potpisana od strane predsjednika Vlade Crne Gore, znači odmah, ekspresno, kao i od predsjednika

Skupštine i ta odluka se još uz tridesetak drugih odluka već danima nalazi u kabinetu Predsjednika Crne Gore, što nije prvi put, nadam se da se ta praksa neće ponavljati. Znači već nekoliko sedmica.

Ministarstvo odbrane još uvijek nije dobilo nikakvu povratnu informaciju o statusu ove niti drugih odluka koje su u istoj grupi dokumenata dostavljene Kabinetu predsjednika Crne Gore gospodina Dukanovića.

To je jedan dio i ta priča oko kohabitacije nije pitanje. Ja ću vrlo rado govoriti o tome kad se steknu uslovi. Svakako da sam zatražila da članovi Savjeta za odbranu i bezbjednost što prije reaguju, pošto naravno da posao u Ministarstvu ne može da čeka i da jedno toliko odugovlačenje primjereno.

Rad Obavještajno-bezbjednosnog direktorata regulisan je Zakonom o vojno obavještajnim bezbjednosni poslovima koji je stupio na snagu 2019. godine. Tim zakonom je, između ostalog, definisano i pitanje postavljenja direktora Direktorata. Naime, u članu 33 navedenog zakona predviđeno je da direktora postavlja Vlada na predlog ministra odbrane, uz pribavljeno mišljenje nadležnog radnog tijela Skupštine Crne Gore, tj. Odbora gdje ste i vi član, dakle skupštinski Odbor za bezbjednost i odbranu. Međutim, odredbe ovog člana ne prave razliku u pogledu postavljenja između profesionalnih vojnih lica i civila obzirom da prema Ustavu Crne Gore oficire postavlja i razrješava Savjet za odbranu i bezbjednost. Znači u navedenom periodu nikome nije ni padalo na pamet, gle slučaja, da direktor Direktorata za obavještajno-bezbjednosne poslove bude čovjek koji se bavi tim, mislim obavještajno-bezbjednosnim poslovima, bude profesionalno vojno lice što je svuda praksa. Dakle, postavljenje profesionalnog vojnog lica, oficira na dužnost direktora OBD-a nije definisano Zakonom o vojno-obavještajnim bezbjednosnim poslovima kao specijalnim zakonom za ovu oblast zbog čega predstavlja pravnu prazninu. Obzirom da se u konkretnom slučaju radi baš o postavljenju oficira na čelu Direktorata, moraju se ispoštovati dvije procedure. Važi ona predviđena Ustavom ali i ona predviđena Zakonom koji je leks specijalis, što je i učinjeno.

Znači, postupajući u skladu sa članom 38 tačka 1 stav 7 Zakona o Vojsci, 10.11. znači odmah po dobijanju zaključka, mada ima tu nekih stvari koje nisu u vašem pitanju, ali ja ću ih vrlo rado objasniti u dopuni, vezano za ponašanje samog sekretara Savjeta za odbranu i bezbjednost, dakle tog dana je upućen predlog za postavljenje potpukovnika Goranovića na navedeno formacijsko mjesto, a u vezi sa članom 130 tačka 1 stav 3 Ustava Crne Gore, predsjednik Skupštine i predsjednik Vlade potpisali su akt odmah po postavljenju. Međutim, konačna odluka se još čeka i čeka, do kad ne znam i nije potpisana od strane predsjednika države.

Kada je u pitanju procedura predviđena Zakonom o vojno-obavještajnim bezbjednosnim poslovima ona je takođe ispoštovana. Nakon što je skupštinski Odbor za bezbjednost i odbranu jednoglasno usvojio mišljenje, Vlada je 4.11. donijela rješenje o imenovanju potpukovnika Todora Goranovića za generalnog direktora OBD-a u Ministarstvu odbrane.

E sad zamislite jednu situaciju, Savjet da ga imenuje, a Vlada ga nije imenovala. To je prosto neka stvar koja nije normalna. U narednom periodu ja ću iznositi podatke o nekim imenovanjima u Ministarstvu odbrane u prethodnim godinama profesionalnih vojnih lica koja nisu bila na Savjetu za odbranu i bezbjednost, tako da hvala vam na pitanju.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 14:04:15)

Zahvaljujemo se ministarki.

Pravo na komentar odgovora ima kolega Bošković.

Izvolite tri minuta.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (26.11.21 14:04:21)

Gospođo Injac, zaista se najmanje bavim vama, ali se vi zato bavite sa mnom i opterećeni ste i nažalost ste preuzeli formu nastupa shodno onima sa kojima ste trenutno u političkoj ljubavi.

Kad smo već kod ovoga, činjenica je da ste prekršili Ustav, to ste rekli na televiziji, to ste uradili još jednom. A Ustav je najviši pravni akt u Crnoj Gori, ne postoji zakon koji može da prevaziđe Ustav. Ustav ste pogazili jednom, Ustav ste pogazili drugi put, član 130 stav 3, pročitali ste ga sami. Možete ovdje da lamentirate koliko god hoćete, ali je činjenica da drugi put s namjerom i opet sebi crtate metu, kršite najviši pravni akt u državi Crnoj Gori i tačka, s time je svaka priča završena. A da je vaša namjera vrlo problematična kako se ponašate i kako radite posao koji radite govori to da ste postavili novog vršioca dužnosti komandanta vazduhoplovstva a da prethodnog nijeste razriješili. Shvatate li da je to kršenje zakona, da na zauzeto mjesto ne možete postaviti drugog a vi ste to uradili? Da ste čovjeka kojemu ste formacijsko raspoređenje stavili u DŽ1, dakle u jedan sektor u Generalštabu, vi ste ga postavili za vršioca dužnosti direktora Direktorata.

Radite sve mimo zakona, ali sve, i zbog toga ćete vjerovatno biti prepoznati kad vrlo brzo okončate svoj mandat. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 14:06:35)

Zahvaljujem se kolegi Boškoviću.

Imate pravo da postavite drugo pitanje.

Nemate riječ ministarko, ne, zadnja je poslanikova. Jedino u slučaju dopunskog pitanja biste mogli, a u ovom slučaju ne.

Pravo na drugo pitanje. Izvolite, kolega Boškoviću.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (26.11.21 14:06:53)

Zahvaljujem, potpredsjednice.

Da ne bude da vas stalno kritikujem, rekao sam vam i na početku svog mandata kao poslanika da ću vas uvijek podržati kad nešto uradite dobro za Vojsku i državu Crnu Goru.

U medijima se pojavila informacija da nastavljate sa modernizacijom Vazduhoplovstva Vojske Crne Gore, nabavkom još dva bell 505 kako je i predviđeno strategijskim dokumentima. Kada se isti mogu očekivati?

Siguran sam da su vas vaše kolege iz Vojske Crne Gore informisale o neophodnosti nastavka modernizacije Vojske Crne Gore. U prethodnom periodu urađeno je dosta, uloženo preko 160 miliona u obnavljanje značajnih sredstava, dakle kada isključimo lako naoružanje, 160 miliona uloženo je u kopnene snage i u vazduhoplovstvo. Naravno da to nije dovoljno niti blizu završetka modernizacije Vojske Crne Gore.

U strategijskim dokumentima tumači se da se treba nastaviti kroz infrastrukturu i ostale vidove obnove dotrajale infrastrukture Vojske Crne Gore kakva je naslijeđena, a od strane Jugoslovenske narodne armije, ali sa druge strane jedna dobra podloga stvorena za ono što je neophodno uraditi u narednim godinama. Dakle, pored vazduhoplovstva mornarica je jedan veoma bitan segment gdje je neophodno uložiti značajna sredstava kako bi mornarica Vojske Crne Gore mogla da odgovori svojim zadacima. Ova informacija se pojavila u medijima, i to prvi put od kada ste vi na toj poziciji, da kreće nastavak modernizacije sa zakašnjenjem od godinu dana, ali nikad nije kasno, pa pitam vas da li je ovo tačno i kada se mogu očekivati ovi vazduhoplovi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 14:09:10)

Zahvaljujem kolegi Boškoviću.

Ministarko, Vi imate pravo na odgovor u trajanju od pet minuta.

Molim vas, ovo moram unaprijed, izvinjavam se, da se usredite na odgovor na ovo pitanje.

OLIVERA INJAC (26.11.21 14:09:25)

Gospodin Bošković je zaista neko ko je ostavio pustoš u sistemu odbrane Crne Gore. Urušio ga je do te mjere da, vjerujte mi, nema ekspertske pomoći koju sam tražila koja to nije konstatovala. Sistem je izruiniran za četiri godine, doveden je na nivo koji nije bio čak ni u onom periodu prije formiranja Ministarstva odbrane Crne Gore 2007. godine i vjerujte mi o tome će se pisati i pričati. Samo ću pomenuti prije nego što odgovorim, a vezano je za odgovor, takav ste pustoš ostavili i takve stvari neriješene, viškove sredstava i opreme i naoružanja, da nam sad treba nekoliko godina da se toga oslobodimo da bismo krenuli da obnavljamo stvari sa početka.

Na početku da konstatujem, Strategijskim pregledom odbrane iz septembra 2018. godine i Dugoročnim planom razvoja odbrane za period 2019-2028. godine, sve se odnosi na pitanje tako da u redu je, predviđa se unapređenje taktičkih vazduhoplovnih sposobnosti za izvršavanje zadataka prevoženja ljudi, sredstava i tehnike, izviđanja, operacija traganja i spašavanja, medicinskog transporta, gašenja požara i izvršavanja drugih zadataka.

Pored upotrebe višenamjenskih helikoptera Bell 412, bilo je predviđeno i angažovanje helikoptera opšte namjene H-42745 (gazela), izviđačkog helikoptera Hi-41 (hera) i borbenog helikoptera Hn-45mm (gama), i to za potrebe obuke letačkog osoblja, izviđanja, kao i za realizaciju operacija traganja i

spašavanja. Međutim, usled povećanog broja tehničkih kvarova, od kojih nas glava boli i opravki koje su me sačekale sa ogromnim fakturama koje ste nam vi ostavili da platimo, te značajnih troškova održavanja, helikopteri Gazela, Hera i Gama su prizemljeni i stavljeni van upotrebe trajno.

U pogledu dalje modernizacije Vazduhoplovstva Vojske CG, koja svakako podrazumjeva i nabavku novih helikoptera s obzirom na raniju odluku o isključivanju iz upotrebe vazduhoplova naslijeđenih iz perioda prije 2006. godine, razmatra se mogućnost nastavka saradnje sa partnerima iz Kanade, pored ostalog.

Budući da je u decembru 2020. godine istekao period od tri godine, u kome je na snazi bio Memorandum o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Kanadske privredne korporacije u Ministarstvu je započeta procedura internog usaglašavanja novog ili produženja važenja starog MoU. Važno je naglasiti da potpisivanje Memoranduma ne podrazumjeva nastanak bilo kakvih finansijskih obaveza, već samo služi kao pravni osnov za eventualno sklapanje kupoprodajnih ugovora.

Tokom 2021. godine realizovan je niz sastanaka u cilju razmatranja modaliteta saradnje u nastavku modernizacije Vazduhoplovstva Vojske CG. Međutim, konačna odluka o nabavci novih helikoptera, kao i o partnerima sa kojima će ona biti realizovana, biće donijeta u narednom periodu, sa planom da se od budžetske 2023.godine počnu planirati sredstva, nakon detaljne analize potreba i ekonomskih parametara, što će precizno biti definisano u strateškim dokumentima.

Dakle, da zaključim, ovaj postojeći strateški dokument nije ničim ograničen da ne može da se mijenja i naravno s obzirom na promjenu bezbjednosnih izazova, rizika i prijetnji u svijetu, kao i ulogu našu unutar samog NATO-a, novih zadataka, generisanih snaga i sl. ciljeva i sposobnosti, naravno da ćemo raditi i na promjeni strateških dokumenata svakako sa ozbiljnim procjenama potreba i ozbiljnim odbrambenim planiranjem. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 14:13:16)

Zahvaljujem ministarki Injac.

Nadam se da neće ostati na retorici, već da će se ove optužbe uzeti i biti pravosudno procesuirane. Izvolite, kolega Boškoviću. Imate pravo na komentar u trajanju od tri minuta.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (26.11.21 14:13:34)

Zahvaljujem, potpredsjednice.

Evo ipak čusmo da nije tačno ovo što se pojavilo u medijima i da ne postoji plan za nabavku dva nova Bell helikoptera, već da će se razmatrati u narednom periodu, ali interesuje me onda, na nekom od vaših zadnjih puteva na kojim ste bili, čini mi se u Dubaiju, u platformi koju ste predali za vlade koje ste vi potpisali kaže se u tom kontekstu ona će upoznati itd. sa namjerom nabavke i još dva Bell 505 helikoptera. Pretpostavljam da su i mediji iz ovoga uzeli štivo i da je zbog toga se to pojavilo u medijima, ali očigledno, kao i za čitavu Vladu jedno je ono što govorite, a drugo je ono što radite.

Da se vratim na ono maloprije što ste kazali da sam uništio Vojsku. Vjerovatno da najbolji sud o tome mogu dati, prije svega, pripadnici Vojske CG. Siguran sam da u tom odnosu mom i vašem nećete dobro proći, to je jedno, a pogotovo kada su u pitanju građani Crne Gore.

Što se tiče helikoptera Vojske CG još jednom ponavljam da prethodni menadžment je uložio 165 miliona eura u glavne nabavke, a to znači da nikako se ne može podvesti pod tu vašu konstataciju da je za četiri godine urušen, već je značajno obnovljen, značajno osvježen i značajno unaprijeđene sposobnosti i kapaciteti Vojske CG.

S druge strane, ako ćemo iskreno, da nije bilo prethodnog menadžmenta ne biste ni papa crkve Srbije dostavili na Cetinje i onako ga isporučili i onako ga ustoličili. Tako da i to govori koliko je prethodni menadžment ...

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 14:15:37)

Samo sekund, kolega Boškoviću, mislim da na ovaj način ne možete da govorite o mitropolitu Srpske pravoslavne crkve, Mitropolije crnogorsko-primorske iz razloga što makar poštujući vjernike, a najveći broj ljudi u Crnoj Gori su vjernici te crkve i molim vas da ubuduće povedete računa, nema potrebe za takvim konatatacijama.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (26.11.21 14:16:11)

Jesam li nešto netačno rekao? Šta sam netačno rekao?

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 14:16:36)

Jeste. Rekli ste crkva Srbije. To nije tačno, ali neću da ulazim u raspravu sa vama. Tražim da poštujete radi građana i vjernika mitropolita i funkciju koju ima u Crnoj Gori. Molim vas.

Molim vas, kolega Koprivica, molim vas. Skrenula sam pažnju i molim vas, kolega Boškoviću, da ne vrijeđate jer znate o kome se radi i nema potrebe za ovim uvredama. Znamo vaš stav, ali prosto za uvredama nema potrebe jer time vrijeđate veliki dio crnogorskih građana, navodno smo svi ovdje radi građana Crne Gore.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (26.11.21 14:17:17)

Dakle, opet vas pitam šta sam netačno rekao.

Izvinicu se odmah kad mi kažete šta sam netačno rekao i uvredljivo, prije svega, uvredljivo. Vi ste rekli da sam ja netačno i uvredljivo rekao.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 14:17:25)

Pa netačno ste rekli, nije pop, vi znate da nije pop.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (26.11.21 14:17:32)

Nego šta je?

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 14:17:35)

Monah, vidite da ne znate. Zbog toga molim vas obratite pažnju kako se ophodite. Ja nikada ne bih nikoga uvrijedila na taj način, a posebno nekoga iza koga stoji ovoliki broj građana Crne Gore. Morate sa te strane da gledate i da poštujete. Ja poštujem vaš različit stav u odnosu na ovo, ali neću da dozvolim uvrede.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (26.11.21 14:18:01)

Izvinjavam se što sam rekao pop.

Dakle, da nije bilo prethodnog menadžmenta, vi ne biste mogli monaha crkve Srbije dostaviti, isporučiti na onaj način na koji je isporučen na Cetinje. Je li to sada korektno?

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 14:18:16)

Oduzeću vam riječ. Nije korektno i nemojte na taj način da se ophodite. Dostaviti, isporučiti, to su riječi koje ponižavaju. Molim vas, povedite računa. Prvo, van teme ste i nema potrebe za ovim. Pravo da vam kažem, baš sam iznenađena s vaše strane ovakvim istupom, zbog toga što ste uvijek bili prilično pristojni u svojim izlaganjima. Neću vam dozvoliti više na takav način. Molim vas, usredsredite se na komentar odgovora ministarke Injac. Ima i proceduralna reakcija od strane kolege Koprivice, ali vi ste počeli s komentaram odgovora i nastavite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (26.11.21 14:19:14)

Zahvaljujem.

Da nijesam upitan ovdje i optužen da sam urušio sistem, vjerovatno se ne bih dotakao ove teme, ali pošto je to izrečeno prema meni, samo kažem da će pripadnici Vojske Crne Gore suditi o tome koliko je ko urušio taj sistem i ne vjerujem da će se uvažena ministarka u tome lijepo provesti. Ono što smo uradili za četiri godine dovoljno govori o tome, ovaj primjer o kojem sam govorio, da ne vrijeđam nikoga, veliki broj intervencija Vojske Crne Gore kada su u pitanju zdravstvene intervencije, pogotovo za vrijeme ove pandemije koja se desila tokom 2020. godine, koja još uvijek traje i kojoj se ne vidi kraj, upravo zbog toga sve ono što je uloženo u Vojsku Crne Gore dobija apsolutno potvrdu da je pravilno i ispravno rađeno.

Da je uvažena ministarka čitala ta dokumenta, da nije počerala svakoga ko išta zna iz svog okruženja, siguran sam da bi ovaj jednogodišnji mandat koji se ubrzo završava iskoristila na mnogo kvalitetniji, mnogo efikasniji i za Vojsku Crne Gore i državu Crnu Goru mnogo korisniji način. Sve ovo u šta se uplela, opet ponavljam, dovešće do toga da će biti upamćena jedino po tom događaju od 05. septembra ujutru. Tako da ostavljamo, prije svega, građanima da sude ko je i kako radio. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 14:20:59)

Zahvaljujem kolegi Boškoviću.

Ne znam da li više ima potrebe za proceduralnom jer meni upućujete to, jesam li ja nešto skrivila i prekršila Poslovnik jer ne bih voljela da nastavljamo više ovu polemiku.

Recite šta sam pogriješila.

MOMO KOPRIVICA (26.11.21 14:21:18)

Niste pogriješili, uvažena potpredsjednice Bošnjak. Naprotiv, reagovali ste potpuno ispravno.

Samo želim da naglasim odredbu Poslovnika po kojoj je zabranjeno urušavati i vrijeđati ljudsko dostojanstvo i na ponižavajući i uvredljiv način govoriti o drugima. Govoriti o nekome da je isporučen ili dostavljen znači gaziti mu ljudsko dostojanstvo. Evo i zašto. Isporučuju se i dostavljaju stvari, a stvari su objekti prava, a čovjek nije stvar niti objekat prava nego je subjekat prava. Razlikovati čovjeka od ostale žive i nežive prirode je poštovati njegovo ljudsko dostojanstvo. To je vrlina ljudskog dostojanstva, da razlikujemo čovjeka od ostale žive i nežive prirode. To ćete vidjeti u osnovnim udžbenicima prava, pravne aksiologije i pravne filozofije kao definiciju ljudskog dostojanstva.

Ovdje označavati nekoga, živog čovjeka, državljanina Crne Gore, građanina ove zemlje, mitropolita crnogorsko-primorskog Joanikija kao nekoga ko se dostavlja ili isporučuje je gaženje ljudskog dostojanstva koje nije svojstveno etičkom poretku Crne Gore i neistomišljenik i neko s kim ne dijelimo mišljenja treba da uživa naše poštovanje kao ljudska ličnost, a ne da se tretira kao stvar, kao objekat. To je nesvojstveno i etičkom poretku Crne Gore i Poslovniku Skupštine Crne Gore. Želio sam na taj aspekt da ukažem. Vi ste ispravno postupili. Samo tu jednu dimenziju kako bismo afirmisali poštovanje Poslovnika i poštovanje elementarnih ljudskih vrijednosti u Crnoj Gori. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 14:23:06)

Zahvaljujem kolegi Koprivici.

U tom smislu sam i reagovala.

Dajem riječ kolegici Suzani Pribilović. Ovo je poslednje pitanje u ovom krugu za ministarku Injac.

Molim vas, kolega Nikoliću, kolega Koprivica, nemojte da me ćerate da zovem obezbjeđenje, da vam izrečem opomenu da izađete iz sale.

Ne možete da pričate kada niste dobili riječ. Kolega Koprivica, ne možete da pričate kada niste dobili riječ. Počeli ste vi.

Izvolite, kolegice Suzana Pribilović, imate pravo. Izvinjavam se u ime kolega koji su govorili, a da nijesu dobili riječ.

SUZANA PRIBILOVIĆ (26.11.21 14:24:25)

Hvala vam, potpredsjednice.

Poštovane kolegice i kolege, poštovane građanke i građani Crne Gore, uvaženoj ministarki Injac postavila sam sljedeće pitanje:

Ministarko, da li ste inicirali razrješenje predsjednice i članice Komisije za žalbe kako biste prikrili svoje nezakonito postupanje i odlučivanje u predmetu javnosti poznatom pod nazivom "Kadeti" ili ste to uradili kako biste onemogućili zaposlene službenike i namještenike, kao i kandidate za zapošljavanje u ostvarivanju njihovih prava protiv odluka izvršne vlasti čiji ste član?

Imajući u vidu zakonom utvrđene nadležnosti i ovlaštenja, Komisija za žalbe kao samostalna i nezavisna u sistemu predstavlja ključni organ koji treba da obezbijedi zaštitu prava državnih i lokalnih službenika i namještenika, kao i zaštitu prava kandidata koji konkurišu za rad u državnim organima i organima lokalne uprave. Dosadašnja predsjednica i četiri članice Komisije za žalbe su prije skoro dva mjeseca na inicijativu ovdje prisutne ministarke Injac, i to za vikend, u subotu ujutro, na telefonskoj sjednici Vlade naprasno razriješene. Prijeki sud, odnosno sadašnja Vlada ih je razriješila na osnovu inicijative ministarke Injac, bez pružene mogućnosti da se izjasne o svojoj eventualnoj krivici. Da su krive bilo je dovoljno da ministarka Injac kaže da su počinile propuste u postupku po žalbi Marka Mitrovića, izjavljeno je protiv njene odluke u predmetu dobro poznatom javnosti pod nazivom "Kadeti".

Govorim o razrješenju predsjednice i četiri članice komisije, njih pet žena koje su imale između 15 i više od 30 godina radnog iskustva u oblasti prava. Predsjednici i članicama Komisije koje su u 2020. godini imale u radu čak 848 predmeta i od toga riješile skoro 99% predmeta. Nijesu uspjele da riješe samo one predmete koji su dobili u rad na samom kraju godine. Govorim o predsjednici i članicama komisije čijim odlukama su u skoro 80% predmeta bili zadovoljni i službenici i rukovodioci i smatrali da su donijete u skladu s zakonom, a onih 20% nezadovoljnih se radi provjere zakonitosti njihovih odluka obratilo sudu. Upravo ova vlada kojoj pripada i ministarka Injac je u aprilu mjesecu ove godine, zahvaljujući ovakvim rezultatima i uspjesima Komisije za žalbe usvojila njihov izvještaj o radu kao pozitivan. I pored ovakvih zavidnih rezultata, kao i činjenice da samo sud ima pravo i može da cijeni zakonitost odluka Komisije za žalbe, ministarka Injac se osmjelila da zbog svoje lične ocjene da je Komisija za žalbe u jednom predmetu po jednoj žalbi učinila propuste, inicira njihovo razrješenje, što je Vlada i učinila prije dva mjeseca. Već dva mjeseca u sistemu nemamo Komisiju za žalbe koja treba i mora da štiti interese zaposlenih državnih i lokalnih službenika i namještenika od nezakonitih odluka ministara, direktora uprava, predsjednika opština i lokalnih sekretara sekretarijata. Isto toliko nemamo komisiju koja treba da štiti interese nezadovoljnih kandidata koji se prijavljuju na određena upražnjena radna mjesta u državnoj i lokalnoj upravi.

Nije samo problem što zbog ovakvog postupanja ministarke Injac i Vlade i što ovoliko vremena nemamo komisiju za žalbu, već je neizvjesno i kada ćemo je imati, obzirom da je u međuvremenu sa velikim zakašnjenjem raspisan konkurs za predsjednika i članove komisije koji je prema mojim saznanjima raspisan suprotno zakonu, zbog čega je iniciran inspekcijski nadzor. U konačnom, zbog ovakvog postupanja ministarke Injac i nezakonite odluke Vlade o razrješenju kompletne Komisije za žalbe, posljedice crpe službenici, namještenici, kao i kandidati koji se prijavljuju na oglase za upražnjena radna mjesta na državnom i lokalnom nivou, jer nema ko da odlučuje o njihovom Ustavom zagarantovanom pravu.

Simptomatično je da se ovo dešava upravo u vremenu kada je većina ministarstava i uprava donijelo nove sistematizacije radnih mjesta, kada je evidentno da su u toku postupci raspoređivanja službenika i namještenika na nova radna mjesta, kojom prilikom su u velikom broju rasporeda degradirani kadrovi koji su po ocjeni ministara ili direktora uprava politički nepodobni, kao i u vremenu kada se neoglašena mjesta moraju i trebaju zaposliti politički i rodbinski podobni kadrovi. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 14:29:38)

Zahvaljujem se kolegici Pribilović.

Izvolite, ministarko, pravo na odgovor u trajanju od pet minuta.

OLIVERA INJAC (26.11.21 14:29:47)

Moram ponoviti pitanje jer je vrlo interesantno.

"Da li inicirali razrješenje predsjednice i članica Komisije za žalbe kako biste prikrili svoje nezakonito postupanje i odlučivanje u predmetu javnosti poznatom pod nazivom „Kadeti" ili ste to uradili kako biste onemogućili zaposlene službenike i namještenike, kao i kandidate za zapošljavanje, u ostvarivanju njihovih prava protiv odluka izvršne vlasti čiji ste član?"

Ovako glasi pitanje, a ja bih prije svega htjela da se osvrnem na taj način koji ste izabrali da mi postavite pitanje, odnosno da ga formulišete, Naime vi nakon pitanja koje glasi da li sam inicirala razrješenje, već sami izvodite zaključak i dajete dva ponuđena odgovora i kao odgovor navodite kako bi prikrili svoje nezakonito postupanje i odlučivanje u predmetu javnosti i slično i drugi dio koji se tiče svega

ovoga zapošljavanja itd. i drugi dio koji se tiče svega ovoga zapošljavanja itd. da bi onemogućili odluke izvršne vlasti i slično, da se provjerava.

Dakle, postavili ste već unaprijed pripremljen odgovor i alternativu istom, odnosno u isto vrijeme pitate i dajete dva moguća odgovora ne ostavljajući uopšte mogućnost da postoji odgovor van ovih koje ste ponudili, a odgovor je potpuno drugačiji, poslanice Pribilović.

Odgovara istini, a to je da ja kao ministarka odbrane nisam inicirala razrješenje predsjednice i članova Komisije za žalbe, jer to nije moja nadležnost. Međutim, istina je sljedeća: na jednoj od sjednica Vlade informisala sam prisutne članove Vlade o brojnim nezakonitostima u postupanju Komisije za žalbe, što je zapravo i moja obaveza, zar ne, posebno u postupku po žalbi jednog od kandidata izjavljeno je na odluku o izboru lica na obrazovanje na vazduhoplovnoj akademiji u Atini i tu su brojevi odluke navedeni u odgovoru koji ste dobili. Imajući u vidu da je u tom postupku pred Komisijom za žalbe primijećen niz nepravilnosti koje su ukazivale na postojanje osnovane sumnje da Komisija na grub način krši zakon, kao i da postupa iznad svojih nadležnosti i van rokova koje je sama postavila, moja obaveza je bila da o tome obavijestim Vladu Crne Gore.

Obaveza svakog ministra je da Vladu obavijesti o svim nezakonitostima sa kojima se sretala u svom radu i otkriva ih, i upravo to predstavlja jedan od postulata vladavine prava u slobodnim evropskim ddržavama kao što je to obaveza svakog građanina, ne ministra, poslanika i ostalih funkcionera, što sam uvjerena da vi znate kao bivši ministar. Dakle, ja sam obavijestila Vladu o propustima u radu Komisije i to je bila moja dužnost i obaveza prema svim članovima Vlade, prema kandidatima koji su učestvovali u predmetnom postupku, moja obaveza prema svim zaposlenim u Ministarstvu odbrane, ali i prema svim drugim zainteresovanim licima i na kraju prema građanima Crne Gore i cjelokupnoj javnosti.

Napominjem da ću uvijek prijaviti svako nezakonito ponašanje, bez obzira na funkciju koju obavljam, jer je to jedini način da Crna Gora krene naprijed, da konačno dobijemo oslobođene institucije sistema i da se pred takvim institucijama jednom i zauvijek, bez ikakve selektivnosti, počne primjenjivati zakon koji je jednak za sve.

Dalje, moram da izvijestim o očenim propustima u radu Komisije za žalbe, koje smo obavijestili Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija što takođe predstavlja moju zakonsku obavezu, a vi se kačite za tu inicijativu, jer ste našli u tekstu toga obrazloženja predloga za prestanak mandata koje je donijelo Ministarstvo javne uprave, neku tehničku grešku gdje piše "inicijativa". U prilogu imate cijelo moje obavještenje gdje sve elemente navodim gdje je jasno da nije nikakva inicijativa, ništa nisam inicirala samo sam ih obavijestila. Obavijestila sam ih o sljedećem:

U formalnopravnom smislu i defakto predlog za prestanak mandata predsjednici i članovima Komisije za žalbe, na osnovu člana 145 stav 2 tačka 3 Zakona o državnim službenicima i namještenicima, Vladi je uputila ministarka javne uprave, vraćam se na ono prethodno, oprostite, digitalnog društva i medija, gospođa Tamara Srzentić, u skladu sa svojim ovlašćenjima i u okviru svojih nadležnosti a povodom nepravilnosti na koje je ukazano u skladu sa zakonom.

Niko iz Vlade nije ništa prikrivao, a ja moram da izvijestim šta je to sve uradila ta Komisija za žalbe, da bi bilo jasnije, cijeli kontekst. Prije svega u cilju pojašnjenja cjelokupnog postupka koji se vodio pred Komisijom, osvrnuću se na sljedeće pojedinosti. Dana 01.06. 2021. Ministarstvo odbrane raspisalo je javni oglas za izbor šestoro kadeta na akademijama u Republici Grčkoj i prije svega za dva kandidata na Vazduhoplovnoj vojnoj akademiji u Atini na smjeru za pilote na koji se, između ostalih kandidata, prijavio i Marko Mitrović. Nakon sprovedenog postupka donesena je i predmetna odluka kojom su kandidati: Aleksa Stanković i Mina Iković izabrani za obrazovanje na ovoj akademiji u Atini, Republika sa uputstvom o pravnoj zaštiti da protiv odluke nije dozvoljena žalba već da se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore u roku od 20 dana od dana dostavljanja iste.

Protiv navedene odluke kandidat Marko Mitrović je dana 01. septembra 2021 .godine, izjavio žalbu Komisiji za žalbe i predložio da Komistja za žalbe usvoji žalbu i poništi pobijanu odluku i predmet vrati prvostepenom organu tj. Ministarstvu odbrane na ponovno odlučivanje.

Komisija za žaibe je, na osnovu člana 123 stav 2 Zakona o upravnom postupku, aktom od 02. septembra 2021 .godine, prosljedila predmetnu žalbu Mitrovića na postupanje Ministarstvu odbrane kao prvostepenom organu, bez ostavljanja bilo kakvog roka u kom je neophodno postupiti po tom aktu. 14. septembra 2021 .godine Ministarstvu odbrane je dostavljen akt Komisije za žalbe od 13. septembra kojim je ostavljen rok od dva dana da se po predmetnoj žalbi postupi.

Veoma je važno naglasiti da je u navedenom periodu od 02. septembra do 14. septembra Komisija za žalbe bila u posjedu odluke Upravnog suda od 03. septembra kojom je odbijena tužba Marka Mitrovića kao nedozvoljena i kojom su spisi predmeta ustupljeni Komisiji za žalbe na dalji postupak i odlučivanje. Komisija za žalbe tu odluku suda nije dostavila Ministarstvu odbrane, već istu zadržava za sebe, što predstavlja očigledan propust u radu Komisije i navodi na ozbiljnu sumnju u namjere članova Komisije.

Dakle, predmetnu odluku po tužbi Upravni sud je dostavio Komisiji za žaibe dana 03. septembra, dok Komisija za žalbe to čini i dostavlja Ministarstvu odbrane tek dana 17. septembra, nakon donošenja

svih rješenja u predmetnoj pravnoj stvari, čime se dovodi u pitanje ne samo zakonitost postupanja organa već se urušava i pravna sigurnost stranaka u postupku.

Ministarstvo odbrane je, kao prvostepeni organ, razmotrilo žalbu, Mitrovića, pobijanu odluku i spise predmeta, te ocijenilo da je žalba nedozvoljena jer je utvrđeno da imenovani nema status kadeta, te samim tim nema ni pravno izjavljivanje žalbe na odluku ministra odbrane kojom se odlučuje o pravima i obavezama kadeta Komisiji za žalbe.

Dakle, zaključujem još malo, Ministarstvo odbrane, ovo je najvažnije, je kao prvostepeni organ u ostavljenom roku postupilo po predmetnoj žalbi, o čemu je dana 17. septembra pismenim putem obavijestilo Komisiju. Istog dana Ministarstvo je odlučilo po predmetnoj žalbi u skladu sa zakonom, a prije isteka roka od dva dana koji je sama i odredila Komisija za žalbe.

Obzirom da je akt Komisije za žalbe kojim je ostavljen rok od dva dana da se po predmetnoj žalbi postupi, Ministarstvu uručen 14, nesporno je da je rješenje Ministarstva doneseno u roku, dakle 16.09, rok je bio dva dana, kao što je nesporno i da je Komisija donijela spornu odluku prije isteka roka koji je sama odredila, dakle rok od dva dana. I najviše je zabrinjavajuće što navodi na sumnju da u konkretnom slučaju postupanje Komisije za žalbe nije bilo uslovljeno zakonom ni rokovima koje je sama postavila.

U suštini, da zaključim, Upravni sud Crne Gore je rješenjem, rješavajući po tužbi Marka Mitrovića, odbio ka nedozvoljenu i spise predmeta ustupio Komisiji za žalbe. Međutim, tu je najinteresantnije, pošto je vaše pitanje vezano za ovo, dakle Upravni sud je tumačeći isključivo član 38 Zakona o Vojsci Crne Gore propustio i previdio član 9 istog zakona koji precizno uređuje na koji način lice stiče status kadeta i sva prava i obaveze koji iz takvog statusa proizilaze. Donoseći na taj način odluku, suprotno zakonu, cijeneći naprijed navedeno, ističem da je Ministarstvo odbrane u cjelosti postupilo u skladu sa Zakonom i donijela rješenja koja sam prethodno pominjala, a prije isteka roka koji je sama Komisija odredila, što je imalo za posljedicu da su na pravnoj snazi oba rješenja.

U konačnom, ovdje sam jedan dio, u svakom slučaju preskočila da kažem, a jako je važan, Komisija za žalbe, znači da ga naglasim, nije nadležna da odlučuje u ovakvim slučajevima, zato što se ona isključivo bavi pitanjima državnih službenika i namještenika, što u ovom slučaju to nije gospodin Mitrović i to je najmanje tri - četiri razloga koja su vrlo dobro obrazložena ... da ste imali ovaj predlog obrazloženja od strane Ministarstva javne uprave sa svim detaljima.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 14:39:02)

Zahvaljujemo se ministarki.

Dozvolila sam prekoračenje zbog toga što je, činilo mi se, važno bilo da se ovo razjasni do kraja, zbog toga što je bila baš u pitanju kompletna procedura, pa da ne bih u priči na pola procedure prekinula ministarku.

Dozvoliću i vama ako budete imali potrebu da prekoračite. Izvolite.

SUZANA PRIBILOVIĆ (26.11.21 14:39:30)

Predsjedavajuća, zahvaljujem vam se i na tom datom vremenu za produžetak i vjerujte da sam skroz iznenađena. Ja sam stvarno proučila spise, nisam bila u mogućnosti sa materijalima Vlade da se upoznam jer stvarno Vlada, što se tog dijela tiče, iako je reforma javne uprave, kad je Vlada u pitanju, makar su joj usta puna realizacije, implementacije te jedne javne politike, ali ni do jednog dokumenta ne možete doći ni na sajtu, tako nisam mogla doći ni do ovog predloga o kojem priča ministarka Injac.

Ne volim kad me neko bez argumenata i činjenica ispravlja, jer ja kod sebe imam rješenje Vlade i u obrazloženju piše da je na vaš dopis i vašu inicijativu. Prema tome, ja vam pričam o rješenju koje je dostavljeno komisijama. Isto tako imam dilemu i pitam vas sad ovdje, pošto ste toliko principijalni i inicirali ste razrešenje Komisije za žalbe zbog propusta u jednom predmetu po jednoj žalbi - da li ste vi podnijeli ostavku, hoćete li je podnijeti? Imajući u vidu ovoliki broj nepravilnosti, nezakonitosti sa kojima se mi suočavamo u vašem radu ako već imamo inicijativu specijalnog tužioca da u predmetu gdje postoji osnov sumnje koji proizilazi iz pribavljenih dokaza vaše odbrane, odbrane drugih lica iz Ministarstva da su učinili krivično djelo zloupotrebe službenog položaja, vi govorite i utvrđujete nečije nepravilnosti ili nečije nezakonitosti.

Ono što imam potrebu da vam kažem, jedino sud u ovoj državi može utvrđivati zakonitost nečijeg postupanja. Ministarka, vi ne možete, uz dužno poštovanje i cijenjeći sve vaše kapacitete, ali vjerujte mi da ne možete.

Vjerujte mi, kao dugogodišnja pravica sa velikim iskustvom, sa višegodišnjim iskustvom sudije, ne bi bila u kapacitetu da izvrćem činjenice, da manipulišem sa ovim predmetom na način kako vi to radite.

Uporno govorite o dva dana da vam je Komisija za žalbe ostavila rok. Kod sebe imam dokumente gdje vam je Komisija za žalbe 2. septembra rekla da dostavite bez odlaganja spise predmeta. Obzirom da to niste učinili, oni su vam 13. septembra ponovo dostavili zahtjev da to uradite u roku od dva dana. Negdje sam pokušavala da shvatim koji je vaš motiv bio da odugovlačite sa ovim postupkom. Prvo da date pravo dvojici kandidata za koje je vaša komisija konstatovala, koju ste vi imenovali, da nisu dostavili dokumenta koja su tražena. Oglasom je jasno rečeno da se njihove prijave neće razmatrati. Vi im dajete pravo da idu u dalji postupak, odlučujete da su to kandidati koji treba da idu na školovanje u Grčku, a to onemogućavate kolegi kandidatu Mitroviću. Ne mogu da shvatim, ne mogu da se snađem u toj situaciji. Prema tome, izokretanje dokaza koji se nalaze u spisima je stvarno fascinantno na koji način to radite.

Isto tako negdje ste u ovom odgovoru naveli da je upravna inspekcija vršila kontrolu ovog postupka i utvrdila da nema nepravilnosti. Ministarka, zašto ne kažete da je upravna inspekcija došla u Ministarstvo, u stvari podnijeta je inicijativa zato što kandidatu Mitroviću na nekoliko zahtjeva niste dozvolili da izvrši uvid u dokumentaciju. Onemogućavali ste da ostvari svoje pravo koje mu pripada po zakonu. Imala bih mnogo toga da iznesem. Pokušavala sam da shvatim vaše ponašanje, pratila sam odbor prije neki dan na kome ste poslanicima, evo kolegi Boškoviću danas kažete neka se obrati i traži dokumentaciju. Ministarka, imala bih možda i mnogo više tema i detalja o kojima bih trebala sa vama razgovarati što se dešava u Ministarstvu, ali 8. oktobra, prije skoro dva mjeseca, sam ja vama tražila lično dokumentaciju svih zapošljavanja i svih ugovora koje ste zaključili u Ministarstvu, do dana današnjeg ja nisam dobila. Prema tome, kažem vam, vaši nastupi, ono što vi iznosite u javnost, neđe mi se čini, ovo što vam kolega Bošković kaže, vi sami sebi pravite problem.

Ono što je moja poruka kroz sve ovo i zaključak jeste da se stvarno olako igrate sa ljudskim sudbinama, olako se igrate sa ljudskim pravima, olako se igrate sa sredstvima građana Crne Gore, a da ne pričam o ugledu i kredibilitetu ove države. Na kraju krajeva, za posljedicu vaše procjene mi danas imamo pet žena sa ovakvim kvalifikacijama, sa ovakvim rezultatima u radu koje su samo u jednom trenutku u subotu ujutro na telefonskoj sjednici ostale bez posla i nadam se da će vam to služiti na čast.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (26.11.21 14:44:47)

Zahvaljujem kolegici Pribilović.

Moje pitanje za vas - da li je bilo ono retoričko pitanje za ostavku ili to smatrate dodatnim? Znači nije to dodatno pitanje.

Pošto to nije bilo dodatno pitanje danas ćemo sa ovim zaključiti ovaj rad. Prvo se zahvaljujem ministarki Injac i potpukovniku Mališiću i da vas obavijestim da ćemo nastaviti sjednicu u ponedjeljak u 11.00 časova i počinjemo sa pitanjima za ministra Spajića, ministra finansija i socijalnog staranja.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 11:17:16)

Poštovane kolegice i kolege,

Nastavljamo sa sjednicom koja je posvećena poslaničkim pitanjima. Danas će na pitanja poslanika odgovarati Milojko Spajić, ministar finansija i socijalnog staranja.

Prvo pitanje postavio je poslanik Jevto Eraković. Molim kolegu Erakovića da postavi pitanje. Izvolite.

JEVTO ERAKOVIĆ (29.11.21 11:17:45)

Zahvaljujem, potpredsjedniče. Zahvaljujem na mogućnosti dan danas prvi postavim pitanje iako je redoslijedom bilo drugačije planirano.

Poštovane kolegice i kolege,

Počeo bih od trenutnog stanja u zdravstvenom sistemu Crne Gore. Trenutna potrošnja zdravstvenog sistema iznosi oko 333 miliona eura. Ona je realno minimum 30 miliona veća nego što je Vlada planirala budžetom za 2021. godinu. Minimalno, kažem, iz razloga što se taj rast odnosi samo na rast potrošnje ljekova Montefarma i nedostajućih sredstava za zarade. Znači, da će tekuća potrošnja u 2021. godini biti značajno veća od 333 miliona eura kada vidimo iz medijskih natpisa da slijede obaveze u smislu ljekova koji se izdaju na recept u privatnim apotekama, dugovanja prema Institutu za javno zdravlje, prema Institutu "Simo Milošević" Igalo i tako dalje.

Za narednu godinu Vlada najavljuje značajne promjene, rast plata, kao što smo već čuli, i čak neke tektonske promjene, kao što je ukidanje naknada za zdravstveno osiguranje. Zbog toga ministru Spajiću postavljam pitanje:

Koliko će, prema procjeni Ministarstva finansija, iznositi tekuća potrošnja zdravstvenog sistema u 2021. godini, koliko će iznositi neizmerene obaveze u 2021. godini, koliko vam novca nedostaje da biste zdravstveni sistem održali u redovnoj fazi u 2021. godini i kako planirate da obezbijedite sredstva za 2022. godinu?

Sušтина ovog pitanja je da razriješimo dilemu, da li ovo što obećavate i zdravstvenim radnicima i građanima Crne Gore ima uporište, ili da li ste vi u stanju uopšte u stanju da realno sagledate i planirate budžet koji će garantovati normalno funkcionisanje zdravstvenog sistema, ne zadovoljavajuće, ne dobro ni sjajno, nego puko preživljavanje zdravstvenog sistema. Ja potpuno imam dilemu da će Vlada to znati da uradi. Zbog čega? Prema Vladinim dokumentima, planirate povećanje zarada u zdravstvu sa dodatna 3 miliona eura. Dakle, računica je ovakva. Ministarstvo finansija planira povećanje zarada od 30% zaposlenima u zdravstvu, a planirano je za to 132 miliona eura. Za ovu godinu za plate će vam biti potrebno 129 miliona eura. Dakle, pitam Vas da li će zaposleni u zdravstvu primiti uopšte decembarske zarade, jer fali 9 miliona eura? Na koji način ćete obezbijediti ta nedostajuća sredstva? Suština je da vi planirate povećanje zarada od 30% za dodatna 3 miliona eura.

Da bismo jasno objasnili građanima Crne Gore i onima kojima ekonomija i ovaj veliki broj cifara koje pominjem nije toliko familijaran - vi planirate da od zarada koje za ovu godinu iznose 129 miliona eura, povećate plate za 30%, da biste dobili za 132 miliona eura to povećanje. Čini mi se da ova razlika između 3 i 20 miliona eura pokazuje razmjere populizma sa kojima nastupaju i Vlada i ministar. Koliko je uopšte realno da se sve to realizuje? To treba da znaju i zdravstveni radnici koji su se, nakon dvije teške godine borbe sa pandemijom, radovali dolasku ove 2022. godine - da nam se ne dogodi da ljudi planiraju na osnovu populističkih obećanja, a onda ostanu potpuno izigrani. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 11:21:48)

Zahvaljujem, kolega Erakoviću.
Odgovor ministar Spajić.
Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 11:21:53)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvaženi kolega Erakoviću,

Prije nego što počnem da odgovaram na Vaše pisano pitanje, odgovoriću na Vaše usmjeno pitanje koje je, koliko razumijem, dodatno.

Ja Vam ne zamjeram što nijeste upućeni, ali biste mogli možda od kolega da se malo bolje informišete, s obzirom da ste doktor i možda ne razumijete finansije dovoljno dobro, ali molim vas sljedeći put prije nego što postavite pitanje, da se dobro raspitate prvo o razlici između bruto i neto zarada. To Vam dajem kao domaći zadatak, jer ono što je prikazano u budžetu nisu zarade koje će ljudi da primaju, a evo neka vam kolega objasni upravo razliku između ta dva pojma. Kad razumijete razliku između ta dva pojma, razumjećete zašto je povećanje. Povećanje će da bude 12,5% u bruto iznosu i to je onaj iznos koji je dodatan, a u neto iznosu sa smanjenjem opterećenja na rad u prosjeku 17,5% zavisno od platežnog razreda. Neki ljudi će primiti mnogo više od toga, većina ljudi će da primi između 30 i 40% neto povećanja. Tako da ponovo Vas molim da sljedeći put dobro istražite prije nego što postavite pitanje.

Ova Vlada obezbjeđuje stabilno funkcionisanje zdravstvenog sistema i pored velikih izazova sa kojima se svakodnevno susrijeće, imajući u vidu loše naslijeđeno stanje zbog značajnog dugovanja koje se godinama akumuliralo. Samo krajem prošle godine imali smo dugove oko 40 miliona eura, a koji su uzrok dugogodišnjeg lošeg rukovođenja ovim resorom. U skladu sa navedenim, Vlada Crne Gore je započela niz aktivnosti sa ciljem unapređenja zdravstvene, socijalne i fiskalne politike, koji će imati pozitivan uticaj na zdravlje našeg stanovništva, kao i na opšti i ekonomski razvoj u Crnoj Gori.

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2021. godinu, Fondu za zdravstveno osiguranje planirana su sredstva u iznosu od 303,94 miliona eura. Vi ste spomenuli da je taj iznos nedovoljan. Ja ću reći da smo mi iz rezerve isplatili sve vakcine koje su dosad isporučene Crnoj Gori, tako da vakcina ne ulaze uopšte u ovaj iznos. Takođe, mi ćemo do kraja godine imati neke značajne uštede koje želimo da prenesemo i do kraja godine će se dug, koji ste vi nama ostavili, značajno smanjiti. Izvršenje za prva tri kvartala iznosi 252 miliona eura. Neizmirene obaveze Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, javnih zdravstvenih ustanova i Instituta za javno zdravlje bez kapitalnih izdataka na dan 31.12.2020. godine iznosile su, kao što sam rekao, 39,74 miliona eura, od čega se na dospjele neizmirene obaveze na dan 31.12.2020. godine odnosi 20,76 miliona eura. Ukupne dospjele neizmirene obaveze Fonda na dan 30.06.2021. godine

iznosile su 23,35 miliona eura. Treba napomenuti da novi menadžment Ministarstva zdravlja i Fonda za zdravstveno osiguranje intenzivno radi na racionalizaciji troškova zdravstvenog sistema prilagođavanjem i izmjenom postojeće regulative kako bi se uspostavila najbolja praksa i racionizovala potrošnja, sprovođenje svakodnevnih kontrola kojima se otklanjaju zatečene nepravilnosti, a sve u cilju povećanja efikasnosti zdravstvene zaštite u cjelosti. U ovom trenutku ne može se sa sigurnošću reći koliko će iznositi neizmirene obaveze do kraja tekuće 2021. godine, s obzirom da je potrošnja u zdravstvenom sistemu značajno povećana posebno iz razloga ustanovljenih pandemijom virusa COVID-19, kao i zbog uvođenja novih intervencija, dijagnostičkih procedura, lijekova itd.

Prijedlogom Zakona o budžetu za 2022. godinu, predviđeno je 16 miliona za neizmirene obaveze u okviru budžeta Fonda. Pored navedenog, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja se u saradnji sa Ministarstvom zdravlja i Fondom za zdravstveno osiguranje kontinuirano trudi da maksimalno optimizuje raspoloživa sredstva u budžetu za 2021. godine, u cilju izmirivanja pristiglih i očekivanih obaveza Fonda kako bi se obezbijedila eventualna dodatna sredstva i na najefikasniji način finansijski zatvorila 2021. godina, a eventualne neizmirene obaveze svele na minimum. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 11:26:20)

Zahvaljujem ministru.
Komentar odgovora, kolega Eraković.
Izvolite.

JEVTO ERAKOVIĆ (29.11.21 11:26:27)

Hvala.

Ministre, odmah da Vas obavijestim da sve što radim u životu radim temeljno, pa tako i pripremajući se za ovo pitanje. Nekako bi meni kao ljekaru, slažem se sa Vama, i bilo oprošteno da sam iznio neke podatke koji se ne poklapaju u smislu bruto, neto, ali ako se ne poklapaju podaci koje Vi iznosite - e onda je to problem za ovu državu. Upravo sad prvi put čujemo od Vas razlike između bruto i neto, u stvari vi predviđate povećanje plate za 12% kako sam Vas sad razumio, a ne ono što ste pričali u bruto odnosu. Tako da je to veoma važno da objasnite i građanima Crne Gore, a ne samo poslanicima. Ali, to da ostavimo, slažem se, ekonomistima da o tome raspravljaju.

Šta je suština u ovom trenutku? Suština je da je vaša potrošnja, odnosno potrošnja zdravstvenog sistema minimum 333 miliona eura. Da vidimo na koji način će država da nađe taj novac s obzirom da postoji veliki broj neizmirenih obaveza. Rekao sam vam da vidimo kako će biti dok stignemo do 2022. godine. Ponavljam da za decembarske zarade već nedostaje 9 miliona eura, a Montefarmu država duguje 45 miliona eura. To važi i za privatne apoteke kojima država ne plaća od septembra. Ono što je planirano za sljedeću godinu, mnogo manje sredstava za lijekove i medicinska sredstva iako postoji značajno veća potrošnja od najmanje 20 miliona eura.

Ono što biste Vi trebali da znate, evo da Vas naučim, da u posljednjih 20 godina rast zdravstvene potrošnje nikada nije bio manji u narednoj godini od 5%. To je jedno pravilo koje važi u svim zdravstvenim sistemima. Ako to smanjimo za 3% za iduću godinu, ako se sprovede najrigoroznija racionalizacija u potrošnji, to je još dodatnih 10 miliona koji vam nedostaju. Ako bismo sabrali sve postojeće, 333 miliona minimalno zdravstvo troši ove godine, ponavljam minimalno, ali da se zadržimo na toj brojci - deset miliona vam treba za 3% godišnjeg rasta; 20 miliona vam je potrebno za povećanje plata; 60 miliona u ovom momentu se zna da je dug države po raznim osnovama, a u dospelju će biti barem 46. Dakle, to vam je 409 miliona eura. To je 76 miliona eura više nego što ste planirali, ali ni tu nije kraj. Ako u ovu računicu nije ušla neizvjesnost koju unosi najavljeno ukidanje doprinosa za zdravstvo, to je posebna i nezaobilazna tema. Tu treba dodatnih 200 miliona eura kojih ministar Spajić ima namjeru da se odrekne ukidajući, kako je najavio, zdravstveno osiguranje, a da uopšte nije objasnio kako će ih nadomjestiti. Ove Vaše takozvane procjene bi bile urnebesno smiješne da u stvari nijesu tragično neznačajke. Upravo je to jedan veliki problem. Da budem iskren, vjerujem da ova Vlada neće politički poživjeti toliko da ministar ostvari ove i druge populističke, potpuno neutemeljene, izjave.

Moram da napomenem da Vi i ova Vlada nijeste u stanju da ni približno realno planirate potrebe javnog zdravstva i ja sada upozoravam čitavu javnost da ćemo se iduće godine, ako ovo ovako ostane, suočiti sa ozbiljnim, ozbiljnim problemima u javnom zdravstvu. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 11:30:34)

Hvala Vama, kolega Ekorakoviću.

/Upadica/ Ne, da je kolega Eraković postavio dodatno pitanje imali biste pravo, ali pošto nije, to je to.
/Upadica/ Nije ga najavio, nije rekao da je dodatno pitanje da biste Vi ostvarili pravo odgovora.

Ne mogu da Vam da riječ, jer je takav Poslovnik.

Ministre Spajiću, drugi kolega koji je trebao da postavi pitanje bio je Raško Konjević, ali sam dobio obavještenje da je na Odboru, tako da ćemo da sada damo riječ kolegi Draganu Krapoviću, pa će Raško Konjević kad dođe.

Izvolite, kolega Krapoviću.

DRAGAN KRAPOVIĆ (29.11.21 11:31:35)

Hvala Vam, potpredsjedniče Bulajiću.

Poštovani ministre Spajiću sa saradnikom, poštovane kolegice i kolege,

Ja sam, na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, gospodinu Spajiću, ministru finansija i socijalnog staranja, postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Zbog čega nije produžena mjera primjene niže stope PDV-a od 7% koja je istekla 31.08 2021. godine, a odnosila se na pripremanje i služenje hrane, pića i napitaka, osim alkoholnih pića, gaziranih pića sa dodatkom šećera i kafe u objektima za pružanje ugostiteljskih usluga?

Ministre Spajiću, odlučio sam da Vam postavim ovo pitanje ponukan velikim interesovanjem sektora o kojem pričamo, sektora turizma i ugostiteljstva, što je, ja bih rekao, svakako najvažnija privredna grana u Crnoj Gori u ovom trenutku, kao i zbog interesovanja jednim dijelom i razočaranjem njihovim zbog neprodužetka te mjere i posljedica koje će doći zbog takve odluke. Ovo pitanje je već duže vremena u fokusu, čak od 2013. godine u agendi reformi o turizmu definisana je potreba smanjenja poreza, u cilju, prije svega, povećanja konkurentnosti turizma Crne Gore. Takođe, da je stopa PDV-a visoka i da, kao takva, smanjuje konkurentnost sektora turizma i ugostiteljstva, potvrđuje se u analizi uticaja PDV-a na konkurentnost crnogorskog turizma.

Prethodna Vlada, ali i one prije nje jednostavno duže vremena nijesu imale sluha da krenu tim, po meni, veoma jasnim i logičnim putem, koji donosi brojne direktne i indirektno benefite našoj industriji turizma i ugostiteljstva. Bila je potrebna pandemija da se na neki način krenu i osvijeste da bi donijeli mjeru obračuna i naplate PDV-a po sniženoj stopi od 7%. Ali, je i tada, bez obzira što je svima jasno da je kriza prouzrokovala korona virusom neviđenih razmjera i da neće brzo proći, oročena na 30.08.2021. godine. Naravno, tada je već bilo jasno da neće biti dovoljno da samo jedne sezone, odnosno u jednoj godini ostane na snazi takvo rješenje, već će biti potrebno da bude na snazi jedan ipak duži vremenski period. Naravno, tada sam tokom kampanje i javno predlagao da to bude minimum tri godine, a poželjno je i pet godina.

Moram reći da sam očekivao da se sa više pažnje posvetite ovom pitanju, obzirom da Vam je turizam i ugostiteljstvo bilo negdje u fokusu Vašeg interesovanja. Dijelim razočarenje, kao što sam rekao, vezano za odluku da se ne produži ova mjera minimum još jednu godinu i jednu turističku sezonu (ako ne i više od toga).

Posebno sam očekivao to nakon što se ista pokazala spasonosnom mjerom za sektor ugostiteljstva tokom ove sezone, ali rekao bih i spasonosnom za ono što su bile vaše projekcije što se tiče turizma i zarade u ovoj sezoni, što je praktično možda i najvažnija stvar, možda i među vrlo malo stvari koja je ova Vlada uradila kako treba i nešto što je pogođeno u potpunosti u 2021. godini. Manje-više, ministre, koliko god pričamo o ovome vezano za ovu tematiku, sve što pričamo meni se čini, a pročitao sam Vaš odgovor i čuću ga i sada, neposredno pred sjednicu sam dobio odgovor, da sve ide u prilog ideji i svijesti o neophodnosti smanjenja poreskih stopa u korist unapređenja konkurentnosti naše destinacije. Sad ću prekinuti, pa ću nastaviti po dobijanju odgovora.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 11:35:35)

Hvala, kolega Krapoviću.

Odgovor na pitanje, ministar Spajić.

Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 11:35:42)

Zbog Poslovnika, koji je nefer prema nama koji odgovaramo na pitanja, ja ću da iskoristim priliku prvi dio odgovora da odgovorim gospodinu Erakoviću, koji je pokušao da obmane javnost Crne Gore time što je rekao da će zdravstvenim radnicima da poraste zarada samo 12,5%. Zdravstveni radnici će u neto iznosu, znači onaj iznos koji pripada radnicima, da dobiju 30% do 40% povećanje. To je glavna vijest za danas. 12,5% je taj budžetski dio koji se više odvaja, ta bruto zarada. Ja Vas opet molim da dobro proučite taj dio, jer očigledno ili namjerno manipulišete javnost, ili stvarno ne razumijete finansije.

Što se tiče pitanja uvaženog poslanika Krapovića, prije nego što pročitam pisani dio, htio bih da objasnim razloge zašto smo uopšte došli u situaciju da se taj PDV smanji sa 21% na 7%. Upravo zbog kovid krize i to je bila kovid mjera. Da bi se uvele mjere prema restoranima, prema drugim uslužnim objektima smanjen je PDV sa 21% na 7%. Međutim, upravo zato što je kriza za te objekte i prošla, i mjere su prošle. Više nemamo mjere koje su bile na snazi prije i nemamo razloga da zadržimo taj jedan nivo poreza. Moram Vas podsjetiti, kada je smanjen porez sa 21% na 7%, cijene se nijesu smanjile za 14%. Znači, cijene su ostale iste što je poboljšalo marže tim objektima. Mi se sada samo vraćamo na pređašnje stanje, ne povećavamo porez, nego samo vraćamo porez na 21% (onaj koji je bio prije krize). Mislimo da smo ovim mjerama pomogli uslužnu privredu maksimalno onoliko koliko je trebalo. Dobijamo packe od Evropske komisije zašto i dalje pomažemo privredu na taj način i diskriminatorno pomažemo privredu na taj način. To je još jedan dodatni razlog zbog kojeg smo se odlučili na jedan takav potez. Međutim, moram Vas ispraviti kod jedne stvari - na smještaj ostaje 7% ona snižena stopa, što je najbitnija stopa za turizam u Crnoj Gori. Po našem mišljenju, konkurentnost turizma uopšte nije ugrožena.

Zakonom po porezu na dodatu vrijednost - u članu 24a stav 1 tačka 6b Zakona propisano da se PDV obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% prometa usluga pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka, osim alkoholnih pića, gaziranih pića sa dodatkom šećera i kafe u objektima za pružanje ugostiteljskih usluga. Ovo zakonsko rješenje se primjenjivalo do 31. avgusta 2021. godine. Prestankom važenja citiranog zakonskog rješenja, odnosno od 01. septembra 2021. godine se primjenjuje tačka 6a u članu 24a stav 1 Zakona koja propisuje da se PDV obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% od prometa usluga pripremanje i usluživanje hrane, flaširane vode za piće i bezalkoholnih negaziranih pića u restoranima i objektima u kojima se pruža i catering usluge. Norma sadržana u članu 24a stav 1 tačka 6b predstavljala je konkretan i hitan odgovor Vlade Crne Gore u borbi protiv negativnih efekata izazvanih pandemijom COVID-19, a koji je bio usmjeren na sektore turizma i ugostiteljstva. Predložena zakonska rješenja Skupština Crne Gore donijela 30. jula 2020. godine i ista su bila namijenjena kao pomoć najugroženijim djelatnostima za period do 31. avgusta 2021. godine.

Primjena snižene stope PDV-a je u objektima za pružanje ugostiteljskih usluga doprinijela prevazilaženju poteškoća sa kojim su se pod uticajem pandemije COVID-19 suočavali pružaoci ugostiteljskih usluga. Nakon protekle ljetnje turističke sezone, Vlada Crne Gore je ocijenila da je nivo oporavka sektora turizma i ugostiteljstva na zadovoljavajućem nivou, da je zakonsko rješenje koje je uvedeno kao mjera borbe protiv negativnih efekata izazvanih pandemijom COVID-19 dalo očekivane rezultate, te da ne postoje razlozi za predlaganje zakonskih rješenja koja će produžiti primjenu člana 24a stav 1 tačka 6b Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Treba napomenuti da je zakonsko rješenje sadržano u članu 24a stav 1 tačka 6b Zakona o porezu na dodatu vrijednost, koje se primjenjivalo do 31. avgusta 2021. godine, neusaglašeno sa Direktivom 2006-112/EZ o zajedničkom sistemu poreza na dodatu vrijednost, imajući u vidu da prilog tri direktive koji propisuje popis prometa proizvoda i usluga na koje je moguće primijeniti sniženu stopu ne prepoznaje promet usluga pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka, osim alkoholnih pića, gaziranih pića sa dodatkom šećera i kafe u objektima za pružanje ugostiteljskih usluga.

Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 11:40:52)

Zahvaljujem ministru Spajiću.
Komentar odgovora kolega Krapović.
Izvolite.

DRAGAN KRAPOVIĆ (29.11.21 11:40:57)

Hvala i Vama, ministre Spajiću.

Pa naravno, mi smo na početku ovog mandata malo promijenili Poslovnik i negdje zadnju riječ imaju poslanici. Mislim da nije nepravedno, nego da je negdje na mjestu s obzirom da se ipak nalazimo u Parlamentu i da izvršna vlast odgovara zakonodavnoj u ovom slučaju.

U svakom slučaju, kao što rekoh, ja sam već rekao da je ovu mjeru trebalo uvesti i ranije i da se pandemija nije desila. Da li brojčanom sa 7% ili više, to je već drugo pitanje. Međutim, u postojećim okolnostima dok pandemija još traje, smatram izlišnim da uopšte polemishemo o ovome. Dakle, da je ovo tako, kako sam rekao potvrđuje i analiza firme Horvat iz Hrvatske, koja je za potrebe Vlade Crne Gore 2016. godine izradila studiju u kojoj se navodi da konkurentnost turizma u velikoj mjeri određuju konkurentnost cijena i poslovnog okruženja, a visina poreza se targetira kao jedan od ključnih faktora koji određuju nivo konkurentnosti cijene u turizmu.

Na Mediteranu, mi imamo među ostalim takmacima konkurentnu stopu PDV-a na smještaj 7% dakle, ali imamo nekonkurentnu stopu PDV-a na hranu i piće. To nas u velikoj mjeri, ja sam uvjeren, ministre, sputava da trčimo trku sa razvijenijim destinacijama od naše, sa bolje komunalno uređenim destinacijama, sa destinacijama koje imaju bolji destinacijski menadžment i odluke donose isključivo na osnovu kvalitetne analitike. Prosto me čudi da niste uvidjeli da se griješi prekidanjem ove mjere.

Smanjena stopa od 7% dala je jedan od ključnih doprinosa, kao što ste i sami rekli, oporavku turističke privrede, ali i danas pandemija traje, i dalje se suočavamo sa krizom, i dalje je potrebno da snižena stopa ostane na snazi. I da nije kriza, to bi bio dobar korak u pomoći daljem razvoju turizma. Mislim da je dovoljno da pogledamo turističke velesile Evropske unije, kao i naše okruženje i konkurente i biće vam jasno da je trebalo zadržati tu stopu. Čisto radi poređenja, ja ću Vam pročitati. Na Mediteranu, kako sad trenutno stoje stvari i kod naših najvećih konkurenata iako su u pitanju i u veličini i u snazi turističke ponude značajne razlike: Španija 10%, Francuska 10%, Hrvatska, tu negdje možemo da se poredimo 13%, Italija 10%, Kipar 9%, Slovenija 9,5%, Austrija 10%, Turska 8%, direktan konkurent, Albanija 6%. Mislim da ovo stvarno govori dovoljno i mislim da smo mi promašili potpuno, jasno je da turistički proizvod spada u proizvode koji su izuzetno osjetljivi na cijene. Sami ste rekli da snižena stopa u smještaju nije donijela ništa negativno u smislu prihoda budžeta ove godine ni na hranu ni na piće. Naprotiv, pokazala se veoma poželjnom. Pritom, ova mjera ima najveći efekat na ono što je gro naše, ali i globalne turističke privrede - onamo gdje je pomoć najpotrebnija, a to su, uz svo poštovanje velikih, srednja i mala preduzeća.

Nadalje, niža stopa, tako barem kažu u Privrednoj komori, pogledao sam njihove analize, je u skladu sa direktivama EU i u smislu konkurentnosti ona bi nas približila mnogo razvijenijim i konkurentnijim destinacijama, a negdje sam Vam rekao i što su zemlje u okruženju uradile i ne vidim da im je to bio bilo kakav problem u smislu posmatranja Evropske komisije u tom pravcu.

Rekao sam već da bi ova mjera pomogla i oporavak i dalji razvoj turizma, jer bi mogli stimulisati veći broj investicija u /prekid/. Prijeko su nam potrebne te investicije, a takođe otvorili bismo prostor za povećano zapošljavanje u turizmu i ugostiteljstvu. Veće plate zaposlenima - što bi opet imalo značajan efekat kod rješavanja jednog akutnog problema radne snage, a to je deficitarna kategorija u Crnoj Gori i svakako jedan od najvećih problema. To bi omogućilo povećanje poreskog zahvata i povećanje prijavljenog prometa, kao što ste se uvjerali već ove sezone, ali na primjeru Hrvatske to vidimo koja je u prvoj godini primjene snižene stope za smještaj i ugostiteljstvo imala rast prijavljenog prometa od 30 do 55%, a slično se desilo i u Sloveniji.

Ministre, na kraju želim da se poslužim jednim argumentom koji je Vaš kolega ministar uvaženi Milatović iznio na Odboru prilikom konsultativnog saslušanja pred Odborom kojim predsjedavam, a to je da ste možda negdje napravili pr grešku kada ste insistirali na paraleli 2019 - 2021. godina i da je trebalo insistirati, i ja sam negdje na tom mišljenju, na paraleli 2021 - 2020. godina. Zašto? 2019. godina nije bila pandemijska godina, nego rekordna i regularna godina, a 2021. i 2020. su za poređenje i jesu pandemijske godine. Moram Vam reći, ministre, da ta kriza nije prošla i da će trajati i 2022. godine. Zbog toga trebalo je ovu mjeru ostaviti na snazi i mislim da smo negdje, s obzirom da je sektor ugostiteljstva i turizma najugroženiji a najvredniji, to morali imati u vidu i uvažiti.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 11:46:43)

Hvala Vama, kolega Krapoviću.

Kolega Eraković je tražio proceduralnu reakciju i ja sam dužan izvinjenje što mu nijesam odmah dao čim je tražio. U Poslovniku piše da se procedura daje odmah kad se zatraži.

Izvinjavam se. Izvolite.

JEVTO ERAKOVIĆ (29.11.21 11:47:03)

Hvala Vam. Vaše vođenje sjednice je uvijek korektno i profesionalno i mislim da nemamo nikakvih primjedbi iz bilo kog poslaničkog kluba.

Ministre Spajiću, kad ste mi već dali priliku da Vam odgovorim na određene stvari, moram da Vam kažem da ste danas unijeli jednu potpunu zbrku između Vašeg prvog i drugog izlaganja, koja su potpuno kontradiktorna. A na kraju u drugom izlaganju ste spomenuli da je moguće zdravstvenim radnicima povećanje neto plate, zapisao sam ovaj put da ne bude bilo šta drugo, 30% do 40%. Ja vjerujem ukoliko ovim tempom nastavi ministar Spajić do kraja ovog ministarskog sata, doći ćemo i do 70% i do 80%. Znači, bilo je 12,5%, pa 30%, sad ste već stigli i do 40%.

Molim vas, želim da pošaljem poruku javnosti Crne Gore i zdravstvenim radnicima. Za izdvajanje za plate u 2021. godini potrebno vam je 129 miliona eura. Toliko Vam je potrebno, ukoliko ne znate ministre Spajiću. Za povećanje zarada ukoliko planirate 30%, vi ste za sljedeću godinu planirali 132 miliona, od 129 - 30% povećanja idete na 132 miliona.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 11:48:21)

Kolega Erakoviću, ja Vas molim da se držite procedure. Ovo već iskače iz procedure.

JEVTO ERAKOVIĆ (29.11.21 11:48:38)

Molim Vas, dužni ste objašnjenje prije svega, a da ne pričamo od 200 miliona koje iz obaveznog zdravstvenog osiguranja nedostaju. Ni jedno objašnjenje nam nijeste dali.

Tako da očekujemo detaljno objašnjenje na koji način planirate sredstva za održavanje zdravstvenog sistema u 2022. godini. Nama ne treba populizam, nama trebaju striktni i direktni podaci.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 11:49:11)

Moram da konstatujem da nije baš bila striktno proceduralna reakcija.

Evo došao nam je i kolega Raško Konjević.

Ja sam najavio već Andriju Popovića, pa ako nije problem da kolega Andrija Popović završi, pa Raško Konjević.

Izvolite, kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ (29.11.21 11:49:41)

Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predstavnici Vlade,

Poslaničko pitanje u ime Liberalne partije glasi:

Što će Vlada i vaše Ministarstvo preduzeti da se katastrofalna socijalno-ekonomska situacija u Crnoj Gori sanira, u kojoj u 2/3 crnogorskih opština ima više penzionera nego radnika, u čak tri opštine više korisnika socijalne pomoći nego radnika? Uz to, ima oko 60. 000 zaposlenih manje nego prije dvije godine, bilo ih je tada 205.000, sada oko 145.000, a nezaposlenih oko 55.000, što je čak 20.000 više nego prije dvije godine. Kako je za dvije godine izgubljeno 60.000 radnih mjesta, samo u Podgorici oko 27.000? Može li se sve pripisati pandemiji? Može li se u ovakvoj strukturi privrede realizovati marketinško-politički slogan "Evropa sad"?

Što se tiče obrazloženja, u 16 crnogorskih opština od ukupno 24 penzionera ima više nego zaposlenih. U osam opština nezaposleni su brojniji od zaposlenih, dok u tri opštine: Rožaje, Plav, Gusinje ima više i korisnika socijalne pomoći nego radnika. U četiri opštine prosječna plata je niža od budućeg navodnog minimalca od 450 eura. To pokazuju podaci Uprave za statistiku -MONSTAT, Zavoda za zapošljavanje, Fonda PIO i Ministarstva finansija i socijalnog staranja, odnosno centara za socijalno staranje.

U 13 opština na sjeveru živi 22.000 zaposlenih, što je 15% od ukupnog broja od 145.000 u Crnoj Gori, dok je na istom području evidentirano 25.000 nezaposlenih, što je 47% ili skoro polovina ukupnog broja nezaposlenih. U sjevernom regionu živi 30.000 penzionera, što je 25% od ukupnog broja. Socijalnu

pomoć, članovi porodica za koje se dobija materijalno obezbjeđenje porodice na sjeveru, dobija 13.800 stanovnika, što je 52% od ukupnog broja na nivou cijele države. Jedino u Podgorici i Budvi, donekle Kotoru i Tivtu je takva struktura da ima više zaposlenih nego zajedno penzionera, nezaposlenih i korisnika socijalne pomoći.

Ubrzano pada broj zaposlenih u privatnom sektoru, gubi se prosječno 1.000 radnih mjesta mjesečno. Ako bi kojom zlom sudbinom ova apostolska Vlada izgurala čitav mandat, za 36 mjeseci bukvalno ne bi bilo zaposlenih u privatnom sektoru Crne Gore. Ovo je zvanična socijalna karta crnogorskih opština i Crne Gore.

S druge strane, predizborno, dovodeći u zabludu crnogorske građane, građanke, plasirate pod sloganom "Evropa sad", odnosno "Evropa zdaj" - to je onaj predizborni slogan slovenačkih komunista iz 1990. godine, Maršalov plan itd. Kako? I ja sam ekonomista, stvarno potpuno sve nejasno.

Liberalna partija će sve ovo podržati u Parlamentu što budete predložili. Naravno, ovo se kosi sa svim ekonomskim zakonitostima, pravilima, sa svim onim što sam ja učio. Ali, možda ima taj način, možda ste Vi uspjeli nešto što niko nikad u istoriji ekonomije. Ko će ovo odbiti, ko će ovakve poklone odbiti? Kako ćemo se pojaviti pred narodom ako nešto ovakvo odbijemo? A što će se dalje dešavati, videćemo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 11:54:52)

Hvala Vama, kolega Popoviću.
Odgovor na pitanje, ministar Spajić.
Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 11:55:00)

Pa, skoro da nema potrebe za odgovorom.
Zahvaljujem uvaženom poslaniku Popoviću.
Prije toga, ipak ću morati da reagujem na prethodna izlaganja da ne bi bilo zabune prema građanima. Opet molim gospodina Erakovića, stvarno da prije postavljanja pitanja...

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 11:55:19)

Molim Vas. Izbjegavajte imena, jer dajete prostor onda za proceduru i za reagovanje.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 11:55:29)

Neka procedura reaguje koliko god hoće. Znači, povećanja neto zarada u zdravstvu će da budu od 30% do 40%. To je najbitnija informacija za zdravstvene radnike.

Gospodin Konjević ili gospodin Mugoša su tu da Vam, kao finansijski eksperti, malo pomognu oko razlikovanja bruto i neto zarade, tako da bih delegirao njima tu da ne trošimo vrijeme.

Što se tiče gospodina Krapovića, i to sam ostao dužan da spomenem: 6% u Albaniji, 13% u Hrvatskoj, to je na smještaj PDV. /Upadica/ Ne, ne to je na smještaj. Provjerite ponovo. Znači, 6% nije na hranu, nije na piće. U Dubrovniku 25% je PDV, plus na akciznu robu još dodatnih 3% ili 4%. Molim Vas da dobro provjerite podatke prije nego što ih iznesete.

Na smještaj u Crnoj Gori je 7%...

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 11:56:26)

Ministre Spajiću, molim Vas da se držite samo pitanja koje Vam je postavljeno, a to je pitanje koje je postavio gospodin Popović.

Imali ste prostor da odgovorite Krapoviću i ostalim kolegama.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 11:56:34)

Ovo je vrlo bitno za građane da bi razumjeli, jer ne možemo da izađemo iz ove sale da ne razumijemo šta je istina. Imao sam prostor u prvom pitanju, ali onda u drugom pitanju su pomenute sve ove cifre i moram stvarno na njih da odgovorim i da kažem da su netačne. Dovodimo ljude u zabludu da su netačne. Znači, ne možemo tako da se igramo sa takvim stvarima, jer ovo su vrlo ozbiljne optužbe.

Što se tiče pitanja gospodina Popovića, potpuno sam saglasan sa Vama da je stanje u ekonomiji Crne Gore, naročito na kraju prethodne godine, bilo teško, da ne kažem alarmantno. Međutim, treba imati u vidu da je to posljedica naslijeđenog stanja iz prethodnog perioda koje je dodatno usložnjeno uticajem pandemije virusa COVID-19. Posebno zabrinjavaju socijalne prilike u zemlji, kretanja na tržištu rada, kao i položaj velikog broja penzina i socijalno ugroženih kategorija stanovništva. Stoga, smatram da su neophodne radikalne promjene u kreiranju i vođenju ekonomske i razvojne politike, kako bi ostvarili ekonomski napredak koji će kroz poboljšanje životnog standarda osjetiti svi građani Crne Gore. Međutim, nijesam saglasan sa vama da je program "Evropa sad" marketinški trik. Naprotiv, ovaj program obuhvata paket odabranih mjera, kojima ćemo direktno uticati na ostvarivanje postavljenih ciljeva. Unaprijed Vam se zahvaljujem na podršci koju ste najavili ovom planu.

Činjenica je da je pandemija virusa COVID-19 snažno pogodila crnogorsku ekonomiju, koja je 2020. godine zabilježila pad od 15,3%, ali je i činjenica da je pandemija ukazala na sve ranjivosti crnogorske ekonomije, odnosno na neadekvatnu privrednu strukturu, uz dominantno učešće sektora usluga i na razvojni model koji se u najvećoj mjeri bazirao na investicijama. U prilog tome govore i podaci da se u periodu od sticanja nezavisnosti 2006. pa sve do pretkrizne 2019. godine smanjilo učešće sektora prerađivačke industrije u BDP-u sa 9,5 na 4,6% i sektora poljoprivrede sa 10 na 7,9%. Pri tome, treba imati u vidu da se radi o sektorima gdje Crna Gora ima nedovoljno iskorišćene resurse i u kojima je moguće ostvariti visok stepen produktivnosti. Sa druge strane, prema podacima Svjetskog savjeta za turizam i putovanja, ukupan doprinos sektora turizma u BDP iznosi oko 1/3. Upravo ovakva struktura ekonomije uslovlila je visoku osjetljivost na eksterne šokove, što je potvrđeno u godinama pandemije.

Kao što sam prethodno naveo, nepovoljna ekonomska kretanja su se odrazila na socijalne prilike u zemlji, posebno zbog pogoršanja stanja na tržištu rada. Prema evidenciji Zavoda za zapošljavanje, broj nezaposlenih lica na kraju oktobra 2021. godine iznosio je preko 55.000, što je 10.500 više u odnosu na kraj oktobra 2020. godine i 7.700 hiljada u odnosu na 2020. godinu. Pri tome, treba imati u vidu da je rast registrovanog broja nezaposlenih posljedica ekonomske kontrakcije i snažnog nepovoljnog uticaja pandemije na tržište rada, ali i zbog prijavljivanja lica radi ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu naknadu, koja je bila jedan od oblika podrške države održavanju raspoloživog dohotka. Takođe, uočene su određene nekonzistentnosti u prikupljenim administrativnim podacima, tako da se radi na unapređenju procedure prikupljanja i obrade statističkih podataka u toj oblasti. Cilj je da statistika evidencije bude realna, čime će se značajno olakšati kreiranje mjera ekonomske politike. S druge strane, prema podacima iz revidirane ankete o radnoj snazi, evidentno je kretanje stope nezaposlenosti u pozitivnom smjeru. Ista je za prvi kvartal 2021. godine iznosila 19,4%, da bi se u drugom kvartalu smanjila na 17,1% i za 4,1 procentna poena je niža od ostvarene stope nezaposlenosti u četvrtom kvartalu 2020. godine. Do kraja godine predviđa se dalji pad stope nezaposlenosti budući da je ekonomska aktivnost u trećem kvartalu godine bila izuzetno snažna.

Dakle, i pored izazova sa kojima je i dalje suočena, domaća ekonomija u 2021. godini bilježi oporavak koji je iznad svih očekivanja, a rezultat je, prije svega, uspješno realizovane turističke sezone. Očekuje se da će stopa rasta ekonomije u ovoj godini iznositi 13,4%, što je približno projekcijama Evropske komisije i Svjetske banke. Istakao bih i da je pored realizacije sveobuhvatnih, jasno targetiranih i pravovremenih mjera podrške stanovništvu i privredi, očuvana makroekonomska, odnosno fiskalna stabilnost, te da je ostvaren visok suficit u budžetu tokom ljetnjih mjeseci. Da nije samo turizam taj koji doprinosi suficitu, svjedoči i činjenica da ćemo u oktobru imati suficit prvi put i da će taj suficit iznositi 20,8 miliona eura.

Na kraju, realizacijom predloženog programa "Evropa sad" obezbijedićemo, prije svega, značajan rast zarada, smanjenje neformalne ekonomije i pravedniju raspodjelu poreskog tereta. U godinama koje slijede pokrenuće se novi investicioni ciklus, investicioni mini bum, uz značajno veći kapitalni budžet i realizaciju projekata iz sredstava ekonomsko-investicionog plana Evropske komisije za Zapadni Balkan. Izvjesna su i značajna ulaganja stranih investitora, shodno relevantnim najavama. Takođe, stvaraće se nove mogućnosti za ulaganja privatnog sektora i nastaviti realizacija ranije započetih projekata /prekid/ visokokvalitetnih radnih mjesta i rast životnog standarda. Takođe, reformske mjere i aktivnosti u narednom srednjoročnom periodu biće usmjerene na diverzifikaciju privredne aktivnosti kroz sistem i podršku proširenja proizvodnje i izvozno-bazne ekonomije, čime će se omogućiti substitucija uvoza, ali i povećanje izvoza roba i usluga, prije svega u turističkoj privredi. U tom cilju, obezbijediće se izdašnija finansijska i institucionalna podrška sektorima prerađivačke industrije, poljoprivredne proizvodnje, kao i u sektoru stočarstva i energetike, čime će se uz adekvatnu primjenu digitalnih tehnologija u svim sferama društveno-ekonomskog razvoja stvoriti neophodne pretpostavke za oporavak ekonomije i njen dalji razvoj. Na ovaj

način povećaće se njihovo učešće u BDP-u, konkurentnost domaćih proizvoda i izvoz, a time smanjiti uvozna zavisnost ekonomije, što će se pozitivno odraziti na eksternu poziciju zemlje. Istovremeno, stvoriće se uslovi za povećanje zaposlenosti i zaustaviti odliv kvalifikovanih kadrova iz Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:03:10)

Hvala ministru Spajiću.

Imamo prijavljene dvije proceduralne reakcije, kolega Krapović i kolega Eraković. Po Poslovniku, dužan sam da poslaniku dam odmah čim zatraži proceduru, ali da li da, ipak, damo pravo kolegi Popoviću. Izvolite, kolega.

ANDRIJA POPOVIĆ (29.11.21 12:03:41)

Zahvaljujem.

Ministre Spajiću, jedan od glavnih predmeta na Ekonomiji je marketing. Vaš je stvarno marketing veoma dobar, uspješan. Drago mi je, naročito ovo što se vežete za Sloveniju, poslije njihovog "Evropa zdaj", Crna Gora kreće sa tim sloganom 30 godina poslije. Žao mi je što vjerovatno Vi nećete moći da branite taj slogan u Parlamentu kod budžeta. Pretpostavljam da ta vlada neće ni postojati u tom momentu, ali možda i kod te neke buduće vlade vidim da dobro lobirate i da ćete biti, vjerovatno, u toj nekoj novoj vladi.

Vi obećavate slovenački standard, prosječnu platu od 1.000 eura, kao Slovenija optrilike, minimalnu zaradu od 450 eura, povećanje svih zarada od najmanje 20%. To je ono lijepo, to je ono što je veoma pitko, što lijepo zvuči. Veliki broj naših građana i građanki se za to vezao, primio se na to. U svakom slučaju, dobro je što ste ulili dozu optimizma našim ljudima. Drugo je što naši ljudi ne razmišljaju o tome da će im u lijevi džep doći te pare, a iz desnog džepa će im se sve, kroz povećanje svih nameta, akciza, poreza, u duplom iznosu i izvući. Ali, o tome ćemo razgovarati kasnije.

Ono što bih Vas lično zamolio, u budžetu za 2022. godinu nema sredstava namijenjenih restituciji. Kako će se omogućiti povraćaj vrijedne imovine crnogorskih građana, posebno nadoknada novca ili zamjena za drugu državnu svojinu đe fizički povraćaj nije moguć? Jedan od najvećih crnogorskih problema, vjerujte mi nije populistički stav, nego stalno pričamo o organizovanom kriminalu, korupciji, a ovo je možda najveći problem crnogorski - restitucija pravedna koja nije sprovedena. Iako smo 2004. godine donijeli Zakon, 2007. godine izmjene i dopune tog Zakona, ona je prosto zapela iz ovih i onih razloga. Molim vas, imamo vremena kroz budžet da se ta sredstva za imovinu koja se fizički ne može vratiti da se opredijele crnogorskim građanima i da svi zajedno damo neki zamah da se to konačno riješi. Trebaće otprilike, ako sam dobro izračunao, oko 500 miliona eura upumpati u budžet da bi se ona nedostajuća sredstva koja će faliti Fondu PIO za najavljeni Zakon o majkama koji ćemo vjerujem svi podržati, ali da ne bude tu diskriminacije, za dječije dodatke itd, odnosno 450 miliona eura. Nije mi jasno kako, ali evo podsjećate na mađioničara, pa ćemo da vidimo u dogledno vrijeme kako će to sve funkcionisati. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:08:59)

Hvala Vama, kolega Popoviću.

Prva procedura kolega Krapović. Izvinjavam se.

Kolega Erakoviću, izvolite.

JEVTO ERAKOVIĆ (29.11.21 12:09:13)

Zahvaljujem.

Pozivam se na član 101.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:09:20)

Član 101 je negativna replika. Negativne replike su moguće samo na redovnim sjednicama, ne i na ovoj, ovo je posebna. Ali, izvolite proceduru.

JEVTO ERAKOVIĆ (29.11.21 12:09:32)

Zahvaljujem.

Meni je interesantno da ministar finansija u više navrata pokušava da zloupotrijebi Poslovnik pokušavajući izgleda da odbrani neodbranljivo.

Ovo prije svega želim da kažem zbog građana Crne Gore. Priče o nelogičnostima bruto, neto, obavezno zdravstveno osiguranje, unosi, moram priznati, malo nelogičnosti građanima Crne Gore koji ne poznaju ekonomiju. I pravo da Vam kažem, kada imate ovoliku potrebu da polemishete sa doktorom oko ekonomije, ja sebe ne smatram nekim velikim poznavaoцем ekonomije zato što sam ljekar, a zbog čega Vi imate tu potrebu - ostaviću drugima za zaključke.

Ali, suština je da nemate ni jedan jedini argument da objasnite kako je ...

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:10:40)

Kolega Erakoviću, molim Vas, meni se obraćajte kad je procedura u pitanju.

JEVTO ERAKOVIĆ (29.11.21 12:10:45)

Potpuno mi je jasno. Ukoliko Vi želite da zaštitite ministra, i to mi je jasno.

Dakle, nijesmo dobili ni jedno jedino obrazloženje od ministra finansija kako pokušava, ako je za ovu godinu bilo planirano 129 miliona za plate, neka je bruto i ove godine, za sljedeću godinu 132 bruto, pošto je u budžetu svake godine bruto. Za ta tri miliona vi pokušavate da povećate plate zdravstvenim radnicima za 30%. Ja Vam kažem za ta tri miliona ako to uspjete, Vi ste kandidat za Nobelovu nagradu i mi ćemo biti apsolutno srećni da iznjedrimo konačno kao Crna Gora jednog nobelovca. To je jedna stvar.

Druga stvar, apsolutno niste objasnili ništa kako ćete da nadomjestite onih 200 miliona iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i nijeste uopšte objasnili - potrošnja koja je trenutno 333 miliona i koja će mnogo biti veća do kraja godine - na koji način ćete da obezbijedite ta sredstva.

Ni na jedno od tri pitanja nijeste odgovorili. Pokušavate bruto, neto i ostalim ekonomskim igrama da to revitalizujete, ali ne može. Morate biti precizni, jasni i objasniti i građanima Crne Gore i zdravstvenim radnicima o čemu se radi. Nažalost, nijeste uspjeli.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:12:26)

Druga proceduralna, kolega Krapović. Izvolite.

DRAGAN KRAPOVIĆ (29.11.21 12:12:30)

Hvala, potpredsjedniče Bulajiću.

Ja sam bio prinuđen da reagujem jer je ministar izašao iz forme onoga što smo mi zajednički ovdje propisali Poslovnikom i odlučio da odgovara u drugom segmentu, kad treba da priča sa poslanikom Popovićem, da odgovara meni, a pritom iznio neke kvalifikacije koje sam dužan da pojasnim. Ja Vas molim da ministra uputite da poštuje Poslovnik, kao što mi poštuјemo Poslovnik i da držimo do digniteta ovog doma. To je jedna stvar.

Druga stvar, ja sam rekao, to je tačno, 13% Hrvatska, 6% Albanija. Ali, niste me dobro čuli, ja sam ovdje isto zapisao - smještaj i dobavljači. Znači, oni su dali 6% dobavljačima restorana. Što se tiče Hrvatske, ja imam informaciju od 22. novembra, znači od 22. novembra i fino sam pokazao, potpredsjedniče, ovdje. Piše: hotel, accommodations, restoran and catering services. Znači, 13 na smještaj, 13 na hotele i restorane u Hrvatskoj. Isto je 10-10 u Španiji; 10-10 u Francuskoj; 10-10 u Italiji; 9-9 na Kipru i 9,5-9,5 u Sloveniji. Ako mi treba sad da izmišljamo toplu vodu, ja ne znam da li je ovaj moj argument dovoljno jasan. Mislim da jeste.

Kad bismo pričali o neistinama, ja sam u odgovoru dobio odgovor da nije u skladu sa Direktivom Evropske unije da se snižava stopa poreza. Rekao sam Vam što se radi u Evropskoj uniji, što se radi u okruženju i to vidite. Međutim, tamo imate tri vrste stopa: standardnu stopu koju svaka zemlja EU primjenjuje na većinu isporuka roba i usluga i ta stopa ne može niža od 15%; sniženu stopu (postoji jedna

ili dvije snižene stope koje se mogu primijeniti na isporuku određene robe i usluga na osnovu popisa u prilogu 3 u Direktivi o PDV-u). Kao što ste mi naveli u odgovoru, očigledno netačno. Navedene snižene stope ne mogu biti niže od 5%.

Dakle, ministre, imali ste prije neki dan sastanak u Privrednoj komori, imali ste zaključak 25. 11. Ne osluškujete privredu, ministre, da donosioci odluka u narednom periodu bi trebalo da razmotre mogućnost uvođenja snižene stope PDV-a na sve usluge u ugostiteljstvu nezavisno od registracije objekta. Mislim da treba da saslušate tu sugestiju i da zajedničkim snagama pomognemo konkurentnost našeg turizma.

Ministre, mislim da je dobro da se u ovom trenutku, ja bih rekao krucijalnom trenutku vezano za budžet, ne bavite političkim nadgornjavanjima, nego spašavanjem privrede.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:15:26)

Saslušali smo procedure, ali meni i dalje nije jasno gdje sam povrijedio Poslovnik. Riječ ima Raško Konjević, a neka se pripremi Albin Čeman. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (29.11.21 12:15:48)

Potpredsjedniče, zahvalnost Vama i ja Vas stvarno molim jednu stvar, jer su premijerski sat i poslanička pitanja specifične forme. Traje dijalog između ministara i poslanika onoliko kako je Poslovnik predvidio. Svako dalje otvaranje dijaloga, neko od poslanika nije tu, onda neko od poslanika na drugo pitanje može da zloupotrijebi kad ministar nije tu. Ja Vas molim da to ne radimo, molim i kolegu Spajića, jer svi imamo po više pitanja i onda ćemo negdje to "vratiti".

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:16:23)

Nastojao sam da objasnim o čemu se radi, kako funkcionišu posebne sjednice, ali...

RAŠKO KONJEVIĆ (29.11.21 12:16:27)

Jednostavno ne dajite riječ i to je to.

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvaženi ministre Spajiću,

Uz saglasnost sa najvećim dijelom ili gotovo svim što je rekao kolega Krapović, ja bih želio dodatno da otvorim još jedno pitanje koje mislim da se tiče životnog standarda. Vi o tome puno govorite, možemo se o tome slagati ili ne slagati, ali mislim da je važno da to pitanje bude aktuelna tema i u Parlamentu i na javnoj sceni u tom segmentu.

Pitanje koje ja želim da problematizujem danas, razgovarali smo već nekoliko puta u Skupštini na tu temu, mislim da sam jednom razgovarao direktno sa Vama, jeste pitanje cijena goriva u Crnoj Gori, koje značajno produkuje ili značajno utiče na cijene mnogih drugih proizvoda. I kao što znate, zakon SDP-a već skoro deseti mjesec je negdje u skupštinskim fiokama. Vlada je dala negativno mišljenje, a od najava Vlade da će uraditi nešto u odnosu na cijenu goriva, zbog ovakve akcizne politike, naravno zbog rasta cijena na berzi, nema nikakvog rezultata. Rezultat ima samo u dijelu onoga koji je negativan po građane i po privredu. Dakle, nemojte zaboraviti, i dalje je na snazi činjenica, ako mogu tako da kažem, da od 10 eura koje građani plate za gorivo, šest eura ide državi ili oko šest eura ide državi (četiri eura je cijena goriva). Kad kažem da šest eura ide državi, ide po osnovu akcize, po osnovu PDV-a.

Vi ste u vrlo štucrom odgovoru, moram priznati, pokušavajući negdje da "izbjegnemo" raspravu na ovu temu, spomenuli jednu stvar koja se tiče markiranja naftnih derivata.

Ja bih Vam sada postavio, u tom dijelu, jedno ovako vrlo direktno pitanje i molim da odgovorite:

Znate li, uvaženi ministre Spajiću, ko je Goran Radosavljević, navodno savjetnik premijera i na koji način dotični gospodin je dio državne uprave i državnog sistema u Crnoj Gori; a posebno u kontekstu ovoga o čemu ste mi notirali u samom odgovoru jeste dio koji se tiče izmjena Zakona o energetici i uvođenje markiranja naftnih derivata?

Dakle, da li znate ko je Goran Radosavljević i da li on u bilo kom kontekstu ima veze sa sistemom naše državne uprave? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:19:16)

Zahvaljujem, kolega Konjeviću.
Odgovor, ministar Spajić. Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 12:19:22)

Hvala, potpredsjedniče.

Samo bih dodao da je, pošto je gospodin Konjević takođe pokrenuo pitanje PDV-a na ugostiteljske objekte, Hrvatska uvela to kao kriznu mjeru 13% i da će ta krizna mjera /prekid/ Gori biti ukinuta, tako da razumijemo taj dio. /Upadica/ Da li ja razumijem da li je 13% ili ne, nisam 100% sigurana u to. Ali, ako jeste 13%, to je zbog krizne situacije kao što je naša i biće vraćena na standardno 25%. Znači, na 25% biće vraćena kao i u Crnoj Gori. U Crnoj Gori je 21% PDV.

Shodno odredbama Zakona o akcizama, "Službeni list" Republike Crne Gore broj 6501/1202/7605, propisane su vrste mineralnih ulja, njihovih derivata i supstituta na koje se plaća akciza, a to su pored ostalih: olovni, bezolovni benzin i gasna ulja, odnosno dizel goriva. Visina akcize za ove proizvode određena je u apsolutnom iznosu, fiksno po litru, odnosno po kilogramu u zavisnosti od vrste naftnih derivata i iznosi za bezolovni benzin 549 eura na 1.000 eura, gasna ulja, odnosno dizel koja se koriste kao motorno gorivo 440 eura na 1.000 litara. Kada su u pitanju sve češće inicijative za smanjenje visine akciza na mineralna ulja, ukazujemo da ovo Ministarstvo sa pažnjom analizira sve predloge u vezi izmjena zakonskih rješenja, naročito onih koji utiču na životni standard građana i njihovu egzistenciju. S tim u vezi, Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 12. novembra 2021. godine razmotrila i utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama, kojima je pored ostalog predloženo da u slučaju značajnijeg povećanja cijena mineralnih ulja na svjetskom tržištu Vlada može donijeti odluku o umanjenju iznosa akcize do 15% za bezolovni benzin i gasna ulja na period od mjesec dana. Imajući u vidu da se predloženo zakonsko rješenje nalazi u skupštinskoj proceduri, važno je istaći da je implemenatacija zakonskog rješenja čija primjena je planirana za 01. januar 2022. godine u neposrednoj vezi sa njenim usvajanjem u Parlamentu.

U odnosu na tvrdnje sadržane u Vašem poslaničkom pitanju, da ovo Ministarstvo nije podržalo predlog za smanjenje akciza na gorivo, ukazujemo da je posljednje povećanje visine akciza na olovni, bezolovni kao i na dizel goriva izvršeno izmjenama Zakona o akcizama i ta rješenja su u primjeni od 01. januara 2017. godine, što ukazuje na to da visina akcize nije uticala na porast cijena, već povećanje cijena nafte na međunarodnom tržištu. Inače, ukoliko pratite međunarodna tržišta, vidjeli ste u petak smanjenje cijene sirove nafte od 10%, tako da očekujemo od sutra i smanjenje cijena bezolovnog benzina i gasnih ulja, odnosno dizela i za građane.

Pored navedenog, ukazujemo da uredbe o načinu i visini elemenata na osnovu kojih se formiraju maksimalne cijene naftnih derivata, "Službeni list" Crne Gore broj 2321/2721 propisuju maksimalne maloprodajne cijene za bezolovni motorni benzin, eurosuper 95 i 98 i eurodizel za prodaju u Crnoj Gori, koju vrše pravna lica koja su registrovana za porizvodnju, uvoz, distribuciju i prodaju naftnih derivata. Prema odredbama navedene uredbe, maksimalna maloprodajna cijena naftnih derivata pored akcize, PDV-a i carine obuhvata međunarodne elemente cijene, bazirane na plac kotacijama, koje značajno utiču na formiranje maloprodajne cijene naftnih derivata. Pored navedenog, ukazujemo da je postojeća visina akcize na mineralna ulja, njihove derivate i supstitute u potpunosti usklađena sa minimalnim iznosima koji su propisani direktivom Savjeta EU 203/96 o restrukturiranju okvira zajednice za oporezivanje energenata i električne energije, kao i obuhvatom proizvoda, osim električne energije koji podliježu akciznoj obavezi.

Kad su u pitanju maloprodajne cijene goriva u zemljama regiona, može se zaključiti da je maloprodajna cijena dizela u Srbiji 1,49 eura po litru, u Hrvatskoj je važeća maloprodajna cijena 1,48 eura po litru, što je za oko 16 centri više u odnosu na važeću maloprodajnu cijenu dizela u Crnoj Gori, odnosno 1,32 eura. Takođe, maloprodajna cijena bezolovnog benzina u ovim zemljama je na približno istom nivou kao u Crnoj Gori. Naime, kreiranje i vođenje poreske politike, koja je u nadležnosti ovog Ministarstva, prvenstveno ima za cilj da obezbijedi finansijsku stabilnost koja će omogućiti finansiranje javnih rashoda, a naročito imajući u vidu značajno učešće prihoda od akciza na mineralna ulja u ukupnim prihodima od akciza oko 60%.

U skladu sa predloženim izmjenama Zakona o akcizama, kao i planiranim izmjenama Zakona o energetici, kojim se predviđa uvođenje makiranja naftnih derivata koje su dio ekonomskog programa "Evropa sad", doprinijeće povećanju prihoda budžeta po osnovu akciza i poreza na dodatu vrijednost, kao i suzbijanju nelegalnog prometa naftnih derivata i na unapređenje njihovog kvaliteta.

Spomenuli ste Luksemburg. Interesantno je da je to jedna od zemalja koja ima jedan od najmanjih dugova po BDP-u i ima potpuno izgrađenu infrastrukturu. Znači da je prvenstvena intencija akciza od govora izgradnja infrastrukture u Crnoj Gori. Mi nemamo izgrađenu infrastrukturu u Crnoj Gori, a već imamo naslijeđen vrlo visok dug. To je još jedan razlog zašto trebamo dobro da razmislimo svaki put kada govorimo o akcizama na gorivo. Spominjao sam mnogo puta u javnosti da se markiranje izvrši prvo da bismo znali koliko se tačno goriva prometuje da bismo mogli mnogo bolje da ocijenimo koliko nivo akciza treba da bude.

Što se tiče gospodina Radosavljevića, on je zaposlen na ugovor o djelu u Ministarstvu finansija. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:25:52)

Kolega Konjeviću, izvolite, komentar.

RAŠKO KONJEVIĆ (29.11.21 12:25:58)

Ministre finansija, tačno je da je zaposlen na ugovor o djelu, a znate koliki mu je ugovor? Evo ga ispred mene - 3.000 eura mjesečno. Da, da, 3.000 eura mjesečno. Znači li ko je čovjek? Čovjek koji ima i politički pedigree, koji je vrlo aktivan u jednoj političkoj strukturi u Srbiji. Vi ste pored sve priče, ministre Spajiću, o smanjivanju troškova, zarada, optimizacije i tako dalje, od 01.03. ugovor gospodinu Radosavljeviću, čini mi se da je od 01.03. je 3.000 eura. Bojim se da taj ugovor nije jedini, to ću da provjerim. Jutro sam tražio od Vas da mi date i zvanično, a tražicu i od Generalnog sekretarijata Vlade, jer dobio sam informaciju za ovaj drugi dio, ne želim da tvrdim, ali da isti takav ugovor gospodin Radosavljević ima i u Generalnom sekretarijatu Vlade i da se zato predstavlja savjetnikom premijera. Da Vam ne govorim, gospodine Spajiću, da je taj čovjek učestvovao u kreiranju određenih zakonskih rješenja koja se posle toga kritikuju, ovaj dio oko poreske administracije. Imam meilove, kolega Spajiću.

Čime zavređuje neko, ne sporim jedan dio njegove akademske reference, apsolutno, ali čemu zaslužuje da pored cijelog sistema Ministarstva finansija, o kojem ste Vi više puta govorili, o ljudima koji znaju, ja to potvrđujem, u jednoj priči koju Vi širite u javnosti jeste maksimalne uštede, nigdje višak eura da ne ode i tako dalje, a nakon šest, sedam ili osam mjeseci - ugovor o djelu 3.000 eura. Posebno sam Vas pitao u kontekstu, i to ću dalje da pratim, taj čovjek znate đe radi? Gospodin Radosavljević? Zato sam Vas pitao vezano za markiranje naftinih derivata, radi u NIS-u. Čovjek radi u NIS-u i ovdje ima jedan lijepi honorar od 3.000 eura i posebno ga interesuje markiranje goriva. Zamislite. Zato to i kasni ovoliko, kolega Spajiću, jer kolega Bojanić ipak to želi malo na drugačiji način da uredi.

Ministre Spajiću, prvo, nemojmo da relativizujemo, cijena goriva u Crnoj Gori je skuplja od dobrog dijela država Evropske unije. Znači, Austrija - 1,43, ali kada govorimo o životnom standardu, onda moramo da poredimo barem dva parametra, a vezano je za gorivo - cijenu goriva sa prosječnom zaradom. U Austriji je ta prosječna zarada 2.300 eura. U Bugarskoj je niža cijena goriva - 1,21 eura; u Mađarskoj - 1,30 eura; van Evropske unije - Sjeverna Makedonija 1,21 eura; u Evropskoj uniji Poljska - 1,28 eura; Rumunija - 1,25 eura. U svim ovim državama prosječne zarade su veće nego u Crnoj Gori i zbog toga je vrlo osjetljivo, jer cijena goriva je nešto što ozbiljno utiče na životni standard ljudi.

Vi kažete ne utiče akciza na cijenu goriva, a uvedeno je 2017. godine. Utiče preko PDV-a, ministre. Tačno je, Vi ste tačno rekli, 2017. godine su uvedene /prekid/ akcize. Tačno, ja nisam govorio da ste vi to uradili. Ja sam govorio da je Vlada, Vi ste rekli, 12.11. utvrdila sniženje od 15%. Mi to sugerišemo Vladi od januara ili od februara. Dali ste nam negativno mišljenje na taj zakon, a sada ste negdje sličnu mjeru iako nema određenu vrstu kriterijuma kako i u kom segmentu to da se radi.

Prema tome, ministre Spajiću, bilo bi dobro da u sistem državne uprave i politiku zarada u sistemu državne uprave nedestruiramo na način da dovodimo ljude i demotiviramo one ljude u Ministarstvu finansija ili bilo kojem drugom ministarstvu koji rade vrlo težak posao, a zarade ne prate onaj nivo truda koji uvode. Jer, definitivno je demotivirajuće za svakog u Ministarstvu finansija koji ... tačno je da neki Goran Radosavljević koji na društvenim mrežama vrijeđa koga stigne predstavljajući se savjetnikom premijera, prima 3.000 eura. Još ako bude tačna informacija da isti takav ugovor ima sa Generalnim sekretarijatom Vlade, onda, ministre Spajiću, mislim da ozbiljno ne držite ona obećanja po pitanju optimizacije javne uprave o kojima ste više puta ovdje govorili. Jer tolika količina ugovora, kao što imamo ugovore sa direktorima državnih preduzeća, imamo ugovor sa direktorom To Montenegro 4.400 eura, da bismo danas dobili informaciju da će To Montenegro biti održiv ako bude imao državnu pomoć. Svaka firma, ministre Spajiću, koja ima državnu pomoć biće održiva. Prema tome, nemojte da nam šalžete onu vrstu političkih poruka, odnosno poruka iz Vlade koje ne mogu da održe elementarnu logičku provjeru. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:32:08)

Nije bilo pitanje. /Upadica/

To je retorsko pitanje bilo.

Riječ ima Albin Ćeman, a neka se pripremi koleginica Suzana Pribilović.

Izvolite.

ALBIN ĆEMAN (29.11.21 12:32:34)

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče Skupštine, uvažene kolegice i kolege poslanici, poštovani ministre Spajiću sa saradnikom, cijenjene građanke i građani,

Na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, gospodinu Milojku Spajiću, ministru finansija i socijalnog staranja u Vladi Crne Gore, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Poštovani ministre Spajiću,

Na prezentaciji kapitalnog budžeta za 2022. godinu planirana su ulaganja u opštinu Petnjica u iznosu od 850.000 eura. Koji su to projekti koji će biti finansirani iz državnog budžeta, koje projekte je kandidovala lokalna uprava i koliko je tih projekata prihvaćeno?

Obrazloženje. Obzirom da će Vlada Crne Gore od ove godine imati punu primjenu programskog budžeta, koji predstavlja novi koncept upravljanja javnim finansijama i ima za cilj da poboljša efikasnost i djelotvornost javne potrošnje i procesa transparentnosti i odgovornost u korišćenju javnog novca, pitanje je koliko su opštine spremne da se prilagode ovom modelu. Da li možda nedostaje i kadrovskih potencijala na lokalnu za pisanje kvalitetnih razvojnih projekata, posebno kada su manje opštine u pitanju?

Mišljenja sam da projekata nema dovoljno, a oni projekti koji se izrade upitno je koliko prate razvojnu strategiju države. Desetine miliona eura sredstava iz Fonda Evropske unije stoje na raspolaganju predstavnicima državne uprave, lokalnih uprava, nevladinom sektoru i privatnim kompanijama. Poljska je, recimo, država dobar primjer koja je na dobar način iskoristila pretpristupne fondove Evropske unije. Mišljenja sam da država treba da pokrene kontinuiranu obuku projekt menadžera kako bi na kvalitetan način iskoristila izdašna sredstva Evropske unije. Ovdje ću se za trenutak zaustaviti, a nakon Vašeg odgovora daću komentar. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:34:40)

Hvala, kolega Ćeman.

Ministre Spajiću, izvolite odgovor.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 12:34:43)

Hvala, potpredsjedniče.

Na pitanje zašto mi nekoga dodatno angažujemo, odgovoriću jasno. Zato što je programski budžet rađen devet godina i za devet godina ništa nije urađeno. Za tri mjeseca početkom ove godine mi smo uradili mnogo više nego bilo ko za proteklih devet godina. Gospodin Radosavljević je dobio od Generalnog sekretarijata početkom godine...

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:35:11)

Ministre, prošli put sam Vas isto opomenuo za istu grešku koju ste napravili. Znači, odgovarate samo na pitanje koje ste dobili ovom prilikom od kolege Ćemana. Koncentrišite se na to pitanje. Imali ste razmjenu pitanje, odgovor, komentar sa prethodnim poslanikom. Nemojte se sad vraćati na to. Nije to u redu. To je kršenje Poslovnika.

MILOJKO SPAJIĆ:

Ja mislim da je kršenje Poslovnika to što nemam pravo da odgovorim na pitanje, ali dobro. Kako Vi cijenite.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ:

Molim Vas samo se koncentrišite, pravilno rasporedite Vaših pet minuta koje Vas sleduje po Poslovniku.

Sada Vam je kolega Čeman postavio pitanje i molim Vas da se koncentrišete samo na to pitanje.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 12:35:55)

Ja bih molio i poslanike takođe da se koncentrišu, da ne postavljaju dodatna pitanja i da ne iznose dodatne činjenice i u svojim odgovorima.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:36:01)

Da vam kažem isto. Po Poslovniku, svaki poslanik ima pravo da postavi dodatno pitanje.

Kada poslanik postavlja dodatno pitanje, on to naglasi i kaže da ima dodatno pitanje i dobija dodatno vrijeme. Vi možete u tom slučaju da poslaniku odgovorite na licu mjesta ili pismeno, jer ćete dobiti pisano dodatno pitanje. Retorički postavljeno pitanje u tom momentu to nije, niti će biti materijalizovano u pisanoj formi. To su razlike. Sva Skupština je od procedure. Šta ćemo, tako je kako je.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 12:36:44)

Hvala, potpredsjedniče.

Samo da kažem da zahvaljujem, blagodarim na 15 pitanja koja su postavljena iz Skupštine i to je stvarno sjajno da sam toliko popularan u Skupštini. Ali, razumjećete isto da je dosta naporno odgovarati na sva ta pitanja, a naročito zato što se postavljaju na način na koji se postavljaju. Tako da bih molio da u konsultaciji sljedeći put damo ili maksimum pitanja ili razmislimo da bi mogla rasprava da bude zanimljivija za građane, jer na ovaj način mi jednostavno prelazimo preko bitnih pitanja za građane.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:37:20)

Ministre, pravila su potpuno jasna.

Poslanik ima pravo da postavi dva pitanja jednom ministru. Ima pravo, može Vama da postavi dva pitanja, može dva pitanja nekom drugom, jedno Vama itd. Znaju se pravila tri minuta, pet minuta. Ako se traži dodatno vrijeme, ponavljam, dobija se i dodatno vrijeme. Razumijete me šta govorim? A Vi kad odgovarate na pitanje, nemojte da se vraćate na prethodno pitanje prethodnog poslanika. To je završeno. Tu je krug zaokružen. Nema više. Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 12:38:03)

Predlogom Zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, kapitalnim budžetom za opštinu Petnjica opredijeljena su sredstva u iznosu od 1,3 miliona eura za višegodišnje projekte ukupne procijenjene vrijednosti 7,4 miliona eura. Sredstva opredijeljena u 2022. godini odnose se na sljedeće projekte: rekonstrukcija puta Berane-Petnjica druga faza u iznosu od 0,9 miliona eura, sanacija klizišta Podvode na regioanalnom putu Berane-Petnjica u iznosu od 0,4 miliona eura. Od ukupno planiranih sredstava za navedene projekte, iznos od 0,85 miliona eura je planiran za opštinu Petnjica. Napominjemo da od strane lokalne samouprave Ministarstvo finansija i socijalnog staranja do završetka procesa pripreme Predloga Zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu nije dostavljen Predlog za finansiranje kapitalnih projekata na teritoriji opštine Petnjica. To je ključna stvar. Mi se kao Ministarstvo finansija trudimo da obezbijedimo sredstva za sve projekte koje lokalne samouprave moraju da kandidaju. To je odgovor na Vaše pitanje. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:39:05)

Zahvaljujem ministru Spajiću.
Izvolite, kolega Ćeman.

ALBIN ĆEMAN (29.11.21 12:39:19)

Evo, poštovane sugrađanke i sugrađani, upravo ste čuli od ministra Spajića da od strane lokalne uprave do završetka procesa pripreme Predloga Zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu nije dostavljen Prijedlog za finansiranje kapitalnih projekata na teritorije opštine Petnjica. Toliko o tome koliko su predstavnici lokalne uprave zainteresovani kada je razvoj Petnjice u pitanju. Takođe moram reći da /prekid/ zadovoljan ni iznosom novčanih sredstava opredijeljenih kapitalnim budžetom u iznosu od 850 hiljada eura za opštinu Petnjica za 2022. godinu kada su razvojni projekti naše opštine u pitanju.

Saglasan sam da treba raditi na povećanju zarada zaposlenih, ali mislim da je u Crnoj Gori prisutan jedan veći problem od niskih zarada, a to je problem nezaposlenosti. Zaposleni mogu očekivati povećanje zarada od 01. januara, a šta mogu očekivati nezaposleni? Zaposlenih trenutno ima 145.704, penzionera 127.716, nezaposlenih 53.958 i korisnika socijalnih naknada 26.250. Idealno bi bilo da zaposlenih ima tri puta više od ostalih, ali, kao što vidimo, naspram 145.704 je 207.924 ostalih. Mišljenja sam da svi državni i lokalni organi ovo moraju da shvate kao prioritetan problem. Svi drugi problemi su manje važni od ovog. Situacija je posebno alarmantna u sjevernom regionu. U jedanaest opština penzionera ima više nego zaposlenih. U tri opštine na sjeveru, i to Rožajama, Plavu i Gusinju ima više korisnika socijalnih pomoći nego zaposlenih.

U Opštini Petnjica, iz koje dolazim, prema podacima Monstata, prosječna zarada je 440 eura, prosječna penzija je 169 eura, preko 1.000 korisnika socijalne pomoći. Petnjica je zadnja opština po indeksu razvijenosti. U Petnjici je prisutan negativan prirodni priraštaj, odnosno bijela kuga. Petnjica je masovno iseljena. Dvije petnjice su van granica države Crne Gore, i to dominantno mladi, radno sposobni, a jedna Petnjica se grčevito bori da ostane i opstane na viševjekovnom ognjištu. Ovo je socijalna karta opštine iz koje dolazim, a ja bih rekao i lična karta bivše državne i lokalne vlasti u Petnjici.

Nova vlast mora raditi drugačije u odnosu na prošlu, mora pomoći sjever konkretnim razvojnim projektima. Tačno je da smo kao nova vlast povećali staračke naknade, vratili dječije dodatke za svu djecu do šeste godine života, tačno je da smo obezbijedili besplatne udžbenike za sve osnovce, da smo povećali minimalnu cijenu rada, a uskoro na dnevnom redu Skupštine biće izmjene i dopune zakona koje je pripremio naš Poslanički klub Demokrate - Demos - Mir je naša nacija, koji će obezbijediti vraćanje naknada majkama sa troje i više djece. Takođe, vratićemo dječiji dodatak za svu djecu do 18 godine života, kao i povećati minimalne penzije, pri čemu nijedna penzija neće biti manja od 200 eura.

Ovakvim zakonskim rješenjima brinemo o onima koji nas hrane, brinemo o onima koje su nas rodile, brinemo o onima koji su nas rodili i hranili i sada odmaraju u zasluženim penzijama i brinemo o onima koji su se tek rodili i koji će se hraniti. Višedecenijske pogubne politike na državnom i lokalnom nivou bivše vlasti su dovele do katastrofalnog stanja i dovele su u pitanje biološki opstanak određenih opština na sjeveru, kakva je i opština Petnjica. Interesantan je fenomen da je bivša vlast dobijala najveću podršku na izborima upravo iz najsiromašnijih opština, kakva je i moja Petnjica.

Poštovane sugrađanke i sugrađani, ovo katastrofalno stanje u našoj opštini moramo zajedno mijenjati i uskoro ćemo imati šansu za to i zato je ne smijemo propustiti. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:43:36)

Hvala Vama, kolega Ćeman.
Procedura, kolega Konjević.
Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (29.11.21 12:43:41)

Uvaženi potpredsjedniče, upozorio sam jer je ovo jedna forma, ovu formu nije promijenio ovaj saziv. Ova i ovakva forma je, čini mi se, sedam, osam, desetak, ako ne i više godina. Ako sam nešto netačno iznio, u redu da neko ima pravo da mi kaže to nije tačno. To je tačno. Ovo je ugovor sa izvjesnim Goranom

Radisavljevićem, aktivnim političarom stranke Borisa Tadića. Pođite na njegovu biografiju, na sajtu partije Borisa Tadića, mislim da je skraćenica SDS.

Dakle, ovom čovjeku su, prema odredbama ovog ugovora, dostupni i podaci označeni određenim stepenom tajnosti jer nema nikakve odredbe u ugovoru koja ukazuje da te materijale ne može da dobije, nego kaže - sav potrebni materijal za rad. Ovo je čovjek koji se po društvenim mrežama predstavlja kao savjetnik premijera i uči Vladu kako treba ukinuti prijestonici način finansiranja i svim drugim nezavisnim institucijama tzv. fiksno finansiranje u budžetu. Finalno, čovjek već mjesecima samo po osnovu u Ministarstvu finansija ima zaradu od 3.000 eura, a bojim se još u Generalnom sektarijatu Vlade. Prema tome, sve što sam iznio je tačno. Posebno je, kao neko ko je zaposlen u Naftnoj industriji Srbije, zainteresovan, zato to i kasni, za priču oko markiranja goriva.

Prema tome, potpredsjedniče, iznio sam tačne informacije i nema potrebe da kršimo proceduru ubacujući odgovaranja tada kada im nije mjesto. Niti sam što pitao, iznio precizne ocjene, a ugovor je tu.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:45:38)

Kao što ste možda vidjeli, bili ste izašli, reagovao sam na određeni način, mislim u skladu sa Poslovníkom, tako da u redu.

Idemo dalje.

Pitanje postavlja kolegínica Suzana Pribilović, a neka se pripremi kolegínica Tamara Vujović. Izvolite.

SUZANA PRIBILOVIĆ (29.11.21 12:45:56)

Uvaženi potpredsjedniče, poštovane kolegínice i kolege, poštovane građanke i građani Crne Gore, ministru Spajiću postavila sam sljedeće pitanje:

Koliko je državnih službenika i namještenika trenutno zaposleno u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, kao i koliko je lica, u periodu od 07.12.2020. do 06.10.2021. godine, angažovano u Ministarstvu po osnovu neke vrste ugovora, ugovora o privremenim i povremenim poslovima, ugovora o djelu, ugovora o pružanju usluga konsultantskim, ekspertskim, radu na projektu, kao i drugim oblicima angažovanja?

Navedeno iz razloga jer je predsjednik Vlade gospodin Krivokapić u svom ekspozueu, između ostalog, obećao građanima Crne Gore smanjenje troškova u oblasti javne potrošnje, potpunu transparentnost rada državne administracije, dostupnost informacija i osudu svih zloupotreba pred sudom javnosti. Ne samo u svom ekspozueu, nego i mnogo puta nakon toga, gospodin Krivokapić je ponovio ova obećanja. U obećanjima o transparentnosti rada i uštedama Ministarstva finansija i socijalnog staranja, na čijem je čelu, od formiranja Vlade do danas nije zaostajao ni ministar Spajić.

Međutim, svjedoci smo da i nakon protoka vremena od skoro godinu dana nemamo javno dostupne informacije da je došlo do smanjenja troškova u oblasti javne potrošnje. Informacije vezano za rad jedne vlade nisu nikad bile nedostupnije nego što je to slučaj sa ovom današnjom. Nisu dostupni podaci ni dan danas o broju državnih službenika i namještenika koji su trenutno zaposleni u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, kao i koliko je lica, na primjer, u periodu od 07.12.2020. do 06.10.2021. godine angažovano u Ministarstvu po osnovu neke vrste ugovora, kao i drugim oblicima angažovanja.

Imajući u vidu navedeno, iskoristila sam svoje poslaničko pravo da ministru Spajiću postavim konkretno pitanje i na ovaj način dođem do traženih podataka. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:48:20)

Hvala Vama, kolegínice Pribilović.
Ministar Spajić, odgovor na pitanje. Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 12:48:27)

Hvala.

U ovom organu trenutno je zaposleno 293 državna službenika i namještenika, a po osnovu ugovora o djelu angažovano je 15 lica (u periodu od 07.12.2020. do 06.10.2021. godine). Takođe, napominjemo da u ovom organu nema angažovanih lica po osnovu drugih vrsta ugovora koji su naznačeni u predmetnom poslaničkom pitanju.

Samo bih želio da naglasim da je ova Vlada uspjela da smanji troškove u 2021. godini za 10% ukupnog budžeta uprkos - tome što nismo smanjili plate i penzije, nismo smanjili socijalna davanja, nismo smanjili agrobudžet, nismo smanjili kapitalne investicije. Znači, nismo otpuštali ljude. To su ključne stvari. Uspjeli smo da uštedimo 10% svih troškova. Tako da obećanje premijera Krivokapića je, po meni, potpuno ispoštovano i ne na grbaču otpuštanja ljudi i tjeranja ljudi na ulicu, već po osnovu ušteta državnog aparata koja je najbitnija ušteta. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:49:36)

Hvala, ministre Spajiću.
Komentar na odgovor.
Izvolite, kolegice Pribilović.

SUZANA PRIBILOVIĆ (29.11.21 12:49:43)

Hvala Vam.

Ministre, u odgovoru koji ste mi dostavili kažete da u Ministarstvu ima zaposleno 293 službenika i namještenika, a u novoj sistematizaciji koju je Vlada donijela vašeg Ministarstva predviđeno je 496 radnih mjesta, što znači da planirate zaposlenje samo u Ministarstvu finansija još 200 osoba. Tako da stvarno govoriti o optimizaciji i uštedi kada ste vi u pitanju je negdje stvarno suludo. Ja Vam nijesam bez razloga navedene podatke tražila za period od 07.12.2020. do 06.10.2021. godine. To sam uradila i zahtjevom od 06.10, kada ste mi dostavili 15 ugovora o djelu, koje ste u navedenom periodu zaključili sa 15 različitih lica, a to proizilazi iz Vašeg današnjeg odgovora.

Međutim, ministre, moram konstatovati da ste još jednom pokazali i dokazali svojim postupcima da za vaša obećanja i obećanja vašeg premijera važi ona stara: "Obećanje ludom radovanje". Evo kod sebe za primjer imam ugovor zaključen 19.03.2021. godine, sa Marijom Stajović, a taj ugovor mi nijeste dostavili da je zaključen u ovom periodu među ovih 15. Danas smo svi imali prilike da čujemo od kolege Konjevića da ste imali ugovor koji je još uvijek na snazi sa izvjesnim gospodinom Radosavljevićem na mjesečni iznos od 3.000 eura, koji mi takođe nijeste dostavili.

Međutim, ministre, ono što želim da istaknem jeste da po osnovu ugovora koje ste mi dostavili, znači samo ovih 15, vi iz državnog budžeta isplaćujete nešto više od 9.000 eura ovim osobama, zavisno od obima posla (za jednu osobu to može biti i 10.000 eura). Na drugoj strani, vidimo iz izvještaja o mjesečnim plaćanjima iz državnog trezora na primjer za oktobar mjesec vaše Ministarstvo na ugovore o djelu koje ste zaključili troši 24.000 eura. Znači, nesporno da imamo ovoliko razliku između onoga što ste mi dostavili i isplata koje vršite. Tako da, ministre, govoriti o smanjenju troškova u oblasti javne potrošnje vidimo iz priloženog.

Sa ovim licima sa kojima ste zaključili ugovor za poslove, to su poslovi koji su iz nadležnosti Ministarstva i poslovi radnih mjesta na kojima već imate stalno zaposlene službenike, što je suprotno zakonu. Veoma je interesantno da ste za potrebe unapređenja medijske vidljivosti, odnosa sa javnoću pored službenika zaposlenih u Vašem kabinetu dodatno na osnovu ugovora angažovali još dvije osobe, i to jednu osobu iz Srbije na period od godinu dana za mjesečni iznos od 1.250 eura, što na godišnjem nivou iznosi 12.500 eura, a drugu osobu iz Crne Gore na period od dvije godine, čija mjesečna naknada iznosi minimum 1.000 eura, a može biti i 2.000 eura (zavisno od obima posla).

Veoma je interesantno da ukoliko se odlučite da ovoj drugoj osobi iz bilo kog razloga raskinete ugovor prije isteka tih dvije godine, građani Crne Gore su dužni da joj isplate sve mjesečne naknade sa pripadajućim porezima i doprinosima do isteka ugovorenog roka. Skoro svi ugovori koje ste mi dostavili su, vjerujte, vrijedni posebne pažnje, smatram i drugih nadležnih državnih organa, posebno sa aspekta osude, zloupotrebe pred sudom javnosti, što bi rekao vaš premijer. Posebnu pažnju mi je privukao još jedan ugovor zaključen sa licem sa završenom srednjom stručnom spremom. Interesantno mi je što ste, ministre, sa tim licem zaključili ugovor, kad je, između ostalog, obavljalo poslove evidencije zahtjeva za dodjelu jednokratne novčane pomoći i ostalih socijalnih davanja, što je takođe iz nadležnosti vašeg Ministarstva. Pretpostavljam da se radi o pukoj slučajnosti da se to lice zove i preziva baš kao jedna politička aktivistkinja sadašnje vlasti iz Budve, koja je ujedno i vlast na državnom nivou čiji te Vi član.

Ministre, ovo je samo par /prekid/ detalja iz ugovora koje ste mi dotavili, a koje ste zaključili na teret građana Crne Gore, pa mogu pretpostaviti šta se sve još može naći u ugovorima za koje ste procijenili da trebaju ostati tajna i da mi ih ne dostavite. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 12:54:57)

Hvala Vama, kolegice Pribilović. Sada pošto kolegica Tamara Vujović nije u sali, kolega Sekuliću, imam zamolnicu kolege Nimanbegu. Nije problem. Izvolite.

Riječ ima kolega Genci Nimanbegu, a neka se pripremi Predrag Sekulić. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (29.11.21 12:55:19)

Poštovani potpredsjedniče, poštovani ministre, poštovane kolege i kolegice, Hvala vam što mi ustupate malo ranije vrijeme za pitanje.

U skladu sa odredbama Poslovnika Skupštine, ja sam ministru finansija i socijalnog staranja gospodinu Milojku Spajiću postavio sljedeće pitanje:

Poštovani ministre, da li, kao predlagač Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, možete predvidjeti sredstva od 500.000 eura za izradu studije izvodljivosti za osnivanje DULCINEA WB Univerziteta u Ulcinju, koji bi imao međunarodni karakter, a promovisao pozitivan primjer sklada i suživota na Ilirskom poluostrvu, to jeste Balkanu, nešto po čemu je već prepoznat grad Ulcinj.

Obrazloženje:

Nedavna posjeta specijalnog izaslanika Sjedinjenih Američkih Država za Zapadni Balkan Gabrijele Eskobara u regionu dolazi u trenutku kada se države Balkana suočavaju sa najvećim sigurnosnim izazovom od rata '90-ih. Osim gorućih tema koje su se potencirale tokom njegovog boravka, a koje se moraju riješiti kako bi Crna Gora uskoro bila punopravna članica EU, moram reći da se da primijetiti da Sjedinjene Američke Države jačaju svoj pristup ekonomiji regiona, nešto što je EU godinama slijedila, a to je da će regionalna ekonomska integracija prije članstva u EU doprinijeti koristi građanima i pomoći dešavanju otvorenih političkih nesuglasica u regionu.

Naravno, nadamo se da će preostalih šest zemalja Zapadnog Balkana koje nijesu članice nastaviti svoj put ka EU na konstruktivan način i da će glavna pitanja regiona i dalje rješavati kroz EU. Kao i kod svake vizije, da bi se ovo ostvarilo, potrebni su pravilno, dugoročno planiranje i adekvatno obučeni i obrazovani ljudski resursi. U tu svrhu, jedan od glavnih ciljeva radionice u Trstu 2017. godine, koju je organizovala EU kao pilot dizajn finansijskog instrumenta za provjeru koncepta (POC) za region Zapadnog Balkana - Univerziteti su dizajnirani da budu ciljni korisnici ovog instrumenta jer postoji jasan nedostatak u njihovom finansiranju, kao i mala i srednja preduzeća u kojima nema specifičnog centralnog finansiranja takođe će biti kvalifikovana. Akcija bi trebalo da podstakne i obezbijedi nastavak aktivnosti koje se obavljaju, kao dio EU4TECH projekta, a posebno na identifikovanim istraživačkim organizacijama sa najboljim učinkom.

Želim Vas podsjetiti da ste nedavno, ministre, po povratku iz Japana rekli: Počeli smo da radimo na konkretnim projektima u oblastima infrastrukture, energetike, obrazovanja, zdravstva, poljoprivrede, ribarstva. Takođe, da očekujete milijardu evra investicija iz Japana i Azije u narednom periodu. A tokom Vašeg boravka u SAD ste najavili: Američke investicije su realne, vrijeme je da se u ekonomiji okrenemo Vašingtonu i Njujorku, kao i da se očekuju investicije u infrastrukturu, energetiku i visoku tehnologiju. Upravo je ovo mjesto gdje projekat američkog/EU/mediteranskog/balkanskog, tj. međunarodnog koledža Univerziteta (DULCINEA) u Ulcinju, stupa na snagu i mogao bi da pomogne, a koji tražimo da se realizuje pomoću ovih najavljenih investicija. Kao što ćete vidjeti iz priloženog opisa projekta, jedna od najvažnijih komponenti za uspjeh održivosti projekta je visokoškolska institucija, koja će biti višeslojna platforma ili ogranak međunarodno priznatog univerziteta, koji će u svoj program imati: evropske studije, američke studije, studije životne sredine i održivog razvoja, visoku tehnologiju i računarske nauke, novinarstvo i masovne komunikacije, hotelijerstvo, poslovnu administraciju i ekonomiju, istoriju, književnost, političke nauke i međunarodne odnose.

Takođe, postojala bi i komponenta kulinarske umjetnosti, ili druge industrije za koje nedostaje profesionalni kadar, čime bi se unaprijedile radne vještine prijeko potrebne turističkoj industriji u Ulcinju i Crnoj Gori.

Na ovaj način bi se formirao snažan međunarodni priznati brend, Centar obrazovne izvrsnosti /prekid/ poslovnog znanja dodatno konsolidovao. Regionalni klaster i inkubatorski objekti sponzorirani od strane multilateralne ili EU/SAD, angažovali bi studente i ohrabрили ih da sarađuju u različitim profesionalnim oblastima i disciplinama, kako bi podstakli start up-ove i omogućili primjenu dobre postojeće prakse.

Veoma je važno da najavljene investicije u obrazovanje iskoristimo tako što će se ta finansijska sredstva namijeniti za pomoć osnivanja, ali i same održivosti DULCINEA univerziteta, jer se time pomaže regionu da se bolje razvija, bude ekonomski stabilniji, kao država ćemo zaustaviti odliv mladih ljudi, a kompanijama bismo pružili bolji pristup stručnom znanju i prilikama za rast.

Budući da je Ulcinj krajnja kulturna raskrsnica za Albance, Crnogorce, Srbe, Bošnjake, Hrvate, Makedonce, studenti iz ovih država, kao i svih širih regionalnih, mediteranskih područja, moći će da iskoriste prednosti ovog novog centra za učenje, koje bi postalo priznato i omiljeno mjesto za studiranje kako u lokalnoj, tako i u regionalnoj perspektivi. Baš kao što je i originalni Američki univerzitet liberalnih umjetnosti koji finansira USAID u Blagoevgradu, Bugarska, a DULCINEA bi svoj fokus obrazovanja imala na životnoj sredini, IT, ugostiteljstvu, društvenim naukama i drugim srodnim oblastima.

U dijaspori živi još jedan cijeli Balkan. Siguran sam da bi ovaj predlog, osim što bi ga podržali, bio bi i razlog da njihovu djecu obavežu da dođu kako bi dali svoj doprinos u unapređenju ovog centra, a Ulcinj kao izabrani grad bi to već opravdao time što je nekada bio jedan od najvećih turističkih brendova u bivšoj Jugoslaviji. Titulu koju je stekao svojim znanjem i napornim radom u ugostiteljstvu, a sve sa ciljem da bi osigurao svoju održivost na međunarodnom nivou. Nadam se da će u bliskoj budućnosti Ulcinj biti prepoznat baš po ovom projektu, univerzitetu DULCINEA, koji će biti primjer u promovisanju međuljudskog sklada i suživota na cijelom Balkanu, nešto po čemu je već prepoznat grad Ulcinj. Ujedno, konkurentan kroz interdisciplinarnu najsavremenije svjetski priznate tehničke i nastavne planove i programe koji se odnose na održivost, kako bi studenti iz svih zemalja regiona, a i šire bili u prilici da na najsavremenije načine razviju i primijene vještine 21. vijeka.

Vjerujemo da su sukobi u regionu uglavnom posljedica loše politike. Ljudi na Balkanu dijele iste nade i strahove, kao i iste snove za bolju budućnost. Mislim da se ovdje slažemo. Dajte DULCINEI šansu, ona bi mogla da igra istorijsku ulogu u promovisanju izgradnje klime povjerenja i povjerenja među mladima koji pohađaju ovaj univerzitet; dajući trajni i legitiman doprinos, ma koliko skroman, procesu međusobnog razumijevanja, ali i ekonomske integracije širom Ilirskog poluostrva, tj. država Balkana.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 13:02:45)

Jeste li zaboravili nešto možda još?
Ministre Spajiću, izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 13:03:01)

Poslaniče Nimanbegu, mislim da to zvuči kao vrlo obećavajuća ideja i volio bih da vidim malo bolji plan predstavljanja te ideje, nijesmo je vidjeli u kapitalnom budžetu. Možemo se i sresti i direktno razgovarati na tu temu, tako da sam voljan da podržim jednu takvu inicijativu.

Što se tiče fizibiliti studija, pretpostavljam da je najbolje da naravno možemo i mi iz budžeta kontribuirati, ali mislim da je najbolje neka od međunarodnih organizacija da vodi taj proces zbog kontrole i generalno zbog sljedećih koraka poslije fizibiliti studija koje bi oni omogućili. Pomogli bi nam i kod prikupljanja donacija i kod prikupljanja znamenitih stručnjaka iz tih oblasti itd. U načelu, podržavam Vašu inicijativu i drago mi je da čujem tako kreativne ideje. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 13:04:00)

Hvala, ministre Spajiću.
Odgovor, tri minuta.
Izvolite, kolega.

GENCI NIMANBEGU (29.11.21 13:04:06)

Hvala, potpredsjedniče Bulajiću.

Prvo da Vam se izvinim zbog prekoračenja, ali smatrao sam da ovaj institut poslaničkog pitanja na današnji dan treba iskoristiti za promovisanje nekih novih ideja i odnosa koji će nas spajati. Ideja koja je upravo elaborirana o univerzitetu DULCINEA na kome bi jačali znanja naših mladih ljudi, koji bi uticao na razvoj ekonomije, koji bi uticao na smanjenje potrebe mladih ljudi da migriraju je nešto što mi je drago da je ministar Spajić podržao. Time je pokazao i spremnost za susretom što ćemo urgentno insistirati i dogovoriti jedan susret, jer su FORCA i Albanska lista uvijek bile inicijatori nekih pozitivnih dešavanja što se tiče i regiona i interesa Albanaca u Crnoj Gori, a i samih građana Crne Gore. Mislim da je ovo jedna od inicijativa, nećemo bajračiti njome jer naše inicijative u prošlosti koje su se sada pokazale kao uspješne drugi ljudi žele prisvojiti. Nama nije cilj barjačenje istim inicijativama, mi smo samo voljni učesnici u

pozitivnim promjenama u Crnoj Gori. Podsjetiću koje su bile te inicijative što se tiče Solane, i što se tiče Valdanosa, i što se tiče ostvarivanja nacionalnih prava Albanaca, kao i punopravne Opštine Tuzi, ali i puno drugih inicijativa, kao pozorište u Ulcinju. Inicijative koje se ne odnose samo na lokalni nivo, nego se odnose i na zajednicu koju imamo u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 13:05:55)

Hvala Vama.

Sada pitanje postavlja kolega Predrag Sekulić, a neka se pripremi Miomir M. Mugoša. Izvolite, kolega Sekuliću.

PREDRAG SEKULIĆ (29.11.21 13:06:09)

Hvala Vam, potpredsjedniče Bulajiću.

Uvaženi ministre Spajiću, moje poslaničko pitanje glasi:

Koje prihodne stavke iz budžeta za 2021. godinu nijesu ispunjene u odnosu na plan u prva tri kvartala ove godine?

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 13:06:23)

Hvala.

Izvolite, ministre Spajiću.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 13:06:28)

Hvala poslaniku Sekuliću na pitanju.

Prihodi budžeta za III kvartal 2021. godine su iznad planiranih za 7,1 milion € ili 0,5%, što ukazuje na uspješnost planiranja prihoda u godini izuzetne ekonomske neizvjesnosti izazvane pandemijom, posebno u dijelu prihoda koji se generišu od turizma. Dobra naplata prihoda prvenstveno je rezultat efekata ljetnje turističke sezone, kao i unaprijedene poreske discipline usljed implementacije elektronske fiskalizacije poreskih registar kasa.

Najbolji indikator oporavka ekonomske aktivnosti nakon zabilježenog pada od preko 15% u 2020. godini jesu prihodi od PDV-a koji su iznad planiranih za 38,7 miliona € ili 8,5%. Pored navedenog, uprkos činjenici da još nijesu usvojena predložena zakonska rješenja koja su predviđala povećanje akciza na pojedine akcizne proizvode, a koja su u skupštinskoj proceduri od sredine maja, prihodi od akciza nastavljaju da bilježe rast u odnosu na planirane i to za 5,3 miliona € ili 3,0%.

Takođe, prihodi po osnovu poreza na dobit pravnih lica su već premašili plan za cijelu godinu, što je indikator visokog stepena poreske discipline, čak i kada se poslovanje odvijalo u uslovima pandemije.

Sa druge strane, kategorije koje bilježe nižu realizaciju u odnosu na planirane za 9 mjeseci su sljedeće:

- Porezi i doprinosi na zarade u iznosu od 31,1 milion € ili 6,3% prevashodno kao rezultat planiranih, a nerealizovanih efekata Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica zbog neusvojenog Predloga zakona o poreskoj administraciji, kojim je trebalo da budu stvorene pretpostavke za ubiranje prihoda po osnovu oporezivanja neprijavljenih prihoda, a koji je u skupštinskoj proceduri od sredine maja ove godine;

- Ostali prihodi u iznosu od 12,1 milion € ili 20,6% kao posljedica činjenice da su uplate dobiti ostvarene u 2020. godini od strane privrednih društava u većinskom vlasništvu države planirane shodno procjeni finansijskih rezultata privrednih društava, dok su iste vršene shodno njihovim konačnim finansijskim iskazima. Takođe, uplate po ovom osnovu se očekuju i u IV kvartalu, tako da nismo završili sa ovim;

- Donacije u iznosu od 15,5 miliona € ili 49,6%, shodno činjenici da realizacija ove kategorije prihoda zavisi od dinamike povlačenja sredstava.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 13:08:58)

Hvala Vama, ministre.
Kolega Sekuliću, izvolite.
Komentar odgovora.

PREDRAG SEKULIĆ (29.11.21 13:09:02)

Hvala Vam, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi gospodine ministre, drago mi je što ste makar i posredno odali priznanje ranijoj vladi, Vladi Duška Markovića, zato što je elektronska fiskalizacija, zakoni o elektronskoj fiskalizaciji su ipak donijeti u vrijeme prethodne vlade. Jača poreska naplata, kad dogovorimo o PDV-u, jeste direktan rezultat primjena tih zakona. Kada govorimo o većim prihodima od akciza, to je prvenstveno zato što su akcizne robe poskupile, govorim o svim vrstama goriva, i zbog toga imamo nešto veće prihode od akciza. Hajde da se vratimo na ovo što je pitanje onih prihoda koji nijesu realizovani. Govorimo, prije svega, o porezu na doprinose i zarade. Dozvolite da se ne složim sa Vama oko toga šta je uzrok. Ja lično mislim da je uzrok to što raste broj nezaposlenih. Mislim da tu imamo problem ne samo vi, Ministarstvo finansija, nego govorim o onome što je problem države Crne Gore. Znači, stopa nezaposlenosti danas je 23,26%, a prije godinu, u vrijeme kada ste Vi preuzeli Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je bila 18,29%. Danas imamo 54.000 nezaposlenih. Ono što posebno brine jeste, gospodine ministre, što i dalje planirate visoku prihodnu stranu po ovim parametrima za narednu godinu. Čini mi se da tu negdje ćete imati problem kada govorimo prije svega o budžetu za 2022. godinu. Ne mogu da ne pomenem činjenicu da to što optužujete parlamentarnu većinu koja je glasala vas zato što nijesu izglasali neke zakone, kao neko ko dolazi iz opozicije, trebao bih da budem srećan zbog toga, ali nažalost nijesam. Jer, neslaganje parlamentarne većine sa Vladom dovodi u problem sve građane Crne Gore.

Dozvolite da izrazim sumnju u ono što je Vaše često izlaženje u javnost sa činjenicom da imamo nekih 500 ili 600 miliona eura u kasi. Dobro je, sa jedne strane, što imamo punu kasu, ali, sa druge strane, loše je što država duguje. Iz te pune kase, prije svega, treba da riješite neka dugovanja koja ćete morati da platite prije ili kasnije. Govorim o dugovanjima Fonda zdravstva, ali to je opet neka druga priča.

Takođe, sve ono što nas zajedno treba da brine jeste činjenica da nijeste realizovali kapitalni budžet, oporezovali ste ga svega nekih 45%, a moguće da će do kraja godine biti polovina tog kapitalnog budžeta realizovana. Znači, 147 projekata ni jedan nije završen do kraja. To jeste nešto što treba sve nas da brine. Realizovano je 108 od planiranih 236 miliona, a vi već planirate za narednu godinu 300 projekata i planirate duplo više novca za to. Samo mi objasnite, naravno ovo je retoričko pitanje zato što nema toga ko će mi objasniti na koji način ćete realizovati 300 projekata, a nijeste bili u stanju da realizujete 150.

Nije loša ideja da se naprave nove škole, nove bolnice i to će pozdraviti svi građani Crne Gore. Ali, kad znamo šta ste uradili u prethodnih godinu dana, teško vam možemo vjerovati na riječ.

Gospodine ministre, uvaženi gospodin Nimanbegu je pomenuo Vašu najavu investicija iz Japana i Jugoistočne Azije vrijednosti nekih milijardu eura. I Vi i ja veoma dobro znamo da od toga nema ništa. U tom trenutku je to bila lijepa najava i to je negdje trajalo nekih 10, 15 dana. Ne samo najava, nego nada građana Crne Gore da će se nešto pozitivno dešavati. Ali kad iznevjerite jednom nade građana, pa drugi put, pa tako radite svakih desetak dana - podsjetit ću Vas na onu lijepu priču kad čobanin svakih 10 dana viče: Vuk, vuk a na kraju kad se pojavi pravi vuk više mu niko ne vjeruje.

Uvaženi gospodine ministre, lijepo je to što Vi najavljujete rast bruto društvenog proizvoda na nivou od nekih 5% naredne tri godine: 2022. godina 6,4%, 2023. godina 5,1% i 2024. godina 4,5%. Ali, samo da Vas podsjetim da sa ovogodišnjim rastom, koji imao vrlo nisku osnovicu zato što se vezao za 2020. godinu i sa rastom u narednoj godini, vi još nijeste dostigli 2019. godinu. Tu imam negdje problem da razumijem te makro-ekonomske pokazatelje sa kojima vi baratate. Kažete da će biti rast zaposlenih po stopi od 3%, ali šta ćemo sa tim što je pala zaposlenost ove godine za 5%? Znači, kada govorimo o brojkama, gospodine ministre, uvijek treba da se vežemo na ono što ste do sada realizovali. Godinu dana je puno vremena i treba da se hvalite onim što je do sada urađeno, a ne sa onim što tek planirate da uradite. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 13:14:04)

Hvala Vama, kolega Sekuliću.
Sada pitanje postavlja Miomir Mugoša, a neka se pripremi Boris Mugoša.
Izvolite.

MIOMIR M. MUGOŠA (29.11.21 13:14:14)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvažene kolege poslanici, poštovani građani,

Postavio sam ministru Spajiću, shodno članu 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore, pitanje 15. oktobra. Iako postoji obaveza da se u roku od 15 dana dobije odgovor, taj odgovor nijesam dobio. Žao mi je što ministar Spajić nastavlja praksu predsjednika Vlade i određenog broja kolega ministara, da ne daje odgovore na poslanička pitanja. To doživljam kao nepoštovanje Skupštine, nepoštovanje nas poslanika, nepoštovanje građana koji su nas ovđe delegirali, jer na taj način nam uskraćuje mogućnost da dobijemo podatke i informacije koje su nam potrebne da bismo mogli da diskutujemo. Mislim da na taj način sebi daje eskluzivno pravo da bude jedini zastupnik istine i to vrlo često koristi kad su u pitanju medijski nastupi.

Moje pitanje drugo, a reći ću vam zbog čega sam odlučio da ga postavim iako nijesam dobio na prvo pitanje odgovor je:

Koliko je Uprava prihoda i carina naplatila poreskih prihoda u periodu januar - septembar ove godine na Crnogorskom primorju (Ulcinj, Bar, Budva, Tivat, Kotor i Herceg Novi) u odnosu na isti period prošle godine?

Objasnio sam. Rekao sam da ministar Spajić vrlo vješto u medijskim nastupima koristi priliku da saopšti, odgovorno tvrdim, netačne podatke. U emisiji Načisto kod Petra Komnenića, dva puta sam pogledao tu emisiju, a imali smo vrlo korektnu saradnju nekih mjesec i po dana, kazali ste, citiram: Naplata prihoda u periodu prije mog dolaska na mjesto ministra mogu reći da je bila slaba i selektivna. I druga Vaša konstatacija: Poreski inspektori su naplatili više prihoda na Crnogorskom primorju u devet mjeseci ove godine iako je turista bilo mnogo manje nego 2019. godine.

Dobio sam pisani odgovor i na njega ću dati komentar.

Prvo sad želim, radi građana Crne Gore i kolega sa kojima sam pet godina radio u Poreskoj upravi, a to i kolega Vaš Branko Krvavac zna, da saopštim tačne podatke kada je u pitanju naplata prihoda za pet godina, koliko sam bio direktor Poreske uprave. Za tih pet godina, poštovani građani, naplatili samo 4,5 milijarde eura, odnosno 265 miliona, potpredsjedniče, više nego što je bilo planirano budžetom, projekcijom Vlade i Ministarstva finansija, a tih 265 miliona eura je 1/3 cijene ugovorene auto-puta ili možda budžet Glavnog grada Podgorica za 2017, 2018. i 2019. godinu.

Da se vratim na ono što najsvježije, kapitalni budžet kojega je premijer onako spektakularno najavio, a iznosi 250 miliona eura. Znači, poštovani građani ono što je Poreska uprava naplatila više od planiranog bi bilo dovoljno da se isfinansira čitav kapitalni budžet za prošlu godinu, odnosno svih 117 projekata koje ste vi najavili i ostalo bi još, ministre Spajiću, 17 miliona eura. Smanjen je poreski dug za 210 miliona eura, naplaćeno je 100 miliona poreskog duga, ministre, dužnika sa crne liste, smanjen je dug opština za 20 miliona. I kao što reče poslanik Sekulić, pripremili smo i stavili funkciju, Vi to dobro znate, dvije godine smo radili na projektu elektronske fiskalizacije, 1. januara uz očekivanje da će porasti prihodi po osnovu PDV-a i da će porasti stepen poreske discipline.

Završavam ovom konstatacijom. Tražili ste sastanak, ministre, 21. decembra sa mnom i ja sam Vam, u pripremi tog sastanka, poslao ovaj dokument - Analiza naplate januar - decembar za prošlu godinu koja je bila katastrofalna zbog epidemije i svega ostalog. Ovo je što Vi imate, a gledali smo ga zajedno onoga dana. Dvije su Vas stvari interesovale. Pitali ste me: Direktore, interesuje me kakva je Vaša projekcija naplate prihoda do kraja ove godine i šta očekujete u sljedećoj godini? Ja sam tada, ministre, saopštio sljedeće: Očekujem, ministre, da do kraja godine (to je bilo 10 dana) naplatimo 65 miliona eura više nego što je po rebalansu budžeta predviđeno u junu mjesecu. I rekao sam Vam da očekujem da na kraju prošle godine naplata prihoda bude slabija samo 6,5% nego rekordne 2019. godine. Vi ste mi kazali, a recite da li pričam istinu ili ne: Direktore, ovo su impresivni podaci, a 31. decembra iz Vašeg kabineta mi poslali mejl gdje čestitate na dvije stvari - na ostvarenoj naplati i zbog toga što smo onih 3 miliona i 800 Montenegro airlines naplatili za radnike.

Zbog toga, koristim priliku da kažem da sam ponosan na pet godina rada u Poreskoj upravi, da se zahvalim mojim saradnicima i svim zaposlenim u Poreskoj upravi, što smo tokom prethodnih pet godina dali /prekid/ Poreska uprava bude prepoznata kao ozbiljna institucija. Vi ste kazali, ministre, izvinjavam se, ovo je bitno - Ja sam ekspert, ja nisam političar. Direktore Mugoša, čuo sam da se u Poreskoj upravi radilo dobro i domaćinski i nemam problem da sarađujem sa vama u budućem periodu. Mogu Vam reći, samo da znate, jer ste bili u inostranstvu, Poreska uprava je 2018. godine dobila priznanje za najbolji menadžment u državnim institucijama i lokalnim samoupravama, Asocijacije menadžera; 2019. godine Regionalno priznanje za uspjeh u javnim finansijama, a ono što je predsjednik Skupštine Bečić rekao - dobili smo 2019. godine priznanje za najotvoreniji državni organ sa otvorenošću 82%. Zbog toga dobio sam odgovor na pitanje u pisanoj formi, ali ću ga komentarisati tek nakon ministar Spajić kaže ono što ima. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 13:20:42)

Ministre Spajiću, pravo na odgovor.
Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 13:20:46)

Hvala, potpredsjedniče.

Hvala poslaniku Mugoši na pitanju.

Prvo bih htio da razjasnim jednu tu dilemu, mislim da Vi govorite o poreskim podacima, a ja sam u emisiji govorio o poreskim i carinskim podacima koje zajedno imaju neto naplatu. Znači, to je velika razlika. Vi razumijete o čemu pričam, o ulaznom i izlaznom PDV-u. Tako da Vi govorite samo o jednom parcijalnom dijelu o kojem ja nisam tada govorio. Ali, činjenica je da smo mi poreza i carina naplatili više ove godine nego 2019. godine u ljetnjem periodu. /Upadica/ Ne pričam samo o poreskim, rekao sam Uprava prihoda i carina - to je jedna institucija sada. Samo da razjasnimo tu nejasnoću.

Ukupna bruto naplata Uprave prihoda i carina za period januar - septembar 2021. godine je na nivou od 95,9% naplate za uporedni period 2019. godine. Imajući u vidu da je 2021. godina oporavak nakon krize izazvane pandemijom virusa COVID-19, kao i to da su prvih četiri mjeseca bili pod uticajem epidemioloških mjera koje nijesmo imali u 2020. godini, što je u određenoj mjeri ograničavalo funkcionisanje privrede u punom potencijalu, nije relevantno upoređivati kompletan period od devet mjeseci tekuće godine sa 2019. godinom. Kada bismo isključili prva četiri mjeseca, u periodu od maja do septembra zabilježen je značajan rast u naplati prihoda. O kojim prihodima ja govorim - o Upravi prihoda i carina. Znači, o ukupnoj upravi.

Takođe, važno je istaći da je neto naplata prihoda budžeta, bruto naplaćeni prihodi od strane Uprave prihoda i carina umanjeni su za izvršenje povraćaja i preusmjeravanja za 9 mjeseci na nivou od 99,1% naplate u 2019. godini. Ostvareni rezultat pokazatelj je snažnog oporavka ekonomske aktivnosti nakon velikog pada zabilježenog u 2020. godini, a posljedično tome i oporavka naplate prihoda budžeta.

Kada govorimo o bruto naplati poreskih prihoda po opštinama, ono što je potrebno napomenuti jeste da dio koji se odnosi na naplatu PDV-a pri uvozu, akciza itd, koji takođe imaju veliki udio ukupnoj naplati poreskih prihoda, nije moguće adekvatno raspodijeliti po opštinama. Zašto? Zato što se uvozi pretežno u opštini Bar i opštini Podgorica, a ne u opštinama gdje se troši taj PDV, te stoga podaci po opštinama nisu kompletni kako bi se na osnovu istih mogla izvršiti uporedna analiza. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 13:23:28)

Hvala Vama.

Kolega Mugoša, Vaša tri minuta.
Izvolite.

MIOMIR M. MUGOŠA (29.11.21 13:23:34)

Ministre, preskočili ste da date komentar na ono što ste zatekli, jer svi kažete da ste zatekli sprženu zemlju. Kazaću samo još jednu rečenicu, a Vi imate potpuno pravo da mi kažete da li govorim istinu ili ne.

Kazali ste mi, ministre, 04. januara ove godine u 8,30 h kad ste me zvali da podnesem ostavku. Zna li šta ste mi rekli? Sad kažete ja Vas doživljam kao jednog odgovornog i poštenog čovjeka, a rekli ste mi sledeće: Strašno mi je žao što moram da Vas smijenim, zato što je to ultimatum DF-a, a ja Vam, direktore Mugoša, predlažem da od 01. maja budete kod mene savjetnik u kabinetu. Meni je to bila najbolja potvrda, ministre, kako ste Vi videli moj angažman u Poreskoj upravi prije toga. Zahvalio sam Vam i rekao sam da me ne interesuje angažman za vrijeme ove Vlade.

Kad govorimo o prihodima, Vi ste rekli, ministre, direktno da su poreski inspektori naplatili više nego 2019. godine, što nije tačno.

Poštovani građani, na Crnogorskom primorju je bio ove godine turistički bum i revolucija, gdje je naplaćeno 50 miliona manje poreskih prihoda i to: dva miliona manje u Ulcinju, ovo je Vaš odgovor, ministre, šest miliona manje u Kotoru, četiri miliona manje u Baru, 21 milion eura, poštovane građanke i građani, manje u Budvi koja je metropola turizma i 14 miliona manje u Herceg Novom. Priznajem Vam, ministre, da Vi bolje od mene poznajete rashodnu stranu budžeta. Nećete mi zamjeriti, ni Vi ni građani, da Vam ne priznajem da bolje poznajete prihodnu stranu budžeta. Tamo sam radio pet godina i to mi je bio

posao svaki dan. Ovaj Maršalov plan, koji ste kandidovali, mislim da je političko-propagandni plan zbog toga što projekciju vašu za povećanje prihoda je, po meni, kao direktora Poreske uprave koji je tamo bio pet godina, potpuno I MMF i Svjetska banka da vam kazali da su rizici veliki, a ja tvrdim da su rizici izuzetno veliki. Ovo je vrlo bitno samo radi građana, jer očekuju povećanje plata, a odakle će biti novca? Odgovorno tvrdim da je to gotovo nemoguća misija. Hoćete da povećate porez na akcize, a moje iskustvo i iskustvo prethodne Vlade, čiji sam član bio, je kad smo prije dvije, tri godine povećali akcize, a bio sam protiv toga, smanjili su se prihodi i porasla je siva ekonomija. Hoćete da kroz nove zakone povećate desetine miliona prihoda. Zakoni nisu ni usvojeni, a i kad se usvoje, odgovorno tvrdim, kao recimo Zakon o porijeklu imovine, da će nadležnim državnim institucijama trebati od pola godine, ministre, do godinu da se stručno osposobe da taj posao rade. Na današnji dan, Poreskoj upravi bivšoj fali 100 inspektora za redovne poslove, a kamoli da se bave ovim nadležnostima.

Takođe, želite da progresivno oporezujete dobit. Potpuno saglasan, ali taj benefit će tek doći, poštovani građani, za godinu i po. To se odnosi na dobit sljedeće godine, a plaćanje dobiti je tek od aprila do septembra 2023. godine. Želite da napravite, takođe, iskorak kad je u pitanju porez na gotovinu i tražite od banaka i da one rade posao službenika /prekid/ Imali ste priliku da vidite kakav je bio odgovor banaka.

Na kraju ono što je stvarno, građani, izuzetno kompleksno i zabrinjavajuće - kroz izmjenu Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, potpredsjedniče Skupštine, direktno se ugrožava finansijska likvidnost lokalnih samouprava po dva osnova: po osnovu prihoda koje su imali izvornih i po osnovu prihoda koji su dobijali iz Egalizacionog fonda.

Ministar Spajić je u emisiji Načisto rekao, kad ga je novinar Komnenić pitao odakle će to da nadoknade lokalnim samoupravama - to ćemo mi kroz kapitalni budžet. Zna li, potpredsjedniče, poslanici i građani Crne Gore, da je taj novac tim lokalnim samoupravama pogotovu na sjeveru omogućivao funkcionalnost? Pa dešavalo se da Opština Pljevlja kad prvog primi 103.000 eura iz Egalizacionog fonda da dio plata zaposlenima, a 15. kada dođe sljedeća tranša plati doprinose.

U konačnom, ja bih kao građanin koji voli ovu državu volio, ministre, da se taj Vaš plan ostvari, ali stvarno nisam siguran. Napravili ste jednu grešku, ministre. Zvala Vas je Zajednica opština, koju čine svi predsjednici opština, da prisustvujete sastanku Upravnog odbora Zajednice opština, u terminu koji Vama odgovara, kako bi Vam vrlo zabrinuto i konkretno saopštili sve podatke koje Vam saopštavam i data je mogućnost da to bude u terminu koji Vama odgovara. Ali, nažalost, ministre, Vi ste im odgovorili da ...

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 13:29:19)

Da li imate dopunsko pitanje možda obzirom na diskusiju? Dobro.

MIOMIR M. MUGOŠA (29.11.21 13:29:21)

Nemam.
Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 13:29:31)

Zahvaljujem kolegi Mugoši.
Sljedeće pitanje postavlja Boris Mugoša, a neka se pripremi kolega Marko Milačić.
Izvolite, kolega.

BORIS MUGOŠA (29.11.21 13:29:46)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvažene poslanice i poslanici, poštovani ministre, uvaženi državni sekretare, poštovane građanke i građani,

Pošto u sali nema poslanika, dva ili tri su poslanika, ja ću skinuti poslije toliko vremena masku - iako apelujem na sve kad je sala puna da se obavezno nosi maska u ovoj prostoriji.

Daćete mi samo minut, jer sam pomenut od strane ministra u pozitivnom kontekstu i na tom fonu ću samo da pojasnim neke stvari vezano za bruto i neto zarade zdravstvenih radnika. Naravno da postoji razlika kad se smanje doprinosi, da se ne može gledati apsolutna cifra odnosa bruto i neto. Međutim, ono što sam i kolegi Krvavcu sugerisao na Odboru, da ste, kada ste procjenjivali povećanje plata zdravstvenim

radnicima za narednu godinu, procjenu vršili na osnovu planiranih iznosa bruto zarada u 2021. godini na nivou od 120 miliona eura. Međutim, te zarade će doći do kraja godine do 129 miliona eura u bruto iznosu i zbog toga će vam trebati umjesto 14 miliona, ja negdje procjenjujem, minimum 20 miliona povećanja na toj stavci. U tom dijelu treba korigovati taj iznos.

Što se tiče neizmirenih obaveza, moram reći da je situacija vrlo kritična. Naime, do ove godine su neizmirene obaveze bile negdje na nivou do 12% budžeta Fonda za zdravstveno osiguranje. Nažalost, ove godine može se desiti da budu i preko 20% budžeta Fonda za zdravstveno osiguranje, što je istorijski maksimum i što čini neodrživost zdravstvenog sistema vrlo realnom. Tako da u tom dijelu kod neizmirenih obaveza se nažalost desio enorman rast u toku ove godine, koji je negdje na nivou već 28 miliona zaključno sa 30. septembrom. Samo sam htio, izvinjavam se, potpredsjedniče, važna je tema, da dam određena pojašnjenja.

Pričalo se o ukidanju PDV-a na ugostiteljstvo. Samo zbog javnosti hoću da podsjetim da smo mi Socijaldemokrate ove godine predali amandman da se nastavi sa tom stopom PDV-a. Važno je za ugostitelje da znaju da ni jedan poslanik parlamentarne većine nije to podržao. Međutim, sad vidim da kod poslanika parlamentarne većine postoji to raspoloženje i mi ćemo obnoviti taj zahtjev. Smatram da i dalje ugostiteljstvo ima posljedice negativne pandemije i treba nastaviti sa tom stopom od 7%.

Što se tiče mog poslaničkog pitanja, ja sam se potrudio da postavim jedno suštinsko pitanje, jer, nažalost, o tome se najmanje govori, a trebalo bi da se najviše govori - to je siromaštvo djece. Zbog toga sam pitao ministra koje mjere je Vlada preduzela i preduzima u cilju smanjenja siromaštva djece.

A evo sada ću vam dati par statističkih podataka da vidimo koliko je to kompleksan problem.

Prema posljednjim zvaničnim istraživanjima, čini mi se iz 2018, svako treće dijete u Crnoj Gori je u riziku siromaštva. U riziku od siromaštva ne znači samo da nema materijalnih sredstava, nego nema adekvatan pristup ni obrazovanju, ni zdravstvenim, ni brojnim drugim uslugama. To je predpandemijski podatak - svako treće dijete. I taj podatak znači da su djeca za 7% poena u većem riziku od siromaštva nego nacionalnog prosjeka, jer kad gledamo nacionalni prosjek za sve kategorije, negdje je svaka četvrta osoba u Crnoj Gori u riziku, odnosno 25%. A kod djece je taj rizik 33%. To je predpandemijski podaci.

Nažalost, zbog negativnih posljedica pandemije ti su podaci mnogo drastičniji sada. A zašto su drastičniji? Vi znate da je ogroman broj ljudi ostao bez posla zbog pandemije. Ako uporedimo samo posljednju godinu, 10.600 ljudi na kraju oktobra ove godine je više na birou rada nego na kraju oktobra prošle godine. Stopa nezaposlenosti je došla do 24%, čak 4,5% više nego prije godinu dana.

Ako gledamo broj zaposlenih, za godinu dana je 18.000 ljudi manje zaposlenih u Crnoj Gori. Ako gledamo podatak i preduzeća, privrede koja treba da gura ovaj sistem naprijed - za godinu dana je 400 preduzeća više u blokadi, a iznos blokiranog duga je za 150 miliona eura veći nego prije godinu dana. Znači svi ti podaci govore da je, nažalost, sad mnogo veći broj djece u riziku od siromaštva, nego što je bio prije godinu dana, a posebno je nego što je bio prije dvije godine, odnosno u 2019. godini.

Takođe, UNICEF je uradio jednu brzu procjenu socijalnog uticaja pandemije, koja je pokazala da svaka treća porodica u Crnoj Gori koja ima djecu do šeste godine ne može da priušti osnovne proizvode za bebu i djecu, a svaka treća porodica u Crnoj Gori koja ima djecu od šeste do 18 godine ne može da priušti obuču i odjeću za djecu. Imamo podatak da preko 20% djece nije upisano u predškolsko obrazovanje, a čak 16% porodica sa djecom do 18 godine nema pristup sa kompjutera i laptopa internetu, što znači da je ogroman digitalni jaz između djece u Crnoj Gori. Zbog toga je važno da se, umjesto nekih mučnih dnevno-političkih tema kojima se nažalost kontaminira javne scena, posvetimo ovim suštinskim stvarima. Najveće bogastvo našeg društva su djeca i odnosom prema djeci mi u stvari pokazujemo naš odnos prema razvoju kompletnog društva.

Izvinjavam se zbog prekoračenja, ali negdje čini mi se da je tema vrlo značajna, a o njoj se vrlo malo, nažalost, priča. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 13:35:43)

Da, tema jeste, koja zahtijeva možda i posebnu tematsku sjednicu.
Ministre Spajiću, izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 13:35:54)

Hvala.

Prvo bih se osvrnuo na prvi dio pitanja oko dijela budžeta za zdravstvo. Vi ste sigurno napravili jedan iskorak znajući da razlikujete bruto i neto zarade i hvala Vam na tome, na potvrdi onoga o čemu sam

već pričao. Međutim, taj dio niste još dobro razumjeli da bruto zarade, takođe, bruto 2 zarade imaju uštede od 2,3% ove godine. Tako da i to kad uzmete u obzir, doći ćete do cifre do koje smo mi došli.

Što se tiče Vašeg pisanog pitanja, prelazim na odgovor. Ministarstvo finansija i socijalnog staranja i Vlada Crne Gore u potpunosti su posvećeni nalaženju i sprovođenju rješenja koja doprinose i koja će doprinijeti smanjenju broja siromašne i socijalno isključene djece u Crnoj Gori. U saradnji sa privatnim sektorom, nevladinim organizacijama i međunarodnim partnerima, osjetno smanjenje siromaštva među djecom je jedan od imperativnih zalaganja resora na čijem sam čelu. Znamo da je siromaštvo globalni društveni problem sa kojim se suočavaju i najrazvijenije države svijeta, pa samimtimni naša država ne može biti izuzetak, a posebno se ne može odjednom i preko noći promijeniti višedecenijska neadekvatna politika u ovoj oblasti.

Jedna od najboljih investicija je upravo ulaganje u djecu. Ova Vlada je to odmah pokazala i dokazala da je već u prvoj godini rada moguće uložiti u besplatne udžbenike za sve osnovce u Crnoj Gori, uvesti dodatak za svu djecu do šest godina, kao i povećati iznos dodatka za djecu u domaćinstvima u stanju socijalne potrebe. Ukupno godišnje izdvajanje za dodatak za djecu je oko 23 miliona eura. Cilj Ministarstva finansija i socijalnog staranja je da svako dijete u Crnoj Gori ima na dodatak, uz postepeno uvođenje novih korisnika u skladu sa principima fiskalne održivosti.

Rano djetinjstvo naročito je važna faza za fizički, kognitivni i socio-emocionalni razvoj, koja ima dugotrajni uticaj na period adolescencije i odraslo doba. Iz tog razloga je za početak realizacije programa odabrano upravo rano djetinjstvo, odnosno uzrast od 0 do 6 godina. Od 01. septembra do 30. septembra podniet je 36.121 zahtjev za dodatak za djecu. Centri za socijalni rad su donijeli jednak broj rješenja, čije dostavljanje je počelo. Isplata dodatka za djecu do šest godina, čije finansiranje je obezbijedilo Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, počelo je sredinom novembra. Uz to što je uveden dodatak sa mjesečnim iznosom od po 30 eura za svu djecu do 6 godina, povećani su i iznosi za djecu koja žive u domaćinstvima koja su u stanju socijalne potrebe i to je mjesečno po 44, 52 i 60 eura, a ukoliko su na redovnom školovanju, primanje imaju do navršene osamnaeste godine.

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, kroz Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti, ali i kroz sprovođenje niza sistemskih mjera i programa koji su namijenjeni pojedincu, odnosno porodici sa nepovoljnim ličnim i porodičnim okolnostima, koji uključuju prevenciju, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku, radi na pružanju pomoći najugroženijim članovima društva i obezbjeđivanju što dostojanstvenijih uslova za život.

Radi unapređenja kvaliteta života i osnaživanja za samostalan i produktivan život navedenih kategorija, Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti propisana su prava iz socijalne i dječije zaštite, i to osnovna materijalna davanja i usluge socijalne i dječije zaštite.

Podsjećam i šta ta prava podrazumijevaju. Osnovna materijalna davanja u oblasti socijalne zaštite su: materijalno obezbjeđenje, lična invalidnina, dodatak za njegu i pomoć, naknada roditelju ili staratelju korisnika prava na ličnu invalidninu, zdravstvena zaštita, troškovi sahrane i jednokratna novčana pomoć. Osnovna materijalna davanja iz oblasti dječije zaštite su: naknada za novorođeno dijete, dodatak za djecu, troškovi ishrane u predškolskim ustanovama, pomoć za vaspitanje i obrazovanje djece i mladih sa posebnim obrazovnim potrebama, refundacija naknade zarade i naknada zarade za porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo, naknada po osnovu rođenja djeteta, refundacija naknade zarade i naknada zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena.

Prepoznajući tešku socijalno-ekonomsku situaciju u kojoj se jedan dio porodica u Crnoj Gori nalazi, uz sva prava koja im po zakonu pripadaju, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je, uz dodatke i besplatne udžbenike, omogućilo ostvarivanje prava na dodjelu socijalnog vaučera u iznosima od 30, 50 i 100 eura za trgovinu namirnicama u prodavnicama prehrambenih proizvoda. Što se tiče dodjele jednokratnih novčanih pomoći, Ministarstvu finansija i socijalnog staranja i centrima za socijalni rad je od januara do novembra 2021. godine pristiglo 4.685 zahtjeva za ostvarivanje pomenutog vida pomoći. Zasjedanjima Komisije koja je odlučivala o odobrenju pomoći i visini JNP-a, ukupno je isplaćeno 321.634 €, dok je Komisija budžetske rezerve za period od aprila 2021. godine do oktobra 2021. godine ukupno isplatila 152.067 €.

Dodatno, Vlada je obezbjeđivala jednokratnu podršku od po 50 eura za porodice sa jednim ili dva člana, odnosno od po 100 za domaćinstva sa tri ili više članova pomoći i porodice koje imaju najteži socijalni status u zemlji, kao i one koje primaju materijalno obezbjeđenje i lične invalidnine.

Takođe, predloženo je povećanje minimalne zarade na 450 eura, koju je ova Vlada već povećala sa 222 na 250 eura, a ukupnim reformskim programom „Evropa sad“, koji je dio Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, stvaraju se uslovi za bolji život građana u Crnoj Gori.

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja posvećeno i odgovorno radi na unapređenju životnih uslova za sve građane Crne Gore, sa posebnim senzibilitetom prema djeci koja su tvorci bolje budućnosti naše države i njenih građana. Plan Ministarstva je da unaprijedi statističke podatke o najugroženijim članovima društva, kako bi sve naredne politike i mjere podrške bile zasnovane na jasnim podacima i

analizama i bolje usmjerene. Ostvarivanje pomenutih prava iz oblasti socijalne i dječje zaštite je svakako samo početni korak ka cilju kojem težimo, a to je unapređenje države socijalne pravde i uspostavljanje društva jednakih šansi. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 13:42:29)

Hvala, ministre.
Kolega Mugoša, izvolite.

BORIS MUGOŠA (29.11.21 13:42:37)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Neću više zamarati javost oko zarada u zdravstvu, ali ponavljam, ministre, loša vam je bila osnova na koju ste računali. To povećanje nije 120 miliona, jer vam fali već u decembru devet miliona bruto za isplatu zarada, trebali ste da računate na osnovu 129 miliona eura. Da ne pričam o tome da u osnovici za povećanje zarada ulaze i dežurstvo i prekovremeni rad. Kažem Vam, taj iznos po nekim mojim procjenama, nije 14 miliona, nego bi trebao da bude oko 20 miliona. Evo provjerite još jednom, pa ćemo vidjeti. Možemo uvijek ukrstiti argumente vezano za tu problematiku.

Nažalost, odgovor koji ste dali je potvrdio da se veoma malo uradilo na poboljšanju položaja djece, odnosno smanjenju siromaštva. Reći ću Vam zašto. Siromaštvo djece se ne smanjuje jednokratim davanjima i to morate da znate, to je aksiom u socijalnoj politici, niti se siromaštvo djece smanjuje tako što djetetu koje nema date, a onda i onome djetetu koje ima date isti iznos. Između njih onda postoji opet isti jaz. To je ona priča o dječijim dodacima. Nisam htio da se dopadnem roditeljima, da budem demagog ili populist, jer hoću da budem realan političar - svjedočelo se to građanima ili ne. Ne može, u ovom trenutku razvoja u Crnoj Gori, svako dijete da dobija dječiji dodatak. Zato što moja djeca, ja imam dvoje djece, ne trebaju da dobiju dječiji dodatak. Zato što supruga i ja imamo korektnu zaradu. Umjesto toga ta sredstva treba da se usmjere na djecu onih koji nemaju sredstava, jer ćemo na taj način smanjiti jaz između te djece i moje djece. Ako dobiju, opet kažem i moje dijete i oni, nema, isti je jaz u tom dijelu. Moramo da znamo da socijalna pravda i socijalna politika nisu podrška svima, nego je podrška onima kojima je ta podrška potrebna.

Volio bih da dođe vrijeme da u Crnoj Gori sva djeca trebaju da dobiju dječiji dodatak. Jesam za to, ali znate kad će to da bude? Kad budu socijalne nejednakosti mnogo manje nego sada. Mi smo društvo izraženih socijalnih nejednakosti. Naš odnos između prihoda onih koji imaju najviše i onih koji imaju najmanje je mnogo veći od prosjeka u mnogim zemljama. Mislim da samo jedna zemlja Evropske unije ima gori rezultat od nas. Kad dođemo do tog nivoa da imamo jaku srednju klasu, a tragedija je u Crnoj Gori što nemamo jaku srednju klasu, jer je ona temelj prosperiteta svakog društva - tada u situaciji kad budemo imali jaku srednju klasu, koju smo nekad imali prije 40, 50 godina, onda idemo na ove mjere. Do tada, 90% pomoći treba da ide na one kojima je pomoć najpotrebnija i koji lošije žive u odnosu na ostale.

Drugu stvar, mi moramo u socijalnoj politici konačno da shvatimo da ne treba ulagati u jednokratna ili materijalna davanja, nego trebamo u socijalne servise da ulažemo. Mi u Crnoj Gori imamo diskriminaciju djece po opštinama, po gradovima. Četiri godine sam bio zamjenik gradonačelnika i radili smo na socijalnim servisima. Djeca u Podgorici imaju mnogo više mogućnosti nego djeca u drugim gradovima. Djeca u nekim primorskim gradovima imaju mnogo više mogućnosti. To ne smijemo da dozvolimo. Treba li dijete koje je iz neke sjeverne opštine da je manje važno od djeteta koje živi u centralnom i južnom dijelu? Treba li da ima slabiji pristup brojnim uslugama obrazovanja i zdravstva? To ne smijemo da radimo. Zbog toga trebamo da ulažemo u socijalne servise, trebamo da jačamo saradnju sa NVO sektorom. To sam uvijek u socijali radio. Zašto? Mi trebamo da obezbijedimo kao država pare, ali u operativnom smislu treba da sprovede te programe civilni sektori, jer oni imaju iskustva.

Na kraju, brojni ljudi iz civilnog sektora imaju djecu koja upravo su ranjive kategorije i oni najbolje znaju kako treba popraviti to stanje. Kad predlažem amandmane na budžet, a predložiću i na ovogodišnji budžet, neću biti kao neke partije da se trkam u toj demagoškoj, po meni, neprimjerenoj trci, pa da predlažem amandmane koji znače dodatnih 50 miliona u budžetu da bi se dopali javnosti, ali, sa druge strane, ne ponudimo odakle ta sredstva - nego samo vodimo računa da povećamo rashodnu stranu budžeta, ali nas ne interesuje kako da je poklopimo sa приходima. Ne, i ove godine ću kao prošle tražiti preraspodjelu predviđenih sredstava ali na koji način. Po meni, vrlo nekorektno, za milion i po eura su planirana veća sredstva u budžetu za službena putovanja nego ove godine. Ja ću tražiti da se to smanji za milion i po eura. Oko milion eura više za ugovore o djelu, a vidjeli smo šta se dešava sa ugovorima o djelu. Oni su dostigli u budžetu planiranom preko 13 miliona eura. Reprezentacija je preko 30% povećana u

planu budžeta za sljedeću godinu. Izračunao sam da je to negdje oko dva i po miliona eura. Predložiću da tih dva i po miliona eura usmjerimo na sljedeće stvari: /prekid/ užinu za svu djecu iz socijalno ranjivih kategorija. U Podgorici sam svojevremeno htio taj projekat, međutim, bilo je problema sa resornim ministarstvom. Znači, besplatna užina tih dva i po miliona za djecu iz socijalno ranjivih kategorija, besplatni prevoz za djecu iz socijalno ranjivih kategorija, obavezno alimentacioni fond, jer samo 1/3 uredno plaća alimentaciju, to su sve samohrani roditelji koji većina od njih vrlo teško žive. Moramo da rješavamo problem smještaja djece ulice. U Podgorici je krenulo prihvatilište za djecu ulice. To je ogroman problem. Takođe, moramo da podržavamo i nevladine organizacije koje se bave problemima djece u riziku, a ima u Podgorici npr. Centar za prava djeteta, nego da sada ne pominjem određene nevladine organizacije.

Na kraju, uvaženi ministre, ovo što se desilo sa raspodjelom sredstava nevladinim organizacijama u ovoj godini, korišću Vaš termin, je brutalno nekorektno. Znači, većina nevladinih organizacija je...

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ:

Molim Vas da privodite kraju.

BORIS MUGOŠA:

Izvinjavam se, veoma je važno. Konkurs za raspodjelu sredstava nevladinim organizacijama koji je trebao da bude raspisan početkom godine, raspisan je tokom novembra, što znači da nevladine organizacije koje su iz budžeta po zakonu im je pripadalo i čini mi se čak i preko dva miliona eura ostaće bez tih sredstava, jer je nemoguće ako se u novembru konkuriše da je to realizacija aktivnosti iz ove godine jer je ona prošla. Zna li što se desilo? Na stotine i stotine djece sa invaliditetom, na stotine i stotine djece iz socijalno ranjivih kategorija je ostalo bez adekvatne usluge. Ogroman broj nevladinih organizacija praktično je pred gašenjem. To je brutalno nekorektno što je država uradila. To nikad više u Crnoj Gori ne smije da se dešava, jer ponavljam - civilni sektor je okosnica razvoja politike socijalne zaštite. Svuda možemo da radimo decentralizaciju u Crnoj Gori, ali decentralizacija u socijalnoj politici je vrlo na ovom nivou razvoja opasna.

Potpredsjedniče, zahvaljujem Vam. Izvinjavam se, međutim, prosto je ovo problematika koja vjerujte mi najmanje ima upliva politike, a posebno dnevne politike u njoj. Izvinjavam se i zahvaljujem još jednom.

PREDSJEDNIK STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 13:50:48)

Razumijem. Jeste tema goruća, jeste da zaslužuje poseban tretman i pažnju svih faktora u društvu, ali ipak moramo da vodimo ovdje malo računa o vremenu.

Sljedeći koji postavlja pitanje kolega Marko Milačić, a neka se pripremi Ivan Mitrović. Izvolite.

MARKO MILAČIĆ (29.11.21 13:50:55)

Hvala Vam, predsjedavajući.

Pozdrav za ministra i državnog sekretara.

Prije nego što pročitam pitanje koje sam uputio ministru, moram da kažem da sam uvijek inspirisan nakon komentara iz opozicije - oni kao da narod ima amneziju. Vi imate sada toliko ideja, govorim generalno, nikome se ne obraćam, toliko ideja koje čujemo svih ovih dana i mjeseci da se postavlja pitanje...

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 13:51:26)

Kolega Milačiću, koncentrišite se na pitanje ministru.

MARKO MILAČIĆ (29.11.21 13:51:37)

Maksimalno sam koncentrisan, ali vrlo je bitno da dam ovaj uvod. Tiče se direktno ministra.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ:

Nemojte da komentarišete, molim Vas, pitanja i komentare kolega prethodnih.

MARKO MILAČIĆ:

Neću, naravno. Kao da 30 godina je neko drugi bio na vlasti. Ovo je direktan uvod na pitanje ministru Spajiću, a sada ću da pročitam:

Na koji način planirate da poboljšate standard penzionera i kako komentarišete opstrukcije prema projektu "Evropa sad" koje dolaze od pojedinih poslanika, ali i sa drugih strana? Ovo pitanje o penzionerima i položaju penzionera sam postavio direktno ne da bih pričao o tome, nego zaista me puno ljudi pita, pošto se sad u Crnoj Gori toliko govori o ovom reformskom, velikom, kapitalnom projektu "Evropa sad" i poboljšanju standarda građana i direktno mnogo penzionera pita kakvo je stanje, da li će se njihov standard povećati, poboljšati. Zbog toga sam htio direktno, otvoreno da pitam za penzionere. A kada govorimo o "Evropi sad", upravo sam zbog toga počeo i na ovaj način.

Mi imamo situaciju, a meni je drago što je tu ministar Spajić, i sa jedne i sa druge strane vrlo često to čujemo i od poslanika parlamentarne većine kao da je ovaj čovjek ministar Spajić predložio uništavanje ekonomije, kao da je predložio smanjenje standarda, kao da je došao da uništi ekonomiju Crne Gore - a ne imamo obrazložen, održiv kapitalan projekat po kome se povećava minimalna zarada sa 250 eura, a već je povećana sad sa 220 na 250, na 450 eura. Dakle, imamo povećanje od 80%, gdje imamo takođe smanjenje poreskog opterećenja na rad na minimalnu zaradu, gdje se smanjuje sa 39% na 20,4%, progresivno oporezivanje zarada i tako dalje.

Prvo želim da kažem vrlo bitno, što se tiče projekta "Evropa sad", poboljšanja standarda građana, povećanja minimalne zarade, ovaj projekat ima punu podršku političke partije Prava Crna Gora i punu podršku mene lično. Ja želim samo da pitam, da postavim pitanje: Da li će neko imati obraza da se sa poslaničkim platama, koje su od pet a kod nekih poslanika i 10 puta veće od minimalne zarade, usprotivi, ne daj bože, da ne glasa za povećanje minimalne zarade naroda po Crnoj Gori? Pošto vidim da postoje sa raznih strana kritike, pa i najave da neće proći budžet, da neće na taj način proći povećanje ovog kapitalnog projekta realizacija, bolje rečeno i povećanje minimalne zarade, samo želim da kažem da smo ovdje mi poslanici zbog građana. Ako neko ima neku zamjerku na projekat "Evropa sad", a svaki veliki kapitalni projekat naravno da sa sobom nosi određene dileme, određene sumnje, što je veći projekat, naravno da je takvih stvari sve više - onda bi valjda trebalo mi, a naročito mi iz parlamentarne većine da kažemo - 'ajde to su ideje da u nekoj dobronamjernoj, konstruktivnoj kritici, sugestiji olakšamo da dođe do svega toga. Meni je žao što toga nema mnogo i prosto želim samo da kažem da ovo pitanje, pitanje "Evropa sad", pitanje povećanja standarda svih građana u Crnoj Gori ili makar ogromnog dijela građana ne smije da bude plod bilo kakvog politikantstva, ne smije da bude plod bilo kakve dnevne politike, nego naša je obaveza i zbog toga smo, između ostalog, došli ovdje gdje jesmo i preuzeli vlast - da to uradimo što prije. Naša je obaveza da damo šansu i ne govorimo o nečemu što će se operacionalizovati za nekoliko godina, nego govorimo o februaru, govorimo o nečemu što ćemo moći da izmjerimo za nekoliko mjeseci. Ako neko ima dilemu da li će nešto funkcionisati, bilo da je ta dilema opravdana manje ili više, pa hajde onda da damo tu šansu. Ako neko i sumnja, nije to mnogo vremena, a i ministar je sam rekao, koliko sam shvatio, da će, i potpuno je prirodno s obzirom na to da je velika reforma u pitanju, podnijeti odgovornost. Govorimo o ozbiljnim zahvatima. Ovo pitanje postavio sam zbog građana iako je danas mnogo bilo priče o tome, da još jednom objasnimo šta je suština ovog projekta i ako možete da mi konkretno odgovorite na pitanje kako komentarišete te opstrukcije koje dolaze sa raznih strana kad govorimo o ovom projektu. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 13:56:49)

Zahvaljujem.

Ministre Spajiću, izvolite, odgovor na pitanje.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 13:56:53)

Hvala, potpredsjedniče. Hvala poslaniku Milačiću na pitanju, na najavljenom podršci planu "Evropa sad" i usvajanju budžeta za 2022. godinu.

Prvo bih se osvrnuo na program "Evropa sad" i odgovorio taj dio pitanja. "Evropa sad" je program koji je apsolutno održiv i to svjedoči činjenica da ćemo primjenom "Evrope sad" sljedeće godine imati planirani budžetski deficit od 3,87%, što je među najnižim budžetskim deficitima u Evropi. Iako ćemo imati jednu veliku reformu koja treba da se sprovede sljedeće godine, mi ćemo se i dalje držati fiskalne discipline i nećemo dozvoliti povećanje duga.

Takođe, paralelno sa radom na reformi "Evropa sad" mi ćemo vratiti sljedeće godine 300 miliona eura starih dugova, tako da će se zaduženje dug po BDP-u smanjiti na kraju 2022. godine, a ne povećati - kako tvrde pojedinci iz opozicije.

Program "Evropa sad" je u tome bolji zato što je održiv. On ne donosi samo benefite sa strane potrošnje, imamo realno povećanje minimalne zarade sa 250 eura, koja do skoro bila 222 eura, na 450 eura od januarske zarade. Takođe, predviđa i povećanje u prosjeku 17,5% svima koji primaju zaradu, jer će se neto zarada povećati iako se bruto zarada ustvari neće povećavati za poslodavce. Kao što sam rekao, poslodavci će imati mnogo manja opterećenja u porezu na rad i svih drugih doprinosa na rad, što je velika stvar, jer uslužni sektor je najveći sektor u Crnoj Gori i direktna oporezivanja, kao što su porezi i doprinosi na rad, su najveće opterećenje za poslodavce. Umjesto smanjenja PDV-a ili smanjenja drugih poreza na promet, jer vi ne možete sada da gatate kako će se sljedeće godine odvijati i zbog covid krize i tako dalje - mnogo je značajnije poslodavcima da smanjite direktne poreze kao što su porezi na zarade i doprinosi na zarade, koji su mnogo značajniji za poslodavce. Zašto su značajniji? Zato što je to fiksni jedan trošak koji će morati da se plaća svakog mjeseca bez obzira koliko prometuje to preduzeće. Iz tog razloga, socijalni savjet sa obje strane i poslodavaca i predstavnika radnika je podržao cjelokupno rješenje, koje će, takođe, držati i prihodnu stranu relativno disciplinovanom. Nećemo imati minus u budžetu, što je najbitnije, i imaćemo fiskalnu neutralnu politiku. To je velika stvar. MMF je, takođe, rekao da je ovo potpuno održiv plan i oni su ga pozitivno ocijenili. Naravno, oni su za to da se on fazno primijeni iz poznatih razloga - zato što MMF ne gleda cjelokupnu sliku, nego se isključivo bavi fiskalnim finansijskim uticajima. Vratio bih se na Vaše pitanje.

Što se tiče penzionera, plan je za penzionere da ćemo već početkom sljedeće godine imati blago povećanje na osnovu usklađivanja. Ulazimo u jednu veliku i duboku reformu zajedno sa Svjetskom bankom. Već u srijedu imamo prvi sastanak sa konsultantom iz Svjetske banke, koji bi trebalo da rezultira jednim povećanjem za određene kategorije penzionera od jula sljedeće godine. Početkom 2023. godine imaćemo treće povećanje koje ide na redovno usklađivanje zarada i usklađivanje u odnosu na "Evropu sad" od ove godine. Tako da penzioneri mogu da očekuju za trinaest mjeseci tri povećanja, po malo, naravno, i blaga povećanja, ali za trinaest mjeseci će to biti vrlo osjetna cifra.

Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore su Predlogom zakona budžetu za 2022. godinu za finansiranje sistema penzijskog i invalidskog osiguranja predviđena sredstva u iznosu od 462 miliona eura, što je za osam miliona eura više nego u prethodnoj godini. Navedeno povećanje i izdvajanje u budžetu za narednu godinu odnosi se, između ostalog, i na socijalni program za potrebe korisnika prava iz ovog sistema, i to na: transfere za jednokratne socijalne pomoći, zimnicu penzionerima, rješavanje stambenih potreba penzionera, subvencioniranje odmora i oporavka penzionera, podršku rada klubova penzionera. Takođe, od 01. januara 2022. godine izvršiće se redovno usklađivanje penzija i drugih prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja prema kretanju zarada i potrošačkih cijena, u ovoj kalendarskoj godini u odnosu na prethodnu godinu sa 75% parametra koji je veći 25% parametra koji je manji.

U dijelu vašeg pitanja koje se odnosi na program "Evropa sad" ukazujem da smo ovaj program predložili vodeći se isključivo interesima građana Crne Gore, a u cilju postizanja glavnog cilja ove Vlade, a to je unapređenje standarda građana uz ostvarivanje održivog i inkluzivnog ekonomskog rasta. Fokus ovog programa je postizanje rasta zarada za sve zaposlene, uz istovremeno smanjenje poreskog opterećenja na rad, kao najznačajnijeg fiksnog troška većine poslodavaca. Cilj programa nije da dodatno opteretimo poslodavce. Naprotiv, drastičnim smanjenjem poreskog opterećenja na rad želimo da podstaknemo otvaranje novih radnih mjesta, smanjimo sivu ekonomiju na tržištu rada, koja je jednim dijelom i uzrokovana visokim opterećenjem na troškove zarada i obezbijedimo povoljan ambijent za privlačenje stranih investicija. Dakle, program se zasniva na spremnosti države da se odrekne dijela prihoda u korist i zaposlenog i poslodavca, stvarajući na taj način ambijent za proširenje poreske baze generisanja novih prihoda.

Povećanjem neto minimalne zarade za 80% sa sadašnjih 250 eura na 450 eura, koje se predlaže, značajno se povećava standard najmanje plaćenih, a samim tim i socijalno najranjivijih kategorija stanovništva, pri čemu se poresko opterećenje na rad na minimalnu zaradu smanjuje sa dosadašnjih 39% na 20,4% kroz uvođenje neoporezovog dijela zarade. Na drugoj strani, uvođenjem progresivnog oporezivanja zarada obezbjeđuje se efikasan model oporezivanja kojim se po većoj stopi oporezuju oni koji više i zarađuju. Povećanjem minimalne zarade pozitivno se utiče na standard zaposlenih sa najnižim primanjima, dok se uvođenjem progresivnog oporezivanja dohotka vrši redistribucija dohotka sa onih sa višim na one sa nižim primanjima.

Sprovođenjem ovog programa, već u 2022. godini obezbijedićemo našim građanima rast neto zarada za prosječno 17%, što će dovesti do toga da prosječna neto zarada u Crnoj Gori iznosi 700 eura. Pored navedenog, predložili smo i povećanje zarada od 12,5% za medicinske radnike, što će povećati prosječnu zaradu medicinskih radnika za preko 30% do 40%. Sve ove mjere pažljivo su analizirane sa aspekta uticaja na zaposlenog, poslodavca, makroekonomski ambijent, javne finansije, pri čemu su

rezultati analiza pokazali da je ovaj program održiv i u kratkom roku, a posebno u srednjem roku kada daje najveće benefite kroz generisanje efekata svih mjera usmjerenih na proširenje poreske baze. Program je pregovaran u okviru socijalnog dijaloga i dobio je jednoglasnu podršku Socijalnog savjeta, dakle, i od strane Udruženja poslodavaca i sindikata, što pokazuje da su njegovi ciljevi opravdani i na dobrobit svih.

Polazeći od svih benefita koje ovaj program nudi građanima, očekujem da bude podržan i od strane poslanika kao predstavnika građana, budući da su ga upravo građani u ogromnoj većini podržali. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:05:03)

Hvala, ministre.

Kolega Milačiću, komentar. Izvolite.

MARKO MILAČIĆ (29.11.21 14:05:09)

Hvala, ministre Spajiću, na prije početka sjednice dostavljenom odgovoru na ovo pitanje. Hvala na detaljnom pojašnjenju ne zbog mene, svakako sam bio upoznat sa ovom problematikom, naravno i građani, nego detaljno naročito oko ovog dijela koji sam postavio, a koji se tiče penzionera. Mislim da su i naši penzioneri dobili važne informacije, čak sada i iz Vašeg konkretnog odgovora. Jer, povećanje primanja za penzionere u roku od narednih, kako sam shvatio, godinu dana ili trinaest mjeseci tri puta je velika stvar. Znam da mnogima i politikantski i na razne druge načine to izgleda bajkovito, ali tako izgleda kada se promijeni vlast i kada neko radi odgovorno i ozbiljno.

Mislim da, još jednom ću ponoviti, što se tiče mene lično i Prave Crne Gore, u svim tim procesima ćete imati punu podršku. Najdublje i najličnije doživljavam da ne postoji bilo koji razlog koji bi i Pravu Crnu Goru i mene lično nagnao da se opiremo ovako važnim društveno-političkim procesima, ekonomskim reformama koje za cilj imaju povećanje standarda, evo sada govorimo o penzionerima, ali i svim građanima Crne Gore. To je ono što je veoma važno. Mislim da je ovo šansa koja se ukazuje jednom u ko zna koliko godina. Upravo u tome vidim ogromne opstrukcije sa raznih strana ovom projektu. To su, u suštini, opstrukcije građanima, to su opstrukcije boljem standardu građana, to su opstrukcije penzionerima, to su opstrukcije onim ljudima kojima mi želimo da povećamo minimalne zarade. Mi na to nemamo pravo. Mislim da bi takvim opstrukcijama ušli u zonu neviđenog bezobrazluka, blago rečeno, mislim da su to stvari koje su antinarodne. Mislim da zbog toga svi zajedno treba da omogućimo proces da se ove reforme, ova reforma i povećanje standarda za penzionere i za sve građane Crne Gore dese što prije.

Pošto je to povezano sa budžetom, mi ćemo, takođe, imati vrlo konstruktivan pristup budžetu, naravno ni u snu ne pomišljajući na bilo kakvu opstrukciju koju, naravno, s obzirom na to da je 41:40 i možemo napraviti, ali nam ne pada na pamet, jer ovdje opstrukcijom budžeta pravimo opstrukciju građanima. Mislim da mi nemamo pravo na to, naročito mi iz parlamentarne većine. Zbog toga, puna podrška projektu "Evropa sad", puna podrška povećanju minimalne zarade, puna podrška povećanju primanja za naše penzionere i čitavoj ovoj kapitalnoj održivoj reformi poreskog sistema, koja je kasnije ne samo to nego u širem smislu i reforma ekonomskog sistema na, kako ste i sami rekli, srednjoročnom planu, a da ne kažem dugoročnom planu. To jeste u ovom trenutku samo poreska reforma u suštini kada govorimo o Maršalovom planu, ali kasnije i indirektno reforma sveukupnog ekonomskog i privrednog ambijenta u Crnoj Gori. Zbog toga ćete imati od nas punu podršku.

Želio bih da postavim, ako imam pravo, dodatno pitanje. S obzirom na to da su danas pomenuti, a želim da to vežem ovdje, ljudi koji se bave prosto ovom problematikom u okviru vašeg Ministarstva, dakle bave se problematikom uopšte indirektno finansijama i pomenuto je da se bave ovim dijelom koji se tiče čak indirektno "Evropa sad", moje pitanje se tiče izvjesnog gospodina Gorana Radosavljevića. Ovdje je pomenuto, a želim da to bude dio mog pitanja. Imali smo priliku da čujemo raznorazne komentare na račun određenog čovjeka koji je angažovan da pomogne u našem sistemu, a pošto je stvorena slika da je maltene riječ o nekom možda čak čovjeku koji mešetari i doveden u neku sumnju, bačena sumnja na njega. Mislim da to ne bi trebali da radimo. Želim samo da kažem da je riječ o čovjeku koji je završio Ekonomski fakultet u Beogradu, magistrirao na Školi za visoke studije društvenih nauka u Parizu, da ne čitam biografiju koja je čak impozantna i želio sam dakle da postavim direktno pitanje:

Zašto je angažovan čovjek sa ovom biografijom u Ministarstvu finansija, dakle gospodin Radosavljević? Zato što, koliko sam shvatio, nije dozvoljeno Vama, razumijem proceduru, potpuno shvatam gospodina Bulajića, ali na neki način stvorena je šira slika, ne od strane naravno predsjedavajućeg, koja je na neki način postavila tog izvjesnog čovjeka u jedan kontekst koji može da bude zaista problematičan. Ovdje je javna riječ, govorimo o čovjeku sa imenom i prezimenom, a ipak ministar nije imao pravo proceduralno da odgovori. Mislim da javnost treba da zna i da čuje taj odgovor. Zato ja postavljam dodatno pitanje koje se

tiče gospodina Radosavljevića i ono glasi: Zašto je on angažovan i zašto se uopšte angažuju ljudi koji nisu u sistemu? Hvala vam puno. Ja ovim završavam.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:10:52)

Zahvaljujem, kolega Milačiću.

Po pitanju dotičnog gospodina koga ste spomenuli, mislim da je ministar imao prostora da odgovori. Ali, u svakom slučaju, naravno, imate dodatno pitanje. Možete da odgovorite sad, možete pisano, kako želite. Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 14:11:10)

Pa htio bih brzo da pojasnim, jer je vrlo jednostavno pitanje.

Gospodin Radosavljević je bio, kao što sam rekao, angažovan po ugovoru o djelu /prekid/ socijalnog staranja u ukupnom iznosu od 5.000 eura na višemjesečni period. Mi ne prelazimo onaj iznos od 5.000 eura, koji je gospodin Konjević spomenuo. Međutim, on je bio angažovan isključivo zbog primjene programskog budžeta. Moram da navedem da je u prethodnih 9 godina za primjenu programskog budžeta isplaćeno konsultantskog novca u iznosu od preko 300.000 eura, a on nije sproveden. Taj programski budžet nije sproveden za 9 godina rada na njemu. Mi smo za tri mjeseca sproveli programski budžet upravo za cifru na koju sam upravo rekao. Tako da mislim da je to dovoljno. Mene ne interesuje politički kontekst gospodina Radosavljevića. On je prepoznati stručnjak koji je 2006, 2007. godine bio u Vladi Srbije, stručnjak za programski budžet i on je prepoznat u svijetu. Jednostavno, ljudi iz UNDP-a su ga preporučili, tako da sam ja na tu preporuku njega angažovao. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:12:24)

Hvala Vama na pojašnjenju i razjašnjenju.

Dakle, sada pitanje postavlja Ivan Mitrović, a neka se pripremi posljednji za danas Petar Ivanović. Ivan Mitrović je postavio dva pitanja.

Kolega Mitroviću, izvolite prvo pitanje.

IVAN MITROVIĆ (29.11.21 14:12:44)

Hvala, poštovani potpredsjedniče Skupštine.

Uvaženi ministre, poštovani građani Crne Gore,

Ja sam iskoristio mogućnost, u skladu sa članovima 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, da postavim sljedeće poslaničko pitanje:

Da li u 2022. godini kroz Maršalov plan ili neku od drugih mjera Vlada Crne Gore namjerava da smanji dosadašnji snažan uticaj rasta cijena osnovnih životnih namirnica na ekonomski položaj penzionerske populacije u Crnoj Gori?

Uvaženi ministre, ja ću pokušati ukratko da obrazložim. Ovo je slično pitanje koje je postavio kolega Milačić, ali čini mi se sa drugom namjerom i onako rekao bih sa Vašim više demagoškim odgovorom na to postavljeno pitanje nego sa suštinskim odgovorom. Zašto ja mislim da je Maršalov plan farsa iako Vi, kao što je neko od kolega rekao, zaista markentinški to radite dobro, predstavljate ga javnosti Crne Gore na jedan dobar način? Imajući ovo istraživanje koje je prije nekoliko sati izašlo, gdje je vaš rejting na ... i mislim da kao ozbiljni političari i ozbiljni ljudi moramo da uradimo sve da objasnimo javnosti u stvari šta znači Maršalov plan i na koji broj građana Crne Gore se on odnosi.

Po posljednjem popisu stanovništva, ministre, Vi znate da Crna Gora broji oko 620.000 stanovnika i da od tih 620.000 stanovnika imamo 130.000 penzionera. Vi znate da, okvirno govorim, 1.000 manje-više, to zavisi od mjeseca, imamo oko 30.000 korisnika prava na materijalno obezbjeđenje porodice (to je otprilike oko 160.000). Imamo za oko 120.000 djece, opet okvirno govorim imajući u vidu ovo što smo do sada vidjeli, do šest godina iznose dječijeg dodatka, tako da oko 280.000; 55.000 nezaposlenih i dolazimo samo do otprilike 140.000 ljudi na koje se može odnositi Maršalov plan. Kada je u pitanju stopa siromaštva, dosta puta su kolege pomenule. Vidjeli ste da je posljednja stopa siromaštva izmjerena u Crnoj Gori 25%, stopa rizika od siromaštva i vrlo je diskutabilno kada to građani čuju. Oni misle da su ti ljudi po automatizmu siromašni. Ne, oni nisu siromašni, samo je njihov prihod manji od 60% medijane prihoda prosječnih u Crnoj

Gori. Ono što je indikativan podatak na koji treba obratiti pažnju jeste podatak gdje se siromaštvo po zvaničnoj metodologiji mjeri Eurostata na one porodice za koje se taj stepen prihoda utvrdi nekolicke godine za redom. To je otprilike oko 15% stanovništva Crne Gore. Kada pogledate, ministre, regionalne razlike u stopi siromaštva, vidite da je siromaštvo najveće na sjeveru oko 40% stanovništva i laički znamo da imamo najveće raseljavanje sa sjevera Crne Gore i da tamo obično ostaju da žive penzioneri Crne Gore.

Zašto sam vam postavio ovo pitanje, ministre? Ja mislim i to tvrdim da vi ništa nijeste predviđeli za penzionere Crne Gore u 2022. godini. Vi znate kao što i ja znam da penzionerska populacija je temelj, stub i oslonac crnogorskog društva. Završiću, predsjedniče. Bilo je mnogo većih prestupa u vremenu. Dozvolite mi, završavamo vrlo brzo na današnji rad Skupštine. Mislim da neću previše izaći iz okvira. Kazao sam, ministre, da ništa nijeste predviđeli za penzionere Crne Gore u 2022. godini i vidjeli ste da nije bilo povećanja ni u 2021. godini, a vaša politika i parlamentarne većine je stvorila takav ambijent u Crnoj Gori da gotovo u posljednjih deset godina od ekonomske krize 2008. godine mi nijesmo imali ovako drastičan skok cijena osnovnih životnih namirnica. Gotovo da nema proizvoda u lepezi proizvoda koje koristi prosječno domaćinstvo u Crnoj Gori da nije poskupio u prethodnoj godini. Neki proizvodi su poskupili do 70% i to su obično oni proizvodi koje koriste porodice u kojima žive penzioneri.

Rekao sam Vam, ministre, i to tvrdim a Vi ćete kazati u odgovoru šta ste konkretno, ne damogoški šta ćete - nego šta ste konkretno, jer Predlog Zakona o budžetu je već u Skupštini, predviđjeli za pripadnike treće životne dobi kako bi im olakšali sve ono što ste uradili, stvorenim ambijentom u Crnoj Gori u 2021. godini. Govorim konkretno i Vi kao ministar, ali govorim i parlamentarna većina, imajući u vidu da ovdje prosječan građanin Crne Gore ne zna šta će biti usvojeno u narednoj godini. Mi ovdje imamo od dijela parlamentarne većine predlog za dječije dodatke, imamo drugog dijela parlamentarne većine naknadu za majke, imamo od trećeg dijela, odnosno izvršne vlasti predlog Maršalovog plana i ovdje su građani Crne Gore zbunjeni. Ono što sam ja pročitao je da vi ništa nijeste predviđjeli za poboljšanje položaja /prekid/ populacije u Crnoj Gori u 2022. godini. Izvolite, demantujte.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:19:01)

Ministre, odgovor.
Izvolie.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 14:19:05)

Hvala, potpredsjedniče.

Stvarno mi je drago da čujem od jednog eksperta za socijalu, kao što je gospodin Mitrović, te ekspertske riječi kao treća životna dob, u stvari govorite o našim očevima i našim majkama, tako da nemojte da se brinite, u potpunosti podržavamo Vašu zabrinutost i vjerujte mi da će se puno toga desiti ove i sljedeće godine za penzionere u Crnoj Gori. Ja sam već napomenuo na izlaganje gospodina Milačića da će biti tri povećanja u sljedećih 13 mjeseci, povećanje penzija prvo /prekid/ u januaru 2022. godine, na osnovu usklađivanja penzija, pa ćemo imati još jedno u julu sljedeće godine, kao rezultat rada sa konsultantom iz Svjetske banke. Taj projekat počinje već od srijede, tako da ćete vrlo brzo biti upoznati u kojem pravcu ide taj projekat, ali već neke rane analize govore o tome da će biti povećanja za neke kategorije penzionera. I treće povećanje će biti po osnovu usklađivanja u januaru 2023. godine, a ta usklađivanja će biti drugačija zato što ćemo već od januara sljedeće godine imati "Evropu sad".

Takođe, dodatno napominjem da smo i pored pada ekonomske aktivnosti od 15,3% u prethodnoj godini, nastavili sa usklađivanjem penzija, što nije bio slučaj na primjeru Vlade iz 2013. godine, kada je nakon krize 2012. godine, a ta kriza je bila mala maca u odnosu na krizu od prošle godine, i pada ekonomske aktivnosti od samo 2,7%, u 2013. godini vi ste zamrzli penzije, znači niste usklađivali penzije.

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je, takođe, prepoznajući tešku socijalnu i ekonomsku situaciju građana Crne Gore, dodatno pogoršanu pandemijom korona virusa, preduzelo niz mjera kojima se utiče na bolji položaj penzionera. Kao jednu od mjera ublažavanja posljedica istog, realizovalo je projekat vaučera za trgovinu prehrambenih proizvoda. Pomenutim projektom licima u stanju socijalne potrebe pružena je pomoć u vidu vaučera za trgovinu namirnica u prodavnicama prehrambenih proizvoda u iznosima od 30, 50 i 100 eura. Razlog za pokretanje ovog projekta je upravo taj što smo smatrali da je ovo jedan od načina na koji ćemo uspjeti bar malo da ublažimo tešku socioekonomsku situaciju u kojoj se nalaze građani Crne Gore, posebno starija populacija zbog male visine iznosa staračke penzije.

U cilju zaštite starijih korisnika i podržavanja njihovog života u zajednici, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja finansira uslugu pomoći u kući za odrasla i stara lica i odrasla i stara lica sa invaliditetom, koju u 2021. godini koristi 820 korisnika, a za koju je izdvojeno 119.403 eura. Takođe

nastavkom reforme sistema socijalne zaštite podržano je funkcionisanje 12 dnevnih boravaka za odrasla i stara lica sa invaliditetom, i to u: Nikšiću tri, Danilovgradu dva, Mojkovcu jedan, Plavu jedan, Cetinju jedan, Rožajama jedan, Bijelom Polju jedan, Petnjici jedan i Pljevljima jedan.

Mjerama podrške privredi i građanima Vlade Crne Gore za prvi kvartal 2021. godine bili su obuhvaćeni penzioneri koji primaju penziju u Crnoj Gori, a čija penzija je niža od 222 eura, odnosno koliko je iznosila minimalna zarada koju smo mi zatekli od vas. Za 48.638 korisnika penzije Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore je isplatio jednokratnu novčanu pomoć u visini od 50 eura. Ukupno je isplaćeno 2.431.900 eura. Isplata je izvršena istovremeno sa isplatom penzije za januar 2021. godine.

Mjerama podrške privredi i građanima Vlade Crne Gore za drugi kvartal 2021. godine, Vlada je zadužila Elektroprivredu Crne Gore AD Nikšić da račune za električnu energiju za mjesec maj, jun i jul umanji za 40%, između ostalih, i penzionerima sa penzijom nižom od 222 eura, uz uslov da su nosioci brojila za električnu energiju. Na osnovu prethodno navedenog, smatramo da u vremenu krize postupamo odgovorno i neselektivno, pomažući prvenstveno najranjivije kategorije stanovništva, uprkos socioekonomskom stanju u državi koje smo naslijedili, a koje je pored pandemije korona virusa, rezultat loših politika prethodnih vlada.

Programom "Evropa sad" i mjerama budžeta za rast standarda građana u kratkom roku, odnosno unapređenjem ukupnog stanja u društvu i rastom ekonomije u ovoj godini od očekivanih oko 13%, u odnosu na drastični pad iz 2020. godine od 15,3%, utiće se na smanjivanje broja lica u stanju socijalne potrebe i bolji životni standard kako penzionera, tako i ostalih članova društva.

Cilj kojem težimo je unapređenje države socijalne pravde i države u kojoj će trenutno stanje, u kojem je svaki četvrti građanin u riziku od siromaštva, biti samo ružna prošlost. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:24:21)

Hvala Vama, ministre.

Ja samo jednu napomenu, jedno izvinjenje zbog maloprije nehotično napravljenog lapsusa u obraćanju ministru, koji se odnosio na pitanje. Ja sam rekao pismeno, valjda je trebalo pisano. Eto čisto izvinjenje predsjedavajućeg.

Izvolite, kolega Mitroviću.

IVAN MITROVIĆ (29.11.21 14:24:44)

Hvala, potpredsjedniče.

Hvala, uvaženi ministre.

Kao što sam i pretpostavio, i kao što Vi to i radite kao ministar u 42. Vladi Crne Gore, kada govorite o vašim rezultatima, uvijek govorite u futuru - mi ćemo to, mi ćemo to. Međutim, konkretno je to trebalo da piše u budžetu za 2022. godinu, a u budžetu za 2022. godinu predviđeli ste osam miliona eura više za Fond penzijsko-invalidskog osiguranja, samo osam miliona više. A sad ću da Vam kažem i zašto osam miliona više, odnosno niste predviđeli ni jedan jedini euro više.

Vi danas isplaćujete 1.450 penzija manje nego što ste isplaćivali 01. januara 2021. godine. Vi danas isplaćujete 372 prava manje nego što ste isplaćivali 01. januara 2021. godine. Vi danas imate 1.340 stanovnika manje u Crnoj Gori nego što ih je bilo 01. januara 2021. godine. Vi danas manipulišete građanima Crne Gore zato što niste predviđeli ni jedan jedini euro u budžetu za 2022. godinu, a predstavljate ovdje građanima Crne Gore reformske korake po pitanju penzionerske populacije.

Kada pričate o Demokratskoj partiji socijalista, ja bih upotrijebio jednu poslovicu, ministre - Brzo je urađeno ono što je dobro urađeno. Demokratska partija socijalista, iako vi to volite da joj pripisete, je 30 godina na vlasti. Međutim, Vi znate da mi društveno političkim procesima upravljamo samo posljednjih, ajde da kažem 16, 17 godina, od 2002. godine. 2002. godine bruto nacionalni prihod po glavi stanovnika u eurima je bio oko 2.200 eura. U 2019. godini je bio 7.959 - četiri puta više. Prosječna penzija je, ministre, bila 108 eura, a 293 je prethodnog mjeseca je bila penzija.

Ministre, niste primili Udruženje penzionera, niste održali, ministar ste nadležan za poslove, ja to tako kažem, brige o pripadnicima treće životne dobi. Vi niste održali ni jedan sastanak sa predstavnicima Udruženja penzionera. Šta vam je kazao MMF? Vi opet govorite u futuru - mi ćemo, a MMF vam je kazao sljedeće kad je u pitanju Maršalov plan: Rizik od veće ukupne nezaposlenosti, povećanje neformalnog zapošljavanja. I pored 10 hiljada manje zaposlenih za 11 mjeseci, vi Crnu Goru izlažete novom riziku od porasta nezaposlenosti. Rizik od usloznavanja inflatornih sila - i da ne nabrajam dalje, manji prihodi lokalnih samouprava i sve ovo, ukoliko ono što vi namjeravate ne da očekivane rezultate. Tako da, ministre, vrlo je diskutabilno da li ćete vi uopšte imati prostora, vi to sad ne znate, vi ne znate - vi kažete

građanima Crne Gore da će to biti tako, ali nakon svega onoga što ste vi kazali u prethodnih 12 mjeseci, dozvolite da Vam ni ja ni građani Crne Gore ne mogu vjerovati. Ne vjeruju Vam ni međunarodne institucije iako građanima Crne Gore želite da to predstavite drugačije.

Ministre, prethodna Vlada je opredijelila pet miliona za rješavanje stambenih pitanja penzionerske populacije. Po ovome što sam Vam već kazao, vi u 2022. godini niste predviđeli ni jedan jedini euro. Zaključicu samo sa jednom stavkom. Nijeste smjeli, ministre, da krećete u ovakav korak bez međugeneracijske solidarnosti, ne uvažavajući penzionere Crne Gore, ne uvažavajući ljude koji su temelj i oslonac crnogorskog društva. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:28:55)

Hvala Vama, kolega Mitroviću.
Vaše drugo pitanje.
Izvolite.

IVAN MITROVIĆ (29.11.21 14:29:01)

Hvala, potpredsjedniče.

Sada je, ministre, ovo drugo pitanje iz ovog domena, rekao bih, bliže moje struke.

Imajući u vidu da ste, odnosno parlamentarna većina, niste Vi istina, da je izmijenila Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti dva puta u toku prethodne godine i da je u posljednjim izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, u želji da postavi svoje podobne kadrove po dubini u ustanovama socijalne i dječje zaštite, kažem opet izmijenila Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti, ja sam postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Da li je, shodno Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti, formirana tročlana komisija koja vrši provjeru radne sposobnosti, odnosno provjeru kompetencija, znanja i sposobnosti, pri izboru direktora javnih ustanova čiji je osnivač država?

Da li je shodno zakonu formirana? Ako jeste, molim Vas da me informišete kog datuma je formirana, ko su njeni članovi, koliko svaki od njih pojedinačno ima iskustva u radu u sistemu socijalne i dječje zaštite i ako ima, na kojim pozicijama. Takodje Vas molim da me informišete da li je donesen pravilnik o radu navedene komisije; ako jeste, kog datuma je donesen i molim Vas da mi dostavite njegov sadržaj.

Uvaženi ministre, vidjeli ste kako je izmijenjen Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti, mislim da ste to najbolje mogli da vidite u Izvještaju Evropske komisije. Evropska komisija nam je u svom izvještaju rekla, parafrazirajući, da osuđuje izmjene prvo Zakona o državnim službenicima i namještenicima, ali svakako ovo je produžena ruka tog zakona, zato što se odnosi na jednu određenu oblast, a Evropska komisija nam je zamjerila po pitanju smanjenja kompetencija ljudi koji se biraju na određene pozicije. Vi znate da je Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti omogućeno da u sistem mogu da uđu oni ljudi koji se nikada nijesu bavili tim sistemom. To je jedan, rekao sam dosta puta, vrlo složen sistem i apelovao sam na Vas i prethodnih puta, apelujem i danas, da to ne dozvolite. Svakako, nastaviću nakon Vašeg odgovora na pitanje.

Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:31:31)

Hvala Vama.
Ministre Spajiću, pravo na odgovor. Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 14:31:36)

Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, članom 110 stav 3, predviđeno je da u postupku izbora direktora javne ustanove, nadležni organ državne uprave, odnosno Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, obrazuje tročlanu komisiju koja vrši provjeru radne sposobnosti, odnosno provjeru kompetencija, znanja i sposobnosti i da nakon toga izvještaj dostavi upravnim odborima javnih ustanova u sistemu socijalne i dječje zaštite. Shodno navedenoj zakonskoj odredbi, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja donijelo je Rješenje o obrazovanju Komisije za provjeru radne sposobnosti, odnosno provjeru

kompetencija, znanja i sposobnosti u postupcima izbora direktora javnih ustanova, broj 16-109-128/21-3436/1 od 01.10.2021. godine.

Navedenim Rješenjem određen je sastav ove Komisije, te, shodno Zakonu, ista ima tri člana, i to: predsjednik Janko Odović, državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, član Marija Stajović, v.d. direktorice u Direktoratu za socijalno staranje i dječju zaštitu Ministarstva finansija i socijalnog staranja i član Majda Terzić, v.d. sekretarke Ministarstva finansija i socijalnog staranja. Suvišno je obrazlagati stručno iskustvo članova navedene Komisije, obzirom na činjenicu da se radi o osobama koje pokrivaju odgovorna mjesta u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, te da je apsolutno jasno da posjeduju stručna i profesionalna iskustva koja su potrebna za rad ove Komisije. Biografije državnog sekretara Janka Odovića, v.d. direktorice u Direktoratu za socijalno staranje i dječju zaštitu Marije Stajović i v.d. sekretarke Majde Terzić dostupne su na veb-sajtu Ministarstva finansija i socijalnog staranja.

Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, članom 110 stav 4, predviđeno je da članovima Komisije za tu provjeru radne sposobnosti, odnosno provjeru kompetencija, znanja i sposobnosti u postupcima izbora direktora pripada naknada za rad. Predmetna naknada je utvrđena Rješenjem od 01.10.2021. godine, u iznosu od 150 eura po održanoj sjednici Komisije. Međutim, predsjednik i članovi Komisije odrekli su se naknade koja im pripada po tom osnovu.

Takođe, Komisija za provjeru radne sposobnosti, odnosno provjeru kompetencija, znanja i sposobnosti u postupcima izbora direktora donijela je Poslovnik o radu dana 23.11.2021. godine. Poslovnikom je uređen način rada i način sprovođenja procedure provjere radnih sposobnosti.

Pomenutim Poslovnikom predviđeno je da se testiranje kandidata za direktore javnih ustanova u sistemu socijalne i dječje zaštite sprovede u dva dijela. Prvi dio čini pisani test, na kome će kandidati moći da pokažu svoja znanja iz oblasti socijalne i dječje zaštite, poznavanje prava koja proističu iz Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti i važećih pravilnika kojima je regulisana ova oblast, kao i postupak ostvarivanja tih prava.

Drugi dio testa je usmeni dio, odnosno intervju, gdje će se cijeliti opšte osobine kandidata, njegova motivisanost, entuzijizam, vještina komunikacije, sposobnost iznalaženja rješenja, vještina komuniciranja, kao i dodatna znanja koja su od značaja za rukovođenje ustanovom u sistemu socijalne i dječje zaštite.

Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:34:59)

Hvala Vama, ministre Spajiću.
Kolega Mitroviću, imate pravo na komentar.

IVAN MITROVIĆ (29.11.21 14:35:06)

Ministre, dobro me poslušajte.

Agencija za sprječavanje korupcije po dobro poznatoj aferi "kadeti" je kazala sljedeće:

Metodologija za sprovođenje javnog oglasa za izbor šestoro kadeta na vojnim akademijama u Republici Grčkoj utvrđeno je da je ista donešena 04.06.2021. godine. Dakle, tri dana po objavljivanju javnog oglasa, što dovodi u sumnju, slušajte me, ministre, pažljivo, transparentnost procesa selekcije kandidata, koji su aplicirali na javni oglas i ispunili uslove predviđene javnim oglasom - naročito u dijelu koji se odnosi na adekvatne i objektivne provjere ispunjenosti formalno-pravnih uslova kandidata.

Vi ste, uvaženi ministre, raspisali oglas za 16 direktora ustanova socijalne i dječje zaštite između 11. i 15. oktobra, odnosno 10. ovog mjeseca, a sada ste kazali da ste 23.11. donijeli Poslovnik o radu, kojim je uređen način rada i način sprovođenja procedure provjere radnih sposobnosti.

Uvaženi ministre, vi niste to mogli da uradite nakon raspisanog javnog konkursa jer u toj varijanti vi ste mogli da podešavate pravilnik u odnosu na one kandidate koji vama odgovaraju, tako da ste prekršili Zakon o sprečavanju korupcije a rekao bih i druge zakone ukoliko ovu proceduru na ovaj način namjeravate da sprovedete do kraja.

Tako da, potpredsjedniče, hoćemo li da sačekamo ministra, ja mislim da sekretara za ...Kako je regulisano Poslovnikom? Je li može državni sekretar da mijenja ministra?

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:37:44)

Može ako ga je Vlada spremila da bude.

IVAN MITROVIĆ (29.11.21 14:37:50)

Dobro. Da li ga je Vlada spremila u pisanoj formi?
Onda ćemo napraviti pauzu dok se vrati ministar.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:38:01)

Dobro.
Dajem pauzu pet minuta.

/Pauza/

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:40:07)

Nastavljamo sa radom.
Kolega Mitroviću, izvolite. Nastavite gdje ste stali.

IVAN MITROVIĆ (29.11.21 14:40:11)

Ministre, mislim da građanima Crne Gore Vi u stvari svojim ponašanjem najbolji odgovor dajete o ozbiljnosti pristupa onoga o čemu govore poslanici u Plenarnoj sali i o ozbiljnosti pristupa, rekao bih, i sprovođenja ove procedure na adekvatan zakonski način. Kazao sam Vam da ste Pravilnik o izboru direktora u ustanovama socijalne i dječje zaštite donijeli 13 dana nakon raspisivanja oglasa, te da je samim tim svaki oglas nezakonit.

Čekao sam da se vratite u salu, jer imam i dodatno poslaničko pitanje. Kada kažete za gospodina Radosavljevića da je ono što Vi kažete, stručni konsultant koji vas je savjetovao oko programskog budžeta. Rekao bih da Vas nije dobro savjetovao, jer mi se čini da Vi ne znate u dovoljnoj mjeri šta piše u budžetu za 2022. godinu, slušajući Vas. Ako je to tako, zašto taj ugovor nijeste dostavili prije ove sjednice koleginići koja Vam je to tražila u pisanoj formi? Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:41:24)

Dodatno pitanje ste postavili, je li tako?
Ministre, izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 14:41:31)

Gospođa Pribilović je rekla do 06.10, a taj ugovor je zaključen poslije 06.10. godine. Ali, evo već sam rekao da je taj ugovor od 5.000 eura višemjesečni ugovor zaključen sa Ministarstvom finansija i socijalnog staranja za izradu programskog budžeta.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:41:49)

Zahvaljujem.

Sada prije nego što dam riječ kolegi Petru Ivanoviću, samo da napomenem da je koleginića Tamara Vujović, koja je bila danas na rasporedu da postavlja pitanje, van zemlje, a da će joj odgovor na pitanje biti dostavljen.

Kolega Ivanoviću, izvolite.

PETAR IVANOVIĆ (29.11.21 14:42:11)

Zahvaljujem, uvaženi predsjedavajući.

Pitanje za uvaženog ministra finansija i socijalnog staranja gospodina Milojka Spajića:

Na osnovu kog zakona ste zadužili Crnu Goru u decembru 2020. godine? Koliko iznosi ukupan dug Crne Gore u apsolutnim ciframa? Koliko se od ukupnog duga odnosi na Vaš mandat? Da li znate koja je trenutna cijena posljednje emisije obveznica? Na osnovu kojih podataka, analiza i studija ste došli do zaključka da svi zaposleni u Cmoj Gori primaju na ruke iznos od 150 eura i da li ste radili analizu uticaja na mikro, mala i srednja preduzeća?

Obrazloženje. "Vladavina prava je osnov svakog boljitka u državi, a naročito ekonomskog. Ne može se pričati o zdravoj ekonomiji, o daljem napretku i investicijama sve dok u Crnoj Gori vladavina prava ne bude jaka kao kamen." Ovo su, uvaženi ministre, Vaše riječi iz oktobra 2020. godine. Podsjećam da su ove riječi izrečene nakon izbora, a prije formiranja Vlade. Izvor "Pljevaljske novine". Razumijem da ste Vi porijeklom iz Pljevalja.

Pretpostavljam da pod pojmom vladavine prava podrazumijevate i poštovanje zakona. Zanima me koliko su ovako čvrste riječi pratile Vaša djela ili su se riječi okamenile onog momenta kada ste izabrani za ministra. Zanima me da li jedno pričate, a drugo radite. Ovo je lijepa prilika da građanima Crne Gore saopštine da li ste radili shodno zakonu ili niste, jer ste postali poznati po tajnom, ali organizovanom zaduženju građana Crne Gore od skoro milijardu eura.

Gotovo da nema člana Vlade koji posljednjih nedelja horski ne ponavlja da su pred zakonom svi jednaki. Evo prilike da pokažete da li ste poštovali zakon i da li ste i Vi jednaki pred zakonom. Jer, ako niste poštovali zakon i to bez posljedica, onda je sigurno jedno - da sadašnja Vlada ne tretira sve građane Crne Gore jednako i da samo proklamuje tobožnju, a ne stvarnu vladavinu prava. Takođe, svi članovi Vlade horski ponavljaju da transparentnost nikad nije bila veća. Vaše ministarstvo poznato je kao jedno od najnetransparentnijih. Zato od Vas očekujem jasan i konkretan odgovor. Ne odgovor onako kako ste ga dali u pisanoj formi, a naročito dio koji se odnosi na prosječne plate. Citiraću i tu dio Vašeg odgovora, kazali ste "...da se iznos od 150 eura ne odnosi na sve poslodavce, već samo na poslodavce koji u potpunosti ili djelimično isplaćuju zaradu na ruke, a da je iznos od 150 eura procijenjeni prosječni iznos neto zarade". Za koga? Za sve. Za koji dio? Dajte analizu, jer vi ste odgovorni to da uradite. Ko je napravio ovakvu procjenu i gdje se nalazi ta analiza? Kad je možemo dobiti?

Podsjećam Vas da Ministarstvo finansija raspisalo konkurs za istraživanje o sivoj ekonomiji u junu mjesecu. Ponude su otvorene u julu, ali ugovor o izvršenju posla još uvijek nije potpisan, pa ovo istraživanje nije ni počelo. A mogli ste imati podatke.

Kada su u pitanju sami podaci, podsjetiću Vas da je broj zaposlenih u Crnoj Gori u avgustu mjesecu oko 145.000; da u državi radi oko 55.000 ljudi uključujući: zdravstvo, obrazovanje, opštine, državne institucije; da u državnim preduzećima radi oko 11.000 preduzeća i da se ovaj broj zaposlenih stalno uvećava, da je to negdje oko 66 ili 67.000 ljudi i da preostaje na privatni sektor negdje između 75.000 i 80.000 ljudi. To su podaci iz ove 2021. godine. Međutim, 2018. godine u Crnoj Gori je bilo 124.600 lica koji su zaposleni u privatnom sektoru. Dakle, mi bilježimo drastičan pad zaposlenih u privatnom sektoru.

Znači, ovdje nije teza da li treba ili ne treba povećati minimalne plate, koje Vi stalno favorizujete. Ovdje je teza drugačija. Da li je model koji vi predlažete održiv ili ne - na osnovu kojih analiza, na osnovu kojih podataka, na osnovu kojih izvora koje vi koristite, a krijete ih od javnosti. Ako model nije održiv, onda posljedice pripadaju svim građanima Crne Gore - bez obzira da li su oni stari ili mladi.

O tome šta o vašem modelu misle stranci i kako su oni reagovali na najavu vašeg modela, kazaću u svom komentaru na Vaš odgovor. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:46:25)

Hvala, kolega.

Ministre Spajiću, izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 14:46:31)

Hvala poslaniku Ivanoviću što je spojio, koliko razumijem, sva tri pitanja u jednom tako da neće biti dodatnih pitanja, nego ćete imati samo komentar na moje izlaganje. Je li tako? Da li smo se dobro razumjeli?

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:46:52)

Izvolite, pojašnjenje.

PETAR IVANOVIĆ (29.11.21 14:46:54)

Ministre, nisam uradio ništa što nije dozvoljeno Poslovníkom Skupštine Crne Gore. Postavio sam Vam pitanje koje sam formulisao, dostavio ga na vrijeme preko svog Kluba, Klub je prosljedio sekretarijatu Skupštine, Skupština Crne Gore Vladi Crne Gore i Vi ste dostavili Vaš odgovor. Naravno, ja Vam zahvaljujem na odgovoru koji ste dostavili. Da li ću ja imati dopunsko pitanje ili ne - to zavisi od Vašeg odgovora. Vaše je pravo, a čini mi se i obaveza da odgovorite na postavljeno pitanje na način kako Vi to smatrate da treba. Moje je pravo da dam svoj komentar i eventualno ako procijenim da postavim i dodatno pitanje. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:47:28)

Je li sada razjašnjeno?
Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 14:47:32)

Hvala, potpredsjedniče.

Prvo bih se osvrnuo na pitanje na osnovu kog zakona ste zadužili Crnu Goru u decembru 2020. godine. Emisija euroobveznica koja je realizovana u decembru 2020. godine sprovedena je u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu za 2020. godinu ("Službeni list CG", br. 061/20 od 24.06.2020. godine). Crna Gora je bila prinuđena da se zaduži zahvaljujući stanju koje je ostavila bivša vlast, a većina iznosa iz emisije euroobveznica je usmjerena upravo na otplatu dugova iz prošlosti.

Spomenuli ste da je Ministarstvo finansija i socijalnog staranja poznato po netransparentnosti. Apsolutno se ne slažem sa tom konstatacijom i dajem Vam dva primjera koja ne idu u prilog Vašem izlaganju. Prvo, izvršenje budžeta na mjesečnom nivou prvi put u istoriji se potpuno transparentno prikazuje od dolaska nove vlasti. Takođe, stanje u trezoru. Kao što znate, u novembru prošle godine niko nije znao koliko imamo novca u trezoru. Sada ja javno o tome pričam. To su neke stvari koje nikad u Crnoj Gori nisu bile dostupne. Takođe, ugovor o hedžing aranžmanu, koji se inače ne objavljuje, je takođe objavljen. Svi detalji ugovora obveznica su objavljeni, što nije bio slučaj ni za jednu obveznicu dosad. Za svaku obveznicu koju je vaša DPS vlada izadala u prošlosti vi niste dali nijednu informaciju javno. I one se i dan danas drže interno. Tako da nemojte da mi pričate o transparentnosti, zato što je nivo transparentnosti na koji smo mi navikli građane na radikalno višem nivou od onog kako ste vi radili.

Na pitanje koliko iznosi ukupan dug Crne Gore u apsolutnim ciframa, koliko od navedenog iznosa se odnosi na moj mandat i da li znamo kolika je trenutna cijena posljednje emisije obveznica, odgovor je sljedeći: Svi izvještaji o kretanju duga po kvartalima redovno se objavljuju na sajtu Ministarstva finansija i socijalnog staranja. Opet pričamo o netransparentnosti. Pregled kratanja državnog duga od trećeg kvartala 2020. godine do kraja četvrtog kvartala 2021. godine se može prikazati na sljedeći način. Krajem godine državni dug u milionima eura bez depozita, bruto dug je četiri milijarde 330 miliona, onda imamo 30.09. 2021. godine četiri milijarde 76 miliona eura, odnosno smanjenje za otprilike nekih 250 miliona eura.

Državni dug kao BDP-a je bio 103,47% 31.12. 2020. godine. Sada je taj procenat 83,51%. Sada, kad kažem sada - 30.09. 2021. godine, odnosno na kraju trećeg kvartala ove godine. I državni dug kao procjena BDP-a, odnosno neto dug koji je bio na kraju prošle godine 82,63% je trenutno 72,84% i vraćamo se na onaj nivo otprilike koji je bio predkrizni nivo. Vrlo je bitna stvar da se naglasi da je većina evropskih zemalja krenula u veće zaduživanje i povećanje neto duga po BDP-u, dok je Crna Gora krenula u fiskalno odgovornom, odnosno suprotnom pravcu, u smanjenju neto duga po BDP-u. Zbog toga je Crna Gora trenutno sa 72,84% neto duga po BDP-u na nivou Austrije i Njemačke. To je prvi put u istoriji, mislim, koliko pratim, Vi me demantujte ako to nije tačno, da dođemo na nivo jedne Njemačke.

S obzirom na to da je Vlada krajem 2020. godine obezbijedila finansiranje budžeta za 2021. i 2022. godinu emisijom euroobveznica, kao i da nije bilo potrebe za dodatnim zaduživanjem tokom 2021. godine, osim pomenutih povlačenja za realizaciju projekata iz ranije zaključenih kreditnih aranžmana, u periodu od početka 2021. godine do kraja trećeg kvartala iste godine, kretanje bruto duga bilježi konstantan pad. Uzimajući u obzir visok nivo depozita tokom cijele godine, ostvarenih zahvaljujući blagovremenom obezbjeđivanju sredstava na tržištu putem euroobveznice, kao i odličnim rezultatima ostvarenim tokom

turističke sezone, razlika između bruto i neto duga po kvartalima je značajna i signal stabilne likvidnosti države.

Crna Gora je u decembru 2020. godine realizovala emisiju euroobveznica u iznosu od 750 miliona eura na period od sedam godina sa kamatnom stopom od 2,87%. Riječ je o najboljoj i najkonkurentnijoj transakciji vezano za emisiju euroobveznica realizovanoj tokom 2020. godine za zemlje sa kreditnim rejtingom B, koji ima i Crna Gora i koji ste vi nama ostavili u nasljedstvo.

Što se tiče cijene obveznica, može se reći da su zemlje sa visokim ..., odnosno prinosom trenutno pod velikim pritiskom usljed visoke inflacije, pa su cijene obveznica sa aspekta prinosa porasle u prosjeku 0,5 do 0,6% poena za sve zemlje, uključujući i Crnu Goru.

Što se tiče kretanja cijene euroobveznice, koje je Crna Gora izdala u decembru prošle godine, cijene iste prema Blumbergu u ovom trenutku iznosi otprilike 92%, što dovodi do prinosa od 4,4%, koji je početkom oktobra iznosio 3,985%.

Ukoliko se posmatraju druge zemlje sa visokim ..., kao što je na primjer Albanija i Makedonija može se vidjeti da je ... Albanije došao na 4% sa početnih 3,5%, dok je ... Makedonije porastao sa 2% koliko je nedavno iznosio na 2,6%. Ali, moramo podsjetiti da je Makedonija 2B kreditnog rejtinga.

I pitali ste, ili ste ovo pitanje o 150 eura na ruke ostavili za kraj?

Jeste li postavili to pitanje? Dobro. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:53:48)

Hvala.

Kolega Ivanoviću, izvolite, komentar.

PETAR IVANOVIĆ (29.11.21 14:53:53)

Ja zaista nisam očekivao od Vas da nastavite Vašu praksu upornog ponavljanja da sve što je bilo prije vas nije valjalo ništa od termina "spržena zemlja", ne znam ko je skovao taj termin, pa na dalje, jer evo i sami ste kazali da ste se zadužili shodno zakonu koji je ostavila vlast DPS-a, je li tako? To je zakon iz jula 2020. godine. I Vi ste kazali da ste se zadužili po osnovu tog zakona.

Međutim, moram reći da nema tog zakona na osnovu kojeg ste Vi zadužili Crnu Goru za iznos od jedne milijarde. Vi ste se zadužili u tajnosti, kršeći zakon, a Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu Crne Gore za 2020. godinu, na koji se Vi pozivate, utvrdio je iznos nedostajućih sredstava u visini od 878 miliona, pri čemu će se koristiti depozit od 540 miliona, a 338 miliona treba da bude obezbijeđeno kroz zaduživanje i donacije. Vi se niste zadužili za iznos od 338 miliona, kako je to navedeno u ovom Zakonu, već za iznos od blizu jedne milijarde. Takođe, s obzirom da ste aludirali na transparentnost ili na netransparentnost, podsjetiću Vas, uvaženi ministre, da se o svemu ovome razgovaralo u Skupštini Crne Gore, a o Vašem zaduženju se nije razgovaralo u Skupštini Crne Gore. I ja bih zaista htio da stavim tačku kad je pitanje transparentnosti, jer najbolji sud o tome da li radite ili ne radite transparentno će dati građani Crne Gore. Mislim da nema potrebe da se sad nas dvojica ovdje ubjeđujemo da li radite transparentno ili ne.

Ono što želim da u svom komentaru kažem je sljedeće. Vi znate da u Crnoj Gori posluje 38 velikih, 230 srednjih preduzeća, dok je 99,3% svih preduzeća u Crnoj Gori definisano u kategoriju mikro i malih preduzeća. Samo mikro preduzeća u Crnoj Gori ima 92,12%, dakle od 10 preduzeća koji posluju u Crnoj Gori devet su mikro preduzeća. Pad prihoda mikro preduzeća u 2020. godini iznosio je 23,86% i vi ste vašim mjerama predložili da se riješi pitanje zaposlenosti koja je pala za vrijeme godinu dana vaše vlade, na način što ćete nekom projekcijom od iznosa od 150 eura, koji se isplaćuje na ruke, zadovoljiti koga? To je meni ostalo nejasno iz Vašeg odgovora.

Ja mislim da privrednici zaslužuju da saznaju detaljnije analize na kojima vi temeljite program koji predstavljate i onda ćemo svakako snagom argumenata biti u mogućnosti da kvalitetnije vodimo raspravu. Ovako se samo bavimo nekim špekulacijama, jer Vi uporno sakrivate analize na osnovu kojih ste izašli sa jednim papirom, jednim lifletom, jer to se ne može nazvati program, a uporno ponavljate da postoje neke analize. Zato bih volio da te analize ugledaju svijetlo dana.

Na dan 01. oktobra 2021. godine ukupni dug Crne Gore iznosio je četiri milijarde i 76 miliona, dok je ukupan spoljni dug iznosio tri milijarde i 658 miliona eura. Ako od ovog iznosa oduzmemo depozite o kojima sam govorio, a koje ste i vi evidentirali u vašim izvještajima, onda ispada da ste vi, kada govorimo o apsolutnim iznosima, zadužili građane Crne Gore za oko 1/3 ovog iznosa.

Trenutna cijena posljednje misije obveznica je 91,715. To znači da umjesto cijene koju je neko platio na početku kad ste vi emitovali obveznice, a koja je iznosila 100, sada ti isti investitori tih 100 prodaju

za 91,715. Ova cijena je nešto niža u odnosu na prethodnu nedjelju i nema potrebe da mi sada gledamo sajt Ministarstva finansija, koji jednom u kvartalu daje ove podatke. Postoje sajtovi poput Blumberga (Bloomberg), koji svakoga sata daju podatke, tako da siguran sam, i Vi jer ste radili u Singapuru, da se možete prikačiti na izvještaj Blumberga i saznati kolika je trenutna cijena obveznica u Crnoj Gori.

Prinos ne iznosi 2,85, već iznosi 4,47. To znači dvije stvari. Prva, da naredno zaduženje koje vi navodno ne planirate, a ja imam utisak da ćete ga ipak realizovati u narednoj godini, će biti po većoj cijeni. I to znači da u slučaju da reprogramirate dug, kako ste to jednom prilikom izjavili, samo ne znam odakle vam novac za reprogramiranje, biće po mnogo većoj cijeni.

Vaš rad za godinu dana prati, po mom mišljenju, jedna velika netransparentnost, ja ostajem pri svojoj tvrdnji, nepoštovanje Zakona oko osnivanja novog preduzeća Montenegro works. Osnivanja avio kompanije, kako ste najavili za jedan euro, nakon toga je dato mnogo, mnogo novca za ovu avio kompaniju, koja je i pored dodijeljene državne pomoći i dalje u minusu i ne znamo koliko će koštati građane Crne Gore. Ne zna se koliko koštaju brojne konsultantske usluge. Mi smo danas govorili o jednom ugovoru, ima ih više. Preko ... i način pripreme i usvajanja akta o unutrašnjoj organizaciji, sve što je pratilo imenovanje vaših političkih kadrova takođe spada u netransparentnost. Obećanja za investitore koji treba da dođu iz Japana i Sjedinjenih Američkih Država, kojih još uvijek nema, itd.

Dakle, kada već govorimo o toj transparentnosti koja je, čini mi se, bila neka ključna riječ koja je opredijelila Vaš odgovor, ja bih Vam postavio dopunsko pitanje:

Ministre, da li Vi imate dvojno državljanstvo? Evo prilike sada da raščistimo i tu dilemu, jer ste više puta izbjegavali da date odgovor na to pitanje. Moje dopunsko pitanje bilo bi da li ministar u Vladi Crne Gore ima dvojno državljanstvo ili nema. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:59:25)

Hvala i Vama.

Ministre, želite li sad da date odgovor na dopunsko pitanje?

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 14:59:30)

Mislim da je ovo potpuno nebitno pitanje, ali mogu da odgovorim.

Prvo, nisam odgovorio na 150 eura koje ste spomenuli. /Upadica/ Izvinjavam se, jer pitao sam ga da li je to pitanje, a on je rekao da nije. Očekivao sam da će to pitanje sada postaviti.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 14:59:47)

Ministre, Vi ste dobili konkretno dodatno pitanje i samo se na to koncentrišite.

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 14:59:59)

Ja ne mogu da odgovorim na pitanje koje je čovjek postavio pisano, a koje mi ne dozvoljavate sad da odgovorim.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 15:00:09)

Imali ste prije Vaših pet minuta da odgovorite na tri pitanja. Što nijeste ili jeste, ja u to ne mogu da ulazim. Dobili ste sada dodatno pitanje, ministre, koje glasi:

Da li imate dvojno državljanstvo?

MILOJKO SPAJIĆ (29.11.21 15:00:28)

Potpredsjedniče, mogu li samo da objasnim?

Nemam dvojno državljanstvo, prvo da se izjasnim, ali vrlo bitna stvar je da odgovorim samo na ovo pitanje. Ja stvarno moram da odgovorim na pitanje zato što gospodin Ivanović, prvo nije potvrdio da sam

postavio to pitanje. /Upadica/ Molim Vas samo ako mogu da odgovorim na to pitanje zato što je vrlo bitno da građani znaju. /Upadica/

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ:
Da li prihvatate sada? /Upadica/

MILOJKO SPAJIĆ:
Ja stvarno ne znam o čemu se ovdje radi.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.11.21 15:00:47)

Zahvaljujem.

To je bilo posljednje pitanje za danas. Zahvaljujem ministru finansija Milojku Spajiću, državnom sekretaru Branku Krvavcu. Nastavljamo sutra u 11 sati, a prvo pitanje će postaviti Raško Konjević. Sutra je prva ministarka Vesna Bratić, zatim Jelena Borovinić - Bojović i Jakov Milatović.

Hvala svima.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 11:20:18)

Danas će se postavljati pitanja ministarki prosvjete, nauke, kulture i sporta Vesni Bratić, ona je tu sa svojim saradnicima, sve ih pozdravljam.

Za današnji dan predviđeno je šest pitanja ministarki Bratić.

Zamolio bih kolegu Vladimira Jovovića da postavi prvo pitanje.

Izvolite, kolega.

VLADIMIR JOKOVIĆ (30.11.21 11:20:50)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Ministarstvu kulture, nauke, prosvjete i sporta postavio sam sljedeće pitanje:

Da li se i kada planira sanacija rodne kuće velikog crnogorskog vojskovođe serdara Jola Piletića, u selu Zavala Piperska, opština Podgorica, jer je ista u potpunosti ruinirana? S obzirom na velike zasluge serdara Jola Piletića prilikom oslobađanja Crne Gore, smatramo da bi ovo trebalo učiniti u što kraćem roku.

Obrazloženje pitanja:

Dobio sam odgovor od Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta. Zaista, ovdje se kaže da ta kuća nema status kulturnog dobra i naravno da se tako i prema njoj odnose, a da postoji spomen-ploča serdaru Jolu Piletiću u Stijeni Piperskoj i spomen-kuća serdara Jola Piletića u selu Zavala Piperska.

Ljetos mi je prijatelj, idući u Pipere, pokazao sljedeće: Pogledajte ovu sliku, ako može ko da vidi, ako može kamera da približi, evo i ova slika, samo da pokažem, još jedna slika - to je ova slika, evo u kameru, dakle, potpuna ruina. Ovo je slika serdara Jola Piletića, kuća je serdara Jola Piletića, rodna kuća u kojoj je živio sve do 1879.godine, i naravno, ovo je ta spomen-ploča koja je postavljena na ovoj kući. I ovdje zahvalnost Udruženju Pipera Pipo. Ovo je odnos zvanične Crne Gore prema onima koji su stvarali i osvajali slobodu Crne Gore. Ovdje Vama, kao tek u ovoj godini ministarki, ne prigovaram ništa, ali bih morao reći u obrazloženju nekoliko riječi o serdaru, vojvodi i velikom vojskovođi Jolu Piletiću.

Pet brata je izgubio za slobodu Crne Gore. Kad se on rodio poginuo mu je prvi brat na isti dan, najstariji. Komandovao je i na Grahovskoj bici, na Vučedolskoj bici, bio je jedan od najzapaženijih junaka, njegove jedinice su uhvatile Osman pašu i ubile Selim pašu, doprinio je oslobađanju Crne Gore. Prepoznat je kao jedan od najvećih poznavalaca običajnog prava, pa je Valtazar Bogišić koristio njega i njegovo to poznavanje u izradi Opšteg imovinskog zakonika Crne Gore. Došao je, naravno, u sukob sa kraljem Nikolom 1879.godine i kako to biva obično u Crnoj Gori, ponositi junaci, sujetni vladari, veliki kralj Nikola, veliki kralj Nikola, ponavljam, ali kao i svi kraljevi valjda i kao svi ljudi malih trenutaka nije razumio serdara Jola Piletića, oduzeo mu je penziju, oružje i sablju, i on je našao utočište, dobio je pasoš u Nišu, i tamo je sahranjen uz velike počasti, kako je tadašnja štampa pisala.

Ovo je njegov spomenik na starom groblju u Nišu koji je bio potpuno zarastao. Udruženje Crnogoraca u jugoistočnoj Srbiji ovaj spomenik je saniralo i u velikoj mjeri upristojilo. Na žalost, na ovaj spomenik ovdje piše - "Spomenik svom suprugu i svekru podiže snaha Marija". Svaka čast za Mariju i veliko poštovanje i veliko nepoštovanje za one koji ne poštuju naše pretke, da se nije uslugodila nijedna

crnogorska institucija, osim Udruženja Pipo iz Pipera, da se ovim pozabavi. Kako su Pivljani obnovili kuću vojvode Lazara Sočice, Drobnjaci - Novaka Cerovića, Vasojevići - Gavra Vukovića, Kuči, posebno, Marka Miljanova, ovaj ni po čemu gori ako ne i bolji od svih ostalih je zaslužio poštovanje. Zaslužio je da se njegova kuća pretvori jedan dom ili spomen park.

Vrijeme ističe, nastaviću posle odgovora ministarke.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 11:26:01)

Zahvaljujem i Vama na razumijevanju. Tema jeste značajna ali moramo ipak vrijeme malo da korigujemo.

Gospođo ministarko, izvolite pravo na odgovor.

VESNA BRATIĆ (30.11.21 11:26:14)

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Hvala, važeni poslanice gospodine Jokoviću, na ovom, zaista, značajnom pitanju.

O serdaru Jolu Piletiću znam poprilično, pošto sam vaspitana u duhu tradicionalnih vrijednosti. Znam da je sa 17 godina, ili možda još i manje, učestvovao u prvoj bici, znam da je sahranjen u Nišu, poznata mi je ta pizma i sujeta koja je dovela do toga da mnogi glasoviti junaci ne budu dostojanstveno i sa počastima koje im pripadaju sahranjeni, ali složićete se da nas to kao kletva prati i do današnjeg dana.

Ovo je dio koji nije u mom odgovoru pisanom, ali ja pošto stanujem i u ulici koja nosi simbolički naziv serdara Jola Piletića, pošto o njemu, rekoh, znam dosta i izuzetno cijenim ono što je dao za Crnu Goru, i kao junak i kao uman čovjek, imala sam potrebu da ovo kažem.

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta cijeni značajnim unapređenje stanja i očuvanja svih objekata koji su vezani za istaknute istorijske ličnosti, što je slučaj i kada je u pitanju rodna kuća serdara Jola Piletića, te u tom smjeru želi dati puni doprinos sa aspekta svojih nadležnosti. U tom kontekstu ističemo da ovaj objekat, na žalost, nema status kulturnog dobra te da nadležnoj upravi za zaštitu kulturnih dobara do sada nije podnesena inicijativa za uspostavljanje njene zaštite kao i da ovom organu u prethodnom periodu nije bilo obraćanja po ovom pitanju niti od Glavnog grada niti od potomaka porodice Piletić.

Međutim, podsjetiću da se na teritoriji Glavnog grada nalaze tri spomen obilježja koja su podignuta kao izraz podsjećanja na značajnu ličnost glasovitoga serdara Jola Piletića, i to: spomen-bista serdara Jola Piletića Stijena Piperi; spomen-ploča na kući serdara Jola Piletića Zavala Piperi; Ulica serdara Jola Piletića koja se nalazi na području Mjesne zajednice 13. juli Nova Varoš i prostire se od mosta Milenijum do Vezirovog mosta. S tim u vezi, napomenuću da se spomen obilježja podižu u skladu sa Zakonom o spomen obilježjima, "Službeni list" Crne Gore broj 48/08, 40/11 i 02/17 koji, pored ostalog, uređuje i pitanja iz domena zaštite i održavanja spomen obilježja. U odnosu na navedeno, odredbama člana 29 predmetnog zakona zaštita spomen obilježja i sprečavanje njihovog oštećenja ili uništenja, kao i neovlašćene izmjene, dorade, izmještanja, zamjene ili uklanjanja, opština, preko organa lokalne uprave, obezbjeđuje zaštitu spomen obilježja na svojoj teritoriji. Nadalje, odredbama člana 30 istog zakona, održavanje spomen obilježja obuhvata tekuće i investiciono održavanje spomen objekta i uređenje njegove lokacije i uređenje njegove lokacije, te se isti mora redovno održavati na način i u mjeri kojom se obezbjeđuje njegov prvobitni izgled.

Članom 31 ovog zakona u bitnom je propisano da održavanje spomen obilježja vrši subjekat koji ga je podigao, odnosno obveznik održavanja određen Odlukom o podizanju spomen obilježja, te ukoliko je navedeni obveznik održavanja prestao da postoji ili ako iz objektivnih razloga nije u mogućnosti da vrši održavanje spomen obilježja, održavanje spomen obilježja obezbjeđuje opština.

Navedena spomen obilježja, među kojima je i spomen ploča na kući serdara Jola Piletića Zavala Piperi, u nadležnosti su Glavnog rada Podgorice koji se do sada nije obraćao za pomoć Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta u pogledu podrške za sanaciju kuće u selu Zavala u Piperima. No, bez obzira na navedeno, kao što ste i upoznati, opredijeljenost ovog Ministarstva je da, sa aspekta svojih nadležnosti, da puni doprinos na zaštiti, očuvanju vrijednosti kulturne baštine Crne Gore, pa iz tog razloga ostajemo otvoreni za svaki vid saradnje u dijelu svoje nadležnosti koji će biti usmjeren ka unapređenju stanja ovog objekta. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 11:30:58)

Hvala ministarki Bratić. Pravo na komentar odgovora kolega Joković. Izvolite.

VLADIMIR JOKOVIĆ (30.11.21 11:31:04)

Zahvaljujem na odgovoru i rekao sam u početku da ja ministarku povodom ovoga apsolutno ništa ne krivim, ali ovdje apelujem na Glavni grad i na Ministarstvo kulture ili Zavod za zaštitu spomenika da učini sve što je moguće, a siguran sam da će inicijativa oko stavljanja ove rodne kuće Jola Piletića doći od Udruženja Piperi ili od njegovih potomaka ili saplemenika.

Jole Piletić je vjerovatno najopjevaniji crnogorski junak kojim je takav džeferdar, takva sablja, takav junak, on ne preza da se suprostavi ni kralju Nikoli, on žrtvuje sebe, ostavlja sve, ide u izgnanstvo, čuva svoju čast, svoje dostojanstvo, naravno i u onim pjesmama - serdar Jole u Čikagu sreća Grete Garbo i tako dalje.

Ono što je mene najviše podstaklo, zaista ne mogu da vjerujem da do sada niko nije imao senzibiliteta da ova kuća koja ne bi koštala možda pedesetak, sto hiljada eura niti u Glavnom gradu, Centar za kulturu i Glavnog grada i u saradnji sa Ministarstvom i Vladom Crne Gore da definitivno nije smoglo snage da spomen kuću Jola Piletića, što bi rekli kod nas u Pivi, stavi pod krov i stavi u suvo. Ovo je lice i naličje Crne Gore. Oni koji ovako poštuju one koji su stvarali Crnu Goru, ne vjerujem da mogu imati dobru budućnost. To što ste rekli da Jole Piletić ima ulicu u Podgorici to je tačno, ali ta ulica je data još za vrijeme komunista koji su i te kako poštovali one koji su živote dali za slobodu Crne Gore i one bivše velike nam države. Jedan ozbiljan apel svima. Vjerujem da će doći inicijative da niko protiv ovoga u Crnoj Gori neće biti nego da svi damo doprinos, radi civilizacijskog iskoraka, radi zahvalnosti, radi naše tradicije, zbog naših predaka, radi naših potomaka da imaju i gledaju kakvi smo mi bili, da se ovo nešto što ne doliči sadašnjem vremenu, bez obzira što je možda nekima bilo krivo što je Jole otišao u Niš i što je tamo proveo poslednje dane života. Siguran sam, samo je 20 godina tamo proveo, četrnaesto godišta je bio, učestvovao je u svim ratovima, 20 godina je proveo u Nišu, a 76 godina u Crnoj Gori. Možda je nekima smetalo to što je tamo otišao, što je tamo sahranjen i tamo živio. Ne možemo te naše probleme koji su bili u tom vremenu da mi arbitriramo sadašnji da li je bio u pravu kralj Nikola, da li je bio serdar Jole. Mi vjerujemo da i jedan i drugi su imali svoje razloge što su tako postupili, a mi imamo naše da poštujemo pretke i da ovo što je nedostojno opet ponavljam ispravimo na dobrobit svih nas i da se bar sa ovom malom investicijom odužimo tom velikom junaku. Najbolje bi bilo da je bilo mudrosti da Crna Gora ima svoju aleju velikana kao što ima u svim velikim prestonicama đe veliki narodi poštuju svoje velike i sahranjuju ih tamo da mogu svi da ih obiđu da dođu to bi priličilo Cetinju ili Podgorici, više Cetinju kada su ove stvari u pitanju, nego Podgorici i o tome bi trebalo razmisliti. Ovo sam sve rekao na zahtjev mojih prijatelja i vjerujem da će doći od njih inicijative, a da će neka nova vlast u Podgorici, siguran sam, učiniti sve, uvrstiti ovo u kulturno dobro, obnoviti onako kako i dolikuje onima koji poštuju svoje pretke. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 11:35:23)

Hvala Vama, kolega Jokoviću, mada ja ni Nikšić ne bih zaobišao.

Naredni koji postavlja poslaničko pitanje, upravo je ušao kolega Raško Konjević, ako ste spremni?

Kolega Dragutin Papović, izvolite, a neka se pripremi Raško Konjević.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (30.11.21 11:35:54)

Gospodine potpredsjedniče, uvažene kolegice i kolege,

Postavio sam pitanje ministarki Bratić: Zašto je prije zakonskog isteka mandata sa mjesta direktorice Narodnog muzeja Crne Gore razriješena istoričarka umjetnosti doktor Anastasija Miranović i kakva je aktuelna situacija u Narodnom muzeju?

Vlada je 09.septembra ove godina na sjednici donijela odluku o razrješenju gospođe Miranović sa mjesta direktorice Narodnog muzeja pod obrazloženjem da relikvija ili ikona Filermosa nije čuvana u adekvatnom stanju, odnosno u skladu sa zakonom. Svako ko poznaje rad Narodnog muzeja zna da ova tvrdnja nije tačna. Naime, ikona Filermosa se još od 2002.godine čuva u Plavoj kapeli Umjetničkog muzeja, u okviru Narodnog muzeja na Cetinju, i čuva se u besprekornim uslovima od 2002. do danas. I ništa u tom pogledu nije bilo problematično da bi se na osnovu toga smijenila gospođa Miranović.

Potom je na istoj sjednici za vršioca dužnosti direktora Narodnog muzeja imenovan slikar, konzervator Živko Radović koji nikada nije stupio na dužnost. Mjesec dana je trajala ta neizvjesnost da li će gospodin Radović preuzeti ovu funkciju i na kraju je nije preuzeo. To ne bi bilo ništa sporno da se ta

situacija samo odnosila na gospodina Radovića, nego je sporno zato što je Narodni muzej u tom periodu trpio, konkretno nije imao ko da rješava tekuća svakodnevna pitanja. Tako je Narodni muzej ostao bez grijanja, kasnile su isplate zarada, sva ostala tekuća pitanja neophodna za funkcionisanje Narodnog muzeja su bila obustavljena. Kako je to izgledalo najbolje svjedoči činjenica da je prilikom održavanja posebne sjednice Parlamenta na Cetinju 31. oktobra, povodom Dana parlamentarizma, moralo da se gorivo doveze u kanisterima da bi se obezbijedilo grijanje za poslanike i za goste. Napokon mjesec dana, nakon što je gospodin Radović imenovan, ali nikad nije stupio na ovu funkciju, on je podnio ostavku i Vlada je potom za koordinatora Narodnog muzeja imenovala ministarku Bratić, koja pored toga što pokriva četiri resora ima takav kapacitet ekspertize da može istovremeno da bude faktički direktorica Narodnog muzeja.

Da li je promijenjeno nešto u međuvremenu od kako je ona preuzela tu funkciju? Nije. Juče su me zaposleni obavijestili da Narodni muzej i dalje nema grijanja. Anastasija Miranović je smijenjena zbog izmišljenog razloga, kako bi se navodno popravilo stanje, odnosno situacija u kojoj se čuvaju eksponati, između njih jedan od najvrednijih Filermosa u Narodnom muzeju. Od tada nema grijanja u Narodnom muzeju. Eto na koji način ova vlada i ovo ministarstvo se odnose prema Narodnom muzeju koji je jedna od najstarijih kulturnih institucija u Crnoj Gori. Osnovan je 1926. godine. U tom muzeju se čuva preko 66.000 predmeta od praistorije do savremene istorije. Najznačajnije kulturno istorijsko i kulturno umjetničko blago Crne Gore. I zahvaljujući radu Ministarstva i ove vlade danas Narodni muzej nema grijanja. Elementarni uslovi kako bi se ti predmeti čuvali, kako bi zaposleni mogli da obavljaju svoje djelatnosti, odnosno svoje poslovne obaveze danas to ne može da se radi.

Ja pitam kakva je aktuelna situacija u Narodnom muzeju, prije svega zašto je gospođa Miranović smijenjena, s obzirom da onaj razlog koji je naveden u razrješenju ne odgovara istini.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 11:40:10)

Hvala vama.

Ministarko Bratić, izvolite Vaših pet minuta.

VESNA BRATIĆ (30.11.21 11:40:17)

Ja ću se unaprijed izviniti, trebaće mi više od pet minuta, jer što je kraće pitanje i opštije to odgovor na žalost mora da bude duži.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 11:40:28)

Nadam se da kolega Papović neće imati ništa protiv. Izvolite.

VESNA BRATIĆ (30.11.21 11:40:36)

Uvaženi poslanice Dragutine Papoviću i kolege sa Filozofskog i Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Podsjetiću vas da je rješenjem Vlade Crne Gore broj 07-2826/3 od 24. maja 2018. godine dr Anastazija Miranović, imenovana za direktoricu Javne ustanove Narodni muzej Crne Gore.

Članom 25 Zakona o kulturi "Službeni list Crne Gore", to sam već čitala kada je bila u pitanju zaštita rodne kuće Jova Piletića, ali nije zgorog ponoviti, 49/08, 16/11, 40/11 i 38/12, predviđeno je da direktor ustanove može biti razriješen prije isteka mandata, između ostalog, ukoliko postupa suprotno zakonu ili opštim aktima ustanove, te ukoliko ne obezbjeđuje zakon i rad ustanove.

Vršanjem nadzora arhive bivšeg Ministarstva kulture od strane Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta utvrđeno je da ne postoji uredno zaveden dokument o stanju depoa i uslovima u kojima se nalazi kulturno blago Ikona Bogorodice "Filermosa" koja predstavlja kulturno blago Crne Gore od nacionalnog značaja. Odredbama Pravilnika o zaštiti muzejskog materijala i muzejske dokumentacije propisani su, pored ostalog, uslovi za zaštitu muzejskog materijala u prostoru za čuvanje.

Članom 15 internog pravilnika o pristupu depoima javne ustanove Narodni muzej Crne Gore, utvrđeno je da se muzejski predmeti smještaju u prostorije depoa po principima muzejske struke, prevashodno prema materijalu i prema pripadnosti zbirka u mjeri u kojoj je to moguće.

Članom 4 Zakon o muzejskoj djelatnosti predviđeno je da se muzejski materijal i muzejska dokumentacija štite u skladu sa ovim zakonom, bez obzira na oblik svojine u kojim se nalaze, dok se na muzejski materijal i muzejsku dokumentaciju koji imaju status kulturnog dobra primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju kulturna dobra.

U odnosu na citirane propise na nedvosmislen način je utvrđeno da kulturno dobro od nacionalnog značaja ikona Bogorodice "Filermose" nije na propisan način smještena, niti zaštićena, čime su prekršene odredbe Zakona o zaštiti kulturnih dobara, Zakona o muzejskoj djelatnosti a time i Zakona o kulturi.

U skladu sa svim navedenim razriješena direktorica je postupila suprotno propisima i opštim aktima ustanove, što nesporno utvrđuje nepostojanje neophodne dokumentacije o uslovima u kojima se čuva kulturno blago, pri čemu nije obezbijedila zakoniti rad ustanove.

Dakle, mogu razumjeti vašu ličnu brigu i preispitivanje razloga razrješenja bivšeg direktorice Javne ustanove Narodni muzej Crne Gore. Međutim, podsjetiću Vas, uvaženi poslaniče i kolega Papoviću, da je istinit razlog koji tražite naveden u Odluci Vlade o njenom razrješenju. I to što Vama nije jasan nije i ne treba da bude predmet pažnje ovog parlamenta. Iako ste istoričar, sigurna sam da vam je poznato da razriješena Anastazija Miranović, ukoliko smatra da su njena prava ugrožena, ima pravo da ista zaštiti pred nadležnim institucijama, pa će se utvrditi zakonitost njenog razrješenja.

Naravno da je odmah, nakon razrješenja, Vlada imenovala novog direktora diplomiranog konzervatora restauratora uvaženog gospodina Živka Radovića sa dugogodišnjim iskustvom u muzejskoj djelatnosti.

Međutim, podnošenje njegove ostavke ocijenili smo kao lični čin na koji ima svako pravo način slobode, ali i potencijalno nespremnost da se suoči sa svim izazovima koji postoje u ovoj ustanovi, i to smo uvažili.

Zato nema potrebe da Vi brinete o stanju u Javnoj ustanovi Narodni muzej Crne Gore. O brizi prethodnog menadžmenta i zatečenom zabrinjavajućem stanju u ovoj ustanovi javnost je veoma dobro upoznata. Kao primjer navodimo da je direktorica Javne ustanove Narodni muzej Crne Gore, ustanovu na čijem čelu je bila i koristila u lične promotivne svrhe, izlaganje svojih modnih kreacija u okviru izložbi koje je i sama otvarala, ili bar to pokušavala, kao što je bio slučaj tokom izložbe za ovogodišnji Dan muzeja. Jedino može da čudi zašto taj čin nije pozdravljen, kao akt ozdravljenja Javne ustanove Narodni muzej Crne Gore, nego se postavlja pitanje zašto je direktorica smijenjena prije isteka mandata.

Isto tako, zašto se ne postavlja pitanje konflikta interesa prilikom potpisivanja ugovora sa Štamparijom DPC, radi štampanja ulaznica, publikacija i ostalog materijala, kao i neraspisivanje otvorenog postupka za zakup koji iznosi mjesečno 2.500,00 eura, što je kršenje Zakona o javnim nabavkama, a ovo je samo dio do sada utvrđenih nepravilnosti?

Dakle, možete biti sigurni da u ovom trenutku Narodni muzej i njegovo djelovanje nije ugrožen, kao što vi želite da predstavite, kao ni kulturno-istorijsko blago koje se u njemu čuva, već je u sigurnim rukama.

Podsjetiću vas da je Vlada Crne Gore nedavno ovlastila mene kao ministarku prosvjete, nauke, kulture i sporta do imenovanja direktora ili direktorke Javne ustanove Narodni muzej Crne Gore, da predstavljam i organizujem rad u ovoj ustanovi, potpisujem akte i raspolazem budžetskim sredstvima ove ustanove, a u skladu sa zakonom.

Sigurna sam da će te se složiti da to nije nimalo lak posao nakon stanja koje smo zatekli.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 11:46:20)

Hvala ministarki Bratić.

Pravo na komentar odgovora kolega Papović. Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (30.11.21 11:46:26)

Iz odgovora gospođe ministarke se uočava da se ona ili njeno ministarstvo brinu o Narodnom muzeju i eksponatima tamo tako što su im ukinuli grijanje.

Još jedna činjenica od kako koordinira radom Narodnog muzeja uvažena ministarka nije ni jednom otišla u Narodni muzej. Eto na taj način se aktuelno Ministarstvo brine o Narodnom muzeju, o onome što je kulturno istorijsko blago Crne Gore.

Takođe, ovdje govorite o gospođi Miranović, o nekim navodno njenim propustima, ona će vjerujem odgovoriti na to. Ali, ja samo postavljam pitanje ako je to zaista tako kao što vi kažete, zašto to nije navedeno u obrazloženju Vlade o njenom razrješenju, nego je navedeno isključivo stanje relikvije

"Filermosa" koja je bila potpuno zaštićena u istom režimu zaštite od 2002.godine do smjene gospođe Miranović.

Dakle, ovdje se sada naknadno izmišljaju neki razlozi.

Takođe, da Vas podsjetim da je gospođa Miranović po vokaciji istoričarka umjetnosti i da je vrlo upućena u ovu problematiku, da ima zvanje muzejskog savjetnika, da je od 2013.godine bila na čelu Uprave za zaštitu kulturnih dobara, od 2018.godine na čelu Narodnog muzeja. Da je u tom periodu urađeno zaista dosta, svjedoče međunarodne reference. Recimo, u junu o.g. u okviru Evropske muzejske akademije, Narodni muzej Crne Gore je bio kandidovan za prestižnu nagradu koju ova najveća evropska asocijacija muzeja u Evropi dodjeljuje, jer je ušao u uži izbor. Samo par mjeseci prije nego što je gospođa Miranović razriješena navodno zbog nebrige, Narodni muzej je bio institucija evropskog ranga. Prije COVID krize Narodni muzej je godišnje posjećivalo oko 150.000 posjetilaca. Narodni muzej ima adekvatne kadrove, ima adekvatnu strukturu i Narodni muzej je do smjene gospođe Miranović bio uzorna institucija.

I Vi sada ovdje govorite da ste Vi u prethodnih dva mjeseca preuzeli poteze koji će ispraviti nepravilnosti odnosno koje će poboljšati rad Narodnog muzeja. Nijeste nijednom otišli tamo i ukinuli ste im grijanje, plate su kasnile. I u takvim uslovima vi očekujete da Narodni muzej obavlja temeljnu, zaista, suštinsku dužnost vezanu za državu i uopšte za kulturno-istorijsko nasleđe Crne Gore.

Gospođa Miranović je smijenjena čisto zbog revanšizma i čisto zbog nacionalno-političkih motiva. I još jedan paradoks. U okviru narodnog muzeja funkcioniše "Mauzolej na Lovćenu". Poznat je Vaš stav da Mauzolej sa Lovćena treba pomjeriti ili srušiti. Pazite apsurdna, paradoksa vi treba da brinite o Mauzoleju na Lovćenu tako što se zalažete za njegovo rušenje. Eto to je ono što je ova apsurdna situacija ova naopaka Vlada, ova anticnogorska, anticivilizacijska Vlada u svakom smislu proizvela danas u Crnoj Gori. Ali tu nijeste krivi Vi, gospođo Bratić, pa, recimo, ni Demokratski front pa ni Demokrate jer je to ideologija koju oni i vi zajedno baštinite, dakle ta kleronacionalistička, četnička ideologija. Kriva je isključivo URA koja je omogućila Vama da sa te pozicije ovako postupate prema crnogorskoj, kulturnoj i istorijskoj baštini. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 11:50:45)

Molim vas kolega, klerofašistička ideologija, ja sam pripadnik Demokratskog fronta ne vidim sebe u klerofašizmu. Eto i to, to je za nekoga uvreda, vjerujte mi. Molim vas da ne koristimo baš takve riječi, pogotovo kad znamo da to nije tako. Ne nemate pravo. Ima pravo gospođa Jelušić na proceduru. Ja vodim sjednicu i samo imam pravo po Poslovniku da opomenem za nekakve pojmove, terminologiju koja nije u skladu.

Proceduru je tražila prvo koleginica Jelušić.
Izvolite.

BOŽENA JELUŠIĆ (30.11.21 11:51:26)

Dovoljno sam saslušala i pitanje i odgovor.

Međutim, ja smatram da se ovakvi ni pitanja ni odgovor ne smiju koristiti kao način napada na partije koje sjede ovdje nego to pitanje možete da deligirate direktno, razumije se, a ne daovo koristite kao posredan način za bilo kakvu vrstu obračuna. Tako da bih Vas zamolila da se uzdržite od te vrste pominjanja i da sa svojim pitanjem nastavite normalno kako i Poslovnik predviđa.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 11:51:56)

Samo recite na koji član se pozivate.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (30.11.21 11:52:01)

Ja ovdje, izvinjavam se, moram samo da objasnim.

Dakle, kad ja kažem da je Demokratski front između ostalih kleronacionalistička struktura to je politički stav, kao što je, recimo, iz ovih klupa uvaženih poslanika nebrojeno puta Demokratskoj partiji socijalista pripisivan isti epitet, pa niko sa tog mjesta, uključujući Vas, nije reagovao. Takođe, ovo što je sada rekla gospođa Jelušić da mi nemamo pravo da iznosimo političke stavove o vladajućim partijama, ja ne znam da li ima pitanja poslanika iz parlamentarne većine upućena članovima Vlade, a da se ne obruše

na DPS i na prethodni režim, i niko ne reaguje, i to je u redu, jer je to politička borba, politička rasprava. Ali tražimo jednak tretman. A Demokratski front jeste kleronacionalistička struktura i to će uvijek reći.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 11:52:56)

Ja reagujem na svaku uvredu bilo s koje strane da je došla. Ja lično ovo shvatam kao uvredu. Izvolite, kolega Martinoviću proceduralno.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (30.11.21 11:53:10)

Hvala, potpredsjedniče Bulajiću.

Javljam se proceduralno iz prostog razloga što smatram da oni koji predstavljaju pećinski nacionalizam, oni koji su u prethodnom periodu 30 godina dijelili i svađali ovaj narod, nemaju pravo da u ovako visokom domu se obraćaju ovako uvredljivim izrazima bilo kome, pogotovu ne nama u Demokratskoj Crnoj Gori koji smo po svemu, i po programu i statutu i po kadrovima koje imamo, apsolutno građanska i proevropska partija. Ja razumijem da danas neko u Crnoj Gori misli i očekuje da će se podržati određena inicijativa koju je uputila opozicija za pad ove vlade, ali ja, gospodine Bulajiću, želim da poručim građanima Crne Gore i pred cejelokupnom javnosti da bilo koji poslanik, Vama se obraćam, bilo koji poslanik od ovih 41 koji predstavljaju parlamentarnu većinu, ukoliko odluči da podrži inicijativu koju je uputila opozicija za pad ove vlade taj neko se prodao i taj neko radi ono što je radio Darko Pajović i Pozitivna Crna Gora. Potpredsjedniče, ko god odluči da izda, gospodine Bulajiću, ja se obraćam Vama, ko odluči da izda izbornu volju građana to znači da je taj neko uzeo novac. Da li je uzeo milion ili dvadeset jedan milion, nas to apsolutno nije briga. Prema tome, ja bih vas samo zamolio, gospodine Bulajiću, ja razumijem zbog čega su neki osokoljeni da danas u ovom visokom domu vrijeđaju određene političke partije i poslanike itd. Ja sam samo reagovao da to ne smijemo dozvoliti, jer ja kažem i ponavljam, ko god odluči da podrži inicijativu koju je uputila opozicija, to je ista ona korupcija oličena u liku i djelu Darka Pajovića i Pozitivne Crne Gore.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 11:55:47)

To nije proceduralno reagovanje.

Molim Vas, to je iskočilo potpuno iz procedure, to je diskusija bila, kolega Martinoviću.

Pa zar nije bilo dovoljno moje reagovanje?

BOŽENA JELUŠIĆ (30.11.21 11:56:04)

Apelujem na sve nas zajedno da nastavimo rad kako treba i sa vaše i sa poslanika Papovića. Centar oba ta napada zna se gdje je. Molim vas da se vratimo radu i postavljanju pitanja, a ove vrste obračuna da ostavimo za neke druge prilike.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 11:56:24)

Potpuno sam saglasan da se vratimo redovnom radu, ali evo procedura se mora dati po Poslovniku. Izvolite.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (30.11.21 11:56:41)

Uvaženi potpredsjedniče Bulajiću, zbog toga ja očekujem da Vi reagujete.

Ja, uvažena kolegice Jelušić, odgovorno tvrdim, a ove sjednice su javne, da nikoga danas u ovom domu niti sam niti ću uvrijediti. Ako je nekom zasmetala moja politička kvalifikacija da ukoliko neko želi da izda izbornu volju građana, da je korumpiran i da je odradio nešto. Ja sam kazao - ukoliko se desi, nijesam rekao da će se desiti, niti sam pomenuo bilo kojeg pojedinca, niti bilo koju partiju već sam kazao da ukoliko neko od 41 poslanika parlamentarne većine izda izbornu volju i pređe na ovu stranu ovamo taj neko je odradio korupciju u liku i djelu Pozitivne Crne Gore i Darka Pajovića.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 11:57:31)

Hoćemo li se vratiti redovnom radu?

Koleginice Jelušić, nijesam Vam dao riječ. Pa ne možemo uzimati riječ kako kome padne na pamet.

Ko je tražio proceduru iz DPS-a?

Kolega Papović, izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (30.11.21 11:57:53)

Pošto je ovo bio u stvari komentar na moje izlaganje, evo ukratko ću obrazložiti.

Kako nazvati političke partije koje tvrde da im je Ratko Mladić heroj? Šta reći za partiju čiji predstavnik u Beranama glasa da se jedna od ulica nazove po Ratku Mladiću? Kako nazvati političke partije koje baštine četničku ideologiju?

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 11:58:28)

Ne može, kraj, ne dam više.

Nastavljamo dalje. Ne možete to, ova je četvrta procedura. Vi mene gurate da ja svjesno kršim Poslovnik.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (30.11.21 11:58:58)

Dakle, gospodine Papoviću,

Nijesam ja dužan vama i onima koji su 30 godina uništavali ovu državu da pojašnjavam bilo šta, ali ću podsjetiti, gospodine Bulajiću, ne znam kome dijele oni lekcije o bilo kakvim ideologijama kad je njihov predsjednik partije čestitao slobodu Vojislavu Šešelju. Toliko o tome.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 11:59:20)

Idemo dalje.

Sljedeći koji postavlja pitanje je poslanik Raško Konjević, a neka se pripremi koleginica Božena Jelušić.

RAŠKO KONJEVIĆ (30.11.21 11:59:33)

Potpredsjedniče Skupštine, uvažena ministarko, jedna i druga,

Čisto i Vama i meni, potpredsjedniče Skupštine, da ne bismo mlatili raznorazne političke gluposti, da se podsjetimo člana 85 Ustava Crne Gore koji nas sve obavezuje i koji kaže - poslanik se opredjeljuje i glasa po sopstvenom uvjerenju. Ko to ne zna ne treba da ulazi u ovaj visoki dom, a očigledno je takvih dosta u ovoj skupštini.

Uvažena ministarko Bratić, imamo jednu, rekao bih, interesantnu situaciju. Moguće da je ona plod različitih kadrovskih rješenja koja ponekad mogu da izazovu jednu ovakvu vrstu situacije. Imamo dosta netipičnu poziciju. Vi obavljate ministarsku funkciju i obuhvatate jednu široku oblast, dakle od obrazovanja, kulture, nauke, sporta, dosta oblasti i dosta posla. Vlada vas je u prvoj polovini oktobra mjeseca, između ostalog, imenovala za koordinatorku Muzeja Crne Gore. Dosta nelogično. Postavlja se pitanje i konflikta interesa iz razloga što upravo Ministarstvo kojim rukovodite, za koje vas je imenovala Skupština, vrši upravni nadzor nad Narodnim muzejom, a vi kao koordinatorka bi negdje podrazumijevalo, razumijem da Narodni muzej nema ni formiran savjet, da kontrolišete u svim oblastima samu sebe. Nije, rekao bih, takav način ili takva odluka Vlade nešto što može da doprinese boljem radu Narodnog muzeja. Ne želim da kvalifikujem kakav je bio prethodni, vjerovatno sa dosta propusta, ali mi se čini da ovo nije način kako da se Narodnim muzejom u narednom periodu na adekvatan način upravlja.

Postavio sam Vam pitanje i vezano za činjenicu koja vas je očigledno, ne vas personalno nego vaše saradnike u Ministarstvu, podstakla da negdje izvršite i promjenu podataka za privredni subjekt Narodni muzej Crne Gore. Malo mi je čudno zašto ste s tim kasnili gotovo više od mjesec dana. Jer, na moje postavljeno pitanje 23. vi ste 26. pokrenuli inicijativu CRPS-u, a 29. vam je to rješenje izdato. To negdje

samo pokazuje da opterećenost poslom koji imate u ove četiri oblasti neće vam dati dovoljno vremena da Narodnim muzejom upravljate na adekvatan način.

U drugom dijelu pitanja sam nešto slično kao i kolega Papović, tačno je, prepoznali ste dosta ljudi zaposlenih u Narodnom muzeju je sugerisalo poslanicima da Narodni muzej ima jedan objektivni problem. Dakle, na Cetinju u ovo doba godine je neophodno da rukovodioci obezbijede ono što su elementarni uslovi rada za tu instituciju i za zdravlje zaposlenih, a to je elementarni uslov jeste grijanje. Vi ste u odgovoru na to pitanje politički manje iskusno pokušali da mi ukažete na nekoliko stvari koje, uvažena ministarko Bratić, nijesu tačne. Vi ste mi rekli da je to trebalo da obezbijedi prethodni menadžment. To bi moglo da ima određenu vrstu logike da ispred sebe nemam dva dokumenta koja vas demantuju u tom dijelu. Zamislite slučajnosti. Imajući u vidu da je, vjerovatno vam kao ni meni oblast kulture ni vama oblast ekonomije, ali sada smo na ovom polju koji je meni bliži, budžet je usvojen krajem juna mjeseca i tek nakon toga su mogli planovi javnih nabavki. Narodni muzej je dobio saglasnost 09.09.2021. godine, dokument je ispred mene, da izmijeni plan javnih nabavki koji je bio neophodan. Zamislite da je ta saglasnost došla od resornog ministra Milojka Spajića dan nakon što je prethodna direktorica smijenjena. Dakle, sve i da je htjela nije to mogla zakonski da uradi. Postavlja se pitanje šta se radilo od 9.9.2021. godine, negdje septembra mjeseca, pa sve do, kako vi u odgovoru na moje pitanje kažete da ste proceduru, odgovarajućeg ubrzanog tendera po skraćenoj proceduri, pokrenuli tek 11.11.2021. godine. Dakle, puna dva mjeseca od smjene prethodne direktorice.

Mislím da, kako god to bilo, neko je iz vašeg ministarstva, imajući u vidu da ustanova nije imala direktora, prosto morao o tome da povede računa. Ovdje se radi o elementarnim stvarima koje nijesu, naravno, posao ministricе prosvjete, nauke i obrazovanja. Ali, ako ste već sebi dali tu vrstu obaveze ili vam je dala Vlada da koordinirate ovom ustanovom, što ima neku vrstu paradoksa, logičnije bi bilo da je to neko iz kuće u nekom privremenom vremenu dok Vlada ne izvrši imenovanje, onda snosite jedan dio odgovornosti zašto imamo danas ovakvo stanje u instituciji gdje veliki broj zaposlenih, negdje oko 60, završavam ovom rečenicom, upravo ima jednu dozu ljutnje prema Ministarstvu iz razloga što im u ovakvim okolnostima nijesu obezbijeđeni elementarni uslovi za rad u ovom zimskom periodu na Cetinju. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:06:08)

Hvala Vama.

Samo upozoravam na korišćenje vremena.

Ministarka Bratić ima pravo na odgovor. Izvolite.

VESNA BRATIĆ (30.11.21 12:06:18)

Moram da posebno zahvalim uvaženom poslaniku Konjeviću baš na ovom pitanju, jer se njime špekuliše na štetu Javne ustanove Narodni muzej. Kao resorni ministar krovnog ministarstva Javne ustanove Narodni muzej, imenovana sam za koordinatora u toj ustanovi zaključkom Vlade Crne Gore. Vjerujem da je gospodinu poslaniku Konjeviću od strane zaposlenih podmetnut zaključak Vlade Crne Gore u kojem se očigledno radilo o omašci prilikom kucanja naziva ustanove, pa je istim naznačeno da je ministarka koordinatorka javnih ustanova muzeji Crne Gore. Javnosti je jasno, ili bi trebalo da bude jasno da je u pitanju tehnička greška u zaključku Vlade jer je izostavljena jedna riječ, i da se ista ovim pitanjem samo zloupotrebljava radi ostvarivanja sitne pakosti pojedinih zaposlenih koji ništa drugo nisu mogli naći nezakonito, ni ovo nije nezakonito, to je omaška, u radu Javne ustanove Narodni muzej tokom koordinisanja od strane Ministarstva.

Dakle, kao resorni ministar imenovana sam za koordinatora u Javnoj ustanovi Narodni muzej sa svim ovlaštenjima koje ima direktorka ustanove, u ovom slučaju direktorka. Za raspolaganje sredstvima potpis se deponuje u banci. U odnosu na nabavljanje lož ulja, odnosno nenabavljanje istog, upravo je odgovorna prethodna direktorka, jer se briga o lož ulju zaposlenima mora voditi mnogo prije početka sezone grijanja, što ona nije učinila zbog čega je moralo doći do izmjene plana nabavke. Sljedstveno tome kao koordinatorka Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta je naložilo da Javna ustanova Narodni muzej pokrene otvoreni postupak javne nabavke lož ulja dana 11. novembra 2021. godine po skraćenoj proceduri, odnosno s rokom podnošenja ponuda ne kraćim od 15 dana u skladu s Zakonom o javnim nabavkama. Otvaranje ponuda je predviđeno za 29.11.2021. godine. Izmjena Plana javnih nabavki koja se odnosi na stavku nabavke lož ulja izvršena je 28. oktobra 2021. godine, a u skladu s članom 84 Zakona o javnim nabavkama koji, između ostalog, propisuje da se izmjena plana vrši najkasnije pet dana prije pokretanja postupka javne nabavke.

Da li biste samo mogli da mi kažete koliko su kasnile plate zaposlenima ili to nije bilo vaše pitanje, pošto ste postavili veliki broj pitanja i komentara? Čini mi se da plate nisu kasnile više od tri dana, pošto sam se potrudila da na telefonskoj sjednici Vlade učinimo sve da zaposleni u Javnoj ustanovi Narodni muzej dobiju plate koje, kao što znamo u javnim ustanovama, nisu velike, pa smo u petak uveče odlučili da što prije održimo telefonsku sjednicu da ne bismo čekali ponedjeljak, jer je onome ko prima 500 eura svaki dan dug i veliki. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:09:48)

Zahvaljujem ministarki Bratić.
Kolega Konjeviću, izvolite, komentar odgovora.

RAŠKO KONJEVIĆ (30.11.21 12:09:56)

Ministarko Bratić, malo više koncentracije, nemojte čitati samo što su Vam službenici napisali, jer ja sam ukazao na nekoliko nelogičnosti. Atipično je da neko ko vrši upravni nadzor nad radom institucije ujedno koordinira njom, atipično je. Atipično je, ministarko Bratić, da neko ko može da vrši i određenu vrstu kontrole finansija utroška, dakle upravlja finansijama, ministarko Bratić. Sve su to stvari koje negdje ukazuju da u samom resoru očigledno imamo izvjesnih problema kojima se ne upravlja na adekvatan način.

Manje mene interesuje, ministarsko Bratić, koji direktor, vi kao koordinator, prethodni direktor ili onaj prije njega, potpuno mi je svejedno ko je kriv za činjenicu da vi na Cetinju 01. decembra u Narodnom muzeju nemate grijanje za zaposlene i za sve usluge kojima je to potrebno. Još me manje interesuje kako se zove ta osoba. Prema tome, odgovor na pitanje zašto toga nema, vi mi kažete za to je kriva neka prethodna direktorica. Baš me briga ko je bio prethodni direktor, briga me i ko je sada, "briga", jer zadatak i jednih i drugih i trećih, i vašeg od 08. oktobra 2021. godine je da stvorite te uslove. Vi ste tek nakon mjesec dana promijenili podatke u Centralnom registru u Privrednog suda. I nelogično je, imajući u vidu, ja razumijem, obaveze koje imate da možete da upravljate još jednom tako značajnom institucijom kulture. I ko ispašta na kraju? Ispaštaju ljudi koji tamo rade, koji se danas na Cetinju mrznu na nekoj temperaturi od 0 ili za to što nema grijanja ugrožava se i samo funkcionisanje te institucije.

I vi meni lakonski odgovarate - to je prethodna direktorica. Ja vam nudim papire na koje ukazujem da ukupan menadžment, na čelu sa vama, nije se snašao u toj prilici.

Ministarko Bratić, javna riječ obavezuje. Vi ste jednom prilikom u odgovoru na poslanička pitanja rekli sljedeće, citiram vas: "Partijske knjižice niti su bile niti će biti ikakva komparativna prednost dok je ministarka Bratić na čelu Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta". Dakle, nikakve Dontove formule, Arhimedove, Njutnove, jer ste htjeli da budete malo ironični ili neki drugi zakoni osim Opšteg zakona o vaspitanju i obrazovanju ovoga puta nijesu primjenjivani niti će to biti ubuduće.

Ministarko Bratić, evo vam Dontova forma, tačna u zarez. Počevši sa Gimnazijom u Podgorici, koalicija Za budućnost Crne Gore. I zamislite, u cijelom ovom redosljedu, iako ste vi javno rekli, u ovom redosljedu se sve poklapa, ministarko Bratić, a vi kažete da to nije tačno. Jednako tako kada dođete u ovaj visoki dom, bilo bi korektno, i za vas i za nas, da obavještavamo poslanike, pa samim tim i javnost samo onim činjenicama koje su provjerljive i koje su tačne.

Ministarko Bratić, svi oni direktori koje ste zamijenili jednim jedinim zakonom, jer je nemoguće da preko ili skoro 300 njih niko baš nije valjao, sve ste to rasporedili po partijskim funkcijama, a prigrabili za sebe, ni manje ni više pored četiri oblasti koje pokrivete još i Narodni muzej. A rezultat vašeg rada u Narodnom muzeju da se danas tamo ljudi mrznu.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:14:31)

Hvala, kolega Konjeviću.

Ne, znate kako, ukoliko nema dodatnog pitanja koje poslanik najavi i kaže imam dodatno pitanje, onda vi imate pravo da govorite i date odgovor. Ali, pošto kolega Konjević nije postavio dodatno pitanje, onda nemate pravo odgovora. To je njegov način izlaganja.

Moram da dam proceduru, izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (30.11.21 12:15:09)

Potpredsjedniče,
Ovo nije mahanje nikakvim papirima, nego je ministarka Bratić na prošloj sjednici obmanula javnost.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:15:25)

Idemo dalje.

Prije nego što dam proceduru kolegi Martinoviću, samo da obavijestim da je kolegica Branka Bošnjak, koja je imala dva pitanja, ovo govorim radi ministarke Bratić, na službenom putu tako da se ta dva pitanja nekom drugom prilikom, pretpostavljam. Kolegica Bošnjak nije tu, odsutna je, van države.

Naredna koja postavlja pitanje kolegica Božena Jelušić, a potom, kao posljednja ovom setu pitanja Aleksandra Vuković.

Kolega Martinoviću, proceduru izvolite.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (30.11.21 12:16:12)

Hvala, potpredsjedniče.

Mislim da je jako korisno zbog građana Crne Gore, koristim priliku citiraću član 85 Ustava Crne Gore, koji glasi da poslanik se opredjeljuje i glasa po sopstvenom opredjeljenju. Poslanik ima pravo da poslaničku funkciju obavlja profesionalno. Međutim, prije člana 85 ima i član 2 Ustava naše države, koji glasi, citiraću ga: "Nosilac suverenosti je građanin koji ima crnogorsko državljanstvo. Građanin vlast ostvaruje neposredno i preko slobodno izabраних predstavnika. Ne može se uspostaviti niti priznati vlast koja ne proističe iz slobodno izražene volje građana na demokratskim izborima u skladu sa zakonom".

Dakle, pošto, gospodine Bulajiću, mislim zbog građana sam citirao oba člana, onaj ko ne zna ovaj član 2 da se vlast ne može uspostavljati prekrajanjem izborne volje, zbog privilegija novca i bilo svega drugog, onda ne treba da ulazi u ovaj parlament.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:17:20)

Hvala na proceduralnoj reakciji.

Riječ dajem kolegici Boženi Jelušić, izvolite.

BOŽENA JELUŠIĆ (30.11.21 12:17:30)

Poštovane ministarke sa saradnicima, poštovani svi,

Ja sam postavila poslaničko pitanje - Koliko je do sada, u svim oblastima koje pokriva vaš resor, bilo tužbi povodom smjena sa menadžerskih i rukovodećih funkcija i da li je trebalo da se angažuje dodatna pravna pomoć u tom smislu?

Da li ste spremni vi i vaši saradnici da snosite individualnu odgovornost u slučaju da nadležne institucije dokažu da su pojedine smjene bile nezakonite sa aspekta meritornosti ili u formalno pravnom smislu?

U javnosti ste spekulisalo da je u pitanju 118 ili čak 180 sporova. Od vas sam dobila tačan odgovor da je u pitanju 157 sudskih sporova koji se vode povodom smjene.

Oni koji mogu dobiti na sudu te sporove imaće pravo da im se naknadi zarade do kraja mandata, kamate i sudski troškovi, što, s obzirom na broj ovih sudskih sporova može predstavljati značajnu sumu. Nemoguće je da u tolikom broju zaista nema i onih koji će vrlo lako dokazati na sudu da su bili u pravu, baš kao što je više manje jasno da su određene smjene trebale da se dogode, jer je riječ o ljudima koji su i po svom profesionalnom djelovanju a i po nalazima inspekcija zavrijedili, pa skoro duplu smjenu.

Međutim, generalna čistka ovakve vrste ipak svjedoči o mogućnosti da se ti troškovi nadoknađuju iz džepa svih građana i zbog toga sam pitala, pošto je u pitanju 157 pojedinačnih slučajeva u koje treba ući pravno i obrazložiti sve, koliki je to opseg posla. Vi ste odgovorili da je direktorat koji ste formirali za pravne poslove bio dovoljan da se napravi izvještaj. Podsjetila bih Vas, poštovana ministarko, da je demontaža bivšeg režima bila nešto što nije podrazumijevalo puku smjenu ljudi, nego nalaženje boljih i pravičnijih rješenja. Jedno od njih je bilo da i direktore biraju školski odbori koje je postojalo do onog čuvenog štajka cetinjskih gimnazijalaca kada je naš obrazovni sistem centralizovan i kada je stvarno doživio niz loših

praksi. Lično sam u 37 godina više od polovine provela sa direktorima koji nisu bili članovi vladajućeg režima, a sa svima, ukupno sedmero na broju direktora, imala sam sjajnu saradnju. Dakle, to što je neko iz režimske stranke nije podrazumijevalo naprotiv, to je upravo predstavljalo problem kasnije i izazivalo jedan tihi štrajk, takozvani bijeli štrajk u prosvjeti koji sad opet imamo ali sa drugog aspekta.

Zbog toga sam iznova podnijela zahtjev za izmjenu Zakona o opštem obrazovanju u kojem bi trebalo da se ponovo nađe to da školski odbori biraju direktore, a po ovom novom zakonu po kojem je došlo do ovih postavljenja bio je, zajedničkim snagama, ugrađen jedan međukorak koji je podrazumijevao da ministarka, prije imenovanja, može da zatraži mišljenje nastavnčkog vijeća. To može prema informacijama koje dobijam, pretvorilo se u netraženje mišljenja, pa će moje dodatno pitanje, zapravo dva dodatna pitanja, biti: Da li je to tako i da li se u školskim odborima, vezano je sve zajedno, u ovom trenutku imenuju lica koja nisu državni službenici i namještenici, ali jesu u većoj ili manjoj mjeri u vezi sa crkvom?

Lično mi se obratilo mnogo nastavnika koji su na razne načine doživjeli povredu svojih radnih prava i oni ih traže na sudu. Na žalost, nemam podatak koliko je postupaka žalbi pred sudovima, ali me jako zanima kakvo je rukovodno iskustvo imao Goran Bjelanović koji je sad na čelu Kinoteke, koliko Marko Baćović provodi u Crnoj Gori a koliko u Beogradu na čelu CNP-a i kakvo je rukovodno iskustvo imala Isidora Radulović koja sada vodi Muzički centar? Potrebno je bilo da Ministarstvo napravi presjek rada i tih novih direktora, da na kraju obavijesti javnost o honorarnim ugovorima, privremenim i povremenim poslovima i drugim odgovorima koji su obrazovni profili tih ljudi na mjestima na kojima rade. Da li su oni primjani po konkursima ili ne? Moje je mišljenje da ovako veliki broj žalbi i tužbi pokazuje da je obrazovanje u jednom teško podijeljenom problematičnom stanju koje neće rezultirati njegovim kvalitetom, a pogotovo neće rezultirati društvenom kohezijom. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:22:53)

Hvala kolegici Jelušić.

Ministarko Bratić, imamo malo sad neobičnu situaciju, jer je kolegica Jelušić već sad postavila dodatno pitanje. Uobičajeno je to u drugom dijelu, pa predlažem da sada odgovorite na inicijalno pitanje, a na ovo dodatno posle komentara kolegice Jelušić, da bi se upakovali u Poslovnik.

Izvolite.

VESNA BRATIĆ (30.11.21 12:23:19)

Zahvaljujem.

Odgovoriću na prvo postavljeno pitanje, tačnije dva pitanja koja su u okviru jednog poslaničkog pitanja.

Izuzetno cijenim kolegincu Jelušić, prije svega zbog njenog širokog obrazovanja i dijapazona interesa u svim oblastima, ali moram da prokomentarišem da dopunsko pitanje nije u vezi sa osnovnim pitanjem, te na to pitanje, mogu ali nemam zakonsku obavezu da dam odgovor, niti pisanim putem, budući da nije u vezi sa pitanjem koje ste postavili.

Zamoliću Vas, biće prilike, ako bog da, da to pitanje postavite neki drugi put.

Na ova prva dva pitanja ću Vam odgovoriti ovako:

Na postavljeno poslaničko pitanje, zaista uvažene, kad Vam ovo kažem ne podilazim Vam jer to nije moj manir, gospođe Božene Jelušić, dugogodišnje profesorke Gimnazije, koliko je do sada u svim oblastima koje pokriva Vaš resor bilo tužbi povodom smjena sa menadžerskih i rukovodećih funkcija, dostaljamo sledeći odgovor:

Zaključno sa 24.11.2021.godine Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, mi volimo da ga zovemo onako aktuelnim MPNKS, je poreko zaštitnika imovinsko- pravnih interesa zaprimilo 157 tužbenih zahtjeva razriješenih direktora javno obrazovnih ustanova u Crnoj Gori na koje je u svih 157 predmeta Ministarstvo dostavilo svoje izjašnjenje nadležnim sudovima preko zaštitnika imovinsko-pravnih interesa sa predlogom da tužbeni zahtjevi budu odbijeni kao neosnovani.

Na postavljeno poslaničko pitanje dva, da li je ministarstvo na čijem ste čelu u tu svrhu moralo angažovati dodatnu pravnu pomoć, dostavljam Vam sledeće odgovor:

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta na čijem sam čelu u svrhu izjašnjavanja na tužbe razriješenih direktora nije tražilo bilo kakvu dodatnu pravnu pomoć, već je angažovanošću zaposlenih državnih službenika pravne struke ih Direktorata za normativno pravne poslove, kadrovske i opšte poslove, drugostepeni postupak i nadzor organa državne uprave prosvjete, nauke, kulture i sporta ovog ministarstva samostalno pripremalo i dostavljalo izjašnjenja nadležnom organu koji zastupa državu Crnu Goru u predmetnim sudskim sporovima. Osnivanjem ovog direktorata, u stvari koji do sada nije postojao, u

potpunosti se pokazala njegova svrha postojanja, jer upravo zbog toga nije bilo potrebno da se angažuje bilo kakava dodatna pravna pomoć, pa time ni da imamo dodatne troškove, u vidu advokatskih kancelarija, čime su se spriječili dodatni troškovi na budžet.

Na postavljeno poslaničko pitanje tri, da li ste spremni da snosite individualnu, ličnu odgovornost u slučaju da nadležne institucije dokažu da su pojedine smjene bile nezakonite sa aspekta meritornosti ili u formalno pravnom smislu, dostavljam sledeći odgovor:

Kao odgovorna ministarka izražavam stav zajedno sa svojim saradnicima da su smjene direktora u javnim obrazovnim ustanovama izvršene u skladu sa kogentnim normama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju te stoga očekujemo njihov pozitivan sudski epilog, bez obzira na broj.

Opštim zakonom o obrazovanju i vaspitanju koji je usvojen u Skupštini Crne Gore, i bio je predlog poslanika, sadrži jasne odredbe kada je u pitanju smjena direktora. Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta je u svemu postupilo u skladu sa predmetnim odredbama. Preispitivanje odluka svih organa je Ustavna obaveza države, a isto tako i Ustavno pravo pojedinca da to traži. Tako i u ovom slučaju svaki direktor ima pravo da traži preispitivanje odluke zbog koje je razriješen sa mjesta direktora. Sigurni smo da Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta jeste preduzelo sve radnje koje su u skladu sa Opštim zakonom o obrazovanju i vaspitanju.

Na kraju, kada je u pitanju moja lična individualna odgovornost po ovom pitanju ovaj je odgovor ću završiti pitanjem, da li treba da daju ostavke sve sudje čija presuda se ukine jer je nezakonita kao čin individualne, odnosno lične odgovornosti? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:28:02)

Zahvaljujem ministarki.

Pravo na komentar odgovora koleginica Jelušić, izvolite.

BOŽENA JELUŠIĆ (30.11.21 12:28:08)

Poštovana ministarko,

Ovo pitanje kojim se završili svoje obraćanje zapravo ne može ništa da objasni. Rekli ste da svaki građanin, svako ko smatra da mu je ugroženo pravo ima pravo da traži njegovo preispitivanje, tako da ne vidim zbog čega bi sada sudije trebalo da povodom toga snose bilo kakvu odgovornost.

Pošto ste rekli da nećete odgovoriti na pitanja koja će dalje, po mom mišljenju, kompromitovati izborni proces menadžera u školama, ja ću postaviti jedno drugo pitanje koje će nadam se imati više veze sa ovim što sam pitala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:28:45)

Da li je to dodatno pitanje vezano za ovim prvim. Izvolite.

BOŽENA JELUŠIĆ (30.11.21 12:28:54)

Jeste dodatno pitanje vezano sa ovim prvim.

Sada bih probala da objasnim širi okvir toga. Ne sumnjam da ste upoznati da sam prije vašeg imenovanja na mjesto ministarke tadašnjem mandataru gospodinu Krivokapiću uputila molbu da razmisli o tom rješenju, prvo sa aspekta glomaznosti spajanja četiri različita resora, a drugo, uz veliko uvažavanje Vaše ličnosti, i izvrsnih profesionalnih referenci u oblasti jezika, činjenica je da je Vaše djelovanje ponekad izazivalo političku polarizaciju. I tada i sada je bilo jasno, mandatar me je informisao da ću se i sama iznenaditi kvalitetom rješenja i da će to vrijeme pokazati. I tada i sada je bilo jasno da je koncept ekspertske vlade, ma koliko on nekim rješenjima bio kompromitovan bio jedini način da se prevaziđu krupne ideološke razlike konsituenata većine, bez čijeg ujedinjenog djelovanja nije ni moglo biti smjene bivšeg režima. Zato je toj ideji i svim personalnim rješenjima, pa i vašem imenovanju, ipak data šansa da se pokažu na djelu. Međutim, od tada nisu prestajale ni afere, niti se smanjivala polarizacija, nju upravo vidim u ovolikom broju tužbi. Ona se često na zastrašujući način obrušavala na Vas lično, što duboko osuđujem, kao i na druge žene sa drugog političkog spektra.

U međuvremenu preglomazno Ministarstvo je počelo da hramlje u sva četiri resora. I upravo zbog toga, ja i danas govorim o takozvanom bijelom štrajku, resantimanu zaposlenih, gorućim nezadovoljstvima koji se u ovim resorima javljaju.

Istine radi, bilo je u bivšem režimu i drugačijih praksi, pa ste i vi konkretno dobili državljanstvo, i trebalo je, ove države. I gospodin mandatar je imao značajne, tadašnji mandatar, značajne pozicije u tom režimu. Znate na koga se bivši režim jače obrušio? Obrušio se na sve one članove koji su se zalagali i za inkluzivno, sekularno i drugačije djelovanje u oblasti obrazovanja. Ja sam na primjer smijenjena iz Nacionalnog savjeta za opšte obrazovanje, zbog toga što sam glasala za udžbenik istorije u kome se jasno adresirala odgovornost liderska i partijska za ratove 90-ih. Moji se udžbenici nisu doštampavali jer sam jedna od dvije osobe koja je glasala protiv nove jotacije, iako sam svoj jezik zvala i zovem crnogorskim.

Dakle, vrlo pravo veliko imam,, na osnovu svojih ličnih iskustava, da zamjerim zbog ovako radikalne i velike čistke, jer tih 157 slučajeva su pojedinačni slučajevi, u njih se trebalo udubiti i za to vas sada dodatno pitam - da li je u međuvremenu u toj službi izvršen presjek rada dotadašnjih direktora i jasno se adresirali razlozi za njihovu smjenu.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:32:09)

Hvala.

Imate dodatno pitanje ministarko, ako želite sad. Možete pisano, možete. Izvolite.

VESNA BRATIĆ (30.11.21 12:32:17)

Uvaženi predsjedavajući, gospodine Bulajiću,

Budući da je pitanje izuzetno kompleksno, a cijeneći izuzetno detaljan i precizan pristup poslanice Jelušić i njeno zalaganje za smanjenje jaza između različitih polarizovanih društvenih grupa, ja bih voljela da ne iznosim bilo kakve paušalne ocjene i dajem bilo kakve paušalne primjere ili pojedinačne situacije sa navođenjem bilo čijih imena i nepočinstava kojih, vjerujte, ima jako mnogo, pa bih vas zamolila da prihvatite da odgovor uvaženoj poslanici Jelušić damo iz Ministarstva pisanim putem.

Odgovor će biti precizan i detaljan i unekoliko će odbaciti njene sumnje i strahove da će društvo našim djelovanjem biti još više polarizovano nego što jeste.

Zajedno sa poslanicom Jelušić, koliko god to bilo vjerovatno ili nevjerovatno bilo kome koji sada sjedi u ovoj sali, ja se istinski zalažem za društvo koje će postići maksimalan nivo kohezije koji je u ovim uslovima moguć. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:33:48)

Hvala vama.

Ja bih samo zamolio koleginicu Jelušić da, s obzirom na stav ministra, bude pisani odgovor da vi pošaljete.

BOŽENA JELUŠIĆ (30.11.21 12:33:58)

Veoma me zanima kako izgleda zapravo čitava ta procedura u 158 slučajeveva.

Ja vam zahvaljujem na izraženoj spremnosti da gradite društvenu koheziju. Na žalost, ja vidim mnogo razloga zbog čega ona sada nije takva, a moj apel sa ovog mjesta i u ime komentara je da prilikom izbora i direktora u narednom periodu, zaista se uvažavaju reference, a ne one ideološke, nego one profesionalne i meritorne, i da se izbjegnju problemi koji su u ovom trenutku zaista, kada su imenovanja u pitanju, i u kulturi i u sportu ozbiljno dijelili crnogorsko društvo. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:34:40)

Samo jedno upozorenje, gospođo Jelušić.

Kad postavite dodatno pitanje i ministarka odgovori, vi više nemate pravo komentara. A sad ste uzeli komentar bez da sam vam dao riječ.

BOŽENA JELUŠIĆ (30.11.21 12:34:56)

Pa onda neka i ministarka ako hoće uzvati.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:35:01)

Idemo dalje.

Posljednja u ovom setu pitanja je kolegunica Aleksandra Vuković. Ona je postavila dva pitanja. Kolegunica Vuković, izvolite, prvo pitanje.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (30.11.21 12:35:15)

Uvaženi potpredsjedniče Bulajiću, zahvaljujem.

Pozdravljam drage građanke i građane i pozdravljam kolegince i kolege, kao i dvije ministarke sa saradnicima.

U učionici se kaže dovoljan 2. Ovo je pak Parlament, pa da obavijestimo crnogorsku javnost da je ova vlada, za rad dobila dvojku od građana. Jedinicu iz vladanja dali smo joj svi mi, a ukor i isključenje iz političkog života Crne Gore ubrzo slijede.

Država nam je kao pijani brod koji se nasukao na hridine populizma i kleronacionalizma, ma koliko to vrijeđalo možda i predsjedavajućeg i sve prisutne poslanike ovdje, ali definitivno se situacija u crnogorskom društvu mora nazvati pravim imenom ove vlade.

Rušilačko umjeće podigli su na najviši nivo. Nije gospođa prof.dr Vesna Bratić kriva što ništa pravo nemamo u Crnoj Gori danas. Što se grbo rodi vrijeme ne ispravi. Nije ona sebe inaugurisala u ministarku četiri resora. Da je Vesna Bratić Dositej, Njegoš, Tesla i Pele u jednoj ličnosti ne bi mogla voditi četiri tako važna ministarstva. Premijer je kriv, on je odredio mjeru značaja prosvjete, kulture, nauke i sporta u Crnoj Gori. Zna li zašto? Zato što on ne želi progresivnu, prosvijećenu Crnu Goru, on želi zatucano društvo jer samo takvim on može vladati.

Prije godinu dana sam nabrojila zašto ne vjerujem premijeru. Ko bi vjerovao čovjeku kao što je on? I stvarno se potrudio da me uvjeri u svoje nepovjerenje. Da se nije pojavio kao najistaknutija ličnost Crne Gore ne bismo ni znali kakvih nas sve u Crnoj Gori ima. Pojavio se kao bogougodnik a ispostavilo se da je bogohulnik. Najveća njegova sramota biće izjava da je 30. avgusta pobijedena pobjeda nad fašizmom koja je ozvaničena 1945. godine i da taj opskurni datum u crnogorskoj istoriji treba da zamijeni proslavu Dana pobjede nad fašizmom. Fanatik i dogmatik, premijer je 05. septembra pokazao da je udaljen od hrišćanstva i pravoslavlja koliko i od crnogorskog antifašizma i slobodarstva. Tamo će je Ivan Crnojević podigao Cetinjski manastir tu je Zdravko Krivokapić spustio pokrov beščašća svoje vladavine. Tamo će su

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:37:58)

Molim Vas, kolegince, već treći, četvrti put imam razlog da vas opomenem. Molim vas da malo upodobimo terminologiju.

Izvolite, nastavite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (30.11.21 12:38:12)

Ovdje ja nikad ne govorim, kao što znate o ličnostima, ja ličnosti poštujem, ja samo govorim o politici koju te ličnosti personifikuju. Tako da, molim vas, dozvolite da završim.

Tamo će su Petrovići uzdigli Cetinje tu je Zdravko Krivokapić pokušao da ga zgazi i ponizi. Tamo će se pjevalo "Oj Cetinje ponos grade", tu je Zdravko Krivokapić izazvao suze dostojanstvenih Cetinjana i Crnogoraca, suzavcem na svoje kako bi ustoličio tuđe. I nije on uspostavio teokratsku vladu, kako kažu mnogi kritičari njegove vlade, on je uspostavio tiraniju nepismenosti i osionosti. Fotelja Zdravka Krivokapića je trenutno veća od Crne Gore. Porasla je onoliko koliko se Crna Gora smanjila u očima građana i međunarodne javnosti. Gabariti te fotelje zasjenjuju sve, više ja od gore, dublja nego more, premijer je nestao u njoj, pravi i dosljedni vlastohlepac i foteljoljubac. Mi imamo premijera od nevolje, neželjenog premijera. On je prvi galamdžija Crne Gore. Njegova vika odzvanja ovim parlamentom danima, poslije njegove posjete. DF ga ne želi, URA ga ne želi, građani ga ne žele, samo on sebe želi, ja bih to rekla kao

profesorka jezika i književnosti Zdravkoželatelj, i žele ga Demokrate. Manipulator i uzurpator premijer Krivokapić je uveo kulturu verbalnog nasilja u crnogorski parlament. Zato sam gospođu ministarku Bratić i pitala je li urađena strategija razvoja kulture u Crnoj Gori i koji su segmenti koje njome želi ostvarivati u Crnoj Gori. Pitala sam je zato što je i politika kultura i zato što sam zbog svoje bolesti bila spriječena da danima budem u crnogorskom parlamentu. Posebno mi je žao što nijesam u crnogorskom parlamentu bila kada je bio Premijerski sat, jer sam imala želju da kažem premijeru Krivokapiću, zbog njegove vinsti, konačne vinsti zbog ove i ovakve vlade koja je dobila vrlo jasnu ocjenu, dvojka, i dobila je ocjenu da se većinski vidi da je konzervativna, klerikalna, revanšistička i amaterska. To je izvještaj jedne relevantne nevladine organizacije. Pitala sam i zbog toga što će, nadam se, Vesna Bratić, iznoseći svoj odgovor na ovo konkretno pitanje, možda baciti i svjetlo na situaciju u kojoj se trenutno nalazi Crna Gora zbog premijera Zdravka Krivokapića koji ima neprestanu potrebu da poslanike koji se nalaze s lijeve strane u odnosu na ono što on stoji vrijeđa, pa mu morah ovako uzvratiti.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:41:10)

Da, ali ipak, uvažena koleginice, premijer manipulator, uzurpator, voljeli ga, ne voljeli, slagali se s njim, ne slagali. Izvinjavam se što zloupotrebljavam mjesto na kojem sjedim. Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (30.11.21 12:41:22)

Kada institucija crnogorskog parlamenta ne bi funkcionisala tj. kada bi bila paralisana zbog toga što, recimo, Strahinja Bulajić uzurpira fotelju, a većina u crnogorskom parlamentu ne želi da on sedi u toj fotelji i za vas bih rekla da ste uzurpator. Dakle, to nije uvredljiva riječ. To je samo imenica koja opisuje glagol uzurpirati.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:41:51)

Je li manipulator uvredljiva?

Izvolite, ministarko Bratić, pravo na odgovor.

VESNA BRATIĆ (30.11.21 12:42:05)

Kao što sam rekla, prije nego što je uvažena poslanica Vuković došla, mislim da ima određeni broj pitanja koja su takva, pošto su uopštena, znači dosta generalna i što su kraća, to znam kao profesorka, to zna i gospođa Vuković, ne znam da li je radila kao profesorka srpskog jezika i književnosti koji je završila, ali što su pitanja uopštenija to je odgovor duži. Izviniću se i uvaženoj poslanici i vama predsjedavajućem, gospodine Bulajiću, što će odgovor biti dug. Resor kulture je pripremio, cijele tri strane, jer odgovor na pitanje - koje ste strateške dokumente i ciljeve u vezi s razvojem kulture u Crnoj Gori osmislili i ostvarili je što je kraći, naravno, razumijete me, to u suštini duži odgovor zahtijeva. Unaprijed se izvinjavam građanima, poslanicima i svima ostalima, ministarki Borovinić Bojović što ću biti duga prilikom odgovora na ovo pitanje.

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta je u julu 2021. godine priprnilo Završni izvještaj o sprovođenju programa razvoja kulture za period 2016-2020. godina koji sadrži postignute rezultate u realizaciji strateških ciljeva za kompletan petogodišnji period primjene programa. U izvještaju koji je usvojila Vlada Crne Gore date su preporuke za naredni ciklus planiranja kulturne politike kako bi novi nacionalni program razvoja kulture bio usklađen s Uredbom o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata i pratećom metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata.

U cilju izrade novog nacionalnog programa razvoja kulture, Ministarstvo je dobilo ekspertsku pomoć u razvoju vještina facilitacije olakšavanja u procesu strateškog planiranja, kroz projekat Evropske unije *Unapređenje strateškog planiranja i koordinacija javnih politika u javnoj upravi* koji sprovodi Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore. Radni materijal koji je pripremljen na radionicama polazna je osnova i ogledni primjer u radnoj grupi za izradu ovog strateškog dokumenta za naredni petogodišnji period. Kako je za izradu navedenog strateškog dokumenta neophodno izvršiti detaljnu analizu stanja u sektoru kulture, sprovesti širu javnu raspravu i uključiti sve stejkholdere, odnosno subjekte od značaja za crnogorsku

kulturu, Ministarstvo će nakon završenih analiza objaviti javni poziv za dostavljanje sugestija i predloge za izradu što kvalitetijeg strateškog dokumenta za naredni petogodišnji period.

Takođe, ovo ministarstvo je nastavilo s realizacijom programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara koji se donosi na godišnjem nivou. Ovo je jako bitno. U skladu s članom 128 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, programom razvoja kulture 2016-2020. i programom rada Vlade Crne Gore, a koji je, shodno Uredbi o načinu i postupku izrade i usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata i metodologije razvijanja politika izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, novo i dopunjeno izdanje, kategorisan kao dokument kojim se utvrđuju pravci djelovanja u oblasti unapređenja stanja kulturnih dobara i od važnosti je za implementaciju politike. Dakle, uz određeni zastoj u finansiranju, kao što vam je i poznato, zbog reorganizacije ovog resora i kašnjenjem usvajanja budžeta, ovaj dokument će, bez obzira na sve izazove koji su bili pred nama bili u prethodnom periodu, biti podržan i ove godine. Time smo obezbijedili kontinuirano finansiranje zaštite i očuvanja kulturnih dobara, makar njima obilujemo u skladu s propisima, što nam je i bio prioritet.

Pored navedenog, nekadašnje Ministarstvo kulture sa UNESCO-om krajem 2019. godine je potpisalo Sporazum o realizaciji UNESCO projekta *Jačanje upravljanja, promocije i održivog korišćenja kulturne baštine za razvoj u Crnoj Gori* koji podrazumijeva tri faze. To su izrada strategije razvoja kulturne baštine za period 2020-2025, izradu nacionalne strategije za zaštitu i održivo korišćenje kulturne baštine, te pregled institucionalnog okvira i kapaciteta državnih organa i javnih ustanova nadležnih za zaštitu i upravljanje kulturnom baštinom. Predmetni projekat realizuju eksperti koje je angažovala organizacija za obrazovanje, nauku i kulturu Ujedinjenih nacija poznata po akronimom UNESCO, te će o rezultatima istog javnost biti blagovremeno obaviještena. Intenzivnije aktivnosti na ovom projektu će se početi početkom naredne godine i obavljace se u Crnoj Gori, uz uključivanje ukupne stručne javnosti, odnosno svih zainteresovanih subjekata u skladu s preuzetim obavezama iz predmetnog sporazuma. Sam sadržaj projekta govori o tome da se u kompleksnoj oblasti zaštite očuvanja kulturne baštine u Crnoj Gori pristupa s dužnom i posebnom pažnjom, uz uključivanje relevantnih međunarodnih partnera.

Podsjećamo da su i nastavljene aktivnosti na jačanju kadrovskih kapaciteta u oblasti djelatnosti kulturne baštine, te je ovo ministarstvo dalo punu podršku za organizaciju interdisciplinarnog studijskog programa konzervacije i restauracije pri Fakultetu likovnih umjetnosti Univerziteta Crne Gore. U odnosu na navedeno, u septembru je upisana prva generacija konzervatora i restauratora, a iz ovog resora kroz budžet za 2021. godinu su obezbijedena finansijska sredstva za prve dvije studijske godine u ukupnom iznosu od 140.000 evra. Iz istog resora planirano je i ukupno finansiranje petogodišnjeg studijskog programa konzervacije i restauracije, što znači da je u okviru budžeta za 2022. godinu planiran iznos od 120.000 evra.

Dakle, navedeno ukazuje na jasnu opredijeljenost ovog ministarstva kada je u pitanju interdisciplinarni pristup zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa. Ponavljam, ovo je nešto najbolje što imamo i čemu se treba posvetiti dužna pažnja i u čemu očekujem da postoji konsenzus svih nas ovdje i svih građana Crne Gore, jer je to naše zajedničko blago, kroz saradnju prosvjete i kulture, što demantuje česte optužbe opravdanosti spajanja ovih resora. Našim rezultatima koje ćemo predstaviti prilikom godišnjice rada Vlade, demantovaćemo još neke optužbe.

Jedna od ključnih ideja vodilja u radu resora kulture je zakonom utvrđeni javni interes u kulturi, propisan članom 5 Zakona o kulturi. Među poslovima od javnog interesa definisan je ravnomjeran razvoj kulture na cijeloj teritoriji Crne Gore. To je i strateški cilj kojim smo u dosadašnjem djelovanju posvećeno težili. U tom kontekstu, Ministarstvo je izradilo sektorsku analizu za utvrđivanje predloga prioritarnih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz budžeta Crne Gore za 2021. godinu. Budući da je kao prioritetan problem prepoznat neravnomjeran razvoj kulture u našoj zemlji, kao strateški cilj čijoj realizaciji će se doprinijeti kroz implementaciju projekata nevladinog sektora definisan je upravo ravnomjeran razvoj kulture na cijeloj teritoriji Crne Gore. Kao rezultat toga, u prvoj polovini novembra objavljen je Javni konkurs za finansiranje projekata ili programa NVO-a u oblastima umjetnosti i kulture kojim će biti raspodijeljena suma od 330.000 evra. Predmetnim konkursom pozvani su NVO-i koji imaju kapacitete i iskustvo da prijave projekte, odnosno programe. U navedenim oblastima kojima mogu doprinijeti realizaciji strateških ciljeva i prioriteta, a to su prvenstveno ravnomjeran razvoj kulture na cijeloj teritoriji Crne Gore. Zatim, jačanje nezavisne kulturne scene, kao i zaštita i promocija raznolikosti kulturnih izraza koja je u skladu sa Konvencijom o zaštiti i promovisanju raznolikosti kulturnih izraza.

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta raspisalo je tri javna konkursa za sufinansiranje programa i projekata u oblastima kulturno-umjetničkog stvaralaštva i to:

- Konkurs za sufinansiranje projekata i programa od značaja za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva koji se odnosi na sedam oblasti: likovnu umjetnost, muzičku i muzičko scenske djelatnosti, knjiženost, književno prevođenje, časopise iz oblasti kulture i umjetnosti, pozorišnu produkciju, kulturno-umjetničku manifestacije i festivale,

- Konkurs za sufinansiranje programa i projekta kojima se obezbeđuje zajedničko učešće Crne Gore na međunarodnim manifestacijama i festivalima,

- Konkurs za realizaciju programa razvoja i kulture na sjeveru za nove projekte i programe od značaja za ostvarivanje javnog interesa u kulturi opštinama sa sjevera Crne Gore (Andrijevica, Berane, Bijelo Polje, Gusinje, Kolašin, Mojkovac, Petnjica, Plav, Plužine, Pljevlja Rožaje, Šavnik i Žabljak) i programe projekte iz drugih crnogorskih opština koji će biti realizovani na sjeveru na osnovu Sporazuma o saradnji i razmjeni programa.

Ministarstvo je tokom ove godine posvećeno radilo i na rešavanju statusa reprezentativnih strukovnih udruženja, za koje je, u skladu sa Zakonom o kulturi predviđeno da nadležno ministarstvo propisuje bliže kriterijume i način utvrđivanja njihovog statusa. Kako su trenutno strukovna udruženja u kulturi registrovana kao nevladine organizacije, shodno Zakonu o nevladinim organizacijama, one nemaju mogućnost finansijske podrške od strane ministarstva. Navedeno im značajno onemogućava rad i funkcionisanje i dovodi u pitanje njihov opstanak.

Pored navedenog, evidentirali smo i poteškoće u funkcionisanju određenog broja NVO koji se primarno bave zaštitom i očuvanjem nematerijalnog kulturnog nasljeđa, čak su pojedini nosioci ili čuvari određenog nematerijalnog kulturnog dobra, da ćemo u narednom periodu naročito pažnju usmjeriti na rješavanje njihovog statusa. Važno je istaći da će prioriteti biti definisanje statusa NVO Bokeljska mornarica, koja je nosilac nematerijalnog kulturnog dobra od sada već međunarodnog značaja, budući da će se ovo kulturno dobro naći na UNESCO reprezentativnoj listi nematerijalne baštine čovječanstva.

U odnosu na izloženo, Ministarstvo je prepoznalo navedeni problem i započelo pripreme aktivnosti za donošenje zakonske regulative koje će urediti ovo pitanje. Dakle, svi izazovi koje sam pomenula u prethodnom tekstu će biti adresirani i nadamo se riješeni u skladu sa zakonom. Usvajanjem navedenog dokumenta je planirano 2022. godine i stvorice uslove za nesmetan rad strukovnih udruženja umjetnika koji su ovim posebno pogođeni i stručnjaka u kulturi kao nosilaca, odnosno čuvara nematerijalnog nasljeđa, te doprinijeti poboljšanju njihovog socio-ekonomskog položaja, zaštiti stručnih i profesionalnih interesa i boljoj promociji njihovog rada.

Ministarstvo je ostvarilo i značajne uspjehe na međunarodnom nivou, a neki od njih su da je dogovoreno stipendiranje prve generacije studenata na studijskom programu konzervacija i restauracija na način što će se njihova edukacija obogatiti obukom na Kritu u Grčkoj, gdje bi to bilo bolje, na ljeto 2022. godine. Takođe, je dogovorena razmjena umjetnika iz Grčke i Bugarske već na proljeće 2022. godine i mnoge druge pogodnosti. Oprostite na opširnosti. Zahvaljujem na vremenu koje ste izdvojili da me saslušate.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:54:42)

Hvala Vama.

Odgovor je zaista bio iscrpan.

Koleginice Vuković, pravo na komentar odgovora.

Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (30.11.21 12:54:51)

Veliki francuski pjesnik simbolista je rekao i napisao: "Sve je samo simbol što vidi oko". Vjerovali ili ne, gospođa Bratić je na ovo pitanje odgovarala 12 minuta. Apostolska vlada 12 minuta. Govorim da je i to simbolika, s obzirom na to da smo u ekspoziciji, je li, premijera čuli da on ne uvodi u ovaj parlament ministre nego apostole. Tako da hoću samo da kažem da je simbolika zaokružena. Prvo, jedino da kažem politički odgovor koji sam dobila jeste, da kažem, konstatacija gospođe Vesne Bratić da sam možda ili nijesam imala priliku da predajem srpski jezik i književnost koji sam završila. Što sa ponosom ističem, naravno predajem i srpski jezik i predajem i crnogorski jezik i smatram da su oba jezika divna i da definitivno korpus leksički, oba ta jezika toliko bogat da možemo biti samo i sami bogatiji kao ličnosti ako oba poznamo dovoljno dobro.

Reći ću gospođi Vesni Bratić da ne samo da predajem nego i često recitujem "U Srbiji zornjaču tražim", ali smisao i sreću svog života nalazim u Crnoj Gori, svojoj državi. Reći ću isto, i koliko god nadrealno zvučalo sve što smo sada čuli u odgovoru, da je Dušan Matić jedan od mojih omiljenih pjesnika i da ga najčešće predajem u učionici, a on je bio zaista i neko ko je kreirao i Manifest o nadrealizmu.

Reći ću vam i to gospođo Bratić da sam ja za razliku od, recimo, koleginice koja je prije mene postavljala pitanje i te kako zabrinuta za ličnosti koje ste vi smijenili. Znae zašto? Zato što veliki hrvatski pisac ili jugoslovenski, možda bolje tako da kažem, Miroslav Krleža je kazao da vojska mediokriteta ne

treba da vodi, jer uvijek vodi krivo, a kulturnih maksimalista je bilo u svim epohama i civilizacijama i oni su u prašume unosili svjetlost. Smatram da je veoma važno ko su ti ljudi koji su u resoru kulture smijenjeni i zamijenjeni. Kime, čime? To crnogorska javnost mora da zna. Zašto je, recimo konkretno, da vas pitam, kao i poslanik Lekić što je pokušao na Odboru na koji vi ne dolazite, smijenjen direktor Kinoteke, Crnogorske kinoteke?

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 12:57:27)

Izvinjavam se, da li je to dopunsko pitanje, dodatno u stvari?
U redu.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (30.11.21 12:57:32)

To je komentar na situaciju o kulturi u Crnoj Gori trenutno. Da, tako se to i naziva u jeziku.

Dakle, mene to zanima, zato što smatram da u ovom trenutku u Crnoj Gori nemamo, kako to naše kolege u Parlamentu popularno kažu, kad govorimo o njihovom revanšizmu i politizaciji, kadrova, mada se tako ne kaže nego nemamo kadar. Nemamo kadar koji bi bio cjelishodan i koji može da odgovori tim pozicijama i ne možemo se mi na taj način igrati i odricati takvih ljudi. Ljudi koji najbolje moguće poznaju oblast kojom se bave samo da bismo nešto zamijenili i promijenili jer vi ste najavili meritokratiju i vjerovali ili ne, ja sam vam vjerovala, baš vama, bez obzira na svu hajku koju ste možda preživjeli u medijskom i političkom prostoru. Vjerovala sam vam. Tako ste govorili. Govorili ste politički iskreno da će doći bolji, da će doći pametniji, da će doći obrazovaniji. Ja sam, inače, poznata kao osoba koja će god radi za svoje i u svoje okruženje bira najbolje, uvijek bolje od sebe, jer želim uz njih da rastem. Ne razmišljam kao većina ljudi koju lomi sujeta u životu da će me taj neko poraziti, jer vrlo ljudi, časniji ljudi, obrazovani ljudi, potpuni ljudi nikad nikog ne ponižavaju, nikad nikog ne smjenjuju i nikad onoga ko im je nešto dobro učinio u životu ne potkazuju. Ja tako vjerujem, tako vjerujem zato sam vjerovala. A šta nam se desilo, gospođo Bratić? Desilo se, recimo, Zakonom o zaštiti kulturnih dobara članom 128 je predviđeno da Vlada na prijedlog Ministarstva donosi godišnji program za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara. To se uvijek dešavalo početkom godine. Godina počinju januarom. Imamo li mi taj dokument? Nemamo. Gospođo Bratić, dođe i decembar i ova vlada u kakvom je stanju? Vanrednom stanju. Ja kada citiram Petra I Petrovića Njegoša, ne pominjem njega kao sveca, sad ću vam reći i zašto i zašto mislim da je ovo društvo klerikalizovano dolaskom ove vlade u Crnu Goru.

Kada govorim o Petru I Petroviću Njegošu, govorim o njemu kao državniku, o njemu kao mudracu zato što je ovo sekularna i građanska država. I taj njegov svetački oreol ostaje za one, kako to Biblija kaže, kutke tajne u kojima se molimo. Ključ, evo da vam jednu lijepu riječ, kažem iz prijevoda Đure Daničića i Vuka Karadžića, u ključ svoj. Niti se snimam pred kamerama kada se molim svetom Petru cetinjskom, niti to koristim u medijske svrhe, najmanje u političke. Jer, to ne treba nikoga da se tiče osim mene lično, sasvim lično i mislim da ne postoji ništa ličnije od toga. Mi trpimo torturu etnofiletizma u Crnoj Gori, Petar I je rekao: "Odgađanje je najgora podvala vruga" i stvarno ko odgađa ne pogađa. Odgađali ste sva moguća važna dokumenta kao i ovaj i kao što ste mi sada u odgovoru rekli znate dobro da Zakonom o kulturi u članovima 68 i 17 je propisano da Ministarstvo vrši sufinansiranje projekata i programa iz oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva.

Izvinite, molim vas, slušali smo 12 minuta, pa moram imati malo duži odgovor.

Dakle, to je dominantan oblik finansiranja naših umjetnika, glumaca, slikara muzičara kreativaca, književnika i svih drugih iz tog esnafa. Sad vas ja pitam, pošto do danas nijeste dodijelili ni cent sredstva, o ovoj, po mome mišljenju veoma, veoma važnoj grupi u Crnoj Gori, zapravo možete misliti. Ja stvarno mislim da nema važnijih ljudi u Crnoj Gori do onih koji kreiraju kulturni model, samo u slučaju da vi želite da kreirate neki novi antikulturni model, a mislim da želite, s obzirom na to kako radite onda mogu da razumijem ovo što se dešava.

Sljedeće što želim da vam kažem, jer ne znam kako ćete vi nešto naknadno da finansirate predstave koje su se već dogodile, festivali koji su završeni, izložbe koje su realizovane? Šta će tu da se desi? Mora da se zna tačno vrijeme kad se to radi i ono što me jako rastužilo, jer ću pohvalom završiti svoje obraćanje, jeste to što ste u jednom odgovoru na poslaničko pitanje istakli koliko su važne kreativne industrije, a ja vam kažem da su crnogorski umjetnici i građani ostali uskraćeni i u tom domenu, ništa nije urađeno, ama baš ništa. Tako da sam zbog tih kreativnih industrija možda zaista i najviše razočarana, s obzirom na to da ste bili egzaltirani kada ste rekli da je to dobar projekat prethodne vlade i da će te vi nastaviti tim putem.

Ono što ću pohvaliti, naravno, u vašem odgovoru je to što ste uradili u smislu obrazovanja konzervatora i restauratora u Crnoj Gori, bili su nam neophodni. Zato što, s obzirom na to da ništa niste uradili povodom zaštite kulturnih dobara, jer ni za to niste izdvojili kao Ministarstvo niti jedan jedini cent, jedan jedini cent, mislim, da će ti ljudi sutra obrazovani u Crnoj Gori imati veliki značaj i da će moći da pomognu da se stvarno zaštite naša kulturna dobra, kao naša najveća kulturna i društvena vrijednost.

Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 13:03:27)

Hvala Vama.

Posljednje pitanje za danas upućeno ministarki Bratić, kolegica Vuković.

Ali, prije nego što vam dam riječ, samo ministarki Bratić da saopštim da je kolega Vladan Raičević, koji je takođe postavio pitanje, odsutan, i to pitanje neće biti danas postavljeno.

Koleginice Vuković, izvolite Vaše drugo pitanje.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (30.11.21 13:04:06)

Evo danas izgleda ću ja biti kao suditeljka, pa ću govoriti o vinosti i nevinosti. I opet ću početi time da ministarka nije kriva. Ali, želim da prokomentariše zaista taj skaredni stav koji smo čuli u javnosti.

Postavila sam gospođi Vesni Bratić sljedeće pitanje:

Jeste li se informisali o detaljima iznesenog stava v. d. direktora Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja prema akreditaciji Fakulteta za crnogorski jezik i književnost? Kakav je Vaš stav prema tome? Pitanje je kratko i jasno, ja ću se truditi da moja elaboracija bude veoma kratka.

Pošto smo ljudi koji živimo u vrlo specifičnoj rekla bih i malignoj medijskoj sferi i često naš identitet i naš imidž ne idu ruku pod ruku. Mi smo jedno, ali mediji od nas i o nama stvaraju neku drugu sliku, naš imidž.

Naravno, svi smo prošli kroz to, i s obzirom na to da smo javne ličnosti, to je teret koji moramo nositi. Ja često govorim o pošasti *srpskog sveta* i smatram da je jedan od najvećih problema koji su nastali dolaskom Vlade Zdravka Krivokapića upravo uvođenje takozvanog srpskog sveta na dvjeri Crne Gore. To je ono što me mnogo razočaralo. Ali, s obzirom na to da maligni mediji formiraju o meni i o mojim kolegama u Klubu poslanika Demokratske partije socijalista sliku antisrba i ljudi koji ne podržavaju srpstvo, srpski jezik i srpsku kulturu, želim da dam jedan demanti u ovom vidu.

Zauvijek će srpstvo biti o čemu je maestralno u svojim knjigama pisao Živko Andrijašević, kao i Dragutin Papović, sastavni dio identiteta one dobre tradicije, one tradicije koju je Paund opisivao na najbolji mogući način kao ljepote koju negujemo, a ne lanaca kojim okivamo. I uvijek će to srpstvo biti njegovano, i uvijek će građanska Crna Gora funkcionisati samo ako Srbi kao narod budu ravnosušni drugim narodima u Crnoj Gori. Ono što je sunovratno i strašno jeste *srpski svet*, to je stvarno sve ono pokondireno, palanačko, mrziteljsko i stalno pribježište Kočinih zadribandi koji su nanosili neprocjenjivu štetu slavnom srpskom narodu. Srpski svet je ubica modernosti progresa i otvorenosti duha, i to je antisrpski sajam jeftinih i iznošenih mišljenja i ideologija, to je ideja velike Srbije.

Zašto vas ovo pitam povodom Fakulteta za crnogorski jezik i književnost će se razvija montegeneristika i će se na najbolji mogući način čuva jezički i književni, kulturni identitet Crne Gore? Zato što vi kao ministri i ministarke ove vlade na, čini mi se, svoju žalost i na svoj profesionalni pogub vrlo rado dajete intervju jednom portalu, opskurnom, portal Infors, evo da vam pojednostavim, vrlo lako će te doći do odgovora, koji koristi sva politička i medijska sredstva da zagadi naš prostor. Dakle, ono što je strašno jeste da postoje špekulacije da je jedan od osnivača tog portala i aktuelni rektor Božović. Zašto ovo sada pominjem, zato što je on jedan od kreatora te ideje srpskog sveta.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 13:08:08)

Nemojte molim vas da spominjemo imena onih koji nijesu tu, molim vas ako može.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (30.11.21 13:08:14)

Izvinite, gospodine Bulajiću.

Rektor Božović ne da nije tu, nego je sveprisutan, njegov duh je sveprisutan na univerzitetu i u obrazovnom sistemu Crne Gore.

Naravno, ja neću reći ništa ružno o gospodinu Božoviću kao čovjeku ili intelektualcu.

Ni jedna jedina riječ neće se snizati, kako bi se reklo, sa moga jezika o tom čovjeku, ne daj bože. Ja poštujem integritet ličnosti, ne poznajem ga, na kraju mogu čak i da kažem da mi je u svom obraćanju i tako potpuno na mjestu. Ja govorim o njegovoj ideologiji.

Znači, mi imamo kako je on to izložio u jednom svom obraćanju strategiju razvoja moći u Crnoj Gori. I on je naravno pripremio strogu strategiju za razvitak te ideje na najmoćnijoj ustanovi Univerzitetu Crne Gore. Zato je Fakultet za crnogorski jezik bastion slobode, njime ne može da upravlja takav rektor i zato je rektor poslao v.d. direktora da iznese svoj stav prema reakreditaciji Fakulteta za crnogorski jezik, kao fakulteta, da će se pokušava sačuvati upravo biće crnogorskog društva, građansko biće crnogorskog društva, da se pokušava izučavati jezik i književnost na najuzvišeniji mogući način, bez nanosa ideologije i naravno bez nanosa etnofiletizma. Ako je to nešto što je van konteksta pitanja, ja se, uvaženi potpredsjedniče Bulajiću, izvinjavam ali mislim da je ovo sve povezano i da proizilazi jedno iz drugog. Znači, moje pitanje je jednostavno. Ministarstvo, ja očekujem odgovor od Vas.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 13:09:59)

Ministarko Bratić, pravo na odgovor. Izvolite.

VESNA BRATIĆ (30.11.21 13:10:07)

Ja se, zaista, divim sposobnostima retoričkim gospođice Aleksandre Vuković i možda bismo u nekim drugim okolnostima mi bile jako dobre drugarice. Da kojim slučajem učestvujem u izborima za predsjednika opozicionog DPS-a ja bih vrlo rado glasala za dotičnu gospođu. Upravo zato što mi se jako dopada njeno citiranje velikih ljudi. Prvo je počela sa Remboom i Pijanim brodom, a ja ću krenuti malo dalje ka slikarstvu i reći da je period prije ovog Pijanog broda bio Splav Meduze. Znaće moja uvažena koleginica o čemu se radi. Hvala joj što moj srpski narod smatra velikim i slavim, jer moj srpski narod i jeste veliki i slavan i jeste dio Crne Gore bez kojeg Crne Gore ne može da bude, kao ni bez drugih naroda koji čine njen multinacionalni, multietnički i multikonfesionalni karakter. Možda će vas iznenaditi, kao što je i mene iznenadilo mnogo toga što ste vi rekli, ja jesam oduvijek za sekularnu državu i za odvojenost crkve od države. Od vaše kolege sam dobila, ne jednog nego više njih epitet, da sam kleronacionalista i klerofašista. Ja ne mogu da vas ubijedim da to nijesam, jer to vama nije politički oportuno, ali osvrnuli ste se na Paunda, je li znate da je Paund, sigurno znate, osim one njegove divne pjesme "U stanici metroa" i mažističke, da je Paund bio ardentni podržavalac Muselinija. Možda je i to nekako simbolično sa vaše desničarske strane, kao što je mojih 12 minuta i 12 apostola. U svakom slučaju, simbolika nekad proizilazi iz svijesti, a nekad iz podsvijesti.

Postavili te mi mnogo pitanja. Citirali ste mnogo toga. U pravu ste za mnogo toga. Upotrijebili ste jednu jako lijepu starinsku riječ klijet, i meni je zaista žao što ste vi ne bavite, recimo, uz, neću ja vas učiti niti imam pravo da se bavite nekom drugom aktivnošću, ali možda u slobodno vrijeme možete biti jako dobar spisatelj. Erudista ste, čini mi se, i veoma ste dobar govornik, ali to za Pivljane nije nikakvo čudo.

Što se tiče vaših pitanja o premijeru gospodinu Krivokapiću ja bih zamolila da ih njemu adresirate na Premijerskom satu. Ono što ja znam o premijeru Krivokapiću jeste da je iskren, častan i dobar čovjek koji želi istinski veliku, jaku, poštenu, pravednu, multinacionalnu, multikonfesionalnu i sekularnu Crnu Goru, što je više puta i dokazao. Uvrede na njegov račun su zaista ružne, ali to ide na konto onih koji su ih dali.

Sada ću vam odgovoriti na pitanje takođe izuzetno kratko.

Pomenuli ste gospodina rektora Vladimira Božovića, osim ako nije došlo do nekih novih naučnih dostignuća na Univerzitetu Crne Gore pa su se astralna tijela na neki način projektovale i stvorila, ja gospodina Božovića kojeg lično poznajem ovdje ne vidim, a i njegov duh ne prepoznajem. Znaće ne vjerujem u taj spiritualizam ranog XX vijeka i ako vjerujem u pokret sifražetkinja opet ranog XX vijeka kao vjerovatno i vi. A, pitanje sljedeće.

Jeste li se informisali o detaljima iznesenog stava v.d. direktora Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja prema reakreditaciji Fakulteta za crnogorski jezik i književnost i kakav je vaš stav prema tome?

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta je upoznato sa navedenim stavom vršioca dužnosti direktora Agencije za kontrolu, obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja i taj stav se odnosio na tumečenje instituta reakreditacije i ukazivanje na nedovoljno poznavanje ove oblasti od strane zaposlenih u samoj Agenciji iz razloga što je ta agencija u vrijeme reakreditacije fakulteta za crnogorski jezik i

književnost tek bila osnovana. Vršilac fužnosti direktora Agencija za kontrolu kvaliteta visokog obrazovanja nije sporio akreditaciju fakulteta.

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta stavove formira na osnovu zvaničnih stavova institucija pa će tako biti u ovom slučaju. U odnosu na fakultet za crnogorski jezi i književnost ukazujemo da taj fakultet postoji, da nije dovedeno u pitanje njegovo postojanje, da su obaveze države prema tom fakultetu izmirene kao i finansijska sredstva za Fakultet za crnogorski jezik i književnost predviđena, kao što su i finansijska sredstva za predmetni fakultet predviđena budžetom za narednu godinu. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 13:16:13)

Hvala Vama.

Koleginice Vuković, izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (30.11.21 13:16:18)

Zahvaljujem uvaženoj profesorki doktorki Vesni Bratić na jednom, pa mogu reći, lucidnom i poetičnom odgovoru. Čini mi se da je morala da ostane ono što očigledno sa početka mog govora se moglo i zaključiti kao moja, da kažem zamjerka premijeru ne njoj, da jednostavno je zloupotrijebljena i uvedena kao ličnost da vodi četiri resora. To je jednostavno nemoguće, ministarko. Nemoguća misija. Ja shvatam da premijer govori o misijama, misionarima, ali život je nešto drugo, Vlada je nešto drugo i to je nešto zbog čega sam ja razočarana kao ličnost.

Vama hvala na svakoj lijepoj riječi koju ste rekli o meni, ali jednostavno da bi ta političarka u Vama izdominirala, kako bi to popularno rekli mladi ljudi na društvenim mrežama, vi ste morali da pomenete Paunda kao nekoga koga ja citiram kao ličnost za koju znamo da možemo da ga, ajde da kažem da govorimo o vrlo opskurdnim ideološkim stavovima kao što u tom slučaju možemo, pošto ja pjevam i mislim uvijek slovima Hajdegera i o Hajdegeru i o Knutu Hamsunu, a vi dobro znate da ja nijesam fašistkinja iako ste to izgovorili suptilno, ali vi to dobro znate za to što u tom slavnom srpskom narodu ja sam i citirala Koču Popovića, ja volim Dimitrija Tucovića i svakodnevno čitam Radomira Konstatinovića, znajući da nam je iskustvo palanačko i žaleći da se to iskustvo iščera iz naše Crne Gore. Naše.

U jednom obraćanju na lokalnom nivou sam rekla: Za razliku od njih koji u nama vide neprijatelja, videćete u ovom opskurnom portalu kako će predstaviti, recimo, moju priču a kako vašu, videćete da je to fašizam, videćete da je to mizoginija, videćete da je to seksizam, videćete da je to neljudskost, da je to nepodopština, to je ono najgore što se desilo crnogorskom društvu, jer nama nijesu trebale farme i zadruge u obliku medija, a to su ti mediji. U tim medijima mi smo mogli da čitamo najgore stvari o sebi, jako lično, i porodične i ako se možemo mnogi od nas ođe podičiti svojim ličnostima i svojim porodicama, ali ne volim o tome da pričamo, to nije tema za javni prostor jer nijesmo celebrityi, nego smo političari i to nikako da shvati naš premijer, zbog toga sam govorila o njemu, o toj njegovoj ljubavi prema senzacionalizmu.

Fakultet za crnogorski jezik, gospođo Bratić, ovo ne govorim vama i da vas provociram, nego o onima koji pogrešno razumiju stvari u Crnoj Gori i koji su bili na žalost u obliku litija na najgori mogući način politički zloupotrijebljeni.

Fakultet za crnogorski jezik na Cetinju je, to poručuju građani Crne Gore, je naša svetinja. Ne volim da upotrebljavam tu riječ, ali s obzirom na to da je ona isprofanisana, na veliku žalost, isprofanisana tim političkim protestima i zloupotrebom litija, kao jednog oblika organizovanja vjerskog, ja zaista smatram da to morate da znate i da ne treba da maltretirate te ljude koji nezavisno rade svoj posao. Da poručite ministru Spajiću da vrati zaštitara Fakultetu za crnogorski jezik i književnost, jer nećemo biti maliciozni, gospođo Bratić, može svašta da se čita u palimpsestu, svi znate šta je palimpsest, samo malo počnite da razmotavate te slojeve, pa ćete pročitati recimo da je, ajde ja bih mogla ovako da tumačim, vaša namjera da ukinete zaštitara Austrougarskom poslanstvu na Cetinju, a zaštitara ima Rusko poslanstvo, slika i prilika antizapadne politike ove vlade, iako naravno, ova vlada i svaka joj čast kad god treba, s obzirom na evropsku agendu, pojačava sankcije Rusiji, tamo će treba. Dakle, zašto je ukinuta zaštita kulturnog dobra, a to je zgrada u kojoj se nalazi Fakultet za crnogorski jezik, samo oni nemaju zaštitara. Valjda treba profesori crnogorskoj jezika, pošto su se pokazali kao najveći buntari u ovome društvu, kao dostojanstveni intelektualci koji se, pa čak iako nemaju razloga, bune, jer to je valjda u osnovi intelektualca.

Kako ste vi došli za ministarku, niste bili političarka, vi ste se bunili, borili ste se za nešto svoje. E oni se bore za nešto naše, naše crnogorsko i građansko.

Ja vas molim, ministarko Bratić, učinite čudo neviđeno, kad ste već makli izuzetnog intelektualca sa pozicije direktora Filmskog centra, učinite čudo neviđeno i pođite na Cetinje, pođite na Fakultet za

crnogorski jezik i književnost i pokažite na kraju mandata ove vlade da ste bili razlika, da ste bili razlika, jer budete drukčiji, kaže Dostojevski, makar jedini jedni, ali budete drukčiji.

A zašto vam ovo kažem? Zato što ste vi pored sve ideologije kojoj pripadate i ovog srpskog sveta koji ste nam ovdje donijeli bili kadri da meni kažete lijepu riječ, a taj isti, nama omraženi Dostojevski, koji je izgradio mene kao osobu, neću da govorim o sebi kao intelektualci, imate dovoljno kolumnista, polupjesnika koji se bave mojom ličnosti na onim portalima, opskurnim portalima. Pišem ja, polako, polako. Dušan Matić je prvu zbirku objavio sa 56 godina.

Ne, samo hoću da citiram Dostojevskog u korist gospođe Bratić, u velikoj nadi da će, koliko je sljedeća sedmica biti na Cetinju na Fakultetu za crnogorski jezik. Kaže ovako, opisujući Nikolaja Stavrogina: "Taj čovjek je spreman da o drugome kaže nešto lijepo, makar i na svoju štetu, i za to je bezmalo bolji od svih". Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 13:23:02)

Hvala Vama.

To je bilo posljednje pitanje upućeno ministarki Bratić. Ja joj zahvaljujem.

Pa shvatio sam nije bilo dopunsko pitanje, ne ne može ako nije bilo dopunsko pitanje.

Ništa, nije bilo dopunsko pitanje. Vama zahvaljujem na učešću, vama i vašim kolegama.

Sad prelazimo na set pitanja upućen ministarki zdravlja Jeleni Borovinić Bojović.

Imate tri pitanja Jevta Eraković, Boris Mugoša i Halil Duković.

Pozivam kolegu Jevta Erakovića da postavi prvo pitanje. Izvolite.

JEVTO ERAKOVIĆ (30.11.21 13:23:57)

Zahvaljujem.

Poštovane kolegice i kolege, predstavnici Vlade,

Moje pitanje za ministarku zdravlja glasi:

Da li je Sergej Boljević iz Moskve bio ili i dalje jeste član Vladinog pregovaračkog tima za nabavku Sputnik vakcina? Ako je gospodin Boljević član pregovaračkog tima crnogorske vlade, molim Vas, da kažete i pod kojim uslovima - pro bono ili ugovorno. Da li je primao i, ako jeste, koliku nadoknadu za to? Da li je tačna njegova tvrdnja da je neko iz crnogorske vlade obećao ruskoj strani da će Crna Gora kupiti 500.000 doza Sputnik lajt vakcina?

Boljević je, da podsjetim, našoj javnosti postao poznat i po tome što je pozvao premijera Krivokapića da zvanično posjeti Moskvu, što je premijer i prihvatio. Prema saopštenjima, isto tako iz Vlade, iz kabineta potpredsjednika Vlade Dritana Abazovića, od 24. marta 2021. godine, Boljević je citiram: "Član pregovaračkog tima za nabavku vakcina iz Rusije". Dakle, ne predstavnik Rusije, nego član pregovaračkog tima za nabavku ruskih vakcina.

Zašto, dakle, u zvaničnoj komunikaciji Vlade, Boljević nikada nije jasno označen kao zastupnik, odnosno trgovac u ime ruske države? Zato što je partner u poslu sa crnogorske strane, zato što nije zvanični predstavnik ruske države ili iz nekog trećeg razloga? Takođe, gospodin Boljević u izjavi Dnevnom novinama Dan od 16. novembra ove godine, prema navodima tog lista, nastupa kao zastupnik Ruskog fonda za direktne investicije. Citiram i taj dio novinarskog teksta: "Boljević ističe da su ga iz Ruskog fonda za direktne investicije, obavijestili da vakcine još nijesu uplaćene i da su obaviješteni da će biti plaćene ove sedmice".

Tako da vas pitam - možemo li konačno da dobijemo razrješenje svih ovih dilema, pošto je u jednom trenutku predstavnik Vlade, u jednom trenutku je predstavnik Ruskog fonda, u trećem je predstavnik ruske države? Možemo li da dobijemo razrješenje dileme da li je Sergej Boljević, kao što sam pitao, član crnogorskog pregovaračkog tima, kao što ste tvrdili, ili je ruski predstavnik?

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 13:26:33)

Zahvaljujem kolegi Erakoviću.

Pravo na odgovor ministarka Bojović, izvolite.

JELENA BOROVINIĆ BOJOVIĆ (30.11.21 13:26:40)

Uvaženi predsjedavajući, uvaženi poslanice i poslanici, uvaženi dome,
Gospodin Sergej Boljević nikada nije bio član pregovaračkog tima Vlade Crne Gore niti Ministarstva zdravlja kada je u pitanju nabavka vakcina.

Naime, uvaženi profesor Sergej Boljević, šef je katedre patologije čovjeka na Sečenovskom Univerzitetu u Moskvi, član je ruskog dijela pregovaračkog tima za nabavku vakcina, što je i logično, s obzirom na to da je ruski državljanin i da je cjelokupnu profesionalnu i ličnu karijeru ostvario u toj državi.

Mislim da sam već dovoljno puta ovo naglasila i veoma je neobično, ali sad mi je jasno iz elaboracije zašto ste me to pitali.

Kada se već u maniru vaše partije raspitujete o naknadama za posao ugovaranja logistike i distribucije vakcina, osim što nemam takve informacije za profesora Boljevića, jer to možete pitati rusku stranu, ono što odgovorno mogu da vam kažem je da je cio vladin tim koji učestvuje u svim pregovorima, dakle ne samo sa Rusijom, primio ukupno 0 eura bilo kakve nedoknade, a obezbijedili smo preko milion i 300 hiljada vakcina za naše građane. Posvećeno nastavljamo, bez materijalnog interesa, da osigurano kako Crna Gora ne bi došla u situaciju da nema kvalitetne i bezbjedne vakcine na raspolaganju.

U dijelu vašeg interesovanja za Sputnik lajt, uprkos preporuci stručnog savjetodavnog tijela za imunizacije da osobama starijim od 60 godina se preporučuje treća doza Fajzer vakcine, da se osobe mlađe od 60 godina mogu vakcinisati i istom dozom vakcine koju su prethodno primili, imam osjećaj kao da vi želite da primite baš Sputnik lajt kao treću dozu čim uporno insistirate na ovim detaljima.

Radi javnosti, tim za pregovore jeste krajem avgusta ugostio direktora ruskog instituta za epidemiologiju i mikrobiologiju Gamaleja gospodina Aleksandra Gincburga, i tu nam je predstavljena i Sputnik lajt varijanta buster vakcine protiv Covid 19. Razgovori o nabavci, količinama i ostaloj logistici su samo dio ukupnih pregovora. Efikasnost i rezultati same vakcine, njena međunarodna validacija, čine sljedeću komponentu za razmatranje, dakle samo za razmatranje tokom cijelog procesa.

Shodno dinamici navedenih elemenata pregovaranja, kada budemo imali najnovije informacije, biće mi zadovoljstvo da i vama i građanima dostavimo sve informacije.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 13:29:15)

Hvala, ministarko.

JELENA BOROVINIĆ BOJOVIĆ (30.11.21 13:29:19)

I da, samo ću još kratko, ja vam se stvarno izvinjavam.

Izvinite, gospodine Erakoviću.

Pošto ste u okviru pitanja pomenuli da se gospodin Boljević obratio 16.novembra sa izvještajem o tome da ga je Ruski investicioni fond ovlastio da ostavi upit vezan za plaćanje. Evo ja sam donijela da znate dakle Ruski investicioni fond je 12.novembra uputio Ministarstvu zdravlja fakture za plaćanje, kako je i dogovoreno ugovorom o nabavci 50.000 vakcina, i naravno te vakcine su plaćene, shodno novim fakturama koje su stigle 12.novembra, prvi put od strane ruskog pregovaračkog tima. Hvala vam puno.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 13:30:03)

Hvala vama.

Komentar odgovora kolega Eraković.

Izvolite.

JEVTO ERAKOVIĆ (30.11.21 13:30:08)

Hvala na odgovoru.

Prvo bih iskomentarisao da nisam postavljao nikakvo pitanje vezano za nadoknade, vezano za Vladine komisije i komisije Ministarstva zdravlja za razliku od vas koji ste prozivali, veoma mogu reći neprincipijalno, da ne upotrijebim neku težu riječ, članove Nacionalnog koordinacionog tijela kada ste postali ministarka zdravlja kolike su primali nadoknade i na koji način. Nijednog trenutka niste našli za shodno za neistine koje ste izgovorili da demantujete sami sebe i da uputite izvinjenje svim članovima Nacionalnog koordinacionog tijela, ali dobro to više govori o vama nego o principima.

Pošto su ostala mnoga važna pitanja i dalje otvorena želio bih da ih iskomentarišem, da vidimo da li se možda zbog problema sa isporukom Sputnjika Vlada nije trudila da motiviše građane na vakcinaciju.

Zbog čega to tvrdim? Zbog toga što je bilo dovoljno da vam ovaj gospodin Boljević kaže kako donacija gospodina Deripaske od 100.000 Sputnjik vakcina navodno nije prihvatljiva da biste odmah nakon toga od njega našim novcem kupili isti taj Sputnjik, plativši 50.000 doza 497.500 dolara. Umjesto da nas te doze koštaju nula dolara svaka od 50.000 doza Sputnjika koštala nas je po 9,95 dolara. Za sve ovo vrijeme, takođe, da vas podsjetim do sredine oktobra dok se čekao Sputnjik građane je od vakcinacije ubjeđivanjem u prednosti Sputnjika upravo afirmisao i podučavao gospodin Boljević u intervjuima, ističući alergijske reakcije Fajzerove i Moderninih vakcina, a kao i sugestija takođe za Astra Zeneka da nijesu bezbjedne, nismo čuli, nismo vidjeli niti jednu reakciju od Minsitarstva zdravlja.

Samo ovo je bilo dovoljno da svaka iole ozbiljna Vlada nema nikakvu komunikaciju, odnosno poveznicu sa osobom kao što je gospodin Boljević. Međutim, to i mnogo drugih stvari ova Vlada i vi kao ministarka niste učinili. Ne čudi zato što je prema istraživanju crnogorskog građanskog obrazovanja ova Vlada od građana ocijenjena sa 2,2 ocjenom, a Ministarstvo zdravlja sa 2,6. Dakle, vi ste lider donjeg dijela tabele i onako loše ocijenjene Vlade. Da vas podsjetim da su građani u vrijeme dok sam ja bio član Nacionalnog koordinacionog tijela koga smo pomenuli i na čelu Kliničkog centra u relevantnim anketama, uključujući i one koja je bila rađena za Ujedinjene nacije, zdravstveni sistem i našu nacionalnu kliniku označavali kao sistem i institucije kojom se najviše vjeruje u ovoj državi. Govorim u vremenu prvog udara pandemije.

Kada pogledamo šta danas građani kažu o Vladinoj borbi protiv kovida vidimo da joj daju 4,4 na skali od 1 do 10. To bi bilo kao onih opštih Vladinih 2,1 na skali od 1 do 5. Ne čudi to. Umjesto modularnih bolnica koje nam je ovdje premijer obećavao, koje ste vi zajedno obećavali ljude oboljele od kovida sada liječite u staroj medicinskoj školi u uslovima kojima ne bi trebalo ni da se boravi, a kamoli da se liječi. Nemojte opet po starom da se vadite na ono naslijeđeno stanje. Opet da podsjetim samo na računu Nacionalnog koordinacionog tijela ostao je novac koji je opredijeljen za izgradnju klinike za mentalno zdravlje i centra za hematologiju. Nijeste u tom pogledu mrdnuli ni milimetar i još jedno pitanje naravno kao što je i postavljeno premijeru Krivokapiću nijesmo dobili odgovor zašto niko ništa nije učinio po tom pitanju?

Ljudi su sada satima primorani na čekanju za dijagnostiku i za terapije, jer je sistem pred pucanjem zbog preopterećenosti, fali lijekova jer država ništa od obaveza ne plaća. Vaš premijer, vidjeli smo njegovu izjavu prema ljekarima, ne smijem ni da ponovim šta je rekao. Vaša Vlada nije upsjela ni u tome da naši kovid sertifikati važe u Evropskoj uniji. Crna Gora je tako, uz Bosnu i Hercegovinu i Kosovo, jedina zemlja regije u kojoj se kovid isprave ne priznaju. Mogao bih još mnogo toga da navedem šta je sve urađeno ili bolje rečeno šta nije urađeno u proteklom periodu. Da vas podsjetim vaš ministarski autoritet je takav da ni primijeru nijeste uspjeli da objasnite zašto je bilo neophodno da se bez odlaganja vakciniše. Da vas podsjetim skoro 60% građana ne podržava to što premijer odbija da se vakciniše. I ono na kraju što je najvažnije. Crna Gora je na katastrofalnom četvrtom mjestu na čitavoj planeti po broju smrti od kovida. Samo juče nam je umrlo 15 ljudi, najmlađi preminuli je imao 35 godina. To više nikada niko neće moći da ispravi.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 13:35:54)

Zahvaljujem.

Naredno pitanje postavlja poslanik Boris Mugoša, a neka se pripremi Halil Duković.

Izvolite, kolega.

BORIS MUGOŠA (30.11.21 13:36:10)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege poslanici, poštovana ministarko, uvaženi državni sekretare,

Ja sam postavio jedno prosto pitanje, a ono glasi ovako:

Da li smatrate da nosioci najviših javnih funkcija u Crnoj Gori, svjesnim kršenjem epidemioloških mjera i ponašanjem, odnosno izjavama koje su u suprotnosti sa stavovima nadležnih institucija, kao što su Ministarstvo zdravlja, Institut za javno zdravlje, omalovažavaju ogroman dvogodišnji napor zdravstvenih radnika u borbi protiv korone? Mislim da je pitanje vrlo jasno. Da ste mi odgovorili sa jednom riječju, da ste mi rekli - smatram, ja ne bih ga komentarisao nego bih vam rekao hvala zato što je po meni takav odgovor jedini odgovor na ovakvo pitanje. I to sam očekivao od vas prije svega kao ljekara koji je bio u crvenoj kovid zoni i koji na svom ličnom primjeru zna kako izgleda ta cjelodnevna borba zdravstvenih radnika protiv ove pošasti koja nas je zadesila prethodne dvije godine. Međutim, kako nijesam dobio taj odgovor moraću da ga prokomentarišem.

Mi smo zemlja koja je među prvih pet u svijetu po broju zaraženih i inficiranih. Da li je, uvažena ministarko, odnosno doktorko Jelena Borovinić Bojović, normalno da u takvoj zemlji na čelu Savjeta za borbu protiv korone je čovjek, a podsjećam vas bili ste prvo vi na čelu tog Savjeta, pa je onda on odlučio da treba da bude on, da je to čovjek koji krši epidemiološke mjere, a epidemiološke mjere koje donosi taj Savjet? Da li je normalno da u tom tijelu se nalaze ministri koji krše epidemiološke mjere, i to vrlo svjesno se pokazuju u javnosti sa jednim stavom kao da je to normalno, da li je normalno, uvažena doktorko Jelena Borovinić Bojović, da je u tom Savjetu čovjek koji se nije vakcinisao, a vi svakim danom molite građane da se vakcinišu, da li je normalno da se u tom savjetu na čelu njegovom nalazi čovjek koji kaže da ima dovoljno antitijela da ne treba da se vakciniše, a vi svaki dan ukazujete kao struka da to nije relevantan pokazatelj koji treba nekome da pokaže da li ili ne treba da se vakciniše? Je li normalno, uvažena ministarko, odnosno doktorice Jelena Borovinić Bojović da imamo 2.300 preminulih u Crnoj Gori, a da se nije održala niti jedna konferencija za štampu da se kaže - izražavamo duboko saučešće, jer je to ogromna tragedija za Crnu Goru? Je li to normalno, uvažena ministarko? Ako mi kažete da je to normalno biću razočaran, po meni to je nenormalno. Ovo što se događa u Crnoj Gori je nenormalno zato što neki ljudi moraju da znaju. To što rade nije lična odgovornost, imamo sve premijere u Evropi, možda neki od njih lično ne bi htio da se vakciniše ali imaju profesionalnu odgovornost. Oni tom funkcijom trebaju da daju primjer ako vjeruju onome što im ministri pričaju u Vladi koji su stručnjaci za tu oblast. Znači, nije lična odgovornost, i to moramo jednom za svagda da zapamtimo, nego imaju funkcionalnu odgovornost, trebaju da su primjer, jer može neko da kaže - a zašto onda ja to da uradim, zašto bih ja poštovao epidemiološke mjere.

A vi meni ovdje kažete - moraju se svi pridržavati mjera. Ne moraju, nekome se može da ih ne poštuje. Da ste kaznili te ljude ja bih prvi rekao svaka čast, jer su oni trebali prvi da budu kažnjeni jer je to drsko što rade. Krše mjere i nikad nisu kažnjeni za to kršenje mjera, a svi ostali koji krše mjere su i te kako kažnjeni za to kršenje.

Prema tome, izvinjavam se, volio bih da pročitate ovaj odgovor koji ste mi dali zbog građana, ali čini mi se da će taj odgovor biti značajan i onim vašim kolegama koji se danonoćno bore protiv korone. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 13:41:27)

Uvažena ministarko, odgovor na pitanje, izvolite.

JELENA BOROVINIĆ BOJOVIĆ (30.11.21 13:41:36)

Više puta i sada ja lično i mnoge moje kolege iskazali neizmjernu bol i saučešće zbog smrti svih nastradalih i umrlih u Crnoj Gori.

Prema tome, krajnje je licemjerno, da ne kažem neku drugu riječ, pominjati u tom kontekstu i na takav način sve one koji su na žalost umrli.

Lično sam, takođe, dala svoj doprinos i uvijek ću ga davati u cilju zaštite zdravlja svakog građanina Crne Gore.

Što se tiče kažnjavanja nepoštovanja, ako neko očekuje da ministar zdravlja i ljekari treba da vrše kontrolisanje poštovanja mjera, onda je to potpuno da kažem suludo.

Niti mi kao ljekari i ministri određujemo ko će i na koji način kontrolisati mjere, niti to od nas na žalost zavisi.

Što se tiče konkretno poštovanja mjera uvijek sam do sada napominjala više puta i sada ću to reći u ovom uvaženom domu, neophodno je i osnovno je pravilo poštovati sve mjere. Kao neko ko je ljekar kao prvo a zatim kao ministarka zdravlja uvijek sam naglašavala da svako kršenje mjera treba da bude sankcionisano i da naravno ne predstavlja samo ličnu već i kolektivnu odgovornost.

Što se tiče konkretno vas, gospodine Mugoša, pohvaliću vas jer ste ličnim primjerom promovisali osnovne epidemiološke mjere, i to činite i danas, kao i vakcinaciju više puta do sada. Takođe je tačno da naši ljekari, zdravstveno osoblje od sestara do vozača, kao i njihovi menadžeri postižu rezultate vrijedne divljenja jer danonoćno, 24 sata dnevno bdiju i brinu o svim oboljelim.

Primjer, između ostalog, je i to što Klinički centar Crne Gore ove godine, za razliku od prošle godine, radi bez pauze, bez prestanka, punim kapacitetom. Tačno je da sam ranije poručila da je neumjesno ustremiti se na zdravstvo i bijele mantile zbog kršenja mjera u javnosti, jer ja, opet ponavljam, nikada neću reći svojim kolegama da treba da izađu iz kovid zone, da ostave pacijente, da bi obišli kafiće, skupove i ostalo i da bi na taj način oni provjerili da li neko poštuje ili ne poštuje digitalnu kovid potvrdu. Svako mora

da zna šta je čiji dio posla. Kada bi svi radili, kada bi svi bili angažovani kao crnogorski zdravstveni sistem imali bi manje problema.

Posjetiću vas da u našoj zemlji za samo sedam dana u bolnicama i domovima zdravlja građani dobiju 150 hiljada različitih zdravstvenih usluga, od pregleda preko prijema do operacija. Takođe, podsjetiću na posljednje validne podatke da u posljednje dvije sedmice broj zaraženih u Crnoj Gori je niži nego na nivou kompletne Evropske unije i Velike Britanije. U okviru Evropske unije broj zaraženih u Crnoj Gori unazad dvije sedmice manji je nego u Češkoj, Belgiji, Austriji, Sloveniji, Hrvatskoj, Danskoj i mnogim drugim zemljama. U posljednjih sedam dana smrtnost u Crnoj Gori je niža nego u Mađarskoj, Bugarskoj, Hrvatskoj, Slovačkoj, Bosni i Hercegovini.

U tom smislu još jednom želim da pomenem i da se osvrnem na vaše osnovno pitanje. Kršenje epidemioloških mjera, ma sa koje adrese dolazilo ili se dešavalo, ne doprinosi nasuprot značajno urušava epidemiološku sliku. Očekujem bolju disciplinu svih kolega u javnoj sferi i na svakom mjestu, to sam više puta do sad javno iznosila i uvijek ću to ponoviti.

Ovo je prilika da podsjetim javnost na preliminarno istraživanje Instituta za javno zdravlje, koje dokazuje da zaštita od obolijevanja od korona virusa, nakon dobijene dvije doze vakcina u Crnoj Gori iznosi 93,38%, tačno toliko vakcinisanih građana se do danas nije zarazilo. Da vakcine i te kako štite i čuvaju glavu dokazuje i podatak da je među 240 hiljada i 109 građana koji su dobili dvije doze vakcine smrtnost svega 0,07%.

Dakle, koristim ovo vaše pitanje da se nadovežem na ono što ste elaborirali i kažem da je moja poruka svim građanima i građankama koji nas gledaju - nemojte da tražite lijek na internetu, vjerujte u medicinu i vakcinišite se. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 13:45:54)

Hvala vama, ministarko.

Komentar odgovora kolega Mugoša. Izvolite.

BORIS MUGOŠA (30.11.21 13:46:02)

Počecu od ovoga posljednjeg, pošto ste dali poruku građanima da ne gledaju internet nego da vjeruju u vakcine, nažalost, tu poruku je trebao da shvati prvi onaj koji je na čelu Vlade, ali očigledno previše gleda internet, ako bi gledao ono kako ste vi rekli.

Nikad u životu nisam manipulirao sa žrtvama, nađite mi jednu izjavu da sam okrivio nekoga za te žrtve.

Znate li šta je najlicemjernije? Što smo ovdje u ovom domu čuli da ne treba dramatiizovati stvari oko žrtava. Sjećate se toga odgovora premijera "Nemojmo da tu stvar dramatiizujemo"? Da ne dramatiizujemo 2.300 izgubljenih života tokom ove pandemije? To je najdramatičniji podatak koji se desio Crnoj Gori. Ja mislim da su te izjave licemjerne. Ja sam očekivao da ćete svi vi iz zdravstvenog sistema izaći javno i reći ovo je vrhunac licemjerstva. Ja sam očekivao da ćete vi svi izaći i reći vrhunac licemjerstva je što oni koji donose mjere krše epidemiološke mjere. To je ljudi vrhunac licemjerstva i može im se, može im se, je li ih ko kaznio za to što krše. A je li kaznio onoga građanina koji je kršio ili onoga vlasnika ugostiteljskog objekta? Jeste kaznio. I o čemu mi onda pričamo ovdje?

Ja sam stvarno očekivao da ćete mi odgovoriti da omalovažavaju nosioci javnih funkcija, i omalovažavaju. I tvrdim po stoti put, svaki javni funkcioner koji krši svjesno epidemiološke mjere i daje izjave koje su suprotne stavovima nadležnih institucija omalovažava zdravstvene radnike, sve vas zdravstvene radnike omalovažavaju oni. A nemojte da vas pokušavaju manipulacijama prevesti na teren da vas građani omalovažavaju. Omalovažavaju vas nosioci najviših javnih funkcija. Sve ono što vi radite, sav onaj vaš napor oni omalovažavaju. A znate li koja je razlika između građana i njih? Građani vas plaćaju, od njih dobijate zarade i oni mogu da imaju svoj stav prema tome. Ali ovi koji obavljaju najveće funkcije oni nemaju pravo na takvo ponašanje.

Prema tome, tužna je činjenica, tužna je činjenica što mi tvrdimo nakon dvije godine da imamo situaciju da oni koji nam donose odluke te odluke ne poštuju. Neću da pričam o antitijelima, to je degutantno. Pričati o dovoljnom broju antitijela u 2021. godini, nakon godinu i po dana od kad je krenula pandemija i reći da je to neki ljekar njemu rekao, vi morate da znate koji je to ljekar, vi morate da znate u sistemu koji je to ljekar, za to što taj ljekar govori suprotno od vas, suprotno od nadležnih institucija. Vi u sistemu imate ljude koji govore suprotno od onoga što vi kao struka preporučujete građanima. Ne može da se kaže - ja ne znam koji je to ljekar, jer taj ljekar možda govori još hiljadu ljudi, dvije hiljade ljudi imate

dovoljan broj antitijela. Āe je on to pročitao? Koja to studija pokazuje dovoljan broj antitijela. Ako nađete tu studiju objavite je, da ovaj narod zna o čemu se radi.

Na kraju, imam poruku za ljekare. Kapa dolje i vama i medicinskim sestrama. O tome pričam godinu i po dana, i ne samo zbog pandemije. Uvijek sam branio ljekarsku struku u Crnoj Gori. Ima izuzetaka koji je prljaju, ali to su izuzeci. Ali, vaš integritet ne mogu ja da čuvam, morate ga čuvati vi, ali ga ne možete čuvati ako ste neprincipijelni, ne možete ga čuvati ako ćutite na neke stvari i ne možete ga čuvati tako što mislite da vam je funkcija važnija od svega. Nije. Funkcije su prolazne, a vi ćete ponovo poslije funkcije da se vratite na ista radna mjesta i da saradujete i radite sa istim ljudima. Prema tome, vas molim čuvajte svoje dostojanstvo. Ono je mnogo vrednije od nekih stvari koje su trenutne u životu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 13:50:57)

Hvala poslaniku Mugoši.

Posljednje pitanje upućeno ministarki zdravlja kolega Halil Duković. Izvolite.

HALIL DUKOVIĆ (30.11.21 13:51:08)

Zahvaljujem.

Poštovani građani, dame i gospodo poslanici, ministarko Borovinić Bojović,

Dobio sam odgovor na postavljeno pitanje i drago mi je da ste ga u potpunosti razumjeli, a usmjereno je u cilju promocije vakcinisanja i značaju vakcinacije u borbi protiv ove pandemije u kojoj se mi nalazimo. Inače, to je i najveća obaveza i Ministarstva zdravlja, ali i nas kao društva u cjelini. Nadam se da ćemo, u našem dijalogu, istaći značaj vakcinacije za borbu protiv pandemije izazvane koronavirusom. Zašto to kažem? Danas kod nas, ali i u svijetu najveći broj novooboljelih i preminulih, na žalost, dolazi iz reda nevakcinisanih osoba. Stručnjaci tvrde da su vakcine najveći izum ne samo u medicini nego i u čovječanstvu i da su one spasile do sada milione života u istoriji čovječanstva. Čak tvrde da čovječanstvo ne bi bilo ovako kakvo ga danas poznajemo da nije bilo tih vakcina.

Mi danas imamo vakcinu protiv koronavirusa, ali na žalost pandemija ne jenjava u Crnoj Gori. Imamo punktove kojima se dijele vakcine, ali nemamo onaj željeni efekat koji želimo da imamo. Svakodnevno svi, posebno ljekari, ali i ovdje u parlamentu čujemo pozive na vakcinaciju, ali nemamo onaj efekat koji želimo svi da ostvarimo. Gdje je onda problem. U čemu je problem da mi ne možemo dostići ono što je želja svakog građanina u Crnoj Gori.

Imamo, na žalost, pojavu novog mutiranog virusa koji je nazvan omikron i, istina, još uvijek se ne znaju sve informacije o njemu. Ako se ustanovi da je on još opasniji, zarazniji od delta soja imaćemo sigurno svi jako problematičnu zimu. Znamo šta to znači. Rast broja novooboljelih, na žalost rast broja preminulih. Šta će sve to značiti za ukupno društvo, a posebno za zdravstveni sistem u Crnoj Gori koji je na izmaku snaga, zaista ne treba ponavljati. Da budem jasan. Nije ovo problem s kojim se susrijećemo samo mi u Crnoj Gori. Cio svijet se bori s ovim problemom, neko više neko manje, ali mi moramo znati jednu činjenicu, da smo mi mala država s malim sistemom i da u malom sistemu ispadanje ponekad i jednog čovjeka iz tog sistema može i te kako da ugrozi cijeli sistem.

Zato sam i potencirao danas da vodimo diskusiju o vakcinaciji, da vidimo što je uzrok da se ljudi ne vakcinišu. Hajmo da pojačamo ovu kampanju, da je možda malo i izmijenimo. Neka tema bude ono što ljude tjera da se ne vakcinišu, zašto građani Crne Gore sumnjaju u vakcine, da sućelimo te stavove, da pozovemo i naše stručnjake, ali i one koji se protive vakcinaciji. Neka javnost jednom konačno vidi čiji su argumenti jači. Moramo iskoristiti još više medije. Na žalost, ponekad nam se čini da antivakseri vode mnogo jaču i mnogo uspješniju kampanju od nas koji moramo istaći svaki put značaj vakcinacije, ali opet efekta nemamo kako bismo mi to željeli. Bojim se, ako se ovako nastavi, da će one riječi njemačkog ministra zdravlja koji je rekao da će u Njemačkoj do kraja zime biti svi ili vakcinisani ili će preboljeti koronu, veoma biti i ovdje u Crnoj Gori moguće.

Zbog toga sam i postavio poslaničko pitanje:

"Planirate li intenzivniju kampanju o značaju vakcinacije protiv koronavirusa kako bi građanima pružili sve informacije o korisnosti iste i za pojedinca i za društvo"? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 13:55:47)

Hvala.

Ministarka Bojović. Izvolite.

JELENA BOROVINIĆ BOJOVIĆ (30.11.21 13:55:52)

Hvala.

Prošle godine u decembru bilo je oko 10.000 zaraženih građana, a danas ih je tri puta manje - oko 2.500. Tokom cijele prošle godine urađeno je samo 130.000 testova. Ove godine urađeno je šest puta više - preko 700.000 testova. Da bismo pričali o nadzoru i praćenju epidemije moramo pričati o konkretnim mjerljivim rezultatima, a da bismo pričali o imunizovanim građanima moramo imati vakcine, složićete se, kolega Dukoviću. Prošle godine imali smo nula vakcina, samim tim i nula vakcinisanih.

Što se dosadašnje kampanje tiče, Crna Gora je ranije ispunila cilj Svjetske zdravstvene organizacije koja očekuje da u svakoj državi do kraja 2021. godine bude imunizovano bar četvero od deset stanovnika svake države. Zahvaljujući dosadašnjoj kampanji u Crnoj Gori je vakcinisano blizu 60% punoljetnih građana. Učinićemo sve da ovaj procenat bude mnogo višiji, da bude mnogo bolji i da napravimo takvu situaciju i atmosferu u Crnoj Gori da što veći broj građana koji su do sada imali dilemu ili prosto nisu htjeli da se vakcinišu promijene svoju odluku i donesu odluku u korist sopstvenog zdravlja i zdravlja cijele nacije, a to je da se svakako vakcinišu.

Svjesni činjenice da je među zaraženima najmanje onih koji su vakcinisani, to su građani do 40 godina, i svjesni uloge društvenih mreža u njihovim životima, ovih dana privodimo kraju kampanju u kojoj će naši ljekari objasniti ključne zablude u vezi s vakcinacijom protiv koronavirusa koje opstaju na internetu, gdje ćemo ih uz tradicionalne medije intenzivno i plasirati. Suština je u poruci da se lijek ne traži nigdje drugo već u medicini kojoj moramo da vjerujemo.

U isto vrijeme, podsjetiću vas da otpor prema vakcinaciji u Crnoj Gori, na žalost postoji dugi niz godina unazad. Na sve to je neko žmurio, nije mu to bilo toliko važno kao danas, a to nam pokazuje odnos prema MMR vakcini. Djeca koja su 2016. godišta vakcinisana su oko 90% slučajeva. S druge strane, međutim i na žalost, djeca koja su rođena 2019. godine vakcinisana su samo oko 20% do 25%. Intenzivnom kampanjom koju paralelno s vakcinom za kovid radimo s UNICEF-om vezano za vakcinaciju kada je u pitanju MMR vakcina, nadamo se da ćemo popraviti koliko je god moguće ovako loš procenat kojim trenutno raspolažemo. Infodemija je opasna koliko i sama bolest. Oblast imunizacije u Crnoj Gori godinama je, na žalost, zapuštan. Tim prije rezultati u oblasti vakcinacije protiv koronavirusa su, na žalost, takvi kakvi jesu i moraju biti bolji.

U tom kontekstu podsjećam da je Vlada Sjedinjenih Američkih Država donirala Crnoj Gori 2,7 miliona dolara kroz projekat jačanja kapaciteta za pružanje odgovora na COVID-19 u Crnoj Gori koji će implementirati Ministarstvo zdravlja zajedno s Kancelarijom Svjetske zdravstvene organizacije u Crnoj Gori. Kako je i poručila američka ambasadorica, uvažena Džudi Rajzing Rajnke, većina ovog projekta usmjerena je na dijagnostiku i terapiju. Poboľjšaćemo kiseonične kapacitete koji se koriste za tretman kovid pacijenata. Projekat je posvećen i ojačavanju prevencije unapređenja stope vakcinacije, posebno važno u ruralnim predjelima u Crnoj Gori. Žao mi je što se to odnosi na Tuzi jer je procenat vakcinisanih, na žalost, u ovoj opštini veoma nizak, da ne kažem među najnižima na skali gdje ste vi direktor Doma zdravlja, što potvrđuje činjenicu da treba zajednički da radimo na rješavanju ovog problema, a ne da pronalazimo probleme u ovakvim procentima. U predstojećem periodu očekujem svakako vašu izdašnu ljekarsku podršku u koju uopšte ne sumnjam. Što se tiče poruke ljekarima ljekari su sofisticirani dio društva, da ne kažem i najviši dio na društvenoj jednoj skali kvaliteta i uopšte jedan reprezent društva koji je na najvisem nivou, u svakom društvu, i treba da bude, i zato je moja poruka ljekarima kao ljekara i kao ministra zdravlja da njihov integritet ne treba da čuva niko osim oni sami, jer su oni dovoljno obrazovani, svjesni, kvalitetni da nema nikakve potrebe i razloga da se bilo ko drugi osim njih lično i zajedno sa njima i Ministarstvo zdravlja brine o njihovom integritetu i zato mi je zaista žao što su pojedini poslanici prosto našli za shodno da se dodatno zabrinu, jer smatram da ni ljekari, ni medicinsko osoblje neće doći u situaciju da ne umiju da sačuvaju svoj integritet i suverenitet. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 14:00:39)

Hvala ministarki Bojović.
Procedura Boris Mugoša.

BORIS MUGOŠA (30.11.21 14:00:47)

Uvažena ministarko, nema potrebe da mi odgovarate ...

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 14:00:50)

Molim vas, meni.

BORIS MUGOŠA (30.11.21 14:00:56)

Ova njena posledna opservacija odnosi se na ono što sam ja pričao.

Uvažena ministarko,

Nemojte, i biću malo grublji, da manipulišete sa činjenicom što obavljate posao ljekara, a sad ću da vam kažem zašto. To je za mene jedna od najvažnijih profesija u Crnoj Gori, ali nikad neću dozvoliti da to ako neko kritikuje donosioca odluka da se veže za to da ima nešto protiv ljekara. To je jedna klasična manipulacija koja se javlja u Crnoj Gori. Jedno su donosioci odluka, a drugo su ljekari sa svojim integritetom. Ja sam rekao 100 puta - kapa dolje svim ljekarima i medicinskim radnicima, a donosiocima odluka sam poručio da vode računa o svom integritetu. Znači, nemojmo da manipulišemo sa ljekarskim pozivom. Svaki pacijent ne treba da se plaši reakcija ljekara zato što ljekaru je obaveza da sve uradi da pomogne tom pacijentu. Niti je ljekar važniji od pacijenta niti je pacijent važniji od ljekara.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 14:02:24)

Ne ulazite u diskusiju molim vas, tražili ste proceduralno.

BORIS MUGOŠA (30.11.21 14:02:36)

Uvaženi potpredsjedniče,

Ne volim da neko prevrće moje teze, vrlo vodim računa što govorim i vrlo dobro vodim računa kome šaljem poruku i ponavljam na kraju funkcije su prolazne u životu. To trebamo svi da zapamtimo. Zahvaljujem. Ipak je ovo samo djelimično bila procedura, ali u redu. Idemo dalje.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 14:02:51)

Ipak je ovo samo djelimično bila procedura, ali idemo dalje.

Kolega Dukoviću, izvolite komentar odgovora.

HALIL DUKOVIĆ (30.11.21 14:03:03)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Zaista, mislio sam da ćemo razgovarati o struci, a da ćemo politiku ostaviti sa strane, jer mislim da u ovoj situaciji moramo istaći struku na prvo mjesto i borbu za svaki život našeg građanina da nam bude prioritet. Nekoliko činjenica na koje moramo ukazati jeste da je rečeno da prošle godine nije bilo vakcina. Tačno je, ne samo ovdje nego nigdje u svijetu. Prva vakcina je data negdje sredinom decembra u Evropi i u Velikoj Britaniji kada je i počela zvanično vakcinacija u Evropi. Tako da nije moglo ni biti vakcina u Crnoj Gori. Druga činjenica baratamo raznim činjenicama u vezi testiranja. Tačno je da se sad mnogo više testira, tačno je u tome da prošle godine nije bilo brzih testova, bili su samo PCR testovi. Vi morate znati jednu činjenicu da je izolacija trajala 14 dana, da se nakon tih 14 dana inficiranih ponovo testirao, pa nakon 48 sati i drugi put pa te proglašavam zdravim. Danas na osnovu brzog testa poslije deset dana proglašavamo nekog zdravim.

Prema tome, razvoj nauke je doprinio da imamo danas brze testove, a o pouzdanosti njih mi ljekari najbolje znamo, ali je najbolja prilika da omogući i olakša rad ljekarima i na nivoima primarne zdravstvene zaštite, ali i u kovid ambulancama. Još jednu činjenicu ću vas samo evo možda dobornamjerno opomenuti činjenicu da ste me prozvali direktorom Doma zdravlja, ja bih vas zamolio samo da se bolje informišete. Ja nijesam direktor Doma zdravlja. Dom zdravlja Tuzi je još uvijek dio Doma zdravlja Podgorice i tako funkcionišemo, ali hvala na lijepim željama. Ali vratiću se onome što je suština bila i mog pitanja - promocija o vakcinaciji. Moram građane podsjetiti da su mnoge bolesti prije 100 godina dominirale prostorima,

Podsjetiću vas velike boginje, male boginje, tuberkuloza, dječija paraliza, mnoge bolesti su sastavni dio ljudskog roda. Danas ne poznajemo te bolesti, čak i mi ljekari o nekima se upoznajemo samo preko literature. Šta bi se desilo kada bismo prestali sa imunizacijom. Sve te bolesti bi bile dio sad naše svakodnevice. Pomenuli ste MMR vakcinu, i svi se sjećamo epidemije koja je izbila samo zbog toga što su protivnici vakcinacije ubijedili roditelje da ne treba vakcinisati svoju djecu tom vakcinom. Izbila je epidemija malih boginja, čim je izbila epidemija, svi oni protivnici vakcinacije su nestali, ali je ostalo u zdravstvenom sistemu da se izbori sa tom epidemijom. Istu stvar imamo i danas sa korona virusom. Imamo vakcinu, ali nemamo željeni broj vakcinisanih. Šta se dešava? Razne neistine koje se plasiraju i nestručne stvari koje se plasiraju građanima u koje građani vjeruju. Moramo im dati odgovor na to, moramo malo jače reagovati da bi zaista taj procenat vakcinacije bio onako kako želimo, ali možemo to uraditi vrlo jako i jednostavno, možemo uzeti iskustva nekih drugih.

Ja ću ovom prilikom da ne bih prekoračio puno ovo vrijeme samo uzeti jedan primjer iz ne tako davne prošlosti zbog dva razloga, a radi se o onoj državi u kojoj smo svi mi živjeli, tadašnja velika Jugoslavija i epidemije velikih boginja koja se desila 1972.godine. Znamo da su velike boginje jedna od najsmrtonosnijih bolesti u istoriji čovječanstva gdje smrtnost 30%, ali za nepune dva mjeseca epidemija je iskorijenjena. I na koji način? Tako što su se za tih par nedelja 18.miliona stanovnika tadašnje Jugoslavije vakcinisali. Uzmite danas broj vakcinisanih od Slovenije do Makedonije vidjećete da skoro godinu dana poslije toga ne može se možda ni pola toga broja dospjeći. Još jedna druga činjenica. Velike boginje su izazivale smrtnost 30%, ovaj virus, korona virus izaziva smrtnost oko 1,5%, zavisno od sredine. Koliko je ljudi preminulo od kovida može li ko da sabere od Slovenije do Makedonije, samo u Crnoj Gori 2.300, a od najjače, najzaraznije bolesti velikih boginja u tadašnjoj velikoj Jugoslaviji preminulo je, vjerovali ili ne, 40 ljudi. To je pouka koju moramo uzeti u obzir bez obzira što neko o tom periodu ima i negativno mišljenje. Ja o tom periodu imam zaista pozitivno mišljenje. Zbog toga pozivam još jednom sve građane da iskoriste blagodeti vaccine, jer ova epidemija neće se zaustavljati dok se svi ne vakcinišemo, željeli to da prihvatimo ili ne. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 14:08:57)

Hvala Vama.

To su bila pitanja upućena ministarki zdravlja Jeleni Borovinić Bojović ja joj se zahvaljujem i državnom sekretaru Velju Čadenoviću na učešću i datim odgovorima.

Sada prelazimo na pitanja upućena ministru ekonomskog razvoja Jakovu Milatoviću. Tu imamo tri pitanja. Prvo pitanje je uputila Zdenka Popović, drugo Tamara Vujović, treće Bogdan Fatić. I odmah da vam kažem da koleginica Tamara Vujović nije prisutna, odnosno na službenom putu je, tako da to pitanje neće biti postavljeno. U sali samo vidim trenutno Bogdana Fatića, pa bih ga zamolio da on postavi prvo pitanje ako je spreman, ako može.

Izvolite, kolega Fatiću, a koleginica Zdenka Popović nadam se da će brzo doći.

BOGDAN FATIĆ (30.11.21 14:09:57)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvažene građanke i građani Crne Gore, poštovane koleginice i kolege poslanici, ministre sa saradnicom,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru ekonomskog razvoja gospodinu Jakovu Milatoviću, sam postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Koji su to projekti koji su realizovani ili se realizuju (od dana formiranja Vlade premijera Zdravka Krivokapića do danas, u opštinama Berane, Andrijevića i Petnjica, a finansirani su i podržani od strane Vlade Crne Gore i resornog ministarstva?

Na samom početku svog obrazloženja želim da pozdravim vašu odluku da posjetite Opštinu Berane, jer vjerujem da ste u neposrednoj komunikaciji koju ste imali sa čelnicima lokalne samouprave, građanima, ali i sa privrednicima imali priliku da se upoznate sa složenom socio-ekonomskom situacijom u Opštini Berane. Takođe, podsjetiću da je premijer Krivokapić prilikom imenovanja za predsjednika Vlade Crne Gore u svom uvodnom ekspezu saopštio da će Ministarstvo ekonomskog razvoja funkcionisati po principu preuzimanja dijela nadležnosti ne samo dotadašnjeg Ministarstva ekonomije već po principu preuzimanja dijela nadležnosti i drugih ministarstava koji su funkcionisali tokom prethodne vlade. Dakle, tu prevashodno mislim na Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstva nauke i Ministarstva finansija.

Prevashodni cilj ovakvog novog koncepta i formiranja Ministarstva ekonomskog razvoja, kako je premijer tada pojasnio, je optimalno funkcionisanje novog ministarstva koje bi kroz svoj mehanizam rada pospješilo razvoj industrije, mikro, malih i srednjih preduzeća, turistički IT sektor, a sve to u svrhu kreiranja: "ravnomjernog razvoja svih krajeva države". Takođe, komentarišući učinak prethodnih saziva Vlade u oblasti ekonomskih politika premijer Krivokapić je u svom ekspozeu saopštio da u Crnoj Gori postoji nizak stepen inovativnosti i produktivnosti privrednog sektora što u najvećoj mjeri utiče na nisku stopu zaposlenosti, a što u krajnjem kako je tada saopštio: "Nezaposlenost i dalje ostaje visoka naročito među ženama, mladima, Romima i nekvalifikovanim radnicima".

S obzirom na to da se nalazimo gotovo na kraju tekuće budžetske godine, a da je Predlog zakona o budžetu za 2022. godinu u skupštinskoj proceduri cijenim da je od izuzetne važnosti da nas, kao resorni ministar, zadužen za sprovođenje svih onih aktivnosti koje sam nabrojao i sve ono što je naveo premijer Krivokapić u svom ekspozeu, upoznate i informišete koje je nove projekte i programe Vlada CG je pokrenula ili realizovala u prethodnoj godini, koja je pojedinačna vrijednost svih pokreutih projekata i koliko je po tom osnovu ukupno investirano u opštine Berane, Andrijevicu i Petnjicu?

Poseban značaj mog pitanja se ogleda i u tome što govorimo o tri opštine gdje imamo najmanji indeks razvijenosti, a sa druge strane imamo najveći procenat nezaposlenosti. Takođe, podsjetiću da su u pitanju opštine koje se suočavaju sa ozbiljnim izazovima održavanja sopstvene likvidnosti, s obzirom na to da lokalne samouprave Berane, Andrijevica i Petnjica svojim finansijskim kapacitetima nemaju mogućnost da adekvatno odgovore svim onim potrebama građana i privrede kako po pitanju izgranje lokalne saobraćajne komunalne infrastrukture tako i po pitanju pružanja adekvatne podrške privrednicima koji se suočavaju sa velikim izazovima kako da održe svoje biznise.

S obzirom na to da je kroz zvanična vladina dokumenta podvučen značaj sjevernog ragiona, kao i neophodnost vladinih ulaganja u sjeverne opštine sa čim smo, rekao bih, svi saglasni ovo pitanje je idealna prilika da stanovnici ove tri opštine danas čuju od resornog ministarstva koliko sredstava je uloženo u cilju snaženja privrednog sektora turističke i industrijske privredne grane, podsticanju inovativnosti i kako je to u krajnjem uticalo na smanjenje nezaposlenosti u ove tri opštine. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 14:14:05)

Hvala.
Ministre Milatoviću, pravo na odgovor.
Izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (30.11.21 14:14:10)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Poštovani poslaniče Fatiću, na početku želim da kažem da kao jedan od prioriteta Vlada je u 2021. godini postavila snažan temelj na kojima će Crna Gora ravnomjerno se razvijati. Nedopustivo je da jedan dio države doživljava ekspanziju, a da nam iz drugog odlaze ljudi zbog siromaštva. Zato se u ime Vlade od samog početka zalažemo za inkluzivnost jer svaki građanin zaslužuje da živi dostojanstveno od svog poštenog rada. Dva krovna projekta koji govore u prilog našim opredjeljenjima su "Evropa sad" i "Crna Gora odmah". Upravo nose takva imena jer nemamo vremena za gubljenje. Naša je odgovornost da reagujemo efikasno i iskoristimo dragocjeno vrijeme kako bismo što prije obezbijedili perspektivno okruženje iz kog ljudi ne žele da odlaze. Nije mi drago što ste sačekali da mene pitate za Andrijevicu i Petnjicu kao dvije ubjedljivo najnerazvijenije opštine u Crnoj Gori, ali drago mi je da makar sada brinete jer da ste to radili na vrijeme ne bi bile svrstane na dno liste sa indeksom razvijenosti od 28% državnog prosjeka u Petnjici i 41% državnog prosjeka u Andrijevici. Tu je i Berane na 18 mjestu, od 24, sa inedksom razvijenosti od 65% od državnog prosjeka, što je zabrinjavajući, imajući u vidu potencijale koji su vam u prethodnih 30 godina bili na raspolaganju.

Prije nego odgovorim na vaše pitanje zbog građana želim da iznesem nekoliko stavki iz Izvještaja o realizaciji Strategije regionalnog razvoja Crne Gore za period 2015 - 2020. godine, kako biste i vi i oni shvatili na čemu je počivao razvoj sjevera. Prema ovome Izvještaju o realizaciji Strategije regionalnog razvoja za prethodni period 25% aktivnosti nije realizovano, 30% je djelimično realizovano, a za 9% podaci nisu dostupni. Znači, 2/3 svih aktivnosti nije realizovao. Ono što je najviše porazno je što nijedna dosadašnja strategija nije uspjela da odgovori na problem depopulacije sjevera, uključujući i ove tri spomenute opštine.

Gospodine Fatiću, pitam vas da li znate da u čak 13 opština na sjeveru Crne Gore 40% stanovništva živi u riziku od siromaštva. Jednako teško će mi pasti bilo koji vaš odgovor jer ukoliko ne znate onda vas nije ni zanimalo, a ukoliko znate onda mi je zastrašujuća smjelost da upravo vi inicirate ovu temu sada.

Politika upravljanja sjeverom, poštovani poslanice Fatiću i poštovani građani Crne Gore, dovela je da u prethodnih 30 godina naš sjever izgubi tačno 50.000 stanovnika. Pripremajući kapitalni budžet, za razliku od prethodnih godina, izdvojili smo skoro 500 eura po glavi stanovnika za narednu godinu za sjeverni region, što u ukupnom iznosu iznosi oko 80 miliona eura od ukupnog kapitalnog budžeta za sjeverni dio zemlje. Ovim pokazujemo da je politika Vlade, pored Evrope sad i Crne Gore odmah, i sjever sad i sjever odmah. Poređenja radi recimo za Glavni grad po glavi stanovnika kapitalni budžet za narednu godinu iznosi oko 130 eura dok je za Petnjicu on na nivou oko 160 eura po glavi stanovnika, za Andrijevicu 210 eura, u Beranama skoro na istom nivou kao u Glavnom gradu. Više nemamo zaista vremena za gubljenje, poštovani poslanice Fatiću. Građani sjevera nemaju više vremena za gubljenje, previše su vremena do sada izgubili i sada im moramo pružiti novu perspektivu i kvalitet života.

Sada da se vratim na vaše primarno pitanje, između ostalog, na koje ste dobili odgovor od mene i mog ministarstva na šest strana i nadam se da ste zadovoljni sa njime. Moram ovdje još jednom da kažem da je pitanje jako opširno i da ste u odgovoru takođe dobili priloge od ministarstva kapitalnih investicija i poljoprivrede koji naravno o ekonomskom razvoju brinu pored Ministarstva ekonomskog razvoja. O ključnim postignućima Ministarstva ekonomskog razvoja tokom samo jedne godine rada čiji benefiti su vidljivi ne samo u opštinama koje ste pomenuli već na nacionalnom nivou govore i sljedeće činjenice da smo pomogli građane i privredu u prvoj polovini ove godine sa 320 miliona eura, da smo oporavili posrnuti turizam i da smo ove godine, po podacima Centralne banke CG, za prvih devet mjeseci zaradili 700 miliona eura od turizma. U poređenju sa 144 miliona koje smo zaradili za cijelu prošlu godinu, to je pet puta više za prvih devet mjeseci, da sada ove godine bilježimo rast od 13,4% u odnosu na onaj koji je bio kroz 15% u 2020.godini. Da se naše aktivnosti odnose na stimulisanje privrede koji je zasnovan na inovacijama, što govori činjenica da smo kao Ministarstvo ekonomskog razvoja prije dva mjeseca kreirali Fond za inovacije, koji će u narednom periodu kroz sredstva iz budžeta, opredijeljena u iznosu od milion eura, između ostalog, biti nosilac operativne promocije i podrške našim inovativnim kompanijama, pored ostalih i onih u sjevernom dijelu zemlje.

Takođe, uspjeli smo da se samo godinu dana osvrnemo se i na naše radnike, na one koje su nepravedno bile žrtve užasno teške tranzicije u prethodnih 30 godina. Počeli smo, istina je, sa radnicima u Metalsko-rudarskom sektoru za koje smo donijeli zakon koji će biti usvojen u četvrtak na sjednici Vlade, a Zakon o finansijskoj podršci za bivše radnike iz rudarske i metalske industrije i za tu svrhu izdvojili 12 miliona eura. Što znači da će oko 1000 radnika dobiti finansijsku podršku od 12.000 eura. Zajedničkim naporima sa svim institucijama sistema ćemo do kraja godine staviti temelje novog kreditnog garantnog fonda Crne Gore i konačno će Crna Gora dobiti kreditno-garantni fond i na taj način, između ostalog, pored našeg investicionog razvojnog fonda, sva naša mala privreda, a pogotovo ona sa sjevera će imati još jednu instituciju u državi da računa na nju, prije svega u ovom dijelu pristupa kreditiranju.

Takođe, kad su u pitanju neke stvari koje realizuje Ministarstvo ekonomskog razvoja ovdje bih, prije svega, izdvojio program za unapređenje konkurentnosti privrede, za koji smo potrošili oko tri miliona eura za ovu godinu. Od tih tri miliona eura devet preduzeća u Beranama, dva iz Andrijevice i dva iz Petnjice su bila podržana u iznosu od skoro 100.000 eura.

Takođe, da vas napomenem da je Ministarstvo ekonomskog razvoja koordiniralo i prvim i drugim paketom podrške, a da u okviru tog paketa podrške prije svega, najveći dio je bio program koji se odnosio na subvencionisanje zarada. Da smo kroz program subvencionisanja zarada podržali preduzeće u Beranama sa skoro pola miliona eura u ovoj godini, da smo podržali preduzeće u Andrijevici, sa skoro 30.000 eura u ovoj godini i da smo podržali preduzeća u Petnjici, sa 10.000 eura u ovoj godini.

Kao što ste rekli na početku vašeg izlaganja Ministarstvo ekonomskog razvoja je preuzelo poslove turizma iz Ministarstva održivog razvoja i turizma i između ostalog sprovodimo i programe podrške turizmu. Prije svega, ovdje mislim na podršku seoskom turizmu koji, kao što znate, jeste okusnica djelova u Beranama, Andrijevici i Petnjici i na taj način smo ove godine podržali sedam domaćinstava u Beranama kroz mjere podsticaja ruralnog turizma.

Takođe smo, kao što znate, pokrenuli jedan jako uspješan projekat podrške seoskom turizmu, đe je i seoski turizam bio uključen i kao sav ostali turizam u Crnoj Gori. Prije svega u ovom privatnom dijelu, kroz vaučere koje smo dali zdravstvenim i prosvjetnim radnicima od čega su ovdje i vi imate te odgovore imali benefite i građani tj. ponudioci turističke ponude u Beranama, Andrijevici i Petnjici.

Ukupno realizovana podrška u dijelu turizma se odnosi na 62.000 eura u Beranama i oko 5.000 eura u Petnjici i Andrijevici.

Što se tiče nekih kapitalnih stvari ovo su informacije iz ministarstva kapitalnih investicija. Nastaviće se naredne godine sa rekonstrukcijom regionalnog puta Berane-Petnjica, za koje je u budžetu planirano skoro milion eura.

Takođe, već je na Vladi usvojeno dodatno sredstava za završetak puta Lubnice-Jezerine koji, nadam se, biće otvoren naredne godine.

Takođe, ovdje želim da istaknem i da će se naredne godine početi sa rekonstrukcijom puta Lepenac-Ribarevine, Poda-Berane.

Ovdje želim da kažem još na kraju da je vrlo dobro iskorišćena i moja posjeta Beranama, koju ste spomenuli i da još neka tri projekta koja smo taj dan dogovorili sa lokalnom samoupravom, a koja ovdje mogu nekako zvanično i da najavim. To je uključivanje beranske strane Bjelasice u okviru integrisanog skijališta 1600.

Pod broj 2 - unapređenje infrastrukture u biznis zone Rudeš.I pod broj 3 - da od Beranskog aerodroma napravimo regionalni centar za vanredne situacije.

Zahvaljujem.

Izvinjavam se zbog prekoračenja.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 14:24:17)

Hvala Vama, ministre.

Pravo na komentar odgovora, kolega Fatić.

Izvolite.

BOGDAN FATIĆ (30.11.21 14:24:23)

Hvala, potpredsjedniče.

S obzirom na to da mi je ministar uputio pitanje da li poznajem situaciju na sjeveru da ga informišem. Da ja živim na sjeveru, tamo sam rođen, tamo živim zajedno sa svojom porodicom i dobro poznajem prilike na sjeveru.

S obzirom na to da ste jedan dobar dio vašeg odgovora na moje pitanje usmjerili negativno prema onim učincima prethodne vlade, na čelu sa Demokratskom partijom socijalista, iskoristiću priliku ministre da podsjetim i vas, ali prije svega da podsjetim građane Opština Berane, Andrijevića i Petnjica da su prethodne vlade u kontinuitetu ulagale ozbiljan napor kao i značajna finansijska sredstva usmjerena ka planiranju i realizaciju velikog broja projekata u sjevernom regionu Crne Gore. Što je za posljedicu, između ostalog, imalo i povećanje interesovanja renomiranih investitora za dalja ulaganja u ovaj dio naše zemlje. Pored milionskih infrastrukturnih projekata definisan je i značajan broj projekata odnosno mjera podsticajnih, a što je još važnije blagovremenih mjera u više oblasti, tu posebno izdvajam na mjere koje su donešene u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Tako da se ukupna ulaganja u razvoj sjevera Crne Gore u periodu od 2015. godine, zaključno sa 2020.godinom, u periodu dok je Demokratska partija socijalista zajedno sa svojim koalicionim partnerima vršila vlast ukupno iznosila oko 1,76 milijardi eura. Ovo je u prosjeku na godišnjem nivou oko 288 miliona eura, što je činilo oko 50% od ukupnih ulaganja u Crnoj Gori. U svim ovim ulaganjima privatni kapital je učestvovao sa učešćem od 20%. Ovakav strateški pristup planiranja razvoja usmjeren ka održivom regionalnom razvoju imao je svakako brojne multiplikativne efekte koje su između ostalog dovele i do smanjenja stepena razlike između najrazvijenije opštine na jugu i najmanje razvijene opštine na sjeveru, sa osam na 5,6 puta.

Podsjetiću takođe, i ako sam to često saopštavao kroz svoja ranija izlaganja, da je samo tokom 2019.godine, po završnom računu budžeta za 2019.godinu u Opštinu Berane uloženo 13 miliona eura. Što je u najvećem dijelu realizovano kroz direkciju tadašnju direkciju javnih radova i direkciju za saobraćaj. U 2021.godini, Vlada Crne Gore čiji ste vi član za Berane je kroz Upravu javnih radova izdvojila oko 90.000 eura, a planom budžeta za 2021.godinu odvojili ste kapitalnim budžetom tri i po miliona eura. Kada budemo u prilici da razgovaramo o završnom računu budžeta za 2021.godinu, vidjećemo koliko je stvarno uloženo tih sredstava.

Složit ćete se, ministre, da je velika razlika uloženi 13 miliona eura u 2019.godini i planiranih tri i po miliona za 2021.godinu. Za razliku od Berana koje su dobile preko Uprave javnih radova oko 90.000 eura, Opštine Andrijevića i Petnjica praktično nijesu ni obuhvaćene kapitalnim budžetom. I u ovim opštinama nije realizovan nijedan projekat, što se tiče kapitalnog izdvajanja. Ovakva budžetska politika Vlade je prema opštinama je apsolutno diskriminatorna. Jer, prije svega se radi o opštinama čiji su lokalni budžeti na takvom nivou da ne mogu da pruže adekvatnu podršku, kako građanima, tako i privredi. Po pitanju kako lokalne infrastrukture, tako i po pitanju podrške privrede i privrednicima koji imaju velike izazove kako bi održali svoje biznise.

Osvrnuću se i na zvanične podatke Zavoda za statistiku Crne Gore iz septembra o.g. Ukupan broj radno angažovanih, odnosno zaposlenih lica u 13 opština sjevernog regiona iznosi oko 22.000, što predstavlja svega 15% od ukupnog broja zaposlenih u Crnoj Gori.

A ja ću vas, ministre, takođe podsjetiti da u 13 opština živi 30% stanovništva Crne Gore. Sa druge strane imamo 25.000 nezaposlenih u ovih 13 opština, što znači da imamo 3.000 više nezaposlenih nego zaposlenih indeks razvijenosti Opštine Berane iznosi od oko 57%, Andrijevice kazali ste 41%, a Petnjice oko 29%. Poređenja radi najveći indeks razvijenosti imamo u Opštini Budva, gdje je indeks razvijenosti 160%.

Broj nezaposlenih lica u opštinama sjevernog regiona je na kraju 2019.godine, iznosio 19.000, u septembru 2021.godine. Dakle, u godinu koju vi nazivate godinom oporavka, broj nezaposlenih na sjeveru je iznosio 25.000, što je za oko 6.000 više nego na kraju 2019.godine.

Samo u 13 opština sjevernog regiona u posljednjih devet mjeseci oko 3.000 ljudi je ostalo bez posla. Politikom ove vlade, politikom vašeg ministarstva kojim vi rukovodite u prosjeku svakih mjesec dana oko 312 ljudi na sjeveru Crne Gore ostane bez posla. Ovo su zvanični podaci i nije ih Demokratska partija socijalista izmislila. Ovo je Vaš učinak, učinak Vašeg ministarstva, učinak Vašeg premijera. Dakle, uspjeli ste za godinu dana na sjeveru od investicione destinacije da dovedete sjever gotovo do prosjačkog štapa. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 14:29:47)

Zahvaljujem.

Posljednje pitanje za danas upućeno ministru Milatoviću, kolegicama Zdenka Popović. Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ (30.11.21 14:29:59)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani ministre sa saradnicom,

Ja sam vama poslatavila sam sljedeće posaničko pitanje:

Na koji način Ministarstvo ekonomskog razvoja namjerava da ispravi nepravdu prema bivšim zaposlenim u preduzećima u kojima je uveden stečaj, a kojima su grubo povrijeđena njihova imovinska prava zbog zloupotreba od strane poslovnih struktura, odnosno poslodavaca? Kao posljedica tranzicije i privatizacije društvene imovine, čiji su titulari bili zaposleni u crnogorskim preduzećima u društvenoj svojini, došlo je do masovnog otpuštanja radnika, kao tehnološkog viška, uglavnom na štetu radnika, bez isplaćenih zarada, otpremnina i povezanog radnog staža. Pravo na zaradu i zaštita za vrijeme nezaposlenosti su stečena prava zaposlenih i ona nikad ne zastarijevaju po "pravilima i principima građanskog prava", posebno ako su prava radnika iz radnog odnosa prekinuta uvođenjem stečaja, bez krivice radnika. Da li će Ministarstvo ekonomskog razvoja u najkraćem roku uzeti u razmatranje dokumentaciju koja potvrđuje prevaru bivših radnika Elektronske Industrije Obod AD Cetinje, Košute Cetinje i ostalih ugašenih cetinjskih preduzeća? Ovo iz razloga što je cetinjska privreda najveća žrtva tranzicionog perioda, a Prijestonica u kojoj rade još samo kafane i kladionice, to ni po čemu ne zaslužuje.

Poštovani ministre Milatoviću, Crna Gora nema privredu, uništena je u periodu tranzicije na način što su svi privredni kolektivi, mijenjajući vlasničku strukturu kroz proces privatizacije, kroz stečaj ili prodaju akcija na berzi, došli u ruke privatnog sektora. Epilog ovakvog modela privatizacije je veliki broj radnika na ulici bez posla i neispunjenog socijalnog programa ili sa zaradom mnogo nižom nego u ranijem periodu, neuplaćenih poreza i doprinosa, što znači da je veći dio radnika ostvario manju penziju nego što je bi je ostvario da su uplaćeni svi doprinosi. Jedan dio radnika nije ni mogao da se penzioniše zbog nepovezanog radnog staža i neuplaćenih doprinosa. Nikada niko nije snosio neku vrstu sankcije zbog drastičnog kršenja prava radnika.

Poštovani ministri i poštovani građani Crne Gore,

Crna Gora je država socijalne pravde zasnovana na vladavini prava, tako kaže Ustav Crne Gore u članu 1. Ovo je godina socijalne pravde i početak ispravljanja svih nepradi koje je prethodna vlast učinila nekadašnjim radnicima. U tom smislu Vaše Ministarstvo je, na predlog poslaničkih klubova vladajuće većine, pripremlilo Prijedlog zakona o finansijskoj podršci za bivše zaposlene iz rudarsko metalnog sektora, i u ime Kluba Demorata ja izražavam zaista veliku zahvalnost zbog toga što smo bili partneri u ispravljanju ove nepravde. Nepravdi ima jako mnogo.

Koliko je prethodna vlast Demokratske partije socijalista i njihovi koalicioni partneri, iskreno imala namjeru da riješi životne probleme nekadašnjih radnika, a koje je sama napravila kako bi lakše manipulirala njima, govori činjenica da je sredinom novembra 2011.godine Skupštini Crne Gore predat

Predlog zakona o načinu i visini obeštećenja zaposlenih kojima je prestao radni odnos zbog stečaja ili kao tehnološkom višku i na otpremninu, to je bio zakon leks specijalis, podržan od 7.755 birača, po članu 93 stav 2 Ustava Crne Gore. Zakon je predao bivši predsjednik Ustavnog suda profesor Blagota Mitrić, i to dovoljno govori o ozbiljnosti prijedloga ovog zakona.

Koliko je sve izgubilo smisla do dana današnjeg kada je u pitanju zaštita prava iz rada i po osnovu rada govori činjenica da se i danas, usljed razrešenja visokih funkcionera i direktora pa čak i gubitaša određenih državnih kompanija, isplaćuje otpremnina od više desetina hiljada eura samo za nekoliko godina radnog staža, a velikoj većini bivših zaposlenih čije su kompanije otišle u stečaj ili su proglašeni tehnološkim viškom, radnici koji su ostali bez posla, ne svojom krivicom, imali su pravo na isplatu samo 1.926 eura preko Fonda rada, bez socijalnog programa, onako kako je to bilo predviđeno kada su ta preduzeća odlazila u stečaj ili su gašena. Na kraju, za ovaj krug da kažem, zaista patriotski, zaista pravedno i zaista dostojanstveno, po mjeri DPS vladavine. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 14:35:36)

Hvala kolegici Zdenki.

Odgovor ministar Milatović. Izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (30.11.21 14:35:45)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Uvažena poslanice Popović,

Prije nego što odgovorim direktno na Vaše pitanje, želim da podsjetim sve nas ovdje i građane u Crnoj Gori da je u poslednjih 30 godina patriotizma uništeno sledeće: Fabrika celuloze Berane; Fabrike kože Polimka; Fabrika za proizvodnju guma Guming; Fabrika obuće Lenka; Vojna fabrika Prva petoljetka, Vunakrski kombinat Vunko, Gornji Ibar - Rožaje, Velimir Jakić - Pljevlja, Titeks - Podgorica; Fabrika elektroda Plužine; Fabrika Vukman Kruščić - Mojkovac; Rudnik Brskovo; Fabrika alučeličnih užadi - Kolašin; Autoprevozno Nikšić; Obod Cetinje; Košuta Cetinje; Solana "Bajo Sekuklić" Ulcinj; Prvoborac - Herceg Novi; Mljekara - Podgorica; Radoje Dakić - Podgorica; Marko Radović - Podgorica; 19.decembar - Podgorica; Gorica - Podgorica; Imako; Mladost - Bijelo Polje; Špiro Dacić; Termo; Šuplja stijena; Optel Pljevlja; Građevinar Pljevlja; Gornji Ibar - Rožaje; Šumarsko preduzeće Rožaje; Roteks - Rožaje; Ipregracija drveta -Kolašin; Livnica - Nikšić i tako dalje i tako dalje.

Sve nagomilane nepravde i sve akumulirane gubitke ova Vlada za godinu dana nije mogla da riješi. Mislim da je ovo zakonsko rješenje, uvažena poslanice Popović, koje ste spominjali zaista jedan dobar primjer rada ove Vlade i saradnje sa svim šefovima poslaničkih klubova parlamentarne većine i ja ovom prilikom zahvaljujem na tome.

Da vas podsjetim da je Vlada Crne Gore od prvog dana svog mandata, posvećeno radila na prevazilaženju velikih problema sa kojima se suočila privreda i građani usljed pogubne tridecenijske politike koju sam sada i nabrojao, a ovo je samo dio koji se odnosi na prerađivačku industriju. Svakodnevno i veoma pažljivo analiziramo i razmatramo sve zahtjeve koji pristizu od strane mnogih bivših radnika o raznim nepravdama koje se odnose na neisplaćivanje zarada i otpremnina, nepovezivanje njihovog radnog staža i mnogih drugih problema na koje nam ukazuju bivši radnici. Mi razgovaramo sa radnicima, ne bježimo od radnika. Shodno tome, trudimo se da, u mjeri mogućeg i raspoloživog, stvorimo mehanizam kako bi, u što većoj mjeri, izašli u susret najvećem broju opravdanih zahtjeva bivših radnika.

Analizirajući istorijat gašenja velikih državnih preduzeća, Vlada je utvrdila da su gubitak velikog zajedničkog tržišta kao i nekonkurentnost privrednih društava, ali i nedomaćinski odnos bivših vlasti, kao i često pogrešan izbor strateških partnera, neki od osnovnih uzroka otežanog ili potpuno prekinutog poslovanja velikog broja preduzeća u Crnoj Gori, pa tako i privrednih subjekata iz rudarsko metalnog sektora koji su poslovali u državnom vlasništvu.

Potpuni prekid poslovanja, bankrotiranje i uvođenje stečajnog postupka u velikom broju privrednih društava su posljedice tranzicionog perioda, koji je posebno bio vidan u sektoru upravo ove industrije. Najveći gubitnici iz tog procesa bili su radnici koji su ostajali bez posla i bez mogućnosti daljeg poslovnog angažovanja, pri čemu je često vrijednost prijevremenih penzija značajno manja od one koji bi zaposleni ostvarili da nije bilo prekida njihovog radnog odnosa.

Privredna društva iz sektorske rudarske i metalske industrije koja su zapošljavala više desetina hiljada radnika sa relativno visokim primanjima u kratkom vremenskom periodu u potpunosti su prestala da rade. Veliki broj zaposlenih je ostao bez posla, a oni koji su ostali na poslu radili su u otežanim uslovima. Samim tim, a kao što je i najavljeno krajem jula mjeseca obrazovana je radna grupa koja je bila zadužena

da pripremi zakonsko rješenje koje će dati osnovu za finansijsku podršku koja se odnosi na isplatu otpremnina prema bivšim radnicima iz sektora rudarsko-metalske industrije koje bivši radnici velikih državnih preduzeća iz ova dva sektora nijesu uspjeli da ostvare u prethodnom periodu. Ovo je prvi korak, jer ovim nije ispravljena sva nepravda u Crnoj Gori kojih ima puno. Izradi tog akta prethodilo je prikupljanje svih potrebnih podataka u pogledu broja i kategorije bivših radnika.

Srećan sam danas što mogu da pokažem ovdje da će ovaj nacrt zakona biti usvojen na Vladi u četvrtak i nakon toga naravno prosljeđen Skupštini. To je Zakon, odnosno Predlog zakona o finansijskoj podršci za bivše zaposlene iz sektora rudarske i metalske industrije. Zahvaljujem još jednom zaista, uvažena poslanice Popović, na Vašem zalaganju prilikom ovog slučaja.

Osvrnuo bih se sada i na pitanje koje ste postavili u dijelu posebno preduzeća sa Cetinja. U narednom periodu Vlada Crne Gore nastaviće da analizira sve zahtjeve i ostalih bivših radnika, jer kao što sam rekao rudarsko-metalski sektor je prvi sektor u cilju iznalaženja načina da se saglasno zakonskim procedurama ispravi nepravda koja im je učinjena u prethodnom periodu. Ističem ovdje da smo sastanke sa bivšim radnicima Oboda i Košute Cetinje zakazali već za sutra kako bismo zajednički detaljno razmotrili situaciju u kojoj smo se svi zajedno našli. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 14:41:44)

Hvala, ministre.

Pravo na komentar odgovora, koleginica Popović.

Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ (30.11.21 14:41:50)

Zahvaljujem, ministre, prije svega, na tome što imate senzibiliteta prema svim onim malim ljudima, da tako kažem, građanima Crne Gore koji su bili nekad radnička klasa, koji su stvarali ovu državu i koji danas praktično nemaju ništa, koji su ostali na ulici. Zaista, hvala na tome što pokušavate makar u ovoj prvoj godini vladavine ove vlade, da tako kažem, da ispravite da počnete da ispravljate sve one nepravde koje su učinjene u prethodnih 30 godina.

Naveli ste koliko je sve ugašeno privrednih kolektiva. Danas razgovaramo o tome koliko su funkcionalne i koliko su fiskalno stabilne i finansijski stabilne lokalne samouprave. Kako da budu finansijski stabilne kad su svi privredni kolektivi u svakom mogućem gradu Crne Gore ugašeni, urušeni. Praktično nema te radničke klase više ni u jednom jedinom gradu Crne Gore, nešto malo u Podgorici. Nikšić koji je bio nekada grad radnika i grad privredni, najveći gigant Crne Gore je praktično ugašen što se privrede tiče. U drugom dijelu pitanja sam vas pitala za Cetinje, grad koji najveći gubitnik u tom tranzicionom periodu gdje praktično nema nijedne više fabrike, ne postoji radničke klase tamo više, kako sam navela i u odgovoru, rade još samo kafane i kladionice, na žalost.

Postavila sam ovaj drugi dio pitanja samo zbog toga što smo nedavno imali priliku da čujemo predsjednika države koji je izjavio da se dostojanstvo Crne Gore brani sa Cetinja. Negdje evo postavljam logično pitanje kako je moguće da se brani dostojanstvo države sa Cetinja, grada koji je najveća žrtva tranzicionog perioda, u kome su ugašeni svi privredni kolektivi, kako sam prije rekla, koji je ostao bez radničke klase, a evo samo da podsjetim da je 2003. godine Cetinje imalo oko 5.000 zaposlenih. Gotovo svaki treći stanovnik Cetinja je imao posao, a danas, kao što sam već rekla, na Cetinju, evo na žalost, rade samo kladionice i kafane. Građani Cetinja praktično su predodređeni da odlaze na autobusku stanicu i da putuju u Budvu, Podgoricu ili ostale primorske gradove kako bi zaradili za koru hljeba.

Primjeri prevare radnika Oboda i Košute su najeklatantniji primjer manipulacije radnicima. Podsjećam da je Komisija za ekonomsku politiku i finansije, u vrijeme kada je ministar ekonomije bio poslanik, moj kolega Branimir Gvozdenović koji je potpisnik zaključaka koji su se odnosili na socijalni program za sve zaposlene koji su željeli da napuste preduzeće Oboda dala saglasnost na prijedlog Sporazuma o poravnanju obaveza iz radnog odnosa i dala garanciju da će program biti realizovan, a taj program je podrazumijevao isplatu fiksnog dijela otpremnine u iznosu od 1.926 eura. To je realizovano, ali je podrazumijevao i isplatu varijabilnog dijela od po 500 eura po godini radnog staža na dan 31.03. 2008. godine. Oko 500 bivših radnika nije dobilo ovaj varijabilni dio niti su im isplaćeni doprinosi i povezan radni staž za period od pet godina. Možete misliti kolike su njihove te penzije male kada im ovih pet godina nije ušlo u taj penzioni staž. Zato predlažem, ministre Milatoviću, da u najhitnijem roku uzmete u razmatranje svu dokumentaciju, uključujući i Zakon o isplati otpremnina, leks spcijalis iz 2011. godine kako bi upravo sa Cetinja krenuli u ispravljanje nepravdi i vraćanju dostojanstva običnih građana, bivših radnika. Evo da kažem da ne zaboravljaju ni građani Crne Gore, a posebno ne građani Cetinja riječi bivšeg premijera iz

1996. godine koji je sa Cetinja poručio da Oboda nema gradili bi novi. Danas vidimo kako se izgradio novi Obod i danas vidimo kako je stari uništen i opljačkan. A evo ponoviću i riječi bivšeg gradonačelnika Cetinja gospodina Milovana Jankovića koji je tada 2003. godine ustvrdio da država nije htjela da prostorije Oboda da privatnicima kako bi se otvorila nova preduzeća već je odlučila da grad dobije status duhovnog i kulturnog centra. Cetinje danas niti je privredni, niti je duhovni, na žalost, nije ni kulturni centar. Cetinje danas, kako je rekao Njegoš "snom mrtvijem spava". Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.11.21 14:47:28)

Hvala Vama, kolegice Popović.

To bi bilo sve za danas.

Nastavljamo sutra u 11,00 časova, a prvo pitanje će postaviti kolegica Božena Jelušić, tako je po spisku, trenutno, ako ne bude nekih promjena, ne bi trebalo.

Hvala vam još jednom.

Ministre, zahvaljujem na učešću na sjednici i vašoj kolegici.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 11:02:07)

Poštovane kolegice i kolege, nastavljamo sa radom Četvrte posebne sjednice Drugog redovnog zasjedanja u 2021. godini. .

Danas će prvi set pitanja biti upućen Ratku Mitroviću ministru ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.

Prvo pitanje postavila je kolegica Božena Jelušić, a neka se pripremi kolegica Daliborka Pejović. Izvolite kolegice Jelušić.

BOŽENA JELUŠIĆ (01.12.21 11:02:32)

Poštovani svi,

Ja sam se izgleda pretplatila za pitanja upućena gospodinu Mitroviću, ali nije bilo drugačije ni proteklih 30 godina kada sam gotovo sve ministre kao aktivistica u ovoj oblasti, boga mi, žestoko napadala sa izuzetkom, zaista časnim, ministra Borozana, još davnih 90-ih godina.

Sada sam ministru Mitroviću postavila pitanje:

Do kog je stadijuma stiglo donošenje Prostornog plana države Crne Gore, drugog po važnosti dokumenta nakon Ustava? Na koji način su u njemu tretirana pitanja održivog razvoja i zaštite životne sredine kao i *zelene ekonomije*?

S obzirom na činjenicu da mi još uvijek nemamo prostorni plan Crne Gore, da u isto vrijeme imamo Zakon o prostornom planiranju i izgradnji objekata koji je donesen 2017. godine a po kojem se ne radi, nego se radi po proteklim planovima. Ministre Mitroviću, Vi na neki način danas stojite na čelu organizovanog haosa u ovom resoru. Prostorni plan je neophodan za razvoj svake države i pogotovo njen održivi razvoj. On mora da rezerviše prostor za određene potrebe, on je bitan zbog investicija, on je bio i ostao najveći i najvažniji resurs ove države. Ako nemamo viziju tog prostornog plana, ako nemamo jasna zakonska rješenja onda sve niže kategorije planskih rješenja mogu da naprave nepopravljivu štetu.

Šta se u prostoru događa? Prvo, Vi ste 2021. godine tek, a ja sam Vam ovo pitanje, o prostornom planu i o Zakonu u prostornom planiranju, postavila još u martu 2021. godine tri mjeseca, četiri nakon što ste došli na ovaj položaj, Vi ste tek u oktobru, ovome, formirali Savjet za reviziju. Pošto je sve na internetu dostupno i na razne načine u tom Savjetu, poštovani ministre, prevlast imaju energetičari a nekih struka ključnih za razumijevanje prostora nema. Ima, ministre, dosta vaših prijatelja. Čak jedan revident zločinačkih planova Budva Centar i Bečići. Vi ćete znati, pokušaću da se imenima ne koristim, revident koji se bavio planovima Budva Centar i Bečići, ne znam da li Vam je poznato da sam protiv gospodina Ralevića podnijela krivičnu prijavu, isto je tako trebalo da ih podnesem protiv crnogorske struke koja je revidirala sve što je neko našao za shodno da nacrti. Dakle, čini mi se da ste već izborom tog Savjeta narušili jednu vrstu i kredibiliteta, ako hoćete, i profesionalne širine ovog Savjeta za reviziju.

Prema programu Vlade za 2021. godinu bilo je predviđeno i usvajanje zakona o prostornom planiranju do kraja godine, ali to nije urađeno. Sad imamo paradoksalnu situaciju da se rade planovi koje taj zakon uopšte ne prepoznaje. Donose se PUP Budva i PUP Tivat ne znajući šta će prostorni plan reći za tu zonu. U Tivtu se pedalira stanogradnja. Voljela bih da nema povezanih lica sa Vama koji učestvuju u crtanju Tivta. Istovremeno se napadaju Žabljak i Pljevlja, Virpazar, kao zaštićena zona Skadarskog jezera, čak i partije trguju prostor, na primjer, Botunom i Tološima, drugim riječima ovaj prostor je toliko ugrožen da zaista smatram da se ovim najozbiljnije i u roku odmah Vlada mora pozabaviti. Od kad je 2017. godine

donesen novi Zakon o prostornom planiranju izrađeno je i u trenutnoj je izradni niz studija lokacija u zoni Morskog dobra, u zoni Kotora. DUP- ovi se mijenjaju, dopunjavaju bez ikakvog uporišta sem prelaznih i završnih odredbi u zakonu. Ovo formalno kazuje da taj zakon ničemu ne služi, takav kakav jeste, ako se u suštini primjenjuju stari zakoni. Zbog toga je kažem ministre da ste Vi sada na čelu organizovanog haosa.

Neka od rješenja toga Zakona o prostornom planiranju koji je /prekid/ koji je izazvao najveći mogući odijum stručne i civilne javnosti, takvi su da naliče onom zakonu koji je trenutno u Srbiji podigao građanske proteste. Dakle, tiču se eksproprijacije. Taj zakon mi ministre još nijesmo promijenili, još se nijesu stekli uslovi da se radi u okviru zakona i još uvijek nema prostornog plana. Prostorni plan je značajan da bi se uvezao prostor, da bi se smanjila mogućnost da se sa nižih nivoa devastira ono što se kasnije ne može popraviti u prostornom planu. Zato Vas ja pitam o tome kada će ti rokovi biti, kada Vi planirate da zaštitite ovaj prostor, jer sada na ovakav način bez novog zakona o prostornom planiranju i izgradnji objekata, sa prelaznim i završnim rješenjima koja dozvoljavaju da se napadaju sve nezaštićene lokacije po Crnoj Gori i sa kašnjenjem Prostornog plana mi, ministre, imamo ugrožen prostor do krajnjih granica.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 11:09:03)

Zahvaljujem.

Molio bih za ubuduće da malo vodimo računa o vremenu.

Ministre Mitroviću, izvolite, pravo na odgovor.

RATKO MITROVIĆ (01.12.21 11:09:14)

Mogu samo da kažem da Vi vjerovatno ne pratite šta se dešava, a i očigledno iz Vašeg nastupa ne vidim da sve Vi baš neki ekspert za prostorno planiranje i urbanizam. Ne znam koja je Vaša profesija, ali mogu to da zaključim.

Vi nijeste u toku da Prostorni plan Crne Gore, kao jedan od najvažnijih dokumenata poslije Ustava Crne Gore, je u završnoj fazi. Planirani rok završetka je 7. mart 2022. godine. Mi sada trenutno radimo, već je Nacrt pripremljen, mi konkretno imali smo prije desetak dana, pozvali smo svu stručnu javnost da prisustvuje, prije desetak obrađivač je izgradio Prostorni plan u dijelu infrastrukture, znači kompletan je urađen i pripremljen. Mi smo pozvali revidente, a Vi što kažete da Savjet nije kvalitetan, mi imamo jedan problem u Crnoj Gori, mi za pojedine oblasti nemamo dovoljno stručnog kadra, pa smo iz tog razloga morali iz inostranstva da angažujemo ljude da bi taj prostorni plan bio stvarno kvalitetan. To smo i uradili u tom planu.

Prvi sastanak koji smo imali i obrađivač je prezentirao sve u oblasti infrastrukture. Bili su pozvani i revidenti, a takođe i svi ljudi koji se bave infrastrukturom u Crnoj Gori. Tu je bilo jako interesantnih priča i govora. Nađite osobu iz Crne Gore koja je u domenu strateškog planiranja infrastrukture kompetentna da može da kvalitetno vrši reviziju. Toga mi nađite. Mi smo morali da ga angažujemo iz inostranstva zato što nemamo kvalitetan kadar. Mogu da Vam kažem koje smo mi dileme imali na tom dijelu kada je u pitanju infrastruktura. Da li brza saobraćajnica, konkretno počnimo od primorja, gdje ste Vi, da li ćemo da idemo most na Verige ili ćemo tunelom da idemo, kako je ekološki prihvatljivo s obzirom da je Bokokotorski zaliv zaštićen pod UNESCO, šta da radimo? Znači, našli smo rješenje kako da prevaziđemo. Jadransko - jonski auto-put, kako je kaolocija Jadransko jonskog puta i primorje, a imamo Nacionalni park Skadarsko jezero i to smo riješili.

Dalje, ako ide brza cesta u dijelu primorskom zašto ne bi išla brza cesta u sjevernom dijelu Crne Gore da poveže. Planer je napravio, po mom mišljenju, grešku jer je samo željeznički povezo Pljevlja, a nije brze ceste. Zašto ne povežemo Pljevlja, Bijelo Polje, Berane i Andrijevicu povezali i Plav brzom cestom. Revident je to predložio. Zašto je to predložio? Predložio je iz jednog razloga, pošto kad pogledate prostorni plan Srbije koji je u dijelu usvajanja ili je usvojen možda u međuvremenu, glavni turistički kapaciteti su na dijelu auto-puta od, da kažem zapadno-južni dio Srbije, znači od Požege do Boljara, a naši glavni turistički kapaciteti su na sjeveru. Lično mislim da sa tom brzom saobraćajnicom koju smo ubacili u planu mi ćemo da razvijemo sjever. To su naš osnovni koncepti što se tiče infrastrukture.

Imali smo prošlog petka, obrađivač je završio, što se tiče prostornog plana dio energetike u dijelu Nacrta, nijesmo pozvali, evo profesor Branko Radulović jedan od revidenata, Mišo Ostojić naši evminentni stručnjaci i tu su tako konstruktivne primjedbe bile obrađivaču. Konkretno mogu da vam kažem, Vi ste oko ekologije postavili pitanje. Zašto se Komarnici i Kruševo ne rade kao kao revezibilne hidroelektrane? Ne smijemo mi u budućem periodu ako je Crna Gora ekološka država da gledamo hidroelektrane kao energetski objekat. Taj prostor treba da gledamo da bude u funkciji razvoja turizma i drugih sadržaja održivog razvoja. Konkretno predložili smo da budu revezibilne i jedna i druga, zašto, da ne bi nivo između

minimalnih voda i kotla normalnog uspona bio velik, da bi to moglo turistički da avanzuje, poljoprivrednih i drugih stvari.

Sjutra imamo u 11 sati vezano za održivi razvoj i turizam. Mi smo u završnoj fazi, ali što je najviša poenta mi hoćemo da se to napravi kvalitetno i iz tih razloga mi angažujemo eminentne ljude iz inostranstva i radimo kako treba.

Što se tiče ovih drugih planova mi smo konkretno, Vi znate za Budvu da nema urbanistički prostorni plan. Treba da se napravi prostorni plan da bi se zaživjelo. Skoro je završen i Kotor, a Tivat nije. Izmjene i dopune su, nije novi plan, nego izmjene i dopune. Vi nemate školu u Tivtu. Morate da razvijate. Rade se izmjene i dopune sada u ovom trenutku. Što se tiče planova imate situaciju. Bijelo Polje - izmjene i dopune da ne bi ljude onemogućavali da realizuju svoje ambicije i projekte da privedu nove investitore. Što se tiče evo konkretno i Nikšić. Zašto imamo izmjene i dopune u Nikšiću, da bi Nikšić mogao energetske objekte da planira, industrijske neke sadrža da mu damo vjetar u leđa. Mi radimo sa nekim ciljem. Evo izmjene i dopune Ulcinja zašto ne i taj kraj. Završili smo i Gusinje, završili smo i Plav, radi se i u Rožajama, Andrijevića isto se završava. Mi radimo punim intezitetom. Očigledno da Vi ne pratite, možda nemate kontakata dovoljno sa ministarstvom da vidite šta se tu radi.

Ja mogu sada da Vam kažem, Vi ste ovo pomenuli cirkularnu ekonomiju nijeste sada u Vašem pitanju to naglasili. Mi smo tu napravili jedan revolucionarni potez. Napravili smo istraživanja, angažovali smo eksperte, uradili su studiju višekriterijumske optimizacije rangiranja za reciklažni centar koji će biti za osam opština. Već se priprema tender i prvi put rješavamo da nama čvrsti ovaj otpad ne bude problem. To je biznis. Trenutno se radi zakon o upravljanju čvrstim otpadom. Znate ko nam je konsultat u tome? Ljudi koji imaju ogromno iskustvo iz Njemačke i Švajcarske da bi mogli, jer mi nemamo dovoljno iskustva. Razvijamo projekat. Na primjer jedan od projekata je šta da se radi sa muljem od postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda. Razvijamo projekat zajedno sa Makedoncima da bi razvili taj projekat.

Mi u ovom dijelu prostornog planiranja smo dali najveći akcenat, ali imate jedan problem, interesuje me šta Vi mislite o tome. Mi imamo jedan problem, evo šest mjeseci radimo na izmjeni Zakona o prostornom planiranju i izgradnji objekata, ali zašto mi to brzo ne radimo? Prvo, moje lično mišljenje ako se brzo radi tu će biti i grešaka. Najbolji zakon, što se tiče problema prostornog planiranja za izgradnju objekata je napravljen 2000. godine prije 20 i nešto godina. Ovo nije moje mišljenje, ovo su mišljenja sa fakulteta. Od tada do dana današnjega svaki zakon je bio gori i gori. Kad pogledate sadašnji zakon da vidite koliko prepreka ima, Vi ste tu u pravu, da bi neki zakon ugledao svjetlost dana, koliko je to složeno i komplikovano. Evo gledajte samo za izgradnju objekata, pogledajte koliko je. Evo ja sam mnogo projekata u životu završio, ali je bilo jednostavno. Imate uslove, imate glavni projekat revidovani, dozvola, na osnovu toga se izvodi objekat, a sada ste uveli nekakve novine koje nigdje ne postoje u praksi u okruženju.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 11:17:19)

Komentar odgovora kolegice Jelušić. Izvolite, Vaša tri minuta.

BOŽENA JELUŠIĆ (01.12.21 11:17:22)

Vi ste u ovakvom nizu navođenja pokazali koliki je zaista značaj prostornog plana, ali suština mog pitanja je ostala neodgovorena, zapravo mi nemamo prostorni plan. Znam da komisija nije još uvijek verifikovala ono što je do sada urađeno i u najboljem slučaju to može da bude u formi nacrtu negdje iduće godine. Ne možemo ga imati do marta.

Rekli ste sami koliko je porazan ovaj Zakon o prostornom planiranju. Vjerujte slična rješenja su Srbiju sada zapalila. Mi još to ne radimo, jer po Vašem mišljenju što je brzo to je kuso, ali ministre nama prostor nepopravljivo propada, jer kakve svrhe imaju svi ovi niži planovi kad mi u prostoru ne znamo što hoćemo, kad su napadnute lokacije. Na to ste morali da odgovorite, prosto ste morali, morali su Vaši službenici u Ministarstvu da vas na to upozore. Zato ja kažem da je ovo neka vrsta organizovanog haosa, a ministre ona odgovara onoj vječitoj sprezi koja postoji između investitora, između prodate struke, između, ako hoćete i građevinske mafije. Zato se mora reagovati i to je svrha mog pitanja, a koliko se ja u to razumijem, da malo relaksiram situaciju pomenuću onu narodnu - ako ne znam da snesem jaje, znam što je mućak. Pa cijela Crna Gora zna šta nam se događa sa prostora. Ja sam se lično, eto za Vašu informaciju, 20 godina na čelu organizacije za zaštitu Budvanske rivijere - Za bolji grad bavila urbanizmom i zaštitom ambijentalnih sredina i saradivala sa svim arhitektima i urbanistima koji su htjeli da mi nešto objašnjavaju i to je moje znanje. Kad god nešto ne znam, vjerujte mi, pitam i tražim da budem informisana. Znam da sad idu ove parcijalne konsultacije sa saobraćajnim sektorom, sa energetikom, sve ja ove nepoznanice i ove alternative znam da mora prostorni plan da ponudi, da bismo znali kako ćemo se

odrediti prema Termoelektrani. Hoćemo li je čuvati do nekog trenutka ili ne? Hoćemo li most na Verigama ili prelaz na Lušticu? Hoćemo li brzu magistralu koju je premijer pominjao i možemo li za nju imati kredit ili ćemo ovu brzu obilaznicu? Sve je to meni jasno da se o tome radi, ali to niti je dovoljno transparentno, niti je dovoljno izloženo ni oku javnosti, sem tih nekoliko konsultacija koje ste imali, da Vam pravo kažem koje su nekako koincidirale sa postavljenim mog pitanja. Ne kažem da je zbog toga, ali koincidirale su baš 29. i 30. Sad vama dodatno hoću da postavim pitanje. Na primjer, ministre, kako i na osnovu kojeg planskog uvida u saobraćajne struke na osnovu čega je, na primjer Zakon o budžetu Crne Gore za ovu narednu godinu predvidio početak izgradnje tunela kroz brdo Spas?

Četiri trake postoje ka Budvi preko Topliša i preko Žute grede sa samo jednim semaforom koji će prekidati i puštati saobraćaj, eto četiri trake. Kome je palo na pamet da pravi još jedan putni prilaz, da kroz brdo Spas koje je zauzeto sa obje strane, opet da se dođe sa tačke *a* na tačku *b*, ili je u pitanju da se uposli neka mehanizacija? Sa kim se to grad konsultovao kad je donio taj plan? Sa kim se konsultuje da određene objekte za prečišćavanje u Budvi stavi na djevičanske lokacije pored mor, a primjer u ... Da probije obilaznicom sela i da ih uništi za ruralni razvoj, da bi se ovo radilo u Budvi ministre, ne treba da postoji prostorni plan, jer onda se sve ovo može dogoditi. Da ima prostornog plana ne bi eksplodirao kao Budva sada. Ministre, kasnimo, kasnite, kasni Ministarstvo, kasni Vlada. Ovako se ne može najvrednijim resursom ove države upravljati. Izvinite za moje interesovanje i za moja pitanja, ona nijesu lični napad na vas. Cijelog sam života, evo 30 godina, znala da u ovoj državi ljudi koji su dužni da gazduju prostorom, sem gospodina Borozana, najčešće ništa nijesu uradili.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 11:22:20)

Hvala. Jeste li postavili dodatno pitanje? Izvinjavam se, nijesam shvatio. Ministre, naravno, imate pravo.

RATKO MITROVIĆ (01.12.21 11:22:32)

Vi potencirate da smo mi napravili devastaciju nekog prostora kao jednog od najvažnijih resursa Crne Gore. Mislim da tu nijeste potpuno u pravu jer mi smo sada zatekli stanje kada smo došli u Ministarstvo da ste imali konkretno ovdje Sadine 30 skoro 40.000 je planirano u jednom malom prostoru. Onda smo moratorijum stavili u Budvi, na Budvu Centar i Bečići. Takođe, smo stavili u Baru, Topolica 4. Sa druge strane u Kolašinu je planirano bilo možda četiri, pet puta više prema planu, mi smo to stopirali i htjeli smo da sačuvamo prostor. Mi što se tiče ovoga što smo pokrenuli da se pojedini planovi rade, konkretno Vi ste pomenuli Žabljak i neki drugi dio da vi napravite jedan plan, da uđete u proceduru izrade, da napravite pripreme i podloge treba vam sigurno četiri ili pet mjeseci, do tada ćete imati prostorni plan i sve. Ako ulazite u taj proces morate da krenete i da radite i da angažujete. Odmah da Vam kažem, kod izrade tih prostornih planova, pogotovu evo sada mislim da još nije na Vladi, evo Ada. Mi preko Ade rješavamo problem trajno erozije, rješavamo bolju valorizaciju turističku u nekakvom, što vi kažete, održivom razvoju. Mi smo krenuli, ja evo konkretno predajem na Arhitektonskom fakultetu i na Građevinskom fakultetu. Mi hoćemo da ovdje uvedemo ekološki urbanizam, da urbanizam bude takav i to je naša jedna poenta. Vi ako mislite da to može odjednom preko noći, ne možete vi to odjednom preko noći, prvo nemate stručnih kadrova. Evo mi smo razgovarali sa rektorom Univerziteta CG da treba da se osnuje jedan poseban odsjek koji se bavi time. Mi imamo zaštitu prostora, kad se već nešto krene, a zašto, zar mi ne trebamo preventivno da djelujemo? Da se osnuje novi odsjek, mi nemamo u tom dijelu kadra, da edukujemo ljude koji će se baviti ekološkim urbanizmom i biodiverzitetom. Mi sada imamo jedan projekat, mislim preko tri miliona i 700, jedna od glavnih stavki u tom projektu evropskom jeste urbanizam i biodiverzitet, da čovjek koji živi u tom prostoru, to nam je jedan od glavnih akcenata, ali vi ako mislite da to može sada nekim čarobinim štapićem treba malo vremena.

Što se tiče ministarstva mi nijesmo dali nikakve uslove za to jer ne postoji. Sada imate prostorni plan posebne namjene obalnog područja, u njemu nema dovoljno parametara za to. Naglašeno je da u tom dijelu pomenut je tu, ali nisu dati dovoljni parametri da bi vi na osnovu tih parametara mogli da dobijete uslove da bi mogli da gradite. Znači, trebala je dodatna urbanistička razrada da bi to moglo da se gradi. Sad kada ste pomenuli da li su saobraćajnicu, što se tiče Budve i primorja, planira se studija koja će da analizira tu brzu saobraćajnicu. Imate neku varijantu, vjerovatno ste je gledali koja ide preko Paštrovića, da se analizira, da li je most na Verigama ili tunel bolje rješenje i ova zaobilaznica. O tome je planirana studija već se aktuelni učinci rade. Da bi tu i mogli da sagledamo sa aspekta zaštite životne sredine, evo pogledajte koliko je saobraćaja, infrastrukture, to je krvotok jednog sistema. Mi Crnu Goru možemo, po mom mišljenju, najviše da preporodimo ako napravimo adekvatnu infrastrukturu i podlogu u tome. Tako što

se tiče Budve. Ako hoćete, na primjer, zaleđe da aktivirate morate imati, a ne da se blizu mora koncentriše morate imati adekvatnu infrastrukturu. Napraviće se studija, vidjeće se što je najbolje rješenje. Mi smo na primjer za ovaj reciklažni centar za čvrsti otpad, napravili ozbiljnu studiju, angažovali smo svjetske eksperte, mi nećemo imati tih problema. Tako i ovdje treba napraviti jednu ozbiljnu studiju vidite ekološki da li je prihvatljivo. Znae koliko je to bitno mogu sad da Vam kažem jedan problem, auto-put Podgorica - Mateševo, petlja u Mateševu stavljena u koritu rijeke Tare. Kažem koliko morate da vodite računa o tim ekološkim aspektima i vjerujte da u tom segmentu se trudimo normalno koliko je u granicama naših mogućnosti. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 11:27:18)

Izvinjavam se, koleginice, nemate pravo. Na dopunsko pitanje samo ministar odgovara i to je to. Idemo dalje. Naredno pitanje postavlja koleginica Daliborka Pejović. Izvolite, koleginice Pejović.

DALIBORKA PEJOVIĆ (01.12.21 11:27:44)

Hvala Vam, uvaženi potpredsjedniče.

Pa, da ne bih trošila previše vremena s obzirom na to da je moja uvažena koleginica Jelušić već postavila slično pitanje koje sam ja imala namjeru da postavim ministru ja ću skrtiti barem obrazloženje.

Takođe se odnosi na izradu prostornog plana do 2040. godine, ali ću podsjetiti da je predmet mog interesovanja je bio odbor koji je održan negdje u julu mjesecu o.g. gdje su donijeti po mom mišljenju jako važni zaključci, a nekako se niko nije osvrnuo do sada na njih uključujući naravno i članove odbora koji su tom prilikom imali mogućnost da sa ministrom podijele određene dileme. Pa ću samo kratko za uvod, za samo pitanje reći da se radi o zaključcima koji se upravo odnose na dinamiku donošenja ovog plana, na proces legalizacije donošenja zakona matičnoga za mogućnost da se na osnovama onoga što propisuju evropske direktive naprave kvalitetne podloge za izradu prostorno-planske dokumentacije što uključuje i bazu podataka u GIS formatu, što uključuje digitalizaciju, primjenu INSPIRE direktive i svih drugih koji regulišu prostorne i druge podatke.

Ono što je takođe važno to je stanje i dinamika usvajanja i ocjene kvaliteta planskih dokumenata na lokalnom nivou. Tu ću imati naravno jednu informaciju, jedno obrazloženje nakon što dobijem od Vas odgovor i naravno koristim priliku da Vam se zahvalim što ste mi ga dostavili blagovremeno i što ću imati prilike da ga komentarišem nakon Vašeg čitanja. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 11:29:14)

Hvala koleginice Pejović.
Ministre, odgovor.
Izvolite.

RATKO MITROVIĆ (01.12.21 11:29:18)

Što se tiče izrade prostornog plana, zahvaljujem na pitanju, već sam objasnio kojom dinamikom ide. Znači, planirano je da se 07.03. završi Prostorni plan Crne Gore da dođe na Skupštinu na usvajanje. Jako intenzivno radimo, baš sutra sve vas pozivam, imamo prezentaciju Prostornog plana u dijelu nacrtu vezan je za održivi razvoj i ekologiju, biće u našem Ministarstvu u 11.00 časova.

Što se tiče zakona, moram da Vam kažem ja sam tu angažovao, s obzirom da sam profesor na Arhitektonskom i Građevinskom fakultetu, radio sam dosta evropskih projekata, imam kontakte sa kolegama sa Elektrotehničkog fakulteta, Mašinskog fakulteta imali smo sastanak, u stvari mi već pola godine po opštinama idemo, radimo. Naša delegacija je bila dva puta u Hrvatskoj, danas su u Beogradu, u Makedoniji da vidimo kako oni u okruženju rješavaju problem zakonski što se tiče izgradnje objekata, prostornog planiranja, legalizacije i djelatnosti i licenciranja. U Hrvatskoj imaju pet zakona. Što se tiče Srbije oni imaju dva, Makedonci tri ili četiri sad nemojte me držati za riječ.

Mi smo imali sastanak, najstručnije ljude, po mom mišljenju, smo pozvali, da vidimo koliko mi treba zakona da napravimo. Bilo je mišljenja da se napravi jedan poseban zakon koji je vezan za planiranje, jedan poseban za izgradnju, za legalizaciju poseban i za djelatnosti i licenciranje posebno.

Bio je drugi predlog, većina je bila za taj predlog, da bude prostorno planiranje i izgradnja jedan zakon, da bude legalizacija jedan i djelatnosti i licenciranje da kažem 80% je bilo za ovu varijantu. Mi sada vjerovatno ići ćemo u ovoj varijanti. Sada šta je tu jako bitno, bio sam zvanično i u Hrvatskoj i razgovarao sa njima u tom kontekstu Hrvati su u tom dijelu digitalizacije najdalje pošli u cijelom ovom regionu.

Mi trenutno radimo na digitalizaciji prostorno-urbanističkih planova, mislim do kraja godine, obezbijedili smo donacije za to, mislim da ćemo napraviti jedan gigantski projekat. Posao, da kažem, digitalizacija svih prostornih urbanističkih planova u Crnoj Gori. To do sada niko nije uradio.

Tu moram da kažem da imamo malo problema jer u Katastru nemate dovoljno kvalitetne podatke da možete da povučete kod tih urbanističkih planova, a mi smo se na osnovu onoga što imamo jer su oni prelazili sa jednog softvera na drugi, došlo je do tih nekih pomjeranja, pa ima npr. po 20 ili 30 kvadrata da fali nekim parcelama, ali mi smo to što postoji već povukli i radimo digitalizaciju jednog ozbiljnog projekta.

S druge strane radimo digitalizaciju, evo danas baš smo dobili njemačku donaciju. Radimo već duže vremena na digitalizaciji cijelih procesa u ministarstvu, da konkretno neko ne mora apsolutno da bude u Crnoj Gori da dobije dozvolu, da ima u planu to možete pogledajte na web sajtu Hrvatske, a čak ima jedan dio iz Srbije. Možete da pritisnete neku urbanističku parcelu, da dobijete izgrađeno, zauzeto sve parametre. Hrvati su već, a to je jako bitno da u zakonskoj regulativi stavite elemente koji će omogućiti da neko iz Evropske unije ili iz inostranstva može da dobije dozvole i sve procese da završi da nije u Crnoj Gori, da bude bukvalno on line. Zašto to radimo to je najvažniji posao trenutno koji radimo u ministarstvu, najviše smo posvećeni. Poseban smo direktorat formirali za digitalizaciju poseban, sa namjerom da digitalizujemo kompletne procese. S druge strane smanjićemo mogućnosti korupcije i mita i svega i to nam je jedan od prioritarnih ciljeva koje trenutno radimo u ministarstvu i nadam se da ćemo to uskoro završiti. Zakon kada budete radili morate pažljivo da gledate da on bude sinhronizovan sa digitalizacijom. Tu mogu da kažem, imamo i dosta dobru podršku iz Beograda i iz Zagreba, imamo dobru podršku u tom poslu i maksimalno radimo. To je posao koji se ne vidi, ali ćemo možda imati jednu prezentaciju što se tiče digitalizacije planova ubrzo, ali što se tiče procesa za dobijanje dozvole to ćemo sačekati nove zakone koji će početkom, vjerovatno, sljedeće godine biti ovdje na Skupštini i onda ćemo ići brzo i u digitalizaciju. To je jedan od naših prioritarnih ciljeva.

Radimo i strategiju razvoja arhitekture da se ipak vodi računa, da naši objekti budu energetske efikasni, da budu, da se koristi ono zero energy dizajn. Ja sam i na Arhitektonskom fakultetu otvorio neke centre koji su vezani za energetske efikasnost za zero energy dizajn.

Mogu da vam kažem da je naš veliki uspjeh u nečemu, mi smo uspjeli, da zbog emisije CO2 da taj novac koji je ogroman prebacimo u Eko fond, uspjeli smo preko direktiva Evropske unije da to uradimo. Sada preko Eko fonda finansiramo 3000+ minisolarnih elektrana, 500 za pravna lica. Sljedeći projekat koji ide jeste zamjena stolarije i fasada kod individualnih stambenih objekata. Kad uzmete preko 100.000 skoro 200.000 objekata imate u Crnoj Gori, pa neka svaki pet kilovata to je skoro, koliko to dođe, 1.000 megavata mogućnosti sa namjerom da obični ljudi, mi smo potencirali individualne stambene objekte jer mislimo da u individualnim stambenim objektima žive najsiromašniji ljudi, da njima pomognemo, da oni budu proizvođači energije i na taj način da budu bogatiji. Mi se, što kažem, trudimo u granicama svojih mogućnosti. Evo i Vi ste sami radili, bili ste i direktor znate koje su to obaveze, koji su to poslovi. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 11:35:48)

Hvala Vama, ministre.
Komentar odgovora, kolegica Pejović.
Izvolite.

DALIBORKA PEJOVIĆ (01.12.21 11:35:53)

Prvo ministre moram da Vam kažem jednu stvar, ne zamjerite, treba da ste srećni kad postoje poslanici ili bilo koji javni djelatnici koji otvaraju ovu temu u Crnoj Gori. Žao mi je što ste na onaj način se obratili kolegici Jelušić. Znala, ne znala, razumjela se ili ne u neke stvari treba da je sreća za Vas što se ova pitanja pokreću zato što vi kao ministarstvo, a bogami ni Vi lično kao ministar ovom pitanju nijeste dali javni značaj koji on zaslužuje. Dakle, donositi plan do 2040. godine koji treba da definiše prekretnicu u razvoju Crne Gore, koji treba da integriše sve vizije razvoja za ulazak u Evropsku uniju, sve ono što su naslijeđeni problemi ono što nas čeka u budućem razvoju smaram da zaslužuje mnogo ozbiljniju, mnogo temeljitiju i, po mom mišljenju, mnogo bolju, osmišljeniju komunikacionu strategiju sa javnošću. To je prvo što želim da vam kažem.

Drugo Vi ministre u procesu donošenja plana ovako važnog još uvijek, koliko ja znam, niste odredili institut koji treba da radi stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu već u ovoj fazi vi se faktički ne možete izjasniti niti odrediti prema tome šta želite od kapitalnih projekata da realizujete u Crnoj Gori jer nemate ograničenje sa nivao zaštite. Smatram da ste napravili ogroman problem, prvo onome ko radi plan. Drugo, napravili ste problem svim vašim kolegama u vladi koji treba da vam kažu da je ovo kapitalna investicija i projekat koji treba da se realizuje, a od ovoga moramo odustati. Odmah da vam kažem nema više licitiranja ni sa Verigama, ni sa zaobilaznicama, niti sa raznim drugim stvarima, vi morate da donosite odluke. Krenite više da donosite odluke. Nema više novog vremena nema više novih mandata i priča sačekajte da vidimo, da pogledamo, da analiziramo. Pa, ne znam ako išta u proteklom periodu urađeno bar ste analiziralo. Evo da ne govorim o greškama, ali je toliko analiza bilo i toliko studija, toliko su se instituti lomili da prave raznorazne informacije da je sad stvarno na vama da donesete odluku i preuzmete odgovornost za takve stvari.

Treću stvar koju želim da Vam kažem i to ne morate da mi naravno odgovarate i nije dodatno pitanje nego moja konstatacija, da li na kvalitetan način istom dinamikom odgovarate na potrebe lokalnih samouprava. Neđe forsirate, đe najmanje trebate, da se daju saglasnosti na lokalna planska dokumenta, a neđe ih odlažete neđe po fiokama. Ja barem koliko znam Podgorica ima ozbiljan problem. Voljela bih da u nekim narednim interakcijama, ukoliko se budemo uopšte gledali, stvarno mi date odgovor na to šta se dešava sa dokumentima koji dolaze iz Podgorice.

Takođe, moram da vam kažem oko zakona. Dakle, dali ste viziju decentralizacije i nije sporno, neka bude da se varaćamo na one početne pozicije, ali da li Vi ministre znate da u ovom slučaju koncepcija zakona uopšte ne zavisi samo od Vas? Da li Vi znate da samo donošenje zakona uopšte ne podrazumijeva da ste riješili problem? Vi treba svojim kolegama da kažete da ćete donošenjem zakona sa takvim konceptom morati da obezbijedite prilagođavanje drugih sektorskih zakona, da bi se on mogao sprovesti. Isto kao što treba da znate, da sprovođenje planskog dokumenta do 2040. godine, mora da prati dinamika implementacije koja treba da je obezbijeđena odlukom u vidu zakona. Tako da je mnogo komplikovana priča i imam osjećaj da strašno gubite red koraka i da će vas sustići određene okolnosti i stvari koje će napraviti užasan problem, ukoliko budete naravno svjedok svemu tome.

Još jedna stvar pričamo o digitalizaciji GIS podacima INSPIR direktivama i ostalim stvarima. Nemojte da mislite da će te završiti posao tako što će te digitalizovati forme koje se tiču prostornoga plana i plana generalne regulacije i svih drugih. Vi morate obezbijediti da se digitalizuju institucionalne baze podataka koje su sada ozbiljan problem i taj posao mora da vam teče paralelno i o tome morate da vodite računa.

Moram još da kažem jednu stvar, nemojte me pozivati lično, mislim da je mnogo pametnije i mudrije obzirom da smo vam mi spasili ovu dinamiku, tako što smo vas opominjali da ne kršite i ne prekidate ugovore sa onim koji radi prostorni plan i da za to možete danas da se hvalite da će to biti u martu. Jer, da smo dozvolili ono ili Vlada ili ko god da onu vašu koncepciju sprovedete ne bismo ga gledali vjerovatno ni sljedeće godine.

Predlažem vam da organizujete javnu raspravu u Skupštini Crne Gore, jer mislim da svi poslanici koji predstavljaju građane Crne Gore, a ne nikakvi ekskluzivci, uključujući mene ili bilo koga drugoga ko se manje ili više bavi i poznaje ovu problematiku treba da zna šta građane Crne Gore čeka 2040. godine. Ovo iz razloga što nećete imati probleme koji se sada dešavaju u Crnoj Gori, da ukoliko ne uključite sve aktere ovih dešavanja i ovih događaja će te imati problem da realizujete iz crnogorskih planova razvojne i druge projekte.

Na samom kraju, hvala uvaženi potpredsjedniče, što ste mi dozvolili da se obratim u ovolikom vremenskom trajanju.

Ministre, u pravu je koleginica Jelušić, bilo tačno, ne bilo, bilo legitimno ili neligitimno, Vi imate fascinaciju institutom za arhitektoniku u Beogradu i previše je tih kadrova, previše je tih ljudi, previše je tih stručnjaka koji ocjenjuju kvalitet planskih dokumenata i potrebe građana Crne Gore koji dolaze sa te adrese. Ja ću biti ljuti i vječiti zagovornik jedne činjenice da Crna Gora treba da ne postoji, ako za sve ovo vrijeme do sada nije iznjedrila kadrove da može sama da se stara i sama ocjenjuje kvalitet svojih razvojnih potreba.

Na tome Vam zamjeram i voljela bih da izmijenite taj koncept. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 11:41:39)

Zahvaljujem kolegici Pejović, a to je bilo ujedno i posljednje pitanje upućeno ministru Mitroviću kojem se zahvaljujem na učešću u sjednici i datim odgovorima.

Sada imamo jedno pitanje upućeno Ministarstvu inostranih poslova, tu sam dužan jedno obavještenje da dam. Naime, dobili smo dopis od 26. novembra od ministra inostranih poslova u kojem se

kaže da će zbog službenog odsustva ministra Đorđa Radulovića na poslaničko pitanje poslanika Moma Koprivice odgovarati državni sekretar Ljubomir Mišurović.

Gospodine Mišuroviću, ja sam morao ovo da pročitam radi zapisnika i radi procedure, a dajem riječ Momu Koprivici da Vam postavi pitanje.

Izvolite.

MOMO KOPRIVICA (01.12.21 11:42:50)

Zahvaljujem uvaženi gospodine potpredsjedniče.

Postavio sam pitanje Vladi Crne Gore, da budem precizniji, na osnovu čega, na osnovu kojih kriterijuma je donijeta odluka da se Vesko Damjanović odredi za vršioca određenih poslova u Ambasadi Crne Gore u Beogradu? Ovo je od značaja za sagledavnje kadrovske politike Vlade Crne Gore naročito u oblasti diplomatije i bezbjednosti. Svakako da građani imaju pravo da dobiju informaciju i pravu sliku o tome ko vrši javne poslove u njihovo ime i na koji način se selektuje kadar za obavljanje tih javnih poslova. Pitanje sam uputio Vladi Crne Gore, Vlada je vidimo delegirala to Ministarstvu vanjskih poslova razumijem opravdanu odsutnost ministra vanjskih poslova gospodina Radulovića i svakako očekujem da od uvaženog predstavnika Ministarstva vanjskih poslova dobijem odgovor za navedeno pitanje, a odgovor sam dobio i u pisanoj formi na čemu zahvaljujem. Svakako ću ovim završiti postavljanje poslaničkog pitanja i eventualno zatražiti od Vas kredit za nešto duži komentar. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 11:44:09)

Hvala Vama.

Razmotrićemo taj kredit.

Državni sekretaru, gospodine Mišuroviću izvolite.

LJUBOMIR MIŠUROVIĆ (01.12.21 11:44:23)

U vezi sa Vašim pitanjima informišemo da je Vesko Damjanović glavni policijski inspektor u Upravi policije određen da obavlja poslove u Ambasadi Crne Gore u Republici Srbiji sa sjedištem u Beogradu na osnovu zahtjeva vršioca dužnosti direktora Uprave policije Zorana Brđanina u kojem je navedeno da se u cilju jačanja saradnje sa susjednim državama u borbi protiv prekograničnog kriminala na osnovu analize stanja u oblasti regionalne saradnje ukazala potreba određivanja predstavnika na bilateralnoj osnovi. Dalje je navedeno da bi imajući u vidu prethodno iskustvo i ostvarene rezultate angažovanja Veska Damjanovića dalje doprinijelo unapređenju saradnje između Crne Gore na polju borbe protiv prekograničnog organizovanog kriminala, a sve u cilju jačanja bezbjednosti građana Crne Gore i Republike Srbije. Dodajemo da je Vesko Damjanović određen na radu u Ambasadi Crne Gore u Republici Srbiji sa sjedištem u Beogradu u skladu sa članom 53 stav 1 Zakona o vanjskim poslovima kojim se omogućava sekundiranje iz drugih organa u diplomatsku službu na osnovu zahtjeva matičnog organa. Sekundirani službenici se raspoređuju na određeno vrijeme i vrše poslove iz oblasti privrede, bezbjednosti, kulture, zdravlja, zaštite životne sredine, informacija i drugih oblasti. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 11:45:51)

Hvala, gospodine Mišuroviću.

Kolega Koprivica, izvolite komentar.

MOMO KOPRIVICA (01.12.21 11:46:02)

Nadam se i da ste razmotrili onaj zahtjev za kreditiranje u pogledu vremena.

Uvaženi gospodine Mišuroviću,

Želim da kažem da iz ovog odgovora na postavljeno poslaničko pitanje nije do kraja jasno koje poslove će obavljati u Ambasadi Crne Gore u Beogradu gospodin Damjanović. Ono što posebno želim da prokomentarišem pred građanima Crne Gore jesu dvije konstatacije. Dalje shvatio sam da je na predlog tadašnjeg vršioca dužnosti Uprave policije gospodina Brđanina određen, odnosno predložen, gospodin

Damjanović da obavlja ove poslove, a navodi se - „...imajući u vidu prethodno iskustvo i ostvarene rezultate“ i druga stvar na koju skrećem pažnju - „Angažovanje Veska Damjanovića dalje bi doprinijelo unapređenju saradnje između dvije države na polju borbe protiv prekograničnog organizovanog kriminala, a sve u cilju jačanja bezbjednosti građana Crne Gore i Republike Srbije“. Ne bih se složio da odgovarajući rezultati preporučuju gospodina Damjanovića za obavljanje ove veoma važne funkcije u Beogradu niti da će njegovo imenovanje doprinijeti prekograničnoj saradnji između dvije države u oblasti borbe protiv kriminala i osiguranja bezbjednosti građana, a evo iz kog razloga.

Gospodin Damjanović je bio vršilac dužnosti direktora Uprave policije onda kada je skinuta zabrana ulaska Veljku Belivuku u Crnu Goru. Dakle, on je ili donio tu odluku ili nije znao, nije smio ili nije umio da se suprotstavi onima koji su faktički donijeli tu odluku. Umjesto da bude izveden i pred profesionalni i pred sud pravne države on je nagrađen ovim javnim poslom i to je jedna loša poruka koja se šalje kad je u pitanju bezbjednosni sektor i kad je u pitanju borba protiv organizovanog kriminala. Ako je on propustio monstruoznog kasapina da uđe u Crnu Goru kako se može očekivati da unaprijedi saradnju između dvije države u pogledu borbe protiv organizovanog kriminala. Ako je ušetao u državu uz njegovu saglasnost monstruozni kasapin kako se može očekivati da on doprinosi osiguranju bezbjednosti građana bilo jedne bilo druge države. Direktor treba da zna, dužan je da zna, i mora biti upoznat sa svime. Njegova je i prva i posljednja. Opet kažem ili je on to odlučio ili nije znao, nije smio ili nije umio da se suprotstavi onima koji su faktički odlučivali o tome. Ako se pokaže da je neko nešto sklanjao od direktora ili vršioca dužnosti direktora Policije onda se idući tragom dođe do onoga ko je zataškavao taj predmet i koje doveo do toga. I u ovoj oblasti postoje i zakoni i interne procedure. Vidimo jednu slabost, jednu ozbiljnu disfunkcionalnost bezbjednosnog sektora gdje vidimo da lice koje je odgovorno za ovakav strahovit propust biva, umjesto sankcionisano, nagrađeno jednom vrlo važnom funkcijom kad je u pitanju Ambasada Crne Gore u Beogradu. To nije slučajnost, vidjeli smo i iz odgovora na poslaničko pitanje koje sam uputio ministru unutrašnjih poslova da iako je zakonska obaveza bila mjesec dana, a proteklo je odnosno više od pet mjeseci od usvajanja Zakona o unutrašnjim poslovima nije donijet akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Zašto? To je ozbiljan propust, to je ozbiljno kašnjenje i jasno je da se upodobljava ta sistematizacija onom kadru koji i dalje vedri i oblači u tom Ministarstvu unutrašnjih poslova, a koji nije pokazao ni zrno odgovornosti u odnosu na bezbjednost građana Crne Gore. Takve stvari se ne smiju tolerisati i o njima se mora javno govoriti. Ja sam u ovoj skupštini dva puta pročitao spisak imena 18 načelnika u Policiji koji nijesu promijenjeni i taj rukovodni kadar i dalje sjedi tu gdje sjedi i Saša Rakočević i Aleksandar Bošković i Dalibor Medojević i Milutin Popović i Nikola Medenica, Ivan Jokić, Nikola Rogošić, Dejan Boljević, Vojislav Dragović, Slavko Vojinović, Dejan Andrić, Petar Šestović, Vesko Aković, Siniša Jokić, Dušan Baković, Tamara Popović, Dragan Stevanović, Mladen Marković i Petar Krstajić načelnik Odeljenja za međunarodnu policijsku saradnju i odnose sa javnošću. To govori da su i dalje na pozicijama odlučivanja oni koji, kako sam rekao, nijesu pokazali ni zrno odgovornosti u odnosu na bezbjednost građana niti elementarne učinke u borbi protiv kriminala i korupcije, a sad vidimo da onaj ko je bio vršilac dužnosti i direktora Policije u momentu kad je skinuta zabrana ulaska u Crnu Goru monstruoznom kasapinu Veljku Belivuku biva nagrađen odgovornom funkcijom u Beogradu. To su ozbiljne i krupne slabosti bezbjednosnog sektora koje dovode u pitanje pravnu sigurnost građana Crne Gore i o tome se mora javno, jasno i vrlo precizno govoriti.

Naš je manir da otvoreno govorimo o problemima, da ne govorimo iza leđa, da ne radimo ispod žita i netransparentno stvari koje vode rušenju vlasti. Svaki funkcioner bivše vlasti zna koji od njih ima spremnu dokumentaciju za zatvor i ono od čega strahuje je spisak koji je najavio Eskobar, spisak i lica i kompanija i zato žure da obore Vladu. Mi smo javno govorili o onim problemima i propustima koji postoje u funkcionisanju izvršne vlasti i danas sam to činio, iako smo se uvijek odgovorno odnosili i pružali podršku ovoj vlasti.

U decembru, i ovim želim da završim, očekujem usvajanje socioekonomskih zakona koje smo predložili i kada su u pitanju dječiji dodaci za svu djecu do 18. godine i kada je u pitanju podizanje minimalne penzije i kada je u pitanju vraćanje naknada majkama po osnovu rođenja troje ili više djece. Ne očekujem pad Vlade. Demokrate neće glasati za Predlog za razrješenje Vlade Crne Gore. Vlada Crne Gore treba da nastavi da funkcionise jer je to u skladu s izbornom voljom građana, a svi problemi koji postoje treba o njima otvoreno da govorimo i da se ti problemi ispravljaju. To je odgovoran i ozbiljan pristup. Nema veće crnogorske sramote od one koja se ovih dana spremala sa činiocima bivše vlasti. Sigurno da nema te sile kojom će se uspjeti prevariti građani jer nema veće sile od istine i izborne volje građana i tu silu nikad i niko neće pobijediti. O problemima ćemo otvoreno govoriti gdje postoji potreba da se afirmiše nešto jer je stvarno opravdano afirmisaćemo i daćemo punu podršku.

Nema te pare kojom se može kupiti obraz, a obraz nije obraz ako se može kupiti, pa ni za 21 milion. Ko je nudio pare vidimo to danas, a ko će ih uzeti vidjećemo sutra. Oni koji nude pare, koji ih uzimaju za rušenje ove vlade završiće u Spužu kod svih onih kriminalaca koji se tamo nalaze i koji će tamo ostati, ali koji će imati bogatije društvo kada profunkcioniše pravna država i kada se pročisti bezbjednosni sektor od

svih onih koji su odgovorni i za korupciju i za kriminal i za narušavanje bezbjednosti građana. Ono što je juče poručio naš kolega Martinović poručiću i ja danas. Nema veće izdaje od izdaje izborne volje građana. Svako ko iz parlamentarne većine digne ruku za rušenje ove vlade čini najveću izdaju u istoriji Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 11:54:56)

Hvala Vama, kolega Koprivica.

Zahvaljujem državnom sekretaru na datom odgovoru, a mi idemo dalje.

Prelazimo na set pitanja postavljen ministru poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede gospodinu Stijoviću.

Zamolio bih kolege da mi dozvole da vodim sjednicu ili da dam pauzu.

Ministre, imate pet pitanja Marko Milačić, Miomir Mugoša, Dragan Krapović, Petar Ivanović i Albin Čeman. Međutim, ne vidim Marka Milačića u sali.

Kolega Miomir Mugoša postavlja prvo pitanje ministru Stijoviću. Izvolite, kolega Mugoša.

MIOMIR M. MUGOŠA (01.12.21 11:56:30)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Bulajiću.

Uvaženi poslanici, poštovani građani, koristim priliku da pozdravim građane Lješanske nahije i građanke, naravno, jer ovo pitanje koje ću postaviti ministru Aleksandru Stijoviću je upravo pitanje građana Lješanske nahije.

Shodno članovima 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavio sam sljedeće pitanje:

Koliko je u 2021. godini (do 1. novembra) Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja uložilo sredstava u nastavak izgradnje vodovodnog sistema za područje donje i gornje Lješanske nahije sa vodoizvorišta Kaluđerovo oko i koji je iznos sredstava planiran u budžetu navedenog ministarstva za sljedeću godinu?

Da samo dam par informacija. Donja Lješanska nahija je pitanje vodosnabdijevanja riješila mada ne na pravi način, prije 35 - 40 godina s vodoizvorišta Lisica u Framacima dok pitanje vodosnabdijevanja gornje Lješanske nahije je bilo gotovo nemoguća misija sve do prije dvije i po godine kada je u partnerskom odnosu Glavnog grada i Ministarstva poljoprivrede rađen elaborat za vodoizvorište Kaluđerovo oko i na zadovoljstvo svih onih koji su učestvovali u ovoj priči, istorijskoj za Lješansku nahiju, i gornju, i donju, jer s tog vodoizvorišta ima kapaciteta da se pojača dio za donju Lješansku nahiju. Počeli su radovi na izgradnji vodovodnog sistema za gornju Lješansku nahiju. Vrijednost tih radova je, ministre, gotovo dva miliona eura.

Koristim priliku da saopštim par informacija, a vidim da u pisanom odgovoru koji sam dobio Vi te informacije nijeste imali, ali ću ih komentarisati kada Vi odgovorite. Jer, pitanje vodosnabdijevanja 11 sela gornje Lješanske nahije životno pitanje za stanovnike tog kraja. Zbog toga je Glavni grad i Ministarstvo poljoprivrede u prethodne dvije godine uložilo, ministre, 1.200.000 eura u taj projekat. Pričam o projektu primarno za vodosnabdijevanje gornje Lješanske nahije. Jedan dio sredstava je, takođe, ulagan u rekonstrukciju postojeće vodovodne mreže za donju Lješansku nahiju. Vi ste u odgovoru koji sam dobio, komentarisau ga tek kada ga pročitate, naveli nekoliko podataka koji, nažalost, nijesu tačni. Moram da kažem da smo vrlo nezadovoljni iznosom koji je predviđen za ovu godinu, ti radovi još nijesu ni počeli, kao što znate, ministre, mislim da je tek sada u toku odabir izvođača radova i to na rezervoaru u Goljemadima. Da bih poštovao vrijeme, potpredsjedniče, odgovor na Vaše pitanje i zamjerke konkretno vezano za ovo što ste mi odgovorili, daću u komentaru. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 12:00:20)

Hvala što poštujete vrijeme.

Izvolite, ministre, odgovor na pitanje.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (01.12.21 12:00:24)

Poštovani predsjedavajući, poštovani poslanici, poštovani poslaniče Mugoša,

Kao što sam napisao, želim prvo da Vam zahvalim na postavljenom pitanju i da izrazim zadovoljstvo što pokazujete interesovanje za razvoj ruralne infrastrukture, odnosno sistema vodosnabdijevanja na području Lješanske nahije.

Na osnovu Programa podsticanja projekata vodoprivrede za 2021. godinu koji je usvojila Vlada Crne Gore uplaćena su sredstva za vodovod gornja i donja Lješanska nahija, opremanje vodoizvorišta Kaluđerovo oko sa izgradnjom prekidne komore Goljemadi u iznosu od 50.000 eura. Pored toga, ovo ministarstvo je iz agrobudžeta za 2021. godinu kroz mjeru *Razvoj sela i izgradnja infrastrukture* za ovaj projekat je opredijelo dodatnih 40.000 eura. Dakle, za potrebe izgradnje predmetnog vodovodnog sistema ovo ministarstvo je u 2021. godini ukupno opredijelilo 90.000 eura. Kada se ima u vidu da je od 2005. do 2020. godine za projekat vodosnabdijevanja gornje i donje Lješanske nahije od strane ovog resora, ne govorim ukupno kao što ste Vi rekli, govorim samo od strane Ministarstva poljoprivrede, dakle za 15 godina ukupno je uplaćeno 390.000 eura, a mi smo ove godine opredijelili gotovo četvrtinu tih sredstava. Smatram da na ovaj način nesumnjivo pokazujemo jasno opredjeljenje da su nam građani koji žive u ruralnim područjima ispred i iznad svega.

Još nešto želim da podsjetim. Vlada Crne Gore učestvuje u finansiranju radova na objektima vodosnabdijevanja na seoskom području kroz godišnje programe podsticanja projekata u vodoprivredi, u skladu sa Zakonom o finansiranju upravljanja vodama i njima je predviđena samo mogućnost finansijske podrške u izgradnji seoskih vodovoda, čiji je investitor lokalna samouprava ili mjesna zajednica, a u cilju stvaranja boljih uslova za život i rad na selu. S tim u vezi, posebno naglašavam da je u razvoju lokalne-ruralne infrastrukture najviše obaveza imaju lokalne samouprave i one su dužne pokazati povećan nivo odgovornosti za potrebe stanovništva u ruralnim područjima na način što će pripremiti adekvatne projekte kojima će riješiti potrebe građana. U tom smislu ukazujemo da je na tom zadatku ovo ministarstvo vrlo pouzdan partner i uvijek smo spremni da podržimo svaku inicijativu lokalnih samouprava koja je zasnovana na prioritarnim potrebama građana i koju prati odgovarajuća dokumentacija. Smatramo za treba da naglasimo da lokalnim samoupravama u skladu sa Zakonom o finansiranju lokalne samouprave pripada 70% prihoda od koncesionih i drugih naknada tako da bi sličan odnos trebalo da bude u finansiranju nečega što oni apliciraju, što najčešće nije slučaj. Najčešće ministarstvo finansira u mjeri od 50% od 70%, zavisno od opštine do opštine i statusa u kojem se nalazi opština.

Bez obzira na to, želim da pozovem sve lokalne samouprave u Crnoj Gori da ovom ministarstvu dostave predloge projekata za koje smatraju da treba da ostvare pravo na sredstva podsticaja kroz Programa podsticanja projekata u vodoprivredi za 2022. godinu. Ovo je jako bitno jer smo mi u narednoj godini povećali sredstva za 20% za vodoprivredu sa postojećih 1.000.000 na 1.200.000. Ako znate da u ovoj 2021. godini ukupno raspoloživih sredstava za projekte vodoprivrede jedan milion eura, mi smo za ovaj vodovod dali 90.000 eura, što je skoro desetina godišnjeg budžeta koji je imalo Ministarstvo u ovoj godini. Možda se to vama ne čini mnogo, ali imamo odgovornost prema sve 24 lokalne samouprave u Crnoj Gori i svi imaju ozbiljne probleme sa poljem vodosnabdijevanja. Svakako ovom prilikom želim da pozovem i Vas i Vaše kolege i sve druge kolege poslanike da razmotre i aneksiraju, da opredijele veća sredstva, pa ćemo moći jače da podržimo. To je suština.

Ono što sam isto rekao, već smo prepoznali problem, povećali smo sredstva i pomažemo svim opštinama u Crnoj Gori, a ovdje smo, kao što sam već rekao, već pomogli sa 90.000 hiljada i to nakon razgovora koje sam imao sa predstavnicima Vodovoda i Glavnog grada kod mene u kancelariji kada mi je prvi put predočen ovaj problem i njegova važnost. On nije bio na papiru, nije tako bio poslat i tek kada smo dobili informaciju reagovali smo. Da li je nešto kasno ili na vrijeme reagovano, zavisi od dokumentacije koja nam se dostavlja. Tako da ta primjedba apsolutno ne stoji na mjestu, ovo ministarstvo je sve dokumente, sve podatke svih gradova u Crnoj Gori koji su dostavljeni, lično sam obišao većinu, mnoga sela, sve što smo dobili bilo je opravdano ako je imalo prateću dokumentaciju odmah je krenulo u realizaciju. Tako da ovdje uopšte ne izjednačavam, ali imam želju i viziju da Crna Gora u svakom selu ima vodu. Toliko. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 12:04:54)

Hvala na datom odgovoru, ministre.
Odgovor će komentarisati kolega Mugoša. Izvolite.

MIOMIR M. MUGOŠA (01.12.21 12:05:00)

Naveli ste netačne podatke u odgovoru, pa Vam sada dajem tačne podatke. Nije tačno, ministre, da je za 15 godina na tom području uloženo 350.000 eura. Nije tačna ta informacija, ministre. Samo je u 2019.

i 2020. godini uloženo 475.000 eura i to u 2019. godini 50.000 eura, elaborat i bušenje tri bunara. Zatim, 275.000 eura izgradnja vodovodnog sistema za područje donje Lješanske nahije i 155.444 eura izvođenje radova na izgradnji rezervoara s pristupnim putem Kažića glavica - Lješanska nahija.

Znači, Ministarstvo poljoprivrede je tokom prošle i prethodne godine uložilo je gotovo pola miliona eura, što je i bila njegova obaveza, a u istom periodu Glavni grad je uložio 750.000 eura. Ovo što ste uložili na kraju, a nijesu još ni počeli radovi nego se biraju izvođači, ministre, u rekonstrukciju stare vodovodne mreže za donju Lješansku nahiju. Za gornju Lješansku nahiju nijeste uložili nijednog eura i nijeste ni došli da vidite kako to izgleda na lice mjesta. Moram da kažem da je vaš prethodnik ministar poljoprivrede Milutin Simović u dva navrata svake godine dolazio i pratio radove koji su izvedeni. Koristim priliku da se zahvalim Radu Globareviću koji je dao zemljište da se vrše ispitni radovi, a plaćeno mu je tek nakon godinu dana od strane Glavnog grada. Zahvaljujem, takođe, Žarku Kažiću koji je dao besplatno zemljište da se uradi rezervoar na Kažića glavici - Kamenice. Taj rezervoar je za potrebe 11 sela gornje Lješanske nahije.

Lično mislim, ministre, to je moje lično mišljenje, da je ovaj iznos ekstra mali i da ste zaustavili razvoj ovog projekta. Mislim da to ima veze s izborima sljedeće godine u Podgorici. Podsjetiću građane Podgorice i sve građane Crne Gore od strane ove vlade čiji ste Vi član obustavljena je izgradnja dva bulevara u Podgorici, Bulevar Veljka Vlahovića, imali smo proteste građana, treba neko da pođe tamo pa da vidi kako to izgleda, drugi Zmaj Jovin Bulevar, obustavljena je izgradnja vrtića u Bloku VI iako je Glavni grad oslobodio komunalija, zatvoren je Dom zdravlja u Zagoriču. Nema saglasnosti od Vlade za kreditno zaduženje Glavnog grada pet miliona eura kako bi se nabavili autobusi. Nema saglasnosti Vlade za prodaju zemljišta, a Skupština Glavnog grada je sve te odluke donijela. U kapitalnom budžetu za ovu godinu nema nijednog vrtića ni škole na području Glavnog grada, a Glavni grad je opredijelio dvije lokacije na Zlatici i Starom aerodromu za te namjene. U kapitalnom budžetu nemamo ni nastavak bulevara prema Tuzima. Ministar je na spektakularan način objasnio zašto nema novca za Jusovaču.

Apsolutno mislim, ministre, da sve ove aktivnosti koje su obustavljene na teritoriji Glavnog grada imaju isključivu namjeru da se sve što je značajno za građane Podgorice ne uradi, a da se do maja kraja sljedeće godine te aktivnosti gotovo minimizuju. Šest mjeseci gradonačelnik Podgorice sa saradnicima u pisanoj formi traži sastanak sa predsjednikom Vlade kako bi sve ove saglasnosti, a i ovaj dio priče za Lješansku nahiju pokrenuli i do današnjeg dana predsjednik Vlade nije imao kada. Iako je predsjednik Vlade najavio u kapitalnom budžetu da će sljedeća godina biti gradilište u Crnoj Gori, vjerovatno neće imati prilike da obilazi ta gradilišta, kao što u ovoj godini koja je bila katastrofalna što se tiče investicija Glavnog grada nije imao prilike da obiđe bilo koje gradilište.

Potpredsjedniče, zahvaljujem na produženju vremena, ali zaista sam smatrao da treba da saopštim ove informacije jer su obustavljeni kapitalni projekti za Glavni grad, a ovo što u Lješanskoj nahiji nije urađeno ove godine kao što je rađeno prethodnih godina samo je potvrda, ministre, da ste za taj kraj uradili gotovo ništa, a da ste imali obavezu zbog toga što je Ministarstvo samo prethodne dvije godine na čijem ste Vi čelu za lješanski vodovod izdvojilo pola miliona eura. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 12:10:01)

Hvala i Vama.

Ako se kolege slažu, sada bih dao riječ Marku Milačiću prvom najavljenom, ako je spreman pošto vidim da je ušao u salu, a neka se pripremi Dragan Krapović. Izvolite.

MARKO MILAČIĆ (01.12.21 12:10:23)

Hvala Vam, predsjedavajući.

Da pozdravim prvo ministra Stijovića i da pročitam svoje poslaničko pitanje:

Kako komentarišete činjenicu da se dugogodišnji koncesioni ugovori u oblasti šumarstva godinama nijesu poštovali te da se na taj način nekolicini privilegovanih firmi kršenjem koncesionih ugovora omogućavalo nezakonito bogaćenje, a na štetu budžeta Crne Gore i naših šuma?

Kratko ću pokušati da obrazložim. Mi smo imali situaciju, kao u svakom segmentu društva, a naročito sada vidimo ili makar nakon preuzimanja vlasti da je to i te kako izraženo u sektoru šumarstva, okupaciju organizovanih kriminalnih grupa. U slučaju šumarstva je počinjena neopisiva šteta gdje se u organizovanim kriminalnim grupama koje su bile sačinjene od bivših direktora Uprave za šume, ljudi iz bivše vlasti, ministara i pojedinih koncesionara, budžet Crne Gore u prethodnih 15 godina od kada važe ove dugoročne koncesije je oštećen za mogu slobodno reći i stotine miliona eura, a naše šume su poharane.

Ono što se dešava i dešavalo u šumarstvu je do sada neviđeno i zbog toga sam želio da pitam upravo ovo pitanje zbog toga što mi imamo koncesione ugovore koji važe u Crnoj Gori, ja sam uzeo jedan od njih, u kojima, svi su slični, postoji klauzula - usklađivanje visine koncesione naknade. Po ovoj klauzuli svaki koncesionar, a imamo nekoliko najvećih, skoro monopolista, je bio dužan da svake godine dobije usklađivanje cijene drveta, što se nije dešavalo. Dakle, mi imamo godinama u Crnoj Gori situaciju da veliki koncesionari, monopolisti koji su uvijek bili prijatelji, imali su dilove sa bivšom vlašću, oni su imali situaciju da drvo kupuju po cijenama koje su desetstruko, a nekad i više, manje od tržišnih cijena, tako da smo mi imali cijenu od 16 ili 17 eura, uzmimo primjer koncesionara iz firme *Pelengić trejd*, on je uzimao po koncesionom ugovoru drvo za 17 eura.

Da bi građani shvatili kolike su razmjere te nepravde, te štete, imamo odluku o utvrđivanju cijena za kupovinu drvnih sortimenata za sopstvene potrebe stanovništva u ruralnim područjima. Sirotinja po Crnoj Gori u ruralnim područjima je kupovala drvo po cijeni recimo za prvu klasu od 45 eura. Poštenu radnik, seljak je kupovao za 45 eura, a 15 posljednjih godina razno razni koncesionari su kupovali, dobijali drvo za višestruko niže cijene.

Ta situacija mora, po meni i mislim da će nova parlamentarna većina i nova vlast se maksimalno potruditi, naravno i Vi lično i vaše ministarstvo, da se ovo stanje u šumarstvu prekine. Mi moramo obećati građanima da će one svote novca, kada se prekine koncesiono gazdovanje šumama, što mora biti što prije, jer se ne smije i dalje trpjeti ta takozvana legalizovana pljačka. Meni je drago da je i Ministarstvo krenulo u taj veliki zahtjevan i obiman proces na čelu sa Upravom za šume, na čijem čelu je gospodin Srđan Pejović, da se prekine kako bismo napokon mogli da stvorimo sistem jednak za sve, sistem čiji će jedini kriterijum biti tržišna cijena i sistem koji neće trpjeti bilo kog privilegovanog, bilo drvoprerađivača bilo građanina. Jer je potpuno nedopustivo da su građani u Crnoj Gori bili potpuno odvojeni od svojih šuma, da sitni drvoprerađivači u Crnoj Gori nisu mogli da dođu do drvne mase, čak i kad su htjeli da plate po tržišnim cijenama, zato što su naše šume okupirali koncesionari koji su dobijali to drvo po, kako sam rekao, daleko daleko nižim cijenama.

Želim da odavde pošaljem poruku da je to vrijeme prošlo, govorim kao predstavnik parlamentarne većine, da se više u Crnoj Gori neće trpjeti bilo ko privilegovani, da će taj novac stotine miliona morati da se vrati u državnu kasu, čim oslobodimo naše tužilaštvo i da ćemo napokon osloboditi šume, okrenuti se zelenoj ekonomiji, tržišnom pristupu, pristupu bez privilegovanih. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 12:15:38)

Hvala Vama kolega Milačiću.
Ministre, izvolite odgovor na pitanje.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (01.12.21 12:15:44)

Hvala Vam poslaniče Milačiću na Vašem postavljenom pitanju.

Koncesioni sistem korišćenja šuma u Crnoj Gori je od 2008. godine uveden. I pored toga što je bio zamišljen da drvnoj industriji omogući osnovne i realne pretpostavke za razvoj ka polufinalnoj i finalnoj proizvodnji, a to je kontinuitet u nabavci i dugoročnost u snabdijevanju osnovnom sirovinom, na period od sedam, petnaest i trideset godina su kreirani ugovori, što čini osnovni preduslov za investiranje, razvoj proizvodnih programa i modernizaciju tehnološke opremljenosti.

Hoću da kažem da je ovaj sistem bio dobro zamišljen, ali nije u praksi realizovan, jer poslije izvjesnog vremena, a u nekim slučajevima od samog starta, koncesioni model nije zaživio na način kako je zamišljen. Sa ove distance se može kazati da je bio neuspješan, da je pokazao mnoge manjkavosti. Prije svega nije došlo do razvoja kod privrednih društava koja su sklopila koncesione ugovore i obezbijedila dugoročnost u snabdijevanju drvnom sirovinom, nijesu razvijeni proizvodni programi koji bi bolje valorizovali prirodni resurs koji postoji u našim šumama i nije došlo do povećanja učešća u BDP u industrijskoj proizvodnji i njenog učešća. Korišćenje šumskog zemljišta i gazdovanje šumama u Crnoj Gori na sadašnji način ne donosi očekivane benefite po građane i privredu Crne Gore. Zbog toga je neophodna reforma u sektoru.

Što se tiče poštovanja koncesionih ugovora postoje privredna društva koja su poštovala ugovorene obaveze, ali i oni koji koncesioni ugovor nijesu poštovali. Na njima stoji najveći dio odgovornosti.

Takođe, ne može se zanemariti ni doprinos državnih organa koji su u prethodnim godinama omogućavali korišćenje privrednih resursa onima koji nijesu ispunjavali ugovorene obaveze prema državi i mi smo kao ministarstvo pokrenuli niz prijava i sumnji na zloupotrebu službenih položaja i sve to procesuirali prema nedležnom tužilaštvu od kojeg očekujemo odgovore prema nadležnim osobama iz

prethodnog sistema odgovornih i u Ministarstvu i u Upravi za šume i organima inspekcija koji su omogućili da do ovoga dođe.

Karakterističan primjer je privredno društvo *Vektra Jakić* zato što je imala ugovor na 30 godina, možda najkarakterističniji primjer zbog svega onoga što je već govoreno ovdje u Skupštini, jer taj ugovor nije ni smio da bude zaključen, ta firma nije postojala kad je zaključen ugovor, a nikad nije dala garanciju za dobro izvršenje posla. Godinama joj je omogućivano da posluje, a da ne plaća obaveze ni prema državi ni prema zaposlenima.

Kako bi riješili problem lično sam se založio sa mojim kolegama iz Ministarstva poljoprivrede i kolegama iz Uprave za šume i dao sam predlog da kreiramo dioničarsko društvo sa 100% vlasništva države Crna Gora šume, čiji bi bio zadatak da sve njegove djelatnosti, preduzeća bi bila vezane za sječu i izvlačenje drvnih sortimenata. Na ovaj način bi ponovo država povratila kontrolu nad ovim resursima, omogućila prodaju sortimenata putem licitacije, a ovo znači da bi omogućilo svim drugim privrednim društvima koji razvijaju svoje proizvodne kapacitete na bazi drvne sirovine da koristi, da kupi na tržištu ono što njima treba od drvnih sortimenata u kvalitetu i količini koje su im potrebne za razvoj.

Ovo je jedan model koji je prepoznat u svim zemljama regiona i nešto je što bi konačno dovelo red u šumarski sektor, kao što sam već rekao, mi u šumarstvu imamo ozbiljne podatke koje nam pokazuje Monstat na godišnjem nivou da od onoga što registruje Uprava za šume kao legalno, kao da je posječeno sa svim papirima koje oni mogu da dobiju, je otprilike samo 1/3 svega onoga što se posiječe u Crnoj Gori, a ostalo bude neregistrovana sječa.

Ono što je još dobra strana za otvaranje ovakvog preduzeća, omogućilo bi se zapošljavanje stotinak ljudi, omogućilo bi im se bar dva ili tri puta veći prihod nego što su sada, po našim najnižim procjenama prihodi bi iznosili bar duplo veće nego što su sada i omogućila bi se potpuna kontrola nad šumskim resursom. Zatim, omogućilo bi se da kompanija odrađuje otvaranje i održavanje šumskih puteva, da se obavljaju sanitarne sječe i uzgojni radovi koji se trenutno ne obavljaju. Dok bi s druge strane Uprava za šume, u novom konceptu, funkcionisala i dalje kao organ državne uprave. Nadležna bi bila za obavljanje svih poslova javne šumarske službe, odnosno svih poslova od javnog interesa u šumarstvu, što bi uključivalo i gazdovanje lovištima posebne namjene, kao i poslova državne uprave vezanih za gazdovanje šumama u privatnom vlasništvu.

Na ovaj način apsolutno nije ugrožena uloga Uprave za šume. Njene obaveze su u okviru onoga što i sada rade, ali bi dobili preduzeće koje bi preuzelo i aktivnosti onoga što smo predali privatnim licima čiji interes nikada nije bio popravljanje stanja u šumama već isključivo privatni interes. To je nešto što se pokazalo od 2008. do danas, djelovanje tih kompanija.

Sporno je što imamo ugovore koji su i dalje na snazi do 2023. godine i ti ugovori, kao što ste već rekli, su napisani tako, potrebno je da se radi povećanje cijena, usaglašavanje cijena sa tržištem. To nikada nije rađeno, 2013. je posljednji pravilnik urađen sa cjenovnikom, usaglašavanje navedeno u indeksima, što je znatno veća razlika u odnosu nego da je stavljeno u apsolutnim vrijednostima i da prati na tržištu. Procijenu tih poslova, povećanje i praćenje trendova, bio je zadužen Monstat. To nije rađeno, Monstatu to nije bila jedna od osnovnih nadležnosti i sada je, kada je ovo pitanje ponovo potencirano, u zadnjih godinu važenja koncesionih ugovora, problematično je to i za Upravu za šume i za Monstat, kako da se izvede i na koje vrijednosti da se poveže. Mi smo kao Ministarstvo formirali komisiju, bavimo se borbom protiv bespravnih eksploatacija sirovina, trenutno smo obuhvatili sve sirovine koje su u nadležnosti države, u resoru ovog ministarstva, uključujući šljunak i šume. Ta radna grupa radi na prikupljanju potrebnih informacija o bespravnom korišćenju šumskih resursa i vrlo brzo će ti podaci javnosti biti dostupni o količinama, zajedno sa drugim institucijama. Ovdje svakako mogu da apelujem i na ostale institucije u sistemu da nam pruže podršku kako bi uspjeli da zaustavimo dalju devastaciju našim prirodnih resursa. Toliko. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 12:22:16)

Hvala ministre.

Komentar, kolega Milačić. Izvolite.

MARKO MILAČIĆ (01.12.21 12:22:23)

Zhavaljujem ministre Stijoviću na unaprijed dostavljenom odgovoru i konkretnom sada odgovoru, najavi, ono što mene jako raduje i što je nova vrijednost formiranja novog preduzeća Crna Gora šume. Jer napuštati jedan, da kažemo pljačkaški sistem koncesionog gazdovanja mora da bude praćeno izgradnjom

novog. Na ovaj način izgradnjom novog preduzeća, u jednom dijelu, se stvaraju preduslovi da dođemo do poštene prodaje i da ljudi imaju potpuno jednak pristup šumama, što je veoma važno.

Ono što je naročito važno u ovom trenutku, prema informacijama koje imam s obzirom da ovi ugovori, kao što ste rekli se završavaju, dakle imaju još jednu godinu, i nadležne institucije su obavezne da prema koncesionim ugovorima usklade cijenu i ponude koncesionarima aneks ugovora. Ukoliko se to ne desi mi ćemo ući u nastavak tih kriminalnih aktivnosti, nepoštovanje koncesionih ugovora i omogućiti određenim tajkunima, određenim pljačkašima i naših šuma i budžeta da nastave tu takozvanu legalizovanu pljačku.

Na nadležnim institucijama i Upravi za šume i Ministarstvu, i Monstatu je da u najhitnijem mogućem roku usklade i definišu tržišnu cijenu, kako bi se koncesionarima ponudili zakonski, zakoniti, pravedni aneksi ovih ugovora. U suprotnom neće biti razlike u odnosu na prethodnu vlast.

Samo apelujem na sve ove institucije, znam da svi u institucijama imaju mnogo obaveza, da nas je mnogo posla sačekalo, da smo naročito u šumarskom sektoru zatekli katastrofalno stanje, to naročito Vi znate kao čovjek koji je upravo iz te struke. Meni je jako drago da se upravo Vi s obzirom da ste iz te struke nalazite na toj poziciji, ali želim da apelujem na sve ove institucije da što prije riješimo to stanje.

U zemljama regiona postoje jasno definisani cjenovnici u Bosni i Hercegovini, u Srbiji, Hrvatskoj i mislim da Crna Gora što prije mora da posjeduje to, to podrazumijeva određeni napor, ali koncesionari moraju ovog puta dobiti aneks ugovora koji je zasnovan na tržišnim cijenama. Oni više ne mogu da rade protivzakonito, to sigurno ne dozvoljava ni novi direktor Uprave za šume gospodin Srđan Pejović, naravno Vi kao resorni ministar i svi ostali zato što je obrt višemilionski.

Dakle, rekao sam, nakon što se uskladi stanje, nakon što stvorimo pošten pristup, zakonit pristup, druge institucije ove države, ovdje govorim na Tužilaštvo i ostale će se baviti onim što je bilo prije. Postaviće se zakonito pitanje gdje su stotine miliona. Jer, dok je Uprava za šume imala budžet od pet do osam miliona kako koje godine, određeni koncesionari su zarađivali više od Uprave za šume. Mi smo imali situaciju da nam šumama gazduju privatne firme pod patronatom određenih ministara u bivšoj vlasti i bivša vlast. To vrijeme je gotovo. Nećemo više dozvoliti arčenje prirodnih bogastava i jednog od najvećih blaga Crne Gore.

Zato sam ponosan što mi imamo zajednički stav na liniji Ministarstva i Vas lično, direktora Uprave za šume, čitave parlamentarne većine, mislim da ovdje nema niko drugačije da kaže na ovo pitanje, da bi se hitno stavila tačka na ovu pljačku. Nakon toga i paralelno sa tim, dolazi, ja se i te kako radujem tome, izgradnja novog preduzeća u vlasništvu države koje će da nadomjesti ovaj vid koncesionog pljačkaškog gazdovanja šumama.

Za kraj, moj apel da ovog puta, ne sumnjam u to, koncesionari koji su oštetili budžet i svi ostali, dobiju aneks koji će biti zasnovan na tržišnoj cijeni. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 12:27:02)

Hvala Vama.

Sada riječ ima Dragan Krapović, a neka se pripremi Petar Ivanović.

Izvolite pitanje gospodine Krapoviću.

DRAGAN KRAPOVIĆ (01.12.21 12:27:13)

Hvala Vam potpredsjedniče Bulajiću,

Poštovani ministre Stijoviću, prvo Vas da pozdravim i uvažene kolegice i kolege u sali,

Ja sam na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Cme Gore, postavio ministru Stijoviću, ministru poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede sljedeće pitanje:

Da li Vlada Cme Gore ima namjeru da konačno stavi tačku na eksploataciju šljunka iz korita Morače, ako ima, kada i na koji način planirate da to sprovedete u djelo?

Takođe sam pitao ko su firme koje imaju ugovore i angažovane su na regulaciji korita Morače i na koji način su došli do toga. Finalno, kako Vlada i nadležno ministarstvo prave razliku između regulacije korita rijeke i vađenja eksploatacije šljunka sa druge strane?

Dakle, ministre Stijoviću, odlučio sam se da Vam postavim ovo pitanje koje je veoma aktuelno sada i cijenim da je potrebno da ga držimo konstantno u fokusu javnosti i da konačno stavimo tačku na ove sramne rabote. Mi u Demokratama se već neko duže vrijeme bavimo ovom problematikom. Podsjetiću samo da je prilikom otvaranja Poglavlja 27, 2018. godine, dok su se ministri bivše vlade, dok su likovali u Briselu povodom otvaranja tog poglavlja, moj kolega Danilo Šaranović, poslanik ovog parlamenta, i u

prošlom sazivu je objavio video klip u kojem je pokazao pogubne posljedice eksploatacije šljunka upravo na lokaciji o kojoj pričamo.

Takođe, kolegistica Zdenka Popović je, na početku ovog mandata, postavila poslaničko pitanje vezano za ovu problematiku i ono što je uticaj na izdašnost vodoizvorišta Bolje sestre. Dakle, držimo tu temu u fokusu i mi moramo staviti tačku u mandatu ove vlade na ove pojave i moramo staviti tačku na institucionalan način i pozabaviti se onim što se dešava u koritu Morače, a i van korita Morače na okolnim parcelama.

Ministre, nadam se da, što se ove vlade tiče, da se neće sve završiti na nadogrnjavanju ko je kriv, da li policija kasni, ne radi svoj posao, da li inspekcije smiju ili ne smiju da izađu na teren i odrade njihov posao. Ovo podvlačim jer je očigledno, barem meni, da je na pojedinim mjestima u Vladi, ne pričam naravno o vama, ova priča o eksploataciji šljunka iskorišćena za bombastične medijske poruke u obračunu sa građevinskom mafijom, hapse se ljudi, paradira se hapšenjima, izlaze bukvalno u rekordnom roku.

Naravno, kao što sam rekao to nije vaša direktna nadležnost, ali jeste nadležnost Vlade i ona je dužna da, ukoliko policija, kako kaže premijer, ne radi svoj posao, dužna je da obezbijedi da ga rade promptno i u skladu sa zakonom i javnim interesom. Naravno, isto važi za inspekcije i njihovo postupanje jer je ključno u ovom konkretnom slučaju.

Ovo namjerno podvlačim danas jer sam stekao utisak da su pojedini članovi Vlade pristupili ovome paušalno i da su medijski dosta eksploatisali ovu priču, možda čak i jače nego što je *Bemaks* eksploatisao korito rijeke Morače, a da u suštini imamo jako malo rezultata, pa ne bih volio da ova, kao i mnoge druge priče, završi po sistemu, da se tako izrazim - pojeo vuk magarca, kao i mnoge druge unazad mjesecima i godinama.

Ovo kažem posebno zato što sad dolazim upravo sa te lokacije gdje moj odbor kojim predsjedavam ima kontrolno saslušanje u sljedećih nekoliko dana i htjeli smo da se upoznamo sa situacijom na terenu iz prve ruke i vidjeli smo i danas da možda ne u koritu Morače koja jeste nabujala u ovom trenutku i dan danas dolaze. Evo informacije za Vas, za javnost radi se na okolnim parcelama separacije rade, mašine se vide i u pokretu su i rade u ovom trenutku.

Dakle, ja sam dobio odgovor od Vas i naravno sad ću se zaustaviti da ga čujem. Hvala Vam na tom odgovoru i onda ćemo nastaviti priču. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 12:31:23)

Hvala Vama kolega.

Ministre Stijoviću, izvolite, Vaših pet minuta.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (01.12.21 12:31:26)

Poštovani poslaniče Krapoviću, ovo pitanje jeste u fokusu javnosti, treba da ostane u fokusu javnosti. Smatram da sve aktivnosti koje utiču na prirodne resurse ove zemlje moraju da budu u fokusu javnosti dok god ne budu trajno riješene ili trajno zaštićeno prirodno dobro. Kao što sam malo prije rekao za šume ovdje je posebno još više jer ovdje imamo šljunak, imamo vode, imamo uticaj na vodoizvorište Bolje sestre koji je nedvosmisleno dokazan i imamo uticaj na kompletnu turističku privredu Crne Gore.

Ovim pitanjem mi se bavimo još od samog početka. Dakle, kao što sam rekao medijski, u februaru mjesecu sam prvi put počeo da se bavim ovim pitanjem dok smo formirali kabinet u okviru Ministarstva poljoprivrede počeli smo se baviti sa ovim problemom. Nakon višemjesečnog rada, obilaska terena, prikupljanja informacija, obavještavanja nadležnih inspekcijskih službi, sagledavali smo svu situaciju da bi shatili i nadležnosti i okvir svih kompanija koje tamo djeluju, onih koje su tamo imale bilo kakvu osnovu, onih koje tamo nemaju osnovu na koji način se postupalo sa poljoprivrednim zemljištem na koji način se postupalo sa prodajom parcela sa kojih je skidan površinski sloj pa se onda vadio šljunak, šta se sve desilo ne samo na Morači. Morača je samo imala hitnost u djelovanju zbog nivoa razmjere devastacije koja se tamo dešava. Isti je problem na Cijevni, isti je problem na Tari, slične stvari se dešavaju na Limu, na Grnčaru, po svim rijekama u Crnoj Gori. Dakle, ovaj problem nije problem samo Morače ovo je problem na cijelom, ali vraćam se na vaše pitanje Morača je najekstremnija, prvo što je najbliža Podgorici, utiče najviše na vodosnabdijevanje i tu je problem velikih kompanija koje su tamo radile i onoga šta su tamo napravile, kako to sada izgleda u odnosu na ono šta je trebalo da urade ugovorom.

Na osnovu dobijenih podataka zaključili smo da svi ugovori bili samo ulaznica u korita rijeka radi nelegalne eksploatacije šljunka i pijeska. Došli smo do saznanja da pojedine firme vrše eksploataciju iako nikada nijesu imale zaključen bilo kakav ugovor sa državom, a nije mali broj i fizičkih lica koji posjeduju mehanizaciju koju u iste svrhe koriste. Takođe, bila je uobičajena pojava da bivši koncesionari nastavljaju

da eksploatišu materijal iako za to više nemaju dozvolu, pravdajući količine koje su predmet kontrola ranije zaključenim ugovorima. Ono što se sada dešava kada su ljudi pozvani na saslušanja od nadležnih institucija koje se time bave Ministarstvo poljoprivrede je neko ko je osvijetlilo problem napravilo radnu grupu, prezentovalo to Vladi, pozvalo druge nadležne institucije. Druge nadležne institucije imaju odgovornost da sve te ljude saslušaju, da uvide stanje na terenu, da inspektori obiđu da se vidi koja je čija nadležnost. To je naš najveći problem u ovom trenutku jer imate poljoprivrednog inspektora, inspektora za vode koji je zadužen za oblast, recimo, 20 m od korita rijeke. Onda imate tržišnog inspektora kao što, recimo, imate kompanije poput *Fab Live*, koji nemaju dozvole, ali rade na zemljištu van možda 300 m od korita rijeke. Tamo ima milion kubika šljunka, to je posao za tržišnog inspektora. Kao što imate *Montenegro petrol* koji nikad nije imao dozvolu nego je *Beton Montenegro* napravio ugovor 2014. do 2019. godine pa je onda preko kompanije koja je zakupila zemljište od Ministarstva finansija onda je došla kompanija *Montenegro petrol* koja nema nikakvu ugovornu obavezu sa državom, ali je i dalje pored korita rijeke radi eksploataciju. Sa treće strane imate *Bemax* koji je imao ugovor o regulisanju korita rijeke od tog ugovora je sprovedeno samo 5%. Dakle, uopšte nije rađeno, za rok od pet godina kompanija koja je velika, koja se hvali da ima obavezu društvene odgovornosti, lično sam imao razgovor i u televizijskoj emisiji sa njihovim vlasnikom gdje sam isto to rekao u lice tako da ništa novo. Da su ti ugovori napravljeni sa zaštitnim klauzulama da se državi plati odšteta od 70.000 eura u slučaju da se ugovori raskinu, da su to neki mizerni iznosi u odnosu na ono što je urađeno, gdje su pokrića da čitav niz dokumenata nedostaje, gdje smo angažovali, tražili da pođu druge nadležne institucije da pogledaju njihove knjige i papire i da se pokaže zato što je to jedan od stavova, moj lično, mog kabineta i ove vlade da nema više povlašćenih, da nema nikome kome će se više tolerisati bilo kakva, bez obzira koliko je jak, bogat, imao kakve veze ili bilo šta, apsolutno nas ne interesuje ni prema kome se držva neće sagnuti i obaveza je naša i svih službi da reaguju.

Ono što imamo problem podnadležnosti onoga što se dešava u dijelu Vašeg pitanja koliko je teško da se sve ovo zaustavi, teško je, jer 30 godina je pušteno, 30 godina sve prethodne vlade, svi prethodni državni sistemi radili su da to omoguće iz bilo kog razloga ličnih, privatnih kakvi god, ali su to omogućili. Ljude su naučili pa imate situacije da ljudi sada protestuju zato što više ne mogu da krađu. To su neki nonsensi u društvu koji su produkt onoga što je bilo dozvoljeno u prethodnom periodu. Naš narod voli da kaže ukrali bi sve što nije za zemlju vezano. E pa ovi su otišli dalje moraće narod da smisli novo poslovice, ovi su ukrali i šljunak i drvo i vodu i ono što je za zemlju bilo vezano, našli su način kako to da izvedu.

Tako da šta god uradimo krenuli smo, radimo svom snagom, naše Ministarstvo mali broj ljudi koji se bavi, osvijetlio je ovaj problem i krenuo je koliko god možemo da pokušamo da zaštitimo naše prirodne resurse. Prezentovali smo to na Vladi, podigli smo na viši nivo, sada je na Vladi, sada je i na poslanicima da nađu način kako da država pokaže da je jača od svih ovih da ih nazovem kompanija ili kako god da ih nazovemo koje sada trenutno koriste te resurse. Smatrali su da ih imaju u neograničenim količinama, ali ugrožavajući sve druge kompanije.

Koje su kompanije sklopile ugovor, radilo se o kompaniji *Bemax* koja je imala ugovor sklopljen do 2019. godine i jedina kojoj je ugovor produžen 2019. do 2022. godine. Kao što sam i tada rekao od 2020. godine niko nema pravo da koristi šljunak iz Morače zato što je imao uticaj na vodoizvorište Bolje sestre, kompanija *Cijevna*, izvinjavam se, i kompanija *Beton Montenegro*.

Ono što je bitno da kažem, biću kratak, da napravimo razliku. Kad se radi o regulaciji rijeke i eksploatacije šljunka Zakonom o vodama propisano je da uređenje vodotoka i drugih voda smatraju radovi na izgranjju i održavanju regulacionih objekata u koritu vodotoka i na vodnom dobru, održavanje stabilnosti obala i korita vodotoka i drugi radovi kojima se omogućava kontrolisanje neškodljivi tok vode. Evo reći ću vam danas, danas sam na ... koji je bio prije ovoga zamolio Ministarstvo odbrane u saradnji sa njima sa njihovom inženjerskom jedinicom reagujemo na potezima na Limu kako bi spriječili da zbog neleganih eksploatacija šljunka dešava se pomjeranje korita Lima i prijeti da ugrozi javnu infrastrukturu puteva i mostove. Hitno moramo da šaljemo inženjersku jedinicu tamo obezbjeđujemo sredstva da bi spašavali da ne dođe do problema da nam ne odnese put kao što se desilo na mjestu Skakavac između Berana i Bijelog Polja prije nekoliko godina kada je došlo do odrona puta baš zbog ovih aktivnosti. Sve ove nekontrolisane radnje koje nijesu praćene strukom, koje nijesu rađene kako treba i koje nemaju osnov u zakonu ugrožavaju sve naše građane, ugrožavaju njihovu imovinu, ugrožavaju infrastrukturu, nešto dobro što svi mi koristimo. Zato ovo pitanje mora da bude u fokusu dok god se ne nađe jedno trajno cjelokupno rješenje i dok se ne utvrdi stanje i rješenje za ovaj problem. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 12:39:32)

Hvala Vama.

Kolega Krapoviću, komentar, Vaša tri minuta.

DRAGAN KRAPOVIĆ (01.12.21 12:39:39)

Hvala, potpredsjedniče Bulajiću.

Ministre Stijoviću, saglasan sam sa Vama i mislim da je kristalno jasno o čemu se radi nije samo u tim predjelima, bilo je i na Morači isto u jednom dijelu Grbavaca gdje cesta ide vrlo blizu rijeke na drugoj strani rijeke se žestoko eksploatisao šljunak i onda se na takav način došlo do ugrožavanja ove ceste.

Dakle, mislim da je kristalno jasno o čemu se radi ovdje, kao što ste i rekli, duži vremenski period ta eksploatacija i vađenje šljunka iz korita Morače i okolnih parcela obavljala je uz svesrdnu pomoć i saglasnost, prećutnu, države kako u dijelu velikih građevinskih firmi koje su našim dobrima, dobrima svih građana Crne Gore gradili velike infrastrukturne projekte, turističke objekte, stambene kvartove i plaćali za to veoma male ili nikakve naknade u dijelu koji su ilegalno izvadili, dio šljunka. Naravno, to su naplaćivali državi i pritom vadili mnogo veće količine nego što je bilo to potrebno i dozvoljeno bez ikakvog nadzora i sankcija od strane nadležnih.

Takođe, saglasan sam da su stvari sada na Vladi i negdje na Parlamentu. Rekao sam vam i Vi ste o tome obaviješteni odbor kojim predsjedavam u dijelu svojih nadležnosti je zakazao konsultativno saslušanje i čućemo i Vas i gospodina Mitrovića i druge učesnike tog saslušanja i pretpostavljam da će odatle otići određeni zaključci i stavovi i ocjene prema nadležnim instancama u državi.

Dakle, nije slučajno da je povlašćenim firmama *Bemax*, *Cijevna*, *Montenegro petrol*, *Čelebić d.o.o.* dozvoljeno da u poslu regulacije korita angažuju podizvođače jer upravo su oni u dogovoru sa pojedincima koji se bave vađenjem šljunka dogovorili da jedna dio posla ovi manji odrade za njih naravno uz nadoknadu. Tako danas imamo situaciju gdje imamo javno objašnjenje tipa da neko ne zna što je sa njegove lične i privatne parcele eksploatisano i vađeno i to godina.

Takođe, imamo situaciju da su iste te parcele nekad bile komunika, odnosno vlasništvo okolnih sela pa bi recimo hronologijom preko Uprave za nekretnine mogli da dođemo da vidimo kako su te parcele i na koji način prešle u privatno vlasništvo. Ovo što sam pričao o pojedincima Vi ste pominjali isto mještane i proteste, bi mogao da objasni karakter tih protesta i zašto se pojavljuju protesti da bi se zaštitilo nešto što se radi nelegalno. Naravno, kako su radili državni organi vidimo i na primjeru Uprave za vode i serije ugovora i aneksa koji su potpisali, a po svakom ugovoru ni jedan nije završen i ispunjen u roku od 60 mjeseci kako je propisano. Ukupno je izgrađeno, po mojim informacijama, oko osamdesetak metara obaloutvrde a trebalo je da bude mnogo više i tako dalje. Aneksima su produžavani ti ugovori, naravno uz odgovarajuće objektivne okolnosti koje su dovodile do toga. U suštini to je rađeno da bi se moglo ostati na lokaciji i nastaviti eksploatacija koja je dovela do ekocida na Morači. Razlozi su uvijek isti i uvijek su, nazovimo to, objektivni. Dakle, izmjena glavnog projekta tehničkog rješenja, imovinsko pravni odnosi, protesti mještana, vjerovatno istih onih koji protestuju i zbog ovog drugog dijela problema, postojanje deponije na trasi glavnog puta i tako dalje. U svim tim slučajevima lako je utvrditi količinu, zna se ko je bio nadzor nad tim projektima, imenovala ga je Uprava za vode, treba pronaći ljude i dokumentaciju i vidjeti što imaju da kažu kolika je njihova odgovornost.

Takođe, treba vidjeti šta su inspekcije radile. Ja ću vam pročitati informaciju koju smo dobili za potrebe ovog saslušanja i mislim da je negdje tu Vlada trebala energičnije da se posveti tom problemu. Imamo samo četiri inspektora koji rade u odsjeku uključujući i glavnog inspektora koji su raspoređeni u Podgorici, Beranama i Baru. Jednostavno to je malo za ono što su potrebe. Imate situaciju da je od strane inspekcije izvršeno 170 terenskih inspeksijskih kontrola osnovnog riječnog toka Morače u 2020. i 2021. godini, u 2017. i 2019. godini 160. Imate sada da ne čitam sve, jedan broj nalaza, međutim, od 2017. i 2019. godine nemate ni jednu krivičnu prijavu, ali od 2020. godine i 2021. godine imate sedam krivičnih prijava. Dakle, kad sve ovo sagledamo, ministre, jasno da će biti potrebna čelična politička volja da ovakvim pogubnim ponašanjima i kriminalu stanemo na put.

Koncesiona mafija, ministre, je jedna od najjačih mafija u Crnoj Gori. Brzo završavam potpredsjedniče, hvala Vam na mogućnosti da ovo zaokružimo. Naravno, oni ne eksploatišu samo rijeke, već eksploatišu šume i druga naša bogatstva. Tome jedino čelična politička volja i institucije mogu da stanu na put. U ovoj većini ja cijenim da je svakako ima, ali ukoliko se nekim slučajem desi da neko iz ove većine proda tu političku volju i da proda tu mukom stvorenu volju i misiju 208.000 građana, tu volju građana Crne Gore i uhvati se u kolo sa onima koji su ubili Moraču, koji su ubili druge rijeke, da bi točak promjena bio zaustavljen i bio ukrenut unazad. Mislim da bi to bio kraj i Morače i Bolje sestre, i Tare, ali i kraj Crne Gore i njenog koruptivno urušavanje je na vrhu i od temelja, a i temelji i vrh njen institucionalni su ova skupština. Zato ministre, molim Vas da zajednički nastavimo da tražimo odgovore i odgovornost, a ako ikome padne na pamet da izda tu volju naroda, da izda Moraču, Taru, Cijevnu, Lim i druge rijeke koje ste pominjali neka zna da ovima koji su eksploatisali rijeke će suditi sud, ali i onima koji su izdali volju građana će takođe suditi sud, ali i politički sud istih tih građana 208.000 glasova koji su bili za zaštitu Morače, za zaštitu Tare i za

zaštitu prirodnih dobara Crne Gore i ne mogu se prodati onima koji nisu to radili to u prethodnim godinama.
Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 12:45:51)

Riječ ima kolega Petar Ivanović, a neka se pripremi Albin Ćeman.
Izvolite kolega Ivanoviću.

PETAR IVANOVIĆ (01.12.21 12:46:04)

Hvala Vam uvaženi predsjedavajući.

Poštovani građani Crne Gore, poštovani ministre poljoprivrede gospodine Stijoviću,

Koristeći se pravom koje nam daje Poslovník o radu Skupštine Crne Gore, postavio sam Vam slejedeće pitanje:

Kada je donijeta poslednja strategija razvoja poljoprivrede i kako ocjenjujete Izvještaj Evropske Komisije za Poglavlje 11 - poljoprivreda? Zašto još uvijek nijesu isplaćena direktna plaćanja po hektaru? Zašto poljoprivrednici i dalje plaćaju akcize na gorivo? Zašto su stočari i mljekari nezadovoljni Vašim radom i zašto nijeste održali obećanje koje ste dali u ovom domu, Skupštini Crne Gore, da će svi javni pozivi za IPARD biti objavljeni u III kvartalu ove godine?

Kratko obrazloženje:

U svom posljednjem Izvještaju Evropska komisija dala je Crnoj Gori prosječnu ocjenu napretka 3,03 što je najniža ocjena u posljednjih šest godina. Horizontalno 32 poglavlju čak 30 ostvaren je ograničen napredak, što se nikada do sada nije dogodilo i zbog čega je Izvještaj dobio epitet najgori do sada. Poglavlje 11 - poljoprivreda i ruralni razvoj dobilo je ocjenu - ograničeni napredak, što je najgora ocjena za ovo poglavlje u posljednjih šest godina. U dva od tri poglavlja u Vašoj nadležnosti dobili ste ocjenu - ograničeni napredak.

U cijelom Izvještaju dobar napredak zabilježeli su samo dva poglavlja, Poglavlje 5 koje se odnosi na javne nabavke i Poglavlje 12 koje se odnosi na bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor. Umjesto da čititate gospođi Vesni Daković koja je bila na čelu Agencije za bezbjednost hrane, veterine i fitosanitarni nadzor Vi ste je za nagradu smijenili. Nije tajna da ste smijenili i niz drugih vrijednih i marljivih ljudi koji su dali veliki doprinos uspjesima Ministarstva poljoprivrede prije Vašeg imenovanja na poziciju ministra. Ekspresno, a ne ekspertski, razriješili ste ih dužnosti. Takvo osvetništvo, posebno prema vrijednim i stručnim ljudima, koje sprovodi režim na vlasti nije zabilježen u novijoj istoriji Crne Gore.

Predvodio sam tim mladih ljudi koji je uspio da u 2016. godini otvori tri pregovaračka poglavlja koja spadaju u resor kojim upravljate. Poređenja radi, Srbija ni do danas nije otvorila pregovaračka poglavlja 11 i 12, a kao što znate praktično ne pregovara poglavlje 13 jer nema izlaz na more.

Naravno, zahvaljujem se Vama na odgovoru koji ste dostavili u pisanoj formi i ne bi bilo korektno da sada prilikom postavljanja pitanja ulazim u detalje. Sačekacu da čujem Vaš odgovor, ali ipak priznajem da sam zapanjen dijelom odgovora u kojem kažete da ste više nego zadovoljni ocjenom Izvještaja uzimajući u obzir okolnosti u kojima ste radili i obaveze koje ste naslijedili. Ne znam čime to možete da budete zadovoljni, ako pažljivo pročitate Izvještaj uočićete i zamjerku koja se odnosi na direktna plaćanja. U Izvještaju se kaže, citiram: „Treba ostvariti dodatni napredak kako bi se mjere direktne podrške uskladile sa pravnom tekovinom Evropske unije putem potpunog odvajanja od proizvodnje i povezivanja plaćanja sa unakrsnom usaglašenošću“. Za ovo uskađivanje nije potrebna nikakva posebna ekspertiza, još manje politička volja, već samo malo truda zašta ni Vi kao ekspert, ni Vaši saradnici koje ste birali po političkoj podobnosti nijesu imali ni malo interesovanja.

U prethodnom periodu zaposleni u Ministarstvu poljoprivrede podučavali su svoje kolege u Makedoniji, Srbiji i na Kosovu, sada za nekima kaskamo i nijemo posmatramo kako nas pretiču, a došli ste kao eksperti. Crna Gora i posebno svi naši poljoprivredni proizvođači nemaju taj luksuz da gledaju kako gurate u stranu ljude koji su doprinijeli otvaranju poglavlja u svim oblastima poljoprivrede, koji su radili na ispunjenju mjerila i da prepuštate pregovore onima koji ne znaju ni jezik, a o zajedničkoj poljoprivrednoj politici Evropske unije i da ne govorim. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 12:49:54)

Hvala Vama.

Ministre Stijoviću, izvolite, odgovor na pitanje.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (01.12.21 12:50:00)

Hvala Vam na pitanju, poslaniče Ivanoviću.

Kada počnete Vi da postavljate pitanje prvo imam potrebu da sklonim telefon, pa onda da Vam odgovorim.

Prilikom davanja ocjene Izvještaju Evropske komisije o napretku za pregovaračko Poglavlje 11 - Poljoprivreda i ruralni razvoj, obavezno se mora poći od toga u kakvim uslovima je Ministarstvo radilo u periodu od juna 2020. do juna 2021. godine, na koji se i odnosio izvještajni period. Pošto to treba znati, da se period odnosi od juna 2020. do juna 2021. godine. Prethodno Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja se do avgusta 2020. godine nalazilo u izbornoj kampanji, pa je onda bio tehnički mandat Vlade do decembra 2020. godine, za cijeli taj period nije ispunjena ni jedna obaveza iz evropske agende. Svjesno su ostavljene brojne neizvršene obaveze novoj administraciji. Za preostalih šest mjeseci, dakle do kraja izvještajnog perioda, odradili smo i postigli mnogo, što je i cijenjeno u zadnjem izvještaju Evropske komisije koji bilježi ostvaren određeni napredak. Želim da kažem da smo više nego zadovoljni ovom ocjenom, uzimajući u obzir okolnosti u kojima smo radili i obaveze koje smo naslijedili od bivše vlasti, a odnose se na nerealizovane aktivnosti iz evropske agende. Strategija razvoja poljoprivrede i ruralnih područja je važila za period 2013 - 2020. godina, pa je s toga do kraja 2020. godine već trebalo imati spremnu strategiju za naredni programski period. Jednostavno je zaključiti da je to bila obaveza prošle administracije. Međutim umjesto završene strategije, zatekao sam stanje da ista nije ni započeta. Kada je ova važna obaveza u pitanju, ostavljeni su samo problemi, nedovršene sektorske analize koje su trebale da posluže kao osnov. Međutim, ni to nas nije pokolebalo da činimo sve da ispunimo obaveze koje Crna Gora ima na EU putu i stvori sve preduslove da u narednim godinama postigne potpunu usklađenost sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja. Ističem i stvarnu spremnost da ta pravila uspješno i primjenjujemo, a ne da se donose propisi koji se ne primjenjuju kao što je to do sada bila praksa prethodne vlasti čime je pokušavala da stvori privid posvećenosti integracijama.

Što se tiče nezadovoljstva stočara i mljekara, nije istina da su nezadovoljni radom Ministarstva i ministra, jer u nama prepoznaju odgovornog partnera koji pravovremeno i posvećeno u datim okolnostima pomažemo da se očuva dohodak poljoprivrednih proizvođača. Poznata je činjenica da usljed pandemije imali smo skok cijena inputa, veliku sušu i kašnjenje agrobudžeta, a opet smo uspjeli da očuvamo dohodak poljoprivrednih proizvođača i sve mjere koje su agrobudžetski bile planirane biće implementirane do kraja. Pored implementacije agrobudžetskih mjera, Ministarstvo je pokazalo i odlučnost i pomoglo cjelokupni stočarski sektor nizom interventnih mjera.

Više smo dali nego bilo koja administracija u prethodnom periodu u bilo kojoj godini. Ove godine subvencionisali smo koncentrovanu stočnu hranu obuhvatili smo sve sektore stočarske proizvodnje (govedarstvo, svinjarstvo, kozarstvo, ovčarstvo, živinarstvo i ribarstvo) sa pet eurocenti po kilogramu za mjesec avgust i septembar za šta je opredijeljeno 800.000 eura.

Sektor živinarstva podržan je smanjenjem PDV- a na jaja, to ste imali priliku 30 godina da uradite, pa nijeste uradili. Tri miliona je fiskalni efekat ove mjere, dodatno su podržana i dva turnusa brojlerske proizvodnje u iznosu od 10 centi po kilogramu proizvedenog mesa što je imalo fiskalni efekat 88.000 eura. Dodatna podrška se trenutno odnosi na nabavku pilića za brojlersku proizvodnju. Jer ovaj sektor nikad nije bio prepoznat od prethodnih vlasti u iznosu 50 centi po komadu, a to ima fiskalni efekat 100.000 eura. Ovaj sektor je takođe podržan sa subvencijom stočne hrane u iznosu od pet euro centi po kilogramu.

Sektor stočarstva je pored redovnih 11 centi za mlijeko dodatno subvencionisan za mjesec jun i jul 2+2 centa, što je imalo fiskalni efekat 210.000 eura. Za mjesece oktobar, novembar i decembar subvencionisali smo sektor mlječnog govedarstva sa 3+2 centa po litru mjesečno, što čini fiskalni efekat od 400.000 eura. Sektor svinjarstva, koji je podržan povećanjem osnovnih premija za nazimice za 20% kao i kroz novu interventnu mjeru, pa će proizvođači dobiti dodatnu podršku po nazimici u iznosu od 50 eura.

Sektor ovčarstva i kozarstva podržan je povećanjem osnovne premije i podrškom za stočnu hranu za 12,5%. Obezbijeđen je otkup tržišnih viškova i implementirana mjera čime su riješeni problemi viškova jagnjadi i ova mjera je imala fiskalni efekat 250.000 eura. Usaglašena je korekcija na stare i mlade bijele sireve, startovat će od 1. januara 2022. godine sa 21 na 7%, a to će imati fiskalni efekat od 2.000.000 eura.

Dakle sve su ove mjere nove koje su urađene prvi put, za šta ste imali prilike da uradite, da pomognete poljoprivrednicima. Što to nijeste uradili to je pitanje za Vas i za vaše u administraciji bivšoj.

Kad je riječ o subvencijama, prvo treba reći da je 50% subvencija već realizovano, a po ovome sve druge će biti isplaćene do kraja godine, inače su se isplaćivale do kraja godine u narednih 20 dana sve će svima biti isplaćeno. Tako nemojte da brinete da će nešto ostati neisplaćeno, to se neće desiti. Uvijek je bio

rok 31. decembar, vi ste obično isplaćivali kasnije po Novoj godini, mi ćemo sve isplatiti prije Nove godine, uključujući i mjesec decembar koji će prvi put ići ove godine.

Što se tiče plaćanja akciza na gorivo, pravni osnov postoji, a poljoprivrednici mogu podnijeti zahtjev za povratak akciza na gorivo. I tu smo odlučili da pojednostavimo ovu praksu koja je bila dosta komplikovana i teško ostvariva za naše poljoprivrednike. Donosimo novi pravilnik koji potpuno pojednostavljuje proceduru, pe će poljoprivrednici umjesto povratak akciza na gorivo plaćati direktno gorivo bez akcize, sve uz pomoć kartice koja će biti kreirana nakon stupanja na snagu ovog propisa, a taj propis trenutno na usaglašavanje u Ministarstvu finansija i vrlo brzo će ugledati svjetlost dana i vrlo brzo će krenuti u primjenjivanju ove mjere.

Što se tiče dijela pitanja koji se odnosi na IPARD, dinamiku objava javnih poziva prilagodili smo potrebama korisnika i njihovim finansijskim mogućnostima da realizuju investicije. Korisnicima je data mogućnost korišćenja avansnog i faznog plaćanja u cilju brže realizacije investicija i povlačenja bespovratnih sredstava. Shodno tome, bilo je potrebno prolongirati termin objave poziva imajući u vidu veliku zainteresovanost korisnika za uvođenje avansnog i faznog plaćanja. Kako bi u što većoj mjeri iskoristili pozitivne efekte navedenih mogućnosti.

Što se tiče objave javnih poziva u ovoj godini, 23. juna objavili smo prvi javni poziv za mjeru sedam „Diverzifikacija gazdinstva i razvoj poslovanja“, podmjera 7.1 „Podrška investicijama za razvoj ruralnog turizma“. Javni poziv je trajao do 30. septembra 2021. godine. U okviru Prvog javnog poziva već je podnijeto 102 zahtjeva za dodjelu podrške, od čega je 76 korisnika iz Sjevernog regiona, 22 korisnika je iz centralnog regiona, dok su dva korisnika iz Primorskog regiona. Svi zahtjevi su u fazi administrativne kontrole.

Takođe, u IV kvartalu (10. novembra) objavili smo i treći javni poziv za mjeru 1 (namijenjena primarnim poljoprivrednim proizvođačima) koji traje do 27. decembra ove godine. Ovaj javni poziv je namijenjen korisnicima koji planiraju investicije koje se odnose na nabavku mehanizacije, opreme, podizanja višegodišnjih zasada, izgradnju plastenika/staklenika, dok će četvrti javni poziv za mjeru 1 pored navedenih investicija uključiti i izgradnju i rekonstrukciju objekata, a on se planira početkom sljedeće godine.

Sve ovo što smo uradili ove godine, apsolutno opravdava smjene nesposobnih ljudi ili ljudi koji nijesu imali adekvatnu stručnu spremu i velikog broja ljudi koji su sami odustali, smatrajući da ne žele da sarađuju sa ovom administracijom.

Ja gospodine Ivanoviću, nijesam nikoga otpustio, otišli su oni koji su sami dali otkaz i promijenjeni su ljudi na pozicijama koji su bili neadekvatne stručne spreme postavljeni po političkoj osnovi ili bilo kakvoj drugoj, ali nijesu znali da rade svoj posao. Ovo pokazuje da smo sve živo pojačali u ovoj godini i naredne godine povećavamo Agrobudžet za još pet miliona.

Znači, da smo uradili sve ono što ste Vi mogli ili neki drugi iz vaše vlasti, a nijesu bili to u sanju 30 godina. Mi smo više uradili ove godine, pomogli više ljudima, nego što ste vi to bili u mogućnosti. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 12:58:03)

Hvala Vama.

Kolega Ivanoviću, Vi ste tražili proceduru, a imate komentar, pa hoćete li prvo proceduru, pa onda komentar?

PETAR IVANOVIĆ (01.12.21 12:58:18)

Gospodine Stijoviću, radi javnosti, kad god vam treba telefon da ga koristite slobodno se javite daću Vam ga, ne morate kriti telefone od mene, a ja ću Vam pozajmiti uvijek kad god Vama treba telefon da se poslužite njime. Jesmo li se razumjeli? Ako imate bilo kakve druge insinucije znate gdje je Tužilaštvo, tamo inače često boravite. Prema tome, donesite nove dokaze i otvorit ćemo još jedan spor, nije nikakav problem. Nemojte samo podmećati kukavičja jaja na isti način kao što izigravate i politiku u oblasti živinarstva u odnosu na politiku koja se vodi u Evropskoj uniji. To nije u našoj crnogorskoj tradiciji, našem crnogorskom duhu, možda u Vašem jeste, u našem nije.

Razumio sam ministre da ste kazali da su Vam „ostavljeni samo problemi, nedovršene sektorske analize i da ste dobili neadekvatna dokumenta“, kraj citata

Te citiram: „Da vas nije to pokolebalo“, kraj citata.

Pokušao sam da razumijem, a što Vas to nije pokolebalo jer činjenice su vrlo jednostavne, i ako pečatno pokušate da ih sakrijete, što postaje Vaš manir. Na osnovu međunarodnog tendera koji je

raspisala Svjetska banka Ministarstvo poljoprivrede je potpisalo 20. oktobra 2020. godine ugovor sa izabranom firmom za izradu sedam sektorskih analiza za potrebe Strategije poljoprivrede IPARD III programa. ista firma radila je sektorske analize i u Crnoj Gori i u Srbiji, kao što to jako dobro znate. Nacrt sektorskih analiza, kao što to jako dobro znate, dostavljen je Vama 18. marta. Konsultacije sa predstavnicima Ministarstva, kao što to jako dobro znate ministre, održane su od 22. do 25. marta, 14. aprila 2021.godine, kao što to jako dobro znate ministre, autorizovali ste njihovo prevođenje. Usmeni i pismeni komentari i primjedbe koje su poslali vaši saradnici, usvojeni su u najvećoj mogućoj mjeri. Prema tome, imali ste dovoljno vremena da završite strategiju da vam je to uopšte bio cilj, ali nije.

Kazali ste citiram: „Uradili smo mnogo dokumenata“, završen citat. Ali, ipak nijeste naveli nijedan. Ja nijesam ekspert kao Vi i ne želim da budem takav ekspert, priznajem to pred građanima Crne Gore. U mom radu stoji precizno, samo u jednom danu u ovom domu, a to zna i uvaženi predsjedavajući, branio sam deset zakona. Koliko ste Vi zakona predložili? Koliko zakona koje ste predložili je usvojeno? Vi ste predstavnik režima koji je na vlasti, koji ima većinu u Skupštini Crne Gore i nemojte mi reći da je opozicija bila smetnja za usvanje tih zakona.

Koju biste dali ocjenu nekome ko je na zvaničnom sastanku dobio sljedeći komentar? „Crna Gora je od lidera u regionu postala najgora u regionu“, kraj citata.

Kako biste ocijenili rad nekog ako za godinu dana nije uradio ništa, na IPARD programu? Srbija je završila IPARD program. Podsjećam da je ista firma koja je radila sektorske analize u Crnoj Gori radila sektorske analize u Srbiji. Istu firmu koju je Evropska komisija pohvalila u Srbiji, Vi kudite u Crnoj Gori. Izgleda da ste Vašom ekspertizom nadmašili i pojedine članove Evropske komisije.

Sektorske analize su samo dio IPARD programa, više od 50% programa moglo se napisati za godinu dana dok su se radile sektorske analize kako vi kažete. Sektor za ruralni razvoj više od šest mjeseci nije imao direktora, za mjeru 7 odobrena je uslovna akreditacija, što Vi jako dobro znate ministre, a po, istina nezvaničnim informacijama koje imam, i tako data kreditacija upitna, jer ministarstvo sistematizacijom koja je temelj ili koja se temelji na političkom revanšizmu ukinula određena radna mjesta i time ugrozila cio proces. Vi to jako dobro znate. Upravo su to pokazale i brojne revizorske posjete Ministarstvu i IPARD agenciji. Nema razloga da se osjećate neprijatno ministre. Ja samo citiram ono što su činjenice. Sistem kontrole Size-pa nije unaprijeđen već unazađen odlaskom kadrova iz IT odjeljenja iz IPARD agencije.

Nepotrebno dugo ste odlagali isplatu direktnih plaćanja po hektaru. Poljoprivrednici su nezadovoljni, jer plaćaju akcize na gorivo, stočari i mljekari su jasno iskazali svoje nezadovoljstvo u Vašim radom. Oni vas slušaju i neka daju svoj komentar, oni će najbolje protumačiti Vaš odgovor. Ako ste njihove proteste shvatili kao podršku mislim da onda imate elementarni problem razumijevanja značenja pojedinih termina. Nijeste održali obećanje koje ste dali u Skupštini Crne Gore, jer svi javni pozivi za IPARD nijesu objavljeni u trećem kvartalu ove godine. Na to sam Vas i upozoravao kada smo na ovu temu razgovarali u skupštinskom odboru.

Upravljačko tijelo je dobilo totalno drugu ulogu od tijela koje treba da donosi politike, ono implementira javne pozive koji imaju upitan karakter regularnosti iz razloga što su netransparentni, traju veoma kratko, a odluke se donose bez ikakvih kriterijuma. Kažu, ili što bi vi to danas moderno rekli, postoji percepcija da Vi donosite diskrecione odluke o tome ko može, a ko ne može da dobije podsticaje za poljoprivredu. Kada već spomenuh percepciju i Vi ste postali član hora čiji jedini zadatak stvaranja percepcije u javnosti o tome kako prije ništa prije nije valjalo, a sada je sve super. Pri tome se služite netačnim informacijama i podacima. Kada je sve tako bilo loše u prethodnom periodu kako to da je Crna Gora otvorila pregovaračka poglavlja 2016. godine, a Srbija nije ni do danas? Ako ste Vi naslijedili samo probleme za koje kažete da je navodna Evropska komisija imala razumijevanja, kako to da je Crna Gora do sad imala najbolje ocjene u izvještaju o napretku u odnosu na region, a danas to više nije tako?

Tako glasni zbor koji ponavlja mantru sve prije nije valjalo, a sada je sve super ne može da poništi prostu činjenicu da smo 2016. godine otvorili tri pregovaračka poglavlja i dobili mjere za njihovo zatvaranje. Kristalno je jasno, da kristalnije ne može biti, da ste u nasljeđe dobili tri otvorena poglavlja i jasno precizirana mjerila za njihovo zatvaranje. Umjesto da se bavite poslovima od interesa za poljoprivredne proizvođače, unapređenje njihovog statusa, da sva ekspertska znanja koristite da obezbijedite što više finansijskih sredstava za projekte u oblasti poljoprivrede, Vi ste najveći dio vremena utrošili u vršenju istražnih radnji po ugledu na neke Vaše kolege iz Vlade umišljajući da ste istovremeno i ministar i tužilac i sudija.

Ne želim da instrument poslaničkog pitanja svodim na lična razračunavanja, jer o tome kako ste obmanuli crnogorsku javnost, kao što znate ministre, vodimo sudski spor koji ste pokušavali da izbjegnute, ali ga ne možete izbjeći. Što bi rekao jedan od onih kako Vi volite da kažete vaših - čeraćemo se još, čeraćemo se dok je čeranije i čeranja, čeraćemo se sve dok se ne potvrdi istina koju ste pokušali da iskrivite, falsifikujete, zataškate i bacite kosku sa izmišljotinama. Mi smo se, ministre, usklađivali sa poljoprivrednim politikama Evropske unije. Koliko vidim vaša politika je suprotna zajedničkoj poljoprivrednoj politici. Vi vraćate Crnu Goru deset godina unazad i ovo što sam Vam sada kazao nije moja ocjena. Ovo je

ocjena sa najviših adresa. U Evropskoj uniji postoji intervencija samo za proizvode koji su propisani, tako i Crnoj Gori, ali Vi niste zamijenili Zakon o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda, već ste isti prekršili. Što mislite da će vam reći Evropska komisija za mjere koje ste uveli u živinarstvu? Sa kojom Evropskom politikom se uklađujete u ovoj oblasti ili je jedino mjerilo glasačka baza, uvaženi ministre?

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 13:05:38)

Kolega Ivanoviću, uračunao sam i vrijeme za proceduru, privodite, molim Vas.

PETAR IVANOVIĆ (01.12.21 13:05:48)

Siguran sam da je ovaj izvještaj, nažalost, posebno za Poglavlje 11 i dobar kakav će biti sljedeći. Zato neka poljoprivredni proizvođači znaju da ostaje tužna činjenica da će nakon Vas i režima kojem pripadate biti veoma teško vratiti crnogorsku poljoprivredu na putu kojim je Crna Gora kao država krenula. Vi ste pokušali ući po skute druge države, e to neće moći ministre. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 13:06:10)

Zahvaljujem kolega Ivanoviću.

Posljednji u setu pitanju upućenih ministru poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede posljednje pitanje uvaženi kolega Albin Čeman.

Izvolite.

ALBIN ČEMAN (01.12.21 13:06:27)

Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, uvaženi ministre Stijoviću, cijenje građanke i građani,

Na osnovu Poslovnika Skupštine i članova 187 i 188 gospodinu Aleksandru Stijoviću ministru poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u Vladi Crne Gore postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Koje mjere finansijske podrške mogu očekivati poljoprivredni proizvođači u 2022. godini?

Prije nego što obrazložim svoje poslaničko pitanje zahvalio bih Vam se na pisanom odgovoru koji mi je na vrijeme dostavljen.

Obrazloženje mog poslaničkog pitanja.

Budžetom za 2022. godinu su predviđena povećana izdvajanja za poljoprivredu, pa su opredijeljena sredstva u iznosu od 23,6 miliona eura u vidu subvencija za interventne kupovine i prodaje, pomoć u skladištenju i povlačenju sa tržišta poljoprivrednih proizvoda. Može li poljoprivredni proizvođač očekivati u skorijoj budućnosti siguran plasman svojih proizvoda ili će kao u prethodnom periodu biti prepušten nelojalnoj konkurenciji sa tržišta regiona, jer države iz regiona značajno stimulišu svoje poljoprivredne proizvođače prilikom izvoza tako da naši proizvodi budu nerealizovani ili ako dođu na police trgovinskih lanaca budu skuplji i zaobiđeni? Da napomenem da ćemo u budžetu za poljoprivredu imati povećanje izdvajanja po osnovu staračkih naknada čije smo povećanje sa 50 na 70% minimalne penzije u ovom visokom domu izglasali. Napominjem da je klub poslanika Demokrate, Demos - Mir je naša nacija predložio povećanje minimalne penzije sa 147 na 200 eura tako da korisnici staračkih naknada mogu očekivati povećanje naknade na 140 eura. Predložena su sredstva od 1,67 miliona eura za finansiranje programa iz oblasti ruralnog razvoja kao i povećanje za 20% kapitalnih izdvajanja za lokalnu infrastrukturu. Molim da zbog građana onih što nas hrane izložite šta možemo očekivati u 2022.godini.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 13:08:49)

Hvala kolega Čeman.

Izvolite gospodine ministre.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (01.12.21 13:08:52)

Hvala Vam, poštovani poslaniče Čeman, na postavljenom pitanju.

Dakle, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u tekućoj godini usješno realizuje Agrobudžet kroz 58 mjera i više javnih poziva. Uz sve aktivnosti koje se sprovode u cilju realizacije budžeta za tekuću godinu radimo i kreiramo mjere za narednu godinu. Permanentna saradnja sa poljoprivrednim proizvođačima koju redovno imamo kako na terenu tako i u Ministarstvu doprinijela je da svaku situaciju salgedamo iz ugla poljoprivrednih proizvođača i svih subjekata u poljoprivredi. To nam značajno pomaže oko podrške koju kreiramo za sljedeću godinu. Naši poljoprivredni proizvođači, cjelokupan poljoprivredni sektor je mogao očekivati još većiju i snažniju podršku kako kroz mjere nacionalnog budžeta tako i kroz različite mjere u okviru IPARD programa. Kroz više stubova ovo radimo. Važan stub predstavlja mjere tržišne cjenovne politike sa značajnom podrškom za direktna plaćanja koja smo samo ove godine povećali po jedinici površine i grlu stoke, ali uvođenjem po prvi put oranica u sistem plaćanja. Sprovodićemo aktivnosti na uvođenju livada i pašnjaka u sistem direktnih plaćanja tj. površina koje su najdominantnije u strukturi naših površina. Opredijeliće se podrška za sektor mljekarstva kroz podršku i proizvodnju i preradu. U ovoj godini koja se očekuje da će biti jednako teška zbog nepovoljnih klimatskih prilika i kretanja cijena inputa opredijelili smo najveću podršku koja je do sada bila u ovom sektoru. Nikada se nije više ulagalo nego ove godine, a taj trend planiramo nastaviti u narednoj godini. To su činjenice i na kraju godine ćemo imati brojke koje će pokazati koliko je podržan ovaj sektor. Podržaćemo sjemensku proizvodnju i proizvodnju duvana, dodatni naglasak imaće podrška kroz mjeru upravljanja rizicima u poljoprivredi gdje potreban značajno veći broj osiguranja proizvodnje od elementarnih nepogoda.

Drugi važan stub podrške predstavljaju mjere ruralnog razvoja koje sadrže najveći set mjera javnih poziva koje ćemo podržati, a nama su najznačajnije - voćarstvo, maslinarstvo, vinogradarstvo i vinarstvo, ljekovito i aromatično bilje, povrtarstvo, nabavka poljoprivredne mehanizacije, izgradnja bunara i bistijerni. Podržaćemo aktivnost kooperativa organizacija proizvođača i udruženja, razvoj klastera, uključivanje i podršku mladima, a podrška će se kreirati za unapređenje stočnog fonda, dostizanju standarda za dobrobit životinja, podrški i jačanju otkupne mreže mlijeka, očuvanja genetičkih resursa, održivom korišćenju planinskih pašnjaka, investicija adaptacije planinskih katuna i kao posebna podrška organskoj poljoprivredi u kojoj Crna Gora ima šansu za dalji razvoj. Ono što smo posebno ponosni ove godine je razvoj sela i izgradnja infrastrukture, a podržali smo i ove i podržaćemo i naredne godine projekte koji kandiduju lokalne uprave kao i one koji kandiduju mjesni centre i grupe proizvođača. Za ovu godinu namijenjena je i planirana veća i izdašnija podrška nego bilo kada do sada na polju infrastrukture.

Treći stub donosi značajne servise u poljoprivredi počev od obrazovanja, istraživanja, kontrole kvaliteta proizvoda i šema kvaliteta, uvođenje standarda kvaliteta i bezbjednosti hrane i promociju poljoprivrednih proizvoda i poljoprivrede, kako u zemlji tako u inostranstvu.

Četvrti stub čine socijalni transferi kroz program staračkih naknada koji su značajno povećani u ovoj godini i hvala skupštinskoj većini i ovome što ste rekli koja je imala sluha za ovu kategoriju stanovništva. Lično smatram da bi trebalo još da se poveća, da se usaglašava, ali kažem i ovo je mnogo bolje nego što je bilo i još jedna od mjera koja je urađena ove godine u odnosu na prethodne.

Osim ovoga što sam naveo trenutno, kao što je premijer naveo projekat *Evropa sad* ideja i dogovor sa Ministarstvom finansija je bila da napravimo jednu projektnu komponentu *selo sad* koja bi bila, obuhvatala dijeljenje junica, dijeljenje ovaca i koza, do 1.000 junica do 15.000 ovaca i koza, da dijelimo platenike, da napravimo mjeru podrške koja bi bila u 100% iznosu, a da ljudi imaju obavezu narednih četiri ili pet godina da to vrata. Ovo prvi put sada govorim, jer je prošlo dogovore sa Ministarstvom finansija i priprema se da dijelimo košnice i da pokušamo da pomognemo ljudima na selu. Mnogi su rekli da od mjera *Evropa sad* koristi imaju oni koji rade, a ljudi na selu kažu da im treba stoka, da im trebaju putevi, da im treba voda, da im trebaju bistijerne, bunari, da im trebaju vodopojila. To je ono što oni zahtijevaju od Vlade i to je nešto što smo prepoznali i to će biti mjera i razgovaram sa Ministarstvom finansija i ovdje svakako apelujem na skupštinsku većinu da podrži da 10.000.000 eura dodatno u sektoru poljoprivrede ili da napravimo odvojen projekat koji će omogućiti razvoj sela, opstanak naših ljudi na selu, omogućiti da svako selo u Crnoj Gori ima vodu. To je projekat koji smo pokrenuli, koji smo napisali i koji želimo, pored podrške Ministarstva finansija i vašu podršku iz Skupštine. Smatramo i to je jedna želja i vizija ovog ministarstva da sva sela konačno u Crnoj Gori moraju, trebaju i po svaku cijenu moraju da dobiju vodu. To je i uslov da zadržimo naše ljude na selo, da razvijamo selo i da radimo na infrastrukturi. Plan je bio da svima koji žele da rade, da se bave poljoprivredom omogućiti da to mogu da rade, da imanja koja su zapuštena da podijelimo sadnice voćaka, jabuka, krušaka, šljiv, trešanja, oraha, bilo čega što ljudi mogu da posade na svojim imanjima u skladu sa preporukama selekcijskih službi i savjetodavnih službi za biljnu proizvodnju koja će omogućiti stvaranje dodatne vrijednosti, a bilo ljudima koji žele s tim da se bave, a bilo ljudima kojima to treba da ostvaruju dodatni prihodi. Kažem, vrlo brzo objavićemo kompletno, jer smo saslušali glas naših građana, naših poljoprivrednih domaćina koji kažu šta je njima najviše potrebno u ovom trenutku. Naš stočni fond je tako drastično opao, naša baza na koju se bazira poljoprivreda sistematski uništavana svih ovih godina i ovo je jedini način i naše mišljenje, mog tima iz Ministarstva, da možemo da reagujemo

na jedan dobar način, da omogućimo ljudima da stvore dodatne prihode i to je jedna od mjera koja će biti u narednom periodu. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 13:14:54)

Hvala Vama ministre. Koleba Ćeman, vaše pravo na komentar. Izvolite.

ALBIN ĆEMAN (01.12.21 13:15:04)

Evo uvaženi poljoprivredni proizvođači po najavama ministra Stijovića, a i planiranim budžetom za 2022. godinu možete očekivati još veću i snažniju podršku i kroz mjere nacionalnog budžeta, kao i kroz mjere IPARD program.

Pored povećanja staračkih naknada, vraćanja dječijih dodataka za svu djecu do šeste godine života, povećanje minimalne cijene rada i obezbjeđivanje besplatnih udžbenika za sve osnovce, uskoro ćemo vratiti naknada majkama sa troje ili više djece, vrat ćemo dječje dodatke za svu djecu do 18. godine života, kao i povećati minimalne penzije sa 147 na 200 eura, te ćemo na taj način povećati i iznos staračkih naknada.

Ja bih sa ovog mjesta pomenuo jedan nevalorizovan resurs koji imamo u Crnoj Gori, a to su agrokooperative, to jest bivše zemljoradničke zadruge. U njihovom vlasništvu je ogromna imovina na stotine hektara šuma, voćnjaka, livada, ta imovina se u velikom broju ne koristi, a ako se koristi onda to bude u nedovoljnoj mjeri. Neke od njih imaju u posjedu i poljoprivrednu mehanizaciju koju koristi mali broj članova. Mislim da ovdje ima prostora da se ova oblast institucionalno uredi, kako bi bila u funkciji razvoja poljoprivrede.

Što se tiče šumskih potencijala, rekao bih da ima prostora za ogroman napredak. U prethodnom periodu koncesije za šume je mogao da dobije mali broj privilegovanih pojedinaca koji su ovaj prirodni resurs dobijali po bagatelnim dijenama, dok je većina malih pilana bila zatvorena zbog nemogućnosti nabavka sirovine. Naravno, treba stimulisati i veće kompanije iz oblasti drvoprerađivača, ali to ne znači da manje drvoprerađivače treba ugasiti.

Veće kompanije treba usloviti time da njihov proizvod ne može biti 100% biti samo rezana građa nego i neki poluproizvod. Pohvalno je što je u prethodnom periodu otvoren jedan broj pogona za proizvodnju peleta, ali dalje od toga se nije krenulo. Možda je potrebno institucionalno pomognuti otvaranje pogona za proizvodnju namještaja ili slično, kako bi na pravi način iskoristili šumske potencijale.

Vjerujem, da ćete razmotriti i usvojiti ove moje sugestije na zadovoljstvo svih poljoprivrednih proizvođača i manjih drvoprerađivača. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 13:17:33)

Hvala Vama kolega Ćeman.

Zahvaljujem ministru Stijoviću na učešću na sjednici i datim odgovorima i sad prelazimo na sljedeći set pitanja upućenih ministru kapitalnih investicija Mladenu Bojaniću. Ministre, upućeno Vam je šest pitanja.

Prvo će postaviti Dragan Ivanović, zatim Danijel Živković dva pitanja, Miloš Konatar, Jovanka Laličić i Amer Smailović.

Molio bih kolegu Ivanovića da postavi pitanje. Izvolite.

DRAGAN IVANOVIĆ (01.12.21 13:18:11)

Hvala potpredsjedniče, poštovane kolegice i kolege poslanici, poštovani ministre Bojaniću,

Tek sam sad vidio koliko je vaše ministarstvo kad sam htio da postavim ovo pitanje da vidim kome ga treba uputiti, vidim širok krug, veliki problem je sve treba stići. Hvala vam.

Dobio sam odgovor, pročitao sam, vidim da je opsežan i da je otprilike pogodilo temu, a ja sam poštovani građani, gospodinu ministru Bojaniću postavio pitanje - Kada će Ministarstvo kojim rukovodi, odnosno Uprava pomorske sigurnosti koja je u sastavu Ministarstva prepoznati i uvrstiti u registar drveni čamac odnosno čun?

Poštovani građani, znam da mnogi od vas znaju o čemu se radi kad je u pitanju ovaj čun, a posebno interesovanje gospodine ministre i zašto sam se ja odlučio za ovo pitanje je što su građani priobalnog dijela Skadarskog jezera koji pripadaju i opštini Tuzi, Podgorica, Cetinje, Bar, jednim dijelom i

Ulcinj, korisnici tih čunova i oni zapravo postoje mnogo dugo. Čak sam u razgovoru sa nekim mještanima ovih priobalnih sela pored Skadarskog jezera čuo da možda i nekoliko stotina godina. Otprilike uvijek izgledao isti, uvijek se pravio od borovog drveta i dužina mu je od pet do devet metara, širina do dva i po metra, a visina od 80 do 120. Zašto su se građani žalili da on nije uvršten u registar, vidim da ste Vi u ovom odgovoru rekli da je on uvršten i da je ta naplata prilikom njegove registracije, to jest kada vlasnik čuna registruje čun, određena i da je za to zadužena ovdje se kaže Uprava za pomorsku sigurnost, oni su se meni obraćali i govorili da je to ispostava Tivat i sada ovdje u odgovoru kažete da je to nadležnost ispostave Virpazar. To je meni novo, nijesam mislio da je ima, ali su se žalili na ponašanje ispostave Tivat, da te cijene nijesu bile iste, da su se razlikovali ti tehnički pregledi. Međutim, meni su dostavljeni i rješenje od Ministarstva kulture đe je ovaj čamac uvršten u nematerijalno, kulturno dobro Crne Gore, gdje se insistira na čuvanju tog nematerijalnog dobra i gdje u tom rješenju koje je potpisala tadašnja direktorka Uprave za zaštitu kulturnih dobara gospođa Miranović, se kaže - da nosioci ili čuvari te tradicije su vještine izrade čunova. Tu se pominju Janko i Marko Brnović iz Podgorice i Božidar Čelebić iz Žabljaka Crnojevića. Ja ih znam iz nekih mojih komunikacija i svega ovoga, prilikom pripreme ovog pitanja, da porodica Brnović tradicionalno radi i oni su neko ko to radi već četvrta gneracija, Marko je mlad momak, sin Jankov i on je neko ko već aktivno učestvuje u izgradnji ovih čunova.

Ja sam dobio i neke fotografije, to je dobro prepoznati čun drveni. Dugo godina, normalno u ono staro vrijeme, on se u Crnoj Gori koristio i u ovom priobalnom dijelu na vesla. Sada u zadnje vrijeme se on koristi sa motorom i otuda čudi odakle u saobraćajnoj dozvoli - kaže da se ne može udaljavati vlasnik čuna više od 500 m od obale.

Vidim u Vašem odgovoru da je ta razlika, a ja sam upoznat sa time i baš me je to čudilo. Oni prigovaraju i da se često te saobraćajne dozvole koje se odnose na drveni čun odnose na metalni čamac, jer se u zadnje vrijeme određeni broj ljudi bavi i proizvodnjom tih metalnih čamaca koji nemaju nikakve sličnosti, jedino što se koriste za jezero. Zašto se koriste ovi čamci, pored onoga što možda to neko koristi za izlete za šetnje...

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 13:23:29)

Molim Vas, privodite ovaj prvi dio kraju veći.

DRAGAN IVANOVIĆ (01.12.21 13:23:38)

Onda ću nastaviti nakon odgovora.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 13:23:40)

Ministre izvolite odgovor.

MLADEN BOJANIĆ (01.12.21 13:23:43)

Uvaženi poslanice Ivanoviću, poštovani potpredsjedniče Skupštine, kolege,

Radi javnosti, ja ću pročitati ovaj odgovor, dosta je precizno dat i naravno konkretan, pa ćemo nastaviti dalje da riješimo i to pitanje. Što se tiče Ministarstva kapitalnih investicija, a naravno i Uprave pomorske sigurnosti, postoji dobra volja da to riješimo.

Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe u članu 101 uređuje način upisa čamaca i propisuje dokumentaciju koja se prilaže uz zahtjev za prvi upis čamaca. U stavu 7 pomenutog člana istog zakona propisano je da se izuzetno uz zahtjev za prvi upis čamca tradicionalne gradnje - čun, za plovidbu Skadarskim jezerom, ne prilaže dokaz o vlasniku čamca, odnosno kupoprodajni ugovor, račun, carinska deklaracija, svjedočanstvo o gradnji, ugovor o poklonu i slično. Ovu mogućnost vlasnici čamaca tradicionalne gradnje, odnosno čunova, mogli su da iskoriste shodno članu 206 d, istog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjena i dopunama Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe, odnosno do 6. avgusta 2021. godine.

U vezi sa tim Lučkoj kapetaniji Bar, ispostava Virpazar u tom periodu je podnijeto 127 zahtjeva za prvi upis čamaca tradicionalne gradnje, misli se na čun. Pozitivno je riješeno 106 zahtjeva dok je još 21 zahtjev u proceduri. Samo da razdvojimo, ovi koji su ranije bili, bio je rok zakonski u kom su svi mogli da

podnesu bez ikakve potvrde, bez računa, bez deklaracije carinske, bez ugovora o poklonu i slično, da bi se uradila ta evidencija svih tih starih čunova.

Naime, na zahtjev vlasnika čamaca Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama, utvrđuje sposobnost čamca za plovidbu pregledom. Nakon izvršenog pregleda kojim je utvrđeno da je čamac sposoban za plovidbu Uprava pomorske sigurnosti upravljanja lukama izdaje svjedočanstvo o sposobnosti čamca za plovidbu. Upis čamaca vrši nadležna lučka kapetanija, a kako se drveni čamci i čunovi koriste na području Skadarskog jezera upisnik se vodi kod lučke ispostave Virpazar. U upisnik se upisuju čamci sa ili bez motora ako se radi o čamcu na kojem je naknadno ugrađen motor, nakon obavljenog vanrednog pregleda od strane Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama i uz njihovu potvrdu o vanrednom pregledu vrši se upis motora.

Nije nam poznato da je neko imao problem prilikom podnošenja zahtjeva i sprovođenja procedure tehničkog pregleda i upisa čamca kao ni prilikom gradnje čamca ukoliko je isto urađeno na zakonom propisan način.

Da pojasnim, ne znam sad o imenima konkretno. Samo da razjasnim zbog javnosti. Dakle, ono što je ranije bilo kad je stupi Zakon na snagu dat je neki rok da se sve prijavi. Sve ostalo, vjerujem da logičan je zaključak iz ovoga, da treba neki račun dostaviti, treba neku potvrdu o porijeklu, o uvozu eventualno carinska deklaracija, itd.

Što se tiče odluke o visini naknade za osnovni redovni i vanredni pregled čamaca u članu 3 stav 3 propisana je naknada za čamce jednostavne tradicionalne konsstrukcije za lične potrebe, ili čun, i ukoliko bilo ko ima informaciju da je nekome naplaćena naknada veća od propisane, smatramo obaveznim da se to prijavi.

Problem nelegalne ili divlje gradnje, kako drvenih čamaca, čunova tako i metalnih čamaca na području Skadarskog jezera evidentiran je prije više od 10 godina. U proteklom periodu nadležni državni organi aktivno su učestvovali u iznalaženju rješenja sa ciljem da se gradnja i tehnički pregled nelegalno izgrađenih čamaca usklade sa važećim propisima kao i da se pojednostave procedure i podnošenje zahtjeva izlaska na teren, dostavljanje svjedočanstava i upisa u upisnik čamaca.

Područje plovidbe za čamce određuje Uprava pomorske sigurnosti i upravljanje lukama i u slučaju čamaca bez motora, dakle na vesla, iznosi 500 m, a ukoliko vlasnik ugradi motor na čamac nakon obavljenog vanrednog pregleda i upisom motora u zavisnosti od tehničkih karakteristika čamca i opreme koju čamac posjeduje upisuje se i veće područje plovidbe.

Imajući u vidu navedeno, nesumnjivo da je Ministarstvo prepoznalo drveni čamac, odnosno čun i da intezivno radi na uspostavljanju procedura kako bi se vlasnicima čamca tradicionalne gradnje za plovidbu Skadarskim jezerom izašlo u susret i omogućilo da nesmetano koriste ovaj vid prevoza uz poštovanje zakonskih okvira.

Svjesni smo važnosti čunova i za tradiciju i za svakodnevni život, apsolutno saglasni s tim da i jeste kulturno dobro. Sad ne znam, ne mogu tu da vezu pronađem to što je kulturno dobro da li utiče na licencu. Ja je ne vidim, svaki čun mora da ima onaj rok koji je dat do avgusta prošle godine, odnosno tekuće godine, svi se mogu upisati. Od tada, naravno treba da ima neko porijeklo, treba vjerovatno da slijedi upis neki račun, ko ga je gradio. Na kraju krajeva i to je neka djelatnost i to podliježe zakonskim obavezama jer je i to obavljanje neke privredne djelatnosti, tako da ne znam detalje, ne znam konkretne stvari. Pretpostavljam da možda u tom negdje prostoru postoji problem, ali u svakom slučaju što se tiče Ministarstva, a moguće i Uprave za pomorsku sigurnost, apsolutno smo raspoloženi da sve to razmotrimo i da tražimo neko rješenje, jer niti je nama namjera niti bilo kome da sprečavanja to, još manje kad se radi o tradiciji. Ali moguće da je do nekog nesporazuma došlo, tu smo da to sve rješavamo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 13:29:36)

Zahvaljujem ministru Bojaniću.
Kolega Ivanoviću.

DRAGAN IVANOVIĆ (01.12.21 13:29:39)

Gospodine ministre,

Znam da ova porodica Brnović ima registrovano i da oni to rade i da ta tradicija se nastavlja već četvrto, peto koljeno, za ove druge ne znam.

Došao sam do odluke koju je donijela Vlada i potpisao predsjednik Vlade, a ona je od 11. maja 2017. godine, gdje kaže: „Odluka o visini naknade za osnovni redovni i vanredni pregled čamca“.

Tu je ta glavna primjedba od ovih sa kojima sam ja razgovarao. Određivana je cijena, a ta je primjedba sva na ispostavu Tivat. Sad ja ne znam kad je došlo do toga prelaska, oni se svi hvale da je konkretno u Baru uprava, da su korektan odnos imali sa njima, ali su upućivani, ovi inspektori iz ispostave Tivat radi pregleda tehničkih itd. i da su te cijene često bile različite. Pričam o onom što sam dobio. Ovdje kaže, vi ste rekli taj član 2 ove odluke, kaže do četiri metra itd, a ovaj čun je rekao sam od pet do devet metara. Međutim, za njega je posebno - za osnovni pregled čamca jednostavne, pa onda kaže, tradicionalne konstrukcije za lične potrebe, znači čun, plaća se naknada u visini od pet eura po dužnom metru. To bi značilo najviše 45 itd. i za privredne i javne svrhe. Znači ovi koji su registrovani vjerovatno kao ribolovci koji bi lovili sa njim, isto nešto opet je ta dužina 9*5. Međutim, ispadale su te računice veće. Imam i tu saobraćajnu dozvolu, kopiju, gdje se vidi na primjer da je zloupotrijebljavana davana ovima koji su sa metalnim čunom. To nije čun to su lađe ili čamci kako bi li se drugačije sve moglo zvati, jahte itd. Međutim, poenta moja i zašto sam se ja prijavio za ovo pitanje Vama je to što sam u razgovoru sa ovim ljudima iz ovog područja primijetio da su bili nezadovoljni ovim odnosom iz ispostave Tivat. Tu se odnosi i ta neka, ne znam nezgodno kako da kažem, odnosi prema proizvođaču zašto je on morao da prijavljuje svaku izradu naknadno tražeći odobrenje itd. zašto on kako registrovani koji plaća porez i mislim da je to potpuno jasno može da izrađuje onoliko koliko može da stigne da izradi, a da normalno na tržištu ide onoliko koliko tržište traži.

U svakom slučaju čini mi se da smo mi danas iz ovoga što ste Vi ovdje rekli, iako nijesmo u potpunosti da ćemo, u svakom slučaju prvo hajde da budemo jasni zaštititi ovaj čun koji je prepoznat i kao nacionalno dobro Crne Gore i kao takav normalno biće zaštićen, a da ćemo i ovima vlasnicima pomoći da oni budu u svakom slučaju prilikom registracije i vađenja tehničkog pregleda ne budu oštećeni tj. da te cijene budu za sve otprilike iste. Radi se o jednom klasičnom prepoznatom čunu i nema drugog ovo su sve drugo lađe, barke itd. Toliko i hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 13:33:42)

Hvala ,kolega.

Sada pitanje postavlja Danijel Živković, ima dva pitanja.

Izvolite, prvo pitanje.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (01.12.21 13:33:55)

Hvala, poštovani potpredsjedniče Bulajiću.

Uvaženi ministre Bojaniću, poštovane kolegice i kolege, uvaženi građani,

Na samom početku koristim priliku da Vam se zahvalim na dostavljenim odgovorima na postavljena pitanja.

Moje prvo poslaničko pitanje se odnosi na to - Da li u okviru Ministarstva kapitalnih investicija funkcioniše Odjeljenje za unapređenje korporativnog upravljanja?

Ovo sam Vam pitanje postavio zbog toga što bi ovo odjeljenje trebalo da se bavi svim aspektima rada privrednih preduzeća koje se nalaze u većinskom vlasništvu države i da vode računa o tome da ova društva koja su u većinskom vlasništvu države posluju uspješno jer od kvaliteta njihovog poslovanja zavisi, rekao bih, i ukupna ekonomska stabilnost naše države.

Svjesni smo mi svih parametara i podataka koje smo imali prilike da vidimo u prethodnom periodu kroz različite izvještaje o radu ovih privrednih društava i zaključili smo da su posebno Elektroprivreda, CEDIS i druga preduzeća vrlo uspješno poslovala i ostvarivala dobre poslovne rezultate. Kao nastavak ovog pitanja se odnosilo na zapošljavanje koje se posebno inteziviralo od aprila mjeseca 2021. godine kada su u ove kompanije, ili odbore direktora na čelu izvršnih direktora došli ljudi po određenom partijskom ključu kao dio podjela partijskih funkcija, a od aprila mjeseca dolazi i do pojačanog zapošljavanja u ovim kompanijama.

Stoga je mene zanimalo ministre da li se u ovim kompanijama desilo nešto novo što mi ne znamo ili što ukupna javnost ne zna u smislu povećanja obima posla da se iz odgovora na moje poslaničko pitanje vidi da je zaposlenost skoro 1.000 ljudi po različitim osnovama za prethodnih sedam, osam mjeseci? Dakle, šta se to desilo u odnosu na prethodnu ili prethodne godine da se opravda ovoliki broj zaposlenih jer ste Vi korektno dostavili odgovor u odnosu na više privrednih preduzeća i zbog čega su menadžmenti ovih preduzeća konkretno odlučili da zaposle ovaj broj zaposlenih, a mene je to posebno interesovalo zbog toga što Vi u ministarstvu imate ovo odjeljenje koje bi, pretpostavljam, trebalo da se bavi i ovim aspektom rada privrednih društava koji su u većinskom vlasništvu države. Nakon Vašeg odgovora imaću dodatni komentar.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 13:36:54)

Ministre Bojaniću, izvolite.
Odgovor na pitanje.

MLADEN BOJANIĆ (01.12.21 13:36:56)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Živkoviću, stvarno Vam se iskreno zahvaljujem na ovom pitanju. Prvo što ste mi dali priliku da još jednom popularišem, da kažem, rad Odjeljenja za unapređenje korporativnog upravljanja pri Ministarstvu kapitalnih investicija. Kao što znate, vjerujem i javnost, to je prvi put da ne idem istorijski ili nekih revolucionarni potez, ali to je prvi put da u ministarstvu nekom imate ovakvo odjeljenje, ovoga tipa. Ranije, sjetićete se, i javnost da sta na kašičicu dobijali informacije o poslovanju kompanija u državnom vlasništvu. To ste dobijali prvo na kašičicu i dobijali ste kasno poslije nekih pola godine ili godinu nakon završetka poslovne godine kad je gotovo sve bilo već i kasno za bilo kakvu reakciju. Mi smo to prepoznali i jedna od naših obaveza Vlade i Ministarstva kapitalnih investicija je da se pozabavimo i poslovanjem kompanija u državnom vlasništvu i ovdje govorimo o ovih 20 kompanija koje se nalaze u resoru Ministarstva kapitalnih investicija i vezane su za naše nadležnosti.

Veoma sam ponosan na rad Odjeljenja za unapređenje korporativnih upravljanja. Radi samo dvoje službenika, samo dvoje službenika ovo sve radi. Ogroman je posao na njima i vrlo svjesno i savjesno to prate i nakon formiranja u martu mjesecu, kad smo krenuli sa tim ogroman je posao bio pred njima. Zadatak su imali u prvoj fazi, a evo izlazimo otprilike iz te faze šest mjeseci da skupimo sve podatke da unificiramo izvještaje da bi mogli i mi i javnost i opozicija bez dileme jer sve te kompanije doživljavamo i našim i vašim i oni koji nijesu u političkim partijama jer su naše kompanije. Doživljavamo ih kao kompanije svih građana Crne Gore u jednoj fazi, da kažem, njihovog života privrednog upravljala je sada opozicija ranije vlast sad se promijenilo sad su neki drugi ljudi, ali one su naše, odnosno svih građana Crne Gore. Dakle, dobili smo devetomjesečne izvještaje, veoma ažurno, i svi možemo da se uvjerimo kako su poslovali. Rekao sam na onoj pres konferenciji da nisam srećan da vidim da u nekim kompanijama raste broj zaposlenih, a da prihodi opdaju ili stagniraju sasvim svejedno. Logično bi bilo da to prati jedno drugo. Međutim, pročitacu vam i zbog javnosti kompletan odgovor vrlo je opsežan samo ovako kao uvod mislim da je zanimljiva tema pa vjerujem da ćemo i dobiti par minuta ako treba da o tome razgovaramo. Dakle, to da podvučem da nam je drago da smo izašli u susret svoj javnosti, da kažem, i dali sve podatke vrlo ažurno, o poslovanju svih tih kompanija.

U skladu sa proslijeđenim aktom od 23. novembra kojim se traži informacija koliko je od aprila do danas zapošljeno radnika u privrednim subjektima u oblasti energetike, društva su dostavila najvažnije informacije, zaključno sa 24.11.2021. godine:

Berza električne energije DOO je od aprila tekuće godine do danas:

- Po osnovu sporazuma o preuzimanju od drugog poslodavca angažovala jednog novog zaposlenog na neodređeno vrijeme.

CEDIS je od aprila tekuće godine do danas angažovao:

- Po osnovu ugovora na određeno vrijeme osam zaposlenih;
- Po osnovu ugovora na neodređeno vrijeme/preuzimanje 26 zaposlenih;
- Po osnovu ugovora o ustupanju na određeno vrijeme posredstvom agencije 152 zaposlena;
- Po ugovorima o djelu angažovano je 156 lica, sa određenim rokom trajanja, kojima ugovor još uvijek traje. U ovim ugovorima su i ugovori sa članovima komisija, koja su formirana kao ad hoc tijela, radi kontrole i ističu 31.12.2021. godine.

CGES je od aprila tekuće godine do danas angažovao:

- Po osnovu ugovora na neodređeno vrijeme pet zaposlenih;
- Po osnovu ugovora o ustupanju na određeno vrijeme posredstvom agencije četiri zaposlena;
- Po osnovu ugovora o dijelu jednog izvršioca.

EPCG je zbog kratkog roka za dostavljanje informacija imala obrađene podatke od aprila tekuće godine zaključno sa 30.09.2021. godine, sa sljedećim pregledom angažovanja:

- Po osnovu ugovora o radu na određeno vrijeme 24 zaposlena;
- Po osnovu ugovora o radu na neodređeno vrijeme 29 zaposlenih;
- Po osnovu ugovora o ustupanju na određeno vrijeme posredstvom agencije 62 zaposlena;
- Broj trenutnih ugovora o djelu je 39.

Rudnik uglja Pljevlja je od aprila tekuće godine do danas angažovao:

- Po osnovu ugovora o radu na određeno vrijeme 14 zaposlenih;
- Po osnovu ugovora o radu na neodređeno vrijeme 41 zaposleni;
- Zaposleni na neodređeno i određeno vrijeme koji su na osnovu sporazuma preuzeti na rad 53 lica;
- Po osnovu ugovora o ustupanju na određeno vrijeme posredstvom agencije 201 zaposleni;
- Po osnovu ugovora o djelu 114 lica.

Montenegro bonus DOO je od aprila tekuće godine do danas angažovao:

- Po osnovu ugovora o radu na određeno vrijeme jednog zaposleniog;
- Po osnovu ugovora o radu na neodređeno vrijeme dva zaposlena;
- Po osnovu ugovora o djelu jednog zaposlenog.

Crnogorski operator tržišta električne energije je od aprila tekuće godine do danas angažovao:

- Po osnovu ugovora o radu na neodređeno vrijeme jednog zaposlenog.

Kratak komentar.

Najveći broj je, naravno, kao što se i da primjetiti i ranije iz informacije CEDIS i Elektroprivreda ima jedan dio i Rudnik uglja Pljevlja. Dakle, da pokušam da dam odgovore kako su dobili, naravno, mi smo ih pitali o čemu se radi. Dobili smo odgovore, freške su informacije, sljedeći korak, evo i to da podijelim i sa vama i sa javnošću, pokušavamo da i nadoknade menadžmenta dovedemo u red svih državnih kompanija. Pokušavamo da vidimo i te druge neke troškove koje su sve kompanije imale, da ne idem sad, da se ne vraćam kako je to bilo prije, da ne idem u taj dio priče šta smo sve zatekli, ali da uvedemo red i sva sponzorstva. Da se znaju jasno pravilnici, da sve kompanije naravno, dobro je da su društveno odgovorne i da pomažu svakoga, prirodu, sport, kulturu, lokalnu zajednicu, šta god, ali to moramo da uvedemo u neki red i da to unificiramo.

Što se tiče CG CEDIS-a, CEDIS je imao jedan ogroman broj takozvanih outsorsing ugovora, odnosno da određena lica nisu zaposlena u CEDIS-u, a obavljala su razne aktivnosti za CEDIS. Oni su našli kalkulaciju, ali evo vidjećemo u narednom periodu koliko se to dobrim pokazalo, da bolje da zaposle ljude, jer ih imaju kod sebe i da oni rade te poslove, a ne da daju nekim trećim licima sredstva da bi on radili po ugovorima neke usluge.

Što se tiče Elektroprivrede pred njima je veliki investicioni korak, naročito ovaj vezan za *Solar 5.000* tu im treba radnika, naravno, trebao im je jedan dio komisije da ispituju poslovanje. Trebalo je najblaže rečeno dosta stavki kontraveznih u poslovanju Elektroprivrede ranije i novi menadžmet je s punim pravom angažovao određene komisije da ispituju to poslovanje.

Što se tiče Rudnika uglja Pljevlja, informacija iz Rudnika uglja je da je njima nedostajalo proizvodnih radnika, a da je administracija bila prepuna i da se ovo uglavnom odnosi, ovaj broj novozaposlenih, da bi se proizvodni proces pojačao. To su odgovori privrednih društava. Naravno, oni imaju svoje organe upravljanja a na Ministarstvu je da, kad smo već izašli u javnost, nastavimo ovo što radimo i da pokrenemo još veći nadzor njihovim poslovanjem da bismo napravili od njih jedne dobre i uspješne kompanije, odnosno pomogli koliko možemo. Naravno, jasno je svakome ko hoće realno da gleda da neke stvari ne zavise sve ni od menadžmenta, recimo cijena struje, nešto što svakako, ovako enormni rast cijena utiče na razliku prihoda, a prodaja cijena kod građanstva i privrede je ostala po istoj cijeni. Nabavne cijene su skočile i tu nas očekuje puno posla.

Da zaključim sa tim, energetika je negdje između dvije tranzicije, ovu jednu još nijesmo završili, a ulazimo u drugu. Prvu tranziciju prelaska sa socijalne kategorije cijena na tržišnu još uvijek nije u potpunosti završena, a sa druge strane očekuje nas i ova tranzicija ka obnovljivim izborima energije, nešto što svakako ćemo iz ministarstva pokušati da rješavamo u najboljoj mogućoj mjeri, odnosno u cilju zadržavanje energetske stabilnosti, sigurnosti, proizvodnje. Sa druge strane da pratimo ono što smo se i obavezali, da što više bude obnovljivih izvora električne energije. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 13:46:06)

Hvala Vama ministre.

Energetika je jedini, realno, razvojni sektor.

Izvolite kolega Živkoviću, komentar.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (01.12.21 13:46:29)

Ministre, hvala Vam na odgovoru.

Kada je izabrana ova vlada slušajući ekspozice i program rada premijera 42.Vlade Crne Gore čiji ste Vi ministar, čuo sam jednu izjavu, rekao je da će se ovdje poštovati isključivo meritokratski sistem, sistem zasnovan na zaslugama i da uopšte više nećemo imati sistem zasnovan na partijskim zaslugama. Demanti

takvog ponašanja je vrlo brzo stigao kroz ponašanje ove vlade u smislu imenovanja čelnih ljudi u upravo ova privredna društva. Ne znam jeste li se Vi kao ministar sa tim saglasili ili ne, ali je jedno sigurno da se na čelnim pozicijama u ovim preduzećima nalaze provjereni partijski kadrovi. Mislim da nema potrebe da ih imenujem, to su partijski kadrovi, dva konstituenta vladajuće većine i oni danas rukovode ključnim privrednim preduzećima koja su u vlasništvu države. Mislim da tu ne treba da imamo bilo kakvu vrstu polemike.

Zbog čega sam Vam postavio ovo pitanje? Vi ste u Izvještaju koji je pripremila Vaše ministarstvo sa kojim ste upoznali javnost kazali sljedeće - značajan pad u neto rezultatu u odnosu na prethodnu godinu su imali CEDIS za 4,3 miliona eura i objasnili zbog čega je to, Rudnik uglja Pljevlja za 3,9 miliona eura, odnosno 52%, Barska plovidba i Crnogorska plovidba, četiri kompanije. Nakon toga, u Izvještaju na sljedećoj strani kažete: „Društvo sa najvećim rastom troškova zarada i naknada zarada u odnosu na 2020. godinu su Elektroprivreda Crne Gore sa povećanjem rashoda za zarade 1,3 miliona eura, Rudnik uglja - 800.000 eura, CEDIS - 700.000 eura, Crnogorski elektroprenos - 300.000 eura i Luka Bar - 200.000 eura“. To je zbirno kada se uzme 3.300.000 eura izdataka, odnosno rashoda samo po osnovu zarada. Dalje kažete da su troškovi neto naknada revizorskim i odborima direktora povećani za 520.000 eura što je za 63,9% više u odnosu na 2020. godinu ili 8,3% manje u odnosu na 2019. godinu, da budemo potpuno precizno jasni.

Vi ste meni odgovorili na ovo pitanje da su formirane posebne komisije koje bi trebalo da prate poslovanje prethodnih menadžmenta iz prethodnog perioda. Samo u Rudniku uglja Pljevlja po osnovu ugovora na neodređeno vrijeme po osnovu sporazuma koji su preuzeti i ustupanje na određeno vrijeme posredstvom agencije i ugovora o djelu je zaposleno 423 lica. Evo Vi ste čovjek sa možda najvećim političkim iskustvom u Vladi Crne Gore, bili ste poslanik, danas ste ministar, bili ste kandidat za predsjednika Crne Gore, za 423 lica za sedam mjeseci je povećan broj zaposlenih u Rudniku uglja. Kao iskusan čovjek, kao iskusan političar možda kao privrednik, ne možete me danas ovdje ubijediti da se u Rudniku uglja toliko povećao obim posla da se zaposle 423 lica. Razumijem to kao potrebu namirenja onoga što je bio partijski zahtjev upućen prema strankama na državnom i lokalnom nivou koje danas čine parlamentarnu većinu. Ne kažem da je to Vaša odgovornost kao ministra, ali Vi ovdje imate Odjeljenje za unapređenje korporativnog poslovanja. Da li ste mogli da im sgerišete i da im kažete da će ovakav način poslovanja kroz bilanse koje ste pokazali u Vašem izvještaju uticati na to da kompanije mogu negativno da posluju.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 13:50:58)

Izvinjavam se, da li je to dodatno pitanje?

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (01.12.21 13:51:03)

Ne, retorički.

Uz to ste naveli ovdje koji je to nivo rashoda za zarade. Tvrdim vam, da je taj nivo rashoda mnogo veći nego što ste naveli u ovom izvještaju, mnogo veći po osnovu rashoda za zarade zaposlenih.

Takođe, u Elektroprivredi Crne Gore se povećao broj novozaposlenih za 154 i tada sam Vas u prethodnom pitanju, bilo je naglašeno, koji je to obim poslova. Nijesam primijetio da se povećao toliko obim poslova da bi ovaj broj zaposlenih bio u ovim kompanijama. Ovo su bile stabilne kompanije, gospodine Bojaniću, jer ću Vam samo reći nekoliko podataka o Rudniku uglja Pljevlja u rasponu između 2013. i 2020. godine. Vraćen je kreditni dug, znači preko 20 miliona eura. Na kraju 2020. godine kreditni dug je bio 0 eura. Vraćen poreski dug 18 miliona eura, pokriven akumulirani gubitak 20 miliona eura.

Akumulirana dobit na 31.12.2020. je bila 25,7 miliona eura. Kapital povećan tri i po puta, dobit povećana 11 puta. Prodaja na tržište široke potrošnje povećana 300%. Ako se nastavi na ovaj način da se vodi briga o kompanijama koje su u vlasništvu države znate gdje će ove kompanije završiti, a Vi to dobro znate, doživjeće potpuni krah.

Znam da Vi sada znate za probleme koji se dešavaju u Rudniku uglja i Termoelektrani Pljevlja. Znate li šta Vam se dešava na terenu, gospodine Bojaniću, sa onim što se dešava u Rudniku uglja, znate li? Znate li za prevrtanje mašina, novih mašina koje su pod garancijom i za šta se te mašine koriste u pljevaljskoj opštini?

Ja na ovo upozoravam, ja na ovo upozoravam ne politički, ja ovo ne upozoravam da bih sticao političke poene za politiku kojoj pripadam. Ja na ovo upozoravam Vas koji bi trebalo da vodite računa domaćinski o svim kompanijama koje su većinsko vlasništvo države jer će na ovaj način, povećanjem broja zaposlenih, ove kompanije na kraju određenog kvartala završiti kao gubitaši. Ne postoji opravdanje da se

ovo radi osim onoga koje je partijski. Ne znam da li ste Vi insistirali ko će se naći na čelu tih kompanija i koji su to ljudi, sa kojim referencama. Na čelu tih kompanija se nalaze provjereni partijski kadrovi.

Ova vlada je obećala da će, navodno, raskinuti sa takvim načinom rada. Ja Vam mogu reći ko se nalazio na čelu tih kompanija u prethodnom periodu. Ti ljudi nijesu bili članovi političkih partija. Možete Vi da se slažete da li su oni dobro radili, manje dobro, ali ti ljudi nijesu bili članovi političkih partija. Danas su to provjereni partijski kadrovi.

Ovo što ste Vi danas dostavili kao podatke, sedam mjeseci, osam ili devet, nije bitno, je povećan broj novozaposlenih za skoro hiljadu po različitim osnovima. Mislim da i Vi djelimično snosite odgovornost i vaše ministarstvo jer ste trebali da upozorite kompanije da je ovo nedomaćinski odnos prema onome što je bio stabilni rad privrednih društava koji su u većinskom vlasništvu države.

Zahvaljujem i izvinjavam na prekoračenju.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 13:54:33)

Nije bilo dodatno pitanje.

Kolega Živkoviću, izvolite drugo pitanje.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (01.12.21 13:54:43)

Hvala Vam.

Ja sam ministru kapitalnih investicija, gospodinu Bojaniću, postavio drugo poslaničko pitanje koje se odnosi na to da li ste Vi zapravo protivnik ekološke rekonstrukcije prvog bloka Termoelektrane Pljevlja. Vi ste mi u odgovoru kratko naveli da ja nijesam dobro informisan.

Reći ću Vam zbog čega postavio ovo poslaničko pitanje. Dana 20.09. 2021. godine izašlo je saopštenje Ministarstva kapitalnih investicija, povodom najava o ekološkoj rekonstrukciji Termoelektrane Pljevlja, u kojem se, između ostalog, kaže: „Uz detaljnu ekonomsku, socijalnu analizu i poštovanje preuzetih obaveza, uz predlog održivog rješenja i saradnju sa našim evropskim partnerima definišemo strategiju kojom bi za ograničeno vrijeme produžili rad Termoelektrane Pljevlja, po sadašnjem režimu, a u međuvremenu sredstva planirana za ekološku rekonstrukciju uložili u projekte proizvodnje zelene energije i započinjanje investicionih aktivnosti koje bi značajno unaprijedile ekonomski položaj stanovnika Pljevalja“.

Nakon toga ide Vaša izjava 27. septembra 2021. godine, u kojoj se, citiram, kaže:

„Obavezali smo se na to da u neko dogledno vrijeme ugasimo Termoelektranu i moraćemo je ugasiti. Ne znamo hoće li to biti tri, pet, sedam ili deset godina, ali mi ćemo nastojati da to bude što prije, uz obezbjeđenje socijalnog i ekonomskog statusa zaposlenih“.

Nastavlja se kasnije ova izjava od strane vašeg državnog sekretara i zbog toga sam bio motivisan da Vam postavim ovakvo pitanje, jer je očigledno da iz vašeg ministarstva dolaze izjave da je potrebno ugasiti rad Termoelektrane Pljevlja u neko dogledno vrijeme, kako ste i kazali, što znači da se ne slažete sa konceptom ekološke rekonstrukcije prvog bloka Termoelektrane. Znaete dobro šta bi to imalo za posljedicu gašenje Rudnika i Termoelektrane, kako bi uticalo na socijalnu sliku Pljevalja, kao bi uticalo na ekonomsku sliku Crne Gore, ali dozvolite da ja ne interpretiram ono što ste Vi kazali, možda ste u međuvremenu reterirali sa stavom, pa evo prilike da u odgovoru na moje poslaničko pitanje i date dodatno pojašnjenje.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 13:57:25)

Zahvaljujem.

Ministre Bojaniću, izvolite odgovor.

MLADEN BOJANIĆ (01.12.21 13:57:29)

Hvala Vam, poslaniče Živkoviću, i na ovom pitanju, jer i ovo je prilika da i to raščistimo do kraja.

Ja sam dao tu izjavu i stojim iza te izjave i znate šta je nas zadesilo, malo da uvedem i javnost. Prethodna vlada je potpisala sporazum da će pod ovim režimom emisije štetnih gasova iz Termoelektrane, raditi najkasnije do 2023. godine, odnosno sa Evropskom energetsom zajednicom je dogovoreno da im se da mogućnost maksimalno 20.000 sati rada pod ovim režimom.

Koliko je bila odgovorna prethodna vlast po pitanju rukovodstva Elektroprivrede, kad su oni umjesto da do 23. godine, tih 20.000 sati rasporede, oni su to sve potrošili u novembru prošle godine, dakle mjesec dana prije nego što je promijenjena Vlada.

Nas je zadesilo da se suočimo sa sankcijom Evropske energetske zajednice zato što se nismo držali, odnosno nije se prethodna vlast, prethodni rukovodni tim nije se držao ugovora sa Energetskom zajednicom.

Druga stvar, u ljeto prošle godine se krenulo sa tenderom za ekološku rekonstrukciju, koja tada najavljivana da će sve da riješi 54.000.000. Mi smo podnijeli krivičnu prijavu, odnosno informaciju tužiocu već u martu mjesecu prošle godine. Naveli smo ovdje taksativno šta smo sve sumnjali da je prekršeno, mogu zbog javnosti da malo pomenem bivše rukovodstvo je potrošilo potpuno neracionalno i na štetu građana i Termoelektrane 20.000 sati, da je ekološka rekonstrukcija pokrenuta sa ozbiljnim zakašnjenjem i bez kvalitetno urađenog projekta koji bi garantovao da će nakon rekonstrukcije Blok 1 zadovoljiti granične vrijednosti zagađujućih materija shodno direktivama Evropske unije. Sad pazite ovdje jedan detalj, čudno, ja sam imao sa prethodnim odborom direktora, to je negdje bio decembar ili eventualno januar prošle godine, sa prethodnim odborom direktora i oni isti su mi tvrdili da ta ekološka rekonstrukcija koju su oni potpisali ne može da ispuni ono što treba da ispuni. Oni su to znali i tvrdili su da ne može, ali su ipak potpisali 54.000.000. Znali su da za 54.000.000 to ne može da se uradi i sad smo došli u situaciju da to nije više 54.000.000, nego treba još dodatno 15.000.000 plus PDV, nekih 18.000.000. To više nije ono što je ponuđeno i tu više ne može, o tome se radi, ne može ni pod onim aneksom jer je prešlo preko 20% vrijednosti prvobitnog tendera. Mora da se raspiše novi tender koji koji će da košta najmanje 18.000.000, koji će opet da uzme dugo vrijeme.

U međuvremenu je pokrenut postupak Energetske zajednice protiv Crne Gore i mi vodimo sa njima debatu, angažovali i advokatsku kancelariju koja nam pomaže u tome da vidimo do koliko možemo da računamo neki dodatni rok od Energetske zajednice da bi zadržali Termoelektranu Pljevlja pod ovim režimom prije rađenja bilo kakve ekološke rekonstrukcije. Ova očigledno, kako je potpisa ugovor je u najblaže rečeno vrlo kontraverzna da ne kažem neku težu riječ. Tako da ja sam potpuno jasan bio.

Sada govorim da treba sve, ništa nije crno-bijelo, treba sve dobro razmotriti, radi se o jednoj jako važnoj stvari o ogromnim sredstvima i radi se naravno o tome da mi moramo da u neko dogledno vrijeme, to su nam sve naše obaveze, to ste vi potpisali, nisam ja, da idemo takozvani fejkauto, odnosno da gasimo sve elektrane, eto imamo samo jednu, koje su kao sredstvo, odnosno izvor je uglj. Nijesam, daleko od toga, iako vole da me predstave protivnikom Pljevalja ili da ja ne mislim o građanima Pljevalja i te kako mislim, ali mislim i na one građane koji takođe znajući o čemu se radi i kako žive Pljevlja godinama, uslovno rečeno trovani sa takvim načinom rada. To je Termoelektrana koja je urađena desetina godina unazad. U međuvremenu se tehnologija promijenila, ali nikad ništa 30 godina to radi niko do prošlog ljeta nije pominjao to da radi. Imali ste priliku ako ste imali evo vi ste vršili vlast toliko godina mogli ste to lagano da odradite. Toliko puta i ja sam bio još poslanik ovdje evo i deset godina od tad skoro će, tada, premijer Vlade je obećavao Pljevljacima da će da im uradi toplanu. Ništa od toga nije bilo, prazna priča, svi smo znali da od toga nema ništa i evo deset godina nas su sačekale iste stvari, ne no gora situacija sa Termoelektranom Pljevalja nego što je bila prijet pet, deset godina. Tu smo gdje smo ne bježimo od rješenja i pravo da vam kažem ja lično i Ministarstvo samo, pa ni Vlada, nemamo problema od nekih odluka koje možda u nekom periodu ne izgledaju dobre, ne mislim tu direktno ćemo sutra da gasimo to da odagnam tu dilemu ikakvu, nikome ne pada na pamet da gasi Termoelektranu Pljevlja dok ne nađemo stabilan izvor i dok ne nađemo za tih 1.000, 1.200 ljudi, pristojno da kažem, prelazak na neke nove poslove. Tako da ja Vas razumijem, Vi ste iz te sredine i to Vama znači, ali što se mene tiče veoma sam raspoložen da razmotrimo sve mogućnosti i da u najboljem, da nađemo najbolje rješenje i za rad Termoelektrane i za sve te zaposlene u tom tamo reprodancu u Pljevljima. Imam, ne mogu sad da otvaram naravno sve mogućnosti o kojima razgovaramo, postoje neki od skoro alternativni način i rješavanje toga koji su po meni možda najbolji i čini mi se da sa onako da kažem velikom dozom optimizma možemo da kažemo da ćemo da riješimo i stabilnost električne energije Crne Gore, Pljevalja, naravno ali i da ćemo da riješimo ovaj problem ekološki odnosno zagađenosti cijelog tog regiona radom Termoelektrani Pljevlja pod ovim uslovima.

Sve u svemu evo nemamo ni vremena više ja sa puno optimizma gledam na rješavanje jeste težak, naslijeđen problem, ali imaćemo podršku vjerovatno i od evropskih fondova i vjerujem da ćemo brzo izaći sa jasnim i preciznim stavovima kako sve to da riješimo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 14:04:36)

Kolega Živkoviću, izvolite pravo na komentar.

Dosta se puta ova tema u Pljevljima i na lokalnom i na državnom nivou koristila zbog potrebe da se valjda na toj temi pokuša izgraditi politički rejting. Ja to zaista razumijem. Mogao bih ja sada u maniru nekih političkih subjekata da demagoški pristupim ovoj temi, ali ne ja to neću danas uraditi, jer ću biti potpuno otvoren. Tačno je da mi kao prethodna vlast snosimo dio odgovornosti za ono što nijesmo uradili u prethodnom periodu makar na nivou ekološke rekonstrukcije Prvog bloka Termoelektrane i da smo trebali biti ažurniji. To je tačno, ali često su kritike dolazile sa druge strane kako nijesmo sposobni, kako nijesmo dobronamjerni, kako nemamo dovoljno kapaciteta da završimo taj posao. Evo mi smo sada opozicija, godinu dana imamo novu vlast, za tih godinu dana nisam vidio da se stvar pomjerila za milimetar naprijed. Ja to nijesam vidio, ja to ne uočavam da se stvar pomjerila unaprijed. Vi ste odmah po dolasku na čelo ministarstva htjeli da preispitate sve ovo što je potpisani ugovor, uputili ste Specijalnom tužilaštvu, nadležni organi neka se bave tim problemom, ali to ne smije biti razlog da ako već ste uvidjeli da postoje određene greške ili problemi u tom ugovoru da razmotrite šta su potencijalne opcije da se to riješi, opet kažem ovo nije prosto pitanje. Tehnički, tehnološki ovo nije jednostavno pitanje. Najlakše je ministre prevaliti ovo preko usta i meni i Vama da se raskine ugovor ili da se ne raskine i da se plati. Razumio sam da je deset miliona avansno plaćanje. To je najlakše tako pristupiti političko demagoški, ja nijesam za to. Ovdje možda sjede u ovoj prostoriji ljudi verziraniji od mene za ovu oblast, je li tako kolega Bulajiću, ja ne pristupam tako ovoj temi.

Samo govorim da postoji ozbiljan problem na političkoj sceni Crne Gore, da kada neki problem se desi u prostoru - društvenom, javnom, političkom odmah preselite odgovornost na onu drugu stranu na prethodnu vlast, odmah je to rješenje, nije to rješenje. Zbog čega vam ovo kažem, jer potencijalnim gašenjem Prvog bloka Termoelektrane, čak i faznim, tako da kažem, nisu u pitanju samo radna mjesta, nije u pitanju samo tih 1.200 radnih mjesta i porodice tih 1.200 ljudi koje rade u Termoelektrani i Rudniku nego je u pitanju indirektni efekat koji imaju ove dvije važne kompanije za ekonomiju Crne Gore. Tu su indirektno nakačeni još 800, 900 ili 1000 radnih mjesta, da ne pričamo o tome kakav bi socijalni status doživjela Pljevlja u narednom periodu kada bi došla do gašenja ove dvije kompanije i šta bi se desilo na tržištu električne energije.

Evo samo danas vidimo da je ozbiljno poremećeno tržište u sferi energetike na međunarodnom nivou, vidimo da rastu cijene električne energije u Njemačkoj, u Italiji. Koliko sam ja upoznat 152 eura je po megavat satu prosječna cijena po kojoj Crna Gora nabavlja električnu energiju, a koliko sam upoznat do proljeća će ona otići i na nivo između 200 i 250 eura. To će usloviti koliko sam danas imao prilike da pročitam u medijima i moguće gašenje i vjerovatno gašenje KAP-a i nestanak oko 500 radnih mjesta ljudi koji tamo rade zbog cijena električne energije na međunarodnom tržištu, razumijemo. Da li će ova Vlada biti sposobna da riješi ovo pitanje? To se postavlja kao pitanje i zaista bi mi bilo drago da sam danas čuo od Vas da smo za ekološku rekonstrukciju, treba da pronađemo model te ekološke rekonstrukcije kako bismo obezbijedili život termoenergetskom sektoru. Volio bih da sam čuo od Vas da smo ipak kao prethodna vlast ostavili stabilan termoenergetski sektor u Pljevljima i u Crnoj Gori. Volio bih da sam to čuo od Vas, jer ste od mene čuli potpuno iksreno i otvoreno odgovornost za dio koji mi nosimo.

Takođe, ono što meni zaista izaziva zabrinutost jeste da bez ove ekološke rekonstrukcije nema ni toplifikacije Pljevalja i to bio veoma veliki problem za građane Pljevalja. Zabrinutost mi izaziva to što ova vlada očigledno nema dovoljno osjećaja za biznis i za privredu. To je moj utisak. Možete smatrati da griješim, a ja ću Vam navesti samo nekoliko primjera, evo pokušaću samo da uzmem minut vremena. Izvinjavam se i drugi su prekoračili vrijeme, nemojte mi uzeti za zlo. Prvo čuli smo za KAP šta se može desiti, vidimo šta se dešava sa stranim investitorima nekima koji vode ključne poslove u zoni turizma koji su učinili Crnu Goru turističkim brendom, da su pokrenuli određene sporove pred međunarodnim sudovima za arbitražu. Sa druge strane Vlada nema nikakav osjećaj za to da bi trebalo te investitore sačuvati u Crnoj Gori. Ne znam da li mi treba da polemishemo uopšte o tome, da li mi treba da razgovaramo kakvi su to brendovi koliko je teško te brendove bilo privući u Crnu Goru. Danas se tako olako ti investitori puštaju niz vodu da pođu i da se vrate svojim matičnim državama. To nije u redu.

Vidim da je dio parlamentarne većine i dio Vlade se usmjerio na neke kompanije koje uspješno posluju u Crnoj Gori, da su one monopolske, da su uzele monopol u Crnoj Gori, te kompanije izvinjavam se, pominjete *Bemax*, pominjete *Volvox* itd. te kompanije uredno izmiruju svoje obaveze u državni budžet. Te kompanije zapošljavaju stotine zaposlenih. Želimo strane investitore, domaće koji ulažu u sredstva koji su postali i međunarodni renomirani izvođači radova, ne želimo ih na domaćoj sceni, samo me zanima iz kojih sredstava će to sada ova vlada da obezbijedi novac za povećanje standarda života građana i *Evropa sad* i *Evropa odmah*, građani sad. Ja ne znam otkud, iz novih zaduženja. Kad još dodamo na to ovaj izvještaj koji ste mi dostavili u odgovoru na prethodno pitanje da ključne državne kompanije koji su u vlasništvu države bilježe minuse zbog povećanja broja zaposlenih. Ja sam zaista zabrinut za sudbinu Crne Gore. Moram vam to priznati. Ovo su egzaktni podaci. Vi ste ministar jednog veoma važnog resora u Vladi

Crne Gore i djelimično snosite odgovornost za to. Nemojmo dozvoliti da targetiramo privredu u Crnoj Gori po nekoj dobro oprobanoj matrici koja se dešava na političkoj sceni Crne Gore. Neko je blizak vlasti prethodnoj ili nije blizak vlasti dajte da mu slomimo kičmu znate li vi da siječete granu na kojoj sjedite.

Prema tome, molim vas da budemo politički krajnje korektni i ozbiljni, a prevashodno društveno odgovorni. Da ne dozvolimo da privreda u Crnoj Gori poklekne zbog nečijeg revanšističkog impulsa koji ima prema privrednicima Crne Gore i da zaštitimo interes ovih državnih preduzeća.

Znači, ne želim da sada pričamo o nekim drugim stvarima koje znam, ali sugerišem da što se tiče ekološke rekonstrukcije Prvog bloka Termoelektrane, ona se mora odraditi prije ili kasnije jer budite sigurni imamo potpuni konsenzus na nivou lokalne zajednice, bez obzira u odnosu na političku pripadnost, da će ovo pitanje morati biti riješeno prije ili kasnije, bila ova vlada ili ne. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 14:12:52)

Hvala Vama.

Evo kolega Živković mi neće zamjeriti kad me već prozvao da samo kažem dvije rečenice. Ja polazim od one ključne premise - koja je zemlja istinski nezavisna, samo ona koja ima sopstvenu prehranu i energetiku.

Što se tiče Crne Gore, nikako ne pripadam onim ljudima koji se zalažu za gašenje bloka Termoelektrane, ne, čak naprotiv, mislim da treba ući u punu valorizaciju ležišta u Maoču. Tih 109 miliona tona tamo i onaj centralni sloj od 24 m mora da se valorizuje, naravno u skladu sa ekološkim, tehnološkim i svim drugim propisima.

Ovo što se ide na priču vezano za alternativne izvore energije, solarne, ne znam, vjetrogeneratore itd. itd. sve je dobrodošlo sistemu, ali ni tu ne pripadam ljudima koji će reći da je to optimalna zamjena jakim jedinicama, bile termo ili hidro. Čak mislim u susret klimatskim promjenama da su nama neophodne velike hidro jedinice sa akumulacijama jer Crna Gora mora da ima vodu. Ne samo u susret klimatskim promjenama, to prije svega, nego i zbog mnogih, mnogih drugih razloga da sad ne otvaramo tu temu, to je posebna tema i velika tema koja zaslužuje mnogo čega. Samo zbog toga što ste me prozvali, ništa drugo.

Vi ste završili Vaše drugo pitanje.

Sada pitanje postavlja Miloš Konatar, a neka se pripremi koleginica Laličić.

Izvolite, kolega Miloše.

MILOŠ KONATAR (01.12.21 14:14:56)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče Skupštine, kolege poslanici, poštovana ministarko Srzentić i ministre Bojaniću,

Ne mogu, a da ne primijetim, sad ovako kao kada ste konstatovali da vam nije lako jer nemate mogućnost da odgovorite na dodatne konstatacije kolege Živkovića, ali moram Vam reći jednu stvar ni Vama ni bilo kom ministru u sadašnjoj Vladi Crne Gore nije lako zbog uslova u kojima radite od početka. Sad sam upravo davao izjavu za Radio i Televiziju Crne Gore oko mog utiska prvih godinu dana rada Vlade Crne Gore. Ovo je možda jedina vlada u svijetu koja u svojih godinu dana je možda i jače napada trpjela od strane poslanika parlamentarne većine nego od strane poslanika parlamentarne opozicije. Da vas kritikuju od strane parlamentarne opozicije, to je normalno, da vas kritikuje od strane parlamentarne većine i to je normalno, ali da od strane parlamentarne većine rade sve da Vlada ne uspije, e to je već pitanje koje ja postavljam i građanima Crne Gore da li je to normalno.

Ono što nije, po meni, normalno jeste da isti ti koji su od početka htjeli da ruše ovu vladu, pa i oni koji su htjeli da je rekonstruišu, danas love izdajnike po ovome parlamentu, po Crnoj Gori, pominju se neki milioni, kamioni, prodaja, izdaja itd. Nevjerovatno da o tome pričaju oni koji nikad u svojoj političkoj istoriji, političkom životu nijesu imali stav o bilo čemu. Da ne govorim o tome da su cijelog svog političkog života vječito uzdržani. Da građanima Crne Gore treba objašnjavati o čemu razmišljaju ti ljudi kakvi su njihovi stavovi i danas se pominju izdaje, milioni i tome slično i u ovome domu i u medijima. Na neki način sa svim tim što radimo nekako još više zbunjujemo građane Crne Gore i odvlačimo pažnju i energiju od onoga što je najbitnije, a to je da ova Crna Gora i ova zemlja ide naprijed. Crna Gora nema vremena da čeka i nema vremena da trpi sva naša politička nadgornjavanja, podmetanja i sve drugo što radite. Ponavljaću, dok god budem u ovom parlamentu, sve svoje znanje i energiju moramo usmjeriti ka jednom cilju, a to je da Crna Gora bude naredna članica Evropske unije. Sve što može treba da uradimo da tako bude što prije i da konačno pričamo o nekim dobrim stvarima.

Zato sam ja Vas, uvaženi ministre, pitao - Koje su kapitalne investicije planirane u saobraćaju i energetici do 2024. godine? Upravo saglasan i sa ovim što je rekao uvaženi potpredsjednik Bulajić, smatram da je energetika najveća razvojna šansa u Crnoj Gori, najveća. Sve ostalo što imamo jesu ogromne šanse koje moramo iskoristiti, ali energetika je najveća sa najbržim, odnosno sa najkraćim vremenom povrata investicija koje mi kao država uložimo u dobar segment.

Dakle, da pričamo danas, da se malo ostavimo lova na vještice u ovom parlamentu i među građanima Crne Gore. Nego da pričamo o konkretnim stvarima, da vi kažete građanima da čujemo šta je to, što će da se radi u Crnoj Gori u naredne tri do četiri godine, šta je ono čime ćemo mi da obradujemo ovaj narod koji su to novi putevi, koji su to energetske izvori koji će se graditi jer je to najvažniji korak da mi kao društvo krenemo naprijed, a nemamo vremena da čekamo. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 14:19:47)

Hvala Vama kolega Konatar.
Ministre, izvolite odgovor.

MLADEN BOJANIĆ (01.12.21 14:19:52)

Zahvaljujem.

Nadam se da nećete zamjeriti samo par rečenica, da se osvrnem na raspravu oko energetike, neću ići u debatu i negdje mi je drago da je otvorena ta tema i trebalo bi što češće i što više da se priča o toj temi. Naravno, ovo jeste politički dom i ne možemo mi tu voditi usku stručnu raspravu, više se uvijek okreće naravno na političku dimenziju toga i to je negdje sasvim normalno, navikao sam na to, to smo svi radili bili sa ove ili sa one strane. Veoma smo raspoloženi, kao Ministarstvo, da otvorimo tu raspravu i na nekom pogodnijem mjestu gdje ćemo više pričati o stručnim stvarima bez ubiranja političkih poena.

Samo jednu stvar takođe da onako jednu digresiju koju evo kolega Konatar je pomenuo uslove u kojim radi ova vlada. Nije da se žalim, ali negdje da apelujem na sve jer je to u interesu i vlasti i opozicije i svih građana Crne Gore, da neke zakone koji su nam jako važni usvajamo u ovoj skupštini. Juče sam bio, jutros sam došao sa Ministarskog savjeta u Beogradu Energetske zajednice. Crna Gora je pod sankcijom. Zašto? Zato što su juče izglasali, ja sam koliko sam mogao opravdavao objasnio situaciju, ali Crna Gora nije usvojila zakon, a bilo je u obavezi da usvoji Zakon o nadzoru nad tržištem veleprodaje električne energije i prirodnog gasa. Ova vlada je taj zakon usvojila i dala ga Skupštini krajem jula, početkom avgusta. Nažalost, on nije usvojen, a Energetsku zajednicu ne interesuje da li je on u fioci Skupštine. Oni imaju evidenciju da on nije usvojen i mi smo dobili novi rok, napravili smo sebi jednu neprijatnu situaciju da se pravdamo za nešto što smo uradili krajem jula. Takođe, ima još jedan zakon koji nama pravi problem što se tiče vazdušnog saobraćaja Zakona o stavljanju van snage Zakona o konsolidaciji Montenegro Airlinesa kojeg smo još ranije dostavili Skupštini. Takođe, nije usvojen, to se zloupotrebljava, ali mogu reći da ne kažem zloupotrebu, to se koristi od strane Privrednog suda, pa svi oni koji tuže Montenegro Airlines guraju odštetne zahtjeve na budžet iako je ovaj u stečaju i on je napravio te dugove. Dobro, onako samo digresija.

Dakle, da negdje svi zajedno pokušamo da bar zakone koji nam svima štete u Crnoj Gori i da ne ubiramo političke poene ko je kriv za to nego da stvarno pokušamo da ih u nekom brzom roku usvojimo kako ne bismo kupili minuse ili pravdali se za nešto što na kraju krajeva, kao Vlada smo i najmanje krivi.

Dobro da pređem na pitanje, izvinjavam se, nadam se da kolega Konatar nije zamjerio. Važno je za sve. Što se tiče kapitalnih investicija mnogo, mnogo mi treba vremena da pređem šta smo sve predvidjeli, ali evo ukratko.

Što se tiče željezničkog saobraćaja,

1. Željeznička infrastruktura:

- Nabavka mehanizacije za održavanje građevinske i elektrotehničke infrastrukture, i oprema za pomoćni voz. Finansijska sredstva EBRD u iznosu 11.000.000,00 eura, a period realizacije 2021 - 2024.godine.

- U toku je realizacija sanacije iz prvog aranžmana iz fonda za Zapadni Balkan i to za 13 mostova i osam tunela na pruzi Vrbnica - Bar vrijednosti 17,8 miliona eura, radovi će biti završeni do kraja 2022. godine.

- Generalni remont 20 km pruge, na dionici pruge Lutovo-Bioče, sanacija 13 mostova i osam tunela. Kreditor je Evropska investiciona banka, vrijednost ovih radova je 61.000.000,00 eura.

2. Održavanje željezničkih vozničkih sredstava:

- Opremanje i modernizacija depoa i radionica za održavanje vozni sredstava. Kreditor je Evropska investiciona banka, vrijednost 6.000.000,00 eura.

3. Željeznički prevoz AD :

- Nabavka tri elektromotorna voza, koja bi se koristila za potrebe lokalnog saobraćaja Željezničkog prevoza. Kreditor je Evropska banka za obnovu i razvoj, finansijska sredstva su u iznosu 14.000.000,00 eura. Takođe, u cilju izvršenja generalnih remonta postojećih vozova odobriće se 2.000.000,00 eura, a kreditor je EUROFIMA, specijalizovana finansijska institucija za kreditiranje nabavke i popravke vozni sredstava.

U dijelu izrade tehničke dokumentacije:

- Za prugu Podgorica - državna granica sa Albanijom, da preskočim trebaće mi mnogo vremena da sve pročitam;

- Za prugu Vrbnica - Bar, dionica Golubovci - Bar u toku je izrada tehničke dokumentacije za modernizaciju željezničke rute, od stanice Golubovci do stanice Bar, a sredstva su obezbjeđena iz Zapadno Balkanskog Investicionog fonda. Period realizacije je od 21.04.2021. do 21.04.2023. godine, a iznos investicije 3.000.000,00 eura.

Državni putevi:

Rekonstrukcija regionalnog puta R-3 Pljevlja - Metaljka, Pljevlja - Krće (Baljenovac), I faza,

- Izgradnja puta Vrulja - Mijakovići;

- Rekonstrukcija puta Mojkovac - Lubnice, dionica Mojkovac - Vragodo;

- Rekonstrukcija magistralnog puta M-5 Rožaje - Špiljani sa sanacijom tunela i mostova; -

Rekonstrukcija magistralnog puta M-3 (M-18) Danilovgrad - Podgorica - izgradnja bulevara;

- Rekonstrukcija puta Berane - Kolašin, dionica Lubnice - Jezerine,

- Rekonstrukcija i rehabilitacija magistralnog puta M-6 Pljevlja - Mihajlovica - 1,8 mil €, Obilaznica

Rožaje II faza.

- Rekonstrukcija regionalnog puta Berane - Petnjica, dionica Berane - Podvade;

- Izgradnja magistralnog puta Cetinje - Čevo - Nikšić, dionica Cetinje - Čevo;

- Rekonstrukcija magistralnog puta M-3 (M-18) Danilovgrad-Podgorica, dionica Komanski most -

raskrsnica PG/CT/NK;

- Izgradnja bulevara Vilija Branta.

Planirani projekti:

- Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 dionica Lepenac - Ribarevina - Poda - Berane, -

Rekonstrukcija regionalnog puta R-1 Cetinje - Njeguši, dionica od supermarketa *Volli* do Bajičke crkve,

- Rekonstrukcija magistralnog puta M-1 Herceg Novi - Tivat - Budva, dionica Aerodrom Tivat - Jaz,

izgradnja bulevara;

- Rekonstrukcija magistralnog puta Kamenovo - Petrovac - Bar;

- Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 dionica Kolašin - Mojkovac;

- Rekonstrukcija regionalnog puta Mateševo-Kolašin;

- Rekonstrukcija puta Nikšić - Vilusi, dionica Nikšić-Kuside;

- Rekonstrukcija puta Bar- Kamenički most- Krute;

- Rekonstrukcija puta Tuzi - Mataguži;

- Rekonstrukcija puta Podgorica - Tuzi, dionica od kružnog toka Plantaže do stočne pijace; -

Rekonstrukcija magistralnog puta Debeli brijeg - Herceg Novi;

- Adaptacija magistralnog puta Bar- Ulcinj;

- Izgradnja zapadne obilaznice oko Podgorice;

- Izgradnja puta Cetinje - Nikšić, dionica Čevo - Nikšić;

- Rekonstrukcija magistralnog puta Podgorica - Tuzi, III faza bulevar od mosta preko rijeke Cijevne

do skretanja za Šipčanik.

Da ne idem u detalje daću vam sve. Naravno pored prethodno navedenih projekata bitno je istaći da opredjeljenje Ministarstva ostaje nastavak realizacije projekta auto-puta Bar - Boljare prioritarno na potezu od Mateševa do Andrijevice i dalje prema granici sa Srbijom za koje se očekuje da će se u drugoj polovini 2022. godine stvoriti uslovi za opredjeljenje oko modaltiteta realizacije dok se istovremeno nastave aktivnosti na pripremi projektne dokumentacije za obilaznicu oko Budva, kao dijela Plavog auto-puta. Istovremeno svjesno, sa jedne strane potrebe i značaja ujednačenog regionalnog razvoja, a sa druge strane fiskalnog opterećenja koje sa sobom nosi realizacija infrastrukturnih projekata, Ministarstvo kapitalnih investicija je pristupilo i pripremi Srednjoročnog plana izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite državnih puteva za period 2022. - 2025. godina.

Pomorski saobraćaj i unutrašnja plovidba:

- Izgradnja I faze luke Virpazar, vidim danas da je bilo u medijima da je nešto sporno, uvjeravam vas da apsolutno nikakvih tu problema nema po pitanju ekologije da je to vrlo jedan lijep projekat da se uradi jedna fina moderna, da kažem, luka. Imamo fondove, iz IPA fondova dijelom se to finansira.

Sektor energetike:

- Ekološka rekonstrukcija, naravno nismo krenuli da odustajemo, ali preispitujemo načine kako i kako tih 20% će morati novi tender.

- Projekat VE Gvozd u Nikšiću;

- Projekat Briska Gora;

- Projekat VE Brajići u opštinama Budva i Bar;

- Projekat Velje Brdo u opštini Podgorica;

- Projekat Solari 3.000+ i 5.000+;

- Projekti Solari 10.000+;

- Projekat dogradnje HE Perućica i gradnja agregata A8;

- Pored ovih projekata radimo i na realizaciji niza projekata koji takođe predstavljaju projekte iz oblasti *zelene energije*.

Istraživanje i proizvodnja ugljovodonika u podmorju Crne Gore, to je nešto što je pri kraju nadamo se dobrom, povoljnom rezultatu. Takođe, imamo i aktiviranje poslova to je negdje u Mojkovicu vrlo brzo ćemo krenuti, odnosno investitor naravno Tara Brskovo rudnik cinka.

Imamo još, da kažem, dosta toga da se radi. Što se tiče odgovora vrijeme ističe, a što se tiče radova u resoru Ministarstva kapitalnih investicija dolazi vrijeme da onako punom parom radimo i sledeće godine. Vjerujem da ćemo dobar dio, ako ne sve, realizovati ovih predviđenih, da kažem, programa i projekata, a negdje nam je cilj da Crnu Goru, da ne bude to malo sve patetnično, ali da je pretvorimo u gradilište. Računam najviše na ovaj sektor kojim rukovodim, a mislim da bez dobre putne i saobraćajne infrastrukture i svih vidova saobraćaja i razvoja energetike, stabilnog sistema da Crna Gora ne može da ide naprijed, odnosno da je to preduslov za razvoj kompletne ekonomije i, da kažem, boljitka svih građana života i načina bitisanja u Crnoj Gori. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 14:29:29)

Zahvaljujem, Vama na iscrpnosti.

Kolega Konatar, komentar odgovora.

MILOŠ KONATAR (01.12.21 14:29:44)

Zahvaljujem.

Sanjam o Crnoj Gori u kojoj ćemo mi da govorimo dominantno o ovim temama i sanjam o Crnoj Gori o kojoj ćemo da govorimo i da gledamo kao o velikom gradilištu, da govorimo o digitalizaciji javne uprave, o svemu onome što će Crnu Goru činiti zaista dijelom modernog i razvijenog svijeta. Samim tim što danas građani, kažem, bez obzira što neko kritikuje, ima zamjerke neko se zalaže za program *Evropa sad*, koji je predstavila Vlada Crne Gore i to je bolje nego da pričamo o partizanima, o četnicima, o 1918. godini, o izdajnicima, o ćeranju po Crnoj Gori itd.

Pitao sam vas upravo o ovim stvarima jer ove stvari kako ste rekli život znače. Čitajući sad dogovor o formiranju nove vlade u Njemačkoj jedan dio koji je bio tamo vrlo interesantan, kao programski dio vlade jeste, da će se obavezno opredijeliti 2% njemačke teritorije za izgradnju vjetroelektrana. Naravno, ono što interesuje građane Crne Gore prevashodno od krupnih kapitalnih projekata u saobraćajnoj infrastrukturi. Saglasan opet sa mojim dragim i uvaženim potpredsjednikom kad je govorio o važnosti vodenih akumulacija i iskorišćavanja na jedan održiv način hidropotencijala u Crnoj Gori, ne ovako kako je sada pravljen haos sa malim hidroelektranama koji smo zaustavili koliko toliko, nadam se, jeste pitanje auto-puta Bar - Boljare, dinamike izgradnje. Mi smo prošli put razgovarali kada su bila poslanička pitanja o tome kada će se građani voziti auto-putem, dakle kakva je dinamika planiranja projektne dokumentacije i izgradnje sljedeće dionice od Mateševa do Andrijevice, kada se može očekivati spajanje i dolazak auto-puta do granice sa Srbijom, Vi ste pomenuli u Vašem odgovoru i hvala Vam jer sam dobio u pisanoj formi detaljno sve projekte koje ste iščitali. Kakav je status izgradnje obilaznice oko Podgorice? Kakav je status, jer se opet aktuelizovala priča, izgradnje Jadransko-jonskog auto-puta? Kakav je status što je za primorje jedan od najznačajnijih projekata izgradnje jadranske brze ceste kao jedinog efikasnog načina kako bi se izborili sa nesnosnim gužvama tokom ljetnje turističke sezone?

Dakle, koji su, po vama, kao dodatno pitanje, ključni kapitalni projekti u saobraćaju i u energetici koje Vi kao ministar smatrate da su značajni za budući razvoj Crne Gore? Dakle, da zaključim. Kada god razgovaramo o ovome apsolutno ne bježeći od svih tema koje su važne za razvoj našeg društva, srećan sam jer razgovaramo o pitanjima koje život znače, razgovaramo o pitanjima koje će omogućiti ne samo da

mi stvaramo evropsku Crnu Goru nego da građani u Crnoj Gori žive evropskim kvalitetom života. To je suština sve priče oko puta Crne Gore u Evropsku uniju. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 14:34:12)

Hvala Vama, kolega Konatar.

Mislim da je budućnost energetike u nečemu drugom što je još kod nas jeres, ali nećemo pričati o tome i idemo dalje.

Bilo je dodatno pitanje? Izvinjavam se. Izvolite, ministre.

MLADEN BOJANIĆ (01.12.21 14:34:34)

Naravno, ovo su teme o kojima treba puno pričati.

Pitali ste me direktno što kao ministar vidim kao prioritet. Prvo, nesumnjivo vidim nastavak auto-puta Bar - Boljare, ove dvije dionice ili jedna, već je tretiramo kao jednu. Da još jednom pojasnim, od Mateševa do Andrijevice je u fazi izrade idejni projekat, biće vjerovatno do maja gotov. Radi se idejno rešenje od Andrijevice do Boljara, onako optimistički, ali ne mislim da je to nerealno, računam krajem sljedeće godine možemo da krenemo u projekat izvođenja toga. S druge strane, Srbija je, takođe, veoma fokusirana na taj dio projekta do Požege i od Požege do Boljara. Neke su procjene da bi 2027. godine mogli da napravimo tu dionicu. Drugi dio koji je meni interesantan, u razgovoru sam s kolegama iz Hrvatske, takođe su jako zainteresovani za produženje hrvatskih auto-cesta od Dubrovnika kao ovamo da bi se nadovezali na tu saobraćajnicu, sada je zovu Plavi auto-put, u suštini je to Jadransko - jonska brza saobraćajnica, nešto nižeg standarda ili profila nego što je auto-put, ali u suštini nema neke velike razlike. Ona bi povezala u zaleđu obale i jedan od toga je 30 km zaobilaznice oko Budve. Ona je jako interesantna, ali ono što je tu veoma problematično je što mnogo košta, oko milijardu i po, vjerovatno su to projekcije svega toga jer je teren dosta težak, a ima dosta troškova eksproprijacije, ipak je to vrednija zemlja. Postoji ta varijanta, nije se od nje odustao vezano za Jadransko - jonski auto-put, ovaj što bi sjevernije išao i onda bi Podgorica kao neki tranzitni centar i ovamo od Podgorice do Albanije. Takođe se i tu vode neki razgovori.

Sve je stvar prioriteta, od procjene do načina finansiranja i vremena izrade. To su krupni projekti i sve je to preko milijardu, šta znači za Crnu Goru i treba dobro izmjeriti šta nam je prioritet, a jedan od važnih faktora je način i finansiranja izgradnje toga. Nije samo u pitanju šta bismo mi voljeli da imamo nego kako to da izgradimo. Tako da sam tu veoma oprezan, tako da ne izlazim s nekim, mogu da kažem moje viđenje, ali pokušam sve vrijeme i javno i stvarno to radim u Ministarstvu da prvu i posljednju riječ po pitanju saobraćajnice imaju stručnjaci, neko ko to radi i crta, a ne da mi politički crtamo hoćemo kod našeg sela, hoćemo kružni tok ispred moje kuće, dosta je toga u Crnoj Gori. Vidimo kakvih je sve puteva rađeno i koliko je para potrošeno za neke puteve u nedodijeli koji nikom ne služe osim možda par birača da bi priveli na biralište.

Da zaključim time, što se tiče energetike, tu ima mnogo projekata, neke sam pobrojao. Prvi, vjerujem da je projekat koji će ići tender za Velje Brdo. Ogromno je interesovanje za solarne elektrane. To smo namjenski htjeli da damo tender potpuno otvoren za sve. U međuvremenu, možda bude interesantno za javnost, mi smo s IBRD krenuli u razgovore i oni će nam pomoći vezano za konsultacije da radimo izmjene Zakona o energetici koji će predvidjeti i aukcije za te elektrane, što je neki novitet i vrlo je interesantno da faktički date aukciju da vam neko proizvodi struju na vašoj teritoriji po najnižoj cijeni, obrnuta aukcija, što jeftinije da vam da za proizvodnju, što je nešto veoma interesantno i to su trendovi, pratimo i to da radimo. Ima tu i Perućice, dodatak novog agregata, ima tu s hidroelektranom Komarnica, rade se i za Kruševo projekti. Ako je kolega Bulajić mislio za gas, imamo i tu neko interesovanje, imamo i tu neke najave, projekcije. Moguće kao neko prelazno rješenje, u ovoj fazi, gas je jedino što je ekološki prihvatljiv, a ima stabilan izvor energije dok se ne pređe na neke alternativne izvore u narednom periodu.

Sve u svemu, saglasan sam sa svim stavovima vezano za energetiku, dodao bih samo uz energetiku i Luku Bar. Mislim da su energetika i Luka Bar uz dobre puteve nešto što osigurava Crnoj Gori jednu svijetlu ekonomsku budućnost. Činimo sve da to što prije uradimo i da popravimo stanje u putnoj infrastrukturi i u energetici, da razvijemop energetiku. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 14:39:41)

Hvala Vama ministre Bojaniću.

Još jednom se izvinjavam zbog malopredašnjeg propusta zbog dodatnog pitanja, dešava se pad koncentracije.

Što se tiče projekata iz energetike, izvinjavam se kolegini Jovanki, kao sasvim mlad inženjer, nije to baš bilo juče, u oblasti energetike govorilo se o istim temama i istim projektima o kojima se danas govori. To je bilo prije 30 ili 35 godina. Dakle, imamo iste teme, iste probleme, iste projekte i istu priču, ali sve stoji kako stoji, ne mičemo se.

Koleginice Jovanka, izvinjavam se zbog moje upadice. Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (01.12.21 14:40:36)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege, uvaženi ministre i ministarko, poštovani građani,

Koristeći svoje poslovničko pravo, uvaženom ministru kapitalnih investicija, postavila sam pitanje: Kada će početi radovi na izgradnji saobraćajnice od Jaza do Tivta? Dakle, kratko pitanje, a čini mi se veoma važno.

Uvaženi ministre, prilikom postavljanja mog poslaničkog pitanja koje se odnosilo na putni pravac u opštini Bar u julu mjesecu ove godine, Vi ste sami, iako vas nisam to pitala, najavili da će na jesen početi izgradnja ovog dugo očekivanog puta od Jaza do Tivta. Dakle, dođe i prođe jesen, sada će brzo i zima, pa će onda vremenske neprilike onemogućiti početak radova, a mi željno očekujemo da se pristupi izgradnji tog putnog pravca. Istini za volju, da budem korektna, nije ni meni, a ni mnogim poslanicima ni u prethodnom sazivu ovo bio prvi put da postavljamo pitanje to samo pokazuje koju važnost ovaj putni pravac ima za primorske opštine, a priznaćemo svi i za cijelu Crnu Goru.

Na moje poslaničko pitanje 2020. godine, citiraću što mi je tada ministar rekao zbog daljeg toka naše diskusije. Odgovorio mi je - po programu rekonstrukcija magistralnih puteva planirana je rekonstrukcija putnog pravca od Budve, tačnije Jaza do Tivta u dužini od 16 km, a je projektom predviđeno proširenje i izgradnja bulevara sa četiri trake sa razdjelim ostrvom širine dva metra, kao i obostranim trotoarom iste širine. Tada je rekao da će se projekat finansirati iz sredstava Evropske banke za obnovu i razvoj i da će se zajedno, što smo cijenili kao jako dobro sa izgradnjom ovog putnog pravca realizovati projekat izgradnje Regionalnog vodovoda u dužini od 16 km kroz istu trasu.

Na inicijativu Evropske banke za obnovu i razvoj, na osnovu Zaključka Vlade oba projekta su bila dio zajedničke tenderske dokumentacije i procedure za izbor izvođača radova. Tada mi je ministar rekao da je tenderska procedura u toku a da će otvaranje ponuda uslužediti 22. juna tekuće godine, dakle 2020. godine i da će po završetku tenderske procedure izbora izvođača i nakon rješavanja imovinsko-pravnih odnosa otpočeti sa radovima.

U saznanju sam, ukoliko su ta moja saznanja tačna, da su u avgustu prošle godine otvorene ponude za tender koje je raspisala Uprava za saobraćaj, dakle tadašnjeg Ministarstva saobraćaja i pomorstva.

Ovdje ću se zadržati pa ću nastaviti kroz dalji komentar nakon Vašeg odgovora, uz zahvalnost što ste mi dostavili pisani primjerak Vašeg odgovora. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 14:43:31)

Hvala Vama kolegini Laličić.

Ministre, izvolite odgovor na pitanje.

MLADEN BOJANIĆ (01.12.21 14:43:45)

Poslanice Laličić, hvala i Vama na pitanju, jeste tema što sve nas interesuje i mene kao ministra, ja volim da se informišem što se dešava. Uprava za saobraćaj jeste, nije u sastavu, ali pod nadzorom da kažem Ministarstva kapitalnih investicija, bilo je tamo neke izmjene u menadžerskoj strukturi, ali bez obzira na sve to mogu reći da se korektno saradivalo u ovom periodu sa Upravom za saobraćaj.

Da, tender je bio prošle godine. Samo da Vam pročitam ovaj dio da budem precizan a onda ćemo i nastaviti razgovor.

Kao što Vam je poznato rekonstrukcija magistralnog puta M-1 Herceg Novi - Tivat - Budva, dionica Aerodroma Tivat - Jaz, u dužini od 16 km sa izgradnjom bulevara sa četiri saobraćajne trake je projekat čija je reaiizacija planirana kroz program rekonstrukcije magistralnih puteva u Crnoj Gori.

Projektom je predviđena: izgradnja bulevarske saobraćajnice sa po dvije saobraćajne trake širine 3,25 m u svakom smjeru kretanja, razdjelnim ostrvom širine 2 m te sa obostranim trotoarima u širini od 2 m na cijeloj dužini bulevara.

Na trasi je planirano da bude izgrađeno 12 kružnih raskrsnica i 15 trokrakih raskrsnica na mjestima ukrštanja sa lokalnim saobraćajnicama. Izgradnja potpomih konstrukcija, sistema za prihvatanje atmosferskih voda sa kolovoza sa ugrađenim prečišćivačima i ugradnja nove saobraćajne signalizacije i sistema pasivne bezbjednosti saobraćaja. Izgradnja sistema javne rasvjete na cjelokupnoj dužini trase bulevara.

Vrijednost radova je bila 35.204.825,53 € bez PDV-a. Ugovor za stručni nadzor zaključen je sa preduzećem IRD Engineering Italija. U toku je procedura pripreme dokumentacije, neophodne za zaključivanje ugovora sa izabranim izvođačem radova.

Planirani početak radova je prvi kvartal 2022. godine. Planirani rok za završetak radova iznosi 730 kalendarskih dana od dana uvođenja izvođača u posao.

Sad da pojasnim zašto je došlo do kašnjenja, jednim dijelom se kasnilo jer je dodato naknadno vezano za Regionalni vodovod i to je završeno. Komisija je nezavisna od Ministarstva kapitalnih investicija IBRD, kao što ste rekli finansira projekat. Komisija je, malo duže razmatrala taj tender, tu smo nešto izgubili vremena, ali ne znam, vjerovatno opravdano, imali su i oni svoje razloge, na kraju su izabrali ponuđača, kineska firma ... i u ovom momentu zadnja je informacija da treba da nam dostave da bi se sklopio ugovor sa Upravom za saobraćaj, izvođač, dakle ... treba da dostavi garanciju za dobro izvršenje posla i to treba da bude od strane, isključivo domaće banke. U toku su pregovori njih sa domaćim bankama, lokalnim bankama da bi im izdali tu garanciju. I naravno, produžena je garancija uz tender o zainteresovanosti, takozvana. Tako da u ovom momentu je negdje, žao nam što se nije krenulo.

Tu ima jedan dio koji ćemo takođe morati da rješavamo, ali kao i sve, ne mogu reći probleme, mogu reći izazove vezano za eksproprijaciju, znate da tu nije sve završeno eksproprijacija od ranije, nas je to sve sačekalo, tu su opredijeljena sredstva, dakle što se tiče Ministarstva finansija, odnosno Uprave za imovinu koja to radi u ime Vlade, u ime države, opredijeljeno je. Riješićemo i to, tako da jeste prolongirano je nešto, ali sve u svemu to je ipak to podneblje gdje se može raditi cijele sezone, tako da ne vjerujem da će to nešto mnogo kasniti od kad se krenu radovi.

Naravno, kao i svugdje i to da pomenem, imamo jedan dio prigovora mještana, ne mogu da se otmem utisku da bi svako volio da ima bulevar ispred kuće, ali da mu je tu kružni tok u dvorištu, tako da malo iskarikiram. Malo i mi pravimo sebi problem, vjerujte mi, onako generalno za sve nije to samo na ovom putnom pravcu. Svi hoćemo da imamo bulevar, ali teško nam je svima par stotina metara od svoje kuće da pođemo do nekog kružnog toka da se okrenemo ako ćemo u suprotnom pravcu i onda se i tu dodatni pritisak javlja, dodatni problemi. Ako jedno selo hoće da ima onda će i ono drugo i na kraju kad bismo svima izašli u susret mi bismo imali bukvalno na bulevaru svakih 100 metara kružni tok. Što smo onda napravili, onda smo opet, usporili smo saobraćaj.

Evo još jednom da ponovim što se svih njih tiče i ovako jedna poruka odavde, imali smo nekih sličnih zahtjeva na putnom pravcu, ovom bulevaru što se radi Podgorica - Danilovgrad i vjerovatno je i dolje krenulo za Jaz - Budva da se tu traže određena skretanja.

Što se tiče ovog ministarstva ono neće dati nikome dozvolu za bilo kakvu izmjenu projektne dokumentacije ako nije to projektant i revident uradio, prvo po pitanju bezbjednosti saobraćaja i kvaliteta radova. Mislim da su prošla vremena da ministar ili neko blizak ministru određuje i crta gdje će kome da se skrene u dvorište ili kome odgovara da mu je bliži pristupni put i ostalo, tako da ono što projektant uradi u skladu sa projektnom dokumentacijom, revident pogleda. Uvodimo i to, evo i sa tim da se malo pohvalim da sporazum smo napravili sa Saobraćajnim fakultetom u Beogradu, oni su daleko odmakli u takozvanoj reviziji i bezbjednosti saobraćaja, tako da ćemo uvesti da prilikom i projektovanja puteva i te kako ta komponenta se uključi sa revizijom bezbjednosti saobraćaja, ne samo kvalitet radova i taj dio tehnički izvođenja, nego da i te kako sve to bude i bezbjedno za saobraćaja.

Da zaključim, sve u svemu pokušavamo koliko možemo što prije, ali ne idu uvijek stvari tako baš preko noći. Važna dionica, važan je put i jedan od prioriteta, u ovom momentu lokalnog karaktera koji svakako ćemo obratiti pažnju i važnost turističke sezone i uopšte svi znamo, svi često vozimo tim putnim pravcem, znamo i kakve su gužve i nebezbedan saobraćaj, očekujem da će se ovaj rok ispoštovati, 730 kalendarskih dana kad uvedemo izvođača u posao, ali sad je lopta u njegovom dvorištu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 14:50:14)

Hvala Vam puno.

Koleginice Laličić, komentar Vaš.

JOVANKA LALIČIĆ (01.12.21 14:50:16)

Hvala ministre na odgovoru.

Da ponovim, zbog građana, u pisanom odgovoru ste rekli da će radovi početi u prvom kvartalu 2022. godine, nadamo se.

Želim da konstatujem da u ovom momentu godinu i četiri mjeseca ovaj projekat je na čekanju, s pravom se pitam što toliki protok vremena znači na relaciji odabrani izvođač - naručilac posla, hoće li se morati eventualno korigovati uslovi pod kojim je posao dodijeljen. Nije jasno koji su razlozi i ovolikog čekanja između otvaranja ponuda, odabira izvođača i početka radova. Samo da podsjetim da ste vi u programu rekonstrukcije magistralnih puteva u Crnoj Gori za 2021. godinu, koji je pripremilo vaše ministarstvo na spisku je bilo 18 projekata, a od toga je 11 započeto u nekom prethodnom periodu, dakle, rezultat su nekog rada prethodne vlade. Jedini projekat koji je bio planiran, to je upravo ova rekonstrukcija Jadranske magistrale od aerodrom Tivat do plaže Jaz i to je bio za 2021. godinu, koliko shvatam jedini projekat na primorju koji se ticao putne infrastrukture.

Interesuje me takođe da li može doći do nekih problema, s obzirom na to da, ukoliko su naravno tačni podaci, je tenderska komisija Ministarstva kapitalnih investicija izabrala kinesku firmu koja je u sklopu konzorcijuma koji prati Svjetska banka zbog ranije zvanično konstatovane primjene obmanjivačke prakse, te korporacije u konkurisanju za radove finansirane kreditima te institucije u Gruziji, pa se plašim da ne bude kakvih problema na ovoj relaciji zbog ovog. Evo ja sam to samo kao svoju konstataciju, kao retoričko pitanje, evo pratićemo dalju sudbinu svega ovoga, nadam se da više neću imati prilike da po ovom istom pitanju postavljam poslaničko pitanje. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 14:52:34)

Hvala Vama.

Znači nije bilo dopunskog pitanja. Zahvaljujem.

Posljednje pitanje, iz seta pitanja postavljenih ministru kapitalnih investicija Mladenu Bojaniću, postaviće kolega Amer Smailović.

Izvolite kolega.

AMER SMAILOVIĆ (01.12.21 14:52:51)

Hvala uvaženi potpredsjedniče, poštovane kolegice i kolege, poštovani ministre.

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Cme Gore, postavio sam ministru kapitalnih investicija, gospodinu Bojaniću, sljedeće pitanje: Poštovani ministre, da li ste u kapitalnom budžetu za 2022. godinu planirali unapređenje putne infrastrukture na području opštine Petnjica?

Kao što znamo opština Petnjica spada u grupu opština koje su najmanje razvijene u Crnoj Gori i na to, nažalost, ukazuju brojni zvanični podaci. Višedecenijska nebriga za ovaj kraj rezultirala je visokom stopom nezaposlenosti, kao i velikim stepenom iseljavanja ovog stanovništva u zapadne države, naročito tokom druge polovine prošlog vijeka, a taj trend iseljavanja, nažalost, traje i dan danas. Ljudi koji su otišli vani su danas uspješni ljudi u tim zemljama gdje žive i ostaje žal što nijesu svoje sposobnosti i znanje iskoristili u našoj Crnoj Gori. Unazad nekoliko decenija ovaj kraj je bio takođe izolovan po pitanju brojnih investicija koje se između ostalog tiču i putne infrastrukture i bolje povezanosti sa ostatkom države, zatim sa susjednom Srijom, kao i bolje povezanosti unutar same opštine.

Nakon sticanja statusa samostalne opštine, situacija se donekle promijenila pa smo svjedočili znatno većim ulaganjima, sa državnog nivoa veliki dio investicija koji se ticao sjevernog regiona se odnosio i na opštinu Petnjica i rezultati takvog rada su bili čini mi se sve vidljiviji. Zato se moje pitanje odnosi prije svega na kapitalni budžet za ovu godinu, odnosno potencijalna ulaganja u putnu infrastrukturu. Zanima me - da li je Vlada prepoznala značaj najvažnijih putnih pravaca u ovoj opštini, kao što su putni pravac, odnosno regionalni put Petnjica - Berane, putni pravac Petnjica - Lješnica - Bioča, zatim Podvade - Trpez i Kalače i putni pravac Petnjica - Haništa, gdje je inače planiran i granični prelaz između opštine Petnjice i Pešterske visoravni.

Mogli smo i na samom početku mandata ove vlade čuti obećanje jednog od ministara aktuelne vlade da će otvaranje tog graničnog prelaza biti jedan od prioriteta u radu ove vlade, pa bi me interesovalo da li i dalje postoji ta volja i koliko se u stvari odmaklo u tom pravcu, da li Vlada ima u planu izgradnju ovog putnog pravca? Osim toga, imamo i ova dva putna pravca koja su ključna za dalji razvoj opštine Petnjica, a to su, prije svega, putni pravac Petnjica - Lješnica - Bioča gdje su Opštine Bijelo Polje i Opština Petnjica

našli zajednički interes i u planu je da zajedno grade taj put, a isti je kandidovan prema kapitalnom budžetu Crne Gore.

Kao što rekoh sva tri putna pravca su od izuzetne važnosti za opštinu Petnjica, za njene građane, ali i za razvoj cjelokupnog sjevera. Složićete sa mnom da bez putne infrastrukture, to ste i u ranijim odgovorima i sami kazali, kako putne tako i vodovodne infrastrukture i svih ostalih infrastrukturnih projekata, nema ni značajnijeg razvoja, ni sjevera, a ni Crne Gore.

Želim da čujem Vaš odgovor, pa ću kratko komentarisati. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 14:56:57)

Hvala Vama kolega.
Ministre, izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (01.12.21 14:57:01)

Hvala.

Poštovani poslaniče Smailoviću, evo odgovora konkretno vezan za putnu infrastrukturu opštine Petnjica.

Realizaciji kapitalnih projekata kao generatora privrednog razvoja sa brojnim indirektnim efektima i dalje će se posvećivati posebna pažnja. Ujednačen regionalni razvoj je strateški cilj ove vlade, pa se shodno tome i realizaciji projekata koji se vežu za opštinu Petnjica pridaje poseban značaj. Kada je riječ o putnoj infrastrukturi, Uprava za saobraćaj je u 2022. godini planirala da nastavi sa realizacijom projekta rekonstrukcija regionalnog puta Berane - Petnjica, dionica Berane - Podvade. Rekonstrukcija obuhvata dionicu od raskrsnice sa magistralnim putem Berane - Rožaje, do raskrsnice za Petnjicu na lokalitetu Podvade, ukupne dužine 12,5 km i širine kolovoza 7 m.

Projektom je predviđena - izgradnja kružne raskrsnice na ukrštanju sa magistralnim putem Berane - Rožaje, rekonstrukcija postojeće trase puta na cijelokupnoj dužini, izgradnja potpornih konstrukcija, ugradnja nove saobraćajne signalizacije, te sistema pasivne bezbjednosti saobraćaja, rekonstrukcija tri mosta ukupne dužine 100 m.

Ugovor za izvođenje radova zaključen je na iznos 6.979.000 eura.

Predlogom kapitalnog budžeta za 2022. godinu, planirala su finansijska sredstva u iznosu od 0,9 miliona eura, za završetak radova na rekonstrukciji regionalnog puta Berane - Petnjica, dionica Berane - Podvade, čime će se izvršiti povezivanje opštine Petnjica sa mrežom državnih puteva, bezbjednom i funkcionalnom saobraćajnicom.

Dinamika završetka radova zavisi od dinamike završetka postupka eksproprijacije (za određeni dio puta) a što je u nadležnosti Opštine Berane.

Kao što ste čuli iz konkretnog odgovora, evo da ja malo štedim vrijeme danas. Radimo na tome i naravno uvijek i taj jedan od problema nije samo ovdje, eksproprijacija, neriješeni pravni odnosi su nešto, imovinski odnosi, mnogo nam problema stvaraju naročito u putnoj infrastrukturi. Tu smo da sve to rješavamo koliko možemo i stvarno pokušavamo na sve načine i kompletna Vlada da otvorimo što više projekata saobraćajne infrastrukture od juga do krajnjeg sjevera. Uvijek postoje nepredviđene okolnosti, uvjereni smo da, a kao što sam prije rekao, ako ne sve predviđene projekte, ali ono jedan dobar dio projekata i završimo u narednoj godini. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 14:59:32)

Hvala Vama ministre Bojaniću.
Komentar odgovora, kolega Smailović. Izvolite.

AMER SMAILOVIĆ (01.12.21 14:59:40)

Uvaženi ministre, hvala Vam i na dostavljenom pisanom odgovoru.

Zaista ne mogu biti zadovoljan, a ni građani opštine Petnjica izdvojenim budžetskim sredstvima. Koliko sam upoznat na zahtjev Vlade dostavljeni su svi projekti, svi prioriteti za Opštinu Petnjica. Pogotovo kad se tiče regionalnog puta Lješnica - Bioča, nažalost, za tri putna pravca koja sam pomenuo nije izdvojen niti jedan euro, što znači da ne postoji vaša zainteresovanost za razvoj Petnjice. Kapitalni budžet prema

Opštini Petnjici nije bio izdašan, čak naprotiv, zabrinjavajući je i prilično je indikativan i ovaj potez Vlade da se nastavi sa trendom neulaganja u sredine gdje dominantno žive pripadnici bošnjačke populacije poput Rožaja, Petnjice, Plava i Gusinja.

Želim radi javnosti da podsjetim na činjenicu da su prve ozbiljnije investicije kojima se stvaraju preduslovi za bolji i komforniji život, ali i za snažniju privrednu aktivnost u opštinama u kojima dominantno žive pripadnici manje brojnih naroda počeli tek ozbiljnijim učešćem Bošnjačke stranke u vlasti i to na pozicijama gdje se donose krupne političke odluke.

Ne znam ima li potrebe, a znam da nema vremena da nabrojim brojne projekte koje smo započeli poput skijališta, skijalište na Hajli, valorizacija Đalovića pećine u Bistrici kod Bijelog Polja. Takođe, brojni važni putni pravci su rekonstruisani i započeti neki novi kako u Petnjici, tako i u ostatku sjevera Crne Gore, desetine škola vrtića i vodovoda i sl.

Moram istaći, da je ondje gdje je Bošnjačka stranka zajedno sa svojim koalicionim partnerima u bilo kojem kapacitetu vlasti na lokalnom nivou sve je ovo išlo znatno bolje i brže. Vjerujem da je jasno da je snažnija investiciona aktivnost Vlade u opštinama u kojima žive manje brojni narodi ispravljanje višedecenijske nepravde koja je uzrokovala to da su opštine u kojima žive manje brojni narodi nerazvijene, čak i Ulcinj s tako izdašnim razvojnim resursima kojih ne fali ni u ostalim opštinama. To mora biti put svake buduće vlade sve do trenutka kada ta razlika u razvijenosti bude prihvatljiva.

Nažalost, sada smo, poštovani građani i Vi ministre, ne samo prestali da ulazimo u nove projekte nego smo neke koje smo već započeli ili usporili ili zaustavili. To je zato što, uvaženi građani, uvaženi Bošnjaci, Bošnjačke stranke više nema u vlasti, nema ko da brani vaše interese, a aktuelna vlast znajući da nema šta da traži kod vas na izborima vas zanemaruje i kažnjava. Međutim, dragi moji Bošnjaci, a naročito vi Petnjčani, u demokratiji građani lošu vlast kažnjavaju na izborima, a ne vlast građane. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 15:03:07)

Zahvaljujem.

Ovo bi bilo što je predviđeno pitanja ministru kapitalnih investicija. Ministru Bojaniću se zahvaljujem na učešću i datim odgovorima.

Imamo još jedno pitanje na ovoj sjednici ministarki javne uprave, digitalnog društva i medija Tamari Srzentić. Pitanje je postavila koleginica Jovanka Laličić. Izvolite, koleginice.

JOVANKA LALIČIĆ (01.12.21 15:03:33)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče.

Ministarki javne uprave, digitalnog društva i mediji, gospođi Tamari Srzentić postavila sam sljedeće poslaničko pitanje - Za koje organe državne uprave je Uprava za kadrove, u periodu od decembra 2020. godine do danas dala mišljenje na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, koji organi državne uprave, odnosno službe Vlade nijesu zatražili, odnosno dobili mišljenje na navedene akte, i da li je za sve pravilnike i na koje dato mišljenje isto bilo pozitivno?

U kratkom obrazloženju samo ću pobrojati neke odredbe zakona koji su bili temelj postavljanja mog poslaničkog pitanja. Podsjetiću na član 28 Zakona o državnoj upravi, da akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji organa državne uprave utvrđuje Vlada na predlog ministra, odnosno starješine organa i da na predlog tog akta se pribavlja mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove uprave, a to je ministarstvo na čijem ste čelu, odnosno Uprava za kadrove. Član 38 Zakona o državnim službenicima eksplicitno utvrđuje da bi neko zasnovao radni odnos moraju da budu kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi - da je radno mjesto utvrđeno aktom o sistematizaciji, da isto nije popunjeno, da je radno mjesto predviđeno kadrovskim planom i da je državni organ za to radno mjesto obezbijedio finansijska sredstva. Konačno, član 148 Zakona o državnim službenicima da se kadrovski plan donosi za kalendarsku godinu u roku od 30 dana od dana usvajanja budžeta, a da sadrži projekcije za naredne dvije godine. Ovdje ću se zadržati, pa ću kroz komentar dati dalju elaboraciju. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 15:05:16)

Hvala Vama.

Ministarko Srzentić, odgovor na pitanje. Izvolite.

TAMARA SRZENTIĆ (01.12.21 15:05:26)

Uvaženi potpredsjedniče Skupštine, poštovana poslanice i poslanici, drage građanke i građani, poštovana poslanice Laličić, na Vaše pitanje dali smo sljedeći odgovor.

U periodu do decembra 2020. do 23. novembra ove godine Uprava za kadrove je dala mišljenje na 37 predloga pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji organa državne uprave i službi Vlade. U pisanom odgovoru su navedeni organi na čije predloge pravilnika Uprava za kadrove dala mišljenje, a sada ne bih opterećivala javnost njihovim nabranjem. Organi državne uprave koji su do 23. novembra ove godine od Uprave za kadrove nijesu zatražili mišljenje na pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji su Zavod za školstvo i Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama, a ti akti nijesu ni predloženi Vladi radi donošenja. Uprava za kadrove je dala mišljenje na sve predloge pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji za koje je zatraženo mišljenje. Mišljenje Uprave za kadrove nije bilo pozitivno za sve predloge pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji. U mišljenjima Uprave za kadrove kojima su date određene sugestije organima, ukazano je na potrebu unapređenja pravilnika u pogledu kvaliteta opisa poslova, kao i neusklađenosti oblasti obrazovanja sa opisom posla konkretnog radnog mjesta. Zbog specifičnosti poslova i organizacije neki organi ne mogu dosljedno da primijene kriterijume o unutrašnjoj organizaciji jer su postojeći mehanizmi generalne prirode, što podrazumijeva i rezultira određenim kazivanjima i preporukama datim u mišljenjima Uprave za kadrove.

Kao što znate, ovo je bio izazov i u ranijem periodu za vrijeme mandata prethodne Vlade, da su kao i sada na sjednici Vlade usvojena negativna mišljenja Uprave za kadrove na predloge pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji. Ovim povodom naše ministarstvo već preduzima određene aktivnosti koje su prepoznate Nacrtom strategije reforme javne uprave i dinamičkim planom akcija kroz 1) pripremu smjernica za izradu akata o sistematizaciji i 2) sprovođenje obuka zaposlenih zaduženih za pripremu akata o sistematizaciji. Zahvaljujem na Vašem pitanju još jednom.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 15:07:42)

Hvala Vama, ministarko.

Koleginice Laličić, komentar odgovora. Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (01.12.21 15:07:48)

Zahvaljujem što ste prije zakazanog roka dali pisani odgovor na moje poslaničko pitanje iz koga se vidi na koliko je pravilnika od strane Uprave za kadrove dato zatraženo mišljenje, a za koje organe nije.

Međutim, nešto što ste vješto izbjegli, to je da date odgovor na pitanje koliko je i za koje organe Uprava dala negativno mišljenje. U odgovoru na tu temu rekli ste da ostajete otvoreni za dalju elaboraciju. Razumijem Vas zašto ste tu zastali. Ovdje ste sada ustvrdili da je to bila praksa i ranijih organa državne uprave, ali vi ste obećali da ćete raditi drugačije.

Takođe sam ubijedena da Uprava za kadrove nije sigurno dala pozitivno mišljenje na sve pravilnike jer nije bilo ni lako dati mišljenje na akte kojima se ispunjavaju sve više narasli apetiti za dilovanje po dubini i širini i zapošljavanje politički podobnih ljudi, a bez potrebnih znanja, kompetencija, prije svega radnog iskustva. Uostalom, koga obavezuje mišljenje Uprave za kadrove.

Poštovani građani, ono što su nova parlamentarna većina i ekspertska vlada učinili u sistemu državne uprave, odnosno javne uprave u cjelini, za kratko vrijeme izazvalo je dugoročne štetne posljedice koje u ovom momentu ne možemo ni da sagledamo. Od dolaska nove vlade sedam puta je mijenjana Uredba o načinu rada i organizaciji državne uprave. Istini za volju, za one koji imaju više iskustva u ovoj oblasti teško je sve to na adekvatan način propratiti i uskladiti pravilnike s toliko izmjena uredbi. Ali, podsjetiću na ono što me najviše boli.

Izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima degradili ste sve ono što je prethodnih godina strpljivo i smisleno rađeno u saradnji i partnerstvu s Evropskom komisijom, brojnim ekspertima i SIGMA. Ta zakonska rješenja su bila u skladu s EU politikama i principima dobre uprave. Vas, ne mislim Vas personalno nego Vladu, pokazali ste na djelu, ne obavezuju ni mišljenja Evropske komisije niti vam trebaju eksperti. Vi ste eksperti dovoljni sami sebi i zato nam ide sve ovako lijepo. Umjesto proklamovanog, odnosno obećanog načela meritokratije primjenjujete princip partitokratije, nema obećane depolitizacije ni optimizacije. Urušili ste sistem javne uprave na način da ste napravili disbalans između državne uprave i lokalne uprave jer je logično i pravno utemeljeno da su uslovi za direktora, recimo direkcije, odnosno uprave na lokalnom nivou dvije godine na poslovima rukovođenja ili najmanje četiri

godine radnog iskustva, a za direktora direkcije, odnosno uprave na državnom nivou jedna godina na poslovima rukovođenja, odnosno duplo manje, dvije godine radnog iskustva.

Nadalje, na osnovu čega se do sada zapošljavalo toliko ljudi u ministarstvima i organima državne uprave kada je u julu mjesecu na sjednici Vlade konstatovano da je Vlada usvojila pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji za 16, Uprava za kadrove je dala mišljenje na 10 koji nijesu usvojeni na sjednici Vlade. Na tih 16 pravilnika Uprava za kadrove nije dala mišljenja, a među njima je bio i kabinet predsjednika Vlade Crne Gore. Prije par dana smo ovdje čuli od ministra unutrašnjih poslova da pravilnik o sistematizaciji Uprave policije nije donijet. Nije donijet ni kadrovski plan već je neka informacija da je moguće donijeti djelimični kadrovski plan, pa se pitam kako će biti donijet kadrovski plan kada je budžet tek usvojen u julu mjesecu. Ovih dana smo čuli kroz pitanja i odgovore da se nezakonitosti kada je u pitanju zapošljavanje dešavaju u brojnim resorima. Na primjer u oblasti obrazovanja nakon nezakonitog razrješenja direktora i imenovanja v.d. raspisuju se konkursi za izbor direktora i vrtića, ljudi se uredno prijave, dostave razvojne planove, obave se intervjui, a onda se na kraju imenuju v.d. direktori. Moram radi javnosti i mojih Tivćana da napomenem da je nakon nezakonite smjene direktorice srednje škole u Tivtu to mjesto pripalo pripadnicima DF-a. Neka to čuju moji Tivćani.

Nemamo komisiju za žalbe već dva mjeseca. Kome će se nezadovoljni službenici odnosno kandidati žaliti? Za nabranje nezakonitosti trebalo bi još puno vremena. Zadržaću se na ovome, jer bi dalje nabranje, ipak bilo neopravdano adresirano Vama. Znam koje su Vaše nadležnosti, a ne bi bilo ni fer sa moje strane, obzirom da ste jako mladi, što ima posebnu senzibilnost.

Zaključicu, nema nikakve dvojbe i ne čudi zašto ova vlada u nedavnom istraživanju dobila jedva prelaznu ocjenu. Zaključicu sa još jednom konstatacijom da sve ovo potvrđuje da je potpuno opravdan i svrsishodan predlog koji smo podnijeli kao opozicija da se izglasa nepovjerenje ovoj vladi. Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (01.12.21 15:13:07)

Hvala Vama koleginice.

Ovo je bilo posljednje pitanje na ovoj sjednici.

Hvala vam na učešću, na postavljenim pitanjima, ministrima na datim odgovorima. Ovim zaključujem Četvrtu posebnu sjednicu Skupštine Crne Gore 27. saziva. Hvala svima.